ΤΕΧΝΕΣ
ΑΠΛΗ ΕΚΔΟΣΗ €1,50
56 ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ 2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ €3,90
κτήμα & κήπος
Σπέρνουμε αυτή την εποχή για να μεταφυτεύσουμε την άνοιξη.
ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ 3 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ €4,90
MAN + 4ΤΡΟΧΟΙ
Αντρικό Προνόμιο

5 292067 005325

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

5 292084 000013

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 3 Φεβρουαρίου 2013
www.kathimerini.com.cy

Έτος 50 ■ Αρ. φύλλου 224
Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα
€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 4,90 (ΠΛΗΡΗΣ ΕΚΔΟΣΗ)

Θρίλερ η μάχη για τη δεύτερη θέση

Δημοσκόπηση «Κ»: Αίνιγμα η δύναμη του ΑΚΕΛ, κλειδί η αποχή - Αδιαμφισβήτητος ο Ν. Αναστασιάδης

Αμφίρροπο παραμένει το προεκλογικό σκηνικό δύο μόλις εβδομάδες πριν από την κρίσιμη αναμέτρηση, με τον Νίκο Αναστασιάδη να οδηγεί σταθερά την κούρσα, χωρίς να αποκλείεται και το ενδεχόμενο να κόψει το νήμα από την πρώτη Κυριακή. Η δημοσκόπηση της «Καθημερινής» αποτυπώνει τη ρευστότητα που κυριαρχεί, γεγονός που δεν επιτρέπει οποιαδήποτε ασφαλή πρόβλεψη για την έκβαση της μάχης μεταξύ Σ. Μαλά και Γ. Λιλλήκα για τη δεύτερη θέση. Το εύρος της αποχής και το φαινόμενο της απόκρυψης ψήφου, καθιστούν αμφίρροπο το τελικό αποτέλεσμα. Το μόνο βέβαιο είναι η μεγάλη διαφορά του κ. Αναστασιάδη από τον δεύτερο γύρο, παρόλο που η επιρροή του στο ΔΗΚΟ δεν έχει ακόμη ξεπεράσει το αντίστοιχο ποσοστό που κερδίζει ο κ. Λιλλήκας. Έκπληξη αποτελεί η αυξητική ροή ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ προς τον Ν. Αναστασιάδη. Η συσπείρωση του ΑΚΕΛ παραμένει σταθερά χαμηλή στο 72%. **Σελ. 6**

40,4% Ν. Αναστασιάδης
22,1% Στ. Μαλάς
21% Γ. Λιλλήκας

ΣΗΜΕΡΑ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Κυβέρνηση με νέους αλλά και με κομματικά στελέχη

«Δεν εγκατέλειψα τις θέσεις μου», δηλώνει ο υποψήφιος ΔΗΣΥ – ΔΗΚΟ σε συνέντευξή του στην «Κ» και σημειώνει ότι ο επόμενος Πρόεδρος δεν θα είναι ούτε διαχειριστής ούτε και αδύναμος. Εμφανίζεται βέβαιος ότι μέσω συγκεκριμένων πρωτοβουλιών μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για άμεση επανεκκίνηση της οικονομίας. Ως προς τη νέα κυβέρνηση, ο Νίκος Αναστασιάδης δηλώνει ότι στην περίπτωση που εκλεγεί δεν θα αποκλείσει κανένα. Ούτε νέους ούτε κομματικά στελέχη. **Σελ. 10**

Αγγελίες
ενοικιάζονται | πωλούνται | ζητούν εργασία | θέσεις εργασίας
ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΣΤΟ INTERNET
ΣΤΟ FACEBOOK
Για πληροφορίες και καταχώρηση αγγελιών
aggeliescy.com.cy

Ο ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Καταστρέφει την Ε.Ε. η Γερμανία

Την ανησυχία ότι η Γερμανία θα καταστρέψει την Ευρώπη εκφράζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης της Ελλάδας, Αλέξης Τσίπρας, τονίζοντας ότι τα Μνημόνια δεν είναι η λύση, αλλά το ίδιο το πρόβλημα. Ο επικεφαλής του ΣΥΡΙΖΑ κλείνει την πόρτα σε μετεκλογική συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ και τη ΔΗΜΑΡ. **Σελ. 20**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χαρτογραφούν «πληγές» του Αιγαίου

Τον συνδυασμό αλιείας, τουρισμού και προστασίας περιβάλλοντος αναζητεί διεθνής ερευνητική ομάδα στο βορειοανατολικό Αιγαίο. **Τέχνες, σελ. 6**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Το τεράστιο μέγεθος των ακαδημιών

600 παιδιά και 30 προπονητές απασχολούνται στις μικρές ηλικιακά ομάδες της Ομόνοιας.

Τα βλέμματα στη Γ.Σ. του Μαΐου

Μετά την παραίτηση Ερωτοκρίτου, φάνηκε ότι δεν υπάρχει ισχυρό πρόσωπο για να τον αντικαταστήσει.

Τελική αντεπίθεση από ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ

Επιχείρηση συσπείρωσης

Ο περιορισμός των απωλειών ιδιαίτερα προς τον Γ. Λιλλήκα αποτελεί προτεραιότητα για ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ, κάτι που ενδεχομένως θα καθορίσει και το εκλογικό αποτέλεσμα. Στο ΔΗΚΟ άρχισε εκστρατεία «επαναπατρισμού» ψηφοφόρων που δεν φαίνεται να ακολουθούν την απόφαση για στήριξη Αναστασιάδη, ενώ για το ΑΚΕΛ, πέραν όλων των άλλων, εγείρεται και θέμα «κομματικής τιμής». **Σελ. 4**

Ονοματολογία και για την Εισαγγελία

Συζητήσεις στο παρασκήνιο

Τέσσερα ονόματα για τις θέσεις του γενικού και βοηθού εισαγγελέα συζητούνται στους πολιτικούς κύκλους, ενώ άλλα τρία ονόματα για τη θέση του διαπραγματευτή, στην περίπτωση εκλογής του Νίκου Αναστασιάδη. Το επιτελείο, ωστόσο, δηλώνει κατηγορηματικά ότι ο διαπραγματευτής θα επιλεγεί από το Συμβούλιο Αρχηγών. **Σελ. 11**

Φουντώνει η φωτιά στην περιοχή μας

AP

Στο χείλος του γκρεμού βρίσκεται και πάλι η Αίγυπτος, η οποία διολισθαίνει στο χάος μετά την κλιμάκωση των ταραχών, την εξέγερση σε τρεις πόλεις και τις πολύνεκρες συγκρούσεις. Άκρως επικίνδυνη παραμένει η κατάσταση και στη Συρία, με τις ειδικές δυνάμεις της Χεζμπολάχ να πολεμούν στο πλευρό του συριακού στρατού. **Σελ. 22**

Ασφυκτικός κλοιός από Γερμανία-PIMCO

Το θέμα της βιωσιμότητας, το οποίο εξαρτάται από την τελική έκθεση της PIMCO, αλλά και οι πιέσεις που ασκούνται από πλευράς της Γερμανίας, παραμένουν οι μεγαλύτεροι αστάθμητοι παράγοντες όσον αφορά στο Μνημόνιο. ΔΝΤ και Ευρώπη αναζητούν τρόπους να γεφυρώσουν τις διαφωνίες τους, ενώ ενδεικτικό του προβληματισμού είναι το γεγονός ότι έγιναν σκέψεις για κλείσιμο μιας τράπεζας. **Οικονομική, σελ. 4**

Χαμηλή η ρευστότητα παρά τις καταθέσεις

Η αύξηση των καταθέσεων κρύβει δύο δεδομένα: Η εισροή δολαρίων από το εξωτερικό δεν βοηθάει στη ρευστότητα, ενώ τα δάνεια είναι περισσότερα από τις καταθέσεις. **Οικονομική, σελ. 3**

Πίτα 200 εκατ. ευρώ της Ορφανίδης

Λύση που θα οδηγήσει στις λιγότερες δυνατές απώλειες για τους πιστωτές της Ορφανίδης θα αναζητήσουν οι δύο διαχειριστές. Ο ανταγωνισμός καλείται να μοιραστεί μια πίτα της αγοράς, ύψους 200 εκατ. ευρώ. **Οικονομική, σελ. 5**

Επιλογή ρίσκου το Βασιλικό

Ανησυχία ειδικών

Με ποια λογική λήφθηκε η απόφαση ώστε όλες οι ενεργειακές υποδομές να γίνουν η μία δίπλα στην άλλη στο λεγόμενο ενεργειακό κέντρο στο Βασιλικό; Τέσσερις ειδικοί αναλύουν στην «Κ» τα ρίσκα από τη συνύπαρξη των εγκαταστάσεων στον χώρο χωρίς να προηγηθεί τεχνική ανάλυση, και εκτιμούν ότι θα υπάρξει δραματική αύξηση του κόστους κατασκευής των μελετών και των υποδομών από τη λήψη των απαραίτητων δικλίδων ασφαλείας. **Σελ. 12**

Λεπτοί χειρισμοί για την ΑΟΖ

Προσεκτική η Αθήνα

Με διακριτικά βήματα κινείται η ελληνική κυβέρνηση στο θέμα της ανακήρυξης ΑΟΖ, καθώς σε καμιά περίπτωση δεν επιθυμεί να δώσει προσχήματα στην Άγκυρα για δημιουργία έντασης σ' αυτή την κρίσιμη χρονική περίοδο. Η ιδέα για ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης ωριμάζει στην Αθήνα και βρίσκει υποστήριξη πέραν των τριών κυβερνώντων κομμάτων. **Σελ. 19**

Ελλάδα: Τεστ αντοχών μέχρι τον Ιούνιο

Αποκρατικοποιήσεις εν μέσω κινητοποιήσεων οι κρίσιμες δοκιμασίες

Πολυεπίπεδες και μεγάλες εντάσεις καλείται να διαχειριστεί η ελληνική κυβέρνηση προκειμένου να συνεχιστεί απρόσκοπτα η πορεία της χώρας για έξοδο από την οικονομική αβεβαιότητα και την κοινωνική αναστάτωση. Το διάστημα μέχρι τον Ιούνιο θεωρείται καθοριστικό για τη συνοχή της κυβέρνησης, η οποία θα κληθεί να κρατήσει αποφασιστική στάση έναντι των κινητοποιήσεων και να προχωρήσει ουσιαστικά τις αποκρατικοποιήσεις. Κραδασμοί παρατηρούνται στις σχέσεις της Ν.Δ. με ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ για τη «σκληρή γραμμή», ενώ εντάσεις καταγράφονται και στο εσωτερικό του κόμματος του πρωθυπουργού για τους φόρους στα ακίνητα. Πάντως, το Μέγαρο Μαξίμου παρακάμπτει τις ενστάσεις, υπογραμμίζοντας πως η διασφάλιση των εσόδων και συνεπώς η διάσωση της οικονομίας αποτελεί την κυρίαρχη προτεραιότητα. **Σελ. 18**

Πόσο ασφαλές είναι το αεροπλάνο;

EPA

Τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι τα ταξίδια με το αεροπλάνο θεωρούνται πολύ πιο ασφαλή σε σχέση με άλλα μέσα μεταφοράς, όπως είναι τ' αυτοκίνητα και τα τρένα. Ωστόσο, ο μέσος επιβάτης θα πρέπει να πραγματοποιήσει 5,3 εκατομμύρια πτήσεις προτού... ατυχήσει. Ωστόσο, οι αριθμοί κρύβουν και παγίδες. **Αθλητισμός, σελ. 11**

Δωρεάν σπουδές στις ΗΠΑ... online

Στάνφορντ, Χάρβαρντ, MIT

Εκατομμύρια χρήστες προσελκύουν τα δωρεάν πανεπιστημιακά μαθήματα που διατίθενται στο Διαδίκτυο. Οι συνιδρυτές της ιστοσελίδας Coursera, που είναι και καθηγητές Πληροφορικής στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ, παρακολούθησαν έκπληκτοι την επιτυχία της ιστοσελίδας τους, με τις εγγραφές σε αυτήν να ξεπερνούν τα δύο εκατομμύρια μόνο τον περασμένο μήνα. Το Χάρβαρντ και το MIT στη Βοστόνη προσέφεραν 30 εκατ. δολάρια έκαστο για τη δημιουργία της σελίδας edX, μία από τις πιο πρόσφατες και πλήρεις προσπάθειες Μαζικών Ανοιχτών Διαδικτυακών Μαθημάτων (MOOC). **Σελ. 15**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Συσπειρώσεις

Οδεύοντας προς το τέλος της προεκλογικής εκστρατείας, κι ενώ οι δανειστές της Κύπρου δηλώνουν ανοικτά πλέον πως περιμένουν τον επόμενο Πρόεδρο για να προχωρήσει το ζήτημα της διάσωσης, το ζητούμενο, πλέον, είναι η επόμενη ημέρα. Άσχετα με το ποιος θα είναι ο τελικός νικητής των εκλογών, ο μεγάλος «απών» της όλης διαδικασίας ήταν μέχρι και σήμερα οι τολμηρές ή έστω φρέσκιες ιδέες. Επειδή, όμως, αυτές υπάρχουν στα τρία επιτελεία, δεν είναι αδύνατον να βγουν οι κύριοι διεκδικητές με κάτι που να μπορεί να ενθουσιάσει τον κόσμο. Πίσω από το φάσμα της αποχής, δεν υπάρχει μόνο η απογοήτευση του λαού, αλλά και η ατολμία της πολιτικής. Ενώ τολμηρές πολιτικές δεν ακούστηκαν ακόμα, οι τρεις κύριοι υποψήφιοι έχουν, τουλάχιστον, την ευκαιρία να δείξουν κάτι πιο τολμηρό –και σοβαρό– στην τελική ευθεία.

ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
γαστρονόμος
Νομίζετε πως ο Τραχανάς είναι μόνο σούπα;
Σελ. 24
ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

02-KATHIMERINI_KATHI 01/02/2013 9:40 MM Page 2

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Ποιο κράτος

Η αξιόπιστη λειτουργία των θεσμών είναι η πιστοποίηση ότι μια πολιτεία λειτουργεί συντεταγμένα. Όταν οι θεσμοί χαλαρώσουν, και το χειρότερο, περιπέσουν σε ανυποληψία, όπως τώρα στην Κύπρο, τότε η κοινωνία αναζητεί εξωθεσμικά υποκατάστατα. Συνήθως τα βρίσκει στον υπόκοσμο, πληρώνοντας κατά κανόνα χοντρά για να καλύψει βασικές ανάγκες που θα έπρεπε να του προσφέρει μια συντεταγμένη πολιτεία. Με πρώτη την ασφάλεια και την ευνομία. Όταν για παράδειγμα ο πολίτης καταφύγει στη δικαιοσύνη εναντίον ενός ισχυρού παράγοντα και η υπόθεση τραβά σε βάθος μερικών χρόνων, με το κόστος των δικηγορικών εξόδων να στοιβάζεται βουνό μπροστά του, τι θα κάνει για να βρει το δίκιο του; Όταν είναι πασιφανές πλέον ότι, αν συγκαταλέγεσαι μεταξύ των «κάτω», ο νόμος για σένα είναι αμείλικτος, ενώ οι «πάνω», ακόμα κι αν ληστεύουν, για να μην τους αγγίζει η δικαιοσύνη φτιάχνουν μέχρι και νόμους στα μέτρα τους, πού σου μένει να απευθυνθείς, αν όχι στον υπόκοσμο; Όταν για μια δουλειά, ένα κρεβάτι στο νοσοκομείο, μια πολεοδομική άδεια, ένα δάνειο ή ακόμα και έναν τάφο, ο πολίτης έχει ανάγκη το κομματικό μέσον, τι μπορεί να κάνει –ιδιαίτερα σήμερα– εκτός από του να αναζητήσει την πλάγια οδό του παρακράτους; Σε εποχές δύσκολες όπως αυτή, της οικονομικής και θεσμικής κρίσης, οι «εξωθεσμικοί παράγοντες», που κατά κανόνα έχουν οικονομική επιφάνεια, βγαίνουν με θράσος στο φως της μέρας, γιατί θεωρούν κατάλληλη τη συγκυρία να πολλαπλασιάσουν το κεφάλαιό τους και το κυριότερο να το ξεπλύνουν. Το ανομιμοποίητο χρήμα (πορνεία, τζόγος, λαθρεμπόριο, ναρκωτικά, προστασία, τοκογλυφία), βρίσκει εύκρατο κλίμα νομιμοποίησης, την ώρα που η αγορά είναι στεγνή από ρευστό. Στη συγκυρία, επιχειρήσεις πωλούνται όσο-όσο, βιομηχανίες κλείνουν και μεγάλοι αλλά και μικροί επιχειρηματίες αναζητούν χρήμα για να κρατήσουν ζωντανές τις δουλειές τους. Οι άλλοι, οι μισθωτοί, η μαρίδα της κοινωνίας, αρχίζουν να ξεπουλάνε τα χρυσαφικά που έχουν στο σπίτι, για να μην ξεπουλήσουν το ίδιο το σπίτι. Είναι μήπως τυχαίο που γέμισαν οι δρόμοι με μαγαζιά που αγοράζουν χρυσό; Ποιος ελέγχει πόσο αγοράζουν και με ποιο χρήμα; Όταν όμως κράτος και τράπεζες αναζητούν ρευστό για να μην καταρρεύσουν, το χρήμα του υπόκοσμου λειτουργεί και σαν δεκανίκι που βοηθάει ένα ακρωτηριασμένο κορμί να κινείται. Και φτάσαμε, το θράσος του ανομιμοποίητου χρήματος να αρχίζει να εποφθαλμιά μεγάλες επιχειρήσεις του τόπου, με εκατοντάδες εργαζόμενους αλλά και πάμπολλες μικρότερες εταιρείες να εξαρτώνται από τη δραστηριότητα των μεγάλων. Το κράμα αρχίζει να γίνεται έως και εκρηκτικό. Χαρακτηριστικό μια τέτοιας κατάστασης ήταν το πρωτοσέλιδο της «Αλήθειας» (29/01/2013) με τίτλο «Ο υπόκοσμος εκβιάζει» και στο οποίο γινόταν αναφορά, «σε καταγγελίες επιχειρηματιών στην Αστυνομία για απειλητικά μηνύματα sms, προερχόμενα από ανθρώπους του υπόκοσμου, ώστε να σταματήσουν να δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένο τομέα, διαφορετικά κινδυνεύουν. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, «κάποιοι από τους παραπονούμενους έχουν αναστολές στο να δώσουν κατάθεση» ενώ «η Αστυνομία από την πλευρά της με κάθε μυστικότητα διερευνά την υπόθεση, αναζητώντας στοιχεία και μαρτυρίες ώστε να μπορέσει να προχωρήσει παρακάτω». Εδώ μειδιούμε! Διότι απλώς να σας θυμίσω ότι τον Κίτα στο Απολλώνιο αντί να τον φυλάνε, τον προστάτευαν αστυνομικοί. Ότι, όταν η μισή αστυνομική δύναμη χτένιζε την περιοχή Ζυγίου για να τον εντοπίσει, αστυνομικός ήταν εκείνος που τον βοήθησε να διαφύγει. Είναι επίσης κοινό μυστικό ότι οι πιο «αξιόπιστοι» συνεργάτες του υποκόσμου φοράνε στολή και κάποτε με γαλόνια... Άρα πολύ σωστά κάνουν και φοβούνται οι απειλούμενοι. Μόνο που η απειλή, που τώρα αγγίζει ιδιοκτήτες ορισμένων μεγάλων και γνωστών επιχειρήσεων, μοιραία σύντομα θα μεταδοθεί και στο πολιτικο-οικονομικό σύστημα που με την μικρόνοη, αλαζονική και άπληστη συμπεριφορά του, έχει οδηγήσει εαυτόν στην ανυποληψία, κινδυνεύει για γίνει υποχείριο του υπόκοσμου, δέσμιο της παραοικονομίας και να καταστήσει την κοινωνία ανοχύρωτη πολιτεία.
Σε μια στοιχειωδώς συντεταγμένη πολιτεία, αν παρόμοιες πληροφορίες έβλεπαν το φως της δημοσιότητας, η πολιτική ηγεσία σύσσωμη θα είχε βγει δημοσίως να καταστήσει σαφές ότι δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές τέτοιες συμπεριφορές. Η δε αστυνομία, θα έκανε το παν για να αποδείξει ότι ελέγχει την κατάσταση και ότι η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς δεν μπορεί να είναι έρμαιο κανενός επιτήδειου, αντί να δηλώνει τα τυπικά. Όχι τόσο για τους αυτουργούς, όσο για την τόνωση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών, μεταξύ των οποίων πολλοί βρίσκονται εγκλωβισμένοι σε μαύρα δάνεια ή σε και εκβιασμούς. Αυτά όμως σε μια στοιχειωδώς συντεταγμένη πολιτεία. Στην Κύπρο είναι κοινό μυστικό ότι «γνωστά κοπέλια» εισφέρουν γενναιόδωρα και σε κόμματα...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο **ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ**

Το βιβλίο του

Ο άνθρωπος γράφει και το κάνει για πολλούς λόγους. Είτε επειδή είναι μέσα του οι δαίμονες και θέλει να τους δώσει μια φωνή, είτε γιατί έκανε μια έρευνα και θέλει να τη δημοσιοποιήσει, είτε γιατί θέλει να φουσκώνει σαν το παγώνι και να λέει σε όλους «εγώ ξέρετε, γράφω», λόγοι οι οποίοι ενυπάρχουν σε οποιονδήποτε γράφει κάτι, μηδενός εξαιρουμένου, ούτε κι εμένα φυσικά. Επειδή, λοιπόν, τα ψώνια είμαστε πολλά και με ιστορία πίσω μας, ξεκινήσαμε να γράφουμε από πολύ παλιά. Πολύ νωρίτερα από τον παππούλη Όμηρο –ας πούμε– με σκοπό, αν θέλουμε να θέσουμε μόνο έναν σαν σκοπό της γραφής, να αποτυπώσουμε σε ένα λογοτεχνικό ρεπορτάζ

> *Από ένα σημείο και μετά, το μόνο που έμεινε να λέγεται ξανά και ξανά ήταν το βιβλίο του Λιλλήκα και μάλιστα ο ίδιος ξεκινούσε τις απαντήσεις του με την πρόταση «αν είχατε διαβάσει το βιβλίο μου».*

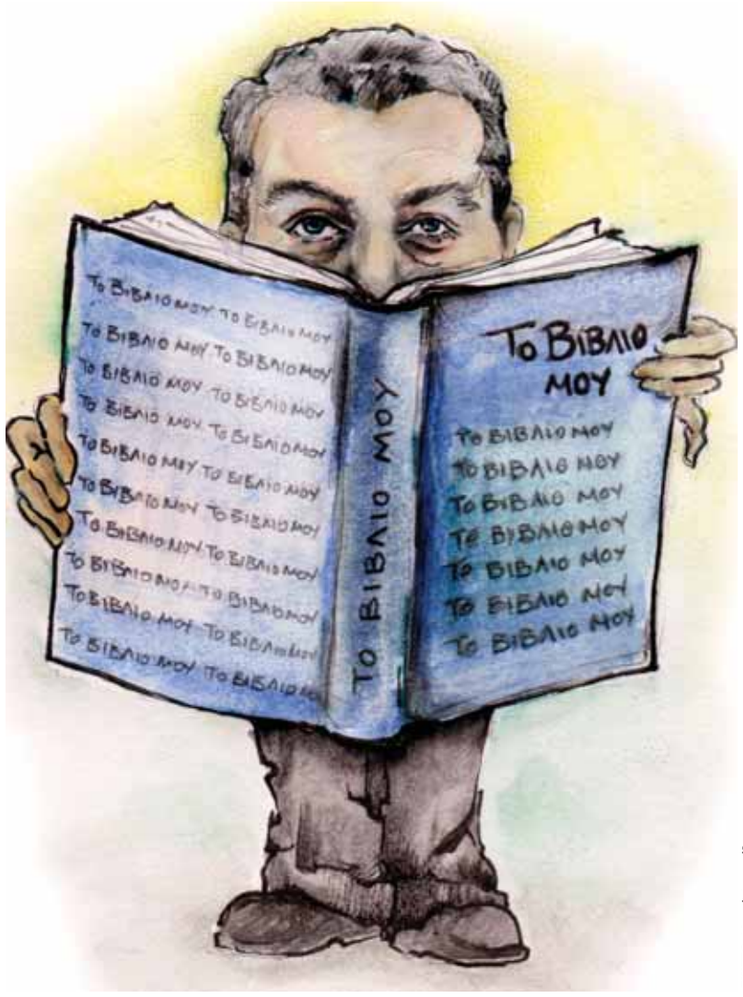

ΣΚΙΤΣΟ: Μυρτώ Αριστείδου

τη μετεξέλιξη της ανθρωπότητας, τα διάφορα επίπεδα προόδου και την κοσμοθεωρία μας, αναλόγως φυσικά με την εποχή στην οποία βρισκόμασταν.

Το Έπος του Γιλγκαμές, το παλαιότερο μέχρι στιγμής καταγεγραμμένο λογοτεχνικό έργο στον κόσμο, είναι ένα επικό ποίημα από την περιοχή της Βαβυλωνίας και ανήκει στην Ασσυρο-Βαβυλωνιακή φιλολογία. Εξαιρετικό δείγμα γραφής και γι' αυτό τα copy paste που ακολούθησαν είναι πολλά και δη πετυχημένα σαν «πρωτότυπα». Πρόκειται για τη συλλογή θρύλων και ποιημάτων των Σουμερίων για τον Γκιλγκαμές, μυθικό ή και ιστορικό πρόσωπο Βασιλέα ήρωα της Ουρούκ που θεωρείται ότι έζησε την 3η χιλιετία π.Χ. Το Έπος αποτελεί μια ποιητική παράδοση που μετά από κάποιους αιώνες απετέλεσε τον πυρήνα ενός ποιητικού κύκλου από τον οποίο οι ποιητές του Ακκάδ εμπνεύστηκαν ένα έπος όπου στη πληρέστερη μορφή του, (όπως έχει διασωθεί), περιείχε δώδεκα άσματα. Διαβάζοντάς το, στιγμές-στιγμές χάνεσαι, όχι γιατί είναι δύσκολο στην κατανόηση ούτε γιατί ο συγγραφέας χρησιμοποιεί περισπούδαστη γλώσσα: Αυτά είναι τερτίπια των νεότερων για να πουλάνε μούρη. Χάνεσαι γιατί είναι πολλά τα πρόσωπα που πρέπει να θυμάσαι αλλά εγώ θα σας τα κάνω λιανά γιατί είμαι νέος και θέλω να πουλήσω μούρη. Το έπος περιλαμβάνει και τον περίφημο μύθο του Κατακλυσμού των Σουμερίων, να το copy, με ήρωα τον Ουτναπιστίμ.

Η βασική ιστορία περιστρέφεται γύρω από τη σχέση φιλίας που αναπτύσσεται ανάμεσα στο βασιλιά Γκιλγκαμές και τον Ενκίντου, έναν ημιάγριο άνθρωπο που γίνεται φίλος του βασιλιά και μαζί αναλαμβάνουν ριψοκίνδυνες αποστολές, ενώ δίνει μεγάλη σημασία και στο συναίσθημα απώλειας που διακατέχει τον Γκιλγκαμές μετά το θάνατο του Ενκίντου. Τι σας λέω τώρα ε; Δεν είναι σαν ακούτε τον Λιλλήκα να σας μιλάει για το βιβλίο του, που τα είχε όλα μέσα -ίσως ακόμη και ακυκλοφόρητες λεπτομέρειες για τη ζωή του Γκιλγκαμές- και ότι όποιος δεν είχε διαβάσει το συγκεκριμένο πόνημα ήταν σαν να μην έχει διαβάσει τίποτα; Και το βιβλίο μου πάνω και το βιβλίο μου κάτω και εγώ μπαμ και εγώ μπουμ. Λες και είχε γράψει την Κατάθεσή του ένα πράγμα. Κάθεσαι για δεύτερη φορά να ακούσεις την τηλεμαχία (sic) τι έχουν να πουν για το Κυπριακό αυτή τη φορά οι υποψήφιοι και χάνεσαι μέσα στα πρόσωπα, στις λεπτομέρειες, στο τι έκανε ο τάδε και ο δείνα και πώς όλα αυτά επηρέασαν την ιστορία του... κυπριακού έπους.

Αυτές όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες οι οποίες ειπώθηκαν και αφορούσαν τη μετεξέλιξη της κυπριακής πραγματικότητας και την κοσμοθεωρία της αναφορικά με το ΝΑΙ και το Όχι του 2004, δεν μπορούσαν να γίνουν αντιληπτές από το μέσο τηλεθεατή, ο οποίος δικαιούται να κάνει οτιδήποτε άλλο από το να ξέρει τι έκανε ο Μπούτρος, τι είπε στα παρασκήνια του 2004 ο Κόφι και τι έτρωγε για πρωινό ο Γκιλγκαμές. Πάνω δε από όλα, ειδικότερα από ένα σημείο και μετά, το μόνο που έμεινε να λέγεται ξανά και ξανά ήταν το βιβλίο του Λιλλήκα και μάλιστα ο ίδιος ξεκινούσε τις απαντήσεις του προς τους ανθυποψηφίους με την πρόταση «αν είχατε διαβάσει το βιβλίο μου».

Μα κύριε Λιλλήκα μας, είναι σαν να μας λέει κάποιος ότι αν δεν διαβάσουμε το Έπος του Γκιλγκαμές καλύτερα να μη διαβάσουμε τίποτα άλλο από εδώ και να πάει, εφόσον αν δεν το έχουμε διαβάσει δεν θα ξέρουμε τι θα πει βιβλίο: Το ότι έγινε η συγκεκριμένη ατάκα η αιτία να πάρει φωτιά το Twitter, απέδειξε τη βαρεμάρα του κόσμου και το ότι δεν μπορούσε να ακολουθήσει τη συζήτηση, μια συζήτηση της οποίας η βάσανος έδειξε και κάτι άλλο περίτρανα. Όσα χρόνια και αν περάσουν από το ένα ή το άλλο έπος στο οποίο καλούμαστε να πρωταγωνιστήσουμε παίρνοντας αποφάσεις, αυτές ακριβώς οι αποφάσεις θα μας βασανίζουν και θα μας ταλαιπωρούν αλλά και θα είναι πάντα εκεί ως εστία αντιπαράθεσης. Σαν να μη λύσαμε ποτέ τίποτα, κανένα ιστορικό γεγονός της νεότερης ιστορίας μας, σαν να μην πέρασε μέρα από το δημοψήφισμα του 2004 και μιλάμε με την πρώτη ευκαιρία για τα παλιά, αφού δεν τα λύσαμε ποτέ.

Το πρόβλημά μας είναι η ίδια μας η ιστορία την οποία ποτέ δεν είδαμε σε όλες της τις διαστάσεις αλλά κάθε τρεις και λίγο λιθοβολώντας ο ένας τον άλλο κάτω από άσχετα περιβάλλοντα προσπαθούμε να βγάλουμε μια άκρη. 2004-2013 και ακόμη έχουμε αντιπαράθεση για το ποιος έκανε τι, ποιος είπε τι και τι πρωινό έτρωγε ο Γκιλγκαμές του δικού μας έπους, τι έγραψε ο Λιλλήκας στο βιβλίο και ταυτόχρονα τι γίνεται; Καλούμε τον ψηφοφόρο να εκλέξει τον πολιτικό που τον πείθει για το μέλλον, που όμοιό του δεν έχει δει κανένα παρελθόν, με διαρκείς αναφορές του παρελθόντος. Μπράβο μας.

tsikalasm@sppmedia.com

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ»

4.ΙΙ.1964

ΠΕΡΙ «ΑΓΓΛΟΤΟΥΡΚΩΝ»: Νέα Υόρκη, 3. (Του ανταποκριτού μας Σ.. Κοντομήτρου). Ενώ η Ελλάς τηρεί στάσιν επιμελούς σιγής, η αγγλοτουρκική προπαγάνδα συνεχίζει τας χαμηλού επιπέδου απαραδέκτους πλέον μεθόδους δημιουργίας κλίματος εξάψεως [περί το Κυπριακόν], διεθνούς κρίσεως και πανικού. Οπως προκύπτει από τας ανταποκρίσεις εκ Λονδίνου και Αγκύρας, η διπλωματική στρατηγική των Αγγλοτούρκων, ενισχυομένη και υπό των αμερικανικών μέσων δημοσιότητος, επιδιώκει να εμφανίση την Τουρκίαν ως ετοίμην να καταλάβη την Κύπρον και μόλις συγκρατουμένην υπό των Συμμάχων, την δε Ελλάδα εις κατάστασιν αδυναμίας, συγχύσεως και πανικού, την οποίαν, κατά τον αμερικανικόν Τύπον, αντανακλά και η εσπευσμένη αναχώρησις της Βασιλίσσης Φρειδερίκης [εξ Ηνωμένων Πολιτειών]. Εκπρόσωπος της βασιλικής ακολουθίας εδήλωσεν, ως γράφουν, ότι λόγω της κρίσεως του Κυπριακού η Βασίλισσα προτιμά να ευρίσκεται εις Αθήνας.
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΜΟΝΑΡΧΙΑΣ: Επί πλέον η βρετανική προπαγάνδα διά της εφημερίδος «Μηνύτωρ» [σημ. «Φ»: μάλλον πρόκειται για την «The Christian Science Monitor» ή «Μηνύτωρ της Χριστιανικής Επιστήμης» κατά την μετάφραση της εποχής] κατ' εξοχήν οργάνου των Τουρκοάγγλων, αποπειράται να τρομοκρατήση και αναμίξη την ελληνικήν βασιλικήν οικογένειαν εις τας παρασκηνιακάς ζυμώσεις του Κυπριακού. Ούτω σήμερον, εις εκ Λονδίνου ανταπόκρισιν, τονίζει ότι η Αμερική και η Αγγλία απασχολούνται με το πρόβλημα πώς να προλάβουν τας φιλοδοξίας του Μακαρίου επί της Κύπρου, χωρίς επικίνδυνον εξασθένησιν του ΝΑΤΟ. Εάν λέγει, ο Μακάριος απορρίψη το σχέδιον [εγκαταστάσεως] διεθνούς δυνάμεως, τότε δεν απομένει παρά η τουρκική απόβασις εις την Κύπρον, η οποία θα έχη επακόλουθα αφ' ενός εις την ελληνικήν πολιτικήν κρίσιν, λόγω της ανικανότητος να προληφθή η τουρκική κατάληψις της Κύπρου, και αφ' ετέρου επανάστασιν και ανατροπήν της μοναρχίας και πολιτικήν καταστροφήν.
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗΣ: Επέστρεψαν χθες το απόγευμα αεροπορικώς εξ Ηνωμένων Πολιτειών η Βασίλισσα και η πριγκίπισσα Ειρήνη. [...] Ο πρωθυπουργός κ. Ιωάννης Παρασκευόπουλος ανέφερε ότι ουδεμία εγένετο μεταβολή εις το πρόγραμμα του ταξιδίου της Βασιλίσσης.

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 **Στους κηδεμόνες μας.** Αφού τα κάναμε σαν τα μούτρα μας, πρώτη φορά μετά το '74 (λέτε να είναι κάθε 40 χρόνια το ραντεβού;), τρέχουμε τώρα στους κηδεμόνες μας για χαρτζιλίκι να περάσουμε. Το δραματικό είναι πως οι κηδεμόνες άλλαξαν. Τώρα δεν είναι οι Άγγλοι και οι Αμερικάνοι, αλλά οι Γερμανοί και οι Ρώσοι. Να αγιάσει το στόμα του Μητσοτάκη με το αξεπέραστο «πόρνη της Μεσογείου».

2 **Στα ιερά και όσια.** Η εκπόρνευση όμως της μικρής αλανιάρας Κύπρου έχει αρχιερατικές ευλογίες από τον Μακαριότατο αλλά και τον Αγιότατο Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ.κ. Κύριλλο. Πρόσχωμεν.

3 **Στην απεργία.** Αποφάσισαν λέει οι εργοδότες να μη δώσουν αυξήσεις φέτος και θα κατεβούμε σε απεργία. Εγώ νόμιζα πως για να κατεβείς σε απεργία πρέπει να έχεις και δουλειά. «Δίκαιο είναι το δίκαιο του εργάτη», κλασικό κι αγαπημένο, σταματάς όμως να εκτιμάς το σλόγκαν όταν δεν έχεις δουλειά.

4 **Στον Ναύαρχο.** Φόρεσε που λέτε ο Ναύαρχος Ομήρου τη στολή του και όρμησε στη ναυμαχία του δημόσιου χρέους. Όπως όλοι όμως οι ναύαρχοι που τους πιάνει ναυτία, έτσι και ο Γιαννάκης ξεσπαθώνει στο πλοίο ενώ αυτό είναι δεμένο στο λιμάνι. Όταν του είπαν να ταξιδέψει προς Γερμανία για να πείσει τους ομοϊδεάτες του Σοσιαλδημοκράτες να μη μας στείλουν στον αγύριστο, ο θαρραλέος Ναύαρχος έστρεψε το πηδάλιο προς τα ήρεμα νερά της Κάτω Πάφου.

Priceless.

5 **Στον Δομάζο.** Πήγε που λέτε ο παλαίμαχος μπαλαδόρος να πει δυο συμβουλές στα ντιμπέιτ του Ντούσαν της πολιτικής, Σταύρου Μαλά, μιας και Άντροκ και jet set Πρόεδρος όταν δουν τα δύσκολα λένε πάσο. Νίκο, κάνατε το ΑΚΕΛ χειρότερα από την Ομόνοια.

6 **Στον Γεώργιο Γρίβα Διγενή.** Στρατηγέ μου, συγχώρεσε τα παιδιά σου που, κάθε πέντε χρόνια, όταν έχει εκλογές, όχι μόνο ξεχνούν πως είναι το μνημόσυνό σου στις 27 Ιανουαρίου, αλλά παίρνουν και τα κανάλια και τα παρακαλούν να μη στείλουν κάμερες να καλύψουν το τρισάγιο. Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα, στρατηγέ μου. Ξέρεις εσύ.

7 **Στον Μακάριο.** Είναι λέει τα εκατό χρόνια από τη γέννηση του Μακαρίου και ο Πρόεδρος θα παρευρεθεί σε εκδήλωση με τους γνωστούς καλλιτέχνες. Ο Αρχιεπίσκοπος θα παρευρεθεί; Ο επίσης συντοπίτης και συγχωριανός Γιώργος Λιλλήκας; Μάλλον περισσότερες πιθανότητες έχει να σκάσει μύτη ο Healthy αγκαζέ με τον Ρόντι. Η Ουρανία Κοκκίνου θα ήταν 85, για όσους ρωτούν.

8 **Στον Σαμαρά.** Κι αυτός ο ψηλός τρέχει από πίσω μας και μαζεύει τα ψίχουλα που του άφησε ο Χαρίλαος Σταυράκης ο Μέγας (μη μου πείτε πως τον έχετε ξεχάσει). Στο Κατάρ πήγε λοιπόν ο πρωθυπουργός για συμφωνίες δισεκατομμυρίων, όσα λίγα έμειναν στο Κατάρ, μετά τις μεγάλες επενδύσεις στο νησί μας.

9 **Στις συναυλίες.** Θάνος Μικρούτσικος, Βασίλης Παπακωνσταντίνου, Γιάννης Κότσιρας συνθέτουν την all time classic χορωδία του ΚΚ ΑΚΕΛ. Συμβουλή Σπονδοφόρου: Αν δεν δίνετε και μια πίττα σουβλάκια (ενισχυμένη) με μια μπίρα Mythos (του Λαϊκού) ή ένα τεταρτάκι ζιβανία (Loel), προβλέπω πως θα είναι πολύς ο αντίλαλος στο «Ελευθερία» αύριο Δευτέρα. Σκεφτείτε το. Α! Να μην ξεχάσω, γιατί δεν θα μιλήσει στην εκδήλωση ο ιστορικός ηγέτης, αμετανόητος κομμουνιστής και Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Δημήτρης Χριστόφιας; Τόσο οριακά είναι τα πράγματα; Και ποιος του το ανακοίνωσε πως «είναι καλύτερα» να μη μιλήσει;

Δεν με παίζουν ούτε στο ΑΚΕΛ.

10 **Στον Healthy.** Ο president-elect, όσο πλησιάζει η ώρα της ορκωμοσίας του, τόσο έχει άλλες σκοτούρες από την προεκλογική. Δεν εξηγείται αλλιώς το βρισίδι που του έριξε ο Γεώργιος ο Παναγιότατος στο debate, χωρίς ο Νίκαρος να αντιδράσει. Την κρίσιμη ώρα που τον τσίτωνε ο Γιώργος, άπλωσε το χέρι στο ποτήρι, και εκεί κόπηκε η αναπνοή μου. Σκέφτηκα πώς θα αντιδρούσε η κυρία Βαρβάρα αν της πήγαιναν σπίτι τον Γιώργο της μπουγελωμένο. Thank God, ο Νίκαρος απλώς ήπιε νερό, αν και είμαι σίγουρος πως στιγμιαία είχε άλλες προθέσεις για το ποτήρι.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

03-ADV ANASTASIADES_KATHI 01/02/2013 5:25 MM Page 4

» Ας ανοίξουμε το δρόμο στους νέους μας

Μια κοινωνία που επενδύει στη νέα γενιά, είναι μια κοινωνία με μέλλον.

- Γιατί το μέλλον **ανήκει** στους νέους
- Γιατί οι νέες και οι νέοι **είναι** το μέλλον της πατρίδας μας
- Γιατί οι νέες και οι νέοι **αξίζουν** περισσότερες ευκαιρίες
- Γιατί **οφείλουμε** να τους προσφέρουμε περισσότερες δυνατότητες και περισσότερες προοπτικές

Ο Νίκος Αναστασιάδης

- **Δεσμεύεται** για επανεκκίνηση της οικονομίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- **Δεσμεύεται** για κατανομή **75 εκατομμυρίων** ευρώ, σε πολιτικές που αφορούν τους νέους, στους τομείς της **νεανικής επιχειρηματικότητας,** της **απασχόλησης** και της **κατάρτισης**, στο πλαίσιο ενός συνολικού προγράμματος «Εγγύησης για τη Νεολαία», με βάση και τις πρόσφατες κατευθύνσεις της Ε.Ε.

Η κρίση θέλει ηγέτη

anastasiades.com.cy

Νίκος Αναστασιάδης
2013
Ενώνουμε δυνάμεις

04-POLITIKI_KATHI 2/1/13 10:46 PM Page 4

Πόλεμος για δύο ομάδες ψηφοφόρων

Στο στόχαστρο δεξαμενές ψήφων αναποφάσιστων ΔΗΚΟϊκών και ΑΚΕΛικών και αυτών που τείνουν προς Γιώργο Λιλλήκα

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Πραγματική μάχη γίνεται δεκατέσσερεις μέρες πριν από τη μεγάλη αναμέτρηση των προεδρικών εκλογών, με τα επιτελεία των τριών κυρίων υποψηφίων να έχουν «βάλει στο μάτι» δύο δεξαμενές ψηφοφόρων, από τις οποίες θεωρούν ότι μπορούν να αντλήσουν ψήφους. Στη μέση βρίσκεται το επιτελείο Γιώργου Λιλλήκα, το οποίο ευελπιστεί ότι η δική του στρατηγική θα αντέξει στο σφυροκόπημα των δύο μεγάλων που βρίσκονται στις αντίπερα όχθες. Το ΑΚΕΛ, αν και αποδυναμωμένο, κάνει αυτό που ξέρει μέσα από την πολυετή εμπειρία του για να πετύχει την υψηλότερη υπό τις περιστάσεις συσπείρωση. Το ΔΗΚΟ, από την άλλη, με χέρι βοηθείας από το πανίσχυρο οργανωτικό επιτελείο της Πινδάρου, προσπαθεί να «χτυπήσει» πίσω τους ψηφοφόρους του που τείνουν προς Γιώργο Λιλλήκα, αλλά και αυτούς που δεν έχουν ακόμη αποφασίσει.

Ο στόχος του ΔΗΚΟ

Στο στόχαστρο του ΔΗΚΟ βρίσκεται ένα 20% περίπου ΔΗΚΟϊκών ψηφοφόρων, οι οποίοι είτε δεν έχουν ακόμη αποφασίσει ποιον θα ψηφίσουν στις εκλογές, είτε τείνουν προς την πλευρά του Γιώργου Λιλλήκα. Οι εκτιμήσεις του κόμματος του Μάριου Καρογιάν κάνουν λόγο για ένα «35% των ΔΗΚΟϊκών το οποίο κλείδωσε υπέρ της υποψηφιότητας Γιώργου Λιλλήκα και ένα περίπου 45 με 50% το οποίο κλείδωσε υπέρ του κ. Αναστασιάδη. Για εμάς στόχος είναι να φέρουμε κοντά τους ΔΗΚΟϊκούς οι οποίοι είτε δεν έχουν αποφασίσει είτε τείνουν προς Γιώργο Λιλλήκα», σημείωσε αξιωματούχος του ΔΗΚΟ, προσθέτοντας πως «εκτιμούμε ότι υπάρχει ένα 30% ΔΗΚΟϊκών οι οποίοι είτε δηλώνουν πως θα ψηφίσουν Γιώργο Λιλλήκα αλλά δεν είναι βέβαιοι για την απόφασή τους, είτε δηλώνουν αναποφάσιστοι. Σε αυτή την ομάδα ψηφοφόρων θα επιχειρηθεί στοχευμένη στρατηγική ώστε να υπάρξει ευθυγράμμιση με την απόφαση του κόμματος για στήριξη Νίκου Αναστασιάδη». Ο ίδιος αξιωματούχος ερμήνευσε και τα διαφορετικά αποτελέσματα που εμφανίζονται σε μετρήσεις στο θέμα της συσπείρωσης. «Κοιτάξτε, αναγνωρίζουμε ότι ένα 35% περίπου των ΔΗΚΟϊκών δεν πρόκειται να ψηφίσουν Νίκο Αναστασιάδη, για πολλούς και διάφορους λόγους. Και αυτό το ποσοστό συνταυτίστηκε με τον Γιώργο Λιλλήκα, επίσης για πολλούς και διάφορους λόγους. Απ' εκεί και πέρα, υπάρχει ένα ποσοστό της τάξεως του 10 με 15% ΔΗΚΟϊκών οι οποίοι μπορεί μεν να δηλώνουν στις μετρήσεις ότι θα ψηφίσουν τον κ. Λιλλήκα, αλλά την ίδια ώρα δηλώνουν πως δεν είναι βέβαιοι για την απόφασή τους. Συνεπώς, στις μετρήσεις αυτό το ποσοστό προσμετράται στο ποσοστό των ΔΗΚΟϊκών που ψηφίζουν Γ. Λιλλήκα».

> *Το ΔΗΚΟ προχωρά με στοχευμένη στρατηγική, προσεγγίζοντας τον κάθε ΔΗΚΟϊκό ξεχωριστά – Χέρι βοηθείας και από Πινδάρου*

Ως προς την τακτική που θα ακολουθήσει το ΔΗΚΟ για να προσεγγίσει αυτή την κατηγορία ψηφοφόρων, στενός συνεργάτης του Μάριου Καρογιάν σημείωσε στην «Κ»: «Γνωρίζουμε τους ψηφοφόρους μας σε κάθε περιοχή, επαρχία και κοινότητα. Γνωρίζουμε και ποιοι είναι με το λάβαρο υπέρ του κ. Λιλλήκα και ποιοι αμφιταλαντεύονται. Έχουμε συγκεκριμένη στρατηγική και θα πλησιάσουμε τους ψηφοφόρους μας με στόχο να τους πείσουμε ότι το καλό του τόπου αλλά και του κόμματος επιβάλλει υψηλή συσπείρωση γύρω από την απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής». Πάντως, η «Κ» γνωρίζει ότι στον εντοπισμό των ΔΗΚΟϊκών που αντιδρούν στην υποψηφιότητα Νίκου Αναστασιάδη συνέβαλε και η «δεξιά επαγρύπνηση» της Πινδάρου. Η οποία μετέφερε πληροφορίες στα οργανωτικά επιτελεία ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ για τους ψηφοφόρους οι οποίοι τείνουν προς την υποψηφιότητα Γιώργου Λιλλήκα.

Παρατάσσεται το ΑΚΕΛ

Στην Εζεκία Παπαϊωάννου βρίσκονται σε πλήρη πολεμική παράταξη και οδεύουν για την τελική κρούση πριν από τη μάχη. Στο ΑΚΕΛ και στο επιτελείο Σταύρου Μαλά αναγνωρίζονται οι δυσκολίες, αλλά την ίδια ώρα εμφανίζονται πεπεισμένοι ότι η συσπείρωση του κόμματος θα αυξηθεί. Στο στόχαστρο του ΑΚΕΛ βρίσκεται ένα 10% περίπου των ψηφοφόρων του που τάσσεται υπέρ του Γιώργου Λιλλήκα. Αυτή η δεξαμενή ψηφοφόρων βρίσκεται σε υψηλή προτεραιότητα για το ΑΚΕΛ, κυρίως για δύο λόγους:

Πρώτον, για το προφανές, ώστε δηλαδή να περιορίσει τις απώλειες «τσιμεντώνοντας» πλεονεκτικότερη θέση για τον υποψήφιό του έναντι του Γιώργου Λιλλήκα.

Δεύτερον, για λόγους κομματικής υπερηφάνειας, αφού δεν θα ήταν ευχάριστο για κανέναν ΑΚΕΛικό, και δη για το ίδιο το κόμμα, να βλέπει ψηφοφόρους του να τάσσονται υπέρ του Γιώργου Λιλλήκα, ενός πρώην βουλευτή του κόμματος, ο οποίος στην κυριότερη μάχη της πολιτικής ιστορίας του ΑΚΕΛ (το 2008 για ανάδειξη ΑΚΕΛικού Προέδρου) εγκατέλειψε το κόμμα και εργάστηκε εναντίον του. Επιπλέον, δεύτερος στόχος ψηφοφόρων για το ΑΚΕΛ είναι οι ψηφοφόροι οι οποίοι δηλώνουν αναποφάσιστοι ή αδιάφοροι για τις επικείμενες προεδρικές εκλογές. Πονοκέφαλο για το ΑΚΕΛ αποτελούν και οι διαρροές προς Νίκο Αναστασιάδη, με εκτιμήσεις να αναφέρουν πως αυτό το ποσοστό των ΑΚΕΛικών «ενδεχομένως να είναι ποσοστό το οποίο δύσκολα θα επιστρέψει πίσω στο κόμμα, ακόμη και μετά τις εκλογές».

Το επιτελείο Λιλλήκα θα προσπαθήσει με τη σωστή στρατηγική να αντικρούσει το σφυροκόπημα από ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ, το οποίο κορυφώνεται μέρα με τη μέρα.

ΚΥΠΕ

Πιθανές εκπλήξεις στις τελικές συγκεντρώσεις

Στις τελικές συγκεντρώσεις των υποψηφίων δεν αποκλείονται και οι εκπλήξεις, με εμφανίσεις πολιτικών προσώπων, τα οποία ενδεχομένως να θέλουν να στείλουν το μήνυμά τους τις τελευταίες μέρες. Τη Δευτέρα πραγματοποιεί την τελική συγκέντρωσή του ο Σταύρος Μαλάς στο «Ελευθερία – Τάσσος Παπαδόπουλος» με ισχυρά καλλιτεχνικά ονόματα. Πρόκειται για τους Θ. Μικρούτσικο, Β. Παπακωνσταντίνου, Δ. Μπάση, Γ. Κότσιρα, Ρ. Αντωνοπούλου και Κούλλη Θεοδώρου. Την ερχόμενη Παρασκευή, στον ίδιο χώρο, θα γίνει η τελική συγκέντρωση του Γιώργου Λιλλήκα. Δεν αποκλείεται στη συγκέντρωση να παρευρεθούν Φωτεινή και Αναστασία Παπαδοπούλου, ενώ απομακρυσμένο θεωρείται το ενδεχόμενο να κάνει την εμφάνισή του και ο Νικόλας Παπαδόπουλος. Στις 13 Φεβρουαρίου, επίσης στο «Ελευθερία – Τάσσος Παπαδόπουλος», θα γίνει η τελική συγκέντρωση του Νίκου Αναστασιάδη, ο οποίος τελικά εμπλουτίζει και αυτός τη συγκέντρωσή του με τραγουδιστές όπως ο Γιάννης Χατζηγιάννης και ενδεχομένως η Άννα Βίσση.

Στη μέση ο Λιλλήκας

Στο επιτελείο Λιλλήκα ήδη γίνεται αισθητή η πίεση από τους δύο πανίσχυρους μηχανισμούς που έχουν να αντιμετωπίσουν. «Είναι γεγονός ότι και οι τρεις θέλουμε να αντλήσουμε ψηφοφόρους από τις ίδιες δεξαμενές. Το μειονέκτημα για εμάς είναι ότι είμαστε στη μέση, διότι και τα δύο άλλα επιτελεία στοχεύουν μεν στους δικούς τους οπαδούς, αλλά την ίδια ώρα και σε εν δυνάμει δικούς μας ψηφοφόρους», σημείωσε στην «Κ» συνεργάτης του Γιώργου Λιλλήκα. Οι εκτιμήσεις του επιτελείου προσεγγίζουν τις εκτιμήσεις των άλλων δύο επιτελείων, με διαφορετικά νούμερα ωστόσο. Στόχος του υποστηριζόμενου από την ΕΔΕΚ υποψηφίου είναι αφενός η συγκράτηση των εκ ΔΗΚΟ και ΑΚΕΛ ψηφοφόρων και αφετέρου η αύξηση αυτής της μερίδας ψηφοφόρων από τη δεξαμενή των αναποφάσιστων. Επιπλέον, το επιτελείο Λιλλήκα θα ενισχύσει τις προσπάθειές του και στους κόλπους της ΕΔΕΚ, η οποία μέχρι στιγμής δεν κατάφερε να πετύχει τη συσπείρωση που θα ήθελε, καταγράφοντας σημαντικές διαρροές προς την υποψηφιότητα Νίκου Αναστασιάδη.

Πινδάρου: Παλεύει για ένα γύρο

Στο εκλογικό παιχνίδι αναμφισβήτητα κύριο ρόλο και λόγο έχει η Πινδάρου, η οποία εμφανίζεται ως ο «playmaker» της προεκλογικής. Αφού είναι υπερευχαριστημένη από τη συσπείρωσή της, η Πινδάρου «μοιράζει παιχνίδι», έτσι ώστε να συμβάλει στη δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων και δεδομένων που θα της εξασφαλίσουν ή θα την βοηθήσουν στην επίτευξη του στόχου της, που είναι πλέον οι εκλογές ενός γύρου. Αξιωματούχος της Πινδάρου, τον οποίο καλέσαμε να σχολιάσει τα όσα ακούγονται περί πριμοδότησης του Σταύρου Μαλά, σημείωσε: «Θα αστειεύεστε βεβαίως. Εμείς προσπαθούμε για ένα γύρο, βρισκόμαστε στο νήμα, καλύτερα, για ένα γύρο εκλογών και θα προχωρήσουμε σε πριμοδότηση άλλου υποψηφίου; Αναγνωρίζω ότι είναι ωραίο θέμα συζήτησης και αγαπητό σε πολλούς που βλέπουν την πολιτική ως ένα παιχνίδι συμφερόντων και υπόγειων συμφωνιών, αλλά εδώ δεν τίθεται τέτοιο θέμα».

Σε επικοινωνιακό επίπεδο, παρατηρήθηκε τις τελευταίες μέρες αντιπαράθεση μεταξύ ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ με στόχο την αύξηση της συσπείρωσης, κυρίως από πλευράς ΑΚΕΛ, με την Πινδάρου να «αποδέχεται» το παιχνίδι, αφού ούτως ή άλλως αυτό ωφελεί και την ίδια. Αφενός αυξάνει και η ίδια τη συσπείρωσή της και αφετέρου αύξηση της συσπείρωσης του ΑΚΕΛ εις βάρος της υποψηφιότητας του Γ. Λιλλήκα θα συνεπάγεται, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επιτελείου Αναστασιάδη, και ενδεχόμενη ευθυγράμμιση ΔΗΚΟϊκών ψηφοφόρων με την απόφαση του κόμματος, μιας και εάν καταφανεί «κλείδωμα δεύτερης θέσης στον Σταύρο Μαλά», τότε θα λειτουργήσει, ανάμεσα στους εν δυνάμει ψηφοφόρους του κ. Λιλλήκα, το «αίσθημα της χαμένης ψήφου».

Με την ίδια συνταγή και το τρίτο debate

Στη διακριτική ευχέρεια του διευθυντή σύνταξης του κρατικού καναλιού, Γιάννη Καρεκλά, επαφίεται η σύγκληση μιας νέας σύσκεψης με τα υπόλοιπα τρία τηλεοπτικά κανάλια, παρόντων και των εκλογικών επιτελείων, για τη φόρμουλα του τρίτου debate. Εκ πρώτης όψεως, τόσο τα εκλογικά επιτελεία, πλην του κ. Λιλλήκα, όσο και οι σταθμοί, αισθάνονται εκ του αποτελέσματος ικανοποίηση από τις αλλαγές που υιοθετήθηκαν στο δεύτερο debate και δεν βλέπουν κανένα λόγο για αλλαγές στο επόμενο, το οποίο είναι προγραμματισμένο για τις 11 Φεβρουαρίου. Είναι όμως όλοι ανοικτοί στον διάλογο εάν προκύψει. «Δεν μας απασχόλησε ακόμη το θέμα. Θα συναντηθούμε την άλλη εβδομάδα οι τέσσερεις διευθυντές σύνταξης (σ.σ. θα είναι αυτοί που θα ανακρίνουν τους πολιτικούς αυτή τη φορά) και εάν προκύψει κάποιο ζήτημα προς συζήτηση θα καλέσουμε και τα επιτελεία», ανέφερε στην «Κ» ο κ. Καρεκλάς. Η διαφορά του τρίτου και τελευταίου για τον α΄ γύρο debate –συμφωνήθηκε κι ένα τέταρτο μεταξύ α΄ και β΄ γύρου– είναι πως ο συντονιστής, τον ρόλο του οποίου θα αναλάβει εξ ολοκλήρου ο κ. Καρεκλάς –τιμής ένεκεν ως ο γηραιότερος των διευθυντών σύνταξης που θα συμμετάσχουν–, θα είναι ένας. Δεν θα υπάρχει δηλαδή εκ περιτροπής συντονιστής, όπως στο δεύτερο debate.

Από το επιτελείο Νίκου Αναστασιάδη δεν έχουν πάντως λόγο να ζητήσουν κάτι διαφορετικό στο τρίτο debate. Όσον αφορά το πρώτο, παρά το ότι κατά γενική ομολογία ήταν αποτυχημένο, οι συνεργάτες του κ. Αναστασιάδη θεωρούν πως ούτε πρόσθεσε ούτε αφαίρεσε από το προφίλ του υποψηφίου τους. Αντίθετα, το δεύτερο debate θεωρούν ότι πρόσθεσε στον υποψήφιο και είναι γι' αυτό που δεν έχουν λόγο να ζητήσουν κάτι διαφορετικό.

Στο ΑΚΕΛ εκφράζουν επίσης ικανοποίηση από τη διαδικασία στο δεύτερο debate, την οποία θεωρούν σαφώς βελτιωμένη, ενώ η παρουσία συντονιστή βοήθησε στο να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα. Στο κόμμα ενισχύουν αυτή τη θέση και επιστημονικά, μέσα από έρευνα 800 ατόμων που διενεργήθηκε εκ μέρους τους. Στο ερώτημα ποιος ήταν ο πιο πειστικός υποψήφιος, το 40% όσων παρακολούθησαν το debate απάντησε ο Νίκος Αναστασιάδης, το 20% ο Γιώργος Λιλλήκας και το 32% ο Σταύρος Μαλάς. Στο ερώτημα ποιος κέρδισε τις εντυπώσεις, το 37% απάντησε ο Νίκος Αναστασιάδης, το 21% ο Γιώργος Λιλλήκας και το 31% ο Σταύρος Μαλάς. Στο ερώτημα για τον πιο ειλικρινή, το 40% απάντησε ο Νίκος Αναστασιάδης, το 33,5% ο Σταύρος Μαλάς και το 21% ο Γιώργος Λιλλήκας. Από τα αποτελέσματα θεωρούν πως ο Σταύρος Μαλάς κέρδισε τις εντυπώσεις –στο Κυπριακό τουλάχιστον, που ήταν το θέμα συζήτησης– περισσότερων ψηφοφόρων απ' εκείνων που παρουσιάζουν οι δημοσκοπήσεις πως τον ψηφίζουν. Επίσης, θεωρούν πως, ενώ φαινομενικά κέρδισε τις εντυπώσεις ο Ν. Αναστασιάδης, στην πραγματικότητα έχει απήχηση μόνο σε αυτούς που τον ψηφίζουν.

Στο επιτελείο Λιλλήκα θεωρούν αποτυχία και το δεύτερο debate και εκφράζουν την πεποίθηση πως, παρότι οι προηγούμενες συσκέψεις επιτελείων - τηλεοπτικών σταθμών δεν απέδωσαν ένα καλό μοντέλο διακαναλικής, θα πρέπει να συζητηθεί ξανά το θέμα. «Εμείς ελπίζουμε να μας καλέσουν να τα ξανασυζητήσουμε. Αλλά, όπως έγιναν τα πράγματα, δεν πιστεύω πως υπάρχει η δυνατότητα να αλλάξει κάτι. Όλοι αφέθηκαν στη μοίρα τους», μας ανέφερε άτομο από το επιτελείο.

ΜΙΡΑΝΤΑ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

ΑΡΘΡΟ / *Της* **ΕΛΕΝΗΣ ΜΑΥΡΟΥ**

Ο Αριστοτέλης και η αποχή

Η αποχή «ροκανίζει» τα θεμέλια της δημοκρατίας μας, είναι μια από τις φράσεις που ακούμε συχνά από τα προεκλογικά πάνελ τα τελευταία χρόνια. Πολιτικοί, εκλογολόγοι και δημοσιογράφοι συζητούν και αναλύουν το φαινόμενο που «απειλεί» τη δημοκρατία μας. Την αμέσως επόμενη μέρα των εκλογών «η δημοκρατία έχει μιλήσει» και ο όρος «αποχή» ξεχνιέται από πολιτικούς, εκλογολόγους και δημοσιογράφους. Τον τελευταίο χρόνο, προχωρώντας στον σχεδιασμό και την προετοιμασία της εκλογικής αναμέτρησης που θα έχουμε μπροστά μας στις 17 Φεβρουαρίου, έγιναν πολλές συναντήσεις με φορείς της κοινωνίας και κόμματα, στις οποίες καθορίστηκαν όλες οι τεχνικές λεπτομέρειες της διαδικασίας. Σε κάθε μια από αυτές τις συναντήσεις βρισκόταν στην ατζέντα και το ζήτημα της αποχής. Ως Υπουργείο έχουμε προχωρήσει σε μια σειρά μέτρων με στόχο την καταπολέμηση του φαινομένου, όπως είναι οι εκστρατείες για την εγγραφή νέων ψηφοφόρων ή η διευκόλυνση της ψήφου με τη λειτουργία εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό κ.ά.

Είναι πεποίθησή μου ως υπουργού Εσωτερικών πως θεσμικά το κράτος έχει κάνει πολλά τα τελευταία χρόνια για την καταπολέμηση της αποχής. Ως ενεργός πολίτης, όμως, θεωρώ ότι η αποχή δεν αφορά απλώς εκλογικές αναμετρήσεις και ότι δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με νομικές ρυθμίσεις, διευκολύνσεις ή περιορισμούς. Είναι αλήθεια πως πολλοί πολίτες, ιδιαίτερα οι πιο νέοι, αισθάνονται αποξενωμένοι από το κοινωνικοπολιτικό γίγνεσθαι του τόπου. Ότι έχει δημιουργηθεί μια απόσταση μεταξύ των πολιτικών και των πολιτών, η οποία εκφράζεται με αποστασιοποίηση από τον δημόσιο διάλογο και τη δημόσια δράση και κατ' επέκταση με αποχή στις εκλογές. Οι πολίτες δεν αποδοκιμάζουν μόνο το κομματικό σύστημα, αλλά φαίνεται να διακατέχονται από έλλειψη πολιτικής εμπιστοσύνης ευρύτερα. Ο τυχοδιωκτισμός, οι ευκαιριακές τοποθετήσεις, ο αυταρχισμός, η αναξιοπιστία, ο λαϊκισμός, είναι συμπεριφορές που δίνουν τροφή σε αυτή την έλλειψη εμπιστοσύνης. Είναι όμως πράγματι η αποχή από τις κάλπες ένας τρόπος απόρριψης ή και αντίστασης στο πολιτικό σύστημα, ή μήπως, τελικά, μεταφράζεται σε ανοχή όσων θέλουμε να αλλάξουμε; Η αποχή αφορά όχι τις εκλογές, αλλά την ενασχόληση με τα κοινά. Η ψήφος δεν μπορεί και δεν πρέπει να αποτελεί τον μοναδικό δεσμό του πολίτη με την πολιτεία. Ο Αριστοτέλης στα «Πολιτικά» του αναφέρει πως «το σημαντικότερο για τη διατήρηση των πολιτευμάτων είναι ότι οι πολίτες πρέπει να διαπαιδαγωγούνται με βάση τις αρχές του πολιτεύματος. Γιατί και οι χρησιμότεροι νόμοι, έστω κι αν ψηφίζονται απ' όλους τους πολίτες, δεν ωφελούν, αν οι πολίτες δεν είναι εθισμένοι και εκπαιδευμένοι σύμφωνα με τις πολιτειακές αρχές». Αν πραγματικά θέλουμε να προστατέψουμε τη δημοκρατία μας, ας εμπλακούμε όλοι σε αυτή τη μακροχρόνια διαδικασία εκπαίδευσης, της οποίας η συμμετοχή στην ψηφοφορία δεν είναι παρά η κορύφωση. Αν θέλουμε να αναστραφεί η τάση προς μια ολοένα και αυξημένη εκλογική αποχή, τότε πρέπει να αντιμετωπιστεί η αποστασιοποίηση των πολιτών από τα κοινά. Πολιτεία, κόμματα και ο κάθε πολίτης ξεχωριστά πρέπει να κατανοήσουμε ότι η αυξημένη αποχή υπονομεύει τη δημοκρατία μας. Ως κοινωνία και ως πολιτεία θα πρέπει να διαπαιδαγωγήσουμε και να διαπαιδαγωγηθούμε. Θα πρέπει ο καθένας από μας να γίνει οργανικό μέλος της δημοκρατικής διαδικασίας και να την διαφυλάξει από το όποιο «ροκάνισμα» μπορεί να φέρει η αποχή, η αδιαφορία, ο λαϊκισμός και η ανωριμότητα. Μέχρι τις 17 Φεβρουαρίου, μέρα κατά την οποία όλοι καλούμαστε να κάνουμε μια επιλογή, ας κάνουμε όλοι το καθήκον μας ως πολίτες και ας προσδώσουμε στη δημοκρατία μας ακόμα ισχυρότερα θεμέλια. Ας γίνουμε όλοι μέρος μιας διαδικασίας στην οποία θα κυριαρχήσει η περίσκεψη, η ανταλλαγή απόψεων και ο διάλογος. Η αποχή δεν είναι θέση. Απλώς επιτρέπει σε άλλους να αποφασίζουν αντί για εμάς. Η κάλπη δεν μπορεί παρά να είναι η φωνή της δικής μας συλλογικότητας. Το οφείλουμε στον τόπο μας.

Η κ. Ελένη Μαύρου είναι υπουργός Εσωτερικών.

KIA
The Power to Surprise

LOUTSIOS GROUP

7 YEAR KIA WARRANTY

EURO NCAP FOR SAFER CARS www.euroncap.com

ΛΕΜΕΣΟΣ: Λεωφ. Ομονοίας 90, Τ: 25 576576 I **ΛΕΥΚΩΣΙΑ:** Αχαιών 13, Έγκωμη, Τ: 22 464834
ΛΑΡΝΑΚΑ: Σπύρου Κυπριανού 10, Τ: 24 635125 I info@loutsiosgroup.com I www.kia.com

06-POLITIKI_KATHI 01/02/2013 10:14 MM Page 6

Σε κινούμενη άμμο ο εκλογικός χάρτης

Μακρινό αλλά όχι απίθανο το ενδεχόμενο ενός γύρου – Κλειδί παραμένουν οι συσπειρώσεις σε ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΒΡΥΩΝΙΔΗ**

Αν και διανύουμε την κρίσιμη περίοδο των τελευταίων δύο εβδομάδων, ο εκλογικός χάρτης παραμένει ασαφής και αβέβαιος ως προς τη διεκδίκηση της πολυπόθητης δεύτερης θέσης. Επίσης, αν και το σενάριο εκλογών ενός γύρου δεν φαίνεται πολύ κοντινό, με βάση τα αποτελέσματα της δημοσκόπησης της Καθημερινής, δεν μπορεί να διαγραφεί. Με το μέγεθος της αποχής να παραμένει αδιευκρίνιστο και επιπρόσθετα να παρατηρείται το φαινόμενο απόκρυψης ψήφου ειδικά εντός των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ, το τελικό αποτέλεσμα παραμένει αμφίρροπο και απρόβλεπτο.

Το μόνο βέβαιο των εκλογών είναι η μεγάλη διαφορά του κ. Αναστασιάδη από τον δεύτερο υποψήφιο. Ο κ. Αναστασιάδης από ένα ποσοστό της τάξης του 36% τον Οκτώβριο, αυξάνει κάθε μήνα την εκλογική του επιρροή κατά περίπου μία μονάδα φθάνοντας σήμερα στο 40,4%, παγιώνοντας την απόσταση ασφάλειας από τον δεύτερο υποψήφιο στις δεκαοκτώ μονάδες.

Η δεύτερη θέση, παρόλο που στις αρχές του Ιανουαρίου φάνηκε να κλίνει υπέρ του κ. Μαλά, σήμερα διεκδικείται ισότιμα από τους δύο έτερους υποψήφιους. Ο κ. Λιλλήκας αύξησε σημαντικά τα ποσοστά του από 19,6% στις αρχές Ιανουαρίου σε 21%. Αντίθετα ο κ. Μαλάς δεν κατόρθωσε να ξεπεράσει το φράγμα του 22,1%. Η μία μονάδα διαφορά δεν διασφαλίζει κανενός είδους πρόβλεψη. Είναι προφανές πως οι επιλογές των πολιτών δεν καθορίζονται απόλυτα από τις επιλογές των κομμάτων που υποστηρίζουν, εφόσον παρατηρούνται ισχυρές τάσεις αποστασιοποίησης. Είναι ακόμη πρωτοφανές για το ΑΚΕΛ, να αγωνίζεται μέχρι και τις τελευταίες δύο εβδομάδες για να διασφαλίσει τη δεύτερη θέση για τον υποψήφιό του, με τους ΑΚΕΛικούς ψηφοφόρους να μη συσπειρώνονται δυναμικά.

Το άγνωστο μέγεθος της αποχής και το φαινόμενο απόκρυψης ψήφου, ειδικά εντός των ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ, καθιστούν αμφίρροπο το τελικό αποτέλεσμα

Τι κρύβουν οι αριθμοί

Το ποσοστό του κ. Αναστασιάδη αυξήθηκε μέσα σε μία περίοδο δύο εβδομάδων από 39,5% σε 40,4%. Η συσπείρωση στον ΔΗΣΥ παραμένει σταθερή στο 92%, ενώ στο ίδιο επίπεδο με το πρώτο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου κυμαίνονται οι εισροές από το ΔΗΚΟ (38,5%). Η επιδίωξη αύξησης των εισροών από το ΔΗΚΟ είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για τα εκλογικά επιτελεία του ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, αλλά και το βασικό κλειδί για εκλογή από τον πρώτο γύρο. Η επιρροή του κ. Αναστασιάδη στο ΔΗΚΟ δεν έχει ακόμη ξεπεράσει το αντίστοιχο ποσοστό που κερδίζει ο κ. Λιλλήκας. Από την άλλη, μία από τις εκπλήξεις των εκλογών είναι το σημαντικό και σταθερά αυξανόμενο ποσοστό που κερδίζει ο κ. Αναστασιάδης από το αντίπαλο στρατόπεδο του ΑΚΕΛ. Η εισροή ψηφοφόρων του ΑΚΕΛ προς την υποψηφιότητά του έχει σχεδόν διπλασιαστεί από 4,2% σε 7,2%. Ο κ. Αναστασιάδης γίνεται αποδέκτης ψήφου διαμαρτυρίας των ΑΚΕΛικών ψηφοφόρων, που όχι μόνο αγνοούν την επιλογή της κομματικής τους ηγεσίας αλλά επιλέγουν τον αντίπαλο ηγέτη. Ο κ. Αναστασιάδης καταγράφει αύξηση δύο ποσοστιαίων μονάδων στην ΕΔΕΚ, από 12,5% σε 14,8%, ενώ κερδίζει σημαντικά ποσοστά από το ΕΥΡΩΚΟ (42,9%) και τους Οικολόγους (45,2%). Από την ανάλυση των αριθμών φαίνεται ξεκάθαρα η πολυσυλλεκτικότητα του κ. Αναστασιάδη, γεγονός που του εξασφαλίζει μεγάλη διαφορά από τους συνυποψήφιους του και –υπό προϋποθέσεις– δημιουργεί προοπτικές για περαιτέρω αύξηση. Το πρόβλημα ωστόσο για τη στρατηγική του προέδρου του ΔΗΣΥ, είναι ότι ακόμη δεν φαίνεται να δημιουργεί τις τάσεις και δυναμικές εκείνες που θα δημιουργήσουν συνθήκες εκλογών ενός γύρου.

Ο κ. Μαλάς δεν κατάφερε να δώσει συνέχεια στη ανοδική του πορεία και έμεινε καθηλωμένος στο 22,1%. Ο υποψήφιος μαζί και ο κομματικός μηχανισμός δεν έχουν κατορθώσει το διάστημα αυτό να περιορίσουν τις διαρροές ψήφων προς τον κ. Λιλλήκα, ενώ επιπλέον έχουν να αντιμετωπίσουν και το πρόβλημα μετακίνησης ψηφοφόρων προς τον κ. Αναστασιάδη. Η συσπείρωση του ΑΚΕΛ παραμένει σταθερά χαμηλή στο 72%. Πέραν από τους νέους ψηφοφόρους που δίνουν 28,2% στον κ. Μαλά, η διείσδυση του σε άλλους κομματικούς χώρους είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη, περιορίζοντας τις απαιτούμενες δεξαμενές άντλησης ψήφων που είχαν προηγούμενοι υποψήφιοι του ΑΚΕΛ. Το ΑΚΕΛ, δύο εβδομάδες πριν από τις εκλογές βρίσκεται αντιμέτωπο με ένα σημαντικό ποσοστό αποστασιοποιημένων ψηφοφόρων της τάξης του 30% περίπου, που δηλώνουν δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση Χριστόφια και επιλέγουν είτε άλλους υποψήφιους είτε την αποχή. Παραμένει να δούμε αν η κινητοποίηση του κομματικού μηχανισμού τις τελευταίες δύο εβδομάδες θα καταφέρει να τους συσπειρώσει για να διασφαλίσει τη δεύτερη θέση. Το γεγονός σήμερα είναι ότι η μία μονάδα διαφορά από τον κ. Λιλλήκα –με καθαρά δημοσκοπικούς κανόνες– εμπίπτει στο πλαίσιο του στατιστικού σφάλματος καθιστώντας τη διεκδίκηση της δεύτερης θέσης ακόμη ρευστή.

Ο κ. Λιλλήκας μετά από μία περίοδο στασιμότητας επανήλθε αυξάνοντας το ποσοστό του σε 21%. Η εκλογική του επιρροή είναι υπερδιπλάσια από τη δύναμη της ΕΔΕΚ, του μόνου κόμματος που στηρίζει την υποψηφιότητά του. Ο κ. Λιλλήκας διεισδύει σταθερά στους ψηφοφόρους το ΑΚΕΛ (12%), ενώ αύξησε περίπου κατά μία μονάδα τις εισροές από το ΔΗΚΟ (44,9%). Ακόμη, η συσπείρωση της ΕΔΕΚ αυξήθηκε στο 69,4%, ενώ κερδίζει 50,1% από το ΕΥΡΩΚΟ, 29% από τους Οικολόγους και 3,3% από τον ΔΗΣΥ. Σε σύγκριση με προηγούμενες δημοσκοπήσεις καταγράφει σημαντικό ποσοστό στους νέους ψηφοφόρους της τάξης του 23,5%, ενώ εισπράττει περίπου 23% από τους ψηφοφόρους που δεν συμμετείχαν στις βουλευτικές εκλογές. Η υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα είναι και αυτή πολυσυλλεκτική, γεγονός που διατηρεί ζωντανές τις προοπτικές αύξησης των ποσοστών του. Ο κ. Λιλλήκας έχει να αντιμετωπίσει δύο βασικές προκλήσεις. Η πρώτη, είναι να αντέξει την επίθεση που θα δεχθεί τις τελευταίες ημέρες από τους κομματικούς μηχανισμούς του ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ. Η δεύτερη είναι το κατά πόσο οι ανένταχτοι ψηφοφόροι που αποτελούν το 4% της συνολικής του εκλογικής επιρροής, θα προσέλθουν τελικά στις κάλπες ή θα επιλέξουν τελικά την αποχή.

Ο δεύτερος γύρος

Ο δεύτερος γύρος είναι μία νέα εκλογική διαδικασία και το αποτέλεσμα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αντικειμενικά μέσα από μια δημοσκόπηση που εξετάζει την πρόθεση ψήφου για τον πρώτο γύρο. Τουλάχιστον όμως στην περίπτωση του σεναρίου Αναστασιάδη – Μαλά, η τάση είναι εμφανέστατη. Ο κ. Αναστασιάδης εξέρχεται νικητής σε αυτό το σενάριο με ποσοστό 50,4% έναντι 28% για τον κ. Μαλά. Είναι εξαιρετικά δύσκολο να ανατραπεί αυτό το αποτέλεσμα. Ακόμη και στην περίπτωση του δεύτερου γύρου η συσπείρωση του ΑΚΕΛ παραμένει κάτω από 80%.

Στο σενάριο Αναστασιάδης – Λιλλήκας και πάλι η τάση ευνοεί τον Νίκο Αναστασιάδη με ποσοστό 45,1% αλλά η διαφορά με τον Γιώργο Λιλλήκα (31,7%) κυμαίνεται στις δεκατρείς μονάδες. Και πάλι είναι δύσκολο να ανατραπεί, αν και υπάρχουν κάποια περιθώρια ειδικά από την ώρα που στον χώρο του ΑΚΕΛ, 41% ψηφίζουν τον Γιώργο Λιλλήκα και 45% δεν τοποθετούνται προς το παρόν.

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research.

ΠΡΩΤΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

		ΑΚΕΛ	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	Οικολόγοι	ΑΛΛΟ
▲0.9	ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 40.4%	7.2% ▲3.0	92.0% ▲0.4	38.5% ▲0.2	14.8% ▲2.3	42.9%	45.2%	13.0%
▲0.1	ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ 22.1%	71.7% ▼0.5	0.6% ◆0	4.8% ▲1.1	6.3% ▲2.4	-%	10.7%	-%
▲1.4	ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ 21.0%	11.6% ▼0.6	3.3% ▲0.6	44.9% ▲0.9	69.4% ▲2.3	50.1%	28.5%	25.4%
▼0.1	ΠΡΑΞΟΥΛΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ 1.1%	1.6% ▲0.8	0.5% ◆0	0.6% ▲0.6	-% ◆0	-%	5.7%	5.3%
◆0	ΑΝΤΡΗ ΜΑΚΑΡΙΑ 1.1%	0.9% ▲0.9	-% ◆0	1.5% ▲1.0	1.4% ▲1.4	-%	5.1%	7.4%
	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ 1.0%	-%	-%	-%	-%	-%	-%	37.9%
	ΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ 0.5%	-%	-%	-%	-%	-%	-%	4.5%
	ΣΟΛΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ 0.3%	-%	-%	2.0%	-%	-%	-%	6.5%
▼0.8	ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ 4.5%	3.8% ▼0.9	1.5% ◆0	1.5% ▼2.5	3.2% ▼0.9	-%	-%	-%
▲0.8	ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ 7.0%	2.8% ▼0.3	2.0% ▲0.5	6.3% ▲2.2	4.9% ▼5.2	6.9%	4.8%	-%

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 72% ▲1

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ 8% ▼1

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ 6% ◆0

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΚΛΕΓΕΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 44% ◆0

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ 17% ◆0

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ 17% ▲1

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

ΠΟΣΟ ΣΙΓΟΥΡΟΙ ΑΙΣΘΑΝΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΠΟΥ ΘΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

72% ΝΑΙ/ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ | 25% ΟΧΙ/ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ | 2% ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ | 1% ΔΓ/ΔΑ

ΝΑΙ 52% ▲5	66%	54%	50%
ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ 20% ▼4	20%	21%	23%
ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ 17% ▲8	9%	19%	21%
ΟΧΙ 8% ▼9	5%	6%	6%
ΔΓ/ΔΑ 1% ▲1	-%	-%	-%
ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ 2% ▼1	-%	-%	-%

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

Υποψήφιος που έχει πείσει περισσότερο με τον πολιτικό λόγο και την εκστρατεία του

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 37.0%

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ 17.0%

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ 17.0%

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ – Σενάριο Α

		ΑΚΕΛ	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	Οικολόγοι	ΑΛΛΟ
▲0.3	ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 50.4%	10.4%	96.1%	55.9%	41.5%	60.0%	62.2%	44.9%
▼0.8	ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ 28.0%	78.4%	0.6%	11.0%	15.1%	-%	14.2%	-%
▼1.0	ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ 8.0%	5.3%	1.5%	13.8%	18.8%	11.7%	4.1%	19.0%
▲1.9	ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ 8.1%	2.8%	1.6%	13.0%	11.6%	3.9%	8.5%	18.5%

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ – Σενάριο Β

		ΑΚΕΛ	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	Οικολόγοι	ΑΛΛΟ
▼0.9	ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ 45.1%	14.3%	94.1%	35.8%	18.6%	41.3%	48.9%	26.7%
▲1.4	ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ 31.7%	41.2%	2.3%	51.8%	73.8%	46.6%	39.2%	34.9%
▼1.6	ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ 6.8%	13.0%	1.5%	2.2%	3.2%	-%	-%	14.6%
▲2.0	ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ 11.4%	20.8%	1.6%	7.8%	1.6%	12.1%	8.5%	18.5%

Σύγκριση με 20 Ιανουαρίου 2013

Να ιδιωτικοποιηθούν ημικρατικοί οργανισμοί

ΝΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΘΟΥΝ 36% | ΝΑ ΜΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΘΟΥΝ 53% | ΔΓ/ΔΑ 11%

ΒΑΘΜΟΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 2013

▲▼ Σύγκριση με 27 Ιανουαρίου 2013

ΛΙΓΟ/ΚΑΘΟΛΟΥ 30% ▼4

ΠΟΛΥ/ΑΡΚΕΤΑ 69% ▲3

Επόμενος Υπουργός Οικονομικών

33% ΧΡΙΤΟΦΟΡΟΣ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗΣ | 23% ΚΙΚΗΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ | 7% ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΡΡΗΣ

ΑΝ ΣΤΙΣ ΠΡΟΕΔΡΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΘΑ ΠΑΝΕ ΝΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ

89% ΝΑΙ/ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ | 10% ΟΧΙ/ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ | 1% ΔΓ/ΔΑ

ΝΑΙ 67% | ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ 22% | ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ 6% | ΟΧΙ 4%

ΒΑΘΜΟΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ	ΜΑΛΛΟΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΣ	ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΣ	ΔΓ/ΔΑ
9%	14%	15%	61%	1%

ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ ΑΚΕΛ

ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ	ΜΑΛΛΟΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ	ΜΑΛΛΟΝ ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΣ	ΔΥΣΑΡΕΣΤΗΜΕΝΟΣ	ΔΓ/ΔΑ
28%	39%	11%	21%	2%

ΑΝ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ Η ΔΙΑΦΩΝΟΥΝ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ Κ. ΛΙΛΛΗΚΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΩΛΗΣΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΤΗΣ ΑΟΖ ΑΠΟ ΤΩΡΑ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΕΞΟΔΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ

ΣΥΜΦΩΝΩ 36% | ΔΙΑΦΩΝΩ 54% | ΔΓ/ΔΑ 10%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ταυτότητα έρευνας

Ανάθεση: Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ. **Γραφείο:** Symmetron Market Research. **Ημερομηνία διεξαγωγής:** 25/01 - 01/2/2013. **Κάλυψη:** Παγκύπρια αστικές και αγροτικές περιοχές. **Δείγμα:** 952 άτομα άνδρες και γυναίκες 18 χρονών και άνω. **Επιλογή Δείγματος:** Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία. **Συλλογή Στοιχείων:** Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. **Στατιστικά στοιχεία:** 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3,17. **Στάθμιση:** Κατά φύλο και ηλικία

Η πρωτιά Αναστασιάδη και τα αναπάντητα ερωτήματα

Με το μόνο αδιαμφισβήτητο να είναι η μεγάλη διαφορά του Νίκου Αναστασιάδη από τους άλλους υποψήφιους, μια σειρά ερωτημάτων παραμένουν αναπάντητα.

Το πρώτο αφορά το ποιος θα εξασφαλίσει τη δεύτερη θέση, που δεν μπορεί ακόμη να εκτιμηθεί με ασφάλεια. Το δεύτερο που δεν ξεκαθαρίζεται ακόμη, είναι η προοπτική του ενός γύρου. Το τρίτο και πιο κρίσιμο, είναι το τελικό εύρος της αποχής. Με βάση το αποτέλεσμα της δημοσκόπησης 10% των ψηφοφόρων δηλώνουν ότι θ' απέχουν από την εκλογική διαδικασία, όμως μαζί με αυτούς πρέπει να συνυπολογισθεί και ένας σημαντικός αριθμός αποστασιοποιημένων ψηφοφόρων που αρνούνται να συμμετέχουν σε δημοσκοπήσεις. Η δηλωμένη αποχή δύο εβδομάδες πριν από τις βουλευτικές εκλογές του Μάιου 2011 σε δημοσκόπηση της «Κ» ήταν, όπως και τώρα, 10% και τελικά αυτή έφθασε στο 21%. Μπορεί να έχουμε προεδρικές εκλογές, όπου παραδοσιακά η συμμετοχή είναι μεγαλύτερη, όμως, με βάση τα πρόσφατα δεδομένα, η εκτίμησή μας είναι ότι η αποχή δεν θα είναι πολύ μικρότερη από το 20%.

Αυτά τα ζωτικά ερωτήματα που θα καθορίσουν και το τελικό αποτέλεσμα, θα επιχειρήσει να απαντήσει η τελευταία δημοσκόπηση της Καθημερινής την ερχόμενη βδομάδα, επιχειρώντας να φωτίσει περισσότερο το εκλογικό πεδίο. Το βέβαιο είναι ότι στις τελευταίες 15 ημέρες θα κριθούν πολλά.

07-ADV LILLIKAS_KATHI 01/02/2013 5:49 MM Page 4

Το πραγματικό δίλημμα στις 17/2 είναι ένα:

Αναστασιάδης & Καρογιάν

ή

Λιλλήκας & Πολίτες

08-PARASKHNIO_KATHI 01/02/2013 7:39 MM Page 8

Χοντρόπετσοι και προκλητικοί «παράγοι» της κραταιάς Μπανανίας

Καραμπόλες και τάβλι

Το παιχνίδι της ασυδοσίας, της διαπλοκής και της περιφρόνησης των νόμων λόγω ατιμωρησίας, παρουσιάζει πολύ πιο ουσιαστικό ενδιαφέρον από τις προεδρικές εκλογές, οι οποίες έτσι κι αλλιώς το μόνο ενδιαφέρον που παρουσιάζουν προς το παρόν είναι αν κατά πόσον ο Νίκος Αναστασιάδης θα εκλεγεί από την πρώτη Κυριακή, με την καραμπόλα αυτόματα να γίνεται διπλή, καθώς ο Μάριος Καρογιάν θα πιάσει κυριολεκτικά τη «μάνα» του Νικόλα και σε αυτή την παρτίδα κομματικού ταβλιού στο ΔΗΚΟ. Γι' αυτό αφού κάνουμε τη βόλτα μας στο προεκλογικό κουρμπέτι, θα μπούμε στα πιο ενδιαφέροντα ταράφια, για να δούμε τι γίνεται στην κόντρα του ΠΑΣΕΧΑ και του δικηγόρου Πάμπου Ιωαννίδη, όπου ενώ ο μεν πρώτος έριξε το γάντι, ο δεύτερος βγήκε σε μια τόσο αστεία αντεπίθεση, λες και φώναζε, «είναι άδικο, δεν μπορώ να σηκώσω το γάντι, διότι μόλις έβαψα τα νύχια μου. Αλλά Μιχαλάκη αφού είσαι έτσι κακός, θα σε καταγγείλω για να φας αποβολή»... Η ιστορία πραγματικά έχει και την πλάκα της. Αλλά πρώτα ας δούμε τι γίνεται στα κομματικά παρασκήνια ενόψει εκλογών.

• • • •

Νικόλα το μαντίλι σου

Το έδεσε ψιλό μαντίλι ο Νικόλας Παπαδόπουλος να γίνει κομματάρχης στα σαράντα του και εργοδοτεί κόσμο για να γράφει μέλη στο ΔΗΚΟ, είπε στον Ιανό μια φαρμακερή γλώσσα. Μάλιστα, ο μισθός είναι 1500 ευρώ. Όσοι θέλουν έστω και μια προσωρινή δουλειά μπορούν να απευθυνθούν στην «Τάσσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ», όπου εκεί μπορούν να βρουν τον Νικόλα. Δεν είναι ανάγκη να είναι μέλη του ΔΗΚΟ. Η δουλειά τους είναι να γεμίζουν αιτήσεις για νέα μέλη κι αν τους γουστάρει σε μια από αυτές βάζουν και το ονοματάκι τους. Όταν με το καλό γίνει πρόεδρος του ΔΗΚΟ ο Νικόλας, κι αν δείξουν πραγματική αφοσίωση, τότε ίσως μονιμοποιηθούν ως συνεργάτες του νέου προέδρου του ΔΗΚΟ.

• • • •

Θα αποχωρήσουν

Είναι άκρως ενδιαφέρουσα, επί του προκειμένου, η απάντηση που έλαβε πηγή της στήλης, από στενό συνεργάτη του Νικόλα Παπαδόπουλου, όταν ρώτησε σε περίπτωση που στο συνέδριο του ΔΗΚΟ ο Νικόλας κερδίσει την προεδρία και Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Νίκος Αναστασιάδης, τι θα κάνει το ΔΗΚΟ. Τι απάντησε; Είπε με αποφασιστική φωνή και ύφος σοβαρό: «Θα αποχωρήσουμε από την κυβέρνηση»! Ναι, ναι, ακριβώς αυτό!

• • • •

My name is boss, Pambos

Θυμάστε την περασμένη βδομάδα που ο Ιανός σας ενημέρωσε ότι ο άλλοτε συνεταίρος στο Γραφείο Τάσσος Παπαδόπουλος, δικηγόρος Πάμπος Ιωαννίδης καταγγέλθηκε από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ), ότι «ενώ ήταν γραμματέας της Ορφανίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ, πιστωτής αλλά και νομικός της σύμβουλος, ενεργούσε παράλληλα και ταυτόχρονα και ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας;». Ταυτόχρονα, ο ΠΑΣΕΧΑ καλούσε την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, την Κεντρική Τράπεζα, τον εισαγγελέα αλλά τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο να εξετάσουν το θέμα. Υποπτεύομαι ότι όλοι οι πιο πάνω, έχουν παραγγείλει ήδη μικροσκόπια από το εξωτερικό για να αρχίσουν τις εξετάσεις... Ε, ρε Καραϊσκάκη που θέλετε!

Συνάντηση κορυφής των βουκκούδων στο Βελιγράδι. Πάντως, ο δικός μας έχει πλεονέκτημα, φεύγει με το κεφάλι ψηλά...

• • • •

Μία μνημειώδης δήλωση

Την περασμένη Κυριακή δεν γνωρίζαμε ότι ο ευπαίδευτος κ. Ιωαννίδης είχε δημοσιοποιήσει δήλωσή του σχετικά...με το ζήτημα, διότι δεν μας την απέστειλε. Ωστόσο, εντοπίσαμε τη γραπτή δήλωση του κ. Ιωαννίδη και σας την παρουσιάζουμε. Φέρει ημερομηνία 24/01/2013 και σε αυτή αναφέρονται τα ακόλουθα: «Σημερινή ανακοίνωση που φέρεται να έγινε από τον ΠΑΣΕΚΑ, (σ.σ. οι ανακοινώσεις δεν γίνονται αλλά συντάσσονται και εκδίδονται), επιζητεί να διασύρει και πλήξει την επαγγελματική και προσωπική μου αξιοπρέπεια όσο και του οίκου του οποίου είμαι συνέταιρος και διευθύνων σύμβουλος (σ.σ. μια ανακοίνωση δεν μπορεί να πλήξει κανένα. Οι εμπνευστές ή και συντάκτες της μπορούν κάλλιστα, αν έχουν πρόθεση και ιδιαίτερα αν δεν λένε την αλήθεια). Η προαναφερθείσα ανακοίνωση, που φέρεται να σκοπεί να «προστατεύσει» τα συμφέροντα των μετόχων της Λαϊκής Τράπεζας, είναι κακόβουλη και υποβολιμαία, (σ.σ. αχ κακιά ανακοίνωση), εκπορεύεται από αλλότρια κίνητρα και είναι έκδηλα εκδικητική για λόγους που δεν μπορούν να έχουν οποιαδήποτε σχέση με την καταλληλότητα της επαγγελματικής ενασχόλησής μας σε θέματα που σχετίζονται με τη Λαϊκή Τράπεζα που είναι άμεμπτη» (σ.σ. Ποια είναι άμεμπτη κ. Ιωαννίδη, η Λαϊκή Τράπεζα ή μήπως η επαγγελματική σας ενασχόληση;). Οι συκοφάντες μας δεν θα πρέπει να έχουν καμία αμφιβολία ότι θα κληθούν να λογοδοτήσουν στο Δικαστήριο σύμφωνα με τον νόμο για τις άνομες ενέργειές τους σε βάρος μας», σημειώνεται στη δήλωση Πάμπου Ιωαννίδη, διευθύνοντα συμβούλου της «Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ».

• • • •

Τρεις λόγοι που δεν...

Η δήλωση Ιωαννίδη είναι μνημειώδης για τρεις λόγους. Πρώτον, διότι πρόκειται για ένα κείμενο 150 λέξεων επιεικώς απαράδεκτο, για ένα διευθύνοντα σύμβουλο με δεκαετίες στη δικηγορία, που ο Ιανός θα είχε έντονη επιφύλαξη να του εμπιστευθεί κάποια υπόθεση. Δεύτερον, διότι ο υπογράφων τη δήλωση κ. Ιωαννίδης απέφυγε να απαντήσει σε οποιαδήποτε από τις σοβαρότατες κατηγορίες του ΠΑΣΕΧΑ. Και τρίτον διότι –ενδεχομένως λόγω θράσους– δεν απέφυγε την απειλή ότι θα σύρει τους καταγγέλλοντες στο Δικαστήριο. Τι γίνεται κ. Ιωαννίδη, θεωρείτε ότι την έχετε στο τσεπάκι της Δικαιοσύνη; Όπως τότε στις δίκες του Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς εναντίον της Λαϊκής Τράπεζας, που δεν παρουσιάστηκαν ενώπιον του δικαστηρίου ο φάκελος της αστυνομικής έρευνας, ο φάκελος της Andexol στον Έφορο Εταιρειών, ο λογαριασμός της Andexol στη Λαϊκή Τράπεζα και ο φάκελος της Andexol στην Κεντρική Τράπεζα, διότι όλοι οι φάκελοι χάθηκαν; Ή μήπως θεωρείτε εαυτόν untouchable;

• • • •

Παρέμβαση Εφόρου

Πάντως, σας ενημερώνουμε ότι ο Έφορος Εταιρειών, δίκην αγγελιαφόρου, μας κοινοποίησε ότι σχετικά με τα πιο πάνω, που ο Ιανός έφερε ξανά στο φως την περασμένη Κυριακή, ότι η εταιρεία Andexol με αρ. εγγραφής HE49555 είναι διαγραμμένη από τις 29/08/2003 και ότι ο φάκελος είναι στο Τμήμα του Εφόρου Εταιρειών. Ευχαριστούμε τον κ. Σπύρο Κόκκινο για την ενημέρωση και άξιος ο μισθός του. Ωστόσο, διευκρινίζουμε ότι εμείς δεν γράψαμε ότι ο φάκελος της Andexol καταστράφηκε. Είπαμε ότι την ώρα που έπρεπε να παρουσιαστεί στο δικαστήριο χάθηκε, όπως «χάθηκαν» και οι άλλοι συναφείς φάκελοι.

• • • •

Μπορείτε να απαντήσετε;

Μετά την παρένθεση αυτή να σας πούμε ότι στη μνημειώδη δήλωση Ιωαννίδη, ο ΠΑΣΕΧΑ αντέδρασε εκδίδοντας ανακοίνωση στην οποία μεταξύ άλλων σημειώνεται ότι «ο κ. Ιωαννίδης, αντί να σεβαστεί τους χιλιάδες εξαπατημένους επενδυτές που καταστράφηκαν από τους σύγχρονους ολετήρες της Κυπριακής οικονομίας, επέλεξε να προσφύγει σε μια αόριστη και κενού περιεχομένου ανακοίνωση που είναι διάχυτη από στοιχεία υπερβολής και συνωμοσιολογίας, με σκοπό προφανώς τον αποπροσανατολισμό από τα όσα του καταλογίζονται». [...] «και απειλώντας με νομικά μέτρα». Ως απάντηση προς τον κ. Ιωαννίδη, ο ΠΑΣΕΧΑ τον παραπέμπει απλώς στον Έφορο Εταιρειών όπου παρουσιάζεται το γραφείο του να ενεργεί ως γραμματέας της Εταιρείας Ορφανίδης μέχρι τις 13/01/2013 και να απαντήσει τεκμηριωμένα και χωρίς υπεκφυγές στα πιο κάτω ερωτήματα: Ενεργούσε ή όχι το Γραφείο του ως νομικός σύμβουλος και γραμματέας της Ορφανίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ και παράλληλα και ταυτόχρονα ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας; Ενεργούσε ή όχι παράλληλα το Γραφείο του ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας ενόσω η Λαϊκή Τράπεζα παραχωρούσε δάνεια στην Ορφανίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ; Εντοπίζει οποιαδήποτε σύγκρουση στις πιο πάνω ιδιότητες ή όχι;». Μπορείτε να απαντήσετε κ. Ιωαννίδη; Υποψιάζομαι βάσιμα πως όχι. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η Κεντρική Τράπεζα, ο γενικός εισαγγελέας και ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, έχουν κάτι να πουν, όχι μόνο στις χιλιάδες των μετόχων των δύο συγκεκριμένων, μεγάλων δημόσιων εταιρειών αλλά και στις χιλιάδες των υπαλλήλων, προμηθευτών και πιστωτών της Ορφανίδης Δημόσια Εταιρεία Λτδ που έχουν κυριολεκτικά καταστραφεί; Ή μήπως να το κλείσουμε εντελώς το μαγαζί που ονομάζεται Κυπριακή Δημοκρατία;

• • • •

Το απόστημα

Πρόσφατα είδα κάπου γραμμένο ότι «η επόμενη φούσκα που θα σπάσει θα είναι αυτή των δικηγόρων». Ο Ιανός έχει εντελώς διαφορετική εκτίμηση. Αν όλοι οι εναπομείναντες έτοιμοι πολιτικοί και η πλειοψηφία των πολιτών, συμφωνούν ότι για να πάει ο τόπος μπροστά χρειάζεται μια σαρωτική επανεκκίνηση, τότε το επόμενο απόστημα που θα πρέπει οπωσδήποτε να σπάσει, είναι εκείνο των διαπλεκομένων συμφερόντων δικηγόρων και πολιτικών, που έφτασαν να μη διστάζουν να προστατεύσουν τα συμφέροντά τους, ράβοντας και ξηλώνοντας νόμους στα μέτρα τους.

• • • •

Νοοτροπίες Αφρικής

Μα επιτέλους τι άλλο έμεινε να τους γράψουμε πια; Χοντρόπετσοι, βαθιά αναίσθητοι και προκλητικοί, περιφρονούν κάθε έννοια δικαίου, ισοπολιτείας και εντιμότητας. Ούτε αφρικανικό κράτος να ήμασταν. Ίσως να έφτασε η ώρα που κι εμείς, οι πολίτες των ελεύθερων... περιοχών, θα πρέπει να μιμηθούμε τους Τουρκοκύπριους συναγωνιστές και συνοδοιπόρους του θαρραλέου αρχισυντάκτη της «Αφρίκα» Σενέρ Λεβέντ και να βγούμε στους δρόμους με πανό, στα οποία να αναγράφεται το –πάντα– επίκαιρο: Άι σιχτίρ! Ο Λεβέντ το αντιλήφθηκε πριν από δώδεκα χρόνια ότι είμαστε αφρικανικός ανταρμάς και μετονόμασε την εφημερίδα του από Αβρούπα (Ευρώπη) σε Αφρίκα!

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β΄

Αδιαμφισβήτητα ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β΄, ο οποίος υποστηρίζει πλέον ότι ο αγωγός του φυσικού αερίου μπορεί, αν είναι προς το συμφέρον της Κύπρου, να περάσει μέσω Τουρκίας. Μαθαίνω ότι μόλις έκλεισαν οι κάμερες αναφώνησε: Εγώ είμαι η Κύπρος!

Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

Ανεξάρτητου Υποψήφιου

Γιώργου Λιλλήκα

04/02/2013 Δευτέρα
19:00
Συγκέντρωση στο Γέρι
(Σύλλογος 'ΟΔΥΣΣΕΑΣ')

05/02/2013 Τρίτη
18:00
Συνάντηση με τον Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών
(Δημοσιογραφική Εστία, Λευκωσία)

21:00
Συγκέντρωση Καλλιτεχνών
(Πραλίνα, Λευκωσία)

06/02/2013 Τετάρτη
19:30
Περιφερειακή Συγκέντρωση στα Λειβάδια
(Αίθουσα Εκδηλώσεων Δήμου Λειβαδιών)

07/02/2013 Πέμπτη
18:00
Συνάντηση Διεπιστημονικού Συμβουλίου
(Ξενοδοχείο HILTON, Αίθουσα ΚΑΝΤΑΡΑ)

08/02/2013 Παρασκευή
19:30
Παγκύπρια Προεκλογική Συγκέντρωση
(Στάδιο Ελευθερία-Τάσσος Παπαδόπουλος)

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΤΗΛ: 22 282 000, 7777 2013
info@lillikas.com | www.lillikas.com

Γιώργος Λιλλήκας
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΒΟΛΕΣ

Χαλάστε τους τοίχους να μπουν οι δημόσιοι υπάλληλοι

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

ΚΑΜΑΡΟΥΛΑ μια σταλιά, δύο επί τρία, ή καλύτερα μικρά βασίλεια φτιάχνουν (στην άμμο) οι δημόσιοι υπάλληλοι, για τους δημοσίους υπαλλήλους. Μια βόλτα στα γραφεία Υπουργείων, στα κτήρια ημικρατικών οργανισμών και άλλων ανεξάρτητων υπηρεσιών του Δημοσίου και το θέαμα είναι άκρως καταθλιπτικό. Εκατοντάδες μικρά γραφεία και μέσα να κάθονται ένας, δύο και σπανιότερα περισσότεροι δημόσιοι υπάλληλοι. Καλά και αντέχουν και δεν σαλτάρουν οι «καημένοι» άνθρωποι. Να βλέπουν τις περισσότερες ώρες της μέρας, του χρόνου, ακόμη και της ζωής τους, τον ίδιο άνθρωπο απέναντι τους. Και αν περνούν καλά, τότε έχει καλώς, αν όμως ο ένας είναι «στριμμένο άντερο», τότε η κατάσταση καταντά χειρότερη και από τον γάμο σε διάσταση. Μπορεί όλα τα γραφεία να επικοινωνούν ηλεκτρονικά, μπορεί όλοι οι υπάλληλοι να συνομιλούν μέσω των υπολογιστών, αλλά κανένα προηγμένο μηχάνημα, δεν μπορεί να αντικαταστήσει το χαμόγελο, την καλή κουβέντα και την ανθρώπινη παρηγοριά.

Πραγματική τρέλα είναι η κατάσταση που επικρατεί κτηριακά στη δημόσια υπηρεσία. Κανείς δεν θυμάται ποιος σχεδίασε τα σύγχρονα γραφεία της δημόσιας υπηρεσίας και σίγουρα κανείς δεν γνωρίζει ποιος καθόρισε τις προδιαγραφές. Κανείς φυσικά δεν ξέρει αν κλήθηκε κανένας σοβαρός μάνατζερ, κανένας ειδικός, για να γνωματεύσει πού και πώς πρέπει να κάθονται και να εργάζονται οι υπάλληλοι. Όλα γίνονται στα «κουτουρού» από «πάνσοφους» διευθυντές, οι οποίοι ξέρουν τα πάντα και όχι σπάνια, δεν θέλουν να βλέπουν τους υφισταμένους τους, οι οποίοι όχι συχνά πυκνά, γνωρίζουν πολύ περισσότερα, έχουν περισσότερα πτυχία και σίγουρα πολύ μεγαλύτερη όρεξη για δουλειά. Και φυσικά δεν φταίνε αυτοί, γιατί γεννήθηκαν νωρίς, αλλά το σύστημα που απαγορεύει στους νέους, να αναλάβουν υπεύθυνες, διευθυντικές θέσεις στη δημόσια υπηρεσία.

Σε γραφεία ξένων εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, αλλά και στα κτήρια μεγάλων ιδιωτικών επιχειρήσεων, μπορεί κανείς να δει με μια ματιά, τους περισσότερους υπαλλήλους, οι οποίοι είτε κάθονται στο ίδιο γραφείο, είτε απλά χωρίζονται με τζάμια, ώστε να βλέπει ο ένας τον άλλο. Ανάλογες πρακτικές ακολουθούν και όλοι οι σοβαροί οργανισμοί του εξωτερικού. Την πρακτική αυτή την ακολουθούν οι ξένοι ειδικοί, γιατί απλώς έκαναν μελέτες και αντιλήφθηκαν ότι με τον τρόπο αυτό αυξάνεται η παραγωγικότητα. Πιο απλά οι εργαζόμενοι παράγουν περισσότερο, είναι πιο χαρούμενοι, έχουν περισσότερη όρεξη για δουλειά, μειώνονται οι εσωτερικές έριδες και άρα οι ιδιοκτήτες και οι μέτοχοι, έχουν περισσότερα κέρδη.

Οι αρχιτέκτονες μπορεί να ξέρουν να σχεδιάζουν καλά, αλλά ξέρουν καλύτερα ότι αν δεν ικανοποιήσουν τις απαιτήσεις των διευθυντών του Δημοσίου, δεν πρόκειται να λάβουν κανένα έργο. Η ρήση είναι πάντα επίκαιρη: «δέσε το γάιδαρο, εκεί που θέλει ο μάστρος σου και άσε τον να ψοφήσει». Άσε που η δημιουργία τόσων πολλών μικρών γραφείων εκτοξεύει το κόστος, άρα πολλαπλασιάζει το κέρδος για τους αρχιτέκτονες, τους εργολάβους και όλους αυτούς που ασχολούνται με τις κατασκευές. Φυσικά πληρώνει ο φορολογούμενος κοσμάκης, ο οποίος ούτε ξέρει, ούτε γνωρίζει πώς διατίθενται τα ποσά που πληρώνει κάθε μέρα, σε φόρους και τέλη.

ΚΥΠΕ

Με την οικονομική κρίση, ήλθαν στην επιφάνεια, τρελές καταστάσεις, με τρελά ενοίκια για δημόσια κτήρια, στις πιο ακριβές περιοχές της Λευκωσίας. Άσε το πιο παλαβό, είναι ότι μόλις μπει μια δημόσια υπηρεσία σε ένα πολυτελέστατο κτήριο, σε χρόνο ρεκόρ, μετατρέπεται ο χώρος σε αχούρι, με αφίσες στους τοίχους, με ακαλαίσθητες πινακίδες και ένα σωρό άλλα παλιομοδίτικα έπιπλα. Είναι απίστευτο αυτό που συμβαίνει και ξεπερνά κάθε λογική. Πρόσφατα ένας παλιός και σοβαρός δημόσιος υπάλληλος, μονολογούσε λέγοντας ότι αν χαλούσαν τους μισούς τοίχους του Υπουργείου Οικονομικών, θα μπορούσαν να στεγαστούν όλες οι δημόσιες υπηρεσίες, που βρίσκονται σήμερα σε ενοίκιο. Και με τα εκατομμύρια που θα εξοικονομούσε το Δημόσιο θα μπορούσε να μειώσει κατά το ήμισυ την ανεργία.

Υπάρχουν βεβαίως και οι πονηρές, αλλά και θλιβερές ιστορίες, πίσω από την πρακτική των ενοικίων, οι οποίες κυκλοφορούν είτε ως φήμες είτε ως συγκαλυμμένα δημοσιεύματα στον τύπο, λόγω του φόβου των λιβέλων. Το τάδε κτήριο ανήκει στον τάδε μεγαλόσχημο και το άλλο στον τάδε μεγαλοπαράγοντα. Η σκιά της διαφθοράς και της διαπλοκής πλανάται και το τελικό αποτέλεσμα ακούει στο όνομα του Μνημονίου και των δεινών που επισωρεύει στους πολίτες. Κάθε κρίση αποτελεί και ευκαιρία για αλλαγές και τομές. Να δούμε αν ο πόνος του Μνημονίου, θα προσγειώσει και τους εξουσιαστές του τόπου και θα βάλουν τη λογική πάνω από το πάθος της εξουσίας, το οποίο αποτελεί το ισχυρότερο αφροδισιακό στον κόσμο.

09-ADV LILLIKAS_KATHI 01/02/2013 5:55 MM Page 4

Πριν σώσουμε τις τράπεζες, ας προστατεύσουμε τους πολίτες και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Είναι γεγονός ότι οι τράπεζές μας χρειάζονται στήριξη. Όμως, η ελευθεροποίηση των τραπεζικών επιτοκίων, με τα υψηλά ποσοστά και τις επιπλέον χρεώσεις κάνει τη ζωή των πολιτών όλο και πιο δύσκολη.
Πριν προχωρήσουμε στη στήριξη του τραπεζικού τομέα, πρέπει να προβούμε σε σειρά μέτρων, έτσι ώστε ο πολίτης να προστατευθεί, να μπορέσει να πάρει μια ανάσα και να δει το μέλλον του και πάλι με αισιοδοξία και ελπίδα.

Μπορούμε να

- επιβάλουμε στις τράπεζες να εφαρμόσουν τα κυμαινόμενα επιτόκια που καθορίζονται με βάση το ευρωπαϊκό Euribor ή Libor και **να μην έχουν το δικαίωμα να αυξάνουν το επιτόκιο αυθαίρετα, κατά το δοκούν**.
- βάλουμε **ποινική ρήτρα για τους τόκους υπερημερίας** που προσθέτουν οι τράπεζες στα δάνεια.
- **απαγορεύσουμε τη μονομερή τροποποίηση ενός δανείου**, αν αυτή βλάπτει τον οφειλέτη.
- **απαγορεύσουμε την περαιτέρω επιβάρυνση του πολίτη** εξ αιτίας της αύξησης του επιτοκίου ή/και οποιωνδήποτε επιπλέον χρεώσεων.
- κάνουμε **πράξη τη νομοθεσία** για τις καταχρηστικές ρήτρες σε καταναλωτικές συμβάσεις που ψηφίστηκε το 1996, αλλά δεν εφαρμόστηκε ποτέ.
- συστήσουμε δια νόμου **Επιτροπή Άρσης Καταχρηστικών Προνοιών**, που θα εξετάζει αν μια τραπεζική σύμβαση είναι καταχρηστική, χωρίς οικονομική επιβάρυνση του πολίτη.

Μπορούμε να προστατεύσουμε τους πολίτες.

Γιώργος Λιλλήκας
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

www.lillikas.com

10-POLITIKH_KATHI 2/1/13 10:04 PM Page 10

Ο ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Δεν εγκατέλειψα τις θέσεις μου

■ *Θέλω και τη συναίνεση των υπολοίπων* ■ *Μέσα από έναν εξαντλητικό διάλογο μπορούμε να καταλήξουμε σε κάτι που θα μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε τα αδιέξοδα* ■ *Το θέμα των μετοχοποιήσεων θα τεθεί προς συζήτηση με τα συνεργαζόμενα κόμματα*

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Στη δημιουργία μιας κυβέρνησης που θα αφήσει τη σφραγίδα της και στην οποία θα συμμετέχουν και νέοι επιστήμονες αλλά και μη κομματικά πρόσωπα, δεσμεύεται ο υποψήφιος πρόεδρος Νίκος Αναστασιάδης. Εκφράζει την πεποίθηση ότι μέσα από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για άμεση επανεκκίνηση της οικονομίας, ενώ και στο Κυπριακό δηλώνει βέβαιος ότι παρά τις διαφορετικές απόψεις θα βρεθούν οι τρόποι που θα αμβλύνουν τις ανησυχίες από τη λειτουργία ενός διζωνικού, δικοινοτικού κράτους. Ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ απαντά και σε όσους τον επικρίνουν ότι για να προσεγγίσει το Κέντρο εγκατέλειψε διαχρονικές του θέσεις στο Κυπριακό και στην οικονομία, είτε αυτές αφορούσαν την αποκεντρωμένη ομοσπονδία είτε τις μετοχοποιήσεις.

–Εκφράσατε την αποφασιστικότητά σας ν' αλλάξετε ένα σύστημα το οποίο δεν είναι πλέον αποδεκτό. Ο όλος τρόπος όμως που πολιτευτήκατε από την ημέρα που εκδηλώσατε το ενδιαφέρον σας για την προεδρία θα μπορούσε κάποιος να πει ότι αποτελεί επανάληψη όσων είδαμε σε προηγούμενες πενταετίες.

–Η Άνγκελα Μέρκελ κυβερνούσε την πενταετία της προ της παρούσης θητείας της με τους Σοσιαλδημοκράτες και βεβαίως δεν άλλαξε πολιτικές θέσεις, συμβιβάστηκε ή υπαναχώρησε σε κάποια θέματα όπου δεν ήταν προτεραιότητα για να κυβερνηθεί η χώρα. Στην Ελλάδα ποια σχέση ιδεολογική μπορεί να έχουν η Δημοκρατική Αριστερά (ΔΗΜΑΡ) με τη Νέα Δημοκρατία ή το ΠΑΣΟΚ με τη Νέα Δημοκρατία; Και όμως κατόρθωσαν, για το καλό του τόπου να κάνουν ένα διάλογο, να σχηματίσουν μια κυβέρνηση με θετικά για τη χώρα αποτελέσματα.

–Μα αυτό που σας προσάπτουν είναι ακριβώς ότι αυτή η συνεργασία δεν ήταν αποτέλεσμα συμβιβασμών ή αμοιβαίων υποχωρήσεων. Είδαμε τον Ν. Αναστασιάδη σε μια προσπάθεια να προσεγγίσει τα κόμματα του κέντρου να υιοθετεί «αυτούσια» (αυτό είπε ο Φ. Φωτίου στον «Φ») μια διακήρυξη στη διαμόρφωση της οποίας δεν συμμετείχατε και να μη διστάζει να έρθει σε ρήξη με διαχρονικές του θέσεις διαχρονικές.

–Το αντίθετο. Ο διάλογος με τα κόμματα ξεκίνησε, αν θυμάστε, προτού καν ξεκινήσει ο διάλογος του ενδιάμεσου χώρου. Διακόπηκε όταν το αποφάσισαν τα κόμματα του ενδιάμεσου χώρου και συνέχισε μετά τη διακήρυξη με το ΕΥΡΩΚΟ, το ΔΗΚΟ και τους Οικολόγους. Ποιες όμως διαχρονικές μου θέσεις εγκατέλειψα;

–Αποκεντρωμένη ομοσπονδία, διεύρυνση των συνομιλιών ώστε η Τουρκία να καταστεί μέρος τους και υπόλογη...

–Ο Νίκος Αναστασιάδης δεν τα εγκατέλειψε αυτά. Θα τα θέσει ενώπιον του Εθνικού Συμβουλίου. Δεν είναι όμως με τις εμμονές ή τον δογματισμό που θα πάμε μπροστά αλλά με διάλογο. Επομένως, δεν εγκαταλείπεις μία θέση την οποία έχεις, πλην όμως πρέπει να έχεις και τη συναίνεση των υπολοίπων. Μέσα από ένα εξαντλητικό διάλογο μπορούμε να καταλήξουμε σε κάτι που θα μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε αδιέξοδα.

> *Εάν τα εισοδήματά μου προέρχονταν από διαπλοκή, οι πρώτοι που θα ήταν μαζί μου διαπλεκόμενοι θα ήταν οι κυβερνώντες*

–Η θέση σας για τον διαπραγματευτή επικρίθηκε. Πέραν του ότι αμφισβητήθηκε το κατά πόσο μπορεί να είναι αποτελεσματική (από τη στιγμή που δεν θα μπορεί να καταθέτει προτάσεις που δεν έχουν συμφωνηθεί στο Εθνικό Συμβούλιο) κατηγορηθήκατε ότι μετατρέπετε τον Πρόεδρο σε διαχειριστή.

–Ούτε διαχειριστής θα είναι ο πρόεδρος ούτε αδύναμος. Ο Πρόεδρος θα είναι ενδυναμωμένος με τη στήριξη των πολιτικών δυνάμεων, γιατί το καθετί θα είναι αποτέλεσμα κοινής συνεννόησης και διαλόγου. Όσον αφορά τον διαπραγματευτή, ούτε ο κ. Ρομπέι θα είναι παρών ούτε ο γ.γ., συνεπώς δεν βλέπω γιατί θα πρέπει ο Πρόεδρος να είναι παρών. Ο διαπραγματευτής πιθανότατα να δώσει πολλές διεξόδους ακόμα και εις τη διακρίβωση των θέσεων της Τουρκίας. Διότι δεν θα υπάρχει το πρόβλημα των επαφών λόγω θεσμών.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Δεν έχω εγκαταλείψει διαχρονικές θέσεις, αλλά θα τις θέσω ενώπιον του Εθνικού Συμβουλίου. Δεν είναι με τις εμμονές ή τον δογματισμό που θα πάμε μπροστά αλλά με διάλογο», δηλώνει στην «Κ» ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ, υποψήφιος για την Προεδρία της Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης.

–Όλοι μιλάτε για την ανάγκη ανανέωσης της πολιτικής ζωής, αξιοποίησης νέων ατόμων και δηλώνετε ότι η κομματική ταυτότητα δεν μπορεί πλέον να αποτελεί κριτήριο. Ο Γ. Λιλλήκας σάς έριξε την μπάλα: Να δεσμευτείτε ότι δεν θα υπάρξουν ανώτατα κομματικά στελέχη, αντικρούοντας με τον καλύτερο τρόπο τα όσα προσάπτονται στην υποψηφιότητά σας.

–Δεν νομίζω ότι τώρα είναι η ώρα για προαποκλεισμούς.

–Τουλάχιστον στα υφυπουργεία, η πρόταση για δημιουργία των οποίων επίσης θεωρήθηκε ως μια προσπάθεια να βολέψετε όσο περισσότερους, να αναμένουμε να δούμε άτομα νέα, μη κομματικά.

–Αν και εφόσον ο λαός με τιμήσει με την ψήφο του είμαι αποφασισμένος να δημιουργήσω μια κυβέρνηση που να αφήσει τη σφραγίδα της. Το να προκαθορίζουμε από σήμερα ή να προαποκλείουμε είτε νέους επιστήμονες είτε κομματικά στελέχη που έχουν την επιστημονική κατάρτιση, έχω την εντύπωση ότι δεν είναι πολιτικά ορθό. Κάποιοι σήμερα αποκλείουν κομματικά στελέχη λες και οι ίδιοι δεν ήταν σε κόμματα.

–Το ερώτημα δεν ήταν κατά πόσο θα αποκλείσετε κομματικά στελέχη, αλλά αν δεσμεύεστε ότι θα υπάρξουν νέοι επιστήμονες και κυρίως μη κομματικά πρόσωπα στο κυβερνητικό σχήμα.

–Βεβαίως, και όχι μόνο στην κυβέρνηση. Θα φέρουμε μια σειρά μεταρρυθμίσεων ώστε να επιτρέπεται πια π.χ. τα Διοικητικά Συμβούλια των ημικρατικών Οργανισμών ή νευραλγικές Επιτροπές να αποτελούνται από καταξιωμένους επιστήμονες ή πολίτες οι οποίοι θα αποτελούν το εχέγγυο ότι είναι ικανοί να διαχειριστούν το αντικείμενό τους, στην περίπτωση των ημικρατικών, ή αν μιλούμε για επιτροπές διορισμών και προαγωγών, ότι είναι κύριους, και μάλιστα οι διορισμοί θα γίνονται μετά από δημόσια ακρόαση στη Βουλή.

Πληρώνω τους φόρους

–Η παράδοση των περιουσιακών σας στοιχείων έγινε δεκτή από το ΑΚΕΛ με αμφισβήτηση.

–Εγώ δηλώνω τα εισοδήματά μου και πληρώνω τον φόρο ανελλιπέστατα και στο ακέραιο. Είναι γνωστό ότι ασκώ επάγγελμα – αν είμαι επιτυχημένος επαγγελματίας, δεν θα πρέπει να απολογούμαι. Εάν τα εισοδήματά μου προέρχονταν από διαπλοκή, οι πρώτοι που θα ήταν μαζί μου συνδιαπλεκόμενοι θα ήταν εκείνοι οι οποίοι κυβερνούν. Τους προκαλώ να διορίσουν οποιονδήποτε εγκεκριμένο ελεγκτικό Οίκο να ελέγξει όλα μου τα περιουσιακά στοιχεία κι αν βρεθεί ότι ψεύδομαι ή δεν αποδίδω την πραγματική εικόνα, τότε θα είμαι υπόλογος. Ελπίζω, όμως, το ίδιο να πράξουν και οι κ. Κυπριανού και Χριστόφιας.

Οι μετοχοποιήσεις δεν είναι πρώτιστη προτεραιότητα

–Μετά τον Γ. Λιλλήκα που δεσμεύτηκε ότι θα διώξει την Τρόικα και τον Σ. Μαλά που είπε ότι δεν θα υπογράψει δεύτερο μνημόνιο, και εσείς δεσμευτήκατε ότι αν εκλεγείτε του χρόνου, έτσι καιρό θα είναι καλύτερα τα πράγματα. Πώς δεσμεύεστε σε κάτι τέτοιο, όταν ακόμα δεν έχει οριστικοποιηθεί η δανειακή σύμβαση ούτε έχουμε δει την αποτελεσματικότητα των μέτρων; Ο Υπ. Οικονομικών λέει ότι έχουμε χρήματα μέχρι τον Απρίλιο και εσείς ότι για να μη χρεοκοπήσουμε θα επιδιώξετε να πάρετε δάνειο;

–Έχω εμπιστοσύνη στο επιτελείο που έχει ετοιμάσει το πρόγραμμα διακυβέρνησης, που αποτελείται από καταξιωμένους οικονομολόγους και επιστήμονες, πανεπιστημιακούς και άλλους και την ίδια ώρα έχω την πεποίθηση ότι αν τολμήσουμε μέσα από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και κίνητρα μπορούμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για επανεκκίνηση της οικονομίας.

–Αυτό βέβαια αμφισβητείται μέσα από τοποθετήσεις τόσο του αντιπροέδρου του κόμματός σας αλλά και του νομπελίστα κ. Πισσαρίδη, ο οποίος πρότεινε την υποψηφιότητά σας. Και οι δύο είπαν ότι η επόμενη περίοδος θα είναι πολύ δύσκολη με χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ύφεση, υψηλή ανεργία, πτώση στην επιχειρηματικότητα και στο επίπεδο ζωής.

–Το θέμα είναι να δημιουργήσεις ένα κράτος φιλικό προς την επιχειρηματικότητα, να δώσεις τα κίνητρα, φορολογικά και άλλα έτσι ώστε να καταστήσεις πόλο έλξεως επενδύσεων τη χώρα σου και να δημιουργηθεί άμεσα ανάπτυξη. Είμαστε σε τέτοια γεωστρατηγική θέση που νομίζω αν κατορθώσουμε να ξεπεράσουμε τα γραφειοκρατικά φαινόμενα, τις ιδεοληψίες και τις αγκυλώσεις, πάρα πολύ σύντομα θα δείτε ότι θα ανατραπεί αυτό το κλίμα, το αρνητικό, που σήμερα παρουσιάζεται.

–Το τελευταίο διάστημα όλες οι συζητήσεις έχουν επικεντρωθεί στο θέμα των ιδιωτικοποιήσεων. Και εσείς έχετε πει ότι θα πρέπει να μελετηθούν τρόποι ώστε αυτό αν είναι δυνατόν να αποφευχθεί. Οργανισμοί όπως η ΣΥΤΑ λόγω ανταγωνισμού ήδη καταγράφουν μειωμένη κερδοφορία τα τελευταία χρόνια και ενδέχεται σε κάποια χρόνια να μην είναι κερδοφόροι. Αντέχει η κυπριακή οικονομία άλλες Κυπριακές Αερογραμμές;

–Δεν θέλω να συγχέω τις Κυπριακές Αερογραμμές με άλλους ημικρατικούς. Πάντοτε ήταν κρατικοδίαιτος οργανισμός. Από το '81, που μπήκα στη Βουλή, θυμάμαι να συζητείται μείωση προσωπικού, δημιουργία προοπτικών για να είναι κερδοφόρες, κ.λπ. Βρίσκαμε τεχνάσματα, όπως παραχώρηση των αφορολογήτων, για να καλύπτουμε τις ζημιές. Η δική μας η θέση ποτέ δεν υπήρξε υπέρ της ιδιωτικοποίησης, αλλά υπέρ της μετοχοποίησης. Και πάλι θα δούμε πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η παρούσα κυβέρνηση στην περίπτωση μη βιωσιμότητας του χρέους.

–Άρα λέτε ότι θα πρέπει να καλυφθεί το έλλειμμα από άλλους πόρους;

–Επαναλαμβάνω: οι μετοχοποιήσεις δεν είναι πρώτιστη προτεραιότητα. Θέση δική μας είναι ότι μέρος των μετοχών θα πρέπει να παραχωρηθούν στους εργαζόμενους έτσι ώστε να αισθάνονται ως δική τους την επιχείρηση επιτυγχάνοντας υψηλή αποδοτικότητα και σταδιακή μείωση του αριθμού υπαλλήλων. Είναι όμως ένα θέμα που θα συζητηθεί όχι μόνο στο Υπουργικό αλλά, γιατί όχι, και στο Εθνικό Συμβούλιο. Υπάρχει μια ανησυχία κατά πόσο η μετοχοποίηση θα επιφέρει απολύσεις προσωπικού. Αν κατοχυρώσεις τα δικαιώματα των εργαζομένων και διαχειριστείς ορθά το θέμα των μετοχοποιήσεων, είμαι βέβαιος ότι αυτή θα ξεπεραστεί. Όμως επαναλαμβάνω ότι η θέση αυτή δεν είναι δογματική. Θα τεθεί προς συζήτηση με τα συνεργαζόμενα κόμματα και εφόσον υπάρξει συναίνεση, θα προχωρήσουμε.

Μακάρι να μπορούσαμε να αλλάξουμε τη βάση λύσης

–Στο debate της Δευτέρας αναφερθήκατε στις 43.000 στρατεύματα που συνεχίζουν να υπάρχουν στην Κύπρο, στους έποικους που έχουν γίνει 250.000, στις ε/κ περιουσίες που χάνονται η μία μετά την άλλη. Οι τελευταίες όμως τοποθετήσεις σας δίνουν την εικόνα ότι δεν θα βιαστούμε μετά τις εκλογές. Θα καθίσουμε να καθορίσουμε ένα πλαίσιο, θα ζητήσουμε δεσμεύσεις και θα αποφασίσουμε εμείς πότε θα επαναρχίσουν οι συνομιλίες.

–Αυτό που είπα είναι ότι θα πρέπει να γίνει μια αποτίμηση στο Εθνικό Συμβούλιο (Ε.Σ.) – η ανασύσταση του οποίου, εάν εκλεγώ, θα είναι μια από τις πρώτες μου προτεραιότητες– του που σήμερα βρίσκεται το Κυπριακό, των επιπτώσεων από μια ατέρμονη αναβλητικότητα ή παραπομπής της λύσης σε βάθος χρόνου και εν συνεχεία να υπάρξει ένας διάλογος μέσα σε υποεπιτροπές για την προετοιμασία ενός συνολικού πλαισίου προτάσεων, ώστε το συντομότερο δυνατό κι αν υπάρξει ανταπόκριση να μπούμε σε μια νέα διαδικασία. Μια διαδικασία προκαθορισμένη και προσυμφωνημένη και η οποία θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις να οδηγηθούμε σε μια σωστή κατάληξη.

–Έχετε θέσει ένα χρονικό περιθώριο για το πότε θα πρέπει να καταλήξουμε σ' ένα τέτοιο πλαίσιο ή θα οδηγηθούμε ξανά σε μια διαδικασία όπως αυτή μετά τη συμφωνία της 8ης Ιουλίου, όταν οι επιτροπές συζητούσαν για δύο σχεδόν χρόνια χωρίς ατζέντα;

–Ουδέποτε άφησα να εννοηθεί ότι η επανέναρξη του διαλόγου θα παραπεμφθεί σε βάθος χρόνου. Μιλάμε για περίοδο μηνών. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να θεωρεί κανείς ότι θα μπούμε σ' ένα διάλογο, χωρίς την κατάλληλη προετοιμασία, απλώς και μόνο για να πούμε ότι ξεκίνησε διάλογος.

–Και το τελευταίο debate κατέδειξε ότι μεταξύ των κομμάτων υπάρχουν μεγάλες διαφορές φιλοσοφίας. Είδαμε ένα υποψήφιο να υποστηρίζει ότι με κανένα τρόπο δεν θα πρέπει να αλλάξει η διαδικασία, έναν άλλο να λέει ότι θα πρέπει «να καθαρίσουμε το τραπέζι», και εσάς «να διαβουλευτούμε και να δούμε.» Πώς θα καταφέρετε να καταλήξετε σε κοινό πλαίσιο προτάσεων;

> *Αυτό που πρέπει να επιδιώξουμε είναι ακριβώς να δούμε πώς οι πρόνοιες μιας συμφωνίας αμβλύνουν τις ανησυχίες από τη λειτουργία ενός Διζωνικού, Δικοινοτικού κράτους*

–Δεν νομίζω οι δύο ανθυποψήφιοί μου να αντιπροσωπεύουν την επομένη –εάν ο λαός με τιμήσει με την ψήφο του– πολιτικές δυνάμεις.

–Ίσως όχι, αλλά το πιο πιθανόν είναι ότι αντιπροσωπεύουν τις θέσεις των κομμάτων με τα οποία θα κληθείτε να συνδιαμορφώσετε πολιτική.

–Μα η ΕΔΕΚ δεν είπε ποτέ ότι θέλει να καθαρίσει τα πάντα από το τραπέζι ή να ξεκινήσει από μηδενική βάση ή ότι τάχα η διζωνική δεν είναι παρά διχοτόμηση.

–Ούτε και έχει διαχωρίσει όμως τη θέση της από τον υποψήφιο που στηρίζει. Μετά το ΕΥΡΩΚΟ, και η ΕΔΕΚ και οι Οικολόγοι με σειρά τοποθετήσεων φαίνεται να αποστασιοποιούνται από λύση Διζωνικής Δικοινοτικής Ομοσπονδίας. Ο Ν. Αναστασιάδης είναι διατεθειμένος να συζητήσει αλλαγή της επιδιωκόμενης μορφής λύσης;

–Θέλω να είμαι έντιμος και ειλικρινής. Μακάρι να υπήρχε η δυνατότητα. Δεν θεωρώ ότι θα ήτο εφικτό ή και σοφό μετά από 38 χρόνια που έχουν συναφθεί διάφορες υψηλού επιπέδου Συμφωνίες αλλά και που από δικές μας πρωτοβουλίες έχουν υιοθετηθεί ψηφίσματα με αυτή τη βάση, να επιχειρηθεί αλλαγή της όλης φιλοσοφίας. Αυτό που πρέπει να επιδιώξουμε είναι ακριβώς να δούμε πώς οι πρόνοιες μιας συμφωνίας αμβλύνουν τις ανησυχίες από τη λειτουργία ενός Διζωνικού, Δικοινοτικού Κράτους. Από τη στιγμή που θα γίνει ένας ουσιαστικός διάλογος είμαι βέβαιος θα έχουμε αποτέλεσμα λαμβάνοντας υπόψη ότι οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη λύση έχουν καταγραφεί.

-Αναφέρεστε φαντάζομαι στη συμφωνία του 2009 στο Εθνικό. Η συγκεκριμένη συμφωνία όμως, την οποία όλες οι πολιτικές δυνάμεις επικαλείστε, αφορούσε σ' ένα πολύ γενικό και αόριστο πλαίσιο.

–Το οποίο παρέπεμπε στη μορφή της λύσης που δεν ήταν άλλη από τη Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία.

–Μα ούτε και αυτό είναι ξεκάθαρο. Απόδειξη τούτου ότι στηρίχθηκε και από το ΕΥΡΩΚΟ που τάσσεται κατά της Διζωνικής. Το Κυπριακό δεν θα λυθεί στη βάση ιδεών και κόκκινων γραμμών του συνόλου των κομμάτων. Μπορεί ένα τέτοιο πλαίσιο, με τις θέσεις που προβάλλονται, να επιτρέψει στο διαπραγματευτή, που έχετε πει ότι θα διορίσετε, να ξέρει για ποιο πράγμα συζητά και ποιος θα είναι ο στόχος;

–Γι' αυτό είπα να καθίσουμε όλοι να δούμε τα δεδομένα. Να καθορίσουμε ένα συνολικό πλαίσιο προτάσεων, τις επιδιώξεις μας. Είναι καλά γνωστό ότι το ΕΥΡΩΚΟ διατηρεί τις επιφυλάξεις του ως προς τη Διζωνική. Νομίζω όμως ότι εάν συμφωνηθεί απ' όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις ένα πλαίσιο που, ανεξάρτητα της ονοματολογίας, θα ανταποκρίνεται σε αυτό που όλοι επιδιώκουμε, θα μπορέσουμε να βρούμε τους τρόπους συνεννόησης και παράλληλα να ξεπεράσουμε προβλήματα που μπορεί να δημιουργούνται από προηγούμενες τοποθετήσεις ή προτάσεις που θεωρούνται ως μη αποδεκτές ή απορριπτέες από την πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων και του κυπριακού Ελληνισμού.

–Το θέμα είναι να συμφωνήσουμε σ' ένα τέτοιο πλαίσιο ή αυτό να έχει και ρεαλιστικές πιθανότητες επιτυχίας; Επειδή πολλές φορές δίνουμε την εντύπωση ότι νομίζουμε ότι μόνοι μας συζητούμε και καθορίζουμε τις εξελίξεις. Θα πάμε στον διεθνή παράγοντα, τα Ηνωμένα Έθνη, μ' ένα πλαίσιο από το οποίο θα αφαιρέσουμε όλα αυτά που δεν θέλουμε και θα τους πούμε «ξεχάστε τι συμφωνήσαμε μέχρι σήμερα, να συζητήσουμε στη βάση αυτού»;

–Δεν βλέπω γιατί να μην γίνει αποδεκτό, εφόσον η βάση λύσης θα παραμένει η ίδια. Απ' εκεί και πέρα μπορεί να συζητηθεί το ποιοι θα είναι οι όροι λειτουργίας αυτού του κράτους έτσι ώστε να είναι βιώσιμο, ισχυρό και να μην επιτρέπει σε κανένα την αμφισβήτηση της μιας και μόνο κρατικής οντότητας αλλά και να ανταποκρίνεται και στις προσδοκίες των Ε/κ χωρίς την ίδια ώρα να παραγνωρίζει τα δικαιώματα των Τ/κ. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να πάμε σ' ένα σχέδιο που εκ των προτέρων θα γνωρίζουμε –ιδιαίτερα με τις συγκεκριμένες πρόνοιες– ότι θα απορριφθεί. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να προχωρήσουμε σε συμμαχίες, να αξιοποιήσουμε τους φίλους της Τουρκίας, τη Ρωσία της οποίας οι σχέσεις με την Τουρκία ώστε να υποβοηθηθεί ή να πιεστεί η Τουρκία πραγματικά να συμβάλει στη λύση του Κυπριακού. Υπάρχουν οι τρόποι αρκεί να υπάρχει συγκροτημένη στρατηγική στο τι επιδιώκεις και στο πώς θα το επιτύχεις. Και βέβαια να εμπλέξουμε την Ε.Ε.

Να εμπλέξουμε την Ευρωπαϊκή Ενωση

–Με ποια αξιοπιστία θα πείσουμε την Ε.Ε. να εμπλακεί σε μια διαδικασία η οποία έχει απαξιωθεί εντελώς, όταν οι υποψήφιοι δεσμεύεστε σε απόσυρση προτάσεων έστω και μέσω ενός πλαισίου. Θεωρείτε ότι θα δεχθεί να παίξει το ρόλο των Η.Ε. από τη στιγμή μάλιστα που σήμερα οι δύο κοινότητες με τις προτάσεις και ενέργειες του δεν δείχνουν να έχουν ως άμεση προτεραιότητα τη λύση;

-Ένας ακόμα λόγος. Διότι αν οι προτάσεις μας βασίζονται πάνω στις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες που δεν παραγνωρίζουν κανενός πολίτη τα δικαιώματα, που ακριβώς δημιουργούν την προοπτική της βιωσιμότητας της λύσης, που διασφαλίζουν ότι θα λειτουργεί ένα ευρωπαϊκό κράτος, έχει κάθε λόγο η Ε.Ε. να εμπλακεί και πρέπει να εμπλακεί εάν ιδιαίτερα ληφθεί υπόψη ότι για όλα όσα ζητούμε εποπτευόμεθα από την Ε.Ε. και μπορεί να υποστούμε και κυρώσεις αν τα παραβούμε.

11-POLITIKH_KATHI 2/1/13 10:47 PM Page 11

Σενάρια και για «ευαίσθητες» θέσεις

Το Συμβούλιο Αρχηγών θα αποφασίσει το διαπραγματευτή για το Κυπριακό, επαναλαμβάνουν από το επιτελείο του Νίκου Αναστασιάδη

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Με τις μηχανές των κομμάτων να δουλεύουν στο φουλ για τις επικείμενες προεδρικές εκλογές, στο παρασκήνιο επισυμβαίνουν εξίσου πολλά, με το ενδιαφέρον να στρέφεται σε ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ όπου ομάδες αξιωματούχων και εμπειρογνωμόνων στα συνεργαζόμενα κόμματα επεξεργάζονται τρόπους υλοποίησης των προεκλογικών δεσμεύσεων του Νίκου Αναστασιάδη, έτσι ώστε σε περίπτωση εκλογής του να υπάρχει ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης το οποίο να μπορεί να εφαρμοστεί από τις πρώτες κιόλας μέρες της εκλογής του. Την ίδια ώρα η ονοματολογία δίνει και παίρνει για τα διάφορα αξιώματα, με την Πινδάρου αλλά και το ΔΗΚΟ να παραμένουν σφίγγα και να δηλώνουν ότι προτεραιότητά τους είναι η νίκη στις εκλογές και όχι ο διαμοιρασμός θέσεων. Κάτι βεβαίως που δεν αποτρέπει τη συζήτηση περί ονομάτων και θέσεων σε πολιτικούς και διπλωματικούς κύκλους. Στους δε τελευταίους η συζήτηση επικεντρώνεται κυρίως στο ποιο πρόσωπο θα αναλάβει τη θέση του Διαπραγματευτή και του υπουργού Εξωτερικών. Συνομιλώντας με διπλωμάτες, γίνεται αντιληπτό ότι ο διεθνής παράγοντας «ποντάρει» αρκετά στο όνομα του Διαπραγματευτή. «Το όνομα θα μπορούσε να ερμηνευθεί και ως μια ένδειξη προθέσεων του Νίκου Αναστασιάδη για το πώς σκοπεύει να κινηθεί στο Κυπριακό», ήταν το σχόλιο Δυτικού διπλωμάτη. Μια άποψη, η οποία εντοπίζεται ευρύτερα σε διπλωματικούς κύκλους, οι οποίοι παραδοσιακά επιδεικνύουν ενδιαφέρον για την πορεία του Κυπριακού. Πάντως, από πλευράς Νίκου Αναστασιάδη, φαίνεται να υπάρχει επιμονή στην προεκλογική του δέσμευση για «συναπόφαση». «Το κριτήριο είναι ένα. Να είναι προσωπικότητα πολιτικού και ιδιαίτερα νομικού κύρους», ήταν η σαφής δέσμευση του Νίκου Αναστασιάδη, τόνισε στενός του συνεργάτης, ο οποίος πρόσθεσε πως «ο υποψήφιός μας έχει ήδη δηλώσει δημόσια ότι δεν τον ενδιαφέρει ο ιδεολογικός χώρος προέλευσης του προσώπου που θα αναλάβει. Ούτε και είναι θέμα συναλλαγής το ποια προσωπικότητα θα είναι ο Διαπραγματευτής. Η ουσία είναι μία. Το πρόσωπο που θα διοριστεί θα είναι μετά από διαβούλευση του Συμβουλίου Αρχηγών, προκειμένου να υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση».

Πάντως, βάσει των όσων δεσμεύτηκε ο Νίκος Αναστασιάδης και των όσων αναμένει ο διεθνής παράγοντας, το πρόσωπο που θα διοριστεί ως διαπραγματευτής πρέπει να διαθέτει πολιτικό και νομικό κύρος, να χαίρει της εμπιστοσύνης της πλειοψηφίας των πολιτικών Αρχηγών και να στέλνει θετικά μηνύματα προς τον διεθνή παράγοντα

Σύμφωνα με τις συζητήσεις που γίνονται μεταξύ πολιτικών προσώπων, μια τέτοια προσωπικότητα θα μπορούσε να ήταν ο νομικός Πόλυς Πολυβίου. Πρόσωπο, ωστόσο που δεν φαίνεται να έχει το «ΟΚ» από το ΔΗΚΟ, λόγω των θέσεων του στο Κυπριακό. Επίσης, συζητήσεις γίνονται και για πρόσωπο από τον διπλωματικό χώρο, όπως για παράδειγμα ο πρέσβης Νίκος Αιμιλίου, ενώ πολιτικοί κύκλοι δεν διστάζουν να αναφέρουν και το όνομα του επίσης πρέσβη, Τάσου Τζιωνή.

Νέα επιτροπή για Ημικρατικούς

Αρκετά είναι τα πρόσωπα που εργάζονται στην Πινδάρου για τη νομοτεχνική επεξεργασία διαφόρων καινοτόμων νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες θα επιτρέψουν στον Νίκο Αναστασιάδη, εάν εκλεγεί, να λειτουργήσει βάσει των προεκλογικών του δεσμεύσεων. Μια τέτοια περίπτωση είναι και η δημιουργία καινούργιας Επιτροπής, στα πρότυπα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ) και Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ) και η οποία θα είναι υπεύθυνη για τις προσλήψεις και προαγωγές στους Ημικρατικούς Οργανισμούς. Με αυτό τον τρόπο, ο Νίκος Αναστασιάδης, σύμφωνα με αξιωματούχο της Πινδάρου, «θα υλοποιήσει αυτό που υποσχέθηκε. Την αξιοκρατία και το τέλος των κομματικών παρεμβάσεων σε αυτά τα ζητήματα. Πλέον, η Επιτροπή αυτή θα αξιολογεί και θα εξετάζει με αξιοκρατικά κριτήρια τα σχετικά ζητήματα για όλους τους Ημικρατικούς. Θα λειτουργεί στα πρότυπα της ΕΔΥ και της ΕΕΥ». Υπενθυμίζεται, επίσης, και η πρόθεση του Νίκου Αναστασιάδη να υπογράψει τη Νομοθεσία που ψηφίστηκε το καλοκαίρι από τη Βουλή και αφορά τους διορισμούς στους Ημικρατικούς, νομοθεσία η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου μετά το προνόμιο της αναφοράς που άσκησε ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Βάσει της νέας Νομοθεσίας η θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων των Ημικρατικών θα τερματίζεται 30 ημέρες μετά την εκλογή του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας. Η διαφορετική ερμηνεία του Νόμου που δίδεται από το ΑΚΕΛ, ότι δηλαδή ακόμη και ο νέος Πρόεδρος να υπογράψει τη Νομοθεσία αυτή θα ισχύει για τον επόμενο πρόεδρο (2018), δεν φαίνεται να αποτελεί πρόβλημα, αφού ακόμη κι έτσι να είναι, η νομοθεσία θα μπορεί να τεθεί σε ισχύ από το 2013 με Τροποποίηση.

Μνηστήρες για την Εισαγγελία

Παρασκήνιο υπάρχει και για τις πανίσχυρες θέσεις του γενικού και βοηθού εισαγγελέα της Δημοκρατίας, μιας και ο Άκης Παπασάββας αφυπηρετεί το καλοκαίρι του 2013 και ο Πέτρος Κληρίδης εντός του πρώτου τριμήνου του 2014. Ο νέος Πρόεδρος θα έχει τη δυνατότητα να διορίσει δύο πρόσωπα στις υψίστης σημασίας θέσεις, οι οποίες βάσει Συντάγματος διατηρούνται από τους εκάστοτε κατόχους τους έως το 68ο έτος της ηλικίας τους. Ως εκ τούτου, το παρασκήνιο θέλει τους νέους κατόχους των συγκεκριμένων θέσεων να είναι «νεαροί» σε ηλικία, ώστε να βρίσκονται στις θέσεις αυτές για τουλάχιστον μία δεκαετία με δεκαπενταετία. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» τα ονόματα που ακούγονται για τις δύο αυτές θέσεις είναι:

Ιωνάς Νικολάου: Όπως έγραψε την περασμένη Κυριακή, ο κ. Νικολάου θεωρείται και υποψήφιος για τα υπουργεία Εσωτερικών και Δικαιοσύνης, αλλά δεν αποκλείεται να διοριστεί αργότερα (το 2014) στη θέση του γενικού εισαγγελέα.

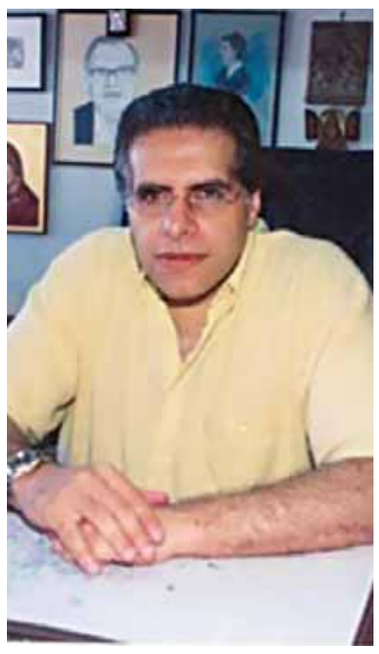

Στους πολιτικούς κύκλους συζητούνται τέσσερα ονόματα, Ι. Νικολάου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Χ. Κληρίδης και Κ. Τριανταφυλλίδης, για τα αξιώματα του γενικού και βοηθού εισαγγελέα.

Ρίκκος Ερωτοκρίτου: Η παλιά φιλία και στενότατη συνεργασία που είχαν για χρόνια ολόκληρα ο Νίκος Αναστασιάδης με τον εκ Λεμεσού αξιωματούχο, τώρα του ΕΥΡΩΚΟ, εμπνέει στον υποψήφιο πρόεδρο ΔΗΣΥ/ΔΗΚΟ ικανοποιητική εμπιστοσύνη για να θεωρείται ο Ρίκκος Ερωτοκρίτου ως ένας εκ των πιθανών υποψηφίων για τις «πανίσχυρες θέσεις». Πάντως, όσοι έζησαν από κοντά την πολύχρονη πολιτική τους συνεργασία χαρακτηρίζουν τη σχέση «μαζί δεν κάνανε και χώρια δεν μπορούσαν», αφού και οι δύο είχαν τον ίδιο περίπου εκρηκτικό πολιτικό χαρακτήρα. Πέραν τούτου, ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΕΥΡΩΚΟ φαίνεται να «κάνει αρκετή δουλειά» στην προεκλογικό αγώνα υπέρ του Ν. Αναστασιάδη, παραμερίζοντας τις όποιες διαφορές των τελευταίων δέκα χρόνων.

Προτίμηση σε νομικούς της νέας γενιάς με ορίζοντα δεκαπενταετίας

Χρίστος Κληρίδης: Κρίνεται ως ένας ικανότατος νομικός και σύμβουλος του Νίκου Αναστασιάδη τα τελευταία χρόνια. Το όνομα του κ. Κληρίδη είναι ανάμεσα σε αυτά που συζητούνται.

Κρις Τριανταφυλλίδης: Επίσης, σύμβουλος του Νίκου Αναστασιάδη και ικανότατος νομικός και είναι ανάμεσα στα πρόσωπα, τα οποία χαίρουν εκτίμησης στον πέμπτο όροφο της Πινδάρου και ως εκ τούτου χαρακτηρίζεται ως εν δυνάμει υποψήφιος για τις θέσεις.

Διπλά προνόμια από την American Express.

Πληρώνοντας με τις κάρτες σας τα καύσιμα αυτοκινήτου και το πετρέλαιο θέρμανσης της οικίας σας.

Από 15 Ιανουαρίου έως 15 Μαρτίου 2013, κάθε συναλλαγή σας σε οποιοδήποτε πρατήριο βενζίνης στην Κύπρο με την κάρτα σας American Express, σας ανταμείβει με διπλά προνόμια!

- **Διπλοί βαθμοί Sunmiles για τους κατόχους καρτών Sunmiles American Express.** Είστε έτσι πιο κοντά σε ακόμα ένα ταξίδι με τις Κυπριακές Αερογραμμές!
- **Διπλάσια επιστροφή χρημάτων σε δωροεπιταγή με το Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express, για τους κατόχους καρτών American Express Gold, Green και Blue που είναι μέλη στο Σχέδιο ΑΛΦΑΜΕΓΑ American Express.** Έτσι κερδίζετε 2% επιστροφή και το ποσό της επόμενης δωροεπιταγής σας θα είναι ακόμα μεγαλύτερο!
- **Διπλάσια Επιστροφή χρημάτων απευθείας στον λογαριασμό σας με το Σχέδιο Cashback American Express, για τους κατόχους καρτών American Express Gold και Green Cashback.** Έτσι η επιστροφή χρημάτων στον λογαριασμό της κάρτας σας θα είναι ακόμα μεγαλύτερη!

Ωφελήματα/προνόμια που προσφέρονται στον Κάτοχο Κάρτας από τρίτο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό) συνεργάτη της Τράπεζας, δυνατό να τροποποιηθούν από καιρού εις καιρό ή και να αποσυρθούν.

Για επιπρόσθετες πληροφορίες και για τους όρους που σήμερα ισχύουν για τη χρήση των καρτών American Express, αλλά και για τους όρους του Σχεδίου "Διπλά Προνόμια" μπορείτε να απευθυνθείτε στην ιστοσελίδα **www.bankofcyprus.com.cy** ή στα καταστήματα της Τράπεζας Κύπρου.

AMERICAN EXPRESS 10 ΧΡΟΝΙΑ

Τράπεζα Κύπρου ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

12-POLITIKI_KATHI 01/02/2013 5:16 MM Page 12

Επιλογή υψηλού κινδύνου το Βασιλικό

Με ποια λογική τοποθέτησαν όλες τις ενεργειακές υποδομές τη μία δίπλα στην άλλη; Τέσσερεις ειδικοί αναλύουν στην «Κ» τους κινδύνους

Της **ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ**

Καυτά ζητήματα τα οποία άπτονται της ασφάλειας των ενεργειακών εγκαταστάσεων στο Βασιλικό επισκιάζονται από τη μεγάλη εικόνα της ένταξης της Κύπρου στον ενεργειακό παγκόσμιο χάρτη κι από τα γεωπολιτικά και οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν. Η ασφάλεια και γενικά η προστασία από καταστροφές που ενδεχομένως να προκληθούν, είτε από ανθρώπινες, είτε από φυσικές αιτίες, είτε ακόμη από την αλληλεπίδραση, λόγω της εγγύτητας των εγκαταστάσεων, στο πλαίσιο ενός domino effect, είναι θέματα που παραμένουν στο περιθώριο. Και αυτό παρά τη βαρύνουσα σημασία τους για την επιτυχή έκβαση του όλου εγχειρήματος, της ανάπτυξης δηλαδή και της απρόσκοπτης λειτουργίας της βιομηχανίας του φυσικού αερίου, αλλά και των παρενεργειών που ενδεχομένως να επιφέρει ένα ατύχημα στην τουριστική βιομηχανία και γενικότερα στην κυπριακή οικονομία.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν και θα έπρεπε ήδη να απασχολούν τους αρμοδίους είναι πολλά και άκρως σοβαρά. Η «Κ» τα έθεσε σε τέσσερεις ειδικούς, στο περιθώριο του 2ου συμποσίου της Κυπριακής Πλατφόρμας Ασφάλειας. Μπορεί να χωρέσει

> *«Θα πρέπει να ιδωθούν με μεγαλύτερη σοβαρότητα τα ζητήματα ασφάλειας στο ενεργειακό κέντρο από τη στιγμή που υπάρχει στενότητα χώρου»*

στην περιοχή του «ενεργειακού κέντρου» στο Βασιλικό ο τερματικός σταθμός υγροποίησης αερίου, ο κρατικός τερματικός σταθμός καυσίμων και ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρισμού της ΑΗΚ; Είναι ασφαλής η συνύπαρξη όλων αυτών των βιομηχανιών σε έναν χώρο, ενώ λίγο πιο κάτω βρίσκεται ένα στρατόπεδο, ένα ιδιωτικό τερματικό καυσίμων και η μεγαλύτερη ίσως βιομηχανία του τόπου, το τσιμεντοποιείο; Πρέπει να μετακινηθεί η κοινότητα Μαρί λόγω της εγγύτητάς της με το ενεργειακό κέντρο; Μπορεί μια οικονομία που στηρίζεται στον τουρισμό να συνυπάρξει με τη βιομηχανία του πετρελαίου και άλλων παράλληλων βιομηχανιών, όπως π.χ. πετροχημικών; Διότι, κακά τα ψέματα, υπάρχει και ο αρνητικός αντίκτυπος από αυτό το είδος της οικονομίας. Μας μίλησαν: ο Κώστας Παντελίδης, Κύπριος καθηγητής, μηχανικός με διεθνή αναγνώριση που διαπρέπει στον τομέα των βιομηχανικών διεργασιών και διδάσκει στο Imperial College του Λονδίνου. Στο συνέδριο μίλησε για τον ασφαλή σχεδιασμό της βιομηχανίας επεξεργασίας πετρελαιοειδών. Ο καθηγητής Πρόδρομος Ψαρρόπουλος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, πολιτικός μηχανικός με ειδίκευση στον αντισεισμικό σχεδιασμό υποδομών. Ο Γεώργιος Μπούστρας, καθηγητής στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, ειδικός στις εκτιμήσεις κινδύνου από καταστροφές (είναι συντονιστής της Κυπριακής Πλατφόρμας Ασφάλειας), και ο Αθανάσιος Χατζημανώλης, συνάδελφός του, ειδικός σε θέματα διοίκησης περιβάλλοντος.

Κ. Παντελίδης: «Δεν ξέρω με ποια λογική τοποθέτησαν όλες τις εγκαταστάσεις δίπλα-δίπλα».

Π. Ψαρρόπουλος: «Η ασφάλεια είναι το ζητούμενο και πρέπει κάποιος να δαπανήσει χρήματα κατά τον σχεδιασμό».

Γ. Μπούστρας: «Υπάρχει ανάγκη ύπαρξης ενός φορέα που να ασχολείται με τα θέματα ασφάλειας και κινδύνων».

Αθ. Χατζημανώλης: «Πρέπει να μπουν όλες οι ασφαλιστικές δικλίδες για τη σωστή εκτίμηση του κινδύνου».

Έγινε ανάλυση κινδύνου;

Η εμπειρία της τραγωδίας στο Μαρί, που είναι ακόμη πολύ νωπή στις μνήμες, και η κατάσταση με τις δεξαμενές πετρελαιοειδών δίπλα από κατοικημένες περιοχές, όπου υπάρχουν και σχολεία, καταδεικνύουν ότι η Κύπρος έχει έλλειψη από κουλτούρα ασφάλειας. Ο Κώστας Παντελίδης, παρά την τεράστια εμπειρία που διαθέτει διεθνώς, εξεπλάγη ακούγοντας τον εκπρόσωπο του Κυπριακού Οργανισμού Διαχείρισης Αποθεμάτων Πετρελαιοειδών (ΚΟΔΑΠ), Γλαύκο Θεοδότου, που καθόταν στο ίδιο πάνελ, να λέει πως είναι πολιτική η απόφαση για εγκατάσταση όλων των εγκαταστάσεων μαζί στο Βασιλικό. Ο κ. Θεοδότου είχε αναλύσει προηγουμένως με τα πιο μελανά χρώματα την επικίνδυνη κατάσταση με τις εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών στη Λάρνακα, είχε μιλήσει για τις παρενέργειες μιας έκρηξης και καταλήγοντας στο ενεργειακό κέντρο στο Βασιλικό είχε πει πως η απόφαση να μπουν όλες αυτές οι εγκαταστάσεις μαζί εκεί, ήταν πολιτική κι όχι αποτέλεσμα μελέτης. «Δεν ξέρω πώς είναι η κατάσταση», μας είπε ο καθηγητής Παντελίδης. «Είναι η πρώτη φορά που άκουσα για όλα αυτά! Αφού όμως το σύστημα σχεδιάζεται εξαρχής, υπάρχει η ευκαιρία να γίνει σωστά. Δεν γνωρίζω φυσικά ποιες είναι οι αντικειμενικές δυσκολίες που οδήγησαν σε αυτή την απόφαση, εάν είναι όντως αυτή η απόφαση. Προφανώς θα έγινε κάποια ανάλυση, η οποία να λαμβάνει υπόψη το domino effect. Δεν ξέρω, έγινε αυτό το πράγμα;».

Η απάντηση προς τον κ. Παντελίδη ήρθε διά στόματος του συναδέλφου του, κ. Μπούστρα: «Δεν έγινε καμία ανάλυση. Η απόφαση δεν έλαβε υπόψη την ασφάλεια, αλλά το κέρδος. Εκεί έχω οικόπεδα, εκεί πάω και βάζω όλες τις εγκαταστάσεις μου μαζί. Δεν θέλω να πω ότι το Μαρί προκαταλαμβάνει το τι θα συμβεί και στην περίπτωση του ενεργειακού κέντρου. Υπάρχουν διεθνείς κανονισμοί που σου λένε πώς μπορείς να δομήσεις μέσα σε μια συγκεκριμένη περιοχή. Εάν πάρεις τα κατάλληλα μέτρα προστασίας, μπορείς να χτίσεις τα πάντα... Αλλά στην περίπτωση τη δικιά μας, δεν νομίζω ότι αυτό συμβαίνει», ισχυρίστηκε.

Ο κ. Παντελίδης πήρε ξανά τον λόγο για να προσθέσει αυτό που είχε αναφέρει και ο κ. Θεοδότου στην παρουσίασή του: τη διαθεσιμότητα του συστήματος μετά από δυστύχημα. «Σε περίπτωση που γίνει ένα οποιοδήποτε δυστύχημα σε μία από αυτές τις εγκαταστάσεις –που θα γίνει δυστύχημα ούτως ή άλλως–, ολόκληρη η περιοχή, όλες οι υποδομές, ενδέχεται να επηρεαστούν αλυσιδωτά και να μη λειτουργούν για πολύ χρόνο. Είναι σωστό αυτό που είπε ο κ. Θεοδότου ότι στην Ευρώπη, αν γίνει κάτι, μπορούν εύκολα να αναπληρώσουν από γειτονικές χώρες αυτό που έχασαν –και μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα–, ενώ εδώ, σε ένα απομονωμένο σύστημα, αυτό είναι δύσκολο. Γενικά όταν βάζεις όλες τις υποδομές δίπλα-δίπλα, υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Βεβαίως δεν ξέρουμε με ποια λογική έγινε αυτό. Μπορεί να μην υπάρχει για παράδειγμα αρκετός χώρος»...

Οι σωστές διαδικασίες

Ο καθηγητής Ψαρρόπουλος βάζει στο τραπέζι μία βασική παράμετρο. Τη συνάφεια ασφάλειας-κόστους. «Φαντάζομαι ότι, εφόσον ρισκάρουν με τον τρόπο αυτό, θα έπρεπε να δοθούν ακόμη περισσότερες δικλίδες ασφαλείας. Κάτι τέτοιο φυσικά ανεβάζει το κόστος των εγκαταστάσεων. Εάν εκεί γνωρίζουμε εκ των πραγμάτων ότι υπάρχει μεγάλη επικινδυνότητα λόγω του domino effect και της στενότητας χώρου, θα έπρεπε τα θέματα ασφαλείας να κοιταχτούν με ακόμη πιο μεγάλη σοβαρότητα απ' ό,τι θα κοιταζόντουσαν εάν οι εγκαταστάσεις αυτές ήταν μεμονωμένες». Η Κύπρος ατυχώς είναι και σε σεισμογενή ζώνη, υπενθυμίζει ο καθηγητής Χατζημανώλης. Συνεπώς, μια φυσική καταστροφή είναι ένας ακόμη σημαντικός παράγοντας επικινδυνότητας για την κάθε μία από τις εγκαταστάσεις αλλά και για όλες μαζί στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης και του domino effect. Η ποσοτική εκτίμηση των κινδύνων δίνει, σύμφωνα με τους ειδικούς που μας μίλησαν, περισσότερη αξιοπιστία στα μοντέλα εκτίμησης κινδύνου, καθοδηγεί τους κατασκευαστές και μειώνει τα ρίσκα από την ύπαρξη και λειτουργία των υποδομών αυτών, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες που αυξάνουν το κόστος.

Δεν είναι όμως αρκετός ο σωστός σχεδιασμός από τεχνικής απόψεως για την αποφυγή ενός ατυχήματος. «Πρέπει να λάβεις υπόψη και τον ανθρώπινο παράγοντα. Τα συστήματα διοίκησης πρέπει να προσεχθούν ιδιαίτερα», επισημαίνει ο Αθ. Χατζημανώλης. Ο καθηγητής Παντελίδης συμφωνεί κι επαυξάνει: «Ακριβώς αυτό είναι το πιο σημαντικό. Είμαι βέβαιος πως όταν γίνει ο αρχικός σχεδιασμός θα γίνει με τα σωστά πρότυπα. Αλλά από εκεί και πέρα είναι το τι διαδικασίες υπάρχουν και εάν ακολουθούνται αυτές οι διαδικασίες καθημερινά. Ξέρετε, όταν τα πράγματα πάρουν μία ρουτίνα, τότε εκεί είναι που υπάρχει η μεγαλύτερη πιθανότητα για παράκαμψη διαδικασιών και ατυχήματα». Όλα αυτά τα είδαμε να συμβαίνουν με το ατύχημα της Helios. Κι ο κ. Παντελίδης τα είδε να συμβαίνουν σε ατυχήματα στη βιομηχανία πετρελαίου και γκαζιού στο εξωτερικό. «Από τεχνικής απόψεως έγιναν σωστά τα έργα αυτά. Αλλά μετά δεν ακολουθήθηκαν οι διαδικασίες. Είναι η κουλτούρα που πρέπει να ακολουθείται μέσα στις εταιρείες, και οπωσδήποτε υπάρχει πάντα η μεγάλη πίεση για την παραγωγή, κάτι που ίσως οδηγεί στην παράκαμψη των διαδικασιών».

Ο Γιώργος Μπούστρας μιλά για την ανάγκη ύπαρξης ενός κεντρικού φορέα που να ασχολείται με τα θέματα ασφάλειας και εκτίμησης κινδύνων. Ενός φορέα, προσθέτει ο κ. Χατζημανώλης, που θα συντονίζει όλες τις υπηρεσίες και εταιρείες που θα ασχοληθούν με την υλοποίηση των αποφάσεων για την κατασκευή των υποδομών στο ενεργειακό κέντρο. Το ζήτημα, όπως ανέφερε ο κ. Μπούστρας, είναι η δημιουργία κουλτούρας ασφάλειας, για την οποία δεν φημίζεται γενικά η Κύπρος.

Ανεξάρτητοι θεσμοί

Ο κ. Παντελίδης θεωρεί πως τα ζητήματα ασφάλειας, ακριβώς για να μην εμπίπτουν στη διακριτική ευχέρεια της κάθε εταιρείας και του κάθε μελετητή, θα πρέπει να περνούν από τον έλεγχο του κράτους και να διέπονται από τον νόμο. «Ένα πολύ καλό πρότυπο είναι το Health and Safety Executive στην Αγγλία, το οποίο όντως λειτουργεί σωστά και έχει πολύ συγκεκριμένη γνώση ως προς τη βιομηχανία πετρελαίου και αερίου. Εμείς δεν πρέπει να επανεφεύρουμε τον τροχό. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν δεκαετίες στον χώρο και πρέπει να δούμε πώς θα εκμεταλλευτούμε κι εμείς αυτά που ξέρουν και το τι διαδικασίες ελέγχου έχουν», σημειώνει. «Θα ήθελα να πιστεύω ότι έχουμε έρθει σε επαφή ήδη με αυτούς τους ανθρώπους», επισημαίνει, τονίζοντας πως άλλη μια χώρα με μεγάλη εμπειρία είναι η Νορβηγία, την εμπειρία της οποίας επίσης θα πρέπει να εκμεταλλευτούμε.

Ένας ανεξάρτητος οργανισμός, αναφέρει ο καθηγητής Παντελίδης, όπως το Health and Safety Executive, θα μπορούσε να απαντήσει στο ερώτημα εάν πρέπει να μετακινηθεί η κοινότητα Μαρί, όπως ήδη φημολογείται, επειδή μπορεί να εμπίπτει στη σφαίρα του domino effect μιας καταστροφής. Ήδη η κοινότητα επηρεάστηκε από την έκρηξη στη ναυτική βάση. «Από τεχνικής απόψεως αυτό είναι πολύ πολύπλοκο πράγμα. Αλλά πάλι θέλω να πιστεύω πως έχει γίνει αυτή η μελέτη. Ξέρετε, ακόμα και στη χημική βιομηχανία, το πρώτο πράγμα που κάνεις είναι αυτή η ανάλυση. Πόσο μακριά πρέπει να είναι οι εγκαταστάσεις από κατοικημένες περιοχές; Αυτό είναι τελείως βασικό... Και εάν λάβουμε υπόψη και τη Λάρνακα, την περιοχή των αποθηκών καυσίμων, όπου το 1977 δεν υπήρχε άλλη ανάπτυξη, οικιστική ή εμπορική, και τώρα υπάρχουν σχολεία, θα μπορούσε κάποιος να πει πως κι εκεί υπήρχε ευκαιρία να πάνε τα πράγματα σωστά και δεν πήγαν. Το ζητούμενο είναι να μην επαναληφθεί η κατάσταση... Πιέσεις πολιτικές θα υπάρχουν. Αν όμως δημιουργηθούν οι ασφαλιστικές δικλίδες, δεν θα υπάρχει το ενδεχόμενο να περάσουν», κατέληξε.

Η ναυτική βάση να φύγει

Ρωτήσαμε εάν με βάση τη διεθνή πρακτική χτίζονται στρατόπεδα δίπλα από ενεργειακά κέντρα. Η ναυτική βάση στο Μαρί έγινε δυστυχώς διάσημη λόγω της τραγωδίας. «Φαντάζομαι πως και στην Ελλάδα έχουμε αντίστοιχες περιπτώσεις, απλώς δεν έτυχε να έχουμε ατύχημα», ανέφερε ο καθηγητής Ψαρρόπουλος. «Δεν υπάρχει λογική το να είναι εκεί. Πρέπει να μετακινηθεί πιστεύω». Ο κ. Χατζημανώλης μίλησε για την επικινδυνότητα της ύπαρξης του στρατοπέδου εκεί, όχι μόνο σε περίοδο ειρήνης, αλλά κυρίως σε περίοδο πολέμου. Ένα χτύπημα στη ναυτική βάση θα μπορούσε να ήταν μοιραίο για όλες τις ευαίσθητες εγκαταστάσεις που θα χτιστούν στην περιοχή.

Παντελίδης: «Η πρόκληση είναι να γίνουν παρεμφερείς βιομηχανίες»

Ο καθηγητής Ψαρρόπουλος επισημαίνει πως, ακριβώς λόγω της ανάγκης συνύπαρξης της βιομηχανίας του τουρισμού με τη βιομηχανία του φυσικού αερίου αλλά και με παρεμφερείς βιομηχανίες που θα αναπτυχθούν (π.χ. πετροχημικά, λιπάσματα κ.λπ.), το νομικό πλαίσιο πρέπει να διέπει τις εγκαταστάσεις αυτές και στα περιβαλλοντικά ζητήματα πρέπει να είναι άκρως αυστηρό. «Πρέπει να μπουν όλες οι ασφαλιστικές δικλίδες που θέσαμε παραπάνω για την εκτίμηση κινδύνου. Γιατί, αν γίνει ένα ατύχημα, θα χτυπηθεί και ο τουρισμός», επεσήμανε ο κ. Χατζημανώλης. Όλα αυτά εννοούνται, επεσήμανε ο καθηγητής Παντελίδης, ο οποίος εξέφρασε την ελπίδα ότι όλες αυτές οι παρεμφερείς βιομηχανίες θα γίνουν στην Κύπρο. «Η κύρια πρόκληση είναι να γίνουν όλα αυτά. Εάν μείνουμε στο πώς θα βγάζουμε το αέριο από τη γη και να το εξάγουμε, ουσιαστικά κερδίζουμε σχετικά μικρό ποσοστό της προστιθέμενης αξίας του αερίου. Όλες οι χώρες αυτή την τακτική ακολουθούν. Διότι με το να βγάζεις απλώς το αέριο από τη γη ή τη θάλασσα και να το πουλάς, είσαι έρμαιο των τιμών και των αγορών. Το ζητούμενο είναι αφενός η δημιουργία μιας επιμέρους βιομηχανίας με πρώτη ύλη το αέριο και αφετέρου η δημιουργία τεχνογνωσίας. Αυτό που έκαναν οι Νορβηγοί. Η κυβέρνησή τους αρνήθηκε να δώσει άδεια στον οποιονδήποτε για να εξάγει πετρέλαιο από τα νορβηγικά ύδατα εάν δεν έκανε επένδυση στη χώρα σε έρευνα και τεχνολογία. Έτσι δημιούργησαν, εκτός από ένα σημαντικό ταμείο, ευκαιρίες για τον κόσμο τους». Αυτός είναι κι ένας τρόπος, πρόσθεσε ο κ. Ψαρρόπουλος, μείωσης του αρνητικού αντίκτυπου στην κοινωνία από την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

«Με το να βγάζεις απλώς το αέριο από τη γη ή τη θάλασσα και να το πουλάς, είσαι έρμαιο των τιμών και των αγορών».

SALAMIS LINES LTD

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΓΑΘΩΝ

Η **Salamis Lines** ζητεί προσφορές για την προμήθεια των πλοίων **c/s Salamis Filoxenia & Ro/Ro Alios,** για την περίοδο 1 Απριλίου 2013 - 30 Μαρτίου 2014 για τα πιο κάτω:

- Φρέσκα και κατεψυγμένα κρέατα και ψάρια
- Τρόφιμα ξηρής μορφής και γαλακτοκομικά προϊόντα
- Αλλαντικά
- Φρέσκα και κατεψυγμένα λαχανικά
- Φρέσκα φρούτα
- Αναλώσιμα είδη (σαπούνια, σιαμπού, χαρτοπετσέτες, πλαστικά σακούλια , πλαστικά είδη μιας χρήσης κ.λ.π.)
- Χημικά είδη γενικού καθαρισμού & καθαριστηρίου
- Επιτραπέζια γυάλινα είδη και πορσελάνες
- Διάφορα ποτά (νερό, αναψυκτικά, αλκοολούχα , χυμοί)
- Στολές Προσωπικού
- Λευκά Είδη
- Γραφική και χαρτική ύλη

* Για περισσότερες λεπτομέρειες, προδιαγραφές και όρους προσφορών οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποτείνονται στο Τμήμα Αγορών, Τηλ.: 25860600.

Οι προσφορές πρέπει να υποβληθούν μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2013 σε κλειστό και σφραγισμένο φάκελο με την ένδειξη:

"ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΓΑΘΩΝ"
Salamis Lines Ltd
SALAMIS HOUSE
Γ. Κατσουνωτού 1, 6ος όροφος
Τ.Θ. 50531, 3607 Λεμεσός
Τηλ.:25860600

Η εταιρεία δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχτεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

ALPHA BANK

Γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 11(1) του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου Ν. 138(Ι)/2001

Η παρούσα γνωστοποίηση απευθύνεται προς τους πελάτες της Alpha Bank Cyprus Ltd.

Γνωστοποιείται ότι συνεπεία συναλλαγής η οποία ολοκληρώθηκε στις 01/02/2013, η «Alpha Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρία», με έδρα την Ελλάδα, έχει εξαγοράσει το 100% του κεφαλαίου της «Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.». Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής αυτής, η Emporiki Bank - Cyprus Ltd και η Alpha Bank Cyprus Ltd έχουν καταστεί συνδεδεμένες εταιρίες, αφού τελούν και οι δύο υπό τον έλεγχο της «Alpha Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρία».

Ως εκ τούτου, θα θέλαμε να ενημερώσουμε τους πελάτες μας ότι, σύμφωνα και με τα έγγραφα συγκαταθέσεων που έχουν υπογράψει και στα οποία γίνεται ρητή αναφορά σε πιθανή επεξεργασία των δεδομένων τους από υπαλλήλους συνδεδεμένων με την τράπεζα εταιριών, στην κατηγορία **αποδεκτών των δεδομένων** τους για σκοπούς επεξεργασίας αυτών, θα περιλαμβάνονται, από την πιο πάνω αναφερόμενη ημερομηνία, οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι της Emporiki Bank - Cyprus Ltd.

Alpha Bank Cyprus Ltd
Υπεύθυνος Επεξεργασίας
Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

13-EPIKEROTHTA_KATHI 01/02/2013 5:20 MM Page 13

Η ενημέρωση την εποχή της κρίσης

Το Διαδίκτυο κερδίζει έδαφος καθημερινά αλλά η τηλεόραση δεν έμεινε απαθής

Η κρίση της πολιτικής επηρεάζει και την τηλεόραση, η οποία παραμένει το επικρατέστερο μέσο μαζικής επικοινωνίας, τουλάχιστον μέχρι τη σαρωτική επικράτηση του Διαδικτύου.

ΚΥΠΕ

Συνέντευξη στον
ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟ

Στην εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και του Διαδικτύου, με την επικράτηση των Νέων Μέσων, η τηλεόραση φαίνεται πως εξακολουθεί να αποτελεί ένα βασικό μέσο επηρεασμού της κοινής γνώμης στις δυτικές κοινωνίες, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος. Η δημοσιογράφος και λέκτορας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Frederick, δρ Θεοδώρα Α. Μάνιου, με αφορμή την έκδοση του βιβλίου της «Τηλεόραση, Κοινωνία και

Ο τηλεθεατής δεν είναι πλέον απαθής δέκτης των μηνυμάτων αλλά τα φιλτράρει και τα κρίνει

Πολιτικές Ειδήσεις: Μια Θεωρητική και Εμπειρική Προσέγγιση στην Κυπριακή Δημόσια Σφαίρα», μιλάει στην «Κ» για το νέο περιβάλλον, που διαμορφώνεται, σε μια περίοδο κρίσης της πολιτικής, και εξηγεί συγκεκριμένα τις δομές παρακολούθησης πολιτικών ειδήσεων στην Κυπριακή τηλεόραση.

–Κρίση, πολιτική, τηλεόραση. Πώς απαντάτε σ' αυτήν την εξίσωση;

–Εδώ και αρκετά χρόνια σε όλες τις δυτικές δημοκρατίες και όχι μόνο στην Κύπρο βιώνουμε τη λεγόμενη «κρίση της πολιτικής», ένα φαινόμενο που απεικονίζεται ακόμα και με τα υψηλά ποσοστά αποχής από τις εκλογές και ευρύτερα από τις πολιτικές διεργασίες. Ακόμα και σε κοινωνίες έντονα πολιτικοποιημένες –και δεν εννοώ κομματικοποιημένες– όπως είναι η Κύπρος και η Ελλάδα, η κατάσταση αυτή είναι πλέον εμφανής. Η τηλεόραση, ως το πλέον επικρατέστερο μέσο μαζικής επικοινωνίας –τουλάχιστον μέχρι τη σαρωτική επικράτηση του Διαδικτύου– επηρεάζεται άμεσα από αυτή την κατάσταση. Τα πολιτικά πρόσωπα ουσιαστικά «μπαίνουν» στο σπίτι μας μέσω της τηλεόρασης. Εξάλλου, η σχέση μεταξύ τηλεόρασης και πολιτικής λειτουργούσε, από την πρώτη στιγμή, αμφίδρομα. Η πολιτική και οι πολιτικοί χρειάζονταν την τηλεόραση για να περάσουν το μήνυμά τους στο κοινό και η τηλεόραση έβρισκε στους πολιτικούς άφθονο υλικό για να γεμίσει ανέξοδα το πρόγραμμά της. Στο πλαίσιο αυτό, είναι λογικό οι πολίτες, οι οποίοι σήμερα απαξιώνουν την πολιτική, να απαξιώνουν και την τηλεόραση ως μέσο πολιτικής ενημέρωσης, καθώς, μέσω αυτής κυρίως λαμβάνουν τα πολιτικά μηνύματα.

–Αναφερθήκατε στη σαρωτική επικράτηση του Διαδικτύου. Σήμερα πλέον, με τη ραγδαία ανάπτυξη αυτού και όλων των προτερημάτων που προσφέρει (δικτύωση, άμεση και ταχύτατη ενημέρωση, δυνατότητα απάντησης από τους πολίτες, κ.λπ.), έχει μέλλον η τηλεόραση ως μέσο ενημέρωσης;

–Βεβαίως, και μάλιστα λαμπρό. Αν παρατηρήσετε τι ακριβώς συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, βεβαίως και θα διαπιστώσετε πως το Διαδίκτυο κερδίζει κάθε μέρα περισσότερο έδαφος. Ωστόσο, είναι σαφές πως η τηλεόραση δεν έμεινε απαθής να παρακολουθεί την εξέλιξή του, αλλά έκανε βήματα μπροστά και σήμερα πλέον είναι σε θέση να το ανταγωνίζεται επαρκώς. Για παράδειγμα, η «έξυπνη τηλεόραση» ή αλλιώς smart tv, δηλαδή η τηλεόραση που συνδέεται με το Διαδίκτυο, είναι για πολλούς το μέλλον στην ενημέρωση. Από την ημέρα που περάσαμε στην ψηφιακή εποχή της τηλεόρασης, και η Κύπρος μπορεί βεβαίως να υπερηφανεύεται πως υπήρξε μια από τις χώρες που κατάφερε γρήγορα και ομαλά να περάσει στη νέα εποχή, άνοιξε ο δρόμος για νέα τηλεοπτικά μοντέλα ενημέρωσης, τα οποία σύντομα θα επικρατήσουν στους δέκτες μας.

Το βιβλίο της Θεοδώρας Μάνιου κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Επίκεντρο».

–Με μια πρώτη ματιά, η εμπειρία από χώρες της βόρειας Ευρώπης δείχνει ότι τα «γρήγορα» Δελτία Ειδήσεων, που ασκούν έντονη κριτική στους κυβερνώντες, κερδίζουν ολοένα και περισσότερο έδαφος. Μήπως τελικά ο επηρεασμός του τηλεοπτικού κοινού είναι ένα επικοινωνιακό παιχνίδι, που στηρίζεται σ' ένα συγκεκριμένο μοντέλο ενημέρωσης;

–Στην εποχή που διανύουμε να είστε σίγουροι πως το παιχνίδι «παίζεται» πλέον στο γήπεδο του τηλεοπτικού κοινού. Όταν πρωτοξεκίνησε η τηλεόραση, στα τέλη της δεκαετίας του 1930, ήταν λογικό πως οι πολίτες εντυπωσιάστηκαν από το μέσο, καθώς ήταν εντελώς διαφορετικό απ' οτιδήποτε γνώριζαν μέχρι τότε. Σήμερα, όμως, οι πολίτες διαθέτουν την εμπειρία και είναι σε θέση όχι μόνο να κρίνουν το περιεχόμενο των καναλιών αλλά και να διατυπώνουν προτάσεις για τυχόν αναμόρφωση αυτού του περιεχομένου. Μέσα σε όλα αυτά, θα πρέπει να λάβουμε υπόψη μας και τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει κάθε λαός και κάθε κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για ένα συγκεκριμένο μοντέλο ενημέρωσης, καθώς κάτι το οποίο κάνει επιτυχία σε μια χώρα, σε κάποια άλλη μπορεί να σημειώνει χαμηλά ποσοστά τηλεθέασης.

–Επομένως, θεωρείτε πως υπάρχει διαφορά στο προφίλ του τηλεοπτικού κοινού της Κύπρου, σε σχέση με το προφίλ του κοινού σε άλλες χώρες, που αντιμετωπίζουν κρίση;

–Κατ' αρχάς, δεν έχει σημασία τι θεωρώ εγώ προσωπικά, αλλά τι βγαίνει από την έρευνα. Θα απαντήσω, όμως, ξεκάθαρα στο ερώτημα. Σαφώς και υπάρχει. Η πολύπαθη και πολυτάραχη ιστορία αυτού του λαού δεν έχει καμία σχέση με την ιστορία των Νορβηγών, των Γερμανών ή άλλων λαών. Ας μην ξεχνάμε πως το παρελθόν μας εν πολλοίς μπορεί να χαρακτηρίσει και το μέλλον μας. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιλογές που κάνει ο Κύπριος τηλεθεατής στην τηλεόρασή του δεν έχουν σχέση με τις επιλογές που κάνει κάποιος άλλος Ευρωπαίος πολίτης. Βεβαίως, όπως περιγράφω και στο βιβλίο, υπάρχουν κάποιοι παράγοντες που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία επιλογής ενημερωτικών ή άλλων προγραμμάτων, ανεξάρτητοι από τη χώρα που προερχόμαστε, όπως είναι η ηλικία ή το μορφωτικό επίπεδο του ατόμου. Θα εκπλαγείτε, όμως, όταν διαπιστώσετε πως, για παράδειγμα, το μορφωτικό επίπεδο του ατόμου δεν οδηγεί, κατ' ανάγκη, σε επιλογές «χαμηλής ποιότητας», όπως θεωρούνται από κάποιους, αλλά σε επιλογές αυξημένης ευθύνης και προτεραιότητας.

INFO

Η δρ Θεοδώρα Α. Μάνιου είναι δημοσιογράφος, απόφοιτος του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Επικοινωνιακή Πολιτική από το CITY University του Λονδίνου και είναι διδάκτορας του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ του Α.Π.Θ. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος από το 1994 και μετά και είναι τακτικό μέλος της Ένωσης Συντακτών Μακεδονίας – Θράκης, της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δημοσιογράφων. Από το 2009 είναι λέκτορας στο Τμήμα Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Frederick.

Ποιότητα και τηλεθέαση

–Μπορεί η ποιοτική αξιολόγηση των προγραμμάτων να συμβαδίζει με την τηλεθέαση;

–Βεβαίως. Ωστόσο, ποιος μπορεί να προσδιορίσει τον όρο «ποιότητα»; Πρόκειται για έναν όρο, που προσδιορίζεται επαρκώς σε υποκειμενικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, μόνο ο καθένας για τον εαυτό του μπορεί να τον περιγράψει. Βεβαίως και, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά την ειδησεογραφία, υπάρχουν κάποιοι κανόνες, οι οποίοι οριοθετούνται από τις αναγνωρισμένες Ενώσεις Συντακτών παγκοσμίως. Πέρα από αυτό, όμως, κανένας δεν μπορεί να κατακρίνει τον άλλο για τις τηλεοπτικές του επιλογές. Επομένως, για να υπάρχουν κάποια προγράμματα και να βγαίνουν στον αέρα, σίγουρα εξυπηρετούν κάποιες προτιμήσεις, δεδομένου ότι σημειώνουν συγκεκριμένα επίπεδα τηλεθέασης.

–Σύμφωνα με τη μελέτη σας, ποια η γνώμη της πλειοψηφίας του κοινού για τις πολιτικές ειδήσεις που προβάλλει η τηλεόραση; Γίνεται κριτική επεξεργασία μηνυμάτων;

–Η κριτική επεξεργασία των μηνυμάτων είναι πολύ βασικό στάδιο για τους Κύπριους τηλεθεατές. Βεβαίως και γίνεται. Σε ό,τι αφορά τις πολιτικές ειδήσεις που προβάλλει γενικά η τηλεόραση, οι απόψεις του κοινού διαφοροποιούνται, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και αφορούν ευρύτερα τις πολιτικές ειδήσεις που προβάλλουν τα κανάλια μέσα από το σύνολο του προγράμματός τους. Επομένως, υπάρχουν διαφοροποιήσεις με βάση το είδος του προγράμματος, μέσω του οποίου προβάλλονται οι πολιτικές ειδήσεις αλλά και με βάση το κανάλι, το οποίο τις προβάλλει.

14-EPISTOLES_KATHI 01/02/2013 9:18 MM Page 14

Εν' μαρμελάδα τούτη δάσκαλε;

Του **ΑΚΗ ΦΑΝΤΗ**

Στην προεκλογική εκστρατεία των προεδρικών του 1988, μια μικρή ομάδα αποτελούσαμε το επιτελείο του τότε υποψηφίου και μετέπειτα προέδρου Γιώργου Βασιλείου. Ανάμεσά μας και ο Γιώργος Λιλλήκας. Τότε, κάποιος μας διηγήθηκε ένα ανέκδοτο. Πήγαν λέει ένα πακέτο στο καφενείο του χωριού του Λιλλήκα στην Παναγιά και οι χωριανοί το άνοιξαν, το μελέτησαν αλλά δεν ήξεραν τι ακριβώς ήταν. Αποφάσισαν τότε να ρωτήσουν τον δάσκαλο του χωριού. Πράγματι τον επισκέφθηκαν και του υπέβαλαν την καυτή ερώτηση: «Εν μαρμελάδα τούτη δάσκαλε;» Με τη φράση αυτή πειράζαμε τότε τον Λιλλήκα, μιμούμενοι ακόμη και τη χαρακτηριστική μακρόσυρτη προφορά των Παφίων. Πέρασαν από τότε πολλά χρόνια και όσο κι αν προσπάθησα δεν κατάφερα να θυμηθώ ούτε ποιος μας είπε το ανέκδοτο ούτε τι ήταν το περιεχόμενο του πακέτου που πήγαν στο καφενείο της Παναγιάς. Μέχρι την περασμένη Δευτέρα οπότε μετά το ντιμπέιτ για το Κυπριακό εγένετο φως! Το αγνώστου ταυτότητας περιεχόμενο του πακέτου που πήγαν στο χωριό του Λιλλήκα περιείχε ένα και μοναδικό πράγμα – το πακέτο της πολιτικής...

Αυτή λοιπόν τη «μαρμελάδα» ανακάλυψε ο Γιώργος Λιλλήκας περιοδεύοντας σε πολλά πολιτικά χωράφια οπότε κανένας δεν μπορεί να του αρνηθεί την εμπειρία που απέκτησε. Η πολιτική εμπειρία, μαζί με τα εκατομμύρια που αποκτά κάποιος στην πορεία, αποτελούν την καλύτερη «κυπριακή» συνταγή και την πιο στερεή βάση για τη διεκδίκηση υψηλών αξιωμάτων στην πολιτική σκηνή – βουλευτικών, υπουργικών, ακόμη και προεδρικών. Ουδείς φθόνος. Υπάρχει όμως πάντοτε ένα μικρό προβληματάκι: Ποιο είναι το άτιμο το περιεχόμενο της «μαρμελάδας;» Ας δούμε μερικές «γεύσεις» της.

Γεύση πρώτη, Κυπριακό: Βγαίνουμε στο σανίδι του διαλόγου και διακηρύττουμε: Απόσυρση των πάντων. Όλα από την αρχή. Τι ωραία σκηνή! Με ένα πρωταγωνιστή, μ' ένα ακροατήριο και κάμποσους χειροκροτητές. Και η παράσταση συνεχίζεται –φευ– χωρίς συμπρωταγωνιστές. Χωρίς τον ΟΗΕ, χωρίς τα ψηφίσματά του, χωρίς την Ε.Ε., χωρίς ακόμη και την άλλη πλευρά. Με τον τρόπο αυτό θα λύσουμε το Κυπριακό, όπως ακριβώς το λύνουμε κάθε μέρα εδώ και δεκαετίες, μόνοι μας, εμείς παπάδες εμείς τατάδες. Από τα κανάλια και τις στήλες των σχολιαστών και αρθρογράφων των εφημερίδων. Νενικήκαμεν!

Γεύση δεύτερη, Σχέδιο Ανάν: Όποιος έχει πρόβλημα αντί να δέρει το γάδαρο, δέρνει το σάμα. Αμολάει έναν Ανάν και ψεκάζει, σκουπίζει, τελειώνει! Ο κόσμος καίγεται, η τσέπη μας στενάζει και ο Λιλλήκας επιστρέφει στην περιρρέουσα. Προς τέρψιν βεβαίως του φίλτατου Ζαχαρία Κουλία αλλά δυστυχώς και εκείνων των δημοσιογράφων που αντί να επικεντρωθούν στο σήμερα και το αύριο επέλεξαν να ασχοληθούν με το χθες. Γι' αυτό και εισέπραξαν την αποδοκιμασία των ΜΜΕ και όλων των σκεπτόμενων ανθρώπων. Όσο αφορά το περιβόητο σχέδιο Ανάν, ελπίζω να μη φτάσουμε για ακόμη μία φορά να λέμε στερνή μου γνώση να σε είχα πρώτα. Αυτή δεν είναι η ιστορία του Κυπριακού από τη δεκαετία του '50 μέχρι σήμερα;

Γεύση Τρίτη, Οι Βάσεις: Το μακρύ χέρι της κυπριακής υπερδύναμης δεν θα τα βάλει μόνο με την Τουρκία αλλά και με τη Βρετανία. Να φύγουν οι Βάσεις. Ζήτω, να φύγουν! Αν όμως δεν φύγουν; Αν οι Βρετανοί μας πουν «εδώ σας δίναμε πίσω τη Δεκέλεια κι εσείς την απορρίψατε, τώρα δεν έχει τίποτα πίσω», τι θα κάνουμε; Θα τους απαυτώσουμε όπως το ανέκδοτο με τον ελέφαντα;

Γεύση τέταρτη, Φυσικό Αέριο και Μνημόνιο: Υπάρχει το φάρμακο διά πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν λέει ο Λιλλήκας. Είναι το φυσικό μας αέριο το οποίο θα προπουλήσουμε και μέσα σ' αυτόν τον χρόνο θα διώξουμε την Τρόικα και θ' απαλλαγούμε από τα μνημόνια. Κι έπειτα ξυπνήσαμε...

Η μακαρισμένη η γιαγιά μου η Ελένη, όταν άκουε να κάνουμε μεγαλεπήβολα και άπιαστα παιδικά σχέδια μάς έλεγε συχνά-πυκνά μια φράση: «Εν' να τα κάμετε σιόνιν τζιαι γαστρίν». Δεν μπορώ να ισχυριστώ το ίδιο και για τον Λιλλήκα καθότι ο άνθρωπος είναι ώριμος πια και μπαρουτοκαπνισμένος πολιτικός. Δεν είναι ο νεαρούλης που πρωτογνωρίσαμε. Ωστόσο, στους καφενέδες της Παναγιάς, αλλά και ολόκληρης της νήσου κυριαρχεί μια ερώτηση: «Εν' πολιτική τούτη δάσκαλε;»

Ο Άκης Φάντης ήταν κυβερνητικός εκπρόσωπος επί προεδρίας Γιώργου Βασιλείου.

Ο ευρωπαϊκός πολλαπλασιαστής ασφάλειας και η Κύπρος

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Η ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας (ΚΔ) από μόνη της ενίσχυσε σε στρατηγικό επίπεδο την ασφάλειά της έναντι όλων των κινδύνων και απειλών που αντιμετωπίζει. Η ενεργός συμμετοχή της ΚΔ στις υπάρχουσες πολιτικές και αμυντικές δομές και στα όργανα της Ε.Ε. ήρθε με τη σειρά της να προσθέσει στην κυπριακή ασφάλεια. Σε μία περίοδο αστάθειας και ρευστότητας στην ευρύτερη περιοχή, υπάρχει άμεση ανάγκη να προχωρήσουμε σε αξιοποίηση, στο μέτρο του δυνατού, όλων των δυνατοτήτων που δίνει η συνθήκη της Λισαβόνας. Έχω την άποψη ότι η κυβέρνηση εθνικής ενότητας που αναμένεται να σχηματίσει ο Νίκος Αναστασιάδης θα πρέπει να εντάξει στις προτεραιότητές της τον σχεδιασμό και την κατά τρόπο συγκροτημένο και προσεκτικά προετοιμασμένο υλοποίηση μίας σειράς από πολιτικές και διπλωματικές πρωτοβουλίες στον τομέα της ασφάλειας. Κεντρικό ζητούμενο, η διασφάλιση της εθνικής ανεξαρτησίας και κυριαρχίας και των δικαιωμάτων μας εντός της κυπριακής ΑΟΖ.

Η πρώτη από αυτές είναι η διαπραγμάτευση και σύναψη διμερών μνημονίων, αν είναι δυνατόν και με τα 26 κράτη-μέλη, που να περιλαμβάνουν τους τρόπους ενεργοποίησης και υλοποίησης της ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής σε περίπτωση που ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεχθεί επίθεση. Η σχετική ρήτρα αναφέρεται στη γενική υποχρέωση των κρατών-μελών σε εθνική βάση να σταθούν αλληλέγγυα σε εκείνο το κράτος-μέλος που δέχεται επίθεση. Δεν αναφέρεται στην υποχρέωση της Ένωσης ως οργανισμού να πράξει κάτι. Επίσης, η διατύπωση είναι γενικής μορφής και δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για το πώς αυτή ενεργοποιείται. Αυτό είναι που χρειάζεται να κάνουμε ως ΚΔ. Να της δώσουμε σάρκα και οστά. Εδώ ακριβώς υπάρχει η δυνατότητα και το ενιαίο αμυντικό δόγμα μπορεί να εκσυγχρονιστεί και να ντυθεί με τον ευρωπαϊκό μανδύα. Η δεύτερη πρωτοβουλία που εισηγούμαι περιλαμβάνει επαφές με άλλους εταίρους με στόχο την από κοινού δραστηριοποίηση, ώστε η Ε.Ε. να διαμορφώσει τις απαραίτητες εκείνες ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν την ταχεία ενεργοποίηση των προνοιών για αλληλεγγύη σε περίπτωση τρομοκρατικής επίθεσης και φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών. Στα πλαίσια αυτά θα μπορούσαμε να παρουσιάσουμε και εξειδικευμένη πρόταση για δημιουργία ευρωπαϊκής δύναμης πυρόσβεσης, κάτι για το οποίο θα είχαμε τη στήριξη, αν όχι και τη συμβολή, των χωρών του ευρωπαϊκού νότου. Κατ' αναλογία, θα μπορούσαμε, σε συνεννόηση και συντονισμό και με τα άλλα παράκτια κράτη-μέλη της Ε.Ε., να εργαστούμε για τη δημιουργία μίας διαρθρωμένης συνεργασίας με στόχο τη συγκρότηση κοινής ναυτικής δύναμης. Η δύναμη αυτή θα αναλαμβάνει την εκτέλεση αποστολών τύπου Petersberg σε ολόκληρη τη Μεσόγειο, στα πρότυπα της ήδη υφιστάμενης συνεργασίας των χωρών της δυτικής Μεσογείου (Euromarfor). Η πείρα από τη δράση της διεθνούς ναυτικής μοίρας η οποία υποστηρίζει την ειρηνευτική δύναμη στον Λίβανο θα ήταν χρήσιμη στον σχεδιασμό αυτής της δύναμης. Σημειωτέον ότι γερμανικά και άλλα σκάφη της μοίρας αυτής χρησιμοποιούν το λιμάνι της Λεμεσού για σκοπούς ανεφοδιασμού και ξεκούρασης των πληρωμάτων τους. Επιπρόσθετα, θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε σε εμβάθυνση της αμυντικής συνεργασίας μας με τις υπόλοιπες χώρες-μέλη του ευρωπαϊκού συγκροτήματος μάχης HELBROC με παρουσίαση δικής μας πρότασης για επέκταση των δραστηριοτήτων του και στη θάλασσα. Μία άλλη πολλαπλά χρήσιμη πρωτοβουλία από την πλευρά της ΚΔ θα ήταν η προώθηση πρότασης για επέκταση της συμφωνίας ασφάλειας που ισχύει ανάμεσα σε Ε.Ε. και ΝΑΤΟ, έτσι ώστε να καλύψει και όλα τα κράτη-μέλη των δύο οργανισμών. Αυτό θα μπορούσε να λειτουργήσει ως εναλλακτικός τρόπος για να υπερπηδηθούν τα εμπόδια που υπάρχουν σήμερα στη συνεργασία των δύο οργανισμών. Τέλος, θα ήταν πολλαπλά χρήσιμο, στα πλαίσια της άτυπης ομάδας της Ελιάς (Olive Group), να παρουσιάσουμε από κοινού με την Ελλάδα, τη Μάλτα και την Ιταλία πρόταση για σχηματισμό μίας μεσογειακής ακτοφυλακής. Αυτή θα ανήκει στον ευρωπαϊκό οργανισμό Frontex και θα χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης μετανάστευσης.

Οι πιο πάνω πρωτοβουλίες, καθώς και άλλες τις οποίες μπορούμε να σχεδιάσουμε και να επεξεργαστούμε, θα βοηθούσαν τα μέγιστα στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που η συνθήκη της Λισαβόνας δίνει, έτσι ώστε, κατά τρόπο άμεσο ή και έμμεσο, να ενισχύσουμε την εθνική μας ασφάλεια και κυριαρχία. Ο συνδυασμός των δικών μας συμφερόντων με τα αντίστοιχα των εταίρων μας είναι το κλειδί για την επιτυχία όλων των πιο πάνω. Η παράλληλη ανάπτυξη των αεροναυτικών και άλλων δυνατοτήτων της Εθνικής Φρουράς και της αστυνομίας θα βοηθούσε στην επιτυχία του όλου σχεδιασμού. Ζωτικής σημασίας είναι η συγκρότηση του απαραίτητου οργάνου το οποίο θα αναλάβει την ευθύνη του σχεδιασμού και της παρακολούθησης της εκτέλεσης όλων των πρωτοβουλιών. Αυτό δεν είναι άλλο από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας. Ήρθε η ώρα, στα πλαίσια της ανασυγκρότησης και του εκσυγχρονισμού του κυπριακού κράτους, να εντάξουμε και τη δημιουργία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Στη λογική πάρε-δώστε η Άγκυρα

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Μέσω του φιλοκυβερνητικού Τύπου η τουρκική κυβέρνηση έδωσε στη δημοσιότητα σημαντικές πληροφορίες, οι οποίες αφορούν το μέλλον της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Συγκεκριμένα, στις αρχές της προηγούμενης εβδομάδας, ο τουρκικός Τύπος έγραψε ότι στην Άγκυρα διεξάγονται προετοιμασίες για την εξεύρεση κατάλληλης φόρμουλας για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής Χάλκης. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, μια από τις φόρμουλες που επεξεργάζεται η κυβέρνηση προβλέπει την επαναλειτουργία της Θεολογικής Χάλκης ως Τμήμα Ορθοδοξίας της Σχολής Συγκριτικών Θρησκειών όπου επικεφαλής θα είναι ορθόδοξος Ρωμιός πολίτης, ενώ σύμφωνα και με τις πρόσφατες νομικές

Εγείρει θέμα μειονοτήτων και Αιγαίου, αλλά στο βάθος βρίσκεται και το Κυπριακό

ρυθμίσεις που ενέκρινε η τουρκική κυβέρνηση, οι μαθητές θα μπορούν να φέρουν ράσα στη Σχολή. Μια άλλη φόρμουλα εξετάζει το ενδεχόμενο ανοίγματος της Σχολής ως Τμήματος ξένου Πανεπιστημίου υπό την προϋπόθεση ότι η Τουρκική Εθνοσυνέλευση θα εγκρίνει ρύθμιση που θα επιτρέπει τη λειτουργία ξένων Πανεπιστημίων στην Τουρκία.

Η Άγκυρα συσχέτισε την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης με τα ζητήματα των μουσουλμάνων κατοίκων της Δυτικής Θράκης και ζήτησε επεξηγήσεις από τον Έλληνα Πρωθυπουργό. Ρίχνοντας φως στις θέσεις της κυβέρνησης του για το συγκεκριμένο ζήτημα, ο αντιπρόεδρος και εκπρόσωπος της τουρκικής κυβέρνησης, Μπουλέντ Αρίντς υπογράμμισε τα εξής: «Εάν επιθυμούν να εκπαιδεύσουν θρησκευτικούς παράγοντες που θα μαθαίνουν στους πιστούς τους τη θρησκεία τους, εμείς δεν είναι δυνατόν να πούμε «όχι». Εμείς εργαζόμαστε πάνω στο θέμα αυτό και προσεγγίζουμε θετικά από πλευράς αντιμετώπισης των θρησκευτικών αναγκών των διαφορετικών ομάδων των μειονοτήτων και από πλευράς θρησκευτικής ελευθερίας και ελευθερίας συνείδησης. Όμως ενώ εμείς λειτουργούμε κατά αυτόν τον τρόπο και καταβάλλουμε ειλικρινή προσπάθεια, η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει τις ανάγκες των Τούρκων της Δυτικής Θράκης και λαμβάνει μέτρα κατά της ελευθερίας προσευχής τους, της ίδρυσης Ευαγών Ιδρυμάτων και της απόκτησης ακινήτων και αυτά μας λυπούν πολύ.

Το εδαφικό, η κυριαρχία και το ενεργειακό αποτελούν κατά την τουρκική πλευρά σημεία εκκίνησης για αναζήτηση λύσης στο Κυπριακό.

Εμείς θα κάνουμε όσα απαιτούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι ελευθερίες, αλλά έναντι αυτών όλων που κάνουμε εμείς δεν είναι δυνατόν να αποδεχθούμε τα όσα υπόκειται μια χούφτα μουσουλμανική τουρκική μειονότητα στη Δυτική Θράκη. Εκείνοι οι οποίοι επιθυμούν τη λειτουργία της Θεολογικής Σχολής ας δουν και μια από αυτήν την πλευρά και μετά να συζητήσουμε σοβαρά για τα αιτήματά τους».

Σύμφωνα με πηγές της «Κ» από την τουρκική πρωτεύουσα, η παραπάνω τοποθέτηση του αντιπροέδρου της τουρκικής κυβέρνησης δεν μπορεί να θεωρηθεί τυχαία. Την τελευταία περίοδο, όλο και περισσότερο, η Άγκυρα φέρνει στο προσκήνιο των ελληνοτουρκικών σχέσεων, μια πρόταση που πρόβαλλε κατά τη διάρκεια της θυελλώδους περιόδου του 1955 – 1959 για το Κυπριακό: Τη ριζική αναθεώρηση των ελληνοτουρκικών σχέσεων με βάση μια νέα διαδικασία πάρε - δώσε στο πεδίο των μειονοτήτων, του Αιγαίου, της Μεσογείου και φυσικά του Κυπριακού. Η τουρκική πλευρά επισημάνει ότι διάφορα κοινά συμφέροντα ενώνουν τις δυο χώρες στο Αιγαίο και στη Μεσόγειο.

Όλα δείχνουν ότι στο επίκεντρο της προσοχής της τουρκικής πλευράς δεν βρίσκονται αποκλειστικά τα ζητήματα των μειονοτήτων και το Αιγαίο. Η τουρκική κυβέρνηση και η τουρκοκυπριακή πλευρά τάσσονται υπέρ της διεξαγωγής ενός διπλωματικού και οικονομικού «πάρε – δώσε» και στο Κυπριακό.

Μεγάλο ενδιαφέρον φέρει το περιεχόμενο της προτεινόμενης διαδικασίας «πάρε – δώσε», το οποίο προτείνουν ομόφωνα η τουρκική κυβέρνηση και η τ/κ ηγεσία. Στο συγκεκριμένο πεδίο, η τ/κ ηγεσία διατηρεί σιωπηρή στάση και διευκρινίζει ότι προτιμά να αναμείνει το τέλος των επικείμενων προεδρικών εκλογών. Ωστόσο, σύμφωνα με τ/κ δημοσιογραφικές πηγές της «Κ», οι Τούρκοι διπλωμάτες και τα μέλη της ηγεσίας, εδώ και καιρό έχουν θέσει επί τάπητος διάφορα σενάρια για το συγκεκριμένο ζήτημα. Σύμφωνα με την άποψη τους, το εδαφικό και το θέμα της κυριαρχίας ενδέχεται να αποτελέσει ένα καλό σημείο εκκίνησης για τον νέο κύκλο των συνομιλιών. Παράλληλα, σύμφωνα με την τουρκική πλευρά, τα ενεργειακά κοιτάσματα της Κύπρου θα πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο της νέας διαδικασίας «πάρε – δώσε».

Γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 11(1) του Περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου Ν. 138(Ι)/2001

Η παρούσα γνωστοποίηση απευθύνεται προς τους πελάτες της Emporiki Bank - Cyprus Ltd.

Γνωστοποιείται ότι συνεπεία συναλλαγής η οποία ολοκληρώθηκε στις 01/02/2013, η «Alpha Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρία», με έδρα την Ελλάδα, έχει εξαγοράσει το 100% του κεφαλαίου της «Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.». Ως αποτέλεσμα της συναλλαγής αυτής, η Emporiki Bank - Cyprus Ltd και η Alpha Bank Cyprus Ltd έχουν καταστεί συνδεδεμένες εταιρίες, αφού τελούν και οι δύο υπό τον έλεγχο της «Alpha Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρία».

Ως εκ τούτου, θα θέλαμε να ενημερώσουμε τους πελάτες μας ότι, σύμφωνα και με τα έγγραφα συγκαταθέσεων που έχουν υπογράψει και στα οποία γίνεται ρητή αναφορά σε πιθανή επεξεργασία των δεδομένων τους από υπαλλήλους συνδεδεμένων με την τράπεζα εταιριών, στην κατηγορία **αποδεκτών των δεδομένων** τους για σκοπούς επεξεργασίας αυτών, θα περιλαμβάνονται, από την πιο πάνω αναφερόμενη ημερομηνία, οι εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι της Alpha Bank Cyprus Ltd και Alpha Bank A.E.

Emporiki Bank - Cyprus Ltd
Υπεύθυνος Επεξεργασίας
Δεδομένων Προσωπικού
Χαρακτήρα

Emporiki Bank

Κράτος και ανάπτυξη

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Κυριαρχεί στην επικαιρότητα από κάθε άποψη το θέμα που συνδέει την Τρόικα και τις ιδιωτικοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών. Τι ισχύει, τι απουσιάζει από τα Μνημόνιο, τι ερμηνεία δίνεται στη μία ή στην άλλη παράγραφο. Αυτό είναι ένα ακόμα παράδειγμα ότι στην Κύπρο τα μεγάλα ζητήματα μπαίνουν στην ατζέντα με τον πιο ανορθόδοξο τρόπο. Το μέγα θέμα ήταν και είναι ποιος είναι ο ρόλος του κράτους, η ισορροπία ανάμεσα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, η ανάπτυξη σε μια κοινωνία ενταγμένη στην Ε.Ε. στην εποχή της ανοικτής αγοράς και των ανοικτών συνόρων.

Θεωρώ ότι η δημόσια συζήτηση είναι ανεπαρκής, γιατί δεν θέτει τα ζητήματα επί της ουσίας και σε μια αξιολογική βάση. Κατά τη δική μου άποψη το κράτος κατέχει στρατηγικό ρόλο στην αναπτυξιακή διαδικασία. Λόγοι ασφάλειας που συνδέονται με την ανάπτυξη, πολιτικοί και γεωπολιτικοί λόγοι δίνουν στο κράτος ισχυρά πλεονεκτήματα σε ορισμένους αναπτυξιακούς τομείς. Όμως για ποιο κράτος μιλάμε; Αυτό που γεμίζει τη δημόσια υπηρεσία και τους ημικρατικούς με ελλείμματα; Αυτό το κράτος που μετατρέπεται σε πελατειακό δίκτυο για να ικανοποιεί ψηφοθηρικές ανάγκες; Αυτό το κράτος που περιβάλλεται από ακαμψία και γραφειοκρατία στη λήψη των αποφάσεων; Αν αυτό είναι το κράτος για το οποίο μιλούν ορισμένοι, τότε υπάρχει σοβαρό πρόβλημα εκτίμησης, γιατί, εκτός άλλων, είναι ένας από τους λόγους που η κυπριακή οικονομία έφτασε στη χρεοκοπία.

Το σύγχρονο κράτος εργάζεται διαφορετικά. Είναι αναπτυξιακό, ευέλικτο, αποτελεσματικό, προγραμματίζει και φροντίζει να μην έχει ελλείμματα. Οι ημικρατικοί έχουν επίσης στόχο τη μείωση των ελλειμμάτων και το κέρδος στην ανοικτή αγορά, γιατί χρησιμοποιούν σύγχρονες μεθόδους διοίκησης, δεν καταφεύγουν στο κράτος –δηλαδή στον φορολογούμενο πολίτη– για να μπαλώνει ελλείμματα και διάφορες μορφές κακοδιοίκησης. Μια ματιά στις ετήσιες εκθέσεις της γενικής ελέγκτριας πείθει όλους ότι η κατάσταση δεν πάει άλλο και όσοι υπερασπίζονται το πελατειακό κράτος, παραβλέπουν εκ προθέσεως τις ετήσιες εισηγήσεις της. Συνεπώς, το θέμα είναι πώς θα έχουμε δημόσιο ή ημιδημόσιο τομέα που να «πιάνει ποντίκια», και όχι να ζει διαρκώς με χορηγίες από τον κρατικό προϋπολογισμό. Χρειάζονται σχέδια για υγιή οικονομικά, νέες μορφές οργάνωσης και διοίκησης, εισαγωγή ημικρατικών στο χρηματιστήριο, ευελιξία, είσοδος νέων επενδυτών, μείωση της κομματικής επιρροής, δυνατότητα των υπαλλήλων της επιχείρησης να αποκτήσουν μετοχές, έλεγχος από τις ανεξάρτητες εποπτικές αρχές, αύξηση της διαφάνειας, άρα χρειάζεται να τεθούν διαφορετικοί στόχοι και κίνητρα από εκείνη την πρακτική που οδηγεί στην επανάπαυση, στα κεκτημένα.

Σχετικά με τη συζήτηση για τους ημικρατικούς, είναι σαφές ότι υπάρχουν διαφορετικές αναλύσεις για διαφορετικές περιπτώσεις. Άλλοι για παράδειγμα να διατηρήσουν τον κρατικό χαρακτήρα τους (Cyta, ΑΗΚ) υλοποιώντας ένα πρόγραμμα μερικής μετοχοποίησης, άλλοι να προχωρήσουν σε ένα πρόγραμμα προσαρμογής της πορείας τους, αναζητώντας –μαζί με την κρατική χορηγία– ίδιους πόρους στην ανοικτή αγορά, άλλοι να οδηγηθούν με απόφαση του κράτους σε αποκρατικοποίηση (ΧΑΚ, Σφαγείο Κοφίνου), και, άλλοι που έχουν ολοκληρώσουν τον κύκλο τους λόγω της ένταξης στην Ε.Ε. να κλείσουν (Οργανισμός Γάλακτος, Συμβούλιο Ελαιοκομικών Προϊόντων). Η αποκρατικοποίηση του ΧΑΚ, η αξιοποίηση της χαλίτικης γης ή του ακίνητου πλούτου που συνδέεται με τις εξοχικές κατοικίες στο Τρόοδος που σήμερα χρησιμοποιούνται για διακοπές των δημοσίων υπαλλήλων, είναι μέρος μια διαφορετικής αντίληψης για την ανάπτυξη και δεν συνδέονται με εισπρακτικές λογικές. Στο ζήτημα που συνδέεται με τις μετοχοποιήσεις σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας, ο καθηγητής Β. Ράπανος εκτιμά ότι «λόγω της σημαντικής οικονομικής και κοινωνικής επίδρασης των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, ο έλεγχος του πλειοψηφικού πακέτου πρέπει να παραμείνει στα χέρια του κράτους. Η διοίκηση πρέπει να έχει τη δυνατότητα να προσαρμόζει εύκολα τα σχέδια και τον προϋπολογισμό της. Η μετοχοποίηση και λειτουργία των κρατικών εταιρειών με βάση τις αρχές της σύγχρονης διοίκησης και εταιρικής διακυβέρνησης, συμβάλλουν τα μέγιστα στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρουν...».

15-GNOMES KIPROS_KATHI 01/02/2013 11:59 MM Page 15

Μια λύση ρατσιστική (Β')

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

«...Αν και πολλοί καλόπιστα από την Ε/κ πλευρά έλεγαν "...μα υπάρχει διαφορά μεταξύ διπεριφερειακής και διζωνικής ομοσπονδίας;" (...) όσο περνάει ο καιρός φαίνεται ότι οι Τούρκοι έδιδαν και δίδουν πάντοτε το ίδιο περιεχόμενο στην έννοια της διζωνικότητας, δηλαδή, στην έννοια κάποιου διαχωρισμού πέραν του φυσιολογικού διά μίαν ομοσπονδία. Και θυμάμαι σε μια συνάντηση στο Λήδρα Πάλας, που δοκιμάσαμε να τους εκμαιεύσουμε τι ακριβώς εννοούν με τη λέξη "διζωνική ομοσπονδία", εάν πράγματι το περιορίζουν μόνο στη γεωγραφική, την εδαφική πτυχή και η απάντηση ήτο "όχι, έχει και συνταγματικό περιεχόμενο"

Μιχ. Τριανταφυλλίδης, 6/2/1986, από ομιλία του στο ΚΥΚΕΜ

Κάποιοι μπορεί να πουν ότι κατατρυχόμαστε με λέξεις και όρους και παραβλέπουμε την ουσία. Πλανώνται, αν το πιστεύουν. Και για να αντιληφθούν πόση σημασία έχουν οι λέξεις και πόση έμφαση δίνει η πάντα καλά προετοιμασμένη τουρκική διπλωματία, αρκεί να θυμηθούν πώς χειρίστηκαν τους προσδιοριστικούς όρους αυτών των επιμέρους περιοχών της Ομοσπονδίας, στο σχέδιο Ανάν. Ενώ στο Ανάν 2 αναφέρονταν «Συστατικά κράτη» («Component states»), όλως αιφνιδίως και χωρίς διαπραγμάτευση, ο κ. Κόφι Ανάν εμφάνισε στο Ανάν 3 την ονομασία «Συνιστώντα κράτη» («Constituent states»)! Γιατί; Διότι, τα «Συστατικά κράτη» προσδιορίζουν απλώς τα μέρη, που αποτελούν την Ομοσπονδία, ενώ στα «Συνιστώντα κράτη» η έμφαση βρίσκεται στον προσδιορισμό της σύστασης του Ομόσπονδου Κράτους. Και αυτό σχετίζεται άμεσα με την πάγια τουρκική θέση, για την εκ του μηδενός δημιουργία ενός νέου κράτους, την «παρθενογένεση», κατά την ορολογία του πολύ κ. Χάννεϋ! Ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί πόση σημασία έχει αυτό, εφόσον, αν δεν λειτουργήσει και δεν επιβιώσει το νέο κράτος, δεν θα επιστρέψει στην Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά θα διαλυθεί στα εξ ων συνετέθη, δηλαδή στα δύο κράτη, που το συνέθεσαν! Και, βεβαίως, αν αυτός είναι ο στόχος της Τουρκίας, δεν θα δυσκολευτεί καθόλου να καταδείξει και να καταλήξει στην αδυναμία λειτουργίας και επιβίωσής του.

Η διζωνικότητα αποκλείει τις τρεις ελευθερίες και ιδιαίτερα το δικαίωμα εγκατάστασης.

Η «Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία», προϋποθέτει πλειοψηφία της κάθε κοινότητας στην περιοχή της. Στην πράξη, αυτό σημαίνει, ότι στην υπό τ/κ διοίκηση περιοχή δεν θα μπορούν να εγκαθίστανται ελεύθερα οι Ελληνοκύπριοι, για να μην αλλοιωθεί η τ/κ πλειοψηφία. Δηλαδή, δεν θα επιτραπεί να επιστρέψουν όσοι πρόσφυγες το επιθυμούν και αυτοί που θα επιστρέψουν δεν πρέπει να είναι περισσότεροι από του Τουρκοκυπρίους. Μάλιστα, υπάρχει και το εξής φαιδρό ενδεχόμενο: να μειωθεί ο Τουρκοκυπριακός πληθυσμός, είτε διότι μετανάστευσε είτε διότι κατέφυγε μαζικά στην υπό ε/κ διοίκηση περιοχή, οπότε ένας αριθμός Ελληνοκυπρίων, που διαμένουν στο τ/κ κρατίδιο, θα πρέπει να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους, για να αποκατασταθεί η τ/κ πλειοψηφία! Τα ανάλογα ισχύουν και για το δικαίωμα απόκτησης περιουσίας σε οποιοδήποτε μέρος της Κύπρου, ενδεχομένως και να επηρεάζει και το δικαίωμα διακίνησης ή διανυκτέρευσης στο τ/κ κρατίδιο.

Η «Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία» καθίσταται χειρότερη από την ντε φάκτο διχοτόμηση, στο σημείο, που προβλέπει και περιέχει τη διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και σε περίπτωση, που αποτύχει το πείραμα του νέου κράτους –για να θυμηθούμε ένα απόσπασμα από το Διάγγελμα του Προέδρου Τ. Παπαδόπουλου– θα καταντήσουμε «…κοινότητα, χωρίς δικαίωμα λόγου διεθνώς και σε αναζήτηση κηδεμόνα».

ΕΠ

ΑΡΑΔΕΣ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Το «όχι» ως πολιτική πρόφαση

Στις προεδρικές εκλογές του 2008 ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας Τάσσος Παπαδόπουλος θεμελίωσε την προεκλογική του εκστρατεία πάνω στο επιχείρημα ότι ο ίδιος ήταν ο υπερασπιστής της απόφασης του 76% της ε/κ κοινότητας για απόρριψη του Σχεδίου Ανάν και εμφανιζόταν ως το ανάχωμα σε «τυχόν προσπάθεια επαναφοράς του με διακοσμητικές αλλαγές».

Κυρίαρχη στρατηγική της καμπάνιας του Τ. Παπαδόπουλου ήταν ότι στις εκλογές θα κρίνονταν οι δύο σχολές στο Κυπριακό: Η διεκδικητική, την οποία πίστωνε στον εαυτό του και η υποχωρητική, την οποία χρέωνε στους δύο βασικούς ανθυποψηφίους του, Δημήτρη Χριστόφια και Ιωάννη Κασουλίδη. Το δε επιτελείο του, επικεφαλής του οποίου ήταν ο Γιώργος Λιλλήκας, έθεσε ενώπιον του λαού το εξής πρωτοφανές δίλημμα: Επικράτηση οποιουδήποτε άλλου πλην του ιδίου θα στείλει στη διεθνή κοινότητα το μήνυμα ότι ο Κυπριακός λαός μετάνιωσε για το «όχι» που είπε στο Σχέδιο Ανάν το 2004.

Τον Φεβρουάριο του 2008 το εκλογικό σώμα δεν έδωσε ψήφο εμπιστοσύνης στον Τάσσο Παπαδόπουλο αλλά κανένας στο εξωτερικό δεν διανοήθηκε να ερμηνεύσει την ετυμηγορία του λαού ως πράξη μετάνοιας για το «όχι» στο Σχέδιο Ανάν. Μόνον ορισμένοι αυλικοί του τέως Προέδρου απέδωσαν το αποτέλεσμα των εκλογών σε συνωμοσία ξένων και ντόπιων δυνάμεων για επιβολή αντεθνικής λύσεως, καταγγελία η οποία δεν επαληθεύτηκε ποτέ.

Πέντε χρόνια από τότε θα περιμέναμε ότι η πολιτική εμπειρία και η ίδια η ζωή θα μας προίκιζαν με περισσότερη σοφία. Δυστυχώς, όμως, είμαστε και πάλι θεατές ενός κακοπαιγμένου πολιτικού δράματος με πρωταγωνιστή αυτή τη φορά έναν άνθρωπο που ενώ επαγγέλλεται το καινούργιο και καταγγέλλει το παλαιοκομματικό, ακολουθεί μια ξεπερασμένη συνταγή που αποδοκιμάστηκε από τον λαό.

Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας εμφανίζει τον εαυτό του σαν τον μοναδικό γνήσιο συνεχιστή της πολιτικής του Τάσσου Παπαδόπουλου κατά τρόπον που προκαλεί. Παριστάνει, επίσης, τον διαχειριστή μιας παρακαταθήκης που ακόμη και αν υπάρχει δεν δικαιούται να ισχυρίζεται ότι του ανήκει. Επιπλέον όλων αυτών, με την τασσολαγνεία του –ας

> *Η βαριά σκιά του Τάσσου και ο αυτόκλητος συνεχιστής της πολιτικής του*

μας επιτραπεί ο όρος– ο Γιώργος Λιλλήκας ακυρώνει τον ίδιο του τον εαυτό σε σημείο που υποσκάπτει την πολιτική του ύπαρξη και ακόμη χειρότερα, είναι φορές που δεν ακολουθεί τον Τάσσο αλλά τον μιμείται, μέχρι βαθμού που ξεπερνά τα όρια της ασέβειας.

Στη διακαναλική συνέντευξη της περασμένης Δευτέρας, ο κ. Λιλλήκας έκλεισε την εμφάνισή του ζητώντας από τους ψηφοφόρους να υπερασπιστούν την απόφαση του λαού για απόρριψη του Σχεδίου Ανάν. Θυμίζουμε ότι το ίδιο ακριβώς διακύβευμα ανέδειξε ο Τάσσος Παπαδόπουλος στις εκλογές του 2008 και έχασε. Έκτοτε ο μόνος που επιμένει να το επαναφέρει είναι ο κ. Λιλλήκας, ο οποίος ρίχνει πετονιά στη λίμνη του 76% με την προσδοκία ότι θα κεφαλαιοποιήσει το ηχηρό «όχι» και την πολιτική κληρονομιά του Τάσσου Παπαδόπουλου. Η στόχευση είναι κατανοητή αλλά γεννά την εξής απορία: Εάν αυτή η τακτική δεν απέδωσε για τον ίδιο τον Τάσσο Παπαδόπουλο γιατί να λειτουργήσει για έναν πολιτικό που τον αντιγράφει; Η ερμηνεία είναι προφανής: Ο κ. Γιώργος Λιλλήκας έσπευσε να θέσει υποψηφιότητα προσβλέποντας να αναδειχθεί σε ρυθμιστή των εξελίξεων. Μπορεί να μην του βγήκε η κίνηση αλλά χαμένος δεν θα είναι. Αντιθέτως, μπορεί από τώρα να υπολογίζει με σιγουριά ότι με οποιοδήποτε ποσοστό πάνω από την εκλογική δύναμη της ΕΔΕΚ θα φύγει από το πολιτικό περιθώριο και θα αποκτήσει λόγο και ρόλο.

Η σκιά ενός πολιτικού όπως του Τάσσου μπορεί να αποδειχθεί βολική αφετηρία για το πολιτικό μέλλον του κ. Λιλλήκα και οποιουδήποτε άλλου, το θέμα όμως είναι ότι αυτή την ώρα η Κύπρος δεν χρειάζεται το αντίγραφο ενός ηγέτη που ό,τι είχε να δώσει το έδωσε. Ας σεβαστούμε τον Τάσσο Παπαδόπουλο και ας τον αφήσουμε στην ησυχία του εκεί όπου αναπαύεται. Αφού έχουμε συμφωνήσει μεταξύ μας ότι το Σχέδιο Ανάν είναι νομικά ανύπαρκτο και πολιτικά ξεπερασμένο, γιατί ορισμένοι επιμένουν να του δίνουν το φιλί της ζωής; Εάν η απάντηση είναι ότι έτσι θα διαφοροποιηθούν από τους πολιτικούς τους αντιπάλους, λυπούμαστε πολύ αλλά αυτή είναι μια πρόταση βγαλμένη από το χθες, που σε κάθε περίπτωση δεν αρκεί για να οδηγήσει τη χώρα στο αύριο. Αν μη τι άλλο ο Τάσσος ήταν αυθεντικός.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

14 μέρες

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Α διαμφισβήτητα, οι τελευταίες δύο εβδομάδες παίζουν πολύ καθοριστικό ρόλο σε κάθε εκλογική αναμέτρηση. Κατ' αρχάς είναι η περίοδος που ασχολούνται με τις εκλογές οι πιο «δύσκολοι» ψηφοφόροι. Όσοι δεν αποφάσισαν ποιον και εάν θα πάνε να ψηφίσουν, αλλά και όσοι δεν είναι βέβαιοι για την επιλογή τους. Αλλά, κυρίως, διότι αυτό ακριβώς το δεκαπενθήμερο ανεβάζουν τις στροφές στο μέγιστο οι κομματικοί μηχανισμοί, που στην Κύπρο και πολύ έμπειροι είναι και πολύ αποτελεσματικοί.

Όσο και αν φαίνεται οξύμωρο στην εποχή μας, σε αυτές τις εκλογές οι μηχανισμοί αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη αξία από την ήδη εξαιρετικά σημαντική. Κι αυτό γιατί οι εκλογές που διανύουμε ελάχιστα έχουν να επιδείξουν σε επίπεδο προεκλογικών εκστρατειών, ατζέντας, προτάσεων και διλημμάτων. Στη συντριπτική της διάρκεια, η εκστρατεία όλων των υποψηφίων αναλώθηκε στην ανάδειξη των προσωπικών προτερημάτων τους και –κυρίως– στην εξόντωση της αξιοπιστίας και ικανότητας των αντιπάλων. Τα διλήμματα έχουν επίσης να κάνουν με τους ανθρώπους. Από το ψηφίστε τον Α΄ για να μην εκλεγεί ο Β΄, μέχρι το δεν πρέπει να συμμετέχει ο Α΄ ή ο Β΄ κομματικός σχηματισμός στην κυβέρνηση. Στο καθαρά «εκλογολογικό» επίπεδο, οι προεδρικές του 2013 θα μείνουν στην ιστορία ως οι πιο προσωποκεντρικές και οργανωτικού χαρακτήρα εκλογές μετά την εισβολή.

Τα ζητούμενα της αναμέτρησης είναι δύο πολύ συγκεκριμένα. Εάν ο κ. Αναστασιάδης θα εκλεγεί από τον πρώτο γύρο και ποιος από τους κυρίους Μαλά και Λιλλήκα θα είναι δεύτερος. Το τι θα γίνει με αυτά τα δύο θέματα, δεν θα καθορίσει απλώς το εκλογικό αποτέλεσμα και την επόμενη διακυβέρνηση, αλλά θα παίξει τον σημαντικότερο ίσως ρόλο στις πολλές προεκτάσεις που οι εκλογές θα έχουν στην εσωτερική πολιτική σκηνή.

Η στρατηγική της επιδίωξης εκλογής από τον πρώτο γύρο, είναι μια απολύτως λογική και ορθή επιλογή από τον κ. Αναστασιάδη και τους συνεργάτες του. Είναι μεν ψηλός ο πήχης, αλλά ο στόχος είναι εφικτός από τη μία και από την άλλη δεν επιτρέπει περιθώρια ψήφων στρατηγικής σε άλλους τον πρώτο γύρο με την προοπτική του δεύτερου. Εξακολουθώ να πιστεύω ότι ο κ. Αναστασιάδης μπορεί να το πετύχει, παρά το ότι οι δημοσκοπήσεις μέχρι σήμερα δεν το δείχνουν. Το μειονέκτημα βέβαια, είναι ότι πλέον – και από την ώρα που ο ΔΗΣΥ εδώ και μήνες είναι σε κατάσταση πλήρους συσπείρωσης, η επιτυχία επαφίεται αποκλειστικά στην δεδομένη οργανωτική δεινότητα του μηχανισμού του ΔΗΚΟ. Όχι ότι αυτή δεν είναι αξιοθαύμαστη. Κάθε άλλο. Την έχω ζήσει –ως αντίπαλος δυστυχώς– τη δεύτερη Κυριακή του 2008 και την έχω δει να γυρίζει σε χρόνο μηδέν το εκλογικό αποτέλεσμα. Οι υπαρκτές δυνατότητες επιτυχίας, ωστόσο, θα ήταν πολύ μεγαλύτερες, αν η όλη προσπάθεια συνοδευόταν και από μια δομημένη και πολυεπίπεδη προεκλογική εκστρατεία προτάσεων, οράματος, ελπίδας και προοπτικής επανεκκίνησης του τόπου. Ο πολίτης επιζητά από τον κ. Αναστασιάδη λόγους για να μπορέσει να τον εμπιστευθεί τόσο ως πρόσωπο, όσο και ως πολιτική.

> *Στις πιο οργανωτικού χαρακτήρα εκλογές από την εισβολή, ήρθε η ώρα των μηχανισμών*

Στη μάχη της δεύτερης θέσης, τα πράγματα για τον κ. Μαλά επικεντρώνονται στο εξής ένα. Τη συσπείρωση του ΑΚΕΛ και τον περιορισμό της αποχής. Ήδη η εκστρατεία του κ. Μαλά τα έχει γυρίσει όλα στο κόκκινο, σε μια ύστατη προσπάθεια αναζωπύρωσης του ΑΚΕΛικού κομματικού πατριωτισμού. Δεν ξέρω πόσο αποτελεσματικό θα είναι αυτό το μέτρο στους μισούς περίπου ψηφοφόρους του κόμματος που θεωρούν τη διακυβέρνηση Χριστόφια επιζήμια για τον τόπο. Το σίγουρο είναι ότι μέχρι τις 17 του μηνός θα δοκιμαστεί πόσο ακόμη αντέχει το σύστημα «πόρτα-πόρτα» των στελεχών του ΑΚΕΛ. Το οποίο πιθανόν να έχει υποστεί κόπωση μετά από τόσες αναμετρήσεις που καλείται να «σβήσει» τις φωτιές.

Ο κ. Λιλλήκας τέλος, έχει δύο αποστολές. Να αντέξει την οργανωτική πίεση του ΑΚΕΛ από τη μία και της συνεργασίας ΔΗΣΥ - ΔΗΚΟ από την άλλη. Θα είναι τεράστια αυτές τις μέρες. Από την άλλη, θα πρέπει να διευρύνει την επιρροή του με εισροές από όλους τους χώρους, με μοναδικό επιχείρημα ότι μόνο αυτός έχει μια αμυδρή ελπίδα να νικήσει τον κ. Αναστασιάδη στον 2ο γύρο. Είναι πολύ δύσκολο εγχείρημα.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Νέα Τάξη μέσα από το χάος…

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ**

Μια νέα τάξη πραγμάτων αναδύεται πάντοτε μέσα από το χάος. Μετά την καταστροφή επέρχεται ανεμία και συνήθως, εάν αντιληφθείς τι έγινε, ξεκινάει μια νέα εποχή. Μια νέα τάξη πραγμάτων, η οποία λογικά θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη τα λάθη του παρελθόντος, να λειτουργεί καλύτερα, ομαλότερα. Και δικαιότερα.

Στη Νήσο των Αγίων, ακόμη ψάχνουμε να βρούμε το λάθος. Εγκλωβισμένοι στις κομματικές μας πεποιθήσεις και αντιλήψεις, στη μανία μηδενισμού του «αντιπάλου», διαγράφουμε, παραβλέπουμε, ετσιθελικά και εγωιστικά, τα συν και τα πλην. Βλέπουμε και επιχειρηματολογούμε, είτε μόνο για τα συν είτε μόνο για τα πλην. Όλοι μας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα το θέμα των τραπεζών. Ενώ μεν είναι γνωστό τοις πάσι ότι γινόταν μεγάλο φαγοπότι, προτιμάμε σήμερα να μιλάμε για ιδιωτικοποιήσεις, π.χ. των ημικρατικών. Να μιλήσουμε και για ιδιωτικοποιήσεις αλλά να μιλήσουμε και για τις τράπεζες. Το γράψαμε και παλαιότερα. Τότε, όποιος τολμούσε να πει κάτι για τις τράπεζες, χαρακτηριζόταν ως «λαϊκιστής». Οι τράπεζές μας είναι μεγαθήρια εν συγκρίσει με το μέγεθος του κράτους. Και για να είμαστε συγκεκριμένοι. Οι δύο τράπεζες Λαϊκή και Κύπρου είναι ανεπίτρεπτα μεγάλες και πολλαπλάσιου μεγέθους απ' ό,τι το ΑΕΠ του κράτους. Απαράδεκτο. Διότι ιδού οι συνέπειες. Πέφτουν, βουλιάζουν και το κράτος δεν μπορεί να τις στηρίξει. Ακόμη και το Λουξεμβούργο, του οποίου ο τραπεζικός τομέας του είναι ίσως 12 με 14 φορές μεγαλύτερος από το ΑΕΠ, ΔΕΝ έχει τράπεζα, η οποία από μόνη της να ξεπερνά το ΑΕΠ του κράτους κατά μιάμιση φορά.

Συνεπώς. Προχωρήστε. Σμικρύνετε τις δύο τράπεζες. Διαχωρίστε τις υπηρεσίες τους. Διαχωρίστε τις συγγενείς και αδερφικές εταιρείες τους, ασφαλιστικές, υπηρεσίες, επενδυτικές κ.λπ. Ο τόπος δεν σηκώνει τράπεζες τέρατα. Γι' αυτά τα τέρατα θα υποθηκευτούν δύο ή και ίσως περισσότερες γενιές.

Να κάνουμε μετοχοποιήσεις Ημικρατικών; αμέ. Να κάνουμε. Αλλά γιατί αμάν αμάν μετοχοποιήσεις και όχι αμάν αμάν σμίκρυνση των τραπεζών; Και τα δύο πρέπει να γίνουν.

> *Ξεχάστε ότι είμαστε χρηματοπιστωτικό κέντρο. Ξεχάστε και τον τομέα ακινήτων. Το μόνο που μας έμεινε είναι ο τουρισμός και μία καινούργια αρχή… μόνο όμως αν συνέλθουμε*

Ακίνητα. Σε μια 10ετία η Κύπρος γέμισε εκατομμυριούχους. Οι τιμές εκτοξεύτηκαν. Η «σιωπηρά συνωμοσία» περίκλειστων οικοπέδων και περίεργων νομοθετικών προνοιών, οι οποίες δυσκόλευαν την ανάπτυξη έστω και σε οικιστικές ζώνες, δημιούργησαν τεχνητή έλλειψη γης. Το φτηνό χρήμα, μέσω εύκολης δανειοδότησης, δημιούργησε αγοραστική φρενίτιδα, η οποία απογείωσε την τιμή της «καφκάλλας» σε επίπεδα οικιστικού φιλέτου πρωτεύουσας ευρωπαϊκού κράτους. Τα πάντα αγοράζονταν και τα πάντα πουλιούνταν. Μέσα σε 24ωρα μπορούσες να αγοράσεις και να πουλήσεις χωρίς καν να πας κτηματολόγιο. Κέρδος… Τώρα η PIMCO υπολογίζει ότι η πραγματική τιμή των ακινήτων στην Κύπρο είναι μείον 40 με 60% από τις τιμές του 2008 (!!!) Καταστροφή. Ένας ολόκληρος τομέας θα τιναχθεί στον αέρα. Η μειωμένη αξία της γης θα συμπαρασύρει μαζί της και πολλά άλλα. Πλάνα διαλύονται και σχεδιασμοί εξανεμίζονται.

Τουρισμός. Ο μοναδικός τομέας που μας έμεινε, έστω και γερασμένος. Ο τουρισμός ήταν πάντοτε για την Κύπρο ένας εκπληκτικός τομέας με απεριόριστες δυνατότητες. Ωστόσο, δεν τον αξιοποιήσαμε όσο έπρεπε. Τον αφήσαμε να αναπτυχθεί ανεξέλεγκτα και χωρίς οργάνωση τη δεκαετία του '80 και λίγο του '90 και θεωρήσαμε ότι πλέον θα καθόμασταν και θα απολαμβάναμε τους καρπούς του. Αποσπασματικές κινήσεις αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος μας και αρκετή αισχροκέρδεια έφεραν το χάος. Το 2000 η Τουρκία, ανταγωνιστικό μας περιβάλλον, προσέλκυε σχεδόν 10 εκατ. τουρίστες και το 2011 πέραν των 30 εκατ. 300% αύξηση. Εμείς το 2000 είχαμε 2,7 εκατ. τουρίστες και το 2011 είχαμε 2,4 εκατ. τουρίστες. ΜΗΔΕΝ.

Καταληκτικά. Μέσα από το χάος έρχεται η τάξη. Και η τάξη μπορεί να επέλθει, μόνο αν αντιληφθούμε τις εγκληματικές ενέργειες του παρελθόντος. Μόνο εάν αντιληφθούμε ότι χρηματοπιστωτικό κέντρο δεν σημαίνει απλώς να εκπροσωπείς 200 Ρώσους και να τους γράφεις εταιρείες. Μόνο εάν αντιληφθούμε ότι ο τουρισμός θέλει οργανωμένη και δομημένη ανάπτυξη. Μόνο εάν αντιληφθούμε ότι κράτος χωρίς παραγωγική τάξη, χωρίς κόσμο να ασχολείται σωστά, επιστημονικά και επαγγελματικά με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τη βιοτεχνία δεν έχει μέλλον.

Το μέλλον βρίσκεται μπροστά μας. Τόλμη χρειάζεται.

tsangarisp@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Κυπριακό και εκλογές

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Το ντιμπέιτ των υποψηφίων προέδρων για το Κυπριακό ξεχάστηκε «με το σφύριγμα της λήξης» του. Είχε ελάχιστο ενδιαφέρον και προκάλεσε ελάχιστες συζητήσεις τις επόμενες μέρες. Φταίει το ότι οι υποψήφιοι ήταν προβλέψιμοι, χωρίς κάποια έκπληξη; Φταίει το ότι όλα ήταν χιλιοειπωμένα, οπότε δεν γίνονται πολύ πιστευτά πια; Όποια και αν είναι η απάντηση, η ουσία είναι μία: ότι αυτές οι εκλογές δεν θα κριθούν στο Κυπριακό. Και αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς, καμία εκλογή, πλην ίσως εκείνης του 1993 και σε κάποιο βαθμό και του 1998, δεν κρίθηκε από τις θέσεις των υποψηφίων πάνω στο Κυπριακό.

Οι πρώτες εκλογικές αναμετρήσεις μετά την εισβολή κρίθηκαν κυρίως στη βάση των πολιτικών διαχωρισμών που προκαλούσαν τα τετελεσμένα της εισβολής και η μακαριακή παράδοση. Το εθνικό θέμα υπήρχε διάχυτο στην ατζέντα, όχι όμως ως ένα συγκεκριμένο αντικείμενο διαβούλευσης, αλλά κυρίως ως σημείο αναφοράς για τον συνολικό πολιτικό αυτοπροσδιορισμό ενός εκάστου. Σε κομματικό επίπεδο δε, εκφραζόταν κυρίως με την αντισυσπείρωση όλων ενάντια στον ΔΗΣΥ και τον Γλαύκο Κληρίδη. Το 1993 ήταν ίσως οι μόνες εκλογές όπου το Κυπριακό κυριάρχησε, με τη Δέσμη Ιδεών Γκάλι να έχει κεντρικό ρόλο στην ατζέντα. Το 1998 το Κυπριακό ήταν επίσης στην ατζέντα, μαζί με τους S-300 και την ένταξη στην Ε.Ε., αλλά όχι στον ίδιο βαθμό όπως πέντε χρόνια πριν. Το 2003 και το 2008, η πορεία του Κυπριακού, αλλά και γενικά τα εθνικά θέματα, είχαν ελάχιστη εκλογική σημασία, μολονότι ο ρόλος που κατείχαν στη δημόσια συζήτηση ήταν σημαντικός. Πώς γίνεται όμως σε μια ημικατεχόμενη χώρα το εθνικό θέμα να μην είναι το απολύτως καθοριστικό για την εκλογική επικράτηση κάποιου; Για πολλούς λόγους, αλλά ας απομονώσουμε κυρίως τρεις.

Πρώτον, επειδή δεν ξέρουμε τι θέλουμε. Ξέρουμε πολύ καλά τι δεν θέλουμε, αλλά το τι ακριβώς θέλουμε είναι ασαφές. Το ότι ακόμα συζητάμε τι ακριβώς σημαίνει διζωνική/δικοινοτική ομοσπονδία –η λύση που θεωρητικώς επιδιώκουμε δηλαδή!– επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές. Πρόκειται δε για μια λύση με όλο και μικρότερη αποδοχή, καθώς η «κυρίαρχη» έννοια της διζωνικής/δικοινοτικής ομοσπονδίας καθίσταται όλο και πιο αντιδημοφιλής.

Επίσης, όσο τα χρόνια περνούν, οι γενιές που γνώρισαν την ενωμένη Κύπρο φεύγουν και τα τετελεσμένα εμπεδώνονται, ενώ το αίτημα της επίλυσης γίνεται όλο και λιγότερο επιτακτικό. Ως εκ τούτου, η προοπτική κάποιου καινούργιου σχεδίου επίλυσης, όπως αυτά που υπόσχονται οι υποψήφιοι προεκλογικά, κινητοποιεί πολύ λιγότερο από ό,τι το ενδεχόμενο μιας επί το χείρον αλλαγής, όπως θεωρήθηκε ότι ήταν το Σχέδιο Ανάν.

Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με την ιδιαιτερότητα του κυπριακού πολιτικού τοπίου. Το κομματικό σκηνικό στην Κύπρο έχει διαμορφωθεί με δύο βασικές διαιρετικές τομές. Τον άξονα Δεξιάς-Αριστεράς (με αναφορές σε ιδεολογικό και «εθνικό» επίπεδο) και το εθνικό θέμα. Το παράδοξο βέβαια είναι ότι οι δύο αυτές τομές δεν τέμνονταν πουθενά, καθότι οι πόλοι εκείνοι που συνέκλιναν κάπως στο εθνικό θέμα (δηλαδή ο ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ, που είχαν πιο μετριοπαθείς θέσεις) ήταν οι βασικοί ανταγωνιστές σε πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο. Με αποτέλεσμα η γενικότερη αντιπαράθεσή τους να εμποδίζει τη δημιουργία ευρύτερων συμμαχιών πάνω στο εθνικό θέμα και ως εκ τούτου να μην έχει δημιουργηθεί ποτέ μια πραγματική υπερκομματική συμμαχία για την προώθηση μιας λύσης στην κατεύθυνση που θεωρητικώς επιδιώκουμε. Αντιθέτως, ο πολιτικός ανταγωνισμός των δύο πόλων, ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, αύξανε σημαντικά την επιρροή του «απορριπτικού» χώρου (ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, κ.λπ.), ο οποίος εν τέλει επέβαλε τις θέσεις του.

Ο τρίτος λόγος είναι φυσικά η οικονομική συγκυρία, η οποία καθιστά όλη αυτή τη συζήτηση κάπως εκτός τόπου και χρόνου. Το κύριο κριτήριο ψήφου θα είναι η οικονομία και τα θέματα γύρω από αυτήν. Ούτε τα εσωτερικά θέματα διακυβέρνησης, ούτε το εθνικό θέμα. Αυτό λίγοι θα το παραδεχτούν δημοσίως, αλλά, ας μη γελιόμαστε, ο κόσμος συζητά και αγωνιά για το οικονομικό του μέλλον και με βάση κυρίως αυτό θα κάνει τις επιλογές του. Όχι με βάση την πρόοδο των διαβουλεύσεων στα επί μέρους κεφάλαια των σχεδίων λύσης…

Αυτό που απομένει να δούμε είναι πώς θα επιδράσει η υποβάθμιση της εκλογικής σημασίας του εθνικού θέματος. Θα παραμείνουν όλοι αμετακίνητοι στις δημοσίως διατυπωμένες και πάγιες θέσεις τους, μειώνοντας απλώς την ένταση του λόγου τους, ή θα το θεωρήσουν μια ευκαιρία να επαναπροσδιοριστεί η «επίσημη» εθνική μας θέση, σε μια κατεύθυνση πιο αντιπροσωπευτική των διαθέσεων; Κάτι μου λέει πως θα συμβεί το πρώτο…

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

16-ELLADA_KATHI 01/02/2013 11:22 MM Page 16

Αρνητικοί πολλαπλασιαστές

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον έχει η συζήτηση περί «πολλαπλασιαστών», η οποία διεξάγεται τον τελευταίο καιρό. Αν μη τι άλλο μας έχει πάει σε άλλο επίπεδο, λίγο πιο σοβαρό. Δεν ψάχνουμε, δηλαδή, να βρούμε τη μεγάλη συνωμοσία που μας οδήγησε στη σημερινή κατάσταση, αλλά το αν και ποια λάθη εμπεριείχε η συνταγή των πρώτων Μνημονίων. Αυτή η συζήτηση έχει ήδη αρχίσει εντός του ΔΝΤ αλλά και σε διάφορα think tanks, κυρίως αμερικανικά.

Στο ΔΝΤ, άλλωστε, υπήρχαν έντονες εσωτερικές διαφωνίες από την αρχή για την περίπτωση της Ελλάδας. Κάποιοι, για παράδειγμα, επέμεναν πως το μοντέλο της εσωτερικής υποτίμησης δεν

> *Το ελληνικό πολιτικό σύστημα στάθηκε ανίκανο να γκρεμίσει όλα τα εμπόδια για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων*

μπορεί να δουλέψει και να λύσει το πρόβλημα. Γι' αυτό θεωρούσαν πως ενδεχομένως η «προσωρινή» έξοδος από το ευρώ να αποτελούσε μια πιο λογική λύση. Αλλο σημείο έντονης διαφωνίας ήταν το αν έπρεπε να υπάρξει από την αρχή του προγράμματος μεγάλο «κούρεμα» του ελληνικού χρέους ή όχι. Σε αυτό ειδικά το σημείο είναι προφανές πως επικράτησε, με σαρωτικό τρόπο, η άποψη της κ. Μέρκελ, σύμφωνα με την οποία τα «κουρέματα» πρέπει να γίνονται σταδιακά ως «επιβράβευση» για την εφαρμογή διαφόρων μέτρων και μεταρρυθμίσεων.

Υπάρχουν, όμως, και ειδικότεροι παράγοντες οι οποίοι έπαιξαν κρίσιμο ρόλο στην επιδείνωση της ύφεσης. Δεν προβλέφθηκε εγκαίρως η μαζική εκροή κεφαλαίων από τις ελληνικές τράπεζες προς τα έξω, η οποία δημιούργησε το μείζον πρόβλημα της ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα και στην πραγματική οικονομία. Η τρόικα απέτυχε επίσης να προβλέψει και να ελέγξει τον μηχανισμό συσσώρευσης των οφειλών του Δημοσίου, ο οποίος είχε πολλαπλασιαστικά καταστροφικό ρόλο στην αγορά. Σε όλες τις χώρες που αντιμετωπίζουν τη χρεοκοπία υπάρχει αυτό το θέμα των ληξιπρόθεσμων οφειλών, αλλά στην Ελλάδα πήρε τεράστιες διαστάσεις.

Η βασική συνταγή της εσωτερικής υποτίμησης δεν εμπόδισε ένα θεμελιώδες λάθος. Οι εισαγωγές πράγματι μειώθηκαν θεαματικά, όπως είχε προβλέψει το μοντέλο. Η ανάπτυξη, όμως, που θα ερχόταν από τις εξαγωγές δεν ήλθε, γιατί ανταγωνιστικότητα δεν σημαίνει μόνο μειωμένα μεροκάματα. Ο μεγαλύτερος αρνητικός πολλαπλασιαστής, τον οποίο αγνόησαν όλοι, ήταν η ανικανότητα του ελληνικού πολιτικού συστήματος να γκρεμίσει όλα τα εμπόδια για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων. Φτωχύναμε για να προσαρμοσθούμε στο μοντέλο, αλλά δεν μπορέσαμε να αυξήσουμε τον πλούτο της χώρας!

Κατά την ταπεινή μου γνώμη οι Ευρωπαίοι, και κυρίως οι Βορειοευρωπαίοι φίλοι μας, έκαναν ένα ακόμη μεγάλο λάθος. Οταν είδαν «το μουλάρι να πεισμώνει» και να μην προχωράει καμία μεταρρύθμιση, έβγαλαν το μαστίγιο της απειλής της εξόδου από το ευρώ. Υπήρξαν 2-3 στιγμές κατά τις οποίες η απειλή ήταν απολύτως υπαρκτή. Η υπερβολική, όμως, χρήση της έχει τώρα προκαλέσει ένα φαύλο κύκλο τον οποίο πληρώνει ακριβά η χώρα. Το ρίσκο της δραχμής αρνείται να ξεκολλήσει από πάνω μας, με πολύ αρνητικά αποτελέσματα στη συμμετοχή μεγάλων δυτικών παικτών στις αποκρατικοποιήσεις και σε νέες επενδύσεις στη χώρα.

Εκκλησία και πολιτική

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Οι σχέσεις της Πολιτείας με την Εκκλησία υπήρξαν από αδιάφορες -στην καλύτερη περίπτωση- έως εχθρικές. Κατά μείζονα λόγο η Αριστερά θεωρούσε συμβατική περίπου υποχρέωσή της να ασκεί πολεμική εναντίον του κλήρου, διαφοροποιούμενη από ό,τι θεωρεί αναχρονιστική επιβίωση στη σύγχρονη εποχή.

Ουδένα εξέπληξε κατά συνέπεια η θέση που διατύπωσε βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ περί του πλήρους διαχωρισμού Κράτους και

> *Η πολιτική τάξη ας έλθει σε διάλογο με την Εκκλησία για τη διαμόρφωση ιδεολογικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της παρούσης συγκυρίας*

Εκκλησίας, καθώς και τα περί καταργήσεως της μισθοδοσίας των ιερέων από το δημόσιο ταμείο. Ουδένα επίσης έπεισε η αντιπαράθεση της Ν.Δ. με το ιδιόρρυθμο αυτό κόμμα του οποίου ηγείται ο κ. Αλέξης Τσίπρας.

Η ελληνική ελίτ ασχέτως του ποσοστού κατανομής της στα κόμματα της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ εμφορείται από αντικληρικά αισθήματα. Η δε αντιπαράθεσή της με την Εκκλησία προσέλαβε οξύτατη μορφή κατά τη σύγκρουση της κυβερνήσεως του κ. Κώστα Σημίτη με τον τότε Αρχιεπίσκοπο, Μακαριστό Χριστόδουλο.

Επιχειρούν τα κόμματα να εγκλωβίσουν την «πολιτική» στο πλαίσιο των αντιπαραθέσεών τους. Παραβλέπουν το γεγονός ότι η διάσταση Βορρά και Νότου στη σύγχρονη Ευρώπη έχει αφετηρία δογματικές διαφορές - με τους Προτεστάντες και κυρίως τους Καλβινιστές του Βορρά να εξαίρουν την ατομικότητα και την αντίστοιχη οικονομική συμπεριφορά και τους Ορθοδόξους, αλλά και τους Καθολικούς του Νότου να προτάσσουν την αντίληψη της κοινότητος.

Ουδέποτε η ελληνική πολιτική ελίτ αισθάνθηκε την ανάγκη διαλόγου με την Εκκλησία, προκειμένου να αναιρεθεί η αντίφαση μεταξύ ενός νέου οικονομικού μοντέλου, που εκ των πραγμάτων στηρίζεται στις αντιλήψεις της ατομικότητος, και των παγίων αντιλήψεων της Ανατολικής Εκκλησίας, που αποτελούν στοιχείο της ιδιοσυστασίας των Ελλήνων.

Το αποτέλεσμα είναι ότι επί διακόσια περίπου χρόνια εις μάτην επιχειρείται εκσυγχρονισμός της Ελλάδος, από μία ελίτ που θα ήθελε η χώρα να κατοικείται από άλλη φυλή, με διαφορετική διαμόρφωση και άλλες αντιλήψεις. Αντίθετα, στην Τουρκία ο ισλαμιστής ηγέτης κ. Ρετσέπ Ταγίπ Ερντογάν κατάφερε να εναρμονίσει την οικονομική ανάπτυξη με το λαϊκό αίσθημα και την ισλαμική παράδοση.

Στην Ελλάδα η Εκκλησία δεν επεχείρησε ποτέ πολιτική παρέμβαση ανάλογη εκείνης που πραγματοποιήθηκε στην Ιταλία, όταν το 1919 ο καθολικός ιερεύς Luigi Sturzo, κατόπιν αδείας του πάπα Βενεδίκτου ΙΕ΄ μετείχε ενεργώς στην ίδρυση του Ιταλικού Λαϊκού Κόμματος για να αντιμετωπισθεί η επιρροή των σοσιαλιστών και θεωρείται ένας από τους πατέρες της Χριστιανοδημοκρατίας.

Η πλήρης αυτοτέλεια των μητροπόλεων στη χώρα μας καθιστά ανέφικτη την ανάληψη δράσεως αναλόγου κλίμακος. Ας μην αγωνιά η πολιτική τάξη της χώρας. Δεν κινδυνεύει από την Εκκλησία της Ελλάδος. Ας μην την περιορίσει στο φιλανθρωπικό της έργο και ας έλθει σε σοβαρό διάλογο μαζί της για τη διαμόρφωση ιδεολογικού πλαισίου για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της παρούσης συγκυρίας. Κανένα σύστημα δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίσει μία Εκκλησία σε απομόνωση και υπό διωγμό σε περιόδους κρίσεως.

Το πολύτιμο του πολιτισμού

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Απασχολημένος όπως είναι ο καθένας μας με την κρίση και τις επιπτώσεις της στη ζωή του, δεν πρέπει να υποτιμήσει κινδύνους που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν περαιτέρω την κοινωνία και τον πολιτισμό. Πέρα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει κάθε κάτοικος της χώρας, βλέπουμε ότι οι οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης δημιουργούν πολλά άλλα προβλήματα – όπως στο περιβάλλον, στις κοινωνικές υπηρεσίες και στην κοινωνική συνοχή, την υποστήριξη των τεχνών κ.ά. Οσο η κοινωνία αναγκάζεται να δεχθεί τη ραγδαία πτώση του επιπέδου ζωής, ισοπεδώνονται κατακτήσεις δεκαετιών. Αλλά υπάρχουν και άλλα ζητήματα, τα οποία, αν δεν αντιμετωπιστούν με αποφασιστικότητα, θα αφήσουν ακόμη βαθύτερες πληγές, ώστε στο τέλος της κρίσης η χώρα μας θα είναι αγνώριστη.

Ενα από τα σοβαρότατα προβλήματα που προέκυψε τελευταία είναι η άνοδος του ρατσισμού και της ρατσιστικής βίας. Ο μεγάλος αριθμός των περιστατικών είναι κάτι καινούργιο, αλλά η κρατική και θεσμική αδυναμία που τα επέτρεψε είναι σύμπτωμα μιας ασθενούς χώρας – η οποία προτιμούσε να αφήνει τα προβλήματα των αδύναμων θεσμών της να χρονίζουν. Σήμερα, την ώρα που ο αγώνας μας να αντέξουμε τις επιπτώσεις της κρίσης απαιτεί τη μεγαλύτερη δυνατή συμπαράσταση από τον υπόλοιπο κόσμο, η ρατσιστική βία μάς εκθέτει διεθνώς και υπονομεύει και τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Δεν νοείται, οι Ελληνες –οι κοσμοπολίτες, οι μεγάλοι ταξιδευτές μέσα στους αιώνες– να φαίνεται ότι ανέχονται τον ρατσισμό στην πατρίδα τους.

Σε δηλώσεις του την Παρασκευή, στο τέλος μιας πενθήμερης επίσκεψης στην Ελλάδα, ο επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, Νιλς Μουίζνιεκς, τόνισε: «Πρέπει να πάψει η ατιμωρησία για τον αυξανόμενο αριθμό ρατσιστικών εγκλημάτων. Μεταξύ του Οκτωβρίου του 2011 και του Δεκεμβρίου του 2012, καταγράφηκαν περισσότερες από 200 ρατσιστικές επιθέσεις... Αυτό είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου». Προσέθεσε ότι «η δολοφονία νεαρού Πακιστανού εργαζόμενου στην Αθήνα πριν από ένα δεκαπενθήμερο από δύο εγκληματίες –ένας εκ των οποίων είχε διασύνδεση με το νεοναζιστικό κόμμα της Χρυσής Αυγής– ορθώς έχει θορυβήσει τις Αρχές και τις έκανε πιο αποφασισμένες να καταπολεμήσουν την πληγή του ρατσισμού και άλλα εγκλήματα μίσους».

Ο Μουίζνιεκς σημείωσε ότι η Ελλάδα παίρνει πολλά μέτρα για να αντιμετωπίσει τον ρατσισμό, και χαιρέτισε την απόφαση να λειτουργήσουν 70 αστυνομικές μονάδες

> *Είναι μεγάλος ο κίνδυνος, μέσα στα πολλά συναισθήματα που προκαλεί η κρίση, να χαθεί η σημασία της προστασίας των πιο αδύναμων μελών της κοινωνίας*

για την καταπολέμηση της ρατσιστικής βίας, όπως και τη θεσμοθέτηση ειδικής εισαγγελίας για τον ίδιο σκοπό. «Και οι δύο (θεσμοί), όμως, πρέπει να ενισχυθούν με το κατάλληλο προσωπικό και με συστηματική εκπαίδευση στον τομέα των ανθρώπινων δικαιωμάτων», προσέθεσε ο επίτροπος. Ζήτησε, επίσης, την «προώθηση της πολιτικής συμμετοχής και της ένταξης των νόμιμων μεταναστών, κυρίως των παιδιών που γεννήθηκαν και εκπαιδεύτηκαν στην Ελλάδα και που τη θεωρούν πατρίδα τους. Θα πρέπει να μπορεί να συνεχιστεί η πολιτογράφησή τους».

Εδώ, ο επίτροπος φαίνεται να αναγνωρίζει δύο μεγάλα προβλήματα: πως ό,τι θεσμοθετείται στην Ελλάδα δεν είναι σίγουρο ότι θα λειτουργήσει στο επίπεδο του κρατικού μηχανισμού (κυρίως λόγω ελλιπούς στελέχωσης), αλλά ούτε και σε νομικό επίπεδο. Ενώ η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε περάσει νόμο περί ιθαγένειας, που άνοιγε τον δρόμο για την πολιτογράφηση παιδιών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα, η σημερινή κυβέρνηση τον πάγωσε. Το Συμβούλιο της Ευρώπης γνωρίζει καλά τη χώρα μας· είχε παίξει σημαντικό ρόλο στον αντιδικτατορικό αγώνα, αναγκάζοντας την Ελλάδα να αποχωρήσει το 1969, πριν καταδικαστεί για την καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων των πολιτών της. Εχει ιδιαίτερη σημασία το ότι σήμερα η Ελλάδα καλείται πάλι να προστατεύσει τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Είναι μεγάλος ο κίνδυνος, μέσα στα πολλά συναισθήματα που προκαλεί η κρίση, να χαθεί η σημασία της προστασίας των πιο αδύναμων μελών της κοινωνίας – είτε είναι μετανάστες, είτε άνθρωποι του περιθωρίου, είτε φυλακισμένοι. Ο ρατσισμός εξαπλώνεται όταν η οργή και η ανασφάλεια μας κάνουν να πιστεύουμε ότι μόνο τα δικά μας προβλήματα είναι σοβαρά, ότι δεν μας αφορά η βία που στρέφεται εναντίον άλλων. Εάν δεν μπορέσουμε να καταλάβουμε ως κράτος, ως έθνος, ως κάτοικοι αυτής της χώρας, ότι έχουμε την υποχρέωση να προστατεύουμε ο ένας τον άλλον, είτε είμαστε Ελληνες είτε «ξένοι», τότε ο πολιτισμός θα έχει υποστεί πλήγμα.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Κερδομανία και τραμπουκισμός: οι συμπληγάδες

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Το Κανάλι της Βουλής μετέδιδε συνεδρία Κοινοβουλευτικής Επιτροπής που συζητούσε την «ιδιωτικοποίηση» των υπηρεσιών ύδρευσης. Οι αγορητές της αξιωματικής αντιπολίτευσης εξέφραζαν μαχητικά την αντίθεσή τους: Κάποια φυσικά αγαθά, προϋποθετικά της επιβίωσης του ανθρώπου –ο αέρας που αναπνέουμε, το νερό, ο φωτισμός, η θέρμανση–, όπως και κάποιες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας –η αποχέτευση, η καθαριότητα του δημόσιου χώρου, η οδοποιία και η συντήρηση των δρόμων, η διαχείριση λιμανιών και αεροδρομίων– είναι αδιανόητο να παραχωρούνται στη λογική της κερδοσκοπίας, στην εκμετάλλευση από την ιδιοτέλεια.

Σίγουρα, όλα τα παραπάνω αναγκαία αγαθά συνιστούν την «χρείαν» (κοινή ανάγκη) και η «κοινωνία της χρείας» θεμελιώνει την ανθρώπινη συλλογικότητα: είναι η αιτιώδης αρχή της ανθρώπινης παρουσίας στον πλανήτη ως συνύπαρξης. Ο άνθρωπος είναι «φύσει» (από τη φύση του, εξ ορισμού) «ζώον κοινωνικόν», κοινωνεί την «χρείαν», μοιράζεται με τους συνανθρώπους του την ικανοποίηση των αναγκών του. Στην αυτονόητη, καταγωγικά δεδομένη κοινωνία των αναγκών θεμελιώνεται και το «κυρίως ανθρώπινον»: οι επιδιώξεις ελευθερίας από τις αναγκαιότητες της φύσης, η αναζήτηση του «αληθούς», ο πόθος του «αθανατίζειν».

Οταν τα ζωτικά για τον άνθρωπο αγαθά δεν κοινωνούνται αλλά παραδίδονται στην κερδοφόρα εκμετάλλευσή τους από ιδιώτες, η συλλογικότητα σαφώς διολισθαίνει στην απανθρωποποίηση, στον πρωτογονισμό της κυριαρχίας των ενστίκτων, στον αχαλίνωτο ατομοκεντρισμό. Γι' αυτό και κάθε συλλογικότητα που αντιμάχεται τη ζούγκλα (την αναγκαιότητα «το μεγάλο ψάρι να τρώει το μικρό») νομοθετεί την κοινωνική διαχείριση των ζωτικών αγαθών με τη συμβολή όλων των μελών της: Την οικονομική (φορολογική) συνεισφορά και τη διαχείριση των κοινών αναγκών από εντεταλμένους της κοινωνίας λειτουργούς.

Ομως, στη συζήτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής το περιθώριο για μια τέτοια λογική και τέτοια γλώσσα το εξαφάνιζε η ασυνέπεια, η υποκρισία, η

ΑΡ

απάτη. Εξω από το Κοινοβούλιο η πόλη ήταν όμηρος των «λειτουργών» της κοινής ανάγκης για χρήση μέσων μεταφοράς – οι εντεταλμένοι να υπηρετούν τη συγ-κοινωνία απεργούσαν για όγδοη μέρα. Και μαχητικός υπερασπιστής τους ήταν η αξιωματική αντιπολίτευση, αυτή που αγόρευε μέσα στη Βουλή για κοινωνικά αγαθά, κοινό κτήμα όλων. Συστρατευόταν η αντιπολίτευση με την γκανγκστερική βία, την ομηρεία των αδύναμων, της φτωχολογιάς, τον απάνθρωπο σαδισμό που βασάνιζε οχτώ μέρες εκατομμύρια ανθρώπων για να αποφύγει μείωση των αποδοχών του κάποιο από τα προνομιούχα «ρετιρέ» (η μέση αμοιβή τους διπλάσια από τον μισθό και τριπλάσια από τη σύνταξη πανεπιστημιακού καθηγητή).

Ο πολίτης στο Ελλαδιστάν σήμερα έχει να επιλέξει ανάμεσα σε δύο απανθρωπίες: Τις προϋποθέσεις της επιβίωσής του, τις κοινές ανάγκες, να τις διαχειρίζεται ή ο αδηφάγος κερδοσκόπος έμπορος ή ο στυγνός εκμεταλλευτής δημόσιου λειτουργήματος που ασελγεί στο κοινωνικό σώμα εκβιάζοντας για κέρδος χρηματικό. Εντεταλμένη να χαλιναγωγεί την απληστία του πρώτου και τον γκανγκστερισμό του δεύτερου είναι η πολιτική ηγεσία. Αλλά όταν το πολίτευμα είναι κομματοκρατία, τότε η πολιτική διαπλέκεται με τον έμπορο για να συντηρεί το πελατειακό της κράτος και κολακεύει τον τραμπούκο για να πουλάει λαϊκισμό, να ψηφοθηρεί.

Δεν ήταν η πρώτη φορά στα τελευταία σαράντα χρόνια (χρόνια «παγίωσης της δημοκρατίας στην Ελλάδα»!) που ο αυτονομημένος από την κοινωνία (άρα εξωμότης της Αριστεράς) συνδικαλισμός αποδείχθηκε πανσθενής εξουσία. Απεργία οκταήμερη των μέσων μεταφοράς στην πρωτεύουσα σημαίνει εξουσιαστική ισχύ υπέρτερη όχι μόνο της νομοθετικής, της εκτελεστικής, της δικαστικής, αλλά και της ισχύος της «λαϊκής κυριαρχίας», που το αφελές και προ πολλού αχρηστευμένο Σύνταγμά μας την ορίζει «θεμέλιο του πολιτεύματός» μας (άρθρο 1 παράγραφος 2).

Μόνο σε δικτατορικά, ολοκληρωτικού χαρακτήρα καθεστώτα τόσο λίγοι βασάνισαν τόσο σαδιστικά τόσους πολλούς, για να ικανοποιήσουν, «χωρίς αιδώ ή λύπην», ιδιοτελή συμφέροντα. Από τη δεκαετία κιόλας του '80 υπήρξαν γραφίδες που χαρακτήριζαν τον συνδικαλισμό του δημόσιου στην Ελλάδα τομέα «στρατό κατοχής», επαγγελματίες τυράννους του κοινωνικού σώματος. Οι χαρακτηρισμοί έπεφταν στο κενό, γιατί ο άσχετος με τις ανάγκες των βιοπαλαιστών «συνδικαλισμός» της μεταπολίτευσης ήταν, μαζί με τις κομματικές νεολαίες, οι «μεντρεσέδες» (φυτώρια γενιτσάρων) από όπου τα κόμματα αντλούσαν τα στελέχη τους. Θα είμασταν πιο κοντά στην πραγματικότητα αν χαρακτηρίζαμε τον ελλαδικό μεταπολιτευτικό «συνδικαλισμό» ως τα Es-Es της κομματοκρατίας.

Σοκάρουν ίσως οι βαρύτατοι χαρακτηρισμοί – πιθανό κάποιοι να σώζουν ακόμα σέβας για την ιερότητα (ανιδιοτέλεια και θυσιαστική αυταπάρνηση) που συνόδευε συνδικαλιστικούς αγώνες άλλων εποχών. Αλλά και το να μη λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, για να μην κακοκαρδίσουμε τους τυράννους μας, αναστέλλει την ωρίμαση της κοινής συνείδησης, την αυθόρμητη κοινή άμυνα στον βασανισμό και εξευτελισμό που μας επιβάλλουν. Γίνεται όλο και πιο φανερό ότι ακόμα και οι κομματικές ηγεσίες είναι πια αδύνατο να ελέγξουν τα συνδικαλιστικά τους έκγονα, ίσως όχι τόσο την απληστία και χρηματολαγνεία τους όσο τη μέθη της εξουσιαστικής παντοδυναμίας που τους τρελαίνει: Συμπλεγματικές μετριότητες, άγλωσσες, απαίδευτες, με μοναδικό αλλά ακαταμάχητο προσόν το να είναι αδίστακτοι, ικανοί για όλα. Και αντιλαμβάνονται ότι είναι στο χέρι τους να παραλύσουν την πρωτεύουσα, να νεκρώσουν το οδικό δίκτυο σε ολόκληρη τη χώρα, να βυθίσουν στο σκοτάδι όποια πόλη ή περιοχή αυτοί επιλέξουν, να αχρηστέψουν λιμάνια και αεροδρόμια. Πώς να μην «ψηλώσει ο νους τους»;

Αλλά την τριτοκομματική «εθνοσωτήρια» κυβέρνησή μας την απασχολεί μόνο «να πιάσει τα νούμερα» (ποσοστά, μεγέθη) που απαιτεί η τρόικα. Δεν καταλαβαίνει πως όσους λογιστικούς «θριάμβους» και αν πετύχει, ακόμα και αν θαυματουργικά εισρεύσουν στη χώρα τρισεκατομμύρια, ανάκαμψη από την καταστροφή αποκλείεται να υπάρξει όσο οι ανεξέλεγκτοι της συνδικαλιστικής απληστίας και μέθης καταλύουν την «κοινωνία της χρείας». Η αξιωματική αντιπολίτευση νομίζει ότι ο συνδικαλισμός, που σήμερα τον κολακεύει, αύριο θα της στρώσει το χαλί να πάρει την εξουσία. Ετσι βαυκαλίζονταν, χρόνια τώρα, και στο ΠΑΣΟΚ, το πράσινο και το γαλάζιο. Δεν θέλουν να δουν ότι η πραγματική εξουσία είναι μονοπώλιο των συνδικαλιστών που, ατιμάζοντας το Σύνταγμα, διαστρέφουν το «κοινωνικό λειτούργημα» σε γκανγκστερική ομηρεία ολόκληρης της συντεταγμένης πολιτείας.

Η κομματοκρατία είναι υπόδουλη στα έκγονά της.

Πολλαπλασιαστές και διαιρέτες

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Η αλήθεια είναι ότι οι οικονομολόγοι του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου προϋπολόγισαν λάθος τον «δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή». Διαπίστωσαν εκ των υστέρων ότι, περικόπτοντας δημόσιες δαπάνες, π.χ. 1% του ΑΕΠ, δεν είχαμε ύφεση 0,5% αλλά 1,7%. Αυτή η αστοχία έχει να κάνει με το γεγονός ότι οι σύνθετες εξισώσεις επ' ουδενί μπορούν να περιγράψουν την κοινωνική και οικονομική πολυπλοκότητα. Πόσω μάλλον την ελληνική. Ποιος λογικός άνθρωπος θα περίμενε, για παράδειγμα, ότι περικόπτοντας τα δημόσια έργα θα γονάτιζε η αγορά των ΜΜΕ; Αυτό που δεν είδαν ήταν ο βαθμός διείσδυσης του κράτους στην οικονομία. Πιθανότατα πίστευαν ότι έχουν να κάνουν με μια δυτική χώρα, που έχει δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Δεν ήξεραν ότι στην Ελλάδα υπάρχουν τρεις τομείς: ο στενός δημόσιος, ο ευρύτερος δημόσιος (ΔΕΚΟ) και ο ευρύτατα δημόσιος τομέας, ο αποκαλούμενος και ιδιωτικός.

Δεν ήξεραν, δεν ρώτησαν, αλλά αν μάθαιναν, τι θα άλλαζε τα τελευταία τρία χρόνια; Είναι πιθανό να αποφάσιζαν ότι το πρόγραμμα εξορθολογισμού της ελληνικής οικονομίας να εκτεινόταν σε περισσότερα χρόνια, που σημαίνει ότι η λιτότητα θα ήταν πιο ήπια. Μόνο που αυτό προϋπέθετε περισσότερα χρήματα από τους κρατικούς προϋπολογισμούς των χωρών-μελών της Ε.Ε. και το ΔΝΤ, κάτι που κάνει πιθανότερο το δεύτερο σενάριο, δηλαδή τη χρεοκοπία.

Η ιστορία δεν γράφεται με «αν», αλλά μπορούμε να υπολογίσουμε ότι, με το κλίμα που υπήρχε εκείνη την εποχή, η ορθή εκτίμηση του δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή θα μπορούσε να γίνει η σταγόνα που θα έκανε τους εταίρους να πουν «αυτή η χώρα δεν έχει σωτηρία· ας χρεοκοπήσει και βλέπουμε». Φυσικά, στα πολλά «αν» της ιστορίας πρέπει να προστεθεί και η πιθανότητα ότι μια ελληνική χρεοκοπία θα μπορούσε να είχε συμπαρασύρει και το ευρώ. Αλλά ποιος είπε ότι οι πολιτικές αποφάσεις λαμβάνονται πάντα αφού έχουν σταθμιστεί επακριβώς όλοι οι παράγοντες;

Με βάση τη συγκεκριμένη αστοχία

> *Το πρόβλημα της οικονομίας είναι το κράτος και όχι οι πολλαπλασιαστές*

στον δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή, διάφοροι ξεσπάθωσαν ζητώντας «άμεση απομάκρυνση του ΔΝΤ από τον μηχανισμό εποπτείας». Ας παραβλέψουμε το γεγονός ότι από τους τρεις του μηχανισμού εποπτείας, το ΔΝΤ αποδείχθηκε το πιο ήπιο. Ας παραβλέψουμε επίσης ότι –παρά τα όσα λένε διάφοροι συνωμοσιολόγοι– το ΔΝΤ ήταν γερμανική απαίτηση και συνεπώς ευρωπαϊκή. Τα λεφτά που μάς δανείζει ποιος θα τα βάλει; Ο κ. Νίκος Χριστοδουλάκης, ο οποίος ξεφούρνισε αυτή την ιδέα, λέει ότι «το μερίδιο του ΔΝΤ στη δανειακή βοήθεια είναι σχετικά μικρό και η απουσία του καθόλου δεν θα απειλήσει τη ρευστότητα της οικονομίας, άσε που το ίδιο θα έπρεπε κανονικά να μας το "χαρίσει"...» («Βήμα», 27.1.2013).

Ωραία, αλλά: Πρώτον, το μερίδιο του ΔΝΤ δεν είναι μικρό. Αν σκεφθεί κανείς ότι πριν από οκτώ μήνες κόντεψε να πέσει η κυβέρνηση Παπαδήμου και να βυθιστεί αύτανδρο το πρόγραμμα γιατί δεν μπορούσαμε να βρούμε για να περικόψουμε 230 εκατομμύρια, μπορούμε να φανταστούμε πόσο λίγα είναι τα 39,2 δισ. του Ταμείου. Δεύτερον, το ΔΝΤ δεν έχει δικά του λεφτά να χαρίσει. Εχει τα λεφτά χωρών όπως η Ρωσία, η Βραζιλία, η Ινδία, αυτές που ήδη γκρινιάζουν επειδή μας δανείζουν. Ούτε ο... κ. Τσίπρας δεν θα μπορούσε να τις πείσει να μας τα χαρίσουν!

Οπως και να έχει το ζήτημα της αντιπαραγωγικής οικονομίας, οι πολλαπλασιαστές δεν της φταίνε. Αυτοί, απλώς, ανέδειξαν την ασθένεια, που είναι το μεγάλο και παρεμβατικό κράτος, αυτό που δεν αφήνει την ανάπτυξη να σηκώσει κεφάλι. Ολα τ' άλλα είναι για να 'χουμε να λέμε, για να μην κάνουμε αυτά που πρέπει...

pmandravelis@kathimerini.gr

17-ELLADA_KATHI 2/1/13 11:28 PM Page 17

Η βιομηχανία του φλουριού

Της **ΜΑΡΙΛΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Υπήρχε μια εποχή στην Ελλάδα, που οι άνθρωποι συζητούσαν σοβαρά αν στην πρωτοχρονιάτικη πίτα τους θα βάλουν το φλουρί στο οποίο εικονίζεται, σε χρυσό 18 καρατίων, ο «μύθος του λαβύρινθου», το οποίο έφτιαξε ένα από τα μεγαλύτερα κοσμηματοπωλεία των Αθηνών, ή μήπως να προτιμήσουν το πλατινένιο νόμισμα με τον «κύκνο, που παραπέμπει στη μεταμόρφωση του Δία», το οποίο έφτιαξε το δεύτερο μεγαλύτερο κοσμηματοπωλείο. Ήταν η ίδια εποχή που οι τοπικές εφημερίδες ανακοίνωναν λεπτομερώς πόσες βασιλόπιτες θα κόψει ο κάθε πολιτευτής. Που κάθε βράδυ απ' τα μέσα του Ιανουαρίου ώς τις αρχές του Απριλίου τα νυχτερινά κέντρα γέμιζαν με εκδηλώσεις κοπής πίτας των πιο αλλόκοτων συλλόγων της Ελλάδας. Που μέσα απ' το τσουρέκι της βασιλόπιτας ξεθάβονταν ενίοτε αληθινές χρυσές λίρες. Και που στις πίτες που έκοβαν τα κόμματα, πάντα το νόμισμα έπεφτε στον αρχηγό. Ήταν η εποχή που γέννησε τη βιομηχανία του φλουριού. Αυτήν που μόλις φέτος φαλίρισε.

Φυσικά, δεν παραιτούνται όλοι τόσο εύκολα απ' το αστραφτερό όνειρο του φλουριού. Μπορεί στην «πίτα του Ηπειρώτη», στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, οι Ηπειρώτες να επιδόθηκαν σε γιούχα άνευ προηγουμένου με το που άκουσαν πως «κόβουμε το κομμάτι της Βουλής των Ελλήνων», αλλά αν ψάξετε λίγο στα μπλογκ στο Ιντερνετ, θα βρείτε τον Αλέξη Μητρόπουλο, τον βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, σε πανηγυρικές πόζες μετά την περήφανη νίκη του επί των μελών του Επιμελητηρίου Κορινθίας και την αρπαγή του φλουριού της πίτας τους.

EUROKINISSI

Παλαίμαχοι ποδοσφαιριστές και παράγοντες του ποδοσφαίρου στην κοπή της πίτας της Επιτροπής Πρωταθλήματος Τύπου.

Λουξ και σπορ έκδοση

Αντιστοίχως, ο Θωμάς Λουπέτης, ο υπάλληλος της Βουλής που κέρδισε στην πίτα του ΠΑΣΟΚ, θέλοντας και μη καταβυθίστηκε στην απατηλή λάμψη της σοσιαλιστικής ματαιοδοξίας: μέσα σε εορταστικό σακουλάκι με χρυσό φιόγκο για αμπαλάζ, πήρε σπίτι του το φλουρί απ' το πασίγνωστο κοσμηματοπωλείο των Αθηνών, που για φέτος εικονίζει «το κέλυφος της χελώνης».

«Μέχρι πέρυσι κλήρωναν φοβερά ταξίδια και τηλεοράσεις πλάσμα. Αλλά τώρα πάνε αυτά, ξέπεσε η λαχειοφόρος!»

Είναι το ίδιο φλουρί που η χάρη του έφτασε μέχρι τη Μακρινίτσα: όπως μας ενημερώνει στο Ιντερνετ η τοπική δημοτική ενότητα, δεν άντεξε στον πειρασμό κι έβαλε φλουρί... φιρμάτο στην πίτα που έκοψε στην αίθουσα του ξενοδοχείου «Αχιλλέας». Αλλά πάλι, τα φαινόμενα μπορεί και να απατούν. Βλέπετε, φέτος το συγκεκριμένο φλουρί, που το λάνσαρε ένα από τα πιο γνωστά αθηναϊκά κοσμηματοπωλεία, κυκλοφορεί και σε έκδοση... σπορ: κοστίζει μόλις 30 ευρώ αν το αγοράσετε σε ασήμι επιχρυσωμένο. Ενώ αν πάρετε τη... λουξ έκδοση, που κάποτε έκαιγε ζάπλουτες καρδιές στα βόρεια της Αθήνας, εκείνη με τον κίτρινο χρυσό και τα 13 διαμάντια, θα πληρώσετε 2.900 ευρώ – πάντα «μαζί με το κορδόνι», όπως μας ενημερώνει ο κατάλογος του κοσμηματοπωλείου!

Κι έτσι, είναι πολύ λίγοι εκείνοι που απολαμβάνουν ακόμα τη «γλυκιά πρωτοχρονιάτικη φενάκη πως η τύχη θα μας χαμογελάει αδιάκοπα», όπως έγραφε και στο βιβλίο της «Βροχή από γούρια» η Λιάνα Βουράκη το 1995, τότε δηλαδή που όχι μόνο οι κοσμηματοπώλες έγραφαν βιβλία, αλλά υπήρχαν και άνθρωποι για να τα αγοράσουν. Αλλά ακόμα κι αν εσχάτως το φλουρί των κοσμηματοπωλείων... κιτρίνισε, δεν ισχύει το ίδιο για το πατροπαράδοτο τσίγκινο φλουρί που βάζουν στην πίτα οι ζαχαροπλάστες. Εκείνο γνωρίζει μέρες δόξας.

Περιορισμένα δώρα

Στην Αθήνα, άπειρες πίτες κόβονται κάθε βράδυ – «τα Σαββατοκύριακα και τις Παρασκευές, μπορεί να είναι και πιο πολλές από τα προηγούμενα χρόνια», μου λέει ο νεαρός γκρουμ ενός κεντρικού ξενοδοχείου που κάθε μέρα σερβίρει τουλάχιστον ένα διαφορετικό γκρουπ... πιτόπληκτων. Ανοίγω το Ιντερνετ να δω ποιοι έχουν δοκιμάσει γεύση ξενοδοχειακής βασιλόπιτας μέχρι τώρα, και βρίσκω φωτογραφίες από τα πιο απίθανα σωματεία: οι «Ευρυτάνες Επιστήμονες» σε πανηγυρικά ενσταντανέ. Ο «Σύνδεσμος Ζατουνιτών» να τσουγκρίζει ποτήρια. Το «Σωματείο Συνταξιούχων ΗΣΑΠ» που ένωσε τρεις αίθουσες στο ισόγειο κεντρικού ξενοδοχείου για να χωρέσουν τα μέλη του. «Ήμασταν περισσότερα από εξακόσια άτομα», μας πληροφορούν οι συνταξιούχοι μέσω της ιστοσελίδας με τις φωτογραφίες τους. Στα καρέ, κανείς τους δεν φαίνεται μουτρωμένος, κι ας ήταν τα δώρα της πίτας μόνο ένας χρυσός σταυρός κι ένα ταξίδι για δύο άτομα στην Κωνσταντινούπολη. Βλέπετε, μπορεί οι αίθουσες των ξενοδοχείων να είναι πιο γεμάτες από ποτέ, αλλά δεν ισχύει το ίδιο και για τις λίστες των δώρων που κληρώνει το φλουρί. «Στις πίτες έρχονται οι άνθρωποι με τις οικογένειές τους, βλέπουν τους φίλους τους, τρώνε, πίνουν, χορεύουν κιόλας. Είναι μια φθηνή διασκέδαση», μου εξηγεί ο νεαρός γκρουμ. «Παλιά μπορεί να ήταν κι αυτός ένας λόγος, αλλά τώρα όχι πια: δεν έρχονται για να πάρουν το φλουρί».

Στην αίθουσα πίσω του, ένας σύλλογος κόβει τώρα τη δική του πίτα. «Τιμή εισόδου 22 ευρώ», γράφει η πρόσκληση. «Ζωντανή μουσική, χορός, δώρα». Ο νεαρός χαμογελάει όταν τον ρωτάω. «Από 10 έως 25 ευρώ είναι συνήθως η είσοδος», λέει. «Αλλά καμία σχέση με αυτά που βλέπαμε πιο παλιά. Μέχρι πέρυσι κλήρωναν φοβερά ταξίδια και τηλεοράσεις πλάσμα. Με τα άλλα παιδιά στο ξενοδοχείο σκεφτόμασταν ώρες ώρες να τρυπώσουμε μέσα να πάρουμε κι εμείς κομμάτι απ' την πίτα, μήπως μας πέσει κάνα νόμισμα. Αλλά τώρα πάνε αυτά, ξέπεσε η λαχειοφόρος!». Ένα ατμοσίδερο, μία ξυριστική μηχανή, ένα μασάζ σε κέντρο αδυνατίσματος... «Προχθές για δώρο έδωσαν ένα ημερολόγιο χάρτινο», λέει ο νεαρός. «Φαντάσου... Ούτε καν δέρμα δεν είχε απ' έξω».

Πλήγμα στις πίστες

Μεγάλο πλήγμα από την καταβύθιση της βιομηχανίας του φλουριού υπέστησαν και οι μεγάλες πίστες της Αθήνας. Μπορεί τα τραπέζια τους τόσα χρόνια να τα γέμιζαν ανελλιπώς οι λάτρεις της πίτας που συνδύαζαν τσουρέκι με ουίσκι, αλλά φέτος στον κύκλο γύρω απ' τις πίστες τα φλουριά ήταν εξαιρετικά δυσεύρετα. Οι σύλλογοι τραπεζικών, εφοριακών και χαμένων συμπολιτών από τις τέσσερις άκρες της Ελλάδας, εκείνοι δηλαδή που μέχρι το 2011 γέμιζαν από τα μέσα του Ιανουαρίου ώς και το τέλος Μαρτίου τα κέντρα διασκέδασης, περιορίστηκαν φέτος σε πιο «σεμνές» λύσεις, επιλέγοντας τα κλασικά τοπικά στέκια όπου ευδοκιμεί το ταμπελάκι «η αίθουσα παραχωρείται για εκδηλώσεις».

Ο ιδιοκτήτης μιας από τις σχετικές ταβέρνες, που εδράζεται στους Αμπελοκήπους, πάντως, καλοδέχτηκε με χαρά τις πίτες των άλλων. «Μέχρι τώρα έχουμε κάνει επτά πίτες και προχωράμε. Ολα πάνε καλά», λέει. «Φυσικά, σερβίρουμε με μενού. Πρώτο και δεύτερο πιάτο, πιατέλα με φρούτα, και για γλυκό βγαίνει η πίτα. Πώς αλλιώς να κρατήσεις τα έξοδα χαμηλά;» Τον ρωτάω τι κληρώνουν οι σύλλογοι στο φλουρί, και ο άνθρωπος γελάει. «Εγώ δεν βλέπω, είμαι στην κουζίνα!», λέει. «Πάντως, οι συνταξιούχοι στον ένα σύλλογο ζύμωσαν μόνοι τους τις πίτες τους για οικονομία, κι ας ήταν πάνω από εβδομήντα άτομα. Οι γιαγιάδες πρέπει να κόντεψαν να πάθουν τενοντίτιδα!».

18-ELLADA_KATHI 2/1/13 11:37 PM Page 18

Δύο κρίσιμες δοκιμασίες εώς τον Ιούνιο

Η κυβέρνηση θα κληθεί να κρατήσει αποφασιστική στάση έναντι των κινητοποιήσεων και να προχωρήσει ουσιαστικά τις αποκρατικοποιήσεις

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Αντιμέτωπη με πολυεπίπεδες και μεγάλες εντάσεις βρίσκεται η κυβέρνηση που καλείται να εφαρμόσει τις πρόνοιες της νέας δανειακής σύμβασης σε ένα ιδιαίτερα επιβαρυμένο κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον. Κορυφαία κυβερνητικά στελέχη χαρακτηρίζουν το διάστημα μέχρι τον Ιούνιο ως το πλέον κρίσιμο για τον πρωθυπουργό Αντ. Σαμαρά και τους δύο άλλους κυβερνητικούς εταίρους: Οπως λέγεται, μέχρι τότε θα κριθεί εάν η κυβέρνηση μπορεί να εφαρμόσει το πρόγραμμα χωρίς υπαναχωρήσεις υπό το βάρος των συντεχνιών, αλλά και να κάνει ουσιαστικά βήματα στο άλλο μεγάλο μέτωπο, αυτό των αποκρατικοποιήσεων. Εξάλλου, παρά το γεγονός ότι η θέση της Ελλάδας στην Ευρωζώνη έχει σαφώς σταθεροποιηθεί, η χώρα παραμένει στη δίνη της κρίσης και οι διαθέσεις των Βρυξελλών και του ΔΝΤ μπορεί να μεταβληθούν άρδην, εάν διαπιστωθεί πως η Αθήνα αδυνατεί, για μια ακόμη φορά, να εφαρμόσει το συμφωνηθέν πρόγραμμα.

Πρώτο χρονολογικά μεγάλο «κρας τεστ» για την κυβέρνηση είναι τα νέα κοινωνικά μέτωπα με τους αγρότες και την Πανελλήνια Ναυτική Ομοσπονδία, που δεν δοκιμάζουν μόνο τις σχέσεις του Μεγάρου Μαξίμου με το ΚΚΕ και τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και τις ενδοκυβερνητικές ισορροπίες με το ΠΑΣΟΚ και τη ΔΗΜΑΡ. Συνεργάτες του κ. Σαμαρά εκτιμούν πως η κινητοποίηση των αγροτών θα «ελεγχθεί» και δεν θα οδηγηθεί σε ακραία σύγκρουση, καθώς οι δυνάμεις που τη στηρίζουν είναι ετερόκλητες. Αντιθέτως, πολύ μεγαλύτερη ανησυχία επικρατεί για τις απεργίες της ΠΝΟ, στην οποία το ΚΚΕ διαθέτει μεγάλη δύναμη. Η κυβέρνηση επί του παρόντος τηρεί στάση αναμονής, αλλά μεταδίδεται πως εάν η απεργία συνεχιστεί επί μακρόν, μόνος δρόμος θα είναι η επίταξη. Το Μέγαρο Μαξίμου θα είναι, πάντως, ιδιαίτερα προσεκτικό στους χειρισμούς του απέναντι στον Περισσό, καθώς, όπως ομολογείται, η ανάκαμψη του ΚΚΕ δυνητικά στερεί ψήφους από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Παράλληλα, πρόσθετο λόγο αποτελεί ότι η γραμμή πλεύσης του κ. Σαμαρά για αποφασιστική στάση έναντι των κινητοποιήσεων ενισχύει μεν, δημοσκοπικά, τη Ν.Δ., αλλά δημιουργεί κραδασμούς στις σχέσεις της με την Ιπποκράτους και την Αγ. Κωνσταντίνου. Ο κ. Ευ. Βενιζέλος έχει ήδη γίνει αποδέκτης ενστάσεων από στελέχη του ΠΑΣΟΚ που υποστηρίζουν πως «σύρεται» από τη Ν.Δ. σε «σκληρή γραμμή» και ήδη αναζητεί γραμμές άμυνας ενόψει του επερχόμενου, στο τέλος του μήνα, συνεδρίου. Πάντως, η Ιπποκράτους θα επιμείνει στην τακτική των σαφών αποστάσεων από κινητοποιήσεις που στρέφονται κατά του κοινωνικού συνόλου, καθώς εκτιμά πως έτσι στερεί ζωτικό πολιτικό χώρο από στελέχη που προτάσσουν τη μεταρρυθμιστική ατζέντα, όπως ο κ. Ανδρ. Λοβέρδος.

Ακόμη μεγαλύτερο, είναι το πρόβλημα με τη ΔΗΜΑΡ, που έσπευσε ήδη να πάρει αποστάσεις από τους χειρισμούς της κυβέρνησης στο μέτωπο μεταξύ του υπουργού Εργασίας κ. Ν. Βρούτση και του ΠΑΜΕ. Πάντως και ο κ. Φ. Κουβέλης διαμηνύει πως η ΔΗΜΑΡ δεν πρόκειται να προκαλέσει μείζονα ενδοκυβερνητική κρίση, καθώς προτάσσει την έξοδο της χώρας από την ύφεση και την παραμονή στο ευρώ.

Κραδασμοί στις σχέσεις με ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ για τη «σκληρή γραμμή», εντάσεις και στο εσωτερικό της Ν.Δ. για τους φόρους στα ακίνητα

Σε κάθε περίπτωση, στο ανωτέρω σκηνικό, πρόσθετη περιπλοκή συνιστούν οι εντάσεις στο ίδιο το εσωτερικό της Ν.Δ., με τις βολές που δέχεται ο υπουργός Οικονομικών Γ. Στουρνάρας από «γαλάζιους» βουλευτές για τους φόρους στα ακίνητα, παρότι ο «τσάρος» της οικονομίας έχει την πλήρη και σταθερή στήριξη του Μεγάρου Μαξίμου.

Το δεύτερο μεγάλο «μέτωπο» που έχει μπροστά της η κυβέρνηση, όπως προαναφέρθηκε, είναι αυτό των αποκρατικοποιήσεων. Η πίεση Βρυξελλών και ΔΝΤ για ταχεία πρόοδο στο συγκεκριμένο τομέα είναι δεδομένη. Ομως, οι αποκρατικοποιήσεις εκ των πραγμάτων αποτελούν δύσκολο γεωπολιτικό -αλλά και εγχώριο- σταυρόλεξο, ενόψει λήψης κρίσιμων αποφάσεων για τις ΔΕΠΑ, ΔΕΣΦΑ και ΟΠΑΠ.

Το εκρηκτικό περιβάλλον των επόμενων μηνών μεταθέτει, σύμφωνα με συγκλίνουσες πληροφορίες, τα σενάρια περί ανασχηματισμού και αλλαγής του εκλογικού νόμου. Ο πρωθυπουργός εκτιμά πως αλλαγές στο κυβερνητικό σχήμα στην παρούσα φάση θα προκαλούσαν καθυστερήσεις, ο κ. Βενιζέλος δεν επιθυμεί εσωκομματικούς κραδασμούς ενόψει συνεδρίου, ενώ ο κ. Κουβέλης θεωρεί πως δεν είναι ανάγκη να υπάρξουν αλλαγές στα κρίσιμα χαρτοφυλάκια.

Σε σχέση, δε, με τον εκλογικό νόμο, το τοπίο παραμένει «θολό», παρότι την άνοιξη αναμένεται να ανοίξει, έστω ατύπως, η συζήτηση για τη συνταγματική αναθεώρηση. Κατά μια εκδοχή, ο κ. Σαμαράς είναι αρνητικός στη ριζική μεταβολή του υφιστάμενου εκλογικού νόμου και συζητά μόνο την κατάτμηση των μεγάλων περιφερειών, όπως η Β' Αθήνας. Κατ' άλλους, όμως, ο πρωθυπουργός συνεκτιμά, παράλληλα, όλες τις παραμέτρους πιθανής αλλαγής της ρύθμισης του υφιστάμενου εκλογικού νόμου που δίδει το μπόνους των πενήντα εδρών στο πρώτο κόμμα. Μάλιστα, κατ' ορισμένες πηγές, το όλο θέμα έχει συζητηθεί με τον κ. Ευ. Βενιζέλο -ο οποίος τάσσεται υπέρ της μεταβολής του τρόπου κατανομής των 50 εδρών, ώστε να μην ενισχύεται τεχνητά ο διπολισμός- αλλά και τον κ. Φ. Κουβέλη, που πάντως τονίζει πως σε περίπτωση αλλαγών θα πρέπει να υιοθετηθεί κάποια παραλλαγή της απλής αναλογικής.

Ο «πολιτικός κίνδυνος» και οι Βρυξέλλες

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Ο «πολιτικός κίνδυνος» είναι η πλέον πολυχρησιμοποιημένη φράση των τελευταίων εβδομάδων στις Βρυξέλλες. Και όπως εκτιμάται άπτεται όλων των «προβληματικών» χωρών της Ευρωζώνης, μεταξύ των οποίων, βεβαίως, και η Ελλάδα. Κοινή είναι η αίσθηση ότι η προσπάθεια υπέρβασης της κρίσης χρέους ενδεχομένως να εκτροχιαστεί λόγω του κλίματος αβεβαιότητας που έχει δημιουργηθεί στην Ευρώπη.

Ειδικά σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, η αναζωπύρωση της κοινωνικής έντασης αλλά και τα τραπεζικά και οικονομικά σκάνδαλα που ταλανίζουν Ρώμη και Μαδρίτη, σε συνδυασμό με τα εκρηκτικά ποσοστά ανεργίας (νέο ρεκόρ κατέγραψε η Eurostat την Παρασκευή), επιτείνουν τους προβληματισμούς αυτούς.

Λόγω της εύθραυστης κατάστασης, την άνοιξη αναμένεται να ξεκινήσει συζήτηση για την προσαρμογή των δημοσιονομικών στόχων σε όλα τα κράτη-μέλη, μέσα στο πλαίσιο της ευελιξίας που παρέχει η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Ακόμη και κράτη όπως η Ολλανδία θα δυσκολευτούν να επιτύχουν τις προσδοκώμενες μειώσεις ελλειμμάτων. Σημειώνεται, πάντως, ότι ειδικά για την Ελλάδα τα περιθώρια αστοχιών και ελιγμών έχουν εξαντληθεί πλήρως.

Σε ό,τι αφορά το αμιγώς οικονομικό σκέλος του ελληνικού ζητήματος, Βρυξέλλες και Βερολίνο τηρούν στάση αναμονής και εμφανίζονται συγκρατημένα αισιόδοξες ότι δεν θα επανέλθει στο προσκήνιο με τόσο δραματικό τρόπο. Ωστόσο, στις βορειοευρωπαϊκές πρωτεύουσες υπάρχει πλήρης συναίσθηση ότι το πρόβλημα της βιωσιμότητας του χρέους δεν έχει λυθεί με τις αποφάσεις του περασμένου Δεκεμβρίου.

«Για το μόνο που δεν πρέπει να ανησυχείτε είναι ότι θα σταματήσουμε να ασχολούμαστε με την Ελλάδα», δήλωσε στην «Κ» Ευρωπαίος αξιωματούχος

Στο παρασκήνιο, Ευρωπαίοι αξιωματούχοι διαβεβαιώνουν ότι θα ληφθούν και άλλα μέτρα ελάφρυνσής του, με χρονικό ορόσημο τις γερμανικές εκλογές και πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα τηρήσει στο ακέραιο τις δεσμεύσεις της. Νωρίτερα από αυτό, όμως, το Eurogroup θα ξεκινήσει τη συζήτηση για τη χρηματοδότηση του ελληνικού προγράμματος, η οποία μέχρι στιγμής είναι πλήρως εξασφαλισμένη μόνο μέχρι το 2014. «Για το μόνο που δεν πρέπει να ανησυχείτε είναι ότι θα σταματήσουμε να ασχολούμαστε με την Ελλάδα φέτος» δήλωσε χαρακτηριστικά στην «Κ» ανώτερος Ευρωπαίος αξιωματούχος.

Το κυπριακό χρέος

Το πλέον άμεσο πρόβλημα της Ευρωζώνης, όμως, είναι η κατάσταση που διαμορφώνεται στην Κύπρο. Στην Κομισιόν, αλλά και στο Συμβούλιο, επικρατεί «οργή» με τους χειρισμούς της κυβέρνησης της Λευκωσίας στις διαπραγματεύσεις με την τρόικα τους τελευταίους μήνες, αλλά και για την «έλλειψη επαγγελματισμού», όπως λένε, από πλευράς Κυπρίων υπηρεσιακών παραγόντων σε όλες τις μέχρι τώρα συζητήσεις.

Επιπλέον, το δηλητηριώδες κλίμα που έχουν δημιουργήσει οι κατηγορίες για ξέπλυμα μαύρου χρήματος και γιγαντιαίες καταθέσεις Ρώσων ολιγαρχών στο νησί, έχει ως αποτέλεσμα να μην υπάρχουν αυτή τη στιγμή οι απαιτούμενες πλειοψηφίες στην Μπούντεσταγκ και σε άλλα βορειοευρωπαϊκά Κοινοβούλια για την υπαγωγή της Κύπρου στον μηχανισμό στήριξης. Τέλος, όπως πληροφορείται η «Κ», λύση στο θέμα της βιωσιμότητας του κυπριακού χρέους δεν έχει βρεθεί, ούτε καν υπάρχει ολοκληρωμένη εισήγηση για το πώς θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα.

Απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών, χωρίς τα χρήματα αυτά να προσμετρηθούν στο δημόσιο χρέος του νησιού, δεν είναι αυτή τη στιγμή νομικά και τεχνικά εφικτή, ενώ τυχόν αναδιάρθρωση του χρέους με PSI, εκτός του ότι δεν είναι πολιτικά επιθυμητή, δεν είναι και αρκετή ενδεχομένως για να λύσει το πρόβλημα της βιωσιμότητας.

Με άλλα λόγια, βρισκόμαστε ενώπιον αδιεξόδου και η ουσιαστική συζήτηση για το πώς θα ξεπεραστεί, θα ξεκινήσει -εκτός απροόπτου- τον Μάρτιο. Το μοναδικό θετικό στοιχείο είναι ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, όσο και ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας και η Κομισιόν φαίνεται να έχουν πείσει το Βερολίνο ότι η Κύπρος «είναι συστημικά σημαντική», υπό την έννοια ότι τυχόν εγκατάλειψή της θα πλήξει καίρια την Ελλάδα και θα αναζωπυρώσει το κλίμα αστάθειας στην Ευρωζώνη.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Αποφασιστική στάση απέναντι στις κινητοποιήσεις έχει κρατήσει μέχρι στιγμής ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, ενώ ο δρόμος της επίταξης πιθανότατα να επιλεγεί και στην περίπτωση που η απεργία της ΠΝΟ συνεχιστεί επί μακρόν.

Ανοικτή Πρόσκληση

Η ένταξη της επιστημονικής γνώσης στην διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Κύπρο

Ο Γιώργος Λιλλήκας, σας καλεί στην 2η Συνάντηση διεπιστημονικού συμβουλίου που θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου στις 6:00 μ.μ. στο ξενοδοχείο Hilton, αίθουσα Καντάρα.

Παρουσίαση σύντομων εισηγήσεων για το Κυπριακό, Οικονομία και Ενέργεια από μέλη των αντίστοιχων θεματικών ομάδων - συζήτηση.

Π.Α. στο 22 282 000 μέχρι 5/2/2013

Γιώργος Λιλλήκας
ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

www.lillikas.com

ΑΝΑΛΥΣΗ

Πρέπει ακόμα να προσέχουμε

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Τα θετικά σημάδια στις οικονομικές εξελίξεις, ακόμα κι εν μέσω κοινωνικής έντασης, όπως η τωρινή, καταγράφηκαν με ικανοποίηση από όλους τους αναλυτές. Ακόμη και παράγοντες που έχουμε ταυτίσει με κηρύγματα λιτότητας, όπως είναι η εκάστοτε διοίκηση της Τράπεζας Ελλάδος, εμφανίζονται αισιόδοξοι. «Τα χειρότερα τελείωσαν και μπορούμε να είμαστε πιο αισιόδοξοι πλέον», είπε στους Financial Times ο Γιώργος Προβόπουλος. Βεβαίως, το εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) θα είναι αρνητικό και το 2013, λίγο περισσότερο από 4%. Προσδοκίες υπάρχουν στο εξωτερικό ισοζύγιο. Το ΔΝΤ βλέπει το έλλειμμα μόλις στο 1,2% του ΑΕΠ, ενώ άλλοι εκτιμούν τη μείωση μέχρι και στο 0,7%!

Θα ήταν όμως σοβαρό λάθος να θεωρήσουμε ότι η ελληνική οικονομία θα επιστρέψει αυτομάτως σε συνθήκες ανάπτυξης. Ακόμη κι αν εξασφαλιστεί η σταθεροποίηση, κάτι που δείχνει εφικτό μέσα στο πρώτο εξάμηνο, ελλοχεύει ένας άλλος, πολύ σοβαρός, κίνδυνος. Να κολλήσει η οικονομία σε ένα θετικό αλλά γλίσχρο ποσοστό «ανόδου» του ΑΕΠ, το οποίο όμως δεν θα επαρκεί για να απορροφήσει τη θηριώδη ανεργία.

Χρειάζεται λοιπόν να υποστηριχθεί ένα θερμό κύμα επιχειρηματικότητας. Αν ο πληθυσμός δεν πειστεί ότι η νέα οικονομική ισορροπία περιέχει ευκαιρίες που μπορεί να εκμεταλλευτεί, ο κίνδυνος πολιτικών αναταραχών θα μεγαλώσει σε βαθμό αφόρητο για τη συνοχή της κυβέρνησης. Παρόμοια κινητοποίηση θα φέρει και τις πολλές μικρού και μεσαίου μεγέθους επενδύσεις, που χρειάζονται προκειμένου να αντικατασταθούν τα χιλιάδες κλειστά εμπορικά καταστήματα. Αυτό δεν θα γίνει επειδή η κυβέρνηση θα παρέχει «κρατικές εγγυήσεις», όπως φαίνεται να σχεδιάζουν στο αρμόδιο υπουργείο. «Δάνεια με την εγγύηση του κράτους ισοδυναμούν με αύξηση της κρατικής δαπάνης και του δημόσιου χρέους», προειδοποιούν με νόημα, ζητώντας να υποστηριχθεί η ειλικρινής προσωπική δέσμευση των επιχειρηματιών και όχι η επιδοτούμενη ιδιωτική πρωτοβουλία. Απαιτείται λοιπόν σοβαρή αναστροφή των προσδοκιών και αυτό είναι πολύ πιο δύσκολο. Θα χρειαστεί να επιβεβαιωθεί ότι η «όρεξη» των διεθνών επενδυτών είναι πράγματι όσο μεγάλη δείχνει στα πρώτα βήματα των αποκρατικοποιήσεων. Είτε πρόκειται για την πώληση κρατικής περιουσίας είτε για την είσοδο διεθνών κεφαλαίων σε ελληνικές επιχειρηματικές μονάδες.

Αν ο πληθυσμός δεν πειστεί ότι η νέα οικονομική ισορροπία περιέχει ευκαιρίες για να εκμεταλλευτεί, ο κίνδυνος πολιτικών αναταραχών θα μεγαλώσει

Ο σοβαρότερος κίνδυνος παραμένει η επιστροφή της πολιτικής αστάθειας. Αν και οι εταίροι μας δεν πρόκειται να φανούν γι' αυτόν το λόγο πιο υποχωρητικοί με τις ελληνικές ιδιαιτερότητες. Είναι χαρακτηριστικό το κλίμα που διακατέχει τις εκατοντάδες εμπειρογνωμόνων που βοηθούν το κράτος σε όλες του τις βαθμίδες. «Ούτε δύο χιλιάδες απασχολούμενους στο κράτος δεν απομάκρυναν και κοντεύουν να διαλυθούν», σχολιάζουν με κάποια πικρία για τον φόβο των πολιτικών μπροστά στην απώλεια ψηφοθηρικής επιρροής. Στο μεταξύ, οι ρεαλιστικές προοπτικές της ανεργίας δείχνουν ότι θα ξεπεράσει το 30% αντί του 26,6% που περιμένει η τρόικα.

Ο κατάλογος των ελεγκτών είναι πολύ συγκεκριμένος και λεπτομερής. Ετσι, ζητούμενο δεν είναι πλέον να «περάσει» η διάταξη που επιτρέπει την αδειοδότηση νέων επαγγελματιών στη μεταφορά προσώπων με μικρά λεωφορεία, αλλά ο αριθμός παρόμοιων αδειών που θα εκδώσουν τα αρμόδια γραφεία. Οι τεχνοκράτες της τρόικας θέλουν να σιγουρευτούν ότι τα μέτρα απελευθέρωσης των επαγγελμάτων δεν παρεμποδίζονται κρυφίως από τα πλοκάμια της κομματικής κρατικής γραφειοκρατίας.

Τέλος, το χειρότερο λάθος που μπορεί να κάνει η ελληνική κυβέρνηση, προσθέτουν έμπειροι αναλυτές, είναι να θεωρήσει δεδομένη την υποστήριξη του Βερολίνου. Μετά τις εκλογές στη Γερμανία, «όποιος συνασπισμός κι αν κυβερνήσει» δεν θα επιδείξει καμία ανοχή σε νέες αποτυχίες της ελληνικής πλευράς. Είναι μάλιστα πιθανόν ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης θα γείρει προς την ύφεση. Το 2014, σημειώνουν οι ίδιοι, θα επιλεγεί πολιτική δημοσιονομικής λιτότητας, προκειμένου να γίνει σεβαστός ο κανόνας του «μηδενικού μεσοπρόθεσμου ελλείμματος». «Δεν μπορούμε να μην εφαρμόσουμε εμείς όσα απαιτούμε από τους άλλους», εξηγούν διακριτικά παράγοντες που γνωρίζουν άριστα τις σχετικές προετοιμασίες. Με άλλα λόγια, μέχρι τα τέλη του έτους, υπάρχει αρκετός χρόνος για μια πορεία δίχως λάθη. Πόσο έτοιμοι είστε, όμως, να πιστέψετε ότι αυτό μπορεί να συμβεί;

19-ELLADA_KATHI 2/2/13 12:10 AM Page 19

ΑΟΖ με το βλέμμα στην Αγκυρα

Τα υπέρ και τα κατά της ανακήρυξης και οι φόβοι της Αθήνας για θερμό επεισόδιο στο Αιγαίο

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Στη σκιά των σκέψεων Σαμαρά για την ανακήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και της αντίδρασης Ερντογάν στον διορισμό των ιμάμηδων από την ελληνική πολιτεία, εισέρχεται στην τελική ευθεία η προετοιμασία για το Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας Ελλάδας - Τουρκίας που θα διεξαχθεί στις 5 Μαρτίου στην Αγκυρα.

Στο περιβάλλον του Ελληνα πρωθυπουργού κυοφορείται εδώ και καιρό η σκέψη για ανακήρυξη ΑΟΖ, καθώς, μεταξύ άλλων, εκτιμάται ότι μια τέτοια δυναμική κίνηση θα ενεργοποιήσει πατριωτικά αντανακλαστικά και θα προσελκύσει στη Ν.Δ. ψήφους από τα δεξιά. Η συγκεκριμένη προσέγγιση βρίσκει κάποιους υποστηρικτές και στους άλλους δύο κυβερνητικούς εταίρους, ενώ και ο ίδιος ο κ. Σαμαράς έχει προβεί δημόσια σε σχετικές αναφορές. Το τελευταίο διάστημα, πάντως, και μετά τις εισηγήσεις που έλαβε από το υπουργείο Εξωτερικών για όλα τα πιθανά σενάρια και συνέπειες, ο πρωθυπουργός εμφανίζεται συγκρατημένος και δεν έχει καταλήξει σε οριστική απόφαση.

Αντιδράσεις του Τούρκου πρωθυπουργού στον πρόσφατο νόμο για την πρόσληψη από το ελληνικό Δημόσιο των ιμάμηδων

Στο τραπέζι βρίσκονται και λιγότερο «προωθημένες» ενέργειες, όπως η κατάθεση στον ΟΗΕ συγκεκριμένων συντεταγμένων των θαλασσίων ζωνών της χώρας, που επίσης θα προκαλέσει την αντίδραση της Αγκυρας, ή ακόμη και η τμηματική ανακήρυξη ΑΟΖ στις δυτικές και νοτιοδυτικές περιοχές, και όχι προς Ανατολάς, κίνηση με την οποία όμως, κάποιοι υποστηρίζουν ότι εμμέσως αναγνωρίζονται οι αμφισβητήσεις της Τουρκίας επί της ελληνικής κυριαρχίας.

Σχολιάζοντας τις εικασίες περί ανακήρυξης ΑΟΖ και κατάθεσης συντεταγμένων από την Ελλάδα, ο Αχμέτ Νταβούτογλου δήλωσε πρόσφατα ότι «σε μια τέτοια περίπτωση θα πραγματοποιήσει και η Τουρκία αντίστοιχα βήματα» και επανέλαβε ότι οι όποιες κινήσεις «θα πρέπει να γίνουν από κοινού». Η Αγκυρα προειδοποίησε επίσης ότι θα τερματιστούν οι διερευνητικές επαφές οι οποίες, παρότι μέχρι τώρα δεν έχουν αποφέρει αποτελέσματα, έχουν οικοδομήσει ένα λεπτομερές πλαίσιο που επιτρέπει την ταχεία επίτευξη συμφωνίας, εάν υπάρξει η πολιτική βούληση. Σε συζήτηση με την «Κ» για τις πιθανές αντιδράσεις, τουρκικές πηγές στην Αγκυρα υπενθύμισαν με δηκτικό τρόπο την ηρεμία που έχει επέλθει στο Αιγαίο καθώς οι υπερπτήσεις έχουν υποχωρήσει σε σχεδόν μηδενικό επίπεδο, όπως και την πολύ καλή συνεργασία που υπάρχει το τελευταίο διάστημα στο ζήτημα της εισροής λαθρομεταναστών από την Τουρκία προς την Ελλάδα η οποία έχει περιορισθεί κατά 90%. Κάποιοι δεν αποκλείουν ακόμη και ακραίες μορφές αντίδρασης, όπως την αποστολή τουρκικών πλοίων στις περιοχές που θα έχουν καταγραφεί ως ελληνικές, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σκηνικό έντασης, αν όχι «θερμό επεισόδιο».

Το ερευνητικό πλοίο NORDIC EXPLORER της νορβηγικής εταιρείας PGS, θα πραγματοποιήσει σεισμικές έρευνες για κοιτάσματα πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή του Ιονίου και νότια της Κρήτης.

Αποφυγή μονομερών κινήσεων συνιστούν οι ΗΠΑ

Η Ουάσιγκτον παρακολουθεί με αυξημένο ενδιαφέρον τις εξελίξεις και συνιστά αποφυγή μονομερών κινήσεων. Το είχε τονίσει ευθέως από το 2010 σε συνέντευξή του στην «Κ» ο τότε ειδικός απεσταλμένος του Στέιπ Ντιπάρτμεντ για την ενέργεια στην Ευρασία, Ρίτσαρντ Μόρνινγκσταρ, ο οποίος είχε, πάντως, αναγνωρίσει το δικαίωμα της Ελλάδας να ανακηρύξει ΑΟΖ. Σήμερα, η Ουάσιγκτον δηλώνει αντίθετη με την κατάθεση συντεταγμένων και την προβολή χαρτών, αλλά δεν τάσσεται απαραίτητα κατά της διενέργειας γεωτρήσεων (drill, if you have to, but no maps), ιδιαίτερα σε περιοχές που δεν προκαλούν τριβές, όπως στο Ιόνιο ή νότια της Κρήτης. Αντίθετα, στο Αιγαίο και προς Ανατολάς ζητούν αυτοσυγκράτηση και συνεννόηση με άλλα «εμπλεκόμενα μέρη». Ο κ. Μόρνινγκσταρ είχε μάλιστα προτείνει ευθέως να υπάρξει συνεκμετάλλευση των όποιων πηγών ενέργειας υπάρχουν σε «αμφισβητούμενες» περιοχές του Αιγαίου. Στο περίπλοκο διπλωματικό σκηνικό διακυβεύεται, φυσικά, και οικονομικό συμφέρον. Ο πρέσβης των ΗΠΑ στην Αθήνα, Ντάνιελ Σμιθ, είχε μιλήσει στην «Κ» για αμερικανικές εταιρείες «που έχουν εκφράσει ενδιαφέρον για πιθανή ύπαρξη ορυκτών καυσίμων στα ανοιχτά των ελληνικών ακτών. Με δεδομένες τις ανακαλύψεις σε άλλα σημεία της Μεσογείου υπάρχουν λόγοι να πιστεύει κανείς ότι υπάρχουν σημαντικές ευκαιρίες εκεί».

Μείζον για τον Ερντογάν

Αν και σε γεωστρατηγικό επίπεδο η έμφαση δίνεται στο ζήτημα της ΑΟΖ, το αυξημένο προσωπικό και πολιτικό ενδιαφέρον του Ταγίπ Ερντογάν για τον ρόλο του Ισλάμ, έχει αναγάγει σε προτεραιότητα της Αγκυρας τον πρόσφατο νόμο για την πρόσληψη από το ελληνικό Δημόσιο των ιμάμηδων, εξέλιξη που περιορίζει την επιρροή του τουρκικού προξενείου της Θράκης στη μουσουλμανική μειονότητα της περιοχής. Η τουρκική πλευρά θέτει εμμέσως ζήτημα αμοιβαιότητας, σημειώνοντας ότι η εξέλιξη αυτή «δεν βοηθά» την υλοποίηση της ειλημμένης απόφασης του Τούρκου πρωθυπουργού για την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

Η Αθήνα απαντά ότι ο νόμος θέτει ένα καθαρό πλαίσιο, βάζει το κοράνι στο Δημόσιο, και είναι προς όφελος των μουσουλμάνων Ελλήνων πολιτών. Διπλωματικοί κύκλοι που παρακολουθούν στενά το θέμα, αναγνώρισαν ότι η πλήρης ανατροπή ενός νόμου που έχει ήδη ψηφισθεί, είναι δύσκολη. Εσπευσαν, όμως, να προσθέσουν ότι θα μπορούσε να υπάρξει «συμβιβαστική διέξοδος» κατά την εφαρμογή του, με το ελληνικό κράτος να κάνει την τελική επιλογή εγκρίνοντας ή απορρίπτοντας υποψήφιους από μια λίστα ιμάμηδων που θα εκλέγει η τοπική κοινωνία, η οποία με δεδομένο ότι τον τελικό λόγο θα έχει η ελληνική πολιτεία, θα επέλεγε «μετριοπαθή και αποδεκτά» πρόσωπα.

Αποστολές Σαμαρά για επενδυτές

Το ταξίδι του πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά στο Κατάρ σηματοδοτεί την αφετηρία ενός κύκλου διεθνών επαφών, με σταθερό στόχο την αλλαγή της εικόνας της Ελλάδας, την ολοκλήρωση της μεταστροφής του κλίματος για τη χώρα διεθνώς και, τελικά, την προσέλκυση επενδύσεων, που θα συμβάλει στην ανάταξη της ελληνικής οικονομίας.

Ο κ. Σαμαράς έχει μπροστά του τη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε., στις 7 και 8 Φεβρουαρίου, η οποία αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς εκεί θα οριστικοποιηθεί το νέο πακέτο στήριξης (ΕΣΠΑ), με την Αθήνα να προσδοκά ότι θα καταφέρει να εξασφαλίσει 14 δισ. ευρώ, από περίπου 11,5 που ήταν η αρχική αναφορά για τη χώρα μας.

Στις 19 Φεβρουαρίου αναμένεται στην Αθήνα ο πρόεδρος της Γαλλίας, Φρανσουά Ολάντ, σε μια επίσκεψη που θεωρείται από τους συνεργάτες του πρωθυπουργού ιδιαίτερης σημασίας. Η ελληνική πλευρά αναμένει τη σαφή διατύπωση αλληλεγγύης από τον Γάλλο πρόεδρο, καθώς και την εκδήλωση εμπιστοσύνης πως η Ελλάδα έχει εισέλθει σε δρόμο σταθερότητας με την εφαρμογή όλων των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων και έχει απομακρυνθεί κάθε σκιά αμφιβολίας περί παραμονής της χώρας στο ευρώ.

Επόμενη ήδη προγραμματισμένη επίσκεψη του κ. Σαμαρά είναι αυτή στην Τουρκία, στις 4 και 5 Μαρτίου. Ο πρωθυπουργός θα μεταβεί σε Κωνσταντινούπολη και Αγκυρα για τη σύγκληση του δεύτερου Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας Ελλάδας – Τουρκίας, επικεφαλής κλιμακίου υπουργών που θα έχουν συναντήσεις με ομολόγους τους. Για την επίσκεψη ήδη γίνεται προεργασία από τα επιμέρους υπουργεία, προκειμένου να υπογραφούν πρωτόκολλα συνεργασίας σε μια σειρά από τομείς, όπως είχε γίνει και κατά την πρώτη σύγκληση του Ανωτάτου Συμβουλίου Συνεργασίας στην Αθήνα κατά την επίσκεψη του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, τον Μάιο του 2010.

Περί τα τέλη Μαρτίου τοποθετείται η μετάβαση του κ. Σαμαρά στις Ηνωμένες Πολιτείες για την πρώτη συνάντησή του με τον Αμερικανό πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα. Και από τον κ. Ομπάμα η ελληνική πλευρά αναμένει τη διατύπωση στήριξης στην προσπάθεια της χώρας και την εκδήλωση εμπιστοσύνης, που θα βαρύνει στην προσπάθεια για προσέλκυση επενδύσεων. Η Ρωσία έχει μπει επίσης στους σχεδιασμούς, με μια επίσκεψη Σαμαρά στη Μόσχα να τοποθετείται μέσα στους προσεχείς μήνες. Στόχος, η αναθέρμανση του κλίματος και η διερεύνηση των προοπτικών συνεργασίας σε μια σειρά από τομείς, με κεντρικό αυτόν της ενέργειας.

Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει, επιπλέον, επίσκεψη του πρωθυπουργού στην Κίνα, από την οποία εκτιμάται πως υπάρχουν σημαντικά περιθώρια προσέλκυσης επενδύσεων, αύξησης των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, αλλά και ενίσχυσης του τουριστικού ρεύματος. Στα πρότυπα του ταξιδιού στο Κατάρ, συνεργάτες του κ. Σαμαρά αναφέρουν ότι ο πρωθυπουργός θα συνοδεύεται από επιχειρηματίες.

ΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

J&P
Joannou & Paraskevaides Ltd

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ειδική διάκριση Ποιότητας
από τον Κυπριακό Οργανισμό Τυποποίησης (CYS) και την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (ΚΕΠ) για τη διαχρονική αφοσίωση και προσφορά του στην Ποιότητα.

ISO 9001 ISO 14001 OHSAS 18001

INVESTORS IN PEOPLE

Διεθνές Βραβείο 'Investors In People'
για την άριστη διαχείριση και συνεχή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της σε επίπεδο τεχνογνωσίας, δεξιοτήτων και εξέλιξης.

70 χρόνια επενδύουμε στην ποιότητα και τους ανθρώπους μας.

www.jandpcy.com

20- LLADA_KATHI 2/2/13 12:23 AM Page 20

Ο ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Πρέπει να γίνουμε πιο αξιόπιστοι

Ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ μιλάει για το Μνημόνιο, τη δανειακή σύμβαση, τις συνιστώσες και τις δημοσκοπήσεις

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟ**

Μπορεί ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης κ. Αλ. Τσίπρας να παραδέχεται τη στασιμότητα του ΣΥΡΙΖΑ στις δημοσκοπήσεις, δεν τον ανησυχεί όμως. Οπως μας εξήγησε στο γραφείο του στη Βουλή, αυτή οφείλεται στο ότι μέρος των αντιμνημονιακών ψηφοφόρων απογοητεύτηκε τόσο πολύ από τις εξελίξεις, που δεν εκδηλώνει πια πρόθεση υπέρ κάποιου κόμματος. Αυτό όμως ρίχνει τον αντιμνημονιακό χώρο συνολικά, και τα ποσοστά του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο κ. Τσίπρας θεωρεί ότι στις εκλογές θα υπάρξει συσπείρωση, εκτιμά ωστόσο πως ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να κατευνάσει τις ανησυχίες και να εξειδικεύσει την πρότασή του, έτσι ώστε να προσεγγίσει τα μεσοστρώματα.

Σε ό,τι αφορά τον αντίπαλό του, τον πρωθυπουργό κ. Αντ. Σαμαρά, ο κ. Τσίπρας θεωρεί ότι διατρέχει δύο κινδύνους στο δεύτερο εξάμηνο του 2013. Αφενός, από ανεπιθύμητες εξελίξεις στον διεθνή περίγυρο, όπως π.χ. στην Ιταλία, αφετέρου, επειδή θα χρειαστεί να λάβει πρόσθετα μέτρα, αφού πιστεύει ότι το πρόγραμμα δεν «βγαίνει». Πάντως, δεν θεωρεί απίθανο να γίνει ακόμα «κούρεμα» μετά τις γερμανικές εκλογές και να στήσει κάλπες ο πρωθυπουργός με το επιχείρημα ότι οι κίνδυνοι παρήλθαν. «Αυτό δεν ευνοεί κατ' ανάγκην τις συντηρητικές πολιτικές», μας επισημαίνει.

– Εχετε παραδεχτεί ότι ο ΣΥΡΙΖΑ εμφανίζει στασιμότητα στις δημοσκοπήσεις. Η άποψη της αριστερής σας πτέρυγας, ωστόσο, είναι ότι οφείλεται στις «ρεαλιστικές προσαρμογές» και ότι η μόνη απάντηση είναι η περαιτέρω ριζοσπαστικοποίηση του ΣΥΡΙΖΑ. Συμφωνείτε;

– Για να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους, είναι παράδοξο ένας χώρος ο οποίος πριν από δύο χρόνια καταγραφόταν λίγο πάνω από το 4%, να θεωρείται στάσιμος, όταν οι δημοσκοπήσεις τον εμφανίζουν πάνω από το 20%. Ωστόσο, η κατάσταση που αποτυπώνεται αυτή την περίοδο υπάρχει για να μας θυμίζει ότι έχουμε ακόμη να κάνουμε πολλά για να σπάσουμε τον διάχυτο φόβο και την ανασφάλεια, και να νικήσουμε την κινδυνολογία για τις επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης του λαού στο Μνημόνιο. Πρέπει επίσης να γινόμαστε συνεχώς πιο μαχητικοί, πιο αξιόπιστοι και πιο αποτελεσματικοί, και προφανώς κάθε άποψη που διαμορφώνεται με αυτό το σκεπτικό, είναι καλοδεχούμενη.

– Είπατε ότι είναι «παρά φύση να υπάρχουν δύο πόλοι χωρίς κέντρο και οι σοσιαλιστικές δυνάμεις να στοιχίζονται πίσω από τη δεξιά γραμμή». Ευελπιστείτε πως θα δημιουργηθούν νέα κεντροαριστερά σχήματα;

– Αυτό που είπαμε είναι ότι, προωθώντας το Μνημόνιο και κατόπιν μπαίνοντας κάτω από τις φτερούγες του κ. Σαμαρά, η παραδοσιακή σοσιαλδημοκρατία και η Κεντροαριστερά κατάργησαν και επισήμως τον εαυτό τους. Η δική μας επιδίωξη είναι να σχηματιστεί ένας ευρύς χώρος, αποφασισμένος να αντιπαρατεθεί με αξιοπιστία στην πολιτική των Μνημονίων. Ο χώρος αυτός περιλαμβάνει σίγουρα την Αριστερά στο σύνολό της, μπορεί όμως να φτάσει και στις παρυφές του πάλαι ποτέ πανίσχυρου δικομματικού χώρου. Αυτό συμβαίνει ήδη σε επίπεδο κοινωνίας. Οι άνθρωποι που αναζητούν ελπίδα και διέξοδο στις προτάσεις του ΣΥΡΙΖΑ, προέρχονται από παντού. Εμείς θα επιδιώξουμε τη συγκρότηση μιας όσο το δυνατόν ευρύτερης συμμαχίας, με προγραμματικό στόχο την κατάργηση του Μνημονίου και την εφαρμογή ενός σχεδίου κοινωνικής και παραγωγικής ανασυγκρότησης. Είναι προφανώς ένα αριστερό σχέδιο, αλλά που απευθύνεται στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία.

– Εχετε ασκήσει σκληρή κριτική και στο ΠΑΣΟΚ και στη ΔΗΜΑΡ για τη συμμετοχή τους στην τρικομματική. Υπάρχει δυνατότητα να συνεργαστείτε με κάποιο από τα δύο κόμματα ή το αποκλείετε;

– Αποκλείουμε κατηγορηματικά κάθε συνεργασία στο πλαίσιο της πολιτικής του Μνημονίου. Συνεπώς, όπως είναι τα πράγματα σήμερα, περιθώρια σύγκλισης με τις δυνάμεις αυτές δεν υπάρχουν. Ας κρατήσουμε όμως το γεγονός ότι βρισκόμαστε σε περίοδο ραγδαίων ανακατατάξεων στο πολιτικό σύστημα.

– Το σενάριο για συγκυβέρνηση με τη Ν.Δ., υπό ειδικές συνθήκες, το αποκλείετε εντελώς;

– Δεν μπορώ να φανταστώ ποιες μπορεί να είναι οι ειδικές αυτές συνθήκες. Τη συγκυβέρνηση μαζί μας την επιδίωξαν και τα τρία κόμματα του Μνημονίου κατά τη διάρκεια των διερευνητικών εντολών. Σκέφτηκαν ότι έτσι θα μπορούσαν να φορτώσουν στην Αριστερά ένα μέρος του τεράστιου πολιτικού κόστους που προκαλούν η καταστροφή της κοινωνίας, οι αλλεπάλληλες περικοπές και τα χαράτσια χωρίς τέλος. Η δική μας πολιτική είναι σε εντελώς διαφορετική κατεύθυνση. Το Μνημόνιο πρέπει να τελειώσει. Και αυτό θα γίνει με μια αριστερή κυβέρνηση, με πυρήνα τον ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ.

– Υποτίθεται ότι, μετά τη συνδιάσκεψη, ο ΣΥΡΙΖΑ έγινε ενιαίο κόμμα. Ολες οι συνιστώσες όμως διατηρούν την αυτονομία τους. Πότε θα δούμε την αυτοκατάργηση της πρώτης συνιστώσας; Δεν θα έπρεπε ο ΣΥΝ να δώσει το παράδειγμα;

– Η διαδικασία μετατροπής του ΣΥΡΙΖΑ - ΕΚΜ σε ενιαίο κόμμα είναι σε εξέλιξη. Σε όλες τις φάσεις αυτού του μετασχηματισμού θα υπάρξει σοβαρός διάλογος και συναίνεση. Πάνω από όλα, η μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε κόμμα με ενιαία χαρακτηριστικά είναι μια διαδικασία περισσότερο πολιτική παρά οργανωτική ή διαδικαστική. Η συνοχή του νέου φορέα χτίζεται μέσα από την εξωστρεφή δράση, τη σύνδεση με την κοινωνία, την αποτελεσματικότητα. Αυτό το ξέρουμε όλοι όσοι συμμετέχουμε σε αυτό το μεγάλο βήμα. Για πρώτη φορά έπειτα από πολλά χρόνια, συγκροτείται ένας μαζικός φορέας της Αριστεράς με εναλλακτική πρόταση εξουσίας, και αυτό είναι ένα εγχείρημα που απαιτεί και αποφασιστικότητα, και προσοχή. Είμαστε εξοπλισμένοι και με τα δύο.

– Ο εκπρόσωπός σας κ. Π. Σκουρλέτης χαρακτήρισε τις δηλώσεις περί αναρχίας του κ. Ευ. Διαμαντόπουλου εκτός πλαισίου. Πήρατε αποστάσεις από τις δηλώσεις του Στ. Παναγούλη. Κυρώσεις, ωστόσο, δεν υπήρξαν. Υπάρχουν όρια για το τι μπορεί να πει και να κάνει ένας βουλευτής ή ένα στέλεχός σας;

– Και αυτό που αποκαλείτε «αποστάσεις», πολιτικό μέτρο είναι. Προφανώς, χρειάζεται διαρκής προσπάθεια για να διασφαλίζεται ένα ενιαίο πλαίσιο έκφρασης σε μια μεγάλη κοινοβουλευτική ομάδα, υπάρχει όμως και η αρχή της αναλογικότητας. Να σημειώσουμε, δε, ότι όταν από την κυβερνητική πλευρά διάφοροι επιδίδονται σε άθλιου επιπέδου επιθέσεις εναντίον μας, η επίσημη αντίδραση αναφέρεται μόνο σε «προσωπικό τρόπο έκφρασης» του ενός και του άλλου. Σας υπενθυμίζω πως ο κ. Κεδίκογλου ζήτησε επέμβαση της Δικαιοσύνης επικαλούμενος ένα βίντεο που γνώριζε ότι έχει παραποιηθεί, και κανείς δεν τον ενόχλησε.

– Εχετε πει ότι θα καταργήσετε το Μνημόνιο και θα επαναδιαπραγματευτείτε τη δανειακή σύμβαση. Αυτό όμως σημαίνει πρόσθετα χρήματα από τους Ευρωπαίους και το ΔΝΤ. Πιστεύετε ότι είναι πρόθυμοι να βάλουν το χέρι βαθιά στην τσέπη;

– Υπενθυμίζω ότι η εναλλακτική που υπάρχει είναι η άτακτη χρεοκοπία, και αυτό δεν το θέλουμε ούτε εμείς ούτε βεβαίως οι δανειστές μας. Ας σημειώσουμε επίσης ότι το «κούρεμα», που όταν το έθεσε η Αριστερά θεωρήθηκε ύβρις, είναι πια στην επίσημη ατζέντα βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους, ενώ ακόμα και το ζήτημα του μορατόριουμ, που επίσης έγκαιρα θέσαμε, συζητιέται ήδη ανοιχτά στο Eurogroup.

Η πραγματικότητα λέει ότι το χρέος μπορεί να γίνει βιώσιμο μόνο αν ανακοπεί ο φαύλος κύκλος της ανεξέλεγκτης ύφεσης, και για να σπάσει αυτός ο φαύλος κύκλος, πρέπει να σταματήσει η πολιτική της λιτότητας. Πρέπει να μας δοθεί λοιπόν η δυνατότητα να μπούμε σε πορεία ανάπτυξης, ώστε να αρχίσουμε να αποπληρώνουμε το χρέος. Αυτό θεωρήθηκε απόλυτα λογικό όταν συζητήθηκε παλιότερα το χρέος της Γερμανίας. Και είναι λογικό. Αλλά χρειάζεται μια κυβέρνηση αποφασισμένη να διαπραγματευτεί πάνω σε αυτήν τη βάση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΑΡΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Αλ. Τσίπρας: Η πραγματικότητα λέει ότι το χρέος μπορεί να γίνει βιώσιμο μόνο αν ανακοπεί ο φαύλος κύκλος της ανεξέλεγκτης ύφεσης, και για να σπάσει αυτός ο φαύλος κύκλος, πρέπει να σταματήσει η πολιτική της λιτότητας.

> *Αποκλείουμε κατηγορηματικά κάθε συνεργασία με ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ στο πλαίσιο της πολιτικής του Μνημονίου. Συνεπώς, όπως είναι τα πράγματα σήμερα, περιθώρια σύγκλισης με τις δυνάμεις αυτές δεν υπάρχουν*

Το μοντέλο των ΗΠΑ και το ευρωομόλογο

– Εκθειάσατε στην Αμερική τον Ομπάμα, τον Φράνκλιν Ντελάνο Ρούσβελτ, ακόμα και τον Μπεν Μπερνάνκι. Η επεκτατική πολιτική δεν αλλάζει ωστόσο το γεγονός ότι οι ΗΠΑ παραμένουν μια φιλελεύθερη οικονομία χωρίς κράτος πρόνοιας, προσανατολισμένη στην ανταγωνιστικότητα. Συμφωνείτε με αυτό το μοντέλο;

– Οχι, βέβαια. Αναφερθήκαμε απλώς σε μια διαφορετική πολιτική αντιμετώπισης της κρίσης, η οποία αν είχε υιοθετηθεί στην Ευρώπη θα έκανε λιγότερο επικίνδυνη και απειλητική τη σημερινή κατάσταση. Απέναντι στην κρίση, οι ΗΠΑ εγκατέλειψαν τη σκληρή μονεταριστική πολιτική και αυτό πρέπει να κάνει και η Ευρωζώνη. Γι' αυτό, άλλωστε, επιμένουμε ότι πρέπει να υιοθετηθούν μέτρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως το ευρωομόλογο. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι ΗΠΑ έγιναν ξαφνικά κοινωνικό πρότυπο. Υπάρχουν τεράστιες κοινωνικές ανισότητες, οι δουλειές γίνονται όλο και χειρότερες, η κοινωνία χειραγωγείται από το χρηματοπιστωτικό κεφάλαιο. Αλλά παραμένει το γεγονός ότι αντιμετώπισαν την κρίση με πιο ορθολογικό τρόπο.

Η Γερμανία θα καταστρέψει την Ε.Ε.

– Το περαιτέρω «κούρεμα» αποτελεί τη βάση του οικονομικού σας προγράμματος. Χωρίς συμφωνία για «κούρεμα» έχετε οικονομικό πρόγραμμα; Ήισχύει ότι θα κάνετε από την πλευρά σας μορατόριουμ πληρωμών;

– Το περαιτέρω «κούρεμα» αποτελεί επίσης την κρυφή ελπίδα αυτής της κυβέρνησης ώστε να μπορέσει να ξελασπώσει. Δεν θα έχει όμως κανένα αποτέλεσμα, αν συνοδεύεται από ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου της χώρας και από νέα επώδυνα δημοσιονομικά μέτρα. Και αυτό γιατί η εμπειρία του PSI δείχνει ότι η ύφεση είναι τέτοια που καθιστά εντελώς αναποτελεσματικά τα «κουρέματα».

Η βάση του δικού μας οικονομικού προγράμματος είναι να ξεφύγουμε από την ύφεση. Γι' αυτό πρέπει να σταματήσει η λιτότητα, που είναι η φιλοσοφία των Μνημονίων. Μόνο σε αυτή τη βάση μπορεί ένα «κούρεμα» να αποτρέψει την άτακτη χρεοκοπία και σας επαναλαμβάνω ότι η χρεοκοπία είναι κάτι που κανένας δεν θέλει.

– Η γερμανική κυβέρνηση διέρρευσε, μετά τη συνάντησή σας με τον κ. Σόιμπλε, ότι κατάργηση του Μνημονίου σημαίνει έξοδος από το ευρώ. Συζητήσατε το θέμα με το ΔΝΤ; Επειδή δηλώσατε ότι θα «συμμαχήσετε και με τον διάολο», θα σας στηρίξουν αν καταργήσετε το Μνημόνιο; Και ακόμα και σε αυτήν την περίπτωση δεν θα σας ζητήσουν ένα ανάλογο σκληρό πρόγραμμα;

– Βρίσκω πολύ λογικό να θέλει η γερμανική πλευρά να στηρίξει δημόσια την πολιτική της λιτότητας στην οποία έχει επιμείνει μέχρι σήμερα. Είναι επικοινωνιακό ζήτημα, και μέσα σε αυτό συνδέεται η υλοποίηση των Μνημονίων με την παραμονή της Ελλάδας στην Ευρωζώνη.

Ο ίδιος ο κ. Σόιμπλε, όμως, έχει δηλώσει επανειλημμένως ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να αντέξει αποχώρηση οποιασδήποτε χώρας από το ευρώ, άσχετα αν οι ελληνικές κυβερνήσεις έχουν τη διαπραγματευτική δυνατότητα που μας δίνει το γεγονός αυτό.

Και φυσικά, δεν έχει κανένα νόημα η αντικατάσταση του Μνημονίου με ένα ανάλογα σκληρό πρόγραμμα, δηλαδή με ένα νέο Μνημόνιο. Διέξοδος μπορεί να υπάρξει μόνο από ένα πρόγραμμα ανόρθωσης που μέσα από την ενίσχυση των ασθενέστερων θα επανεκκινήσει την πραγματική οικονομία.

– Κατηγορείτε τη γερμανική κυβέρνηση για μια συνταγή λιτότητας που σπρώχνει την Ευρώπη στην καταστροφή, ωστόσο φαίνεται πως αυτό δεν ισχύει παντού. Η Πορτογαλία πήρε πρόσφατα χρήματα από τις αγορές και η Ιρλανδία ετοιμάζεται να βγει από το Μνημόνιο. Επ' αυτού τι λέτε;

– Η Πορτογαλία υποφέρει από την ύφεση, υφίσταται μια τεράστια κοινωνική καταστροφή, ενώ την ίδια στιγμή το ΔΝΤ, μόλις προ 15 ημερών, εξέφρασε έμμεσα την ανησυχία του ότι το Μνημόνιο δεν βγαίνει. Η Ιρλανδία, πέραν μιας δεύτερης Ιρλανδίας που διαθέτει στις ΗΠΑ, αρνήθηκε να πειράξει τα εισοδήματα κάτω των 1.500 ευρώ και να τσακίσει έτσι τη χαμηλή οικονομία της.

Εμείς δεχτήκαμε ό,τι μας επέβαλαν, μερικές φορές μάλιστα αναλάβαμε και περισσότερα, όπως με τις περικοπές μισθών στον ιδιωτικό τομέα, το φούσκωμα των ελλειμμάτων μας, τα παιχνίδια με τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, τη συστηματική ανοχή στη μεγάλη φοροδιαφυγή. Επιμένουμε ότι τα Μνημόνια δεν είναι λύση, είναι το ίδιο το πρόβλημα. Το φάρμακο της λιτότητας είναι πιο εξοντωτικό από την ίδια την ασθένεια του χρέους και αυτό δεν το λέει μόνο ο ΣΥΡΙΖΑ. Ετσι όπως πάμε, η Γερμανία θα καταστρέψει την Ευρώπη.

> *Διέξοδος μπορεί να υπάρξει μόνο από ένα πρόγραμμα ανόρθωσης, που μέσα από την ενίσχυση των ασθενέστερων θα επανεκκινήσει την πραγματική οικονομία*

Στο Δημόσιο, νερό και ενέργεια

– Από την ημέρα που γίνατε αξιωματική αντιπολίτευση στηρίζετε όλα ανεξαιρέτως τα αιτήματα των κοινωνικών και επαγγελματικών ομάδων. Ανεξαρτήτως του ποια από αυτά είναι δίκαια και ποια όχι, δεν θα πρέπει να υπάρξει κάποια ιεράρχηση; Πώς θα ικανοποιηθούν όλα αυτά όταν γίνετε κυβέρνηση;

– Ας δούμε λοιπόν τι είναι δίκαιο αίτημα και τι όχι. Η άρνηση των εργαζομένων να ενταχθούν στο ενιαίο μισθολόγιο, και να κατέβουν στα 500 ευρώ, στα οποία σύρθηκε προηγουμένως ο ιδιωτικός τομέας, είναι δίκαιο αίτημα για αξιοπρεπή δουλειά. Θεωρούμε ότι από τη στιγμή που ομολογημένος στόχος του Μνημονίου είναι οι μισθοί Βουλγαρίας, το αίτημα για αξιοπρεπή δουλειά πρέπει να ενώσει τους πάντες, εργαζόμενους του Δημοσίου, εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα, άνεργους, συνταξιούχους. Το πελατειακό κράτος δεν είναι αποτέλεσμα της δικής μας πολιτικής. Δεν κυβερνήσαμε εμείς τόσες δεκαετίες, ούτε ωφεληθήκαμε πολιτικά από αυτές τις στρεβλώσεις. Κανόνες χρειάζονται, αλλά οι κανόνες μπαίνουν με διάλογο, και με τη στήριξη της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας. Απώτερος στόχος της κυβέρνησης δεν είναι να μπουν κανόνες, αλλά να γίνει μια τεράστιας έκτασης σφαγή σε μισθούς και συντάξεις.

– Δηλώσατε πρόσφατα στη ΝΕΤ, ότι δεν θέλετε να διώξετε υποψήφιους επενδυτές. Ωστόσο εσείς ο ίδιος έχετε χαρακτηρίσει τις αποκρατικοποιήσεις πλιάτσικο και έχετε προειδοποιήσει ότι θα τις ανακαλέσετε; Το πρόγραμμά σας επίσης το διατρέχει η επιδίωξη ανάκτησης ιδιωτικοποιημένων επιχειρήσεων. Τι θα κάνετε λοιπόν με την Cosco; θα επιδιώξετε την αναίρεση της ιδιωτικοποίησης;

– Θα πρέπει να εξηγηθεί από την κυβέρνηση γιατί οι επενδύσεις συσχετίζονται αποκλειστικά με το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου μας, και μάλιστα σε εξευτελιστικές τιμές, καθώς και με την εξαθλίωση των μισθών. Αλλά η κυβέρνηση οραματίζεται την Ελλάδα ως μια μεγάλη Ειδική Οικονομική Ζώνη, ως μια αποικία από τον παλιό καλό καιρό, όπου η ασυδοσία των κεφαλαίων είναι ολοκληρωτική και η εθνική κυριαρχία πάνω στους παραγωγικούς πόρους, εντελώς ανύπαρκτη. Αυτό δεν έχει καμία σχέση με την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα. Ολα αυτά λοιπόν πρέπει να επανεξεταστούν με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Αν θέλουμε επενδύσεις με διάχυτο κοινωνικό όφελος, θα πρέπει να αξιοποιήσουμε με σοβαρό τρόπο άλλα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, όπως κάνουν όλες οι ανεπτυγμένες χώρες.

– Μιλάτε για πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική και συμμαχίες με τις αναδυόμενες χώρες, πήγατε γι' αυτό στη Βραζιλία και την Αργεντινή. Τρέχει όμως ένας διαγωνισμός για την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ/ΔΕΣΦΑ. Θα αντιταχθείτε αν μειοδότης αναδειχθεί η Gazprom;

– Θεωρούμε ότι τα κοινωνικά αγαθά, όπως το νερό ή η ενέργεια πρέπει να παραμένουν υπό δημόσιο έλεγχο. Η εμπειρία ιδιωτικοποιήσεων σε άλλες χώρες είναι εντελώς αρνητική. Δημιούργησε κερδοσκοπία στα τιμολόγια και οδήγησε τους πιο αδύναμους σε δραματική επιδείνωση του επιπέδου διαβίωσης. Αυτό το αδιάσειστο γεγονός παραλείπεται κάθε φορά από τη σχετική συζήτηση. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι δημόσιες, οικονομικά υγιείς και αποτελεσματικές επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας αντί των ιδιωτικοποιήσεων εμείς προτείνουμε συμπράξεις και συνέργειες με εταιρείες άλλων χωρών δημόσιες ή ιδιωτικές με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών, την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και την αναβάθμιση του γεωπολιτικού ρόλου της χώρας.

> *Η κυβέρνηση οραματίζεται την Ελλάδα σαν μια μεγάλη Ειδική Οικονομική Ζώνη, σαν μια αποικία από τον παλιό καλό καιρό, όπου η ασυδοσία των κεφαλαίων είναι ολοκληρωτική*

21-KATHI_KATHI 2/1/13 10:22 PM Page 21

«Ναι μεν αλλά» Ομογένειας για τη δεύτερη θητεία Ομπάμα

Η παρουσία του Τζο Μπάιντεν αναπτερώνει τις προσδοκίες για τα εθνικά θέματα

Περισσότερη αποφασιστικότητα αναμένουν οι ομογενείς από τον Ομπάμα στη δεύτερη θητεία του στον Λευκό Οίκο.

Ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν με τον Αρχιεπίσκοπο Αμερικής Δημήτριο και στελέχη της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας.

ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Ο πρόεδρος Ομπάμα κι ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν ξεκίνησαν και επίσημα τη δεύτερη θητεία τους και στις τελετές που έλαβαν χώρα η Ελληνοαμερικανική Κοινότητα είχε τη δική της συμμετοχή. Ο αντιπρόεδρος Τζο Μπάιντεν επιβεβαιώνοντας την καλή του σχέση με την Ομογένεια έδωσε το παρών του σε δεξίωση και παρότι δεν αναφέρθηκε στα εθνικά θέματα και στο Κυπριακό, παράγοντες του λόμπι μας ελπίζουν ότι ο αναβαθμισμένος ρόλος του στη δεύτερη θητεία του Ομπάμα θα λειτουργήσει υποβοηθητικά. Σημαίνοντες παράγοντες του Ελληνοαμερικανικού λόμπι με τους οποίους συνομίλησε η «Κ» παραμένουν διχασμένοι στις προσδοκίες τους για τη νέα τετραετία, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Δημήτριος, που είχε την ευκαιρία να αναπέμψει την προσευχή με την οποία ολοκληρώθηκε το επίσημο γεύμα για την ορκωμοσία του Προέδρου στη Γερουσία, επισήμανε με δήλωσή του στο ΑΠΕ ότι «θα επιδιώξουμε στη δεύτερη τετραετία Ομπάμα-Μπάιντεν τη μετατροπή των καλών προθέσεων σε ενέργειες που θα φέρουν αποτελέσματα». Ο ίδιος πάντως δήλωσε αισιόδοξος και γεμάτος ελπίδα».

Τάσος Ζαμπάς

Αναπληρωτής πρόεδρος της ΠΣΕΚΑ

Ιστορικά βλέπουμε ότι είναι δυσκολότερο για τους προέδρους των ΗΠΑ να περάσουν τις επιδιώξεις τους στην πρώτη τους τετραετία, που έχουν το άγχος της επανεκλογής. Χωρίς να υποστηρίζω ότι θα λυθεί το Κυπριακό επόμενα τέσσερα χρόνια, οι σχέσεις τις οποίες έχει αναπτύξει η Ελληνοαμερικανική Κοινότητα με τον Λευκό Οίκο και ιδιαίτερα τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν, αν τελικά οι Αμερικανοί αποφασίσουν να ασχοληθούν με το Κυπριακό (και σημειώνω το ΑΝ με κεφαλαία γράμματα), νομίζω ότι θα επιτύχουμε κάτι περισσότερο. Από την άλλη βλέπουμε τις ΗΠΑ να προσπαθούν να σβήσουν φωτιές σε διάφορα σημεία του πλανήτη και το Κυπριακό δυστυχώς είναι υποβαθμισμένο στην Αμερική. Όταν όμως βλέπεις και στις προεδρικές εκλογές της Κύπρου το Κυπριακό να είναι όχι απλώς δεύτερο, αλλά ίσως και τρίτο θέμα, τι πρέπει να περιμένει κανείς από τους ξένους;

Εντυ Ζεμενίδης

Εκτελεστικός Διευθυντής HALC (Συμβούλιο Ελληνοαμερικανικής Ηγεσίας)

Οι επόμενοι λίγοι μήνες θα προσδιορίσουν τις εξελίξεις και των τεσσάρων χρόνων της προεδρίας Ομπάμα. Υπάρχουν αρκετές νέες ευκαιρίες που ανοίγονται. Πρώτον, στην Κύπρο θα αναδειχθεί νέος Πρόεδρος, δεύτερον, επιτέλους ο Πρόεδρος Ομπάμα έχει τοποθετήσει τον δικό του πρέσβη και τρίτον, υπάρχουν πολλές εξελίξεις στον τομέα της ανεύρεσης και εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου της κυπριακής ΑΟΖ. Αν δεν προκύψει πρωτοβουλία στους πρώτους μήνες, δεν βλέπω να υπάρχει ελπίδα για κάτι καλό. Το κλίμα είναι ευνοϊκό, οι σχέσεις που έχουμε αναπτύξει ως Ομογένεια με την Αμερικανοεβραϊκή Κοινότητα υποβοηθητικές, άρα υπάρχουν συνθήκες για να ξεκινήσει κάτι, αμέσως μετά τις κυπριακές προεδρικές εκλογές.

Σε σχέση με το Οικουμενικό Πατριαρχείο υπάρχουν θετικά νέα με την επιστροφή γης στη Χάλκη. Δεν είναι μόνο θέμα επιστροφής γης, όταν τα θρανία της Σχολής της Χάλκης είναι άδεια κι η σχολή κλειστή. Ο Μπαράκ Ομπάμα έχει για έξι χρόνια θέσει το θέμα αυτό και ως γερουσιαστής κι ως Πρόεδρος. Πρέπει να καταστήσει σαφές στους Τούρκους ότι δεν μπορεί να υπάρξει περαιτέρω εκκρεμότητα στη λήψη της απόφασης ούτε άλλα ψέματα.

Σε σχέση με την Ελλάδα, τώρα που το ΔΝΤ παραδέχθηκε τα σφάλματα που έκανε, η κυβέρνηση αυτή που υποστήριξε για τις ΗΠΑ ότι δεν μπορείς να κόψεις τον δρόμο της ανάπτυξης, θα πρέπει να προβεί σε παγκόσμια δέσμευση να εργαστεί για την ανάπτυξη. Και στο πλαίσιο αυτό βλέπει τη βοήθεια προς τον ελληνικό λαό. Τέλος, πιστεύω ότι χρειάζεται να υποστηριχθεί από την αμερικανική κυβέρνηση μία ανακήρυξη από μέρους της Ελλάδας της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, ώστε να βοηθηθεί στην προσπάθειά της για έξοδο από την οικονομική κρίση.

Πανίκος Παπανικολάου

Πρόεδρος Κυπριακής Ομοσπονδίας Αμερικής

Πιστεύω ότι ο πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα θα φανεί περισσότερο αποφασιστικός σε θέμα που έχει αποφασίσει να ασχοληθεί, γιατί δεν θα διακατέχεται από το άγχος της επανεκλογής. Το πιο ελπιδοφόρο γεγονός για μας είναι ο αναμενόμενος αναβαθμισμένος ρόλος του αντιπροέδρου Τζο Μπάιντεν. Ο Πρόεδρος του χρωστάει πολλά για την επανεκλογή του και με την όλη του στάση έχει αποκτήσει τον σεβασμό του περιβάλλοντος του Προέδρου. Γνωρίζοντας τις θέσεις του αντιπροέδρου Μπάιντεν και τα αισθήματα που τρέφει για τα θέματα που μας αφορούν, μπορούμε να ελπίζουμε για κάτι καλύτερο στην εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ, έναντι των ελληνικών θεμάτων και της Κύπρου.

Νίκος Λαρυγγάκης

Πρόεδρος του ΑΗΙ (Αμερικανοελληνικό Ινστιτούτο)

Νομίζω έχουμε μπροστά μας μία πρόκληση, όπως και στην περασμένη τετραετία, να συνεχίσουμε να προωθούμε τα θέματά μας στην κυβέρνηση. Δεν νομίζω στη διάρκεια της πρώτης θητείας του Ομπάμα να είδαμε σημαντικές διαφορές στους χειρισμούς γι' αυτό δεν είμαι απαραίτητα αισιόδοξος ότι θα δούμε κάποια διάφορα στα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Οι καλές σχέσεις που είχε με την Ελληνοαμερικανική Κοινότητα ο Τζον Κέρι μας δίνουν κάποια αισιοδοξία, όμως οι στενές σχέσεις τις οποίες διατηρεί ο Πρόεδρος Ομπάμα με τον Τούρκο πρωθυπουργό Ταγίπ Ερντογάν μπορούν να υπονομεύσουν τις θέσεις μας.

Γιάννης Συτιλίδης

Ειδικός για κυβερνητικές υποθέσεις και δημόσια πολιτική, συνεργάτης Στέιτ Ντιπάρτμεντ

Προβλέπω σε μεγάλο βαθμό συνέχισης της πολιτικής του Λευκού Οίκου και του Προέδρου. Οι ίδιοι περίπου πρωταγωνιστές θα παραμείνουν στις θέσεις τους στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας κι ο Τζον Κέρι που είναι υποψήφιος υπουργός Εξωτερικών γνωρίζει καλά τα θέματα κι απολαμβάνει της εμπιστοσύνης του προέδρου Ομπάμα.

Σε σχέση με το Κυπριακό και τα ελληνικά θέματα δεν βλέπω μεγάλες αλλαγές. Για την Κύπρο, όλα εξαρτώνται από το τι θα συμβεί μετά τις προεδρικές εκλογές. Τα μέρη στη νήσο να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τα θέματά τους.

Δεν βλέπω να υπάρχει καμία νέα κίνηση στο ζήτημα με τα Σκόπια. Ο πρωθυπουργός της χώρας κ. Γκρουέφσκι δείχνει να επιδιώκει πολιτικά οφέλη, κρατώντας σκληρή στάση, παρά την καλή θέληση που επιδεικνύει η Ελλάδα. Στο ζήτημα του Οικουμενικού Πατριαρχείου ευχόμαστε τα καλύτερα, όμως παραμένει ένα τουρκικό εσωτερικό θέμα, γύρω από τον έλεγχο που θα πρέπει να υπάρξει σε θρησκευτικά θέματα. Έτσι δεν βλέπω κάποιες ουσιαστικές κινήσεις.

Το ζητούμενο για την Ελλάδα είναι να συνεχίσουν οι ΗΠΑ να παραμείνουν υποστηρικτικές στις ελληνικές προσπάθειες για μεταρρυθμίσεις και να κατορθώσει να ξεπεράσει αυτή τη δύσκολη περίοδο, που θα προσδιορίσει και το μέλλον της χώρας. Θα πρέπει η Ελλάδα να αποδείξει ότι παραμένει ένας καλός εταίρος του ΔΝΤ και μπορεί να γίνει μία χώρα όπου οι Αμερικανοί μπορούν να επενδύσουν και να βοηθήσουν στην προσπάθεια των Ελλήνων για ανοικοδόμηση της πατρίδας τους.

22-KOSMOS_KATHI 2/1/13 11:19 PM Page 22

Η Αίγυπτος πάλι στο χείλος του γκρεμού

Ρευστή η κατάσταση στη χώρα μετά την κλιμάκωση των ταραχών, την εξέγερση σε τρεις πόλεις και τις συγκρούσεις με 44 νεκρούς

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι είχαν προετοιμάσει σειρά πανηγυρικών εκδηλώσεων για τα δύο χρόνια της λαϊκής εξέγερσης που ανέτρεψε τον Χόσνι Μουμπάρακ και τους έφερε στην εξουσία. Σε μια χώρα, όμως, όπου το πολιτικό τοπίο είναι τόσο ευμετάβλητο όσο οι αμμόλοφοι της Σαχάρας, οι πανηγυρισμοί δίνουν εύκολα τη θέση τους στην οργή και στον θρήνο. Το τελευταίο δεκαήμερο, η Αίγυπτος δεν στερήθηκε τίποτα από τα δύο. Δεκάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους στο χειρότερο κύμα ταραχών από την εκλογή του ισλαμιστή Μοχάμεντ Μόρσι στην προεδρία, τον περασμένο Ιούνιο. Το ερώτημα που έχει πλέον τεθεί στην ημερήσια διάταξη είναι αν η χώρα του Νείλου βαδίζει προς μία δεύτερη εξέγερση, αυτή τη φορά εναντίον του δημοκρατικά εκλεγμένου προέδρου, δικαιώνοντας τους κυνικούς που ισχυρίζονται ότι είναι μοίρα όλων των επαναστάσεων να τρώνε, κάποια στιγμή, τα παιδιά τους.

Η επέτειος των δύο χρόνων έδωσε την αφορμή στην αντιπολίτευση να κατέβει και πάλι στις πλατείες, επιδιώκοντας μια ρεβάνς για τη χαμένη μάχη του δημοψηφίσματος του Δεκεμβρίου. Τότε, ο Μόρσι είχε καταφέρει να επιβιώσει πολιτικά των αιματηρών διαδηλώσεων εναντίον του σχεδίου συντάγματος που προωθούσαν οι ισλαμιστές. Στο δημοψήφισμα που ακολούθησε, το σύνταγμα επικυρώθηκε τελικά με ποσοστό 64%, αλλά και πολύ υψηλή αποχή, της τάξης του 66%. Αντί να αφουγκραστεί την εκκωφαντική σιωπή της λαϊκής πλειονότητας και να συνειδητοποιήσει τα βαθύτατα ρήγματα στην αιγυπτιακή κοινωνία, ο Μόρσι ερμήνευσε το εκλογικό αποτέλεσμα ως λευκή επιταγή, προεξοφλώντας ευρεία νίκη των Αδελφών Μουσουλμάνων στις βουλευτικές εκλογές της άνοιξης. Η αφύπνιση δεν θα μπορούσε να είναι περισσότερο οδυνηρή.

Το αντίτιμο για την πύρρεια νίκη του Μόρσι στη μάχη του δημοψηφίσματος ήταν ότι κατάφερε να ενώσει σε ενιαίο μπλοκ, το Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας, το σύνολο της κοσμικής αντιπολίτευσης, από τους οπαδούς του φιλοδυτικού Ελ Μπαραντέι μέχρι τους αριστερούς του Χαμντίν Σαμπάχι. Το τελευταίο δεκαήμερο, με το αίμα να ρέει και τη χαώδη βία να κυβερνά τους δρόμους, τα ρήγματα διαπέρασαν και το ίδιο το ισλαμικό μπλοκ. Την περασμένη Τετάρτη, οι μέχρι πρότινος σύμμαχοι του Μόρσι, σκληροπυρηνικοί ισλαμιστές του κόμματος Αλ Νουρ, βρήκαν απροσδόκητα κοινή γλώσσα με την κοσμική αντιπολίτευση και αξίωσαν νέα κυβέρνηση εθνικής ενότητας.

ASSOCIATED PRESS

Δραματικό ήταν το διάγγελμα του Μοχ. Μόρσι. Ο κόσμος όμως το αψήφησε.

Μέχρι σήμερα η στρατιωτική ηγεσία στηρίζει την κυβέρνηση του Μοχάμεντ Μόρσι

Καταλυτικό ρόλο στην κλιμάκωση των ταραχών διαδραμάτισε η θανατική καταδίκη 21 χούλιγκαν από το Πορτ Σάιντ για τις βίαιες ταραχές στη διάρκεια ποδοσφαιρικού αγώνα, πέρυσι τον Φεβρουάριο, εναντίον οπαδών της αντίπαλης ομάδας του Καΐρου, όπου σκοτώθηκαν 74 άνθρωποι. Η δικαστική απόφαση πυροδότησε γενικευμένη εξέγερση στις τρεις μεγάλες πόλεις της στρατηγικής σημασίας διώρυγας – Σουέζ, Ισμαηλία, Πορτ Σάιντ.

Στρατιωτικός νόμος

Τουλάχιστον 44 άνθρωποι σκοτώθηκαν σε συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής, ενώ οι ακτιβιστές δήλωναν ότι δεν αναγνωρίζουν τον Μόρσι, μάλιστα στο Πορτ Σάιντ έθεσαν ανοιχτά ζήτημα απόσχισης από το αιγυπτιακό κράτος. Σε ένα δραματικό τηλεοπτικό διάγγελμα, ο Μόρσι ανακοίνωσε την επιβολή στρατιωτικού νόμου και απαγόρευση της νυχτερινής κυκλοφορίας στις τρεις περιφέρειες. Την επόμενη νύχτα, δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές αψηφούσαν την απαγόρευση, στέλνοντας μήνυμα προϊούσας διάλυσης του κράτους.

Σε αυτό το φόντο ήρθε η παρέμβαση του αρχηγού των ενόπλων δυνάμεων, στρατηγού Αμπντελφατάχ Σίσι, ο οποίος προειδοποίησε ότι υπάρχει πραγματικός κίνδυνος «κατάρρευσης του κράτους», κάλεσε τους πολιτικούς να παραμερίσουν τις διαφορές τους για το καλό της πατρίδας και τόνισε ότι ο στρατός θα παραμείνει «σταθερό θεμέλιο και ραχοκοκαλιά του αιγυπτιακού κράτους».

Το αυτονόητο ερώτημα που προκάλεσε η παρέμβαση Σίσι ήταν αν αποτελούσε προοίμιο πραξικοπήματος. Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, η στρατιωτική ηγεσία δεν φαίνεται διατεθειμένη να διαρρήξει τον συμβιβασμό με τους Αδελφούς Μουσουλμάνους, που της επιτρέπει να διατηρεί τα προνόμιά της, χωρίς να φθείρεται από την καθημερινή διαχείριση των οξύτατων οικονομικών προβλημάτων.

Σε μια Αίγυπτο, όμως, που βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού, είναι αμφίβολο αν η μόνη συμπαγής δύναμη του κρατικού μηχανισμού θα διαθέτει για πολύ καιρό την πολυτέλεια να οδηγεί από το πίσω κάθισμα...

AFP

Δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές δημιούργησαν χάος στην Αίγυπτο, διαμαρτυρόμενοι κατά της κυβέρνησης.

Το «Μαύρο Μπλοκ»

Σε αντίθεση με την «επανάσταση της 25ης Ιανουαρίου» του 2011, όπου το ποικιλόχρωμο πλήθος ενώθηκε γύρω από μια ξεκάθαρη πολιτική βούληση, την ανατροπή του απολυταρχικού και διεφθαρμένου καθεστώτος Μουμπάρακ, οι ταραχές αυτών των ημερών έχουν μια σκοτεινή, μηδενιστική όψη. Οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι φθείρονται, αλλά και το νεοπαγές «Μέτωπο Εθνικής Σωτηρίας» της αντιπολίτευσης δεν πάει πίσω. Πήραν μέρος στο δημοψήφισμα κι ύστερα το κατήγγειλαν. Συμφώνησαν με την κήρυξη στρατιωτικού νόμου από τον Μόρσι κι ύστερα κάλεσαν τον κόσμο να κατέβει σε διαδηλώσεις για την ανατροπή του. Μποϊκοτάρισαν τη σύσκεψη πολιτικών αρχηγών υπό τον πρόεδρο της Δημοκρατίας κι ύστερα του ζήτησαν να συγκαλέσει... εθνικό διάλογο!

Το τρομακτικό κενό που αφήνουν οι πολιτικοί, έρχονται να καλύψουν απροσδόκητοι πρωταγωνιστές, όπως οι λεγόμενοι «Ούλτρας» της ομάδας «Αλ Αχλι» του Καΐρου. Παράλληλα, έκανε για πρώτη φορά την εμφάνισή του το λεγόμενο «Μαύρο Μπλοκ» μασκοφόρων, νεαρών διαδηλωτών, που εμφανίζει σημειολογικές ομοιότητες με ομώνυμα κινήματα αναρχικών ακτιβιστών της Ευρώπης. Οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι έσπευσαν να τους στιγματίσουν ως πράκτορες ξένων δυνάμεων που θέλουν να αποσταθεροποιήσουν τη χώρα. Το πιθανότερο είναι ότι αποτελούν απλό σύμπτωμα, σε μια κοινωνία που νοσεί βαθύτατα και αναζητεί τη λύτρωση στο σκοτάδι.

Η Χεζμπολάχ υπέρ Ασαντ

Οι ειδικές της δυνάμεις πολεμούν στο πλευρό του συριακού στρατού

Των **DANIEL NISMAN – DANIEL BRODE**

«Ο συμβατικός στρατός ηττάται όταν δεν κερδίζει, ενώ ο αντάρτικος κερδίζει όταν δεν ηττάται». Η παρατήρηση του Χένρι Κισινγκερ θα πρέπει να στοιχειώνει ήδη τον ισχυρότερο αντάρτικο στρατό της Μέσης Ανατολής, αυτόν της Χεζμπολάχ, καθώς η σιιτική οργάνωση του Λιβάνου είναι πλέον βαθιά αναμειγμένη σε μια, δυσβάσταχτου για την ίδια κόστους, προσπάθεια διάσωσης του καθεστώτος Ασαντ.

Το ενδιαφέρον της Χεζμπολάχ για τη διατήρηση του Μπασάρ αλ Ασαντ στην εξουσία δεν αποτελεί μυστικό. Για τρεις δεκαετίες, η υποστήριξη της δυναστείας των Ασαντ μετουσίωσε τον κυρίως αγροτικό σιιτικό πληθυσμό του Λιβάνου σε δύναμη εξουσίας, υποστηριζόμενη από μια στρατιωτική πτέρυγα η ισχύ της οποίας συναγωνίζεται εκείνη ουκ ολίγων τακτικών στρατών.

Αρχικά, λοιπόν, οι διοικητές της Χεζμπολάχ ανέλαβαν ρόλο συμβούλων του συριακού στρατού και εν συνεχεία ένοπλοι της οργάνωσης ανέλαβαν την περιφρούρηση των σιιτικών χωριών κοντά στα σύνορα με τον Λίβανο. Τις τελευταίες εβδομάδες, ωστόσο, η Χεζμπολάχ έχει αποστείλει στη Συρία τις ειδικές της δυνάμεις, οι οποίες θεωρούνται το μεγαλύτερο στρατιωτικό της κεφάλαιο. Υπολογίζεται πως η στρατιωτική πτέρυγα της Χεζμπολάχ αποτελείται από 2.000 μέχρι 4.000 επαγγελματίες στρατιώτες και χιλιάδες εφέδρους, οι οποίοι επιστρατεύονται μόνο στην περίπτωση ισραηλινής εισβολής.

Πληροφορίες από τη Συρία αναφέρουν ότι η άμεση ανάμειξη των ειδικών δυνάμεων της Χεζμπολάχ στη διένεξη διαρκώς διευρύνεται. Λέγεται, δε, ότι η Χεζμπολάχ έχει ήδη δεσμευτεί να υπερασπιστεί το καθεστώς Ασαντ είτε σε περίπτωση ξένης εισβολής είτε σε περίπτωση που χρειαστεί κατεπείγουσα βοήθεια.

Σύμφωνα με σαουδαραβικές πηγές, μάλιστα, 1.300 μαχητές της Χεζμπολάχ πολεμούν ήδη στο πλευρό του συριακού στρατού. Προσφάτως, η παρουσία μαχητών της Χεζμπολάχ κοντά σε χώρους αποθήκευσης χημικών όπλων προκάλεσε την οργισμένη αντίδραση της ισραηλινής κυβέρνησης. Το Τελ Αβίβ έχει καταστήσει σαφές ότι δεν θα ανεχτεί τη μεταφορά χημικών όπλων από τη Συρία στις υπόγειες αποθήκες της Χεζμπολάχ στον Λίβανο.

Τόσο σε στρατιωτικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο, η Χεζμπολάχ διακινδυνεύει πολλά για ένα καθεστώς η μοίρα του οποίου μοιάζει σήμερα προδιαγεγραμμένη.

ASSOCIATED PRESS

Κάτοικοι της Συρίας πανηγυρίζουν –σε παλαιότερη φωτογραφία– για τη «συνδρομή» της Χεζμπολάχ υπέρ του συριακού στρατού.

Το Τελ Αβίβ έχει καταστήσει σαφές ότι δεν θα ανεχθεί τη μεταφορά χημικών από τη Συρία στις αποθήκες της Χεζμπολάχ στον Λίβανο

Οι 70.000 ρουκέτες της οργάνωσης θα παραμείνουν στραμμένες στην κατεύθυνση του Ισραήλ, αλλά αποδεκατισμός των ειδικών της δυνάμεων στη Συρία μπορεί να περιορίσει αισθητά την ικανότητά της να παράσχει προστασία στους σιίτες του Λιβάνου σε περίπτωση επίθεσης από τους σουνίτες αντιπάλους τους. Παράλληλα, αν το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο ασκήσει διώξεις εις βάρος διοικητών της Χεζμπολάχ για εγκλήματα πολέμου στη Συρία, η Ευρωπαϊκή Ενωση πιθανότατα θα ενδώσει στις πιέσεις των ΗΠΑ και θα την κατατάξει στον κατάλογο των τρομοκρατικών οργανώσεων.

THE INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

Επίθεση-μυστήριο

Πέπλο μυστηρίου εξακολουθεί να καλύπτει την αεροπορική επιδρομή των Ισραηλινών επί συριακού εδάφους τις πρώτες πρωινές ώρες της Τετάρτης.

Δυτικές διπλωματικές πηγές υποστήριζαν ότι ισραηλινά βομβαρδιστικά έπληξαν φορτηγά που μετέφεραν οπλικά συστήματα του καθεστώτος Ασαντ που προορίζονταν για τις αποθήκες της Χεζμπολάχ στον Λίβανο. Το βράδυ της ίδιας μέρας, ωστόσο, η συριακή κυβέρνηση κατήγγειλε ότι μαχητικό του Ισραήλ βομβάρδισε ερευνητικό κέντρο για τη βελτίωση της «αντίστασης και της αυτοάμυνας» στην περιοχή Τζομράγια μεταξύ της Δαμασκού και των συνόρων με τον Λίβανο. Κάτοικοι της Τζομράγια, ωστόσο, δήλωσαν στο γαλλικό πρακτορείο ότι το μαχητικό έπληξε κέντρο έρευνας για μη συμβατικά όπλα.

Το Ισραήλ, από την πλευρά του, απέφυγε να επιβεβαιώσει ή να διαψεύσει την επίθεση. **AFP**

Πού πήγαν οι αντάρτες;

Εκπληξη των Γάλλων από την έλλειψη αντίστασης στο Μάλι

Του **LUKE HARDING**

Επειτα από μία επιτυχή στρατιωτική επιχείρηση διάρκειας τριών εβδομάδων, οι γαλλικές δυνάμεις επανακατέλαβαν όλες τις βασικές πόλεις του βορείου Μάλι που βρίσκονταν υπό τον έλεγχο των ανταρτών. Το Σαββατοκύριακο πήραν το Τιμπουκτού και το Γκάο, την Τετάρτη κατέλαβαν χωρίς αντίσταση το αεροδρόμιο του Κιντάλ και ο μόνος λόγος για τον οποίο δεν μπήκαν στην πόλη ήταν, όπως είπε ο Γάλλος υπουργός Αμυνας Ζαν-Ιβ Λεντριάν, η αμμοθύελλα.

Εντούτοις, ένα κρίσιμο ερώτημα παραμένει. Πού πήγαν οι αντάρτες; Αντί να δώσουν μάχη με τους πρώην αποικιοκράτες Γάλλους, οι ισλαμιστές επέλεξαν να πολεμήσουν κάποια άλλη μέρα. Πολλοί στο Μάλι πιστεύουν ότι η επιστροφή τους είναι ζήτημα χρόνου.

«Οι αντάρτες δεν έφυγαν. Ζουν σε σπηλιές ή στο δάσος, όχι πολύ μακριά από την πόλη» είπε ο κάτοικος της πόλης Μπόνι, Αμπντουλάγιε Ντίκο.

«Οταν πέρασε ο γαλλικός στρατός όλοι ζητωκραυγάζαμε και φωνάζαμε «Vive la France!» Αλλά οι Γάλλοι δεν σταμάτησαν. Λίγες ημέρες αργότερα, το βράδυ της Δευτέρας, πέντε αντάρτες μπήκαν στο σπίτι μου και πυροβόλησαν εμένα, τη γυναίκα και την κόρη μου». Ο Ντίκο λέει ότι επέλεξαν αυτόν επειδή είναι γιος του δημάρχου και γνωρίζει ποιοι είναι εκείνοι που πήραν το μέρος των ανταρτών.

Τα προβλήματα στην πόλη ξεκίνησαν μετά την ανατροπή του προέδρου του Μάλι με πραξικόπημα πέρυσι τον Μάρτιο. Πολύ σύντομα, οι αντάρτες ανέλαβαν τον έλεγχο του Βορρά της χώρας και το κοσμικό MNLA, που αγωνίζεται για ανεξάρτητο κράτος των νομάδων Τουαρέγκ, κατέλαβε τη γειτονική πόλη Ντουέντζα.

Ομως, την 1η Σεπτεμβρίου πήρε το πάνω χέρι η ριζοσπαστική ισλαμιστική MUJAO, που αποτελεί παρακλάδι της Αλ Κάιντα του ισλαμικού Μαγκρέμπ, και αμέσως επέβαλε ισλαμικό νόμο. Ο Ντίκο είπε ότι οι ισλαμιστές στη γειτονιά του δεν ήταν ποτέ ευσεβείς, αλλά μια συμμορία τοπικών ληστών και τυχοδιωκτών εγκληματιών.

Πολλοί πιστεύουν ότι το MNLA είναι αδύνατον να διαχωριστεί από το MUJAO, καθώς οι δύο ομάδες επικαλύπτονται, ανάλογα με το ποια είναι πιο ισχυρή. «Είναι όλοι οι ίδιοι» είπε ο Ντίκο που αναρρώνει από τα τραύματά του, μαζί με τη γυναίκα του και την κόρη του στην πόλη Μόπτι. Ο δήμαρχος της Ντουέντζα, Χασάν Σισέ, είπε ότι το MNLA παρέδωσε την πόλη του στους ισλαμιστές ύστερα από μία φιλική συζήτηση. Οι αντάρτες είχαν λεηλατήσει την πόλη, αφαιρώντας πόρτες και κλιματιστικά από το δημαρχείο, ενώ ο στρατός του Μάλι είχε εξαφανιστεί. Οι αντάρτες ποτέ δεν ξεπέρασαν τους 50, κάποιες φορές ήταν μόλις 5. Κατέλαβαν ολόκληρη πόλη με 5 ή 6 ημιφορτηγά φορτωμένα με όπλα.

AFP

Με ζητοκραυγές και συνθήματα «Vive la France!» υποδέχθηκαν τον γαλλικό στρατό κάτοικοι στο βόρειο Μάλι.

Αντί να δώσουν μάχη, οι ισλαμιστές του Βορρά επέλεξαν να πολεμήσουν κάποια άλλη στιγμή

Στο σύντομο χρονικό διάστημα που διοικούσαν, έσκισαν τις σημαίες του Μάλι και τιμώρησαν με πέντε βουρδουλιές μια παρέα νέων που έπινε οινοπνευματώδη στην κεντρική πλατεία. Οι περισσότεροι μαχητές ήταν ξένοι -από την Αλγερία, τη Μαυριτανία, το Κατάρ- με λίγους ντόπιους.

«Ηθελαν να επιβάλουν τη σαρία (ισλαμικός νόμος) σε όλη τη δυτική Αφρική. Εδερναν όλες τις γυναίκες που δεν κάλυπταν το κεφάλι τους».

Ο δήμαρχος θεωρεί ότι οι αντάρτες μπορεί να κατέφυγαν σε γειτονικές χώρες και να αποτελούν παράγοντα περιφερειακής αστάθειας.

Η Γαλλία ελπίζει ότι η αφρικανική δύναμη επέμβασης, που θα έχει την υποστήριξη του ΟΗΕ και θα αριθμεί 8.000 στρατιώτες, μπορεί να αναπτυχθεί στο Μάλι για να εμπεδώσει την ασφάλεια και να κυνηγήσει τους ισλαμιστές.

Η Βρετανία θα αποστείλει 250 εκπαιδευτές για να βοηθήσουν τη δύναμη αυτή. Επί δέκα χρόνια οι Ηνωμένες Πολιτείες ενίσχυαν τον στρατό του Μάλι, ο οποίος κατέρρευσε μόλις επιτέθηκαν οι ισλαμιστές.

Αξιωματούχοι του γαλλικού υπουργείου Εξωτερικών προτρέπουν τώρα την κυβέρνηση του Μάλι να ξεκινήσει πολιτικό διάλογο με ομάδες πολιτών από τον Βορρά. Θεωρούν ότι μόνο ο διάλογος «Βορρά-Νότου» θα επιτρέψει στην κεντρική εξουσία να επεκταθεί και πάλι στον Βορρά, ο οποίος αποτελεί εστία συχνών εξεγέρσεων.

THE GUARDIAN

23-KOSMOS_KATHI 01/02/2013 11:46 MM Page 23

Το μέλλον στα ιντερνετικά πανεπιστήμια

Χάρβαρντ, MIT και άλλα μεγάλα αμερικανικά ιδρύματα επενδύουν στις πλατφόρμες των Μαζικών Ανοικτών Διαδικτυακών Μαθημάτων

Τον Αύγουστο, τέσσερις μήνες αφότου η Δάφνη Κέλερ και ο Αντριου Νονγκ εγκαινίασαν την προβολή πανεπιστημιακών μαθημάτων στο Διαδίκτυο μέσω της εταιρείας Coursera που ίδρυσαν, τα δωρεάν μαθήματα έχουν προσελκύσει εκατομμύρια χρήστες.

Οι συνιδρυτές της Coursera, που είναι και καθηγητές Πληροφορικής στο Πανεπιστήμιο Στάνφορντ, παρακολούθησαν έκπληκτοι την επιτυχία της ιστοσελίδας τους, με τις εγγραφές σε αυτή να ξεπερνούν τα δύο εκατομμύρια τον περασμένο μήνα. Μέσα σε λιγότερο από ένα χρόνο, η Coursera προσέλκυσε 22 εκατ. δολάρια σε επενδύσεις, ενώ δημιούργησε τέτοια συζήτηση γύρω

> *Τα νέα αυτά συστήματα ίσως προσφέρουν λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει παγκοσμίως η ανώτατη παιδεία, εφόσον βρεθεί τρόπος οι σελίδες αυτές να είναι κερδοφόρες*

από τον εαυτό της, που υποχρέωσε ουσιαστικά τα αμερικανικά πανεπιστήμια να ενταχθούν στο πρόγραμμα.

Την ίδια στιγμή, άλλες προσεγγίσεις για διαδικτυακά μαθήματα κερδίζουν και αυτές έδαφος. Νέες σελίδες, όπως η Udemy, επιτρέπουν σε καθηγητές να δημοσιεύουν τις παραδόσεις τους στο Ιντερνετ. Το Χάρβαρντ και το MIT στη Βοστώνη προσέφεραν, από τη μεριά τους, 30 εκατ. δολάρια έκαστο για τη δημιουργία της σελίδας edX, μια από τις πιο πρόσφατες και πλήρεις προσπάθειες Μαζικών Ανοικτών Διαδικτυακών Μαθημάτων (MOOC).

Πανεπιστημιακά ιδρύματα που προσφέρουν διαδικτυακά μαθήματα Μοοc

Πανεπιστήμιο Στάνφορντ

www.ai-class.com και www.udacity.com/course/cs271

Στις διευθύνσεις αυτές, το πανεπιστήμιο προσφέρει δωρεάν τη διάσημη διάλεξη του Σεμπάστιαν Τρουν για την Τεχνητή Νοημοσύνη, καθώς και άλλα μαθήματα.

MIT Βοστώνης

www.mitx.org

Το εμβληματικό τεχνολογικό ίδρυμα της Μασαχουσέτης προσφέρει ποικιλία διαλέξεων, αλλά και πλήρη πανεπιστημιακά μαθήματα.

MIT, Χάρβαρντ και UCLA Μπέρκλεϊ

www.edx.org

Τα τρία μεγαθήρια της παγκόσμιας έρευνας εγκαινίασαν την πρωτοβουλία edX, με στόχο να προσεγγίσουν 1 δισ. φοιτητές σε όλο τον κόσμο.

Coursera

www.coursera.org

Το μη κερδοσκοπικό αυτό ίδρυμα εξασφάλισε συνεργασίες διαδικτυακής μάθησης με καθηγητές των παρακάτω αμερικανικών πανεπιστημίων:

- Πανεπιστήμιο της Πενσιλβάνια
- Πανεπιστήμιο Πρίνστον
- Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν
- Κολέγιο Ουέσλι
- Πανεπιστήμιο Τζορτζτάουν

Πανεπιστήμιο της Φλόριντα στο Μαϊάμι

http://globalacademy.miami.edu/

Το πανεπιστήμιο εγκαινίασε πριν από δύο μήνες την πρώτη σελίδα που απευθύνεται σε μαθητές των τελευταίων τάξεων των αμερικανικών λυκείων.

MOOC = Massive Open Online Courses

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πληρωμή άδειες αναμετάδοσης μαθημάτων ή ακόμη και την πώληση στατιστικών δεδομένων σε εργοδότες.

Από τη μεριά τους, η κ. Κέλερ και ο κ. Νονγκ επιμένουν στην πρόθεσή τους να μην αναστείλουν τη δωρεάν προσφορά των παραδόσεων σε ιδιώτες. Η παιδεία, επαναλαμβάνουν διαρκώς, πρέπει να είναι δικαίωμα και όχι προνόμιο. Τα συμβόλαια της Coursera με πανεπιστημιακά ιδρύματα, τα οποία θέλουν να προβάλουν μέσω αυτής τα μαθήματά τους, διατηρούν τη μερίδα του λέοντος της κερδοφορίας για την εταιρεία, με το πανεπιστήμιο να λαμβάνει μόλις 6% των απολαβών.

Αλλη δυνατότητα κερδοφορίας, σύμφωνα με τους δημιουργούς της Coursera, βρίσκεται στη χρέωση συνδρομής μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων, για παράδειγμα για την πραγματοποίηση διαδικτυακής συζήτησης γύρω από το θέμα των παραδόσεων ή για την παρακολούθηση μαθημάτων από καθηγητές με μεγαλύτερη ειδίκευση, χωρίς να αποκλείεται η χρήση εταιρικών χορηγών.

Προτίμησαν το δωρεάν

Ορισμένες πρώιμες προσπάθειες ενίσχυσης της κερδοφορίας των MOOC δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Το Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον, για παράδειγμα, προσέφερε μάθημα έναντι αμοιβής στην ιστοσελίδα Coursera. Παρότι, όμως, χιλιάδες φοιτητές ενεγράφησαν στη δωρεάν εκδοχή του μαθήματος, μόλις δέκα φοιτητές επέλεξαν το επ' αμοιβή μάθημα. Ο αντιπρύτανης του ιδρύματος, Ντέιβιντ Σατμάρι, εκτιμά ότι μέρος του προβλήματος αφορά την καθυστέρηση με την οποία το πανεπιστήμιο κοινοποίησε τη διαδικτυακή δυνατότητα αυτή, καθώς οι φοιτητές είχαν ήδη ολοκληρώσει τις εγγραφές στο δωρεάν μάθημα. «Θα ξαναπροσπαθήσουμε. Πιστεύω ότι αν οι φοιτητές γνωρίζουν για τη δυνατότητα αυτή, θα είναι πρόθυμοι να πληρώσουν μικρό ποσό, που θα τους δίνει πρόσβαση σε ιδιαίτερο μάθημα», λέει ο δρ Σατμάρι.

Οι ιδρυτές της Coursera έχουν καταστεί μάντεις του μέλλοντος της ανώτατης παιδείας, μεταδίδοντας το «Ευαγγέλιό» τους για χωρίς σύνορα μάθηση σε διεθνή συνέδρια και συναντήσεις. Σε αυτά, περιγράφουν πώς τα δωρεάν διαδικτυακά μαθήματα θα ανοίξουν τον δρόμο της ανώτατης παιδείας σε κάθε κάτοικο της Γης με πρόσβαση στο Ιντερνετ και πώς θα απελευθερώσουν τους καθηγητές από την επαναληπτική διδασκαλία, παράγοντας την ίδια στιγμή πληθώρα χρήσιμων στατιστικών δεδομένων που θα φωτίσουν τον τρόπο με τον οποίο οι φοιτητές μαθαίνουν.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του δρος Ιεζεκιήλ Εμάνιουελ, του Πανεπιστημίου της Πενσιλβάνια, ο οποίος διδάσκει δύο μαθήματα στην ιστοσελίδα Coursera, το πρώτο για τη μεταρρύθμιση του υγειονομικού συστήματος από τον πρόεδρο Ομπάμα και το άλλο για τη διατήρηση νοσοκομειακών πόρων. Ο δρ Εμάνιουελ εξηγεί ότι δεν αποσκοπεί να αποτυπώσει μια παράδοση μαθήματος η οποία θα μπορεί να επαναλαμβάνεται εσαεί. Αντίθετα, επιδιώκει να διευρύνει την ενημέρωση γύρω από ζωτικής σημασίας θέματα υγειονομικής πολιτικής. Αντί, λοιπόν, να «ανακυκλώσει» τις περσινές του παραδόσεις, ο δρ Εμάνιουελ τις ανανέωσε, χρησιμοποιώντας μάλιστα δύο κάμερες.

Α.Ρ., REUTERS

Τι προτιμούν οι Ελληνες

Παράθυρο στον κόσμο των ευρωπαϊκών και αμερικανικών ΑΕΙ ανοίγουν κάθε χρόνο οι εκθέσεις των αρμόδιων ιδρυμάτων από κάθε χώρα. Οι εκθέσεις παρουσίασης των ξένων ΑΕΙ στους Ελληνες ενδιαφερόμενους διοργανώνονται ετησίως – περί τα τέλη της άνοιξης ή τις αρχές του φθινοπώρου– από ιδρύματα όπως το Ιδρυμα Fulbright, το Βρετανικό Συμβούλιο, το Ινστιτούτο Γκαίτε και το Γαλλικό Ινστιτούτο. Μάλιστα, πρόσφατα ανοίχτηκε και ηλεκτρονικό παράθυρο, καθώς για ένα 24ωρο λειτούργησε διαδικτυακή έκθεση Αμερικανικών Κολεγίων από την υπηρεσία EducationUSA. Στις εκθέσεις αυτές, εκπρόσωποι πανεπιστημίων και κολεγίων παρουσιάζουν στους ενδιαφερόμενους λεπτομέρειες για τα ιδρύματα και το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας τους. Αλλωστε, η Ελλάδα είναι μεταξύ των χωρών με τη μεγαλύτερη φοιτητική μετανάστευση. Παρ' ότι η οξύτατη οικονομική κρίση περιόρισε το κύμα φυγής, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ Education at Glance για το 2012, 22.000 Ελληνες σπουδάζουν στο εξωτερικό. Οι Ελληνες σε ξένα ΑΕΙ αποτελούν το 5,8% του συνόλου των Ελλήνων φοιτητών. Πρόκειται για το έκτο μεγαλύτερο ποσοστό στην Ευρώπη. Οι Ελληνες επιλέγουν τα βρετανικά ΑΕΙ (το 36,1%) και ακολουθούν η Γερμανία (15,8%), η Ιταλία (9,2%), η Γαλλία (5%) και οι ΗΠΑ (4,8%). ΑΠ. Λ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ... ΤΟ ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟ

Θέμης Αδαμαντίδης - Δημήτρης Μητροπάνος - Δημήτρης Μπάσης

31 ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΑ, ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ

Απ' το «Μια Ζωή Πληρώνω Αμαρτίες Αλλονών» στα «Λαδάδικα», απ' το «Βρέχει Φωτιά στη Στράτα μου» στο «Μα πού να Πάω», απ' τη «Συννεφιασμένη Κυριακή» και το «Δυο Πόρτες Έχει η Ζωή», στο «Ερωτικό», δύο ώρες ζεϊμπέκικα με τις εικόνες και τα αρώματα των εποχών να εναλλάσσονται. Τραγούδια που μας έχουν σημαδέψει ανεξίπτηλα από σημαντικούς συνθέτες και στιχουργούς.

ΜΙΑ ΖΩΗ ΠΛΗΡΩΝΩ ΑΜΑΡΤΙΕΣ ΑΛΛΟΝΩΝ
ΜΑ ΠΟΥ ΝΑ ΠΑΩ
ΑΠΟΨΕ ΘΕΛΩ ΝΑ ΠΙΩ
Σ' ΑΝΑΖΗΤΩ ΣΤΗ ΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΒΡΟΥΜΕ ΟΥΡΑΝΟ
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΑΓΓΕΛΟΙ
ΔΕΝ ΘΑ ΞΑΝΑΓΑΠΗΣΩ
ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΕΣ
ΒΡΕΧΕΙ ΦΩΤΙΑ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΑ ΜΟΥ

ΜΙΑ ΣΤΑΣΗ ΕΔΩ
ΠΑΛΙΑΤΖΗΣ
ΦΕΥΓΟΝΤΑΣ
ΠΑΡΑΣΤΡΑΤΗΜΑ
ΠΡΙΝ ΧΑΘΕΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΑΣ
ΤΕΣΣΕΡΙΣ
ΚΛΑΙΕΙ ΑΠΟΨΕ Η ΓΕΙΤΟΝΙΑ
ΠΕΣ ΜΟΥ ΠΟΥ ΠΟΥΛΑΝ ΚΑΡΔΙΕΣ
ΣΤΟ ΑΔΕΙΟ ΜΟΥ ΠΑΚΕΤΟ
ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΟΥ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟ 2ο CD ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

24-ADV GASTRONOMOS_KATHI 01/02/2013 7:54 MM Page 4

ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

γαστρονόμος

Νομίζετε πως ο Τραχανάς είναι μόνο σούπα;

Ο τραχανάς όπως δεν τον έχετε ξαναδοκιμάσει
Σε σουφλέ, σε κεφτέδες ή σε ταμπουλέ

15 πεντανόστιμες συνταγές μαζί με οδηγίες και συμβουλές για τους καλύτερους συνδυασμούς με μυρωδικά, μπαχαρικά, αλλά και τυριά.
Ακόμη, όλα όσα πρέπει να ξέρουμε για τα μανιτάρια πλευρώτους και 5 μοναδικές συνταγές για να τα απολαύσουμε στο φούρνο.
Για γλυκό, ο Στέλιος Παρλιάρος φτιάχνει cupcakes σε 4 διαφορετικές εκδοχές.

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

OIK_01_Q8_OIK_01 01/02/2013 8:15 MM Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Eurobank Private Banking

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-1,48%	-3,73%	0,83%*	0,37%*	3,39%*	-0,14%*	0,82%*	1,23%	1,40%

ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΔΡ Λ. ΕΒΑΝΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Τι διδάσκει η εμπειρία του MIT για την Κύπρο

Με γνώμονα την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, ο ομότιμος καθηγητής του MIT, Λόρενς Έβανς, αναλύει στην «Κ» τις μεθόδους, όπως γίνονται κατανοητές μέσα από την εμπειρία του MIT, που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και στην περίπτωση της Κύπρου, στοχεύοντας στην επιχειρηματική αριστεία. **Σελ.6**

ΕΜΠΟΡΙΟ

Ταχυμεταφορές από την «Cronos Express»

Εντοπίζοντας εύστοχα τις επιχειρηματικές ευκαιρίες που προκύπτουν μέσα από μια κρίση, και προβαίνοντας στις κατάλληλες κινήσεις, το Πρακτορείο Τύπου Κρόνος, μέσα από την ίδρυση της «Cronos Express», επεκτείνει τις δραστηριότητές του και στον τομέα των ταχυμεταφορών, στοχεύοντας στην παροχή καινοτόμων και χαμηλού κόστους υπηρεσίες. **Σελ. 6**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Μισογεμάτο ποτήρι βλέπουν οι CEOs

Οι Κύπριοι CEOs εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι για τις προοπτικές ανάπτυξής τους μέσα στα επόμενα τρία χρόνια, με το 25% αυτών να δηλώνουν πολύ αισιόδοξοι, σύμφωνα με έρευνα της PWC. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι CEOs στην Κύπρο, όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων τους, είναι πιο αισιόδοξοι (94%) από τους CEOs στην Ευρωζώνη (82%) αλλά και διεθνώς (90%). **Σελ. 8**

Real Estate

Επιδείνωση στο επιχειρηματικό κλίμα στις κατασκευές λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών. Ωστόσο, θετικά σημάδια διαφαίνονται από την προσπάθεια προσέλκυσης ξένων αγοραστών, κυρίως Ρώσων και Κινέζων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις έχουν γίνει πέραν των 900 πωλήσεων με κίνητρο την άδεια παραμονής. **Σελ. 12**

Νευρικότητα φέρνουν Pimco και Γερμανία

Εξετάστηκε σοβαρά το ενδεχόμενο «κλεισίματος μιας τράπεζας» αλλά αργότερα έγιναν δεύτερες σκέψεις

Η ρευστότητα και η αβεβαιότητα συνεχίζουν να ταλαιπωρούν την κυπριακή οικονομία, η οποία βιώνει πρωτόγνωρα επίπεδα ανεργίας, μια ανάσα από το 15%. Η πνοή που φαίνεται να δίνει η Μόσχα στην κυπριακή κυβέρνηση για τη διαχείριση του κυπριακού μνημονίου δεν εξουδετερώνει τις πιέσεις από τη Γερμανία, ενώ δεν δίνει αμέσως απάντηση στο ζήτημα της βιωσιμότητας. Είναι ενδεικτικό ότι στην έδρα του ΔΝΤ αναμένουν ακόμη το «πράσινο φως» από την Ευρώπη για το είδος της εμπλοκής που θα έχει –αν τελικά θα έχει– το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ενδεικτικό των δυσκολιών για να βγουν τα νούμερα της κυπριακής διάσωσης είναι ότι μελετήθηκε από το ΔΝΤ, στα μέσα του περασμένου καλοκαιριού, η επιλογή να αφεθεί η μία από τις δύο κυπριακές τράπεζες να καταρρεύσει. Η επιλογή αυτή εγκαταλείφθηκε υπό τον φόβο των επιπτώσεων. Ώθηση στις εξελίξεις να δώσει το πόρισμα της Pimco, με τους τραπεζίτες να αντιδρούν προκαταβολικά. «Η άσκηση που έγινε δεν συνάδει ούτε με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα ούτε με τις αρχές της Βασιλείας ΙΙ», σημείωσε στην «Κ» ανώτερος Κύπριος τραπεζίτης.

Οι ενστάσεις της κυπριακής πλευράς εκτιμάται ότι θα διατυπωθούν σε Παράρτημα της έκθεσης, στο τέλος του κειμένου. Σε αυτό το Παράρτημα, το οποίο θα κατεβάζει το όριο του αρνητικού σεναρίου κάτω από τα 10 δισ. ευρώ και θα τονίζεται πως οι πιθανότητες υλοποίησής του κυμαίνονται κοντά στο 2%, γι' αυτό και θεωρείται «ακραίο». **Σελ. 4**

Φρένο από ΗΠΑ στη συγχώνευση Bud - Corona

Με την αιτιολογία ότι το κόστος της συμφωνίας που ανέρχεται στα 20,1 δισ. δολάρια ενδεχομένως να σημαίνει υψηλότερες τιμές για τους Αμερικανούς καταναλωτές μπύρας, η κυβέρνηση των ΗΠΑ κατέθεσε αγωγή εναντίον της συμφωνίας της Anheuser-Busch InBev SA για εξαγορά του άλλου μισού της μεξικανικής ζυθοποιίας Grupo Modelo, που δεν της ανήκει, ακόμα. Σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters, η κίνηση της αμερικανικής κυβέρνησης θέτει σε κίνδυνο το μέλλον μιας από τις μεγαλύτερες συμφωνίες του 2012, καθώς και μια σχετική συμφωνία που επρόκειτο να αλλάξει την τύχη μιας από τις ηγέτιδες στη βιομηχανία κρασιού, της Constellation Brands. Οι τιμές των μετοχών και των τριών εταιρειών έπεσαν κατακόρυφα έπειτα από τη σχετική ανακοίνωση. Ως γνωστό, η βιομηχανία μπύρας αποτελείται από δύο μεγάλους παίκτες, την AB InBev, η οποία διαθέτει εκτός πολλών άλλων τις μπύρες Budweiser και Stella Artois, και τη MillerCoors, μια κοινοπραξία μεταξύ των SABMiller και Molson Coors Brewing. Η δεσπόζουσα θέση τους, θα μπορούσε θεωρητικά να τους παρέχει τη δύναμη να αυξάνουν τις τιμές των προϊόντων τους οποιαδήποτε στιγμή το επιθυμούν. Ωστόσο, όταν αποπειράθηκαν να το πράξουν, η μικρότερη εταιρεία ζυθοποιίας, Modelo, με τη διάσημη Corona της, την οποία επιχειρεί σήμερα να εξαγοράσει η AB InBev, αρνήθηκε να συμμετάσχει, κερδίζοντας έτσι μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, όπως σημειώνει το αμερικανικό Υπ. Δικαιοσύνης. Όπως και να 'χει, η δικαστική διαμάχη πρόκειται να διαρκέσει για μήνες, διάστημα το οποίο είναι αρκετά μεγάλο ούτως ώστε να προκαλέσει την κατάρρευση της συμφωνίας.

Εντείνεται το πρόβλημα ρευστότητας στις τράπεζες

Πίσω από τις αυξημένες καταθέσεις που καταγράφηκαν στο τραπεζικό σύστημα για τον Δεκέμβριο, κρύβεται η αύξηση καταθέσεων σε ξένο νόμισμα, και κυρίως σε δολάρια. Οι καταθέσεις αυτές είναι μεν αυξημένες, αλλά δεν διαφοροποιούνται από τις διαχρονικές τάσεις των καταθέσεων, οι οποίες θέλουν αυξημένες εισροές δολαρίων στην Κύπρο στο τέλος του έτους. Γι' αυτό και οι νέες καταθέσεις δεν ανατρέπουν τη γενικότερη, ανησυχητική εικόνα του τραπεζικού συστήματος, το οποίο συνεχίζει να καταγράφει περισσότερα δάνεια από τις καταθέσεις.

Παρά την ευφορία που προκάλεσαν τα στοιχεία την περασμένη εβδομάδα, βασικό ερώτημα για την πορεία του τραπεζικού συστήματος είναι πώς θα αντιμετωπίσει τις πιέσεις στη ρευστότητά του και πώς θα αντιδράσει στα αυξανόμενα δάνεια. Σημαντικό στοιχείο είναι πως, σε μεγάλο βαθμό, η αύξηση στα δάνεια οφείλεται σε ανατοκισμό και ανατίμηση των υφιστάμενων δανείων, κάτι που ισοδυναμεί, ουσιαστικά, με μαγείρεμα των βιβλίων.

Στα θετικά, πάντως, πρέπει να καταγραφεί το γεγονός ότι αυξάνονται και οι καταθέσεις των νοικοκυριών, μετά από μια περίοδο κατά την οποία φαίνεται πως αξιοποιούσαν τα «αποθεματικά» τους για να καλύψουν τις ανάγκες τους. **Σελ. 3**

Αναζητείται η χρυσή τομή για τις υπεραγορές Ορφανίδη

Η Λαϊκή Τράπεζα, ο μεγαλύτερος πιστωτής των υπεραγορών Ορφανίδη προχώρησε στον διορισμό διαχειριστών στην αλυσίδα υπεραγορών Ορφανίδη με σκοπό να εξετάσουν την κατάσταση στην εταιρεία και να εισηγηθούν –σε συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους– μια λύση που θα συνεπάγεται τις λιγότερες δυνατές απώλειες για όλους. Βασικά οι επιλογές είναι δύο: η εκκαθάριση ή η πώληση της εταιρείας σε τρίτο (ή τμημάτων της εταιρείας). Η Λαϊκή Τράπεζα εξαιτίας της τελευταίας ομολογιακής έκδοσης έχει προβάδισμα, μεταξύ των πιστωτών και προμηθευτών, στην αποπληρωμή των οφειλόμενων, αλλά η Τράπεζα δεν θέλει να αδικήσει κανέναν και φέρεται να είναι ανοιχτή σε ιδέες και λύσεις που θα επιτρέψουν δίκαιες απώλειες για όλους. Τις εξελίξεις παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο ανταγωνισμός, καθώς το μερίδιο της Ορφανίδης είχε ξεπεράσει τα 200 εκατ. ευρώ. Στο μεταξύ, τρέχει η έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το πώς και πού διοχετεύτηκαν τα χρήματα της τελευταίας ομολογιακής έκδοσης της Ορφανίδης, ενώ από πλευράς μετόχων – επενδυτών ο ΠΑΣΕΧΑ έχει αναδείξει ένα ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων στην παροχή νομικών και λοιπών υπηρεσιών τόσο προς την Ορφανίδης όσο και προς την ίδια τη Λαϊκή Τράπεζα. **Σελ. 5**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ο καλός κύριος Μάχαφι και οι αλχημείες

Το 1914 είχε ήδη κλείσει 32 χρόνια ως τραπεζίτης και δεν του άρεσε αυτό που έβλεπε. Καθυστερημένα δάνεια, τα οποία δεν πληρώνονταν στην ώρα τους, αντιμετωπίζονταν στη Home Bank of Canada με ένα πολύ έξυπνο τρόπο: οι καθυστερημένες δόσεις, συμπεριλαμβανομένων και των τόκων, συνυπολογίζονταν στη συνολική αξία του δανείου. Με βάση τη νέα αξία του δανείου, υπολογίζονταν στη συνέχεια οι μελλοντικές δόσεις και έσοδα, με αποτέλεσμα η τράπεζα να δείχνει ισχυρή και υγιέστατη.

Οι μέτοχοι, μάλιστα, απολάμβαναν και αυξημένα μερίσματα, ενώ και η κορυφή της διοίκησης της τράπεζας, απολάμβανε τα δικά της μπόνους.

Ο Γουίλιαμ Μάχαφι, διευθυντής του καταστήματος της τράπεζας στο Winnipeg, έκρινε πως έπρεπε να ενημερώσει τους περιφερειακούς διευθυντές της τράπεζας πως αυτή η πρακτική ισοδυναμούσε με «μαγείρεμα των βιβλίων», με αλχημείες που δεν μπορούσαν να αντέξουν για πάντα. Σε επιστολή του προς τον ομοσπονδιακό υπουργό Οικονομικών του Καναδά, σχολίασε επίσης και τα δάνεια σε συνδεδεμένα πρόσωπα και εταιρείες, που δεν έδειχναν ικανά να εξυπηρετήσουν τις υποχρεώσεις τους.

Ο καλός κύριος Μάχαφι έχασε τη δουλειά του το 1917 και οι επίμονες αντιρρήσεις του στα όσα γίνονταν στη Home Bank δεν εισακούστηκαν από κανένα.

Έως το 1920, όταν τα πράγματα έφτασαν στο αναπόφευκτο. Μια μίνι ύφεση, με αυξημένα επιτόκια και μειωμένη ζήτηση πιστώσεων, έριξε τις αξίες των ενεργητικών. Η Home Bank άρχισε να καταρρέει. Οι κύριοι μέτοχοι την εγκατέλειψαν, η κυβέρνηση αρνήθηκε να τη διασώσει, η μετοχή της έπεσε στα μερικά σεντ (ας πούμε τεσσεράμισι) και οι καταθέτες έφυγαν σε κατάσταση πανικού.

Εκείνο τον καιρό, στον Καναδά δεν είχαν ELA. Τον Αύγουστο του 1923, η τράπεζα έπαιξε κανόνι και δέκα διευθυντές πήγαν για βόλτα με χειροπέδες.

Από τον μακρινό Καναδά και τις αρχές του προηγούμενου αιώνα μέχρι τη σημερινή Κύπρο, τελικά οι διαφορές δεν είναι και τόσο μεγάλες. Όπως και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, όταν αποφεύγεις το αναπόφευκτο, όταν μαγειρεύεις τα βιβλία και όταν δανείζεις με κριτήρια που δεν έχουν να κάνουν με τις βέλτιστες πρακτικές, γράφεις μόνος σου τη μοίρα σου.

Ακόμα και σήμερα, τα βιβλία έχουν χρωστούμενους φόρους

Η Λαϊκή, μόλις τον επόμενο μήνα μετά τη διάσωσή της, κατέγραψε μια τρομακτική αύξηση στα δάνειά της, με τον Ιούνιο να καταγράφει αύξηση των πιστώσεων κατά 814,3 εκατ. ευρώ.

Στην περίπτωση του Καναδά, ακολουθήθηκε μια απόλυτα ορθόδοξη στρατηγική. Οι καταθέτες –ή τουλάχιστον οι πιο πολλοί από αυτούς– διασώθηκαν. Η χρεοκοπημένη τράπεζα αφέθηκε να κλείσει και ως άμυνα για την οικονομία, ενισχύθηκαν οι άλλες συστημικά συνδεδεμένες τράπεζες με άμεση κρατική αρωγή. Η λύση αυτή έγινε, σιγά-σιγά, η παραδοσιακή συνταγή για τις τραπεζικές κρίσεις.

Πλέον, το μεγαλύτερο ζητούμενο είναι μια συγυρισμένη κίνηση, μέσω μιας παραλλαγής της «κακής τράπεζας», της AMC (Asset Management Company), για να ξεχωρίσουν τα βιβλία των τραπεζών και να διαχωριστούν πλήρως τα υγιή στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών, από τα προβληματικά. Σε αυτό το πλαίσιο, η Κεντρική επιμένει πως θα πρέπει να ολοκληρωθεί και η απομόχλευση μέσα από το AMC. Ωστόσο, πρέπει να βρεθεί μια υποφερτή φόρμουλα –την οποία δεν δείχνουν να έχουν βρει στην Κεντρική– για το πώς θα επωφεληθούν οι τράπεζες από την αποξένωση μη τραπεζικών εργασιών και άλλων ενεργητικών. Σήμερα, η εικόνα είναι πως οι τράπεζες θα πωλήσουν όσο-όσο εύρωστες εργασίες τους, οι οποίες θα μεταπωληθούν σε υψηλότερη τιμή από την AMC. Η συμμετοχή των τραπεζών στη μετοχική δομή της AMC δεν αρκεί για να τις γλυτώσει από ένα ξεπούλημα εργασιών τους όπως τη Eurolife και τη CypriaLife, όσο-όσο. Πέρα από αυτό, όμως, υπάρχει και μια άλλη πτυχή. Οι ίδιες οι τράπεζες απειλούν τη βιωσιμότητα του χρέους. Γι αυτό, εξάλλου, και θα γίνει ένα ξεδίπλωμα της ενίσχυσής τους μέσα σε περίπου δύο χρόνια: Για να μη δοθούν αμέσως τα χρήματα για την ανακεφαλαιοποίηση και ν' αυξηθεί ανυπόφορα το δημόσιο χρέος. Αν, όμως, μπορούσε να γίνει κάτι τέτοιο, θα είχαμε μια βαθειά μεν, αλλά πολύ προσωρινή κρίση, σε σχήμα V. Μετά από μια βαθύτατη κρίση, θα μπορούσε το έτος να κλείσει υποφερτά, με (σχετικά, πάντα) ταχεία ανάπτυξη.

Αντί τούτου, η επέκταση της κεφαλαιακής ενίσχυσης, οδηγεί την Κύπρο σε μια ύφεση που το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά στο 3,5%. Εμείς ελπίζουμε να μην ξεπεράσει κατά πολύ το 4%. Με την πιστωτική επέκταση νεκρή –εκτός από την ανατίμηση των προβληματικών δανείων που έκανε η Λαϊκή, ά λα Home Bank– η οικονομία θα παραμείνει εγκλωβισμένη σε υφεσιακές πιέσεις, και η όποια ανάκαμψη θα είναι εντελώς αναιμική.

Ο μόνος τρόπος για να αλλάξει αυτή η εικόνα, είναι η «καναδέζικη» λύση: Να κλείσουν άμεσα οι οίκοι που έτσι κι αλλιώς δεν σώζονται και να οδηγηθεί το τραπεζικό σύστημα σε μια θέση που να μπορεί να αντιμετωπίσει τις τεράστιες πιέσεις των επόμενων ετών. Για να γίνει αυτό δεν θα πρέπει να γίνει μικρότερο το τραπεζικό σύστημα. Αντίθετα, θα πρέπει να εξασφαλιστεί «πολυφωνία» που να ενισχύει και τον ανταγωνισμό. Με συγχωνεύσεις που να ενισχύουν τους μικρούς οίκους, αλλά και με ριζικό «ξεχόρτισμα» και κλείσιμο οίκων όπου το κόστος της συνεχιζόμενης διάσωσης είναι μεγαλύτερο από το κόστος του λουκέτου. Μια τέτοια πολιτική θα μειώσει, συν τοις άλλοις, και τις ανάγκες για ανακεφαλαιοποίηση.

Επίσης πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονηθεί ΜΔΠ. Και τα έσοδα από το Φυσικό Αέριο, μακριά από τον προϋπολογισμό.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Φορολογικές Πληροφορίες 2013 - Κύπρος

Ο Φορολογικός οδηγός διανέμεται δωρεάν από τα τμήματα υποδοχής των γραφείων της PwC σε όλη την Κύπρο. Μπορείτε επίσης να τον βρείτε και στην ιστοσελίδα μας.

pwc

OIK_02-DHKTHS_OIK_02 01/02/2013 6:55 MM Page 2

ΑΝΑΛΥΣΗ / *Της* **ΖΕΖΑ ΖΗΚΟΥ**

Μπορεί να υπάρξει Ευρώπη χωρίς τη Βρετανία;

Το ερώτημα έχει εύκολη απάντηση: ναι, αλλά μάλλον δεν θα χρειαστεί. Η υπόσχεση του πρωθυπουργού της Βρετανίας, Ντέιβιντ Κάμερον, ότι θα διεξαγάγει δημοψήφισμα σχετικά με την παραμονή ή όχι της Βρετανίας στην Ευρωπαϊκή Ενωση -υπό την προϋπόθεση ότι θα κερδίσει τις επόμενες εκλογές- απλώς διασκεδάζει την ακλόνητη «ευρωφοβία» στη χώρα του. Τα αντιευρωπαϊκά αισθήματα είναι ισχυρότερα και από την εποχή της σιδηράς κυρίας Θάτσερ σβήνοντας από τη μνήμη την εποχή Τόνι Μπλερ, του πολιτικού που αναρριχήθηκε θριαμβικά στην εξουσία με το σύνθημα «το μέλλον μας είναι η Ευρώπη».

Το περιβόητο Κόμμα της Ανεξαρτησίας (UKIP), που «αποψίλωσε» τους Συντηρητικούς και τους Εργατικούς του Τόνι Μπλερ έχει διαβρώσει τη Βρετανία. Ο Κάμερον αναγκάστηκε να υποσχεθεί τη διενέργεια του δημοψηφίσματος το 2017 εξαιτίας της πίεσης που δέχεται από τους ευρωσκεπτικιστές Τόρις και εξαιτίας του φόβου ότι το UKIP, το οποίο επιθυμεί διακαώς την αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε., θα κερδίσει συντηρητικές ψήφους στις εκλογές του 2015. Ο ελιγμός του Κάμερον, ότι πρώτα θέλει να προσπαθήσει να διαπραγματευτεί ένα «νέο διακανονισμό» βασισμένο σε μια ανταγωνιστική, ευέλικτη και δίκαιη κοινή αγορά, όπως και το επιχείρημά του ότι η εξουσία θα πρέπει να επιστρέφει στα κράτη-μέλη και όχι να κατευθύνεται μόνο προς τις Βρυξέλλες, έχουν ερείσματα. Φυσικά ίσως να μη φτάσει ποτέ στο δημοψήφισμα η Βρετανία, αν ο Κάμερον χάσει τις επόμενες εκλογές. Φυσικά η χώρα που ανησύχησε με τη στάση του Βρετανού πρωθυπουργού ήταν η Γερμανία. Δηλώσεις προσέγγισης διατυπώθηκαν αμέσως από την πλευρά της καγκελαρίου Μέρκελ που είναι στο Νταβός, σε αντίθεση με την πολιτικά αυτάρεσκη Γαλλία που δείχνει να αισθάνεται μάλλον δικαιωμένη από την τροπή των ευρωβρετανικών σχέσεων.

Η επαναδιαπραγμάτευση του ρόλου της Βρετανίας στην Ευρωπαϊκή Ενωση είναι αρκούντως φιλόδοξη. Το Λονδίνο έχει διαπραγματευτεί ορισμένες εξαιρέσεις από τις πολιτικές της Ε.Ε. και στο παρελθόν, καταφέρνοντας να κερδίσει κάποιες. Εχει δηλώσει, επίσης, ότι θα διεκδικήσει εκ νέου εξουσίες που παραδόθηκαν από το Λονδίνο στην Ευρωπαϊκή Ενωση όσον αφορά θέματα όπως η νομοθεσία για την απασχόληση και οι κοινωνικές και δικαστικές υποθέσεις.

Το Λονδίνο πιστεύει επίσης ότι η Βρετανία έχει παραδώσει μεγάλο μέρος της εθνικής κυριαρχίας της στα υπερεθνικά όργανα της Ε.Ε. Η Βρετανία συνεισφέρει καθαρά στην Ευρωπαϊκή Ενωση και το Λονδίνο αισθάνεται ότι το κόστος υπερβαίνει τα οφέλη από την ιδιότητα του μέλους. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική, η οποία επιδοτεί γεωργικούς τομείς στην ηπειρωτική Ευρώπη, δεν ωφελεί πραγματικά τη Βρετανία και η Κοινή Αλιευτική Πολιτική την έχει αναγκάσει να μοιράζεται τα νερά της με άλλα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Πάντως, ενδιαφέρον είναι ότι ο Κάμερον δεν διαμορφώνει τις προτάσεις του με όρους εθνικής κυριαρχίας, αλλά με όρους κοινωνικής ευημερίας. Με αυτόν τον τρόπο καταγγέλλει τις κοινωνικές επιπτώσεις της ευρωπαϊκής κρίσης. Δείχνει να αντιπροσωπεύει μια βιώσιμη εναλλακτική λύση στη γερμανική ηγεσία της Ευρώπης, ειδικά όταν η Γαλλία είναι αδύναμη και επικεντρωμένη στα δικά της εσωτερικά προβλήματα και τίθεται επικεφαλής ενός αντίλογου στην άποψη της Γερμανίας για την επίλυση της κρίσης.

Επισείεται στον Κάμερον ο κίνδυνος περιθωριοποίησης της Βρετανίας, αλλά μία από τις γοητευτικότερες περιόδους της ιστορίας αυτής της χώρας ήταν εκείνη της «λαμπράς απομόνωσης», επί εποχής του λόρδου Σόλσμπερι, του τελευταίου πρωθυπουργού που ενσάρκωσε τις αυτοκρατορικές παραδόσεις των βρετανικών νήσων, που δεν χωρίζονται από την υπόλοιπη Ευρώπη μόνον από τη Μάγχη.

Η Βρετανία, ως αυτοκρατορία υπεράκτιων αποικιών, ενδιαφερόταν για την πορεία των ευρωπαϊκών υποθέσεων μόνον όταν ετίθετο σε κίνδυνο το σύστημα ισορροπιών που κυριαρχούσε στην ήπειρο. Η εμπλοκή της σε δύο Παγκοσμίους Πολέμους είχε ως στόχο να αποτρέψει τη δυσανάλογη μεγέθυνση της γερμανικής επιρροής. Ο Κάμερον είναι πολιτικός με παρουσία κοινοβουλευτική μόλις ένδεκα ετών, αλλά με βάθος οικογενειακής παράδοσης πάνω από δύο αιώνες και συγγενής της δυναστείας των Ουίνδσορ. Δεν ανήκει στους «αυτοδημιούργητους» που διοικούν σήμερα την Ευρώπη, οι οποίοι προθύμως προσαρμόζονται πάντα υπέρ της σωτηρίας της πατρίδας.

Πάντως, για έναν συντηρητικό ηγέτη και γνωστό «ευρωσκεπτικιστή», η χθεσινή άρνηση ήταν μάλλον αναμενόμενη. Το 2006 απέσυρε τους Συντηρητικούς από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, σε μια προσπάθεια να κερδίσει την εύνοια των ευρωσκεπτικιστών βουλευτών των Τόρις. Να σημειωθεί ότι ο Κάμερον είχε υποσχεθεί ότι θα διοργανώσει δημοψήφισμα για τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Αλλά όταν η Συνθήκη τέθηκε σε εφαρμογή ανέκρουσε πρύμναν. Οι ευρωσκεπτικιστές Τόρις εξοργίστηκαν, αλλά τουλάχιστον απεφεύχθη το ενδεχόμενο ανοιχτού «πολέμου» μεταξύ του Λονδίνου και των Ευρωπαίων εταίρων του.

Τέλος, να θυμίσω ότι ο Κάμερον επέλεξε την εντυπωσιακή αποχώρηση των Τόρις το 2009 από το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα στο Ευρωκοινοβούλιο, στο οποίο συγκαταλέγονται οι Γερμανοί Χριστιανοδημοκράτες της Αγκελα Μέρκελ, το κεντροδεξιό κόμμα του Νικολά Σαρκοζί και η Ν.Δ. του Αντώνη Σαμαρά. Αποχωρώντας από την παράταξη των παραδοσιακών κεντροδεξιών κομμάτων της Ευρώπης, ο Ντέιβιντ Κάμερον χωρίς δισταγμούς απομόνωσε τους Συντηρητικούς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

59% εκ των Κυπρίων CEOs παρουσιάζονται σχετικά απαισιόδοξοι όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεών τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, σύμφωνα με τη 16η έρευνα της PwC για τους CEOs.

40% των ερωτηθέντων δήλωσαν αισιόδοξοι για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων τους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ίδιας έρευνας.

25% των CEOs στην Κύπρο εμφανίζονται πολύ αισιόδοξοι για τις προοπτικές ανάπτυξής των επιχειρήσεών τους μέσα στα επόμενα 3 χρόνια, με βάση την έρευνα της PwC, καταγράφοντας αύξηση της τάξεως του 22% σε σχέση με την περσινή έρευνα.

91% των συμμετεχόντων στην Κύπρο δήλωσε ότι ανησυχεί για την αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη, ενώ το 88% ότι ανησυχεί για τα μέτρα του κράτους σε σχέση με την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, καθώς και για την έλλειψη σταθερότητας στις κεφαλαιαγορές.

91% των CEOs στην Κύπρο δηλώνει, επίσης, ανήσυχη για την αδυναμία χρηματοδότησης της ανάπτυξης, ενώ το 84% φαίνεται να το απασχολεί η μεταβολή της καταναλωτικής δαπάνης και συμπεριφοράς.

ΔΗΚΤΗΣ

Υπερβολές

Υπερβολές φαίνεται πως έγραψε ο Δήκτης την περασμένη εβδομάδα για το service αξίας 2.000 ευρώ από τη Mercedes. Δεν ήταν «ένα απλό τακτικό service» όπως γράψαμε, αλλά προέκυψαν πολλές ανάγκες στο συγκεκριμένο όχημα, όπως φαίνεται. Το «απλό τακτικό service» είναι γύρω στα 350 ευρώ, όχι 2.000.

Καθαρά

Εξάλλου, όπως σημειώθηκε στον πληροφοριοδότη του Δήκτη, η βιομηχανία των service χρεώνει περίπου 60 ευρώ για τους καθαριστήρες και 70 ευρώ την ώρα για τα εργατικά κι αυτό δεν περιορίζεται στη Mercedes. Απλά πράματα.

Παραδίπλα

Εν τω μεταξύ, εκεί στην Αγία Παρασκευή αναμένουμε επιπλέον ανακοινώσεις και από την Τράπεζα Κύπρου. Δωρεάν υπογλώσσια σε όλα τα μέλη της διοίκησης της τράπεζας, εν όψει και των εξελίξεων σχετικά με τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης.

Έμειναν 3

Μετά και την έβδομη παραίτηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Κύπρου, αυτή τη φορά από τον Σταύρο Κωνσταντινίδη, παραμένουν πλέον άλλες τρεις για να κλείσει η δεκάδα. Ρολόγης, Σεβέρης και Διογένους έχουν ήδη προαναγγείλει την αποχώρησή τους, αλλά θα φύγουν σιγά-σιγά. Οι αποχωρήσεις των τριών, μέχρι τις αρχές του Μάρτη, θα έχουν ανοίξει την πόρτα για σοβαρές αλλαγές στη σύσταση, αλλά και στη δομή του Διοικητικού Συμβουλίου. Ελπίδα του Δήκτη, να μην παίξει κι εκεί κανένα Andros and his people μετά τη διάσωση από το κράτος...

Κερδίζει

Σύμφωνα με σχόλια που ακούμε από τον chief πληροφοριοδότη της στήλης, τις εντυπώσεις κερδίζει ο Τάκης Αράπογλου, ο οποίος κουβαλά γνώσεις και εμπειρίες σπάνιες για το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Μάλιστα, δεν είναι λίγες και οι ελπίδες που ρίχνουν αρκετοί στους ώμους του. Μοναδική απορία: Γιατί ήταν τόσο δύσκολο για την Κεντρική να εγκρίνει τον διορισμό του, και χρειάστηκε τελικά τόσος καιρός να μπει στο Δ.Σ. ο άνθρωπος;

Όλοι μέσα

Εν όψει και βαθύτερων αλλαγών, άρχισαν πολλές εφημερίδες να ανακοινώνουν την ενίσχυση των κυριακάτικών τους φύλλων. Η «Κ», ως πιστός οπαδός του ανταγωνισμού δεν μπορεί παρά να χαίρεται με αυτή την εξέλιξη. Ο ανταγωνισμός βγάζει κερδισμένη την ποιότητα και σε τελική ανάλυση, τον αναγνώστη.

Προσλήψεις

Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες της στήλης, η Κεντρική Τράπεζα προσανατολίζεται στην ανακοίνωση νέας θέσης εργασίας στον τέταρτο όροφο των κεντρικών της γραφείων. Μετά από πρόσφατες εξελίξεις, διαφάνηκαν νέες ανάγκες στην Αγία Παρασκευή και αναμένεται σχετική ανακοίνωση στην Εφημερίδα της Δημοκρατίας: Resident ψυχίατρος και μάλιστα με καλούς όρους εργασίας.

Αληθεύει;

Με ανησυχία ακούμε πως ασκούνται πιέσεις σε συγκεκριμένους οίκους από τον επόπτη τους, για να προσλάβουν συγκεκριμένο ελεγκτή για τις ανάγκες τους. Η «Κ» το ψάχνει, με την ελπίδα να μην αληθεύουν αυτές οι πληροφορίες. Θα σας κρατήσουμε ενήμερους αν «παίζει» ένα τόσο σοβαρό θέμα.

Νέα δάνεια ή φουσκωμένα βιβλία;

Εν σοφία

Με τόση σοφία στην κυβέρνηση, ο Δήκτης απορεί ποιος είναι αυτός ο έξυπνος που έκρινε πως το δάνειο από τη Ρωσία θα πρέπει να εξασφαλιστεί με τόσο όμορφους όρους αποπληρωμής. Το ποσό των 2,5 δισ. ευρώ, λέει, θα αποπληρωθεί μονοφάτσιν, το 2016, και όχι σε δόσεις. Και μη μας που πως οι Ρώσοι το προτιμούσαν έτσι, γιατί δεν υπάρχει περίπτωση να πιστέψουμε κάτι τέτοιο.

Σκάνδαλο;

Ενώ περιμένουμε να ακούσουμε για τον νέο διορισμό ψυχιάτρου στην Κεντρική, μια άλλη απορία βαραίνει τις σκέψεις μας. Πώς αυξήθηκαν τα δάνεια της Λαϊκής κατά 800 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο, ένα μήνα μετά τη διάσωση της τράπεζας; Αν αυτό οφείλεται σε νέα δάνεια, τότε είναι προφανές το πρόβλημα και δεν είναι άσχετο με τους διορισμούς που οι Andros and his people έκαναν στο Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας.

Τι σκάνδαλο;

Αν, από την άλλη, οφείλεται, όπως μας λένε, στην ανατίμηση των δανείων που είχε ήδη παραχωρήσει η Λαϊκή, τότε έχουμε ένα κλασικό φούσκωμα βιβλίων για το οποίο θα έπρεπε να είχαν παίξει συναγερμοί στη Λαϊκή, αλλά και στην Κεντρική Τράπεζα. Κι αν δεν έπαιξαν, αυτό είναι πολύ ύποπτο. Με ευλογίες έγινε φούσκωμα των βιβλίων;

Στεγνά

Εν τω μεταξύ, εντελώς στεγνά είναι τα πράματα στις τράπεζες, οι οποίες, είτε επειδή δίνουν δάνεια, είτε επειδή φουσκώνουν τα βιβλία, έχουν πλέον περισσότερα δάνεια από καταθέσεις. Δική μας απορία είναι ποιος από τους υπεύθυνους ανησυχεί για το πρόβλημα ρευστότητας...

Μη μας πουν

Και μη μας πουν πως είναι υψηλά τα επιτόκια. Με δάνεια προς καταθέσεις στο 103%, σε τι επίπεδο θέλουν, δηλαδή, να είναι τα επιτόκια;

Θα λείψει

Έφυγε από τη ζωή ο Γιώργος Φραγκεσκίδης, ο οποίος έθεσε ψηλά τον πήχη για τις ταβέρνες της Λευκωσίας. Η «Πλάκα» δεν ήταν τυχαίο δημιούργημα. Από εμάς, καλό ταξίδι.

ΜΠΕΛΑΔΕΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ρόμπερτ Μενέντεζ

Σε μπελάδες έμπλεξε ο φίλος μας Ρόμπερτ Μενέντεζ, ο οποίος κατηγορείται για ταξιδάκια στη Δομινικανή Δημοκρατία μαζί με γνωστό fundraiser από τη Φλόριδα. Ρεπουμπλικανικό blog κατηγόρησε τον Μενέντεζ πως κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του, είχε σεξουαλικές επαφές με επαγγελματίες του χώρου και πως ταξίδεψε δωρεάν στο αεροσκάφος του δημοκρατικού fundraiser. Σύμφωνα με τους κανόνες της Γερουσίας, όφειλε να δηλώσει το ταξίδι στην Επιτροπή Ηθικής του Σώματος. Το γραφείο του κ. Μενέντεζ, πάντως, σχολίασε πως δεν είχε καμία σεξουαλική επαφή κατά τη διάρκεια των ταξιδιών του και πως δεν επωφελήθηκε από τις υπηρεσίες του fundraiser τον οποίο πλήρωσε 60.000 ως αντίτιμο για το ταξίδι. Μυρίζει, κι εκεί, εκλογές...

Τους την είπε

Τους την είπε κανονικά ο Χριστόφορος Πισσαρίδης. Ο λόγος για ΚΕΒΕ και ΟΕΒ που ανακοίνωσαν οριζόντια παύση αυξήσεων σε όλους και παντού, με αποτέλεσμα να προκαλέσουν (φυσιολογικά) έντονες αντιδράσεις. Ο κ. Πισσαρίδης σχολίασε πως, όπως δεν μπορεί να κριθεί ως λογικό να δίνονται παντού αυξήσεις και προσαυξήσεις, δεν μπορούν την ίδια ώρα να κόβονται από παντού. Με τη «γερμανική» του προσέγγιση, ο κ. Πισσαρίδης επιμένει πως πρέπει να γίνονται συλλογικές συμβάσεις σε εταιρικό επίπεδο, ούτως ώστε να αντικατοπτρίζουν την πραγματική εικόνα στην κάθε επιχείρηση. Εμείς μαζί του.

Το είδε κανείς;

Σημαντική παρουσίαση έγινε την περασμένη εβδομάδα στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, από δύο επιφανείς επιστήμονες του χώρου. Πέρα από την αξιόλογη ανάλυση του Mitu Gulati σχετικά με τη νομική πτυχή ενός κουρέματος του κυπριακού ομολόγου, τις εντυπώσεις κέρδισε ο Lee Buchheit. Σαφής τοποθέτησή του, πως τα συστημικά χαρακτηριστικά της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη –και δη στην περιφέρεια της Ε.Ε.– είναι τέτοια που αναγκαστικά θα οδηγήσουν την όλη κατάσταση σε διάσωση μέσα από την εμπλοκή του δημόσιου τομέα.

Το συζητούν;

Με παράδειγμα την κρίση της Λατινικής Αμερικής, ο κ. Buchheit σχολίασε πως το βασικό ερώτημα είναι κατά πόσον η κρίση είναι «οξεία κρίση» ή «χρόνια πάθηση». Γιατί, αν είναι το δεύτερο, τότε δεν υπάρχει λογική στο να ποντάρουμε όλοι πως η ανάπτυξη θα λύσει το πρόβλημα. Αυτό που χρειάζεται ενδεχομένως να είναι «μια νέα αρχή» για τη λειτουργία της οικονομίας. Αυτό το πράμα θέλει σοβαρή σκέψη. Πάντως, την παρουσίαση των Fiona Mullen, Mitu Gulati και Buchheit, υπό τον «έλεγχο» του Αλέξη Αποστολίδη, παρακολούθησε ένα ακροατήριο όλοι ένας-κι-ένας...

diktis@kathimerini.com.cy

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΣΩΤΗΡΗ ΓΕΩΡΓΑΝΑ***

Φορολογώντας τον Ζεράρ

Το περιοδικό Fortune, προσπαθώντας το 1998 να εκτιμήσει τη συμβολή του Μάικλ Τζόρνταν στην οικονομία, κατέληξε σε έναν αριθμό περί τα 10 δισ. δολάρια. Η αξία του αθλητή για τη Nike και μόνο υπολογίστηκε στα 5 δισ. Οι συνολικές απολαβές του Αιρ Τζόρνταν ήταν αντίστοιχα στρατοσφαιρικές, μακριά από κάθε άλλο παίκτη της εποχής. Οσο καταπληκτικό θέαμα και να προσέφερε όμως ο Τζόρνταν, ήταν τόσο πιο πολύτιμος από τους συμπαίκτες του στους Μπουλς ή τους άλλους παίκτες του NBA; Πιο πρόσφατα, ο Γιουσέιν Μπολτ έγινε ο πιο γρήγορος άνθρωπος στον κόσμο σε μικρές αποστάσεις. Η διαφορά του από τον επόμενο μπορεί να μετριέται στα δέκατα του δευτερολέπτου, αλλά η διαφορά φήμης είναι αβυσσαλέα.

Παρόμοια φαινόμενα υπεραπολαβών για υπεραστέρες υπάρχουν σε πολλές αγορές. Ο Τομ Κρουζ μπορεί να μην είναι ούτε 10 φορές πιο ελκυστικός ή ταλαντούχος από έναν μέσο αγγλόφωνο ηθοποιό, τα 75 εκατ. δολ. αμοιβής πέρυσι είναι τουλάχιστον 1.000 φορές περισσότερα από την αμοιβή του μέσου ηθοποιού. Εδώ και κάποιες δεκαετίες, το φαινόμενο των υπεραστέρων διευρύνεται εντυπωσιακά τόσο σε πλάτος όσο και σε βάθος. Συναντάμε υπεραστέρες σε όλο και περισσότερες αγορές αλλά και η δύναμή τους εντείνεται σε κάθε αγορά ξεχωριστά, εξαιτίας της τεχνολογικής επανάστασης και της πτώσης των εμποδίων στις διεθνείς συναλλαγές.

Από τη μια, η εργασία γίνεται όλο και πολυπλοκότερη. Σε πρωτόγονες αγροτικές κοινωνίες δεν υπάρχουν υπεραστέρες, ο καλύτερος αγρότης είναι ίσως λίγο πιο παραγωγικός από τον χειρότερο, επειδή δουλεύει την τσάπα λίγο πιο γρήγορα. Με το που αρχίζουν όμως οι άνθρωποι να χρησιμοποιούν πολύπλοκα μηχανήματα ή μεγάλο όγκο γνώσης στην εργασία τους, τα πράγματα αλλάζουν, οι διαφορές πολλαπλασιάζονται. Αν κοιτάξουμε την αγορά ηλεκτρονικών π.χ., η εταιρεία που παράγει τα δημοφιλέστερα προϊόντα (η Apple σήμερα) δεν έχει απλά λίγο μεγαλύτερα κέρδη από την επόμενη, παίζει σε διαφορετικό πρωτάθλημα. Η διαφορά ποιότητας και λειτουργιών ενός iPhone με ένα ανώνυμο κινητό είναι μάλλον μικρή, έστω 50%. Η διαφορά του περιθωρίου κέρδους όμως μπορεί να φτάνει και το 5.000% – καθόλου περίεργο που η Apple είναι η εταιρεία με την υψηλότερη χρηματιστηριακή αξία στον πλανήτη! Το παράδειγμά της είναι ίσως το εντυπωσιακότερο, αλλά τεχνολογίες αστέρων γενικότερα έχουμε οπουδήποτε η απόδοση και η κερδοφορία ανεβαίνουν εκθετικά στην (εκλαμβανόμενη έστω) ποιότητα του προϊόντος ή του ανθρώπινου κεφαλαίου. Δηλαδή, χονδρικά, οποτεδήποτε ο καλύτερος στην αγορά παράγει/κερδίζει πολύ περισσότερο από τον επόμενο, αυτός με τη σειρά του κερδίζει από τον επόμενο κ.ο.κ. Ισχύει φυσικά σε αγορές εντάσεως έρευνας όπως των αυτοκινήτων και των φαρμάκων (ο δεύτερος που ανακάλυψε την ασπιρίνη δεν κέρδισε τίποτα, η Bayer έγινε κολοσσός), αλλά ισχύει και σε παλιομοδίτικους κλάδους, όπως στις νομικές υπηρεσίες (ο πρώτος τη τάξει δικηγόρος βγάζει πολύ περισσότερο από τον μέσο, με μικρότερο κόπο!).

Οχι μόνο δουλεύουμε σε περιπλοκότερες εργασίες που επιβραβεύουν δυσανάλογα την πρωτιά, αλλά απευθυνόμαστε και σε μεγαλύτερες αγορές. Ο πλέον πολυστεφανωμένος Ολυμπιονίκης της αρχαιότητας, Μίλων ο Κροτωνιάτης, αποθεώθηκε από κάποιες χιλιάδες ανθρώπους στην Ολυμπία και έγινε γνωστός στον ελληνικό κόσμο των έστω 2 εκατομμυρίων ψυχών. Ο Τζόρνταν πουλούσε όμως παπούτσια με το όνομά του σε κάθε γηπεδάκι μπάσκετ από το Λος Αντζελες μέχρι την Κυψέλη. Τον Μπολτ τον επευφημούσαν άνθρωποι σε ολόκληρο τον πλανήτη, από το Πεκίνο μέχρι χωριά της Γκάνας. Το αποτέλεσμα της διεύρυνσης των αγορών είναι πάλι ότι εντείνονται οι ανισότητες σε επίπεδο ατόμων αλλά και επιχειρήσεων. Οι νικητές, χωρίς απαραίτητα να γίνονται καλύτεροι, έχουν όλο και περισσότερα προνόμια, οι δευτεροκλασάτοι δυσκολεύονται να επιβιώσουν. Την ώρα που ρωσικές αυτοκινητοβιομηχανίες καταρρέουν και η κάποτε γιγαντιαία Chrysler καταφεύγει παραπαίοντας στην αγκαλιά της αδύναμης FIAT, BMW και Mercedes γίνονται το καταναλωτικό όνειρο 2,5 δισ. Κινέζων και Ινδών και το εξαργυρώνουν με κέρδη ρεκόρ. Το ευρωπαϊκό σινεμά εξαφανίζεται με λίγες εξαιρέσεις, οι ταινίες του Χόλιγουντ μεταφράζονται σε 150 γλώσσες.

Δύο διδάγματα προκύπτουν. Από τη μια, ειδικά στον δυτικό κόσμο, πρέπει να αναζητήσουμε σε κάθε επίπεδο (ατόμου, επιχείρησης, χώρας) σε τι είμαστε καλοί και να το κάνουμε ακόμα καλύτερα. Η μετριότητα δεν αποδίδει – η Σαντορίνη θησαυρίζει (παρομοίως η Gucci, η BMW κ.λπ.). Από την άλλη, αυτοί που δρέπουν ήδη τις οικονομίες αστέρων πρέπει να θυμούνται ότι ακόμα και αν δίκαια βρέθηκαν στην κορυφή των επαγγελμάτων τους, απολαμβάνουν ιστορικά πρωτοφανή και αδικαιολόγητα υψηλά προνόμια σε αυτή τη θέση. Σε μια ελεύθερη οικονομία θεωρείται επιθυμητό οι άνθρωποι να απολαμβάνουν τον καρπό του κόπου τους. Η υπερπαραγωγικότητα των αστέρων όμως οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην τύχη, όχι στον κόπο. Ο Ζεράρ Ντεπαρντιέ ή οποιοσδήποτε αθλητικός υπεραστέρας, που δεν κατάφερε να τελειώσει το λύκειο αλλά εισπράττει εκατομμύρια, δεν είναι τόσο πιο ταλαντούχος ή χρήσιμος από τους συναδέλφους του, απλά έχει την τύχη να βρίσκεται σε μια αγορά που επιβραβεύει δυσανάλογα την πρωτιά. Η πατρίδα, αν όχι ο πλανήτης, έχει δικαίωμα να τους ζητάει να δώσουν κάτι πίσω. Αν και συχνά κυριαρχεί ο λαϊκισμός στις κραυγές για υψηλότερη φορολογία, σε αγορές με τεχνολογίες αστέρων ασυνήθιστα φορολογικά βάρη πιθανώς δικαιολογούνται. Οποτεδήποτε ισχύει αυτό, τα έθνη θα ήταν έξυπνο -αν και σίγουρα πρακτικά δύσκολο- να συνασπιστούν ενάντια στους υπεραστέρες που δεν κατανοούν πόσο τυχεροί είναι που βρέθηκαν σε αυτή τη θέση αυτή την εποχή. Αλλωστε, λίγα πράγματα είναι πιο ενοχλητικά από έναν υπερεγωκεντρικό αγνώμονα υπεραστέρα.

* Διδάσκει Εφαρμοσμένη Θεωρία Παιγνίου στο University of London-Royal Holloway

OIK_03-oikonomia_OIK_03-oikonomia 01/02/2013 6:38 MM Page 3

Βραχυπρόθεσμες οι καταθέσεις

Συνιστάται προσοχή στην ερμηνεία των στοιχείων για τα επίπεδα των καταθέσεων στις τράπεζες

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ευφορία προκάλεσαν τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας για τον μήνα Δεκέμβριο, αφού διαφάνηκε πως οι συνολικές καταθέσεις στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα κατέγραψαν αύξηση. Ωστόσο, μια δεύτερη ανάγνωση των στοιχείων δείχνει πως η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εισροή καταθέσεων σε δολάρια.

Οι καταθέσεις αυτές κρίνονται ως φυσιολογικές για τον τελευταίο μήνα του έτους, αφού συνάδουν με τις διαχρονικές διακυμάνσεις των καταθέσεων για τον μήνα Δεκέμβριο. Σε σχέση με τον Νοέμβριο, οι καταθέσεις σε δολάρια κατέγραψαν αύξηση της τάξης των 240 εκατ. δολαρίων. Πέρσι, την ίδια περίοδο καταγράφηκε μια μικρή μείωση, αλλά στην περίοδο Νοεμβρίου-Ιανουαρίου η συνολική αύξηση των καταθέσεων σε δολάρια ήταν 408 εκατ. ευρώ, παρά την τάση για μείωση των συγκεκριμένων καταθέσεων τον Ιανουάριο. Τα προηγούμενα χρόνια (2010 και 2009) η εισροή καταθέσεων σε δολάρια για την περίοδο

Εντελώς στεγνές οι τράπεζες, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής

Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου, ήταν 601 εκατ. ευρώ και 919 εκατ. ευρώ αντίστοιχα.

Οι καταθέσεις σε δολάρια είναι βραχυπρόθεσμες και αφορούν κυρίως σε ξένες επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν την Κύπρο ως χρηματοπιστωτικό κέντρο για την ολοκλήρωση πληρωμών στην ευρύτερη περιοχή. Γι' αυτό και παρατηρούνται εισροές στο τέλος του έτους, με αντίστοιχη εκροή στις αρχές του επόμενου έτους. Παρόμοιας φύσης, αλλά πολύ μεγαλύτερες, είναι οι μετακινήσεις δολαρίων μέσω Κύπρου στα μέσα του έτους.

Με βάση τα πιο πάνω, δικαιολογούνται οι αναφορές διαφόρων δημοσιευμάτων σε αυξημένες καταθέσεις από κατοίκους του εξωτερικού (εκτός Ευρωζώνης). Ωστόσο, δεν δικαιολογείται η ευφορία που παρατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, αφού η εισροή αυτή ήταν μάλλον αναμενόμενη και όπως δείχνουν όλες οι ενδείξεις, πρόκειται για βραχυπρόθεσμες καταθέσεις που το τραπεζικό σύστημα δεν μπορεί να αξιοποιήσει για παραχώρηση πιστώσεων ή για την ενίσχυση της ρευστότητάς του. Εξάλλου, το ελάχιστο αποθεματικό για καταθέσεις σε δολάρια είναι 70% και οι τράπεζες υποχρεούνται να διατηρούν ρευστά στο θησαυροφυλάκιό τους έναντι των καταθέσεων σε ξένο νόμισμα.

Ακόμα και η αύξηση σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2012, κατά 1,3 δισ. ευρώ για τις ξένες καταθέσεις και κατά 790 εκατ. ευρώ για τα δολάρια συγκεκριμένα, πρέπει να ερμηνεύονται με την ίδια προσοχή, αφού όλα δείχνουν πως πρόκειται για βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Στα θετικά, όμως, καταγράφεται μια αυξητική τάση (ακόμα κι αν λάβει κανείς υπόψη τις τεράστιες διακυμάνσεις) στις καταθέσεις από το εξωτερικό, σε όλα τα νομίσματα. Αυτές οι καταθέσεις αφορούν κατά κύριο λόγο σε επιχειρήσεις

Και κυπριακές καταθέσεις

Την ίδια ώρα, όμως, αξίζει να σημειωθεί πως έχουν αυξηθεί και οι καταθέσεις από κατοίκους Κύπρου. Ενώ οι συνολικές καταθέσεις στο τραπεζικό σύστημα αυξήθηκαν κατά 215 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον Νοέμβριο, τα κυπριακά νοικοκυριά αύξησαν τις καταθέσεις τους κατά 350 εκατ. ευρώ τον ίδιο μήνα. Αυτή η εξέλιξη ακολούθησε μια περίοδο κατά την οποία τα νοικοκυριά μείωναν τις καταθέσεις τους, σε πείσμα των προσδοκιών. Φυσιολογικά, σε περιόδους κρίσης, τα νοικοκυριά τείνουν να αυξάνουν τις αποταμιεύσεις τους. Φαίνεται πως, μετά από μερικούς μήνες κατά τους οποίους χρησιμοποιούσαν τα «αποθεματικά» τους, τα νοικοκυριά αποταμίευσαν τα επιπλέον έσοδα του Δεκεμβρίου εν όψει των γιορτών, ενώ πολλές είναι και οι ενδείξεις πως ρευστοποιούν άλλα ενεργητικά τους (π.χ. ασφαλιστικά προγράμματα αποταμίευσης όπου οι ασφαλιστικές εταιρείες καταγράφουν μείωση των αποταμιεύσεών τους).

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, οι καταθέσεις των κυπριακών νοικοκυριών αυξήθηκαν σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2012, κατά 860 εκατ. ευρώ.

Καταθέσεις από κάτοικους εξωτερικού
(εκτός ευρωζώνης, όλα τα νομίσματα)

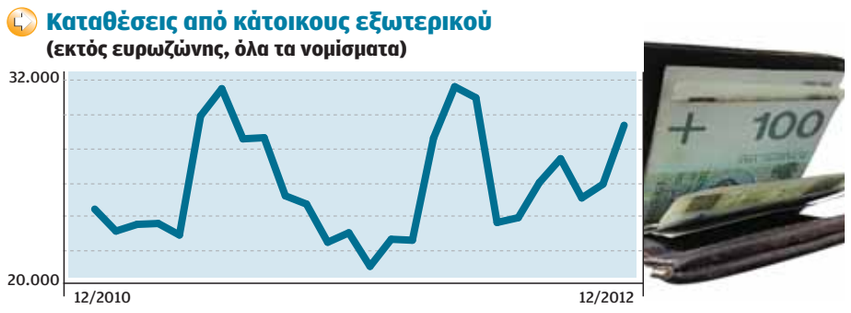

Συνολικές καταθέσεις / Καταθέσεις από εξωτερικό

Καταθέσεις σε δολάρια

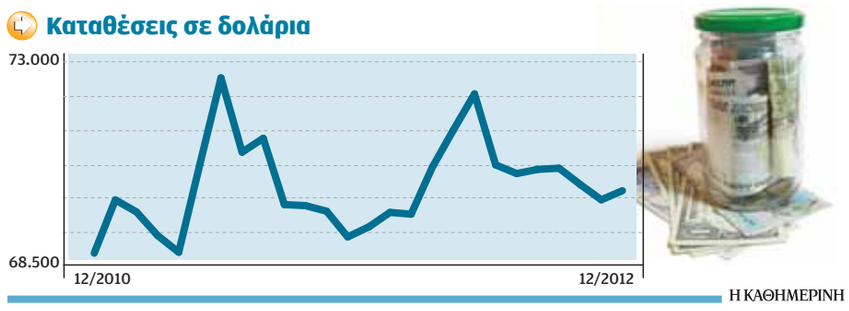

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τρόμος για τη ρευστότητα

Ένα εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα που συνεχίζει να καταγράφει επιδείνωση, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, είναι και η ρευστότητα των τραπεζών. Για έκτο μήνα από τα μέσα του έτους, οι τράπεζες διατηρούν δείκτη πιστώσεων προς δάνεια, άνω του 100%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής, σε αυτό το διάστημα δεν παρατηρείται μόνο μείωση των καταθέσεων, αλλά αύξηση των πιστώσεων.

Τραπεζικά στελέχη σχολιάζουν πως αυτή η κατάσταση δεν οφείλεται αποκλειστικά στην παραχώρηση νέων δανείων, αλλά και στην ανατιμολόγηση των υφιστάμενων δανείων, στα οποία προτίθενται τόκοι και άλλες χρεώσεις που δεν έχουν ακόμα εξυπηρετηθεί. Μια τέτοια πρακτική, πάντως, αν ευσταθεί, είναι εξίσου επικίνδυνη και εξίσου προβληματική με μια αύξηση των πιστώσεων.

Δεν είναι γνωστό κατά πόσον η Κεντρική Τράπεζα έχει εξετάσει την αύξηση των πιστώσεων και αν επιβάλλει εποπτικά μέτρα για την αντιστροφή μια τέτοιας πολιτικής από μέρους των τραπεζών.

Πάντως, στην περίπτωση της Λαϊκής Τράπεζας, τουλάχιστον, καταγράφεται αύξηση των πιστώσεων κατά περίπου 800 εκατ. ευρώ μέσα στον Ιούνιο. Αν πρόκειται, πράγματι, για ανατιμολόγηση προβληματικών δανείων, τότε είναι σαφές πως ενδείκνυται αυστηρότερος έλεγχος των πρακτικών που ακολουθούνται. Εν πάση περιπτώσει, όμως, το τραπεζικό σύστημα στο σύνολό του, έχει αυτή τη στιγμή χορηγημένα δάνεια και άλλες πιστώσεις που αντιστοιχούν στο 103,3% των καταθέσεων. Το ποσοστό, το οποίο συνεχίζει να επιδεινώνεται, προδίδει ανεπαρκή διαχείριση των πιστώσεων που έχουν ήδη παραχωρηθεί, αλλά και αδυναμία του τραπεζικού συστήματος να αντιμετωπίσει τις πιέσεις στη ρευστότητά του. Η ύπαρξη του ELA, πάντως, έχει λειτουργήσει θετικά στη διαχείριση της ρευστότητας, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα, αλλά την ίδια ώρα το ELA έχει φτάσει σε τόσο υψηλά επίπεδα που πλέον το ζήτημα της ρευστότητας έχει μεταφραστεί σε ζήτημα ευρωστίας.

Επιπλέον, είναι πλέον ξεκάθαρο σε πολλούς παρατηρητές πως η Λαϊκή Τράπεζα, η οποία κατέχει σχεδόν όλο το ποσό των σχεδόν 10 δισ. του ELA, δεν κατέχει άλλα στοιχεία ενεργητικού που μπορεί να καταθέσει ως εξασφάλιση.

Στο επίκεντρο της αγοράς binary options η Κύπρος

Η αγορά των binary options (δυαδικών συμβολαίων δικαιωμάτων προαίρεσης), ένα νέο χρηματοοικονομικό προϊόν που προέκυψε στην καρδιά της χρηματοπιστωτικής κρίσης, το 2008, μπορεί να αποτελέσει έναν νέο τομέα ανάπτυξης για τον κυπριακό τομέα οικονομικών υπηρεσιών. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου, δίνοντας άδεια στην Banc De Binary (κατόπιν ενός μαραθωνίου επαφών και ελεγκτικών διαδικασιών), κατέστησε την τελευταία ως την πρώτη ρυθμιζόμενη εταιρεία του είδους της στον κόσμο. Το παράδειγμα της Banc De Binary ακολουθούν άλλες 14 εταιρείες, υποβάλλοντας αίτηση αδειοδότησης. Τα οφέλη στην απασχόληση, αλλά και στην αγορά ακινήτων, είναι προφανή. Στο αρχικό στάδιο της ανάπτυξής της στην Κύπρο, η Banc De Binary εργοδοτεί 130 άτομα και θα φτάσει τα 230. Αν εγκατασταθούν στην Κύπρο οι βασικοί διεθνείς παίκτες, εκτιμάται ότι θα ανοίξουν τουλάχιστον 1.300 θέσεις εργασίας, ενώ στο καλύτερο σενάριο θα ανοίξουν πέραν των 3.000 θέσεων εργασίας.

Η Κύπρος εξελίσσεται ραγδαία ως ένα κέντρο για την εγγραφή και διαχείριση ιδιωτικών και δημόσιων επενδυτικών κεφαλαίων, σημειώνει ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA), Χριστόδουλος Αγκαστινιώτης, εκφράζοντας την ελπίδα ότι «μελλοντικά πολλές άλλες εταιρείες θα ακολουθήσουν τα βήματα της Banc De Binary στην απόφασή της για λειτουργία των επιχειρήσεών της στην Κύπρο».

«Η γεωγραφική τοποθεσία της Κύπρου, οι εξαιρετικές της υποδομές και το υψηλά καταρτισμένο εργατικό δυναμικό κατέστησαν το νησί την πρώτη και μοναδική μας επιλογή για τα κεντρικά μας γραφεία για την Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή», δήλωσε ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Banc De Binary, Oren Laurent.

Τα binary options

Τα binary options –που είναι επίσης γνωστά και ως FROs– διαφέρουν από τις παραδοσιακές επενδύσεις στο ότι το μόνο που χρειάζεται να κάνουν οι επενδυτές είναι να προβλέψουν την κατεύθυνση μιας επένδυσης προκειμένου να ολοκληρωθεί με επιτυχία η πράξη. Γενικά, με τα binary options υπάρχουν μόνο δύο αποτελέσματα: είτε «πάνω» είτε «κάτω», με την αξία να είναι αδιάφορη. Επίσης, ο επενδυτής γνωρίζει εκ των προτέρων την πιθανή ζημιά ή κέρδος, καθιστώντας το εν λόγω εργαλείο πιο ασφαλές για τον μέσο επενδυτή.

Ο τομέας των binary options στην Κύπρο αποτιμάται σε 500 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος και αναμένεται ότι τα επόμενα χρόνια θα διεκδικήσει σημαντικό μερίδιο από την ήδη καθιερωμένη αγορά συναλλάγματος (Forex).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Καταστήματα Beauty Line

Τα πρώτα κλιματικά ουδέτερα καταστήματα στην Κύπρο

Η Κύπρος απέκτησε τα πρώτα Κλιματικά Ουδέτερα καταστήματα της.
Πρόκειται για τρία από τα καταστήματα της αλυσίδας καλλυντικών και αρωμάτων Beauty Line.
Στόχος του Ομίλου Παπαέλληνα είναι να γίνουν σταδιακά όλα τα καταστήματα Beauty Line Κλιματικά Ουδέτερα.

Γιατί ονομάζονται Κλιματικά Ουδέτερα τα καταστήματα;
• Έχουν αντισταθμίσει πλήρως τις εκπομπές ρύπων που εκλύουν σε ετήσια βάση
• Λαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό των ρύπων που εκλύουν
• Διαχειρίζονται πλήρως τα απορρίμματά τους
• Ανακυκλώνουν τα υλικά συσκευασίας
• Διαθέτουν οργανικά, βιολογικά και φυσικά προϊόντα
• Ενημερώνουν τους πελάτες ώστε να αποκτούν συνήθειες πιο φιλικές προς το περιβάλλον

Πώς λειτουργεί η αντιστάθμιση;
Ο πιστοποιημένος μη κερδοσκοπικός διεθνής οργανισμός myclimate είναι υπεύθυνος για την καταμέτρηση των ρύπων διοξειδίου του άνθρακα που εκλύουν στην ατμόσφαιρα τα τρία αυτά καταστήματα. Έτσι, εφόσον γίνει ο υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος τους, καταβάλλεται στον εν λόγω οργανισμό συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ως αντιστάθμιση των ρύπων. Το ποσό στη συνέχεια επενδύεται σε περιβαλλοντικά έργα αειφόρου ανάπτυξης με σκοπό την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των περιοχών όπου πραγματοποιούνται.

Η κοινωνική υπευθυνότητα ως κεντρική φιλοσοφία του Ομίλου Παπαέλληνα
«Η κεντρική φιλοσοφία των προγραμμάτων Εταιρικής και Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου Παπαέλληνα, συνδέεται άρρηκτα με την ικανότητα μιας επιχείρησης να μπορεί να διασφαλίσει την αειφόρο ανάπτυξή της, σεβόμενη την κοινωνία και το περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται καθώς και τους ανθρώπους της, τους συνεργάτες της, τους πελάτες της και την ίδια την αγορά.
Είναι έντονη η πεποίθηση μας πως η πρόοδος μιας επιχείρησης είναι ανάλογη με την πρόοδο και την ευημερία την κοινωνίας. Αν η κοινωνία δεν ευημερεί, δεν ευημερούν ούτε οι επιχειρήσεις και αν δεν ευημερούν οι επιχειρήσεις, δεν ευημερεί ούτε η κοινωνία».

BEAUTY LINE
ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ενθύνη για το μέλλον
myclimate neutral
CENTRE for SUSTAINABILITY and EXCELLENCE

OIK_04-oikonomia_OIK_06-oikonomia 01/02/2013 6:34 MM Page 4

Πιέσεις σε δύο μέτωπα για την Κύπρο

Οι γερμανικές απαιτήσεις και η βιωσιμότητα του χρέους κρατούν τεταμένο το κλίμα, παρά την πυροσβεστική επέμβαση της Μόσχας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η ανάσα που φαίνεται να δίνει η Μόσχα στην κυπριακή κυβέρνηση για τη διαχείριση του κυπριακού μνημονίου δεν εξουδετερώνει όλα τα ναρκοπέδια που έχει μπροστά της η κυπριακή οικονομία.

Η τηλεφωνική επικοινωνία Χριστόφια – Πούτιν, με τον Ρώσο πρόεδρο να διαβεβαιώνει ότι η Ρωσική Ομοσπονδία είναι έτοιμη να συμβάλει μαζί με την Ευρωπαϊκή Ένωση στη δανειοδότηση της Κύπρου σκόρπισε χαμόγελα στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Ερμηνεύεται ως χείρα βοήθειας που μπορεί να σώσει την κατάσταση σε μια δύσκολη στιγμή. Η πολιτική πίεση, που ασκείται κυρίως από τη Γερμανία, στο θέμα του ξεπλύματος μαύρου χρήματος των Ρώσων ολιγαρχών (πιο ευγενικά τίθεται το ερώτημα γιατί ο Ευρωπαίος φορολογούμενος να σώσει καταθέσεις Ρώσων πολιτών) απαιτούσε μια ρεαλιστική και πειστική απάντηση. Η συμμετοχή της Μόσχας στη δανειοδότηση της Κύπρου μπορεί να κάμψει τις αντιρρήσεις ευρωπαϊκών Κοινοβουλίων, με πρώτο και καλύτερο αυτό της Γερμανίας και το κυπριακό Μνημόνιο να υιοθετηθεί τελικά χωρίς παρατράγουδα.

Η Ευρώπη αναμένεται να δώσει χρήματα, αλλά με όρους που θα δημιουργούν ένα νέο τοπίο στον χρηματοπιστωτικό τομέα της Κύπρου

ΚΥΤΕ

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Κύπρο είναι η ακινησία στην οποία περιέρχεται η Ευρώπη ενόψει των γερμανικών εκλογών του φθινοπώρου.

Η συμμετοχή της Μόσχας, όμως, δεν λύνει ένα άλλο καυτό ζήτημα, αυτό της βιωσιμότητας του κυπριακού δημόσιου χρέους, αν υιοθετηθεί το ακραίο σενάριο για τις κεφαλαιακές ανάγκες του κυπριακού τραπεζικού συστήματος, δηλαδή πέραν των 10 δισ. ευρώ, ανεβάζοντας τη δανειακή βοήθεια στα 17,5 δισ. ευρώ, ποσό που ισούται με το 100% του ΑΕΠ. Σήμερα το Δημόσιο Χρέος της Κύπρου ξεπερνά το 80% του ΑΕΠ (15 δισ. ευρώ). Πληροφορίες από τις Βρυξέλλες αναφέρουν ότι το μέγεθος της βοήθειας που θα χρειαστεί η Κύπρος είναι μεγάλο κι αυτό το κόστος πρέπει με κάποιο τρόπο να επιμεριστεί.

Αντιδράσεις

Το σενάριο και η μεθοδολογία που έχει επεξεργαστεί η Pimco προκαλεί τις αντιδράσεις τουλάχιστον των τριών μεγάλων τραπεζών της χώρας (Τράπεζα Κύπρου, Λαϊκή Τράπεζα και Ελληνική Τράπεζα) οι οποίες με επιστολές των διοικήσεων τους προς τις κυπριακές αρχές εκφράζουν την αντίθεσή τους στη γενική απομείωση, ύψους 60% με 65%, στα ακίνητα που έχουν χρησιμοποιηθεί ως υποθήκες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές διαφοροποιήσεις, αλλά και το είδος του ακινήτου (αν είναι εμπορικό ή οικιστικό). Πρόβλημα αποτελεί και ο χειρισμός των εσόδων από τους τόκους των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ένα δάνειο που σήμερα δεν εξυπηρετείται πέραν των 90 ημερών, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι θα είναι για πάντα μη εξυπηρετούμενο.

«Η άσκηση που έγινε δεν συνάδει ούτε με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ούτε με τις αρχές της Βασιλείας ΙΙ», σημείωσε στην «Κ» ανώτερος Κύπριος τραπεζίτης και δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να υπάρξουν και νομικές ή άλλες ενέργειες για να προστατευτούν τα συμφέροντα των τραπεζών και των ιδιωτών μετόχων τους.

Αυτό που έχει κάνει εντύπωση στα στελέχη των κυπριακών τραπεζών που ήρθαν σε επαφή με την Pimco είναι ότι τα στελέχη του ελεγκτικού οίκου δεν συζήτησαν καν τα αποτέλεσμα του ελέγχου επικαλούμενα την έλλειψη χρόνου… Αυτή η αίσθηση του επείγοντος, για μια διαδικασία που κράτησε περισσότερο χρόνο στην Ελλάδα, προκαλεί εντύπωση.

Σε επίπεδο Ευρωζώνης επιχειρείται να διαχωριστεί το ζήτημα της υπογραφής του Μνημονίου με αυτό της ανακεφαλαιοποίησης (άλλωστε η έκθεση της Pimco θα δημοσιοποιηθεί μετά την υπογραφή του Μνημονίου) ενώ οι Ευρωπαίοι εταίροι αναζητούν τρόπους μείωσης τόσο του κρατικού όσο και του χρέος των τραπεζών. Οι πρώτοι που θα πληρώσουν το μάρμαρο θα είναι οι κάτοχοι ομολόγων των κυπριακών τραπεζών. Θεωρείται σχεδόν σίγουρο ότι Μετατρέψιμα Ομολόγα Εγγυημένου Κεφαλαίου ύψους 1,3 δισ. ευρώ (έχουν διατεθεί και στην Ελλάδα) θα μετατραπούν σε μετοχές. Υπενθυμίζεται ότι την περασμένη εβδομάδα η «Κ» είχε φιλοξενήσει δήλωση του Σάιμον Ο' Κόνορ, εκπρόσωπου Τύπου του αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Όλι Ρεν, ο οποίος σημείωνε ότι «στο πλαίσιο των μεγάλων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η οικονομία της Κύπρου, εργαζόμαστε για την επίτευξη λύσης που να διασφαλίζει τόσο τη βιωσιμότητα του χρέους, όσο και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι και τα μέσα για να επιτευχθεί αυτό και οι συζητήσεις βρίσκονται σε εξέλιξη», αποκλείοντας, πάντως, το «κούρεμα».

Ο Κύπριος νομπελίστας Οικονομικών, Χριστόφορος Πισσαρίδης –ο οποίος συνομιλεί με την Τρόικα– μιλώντας σε εκδήλωση του ΟΠΕΚ συνέδεσε το θέμα της βιωσιμότητας με το επιτόκιο και το χρόνο αποπληρωμής του δανείου. Με χαμηλό επιτόκιο ανεβαίνει το όριο της βιωσιμότητας και πρότεινε τον υπολογισμό της βιωσιμότητας σε μεγαλύτερο βάθος, με προβολή ώς το 2030 ή και το 2040.

Η προσπάθεια που θα γίνει είναι να υπάρξει πολιτική διαχείριση του καθορισμού ύψους της ανακεφαλαιοποίησης, μια προσπάθεια που μπορεί να προκαλέσει τριβές με την Τρόικα, καθώς τόσο στην Ιρλανδία, όσο και στην Ελλάδα και στην Ισπανία, το αποτέλεσμα του διαγνωστικού ελέγχου δεν αποτέλεσε αντικείμενο πολιτικής διαπραγμάτευσης, Η Τρόικα απαιτεί να έχει μια ρεαλιστική εικόνα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που θα χρηματοδοτήσει.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου, υπενθύμισε ότι δεν πρέπει να αγνοείται η προοπτική από το φυσικό αέριο και η δημιουργία υποδομών για εκμετάλλευσή του, περιγράφοντας τα επιχειρήματα της κυπριακής πλευράς Ο κ. Στεφάνου σημείωσε ότι οι συζητήσεις για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, θα συνεχισθούν και μετά την παράδοση της έκθεσης.

«Έχουμε κι εμείς απόψεις για το ύψος της ανακεφαλαιοποίησης και του δημόσιου χρέους και κατά πόσον αυτό είναι βιώσιμο», ανέφερε.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Κύπρο είναι η ακινησία στην οποία περιέρχεται η Ευρώπη ενόψει των γερμανικών εκλογών του φθινοπώρου. Ωστόσο η Süddeutsche Zeitung του Μονάχου σε ανάλυσή της σημειώνει το αναπόφευκτο της παροχής βοήθειας προς την Κύπρο, ενώ αποδομεί το σενάριο περί μη συστημικότητας της Κύπρου.

Η γερμανική εφημερίδα σημειώνει ότι από τότε που αποφασίστηκε η μεγάλη επιχείρηση διάσωσης της Ελλάδας, υπάρχει η βεβαιότητα στις αγορές ότι το ευρω-κλαμπ δεν θα τιναχθεί στον αέρα.

«Εάν αυτή η βεβαιότητα αποδειχθεί τώρα πλάνη, τότε ο κυπριακός σεισμός θα μπορούσε να προκαλέσει τσουνάμι, το οποίο θα έθαβε τελικά την Ισπανία, την Ιταλία και τη Γαλλία και εντέλει το σύνολο της Ευρωζώνης».

«Ναι, πονάει. Οικονομικά είναι ριψοκίνδυνο και πολιτικά κάτι παραπάνω από δύσκολο. Εντούτοις στο τέλος ο Γερμανός υπ. Οικονομικών Σόιμπλε θα πρέπει να σταματήσει να αντιστέκεται στο πακέτο βοήθειας, με το οποίο η Κομισιόν, οι Ευρωπαίοι εταίροι της Γερμανίας και η ΕΚΤ θέλουν να προφυλάξουν την Κύπρο από τη χρεοκοπία. Παρότι ο Σόιμπλε έχει καλά επιχειρήματα, ο δρόμος του, μια προσωρινή αποπομπή της Κύπρου από την Ευρωζώνη, είναι πιθανότατα ακόμη πιο επώδυνος, ακόμη πιο ριψοκίνδυνος και ακόμη πιο δύσκολος», σημειώνει η εφημερίδα.

Σύμφωνα με την Süddeutsche Zeitung εντέλει υπάρχουν και πολιτικοί λόγοι που επιτάσσουν να διατηρηθεί η στενή διασύνδεση της Κύπρου με την κεντρική Ευρώπη. Η χώρα είναι η γέφυρα της Ε.Ε. προς τη Ρωσία, την Τουρκία (sic) και την Εγγύς Ανατολή, η οποία δεν θα πρέπει να γίνει ρωσικός δορυφόρος. Επίσης η Ε.Ε. δεν θα έπρεπε να εγκαταλείψει το ανατολικό τμήμα της Μεσογείου, από το οποίο προέρχονται τόσα μέλη της. Και εντέλει η Ευρώπη δεν μπορεί απλώς να παρακολουθεί τη Ρωσία και την Κίνα να εκμεταλλεύονται τα μεγάλα κοιτάσματα φυσικού αερίου στις ακτές της Κύπρου.

«Εννοείται ότι αυτές οι γεωπολιτικά υποκινούμενες σκέψεις δεν μπορούν να οδηγήσουν στο να συνεχίσει έτσι απλά η Κύπρος όπως έκανε μέχρι πρότινος. Η χώρα θα πρέπει να κλείσει ένα μεγάλο μέρος των προβληματικών της τραπεζών και να αναπτύξει ένα αξιόπιστο επιχειρηματικό μοντέλο το οποίο δεν θα στηρίζεται πλέον σε φορολογικό dumping και σε χαλαρό οικονομικό έλεγχο. Εάν η σκληρή στάση του Σόιμπλε οδηγήσει στο να επισπεύσει η Λευκωσία τις αναγκαίες οικονομικές διαρθρωτικές αλλαγές, τότε θα πρέπει κανείς να τον ευγνωμονεί. Στο τέλος θα πρέπει όμως εντέλει να υποχωρήσει», τονίζεται στο δημοσίευμα, το οποίο πρέπει να διαβαστεί από όλους ιδιαίτερα προσεχτικά. Η Ευρώπη θα δώσει χρήματα, αλλά με όρους που θα δημιουργούν ένα νέο τοπίο στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Περιμένουν τον επόμενο Πρόεδρο

ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Το ξεκαθάρισμα από μέρους του εκπροσώπου του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ), Τζέρι Ράις, ότι πριν ολοκληρωθούν οι συζητήσεις για την έγκριση του κυπριακού προγράμματος θα υπάρξουν συνομιλίες με τη νέα κυβέρνηση που θα προκύψει μετά τις εκλογές, έχει και θετικές αλλά και αρνητικές προεκτάσεις. Οι αρνητικές σχετίζονται με την παράταση της αβεβαιότητας για την κυπριακή οικονομία και τα χρηματοπιστωτικά της ιδρύματα, με όλους τους κινδύνους που αυτή εγκυμονεί. Οι θετικές προκύπτουν από το ότι, αν όπως φαίνεται οι διαφορές πλέον εστιάζονται σε πολιτικό επίπεδο, είναι πιθανόν η νέα κυβέρνηση να αλλάξει προς το θετικό τις γνώμες και διαθέσεις, τόσο των μεγάλων της Ευρωζώνης, όσο και του ΔΝΤ.

Στην έδρα του ΔΝΤ αναμένουν ακόμη το «πράσινο φως» από την Ευρώπη για το είδος της εμπλοκής που θα έχει –αν τελικά θα έχει– το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, και όπως είπε και ο εκπρόσωπός του, «στελέχη του ΔΝΤ εργάζονται με τις κυπριακές αρχές και τους εταίρους στην Κομισιόν και την ΕΚΤ για τη δημιουργία μιας διαρκούς λύσης στα προβλήματα του τραπεζικού τομέα της Κύπρου, που θα έχει χαμηλό κόστος στον φορολογούμενο και θα είναι συμβατή με τη βιωσιμότητα του χρέους».

Στο θέμα της βιωσιμότητας –που είναι και το μεγάλο αγκάθι–, ενώ υπάρχουν δύο διαφορετικοί τρόποι για να ξεπεραστεί, ο πρώτος σκοντάφτει στους καταστατικούς περιορισμούς του ΔΝΤ κι ο δεύτερος στην πολιτικο-οικονομική νοοτροπία της Γερμανίας κι ορισμένων άλλων εταίρων.

Όταν για παράδειγμα ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ για πρώτη φορά μιλάει δημόσια για λύση «που θα έχει χαμηλό κόστος στον φορολογούμενο», εννοεί σαφώς ότι θα πρέπει την ευθύνη της διάσωσης των κυπριακών τραπεζών να αναλάβει το ESM.

«Το ΔΝΤ οπωσδήποτε ευνοεί μία τέτοια λύση, γιατί αν οι Ευρωπαίοι αποδεχθούν την αυτόματη ανακεφαλαιοποίηση, πέραν του ότι αναλαμβάνουν και το κόστος της, αυτό καθιστά βιώσιμα και τα υπόλοιπα τρία προγράμματα του ΔΝΤ, για την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και την Ελλάδα», μας εξήγησε οικονομικός αναλυτής στην αμερικανική πρωτεύουσα.

Βέβαια, μία ακόμη επιλογή που μελετήθηκε από το ΔΝΤ, στα μέσα του περασμένου καλοκαιριού, ήταν να αφεθεί η μία από τις δύο κυπριακές τράπεζες να καταρρεύσει. Η επιλογή αυτή εγκαταλείφθηκε υπό τον φόβο των αλυσιδωτών επιπτώσεων, όχι απλώς στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρωζώνη, η οποία θα αποδεικνυόταν ότι δεν είναι σε θέση να προστατεύσει ένα μέλος της.

ΔΝΤ και Ευρώπη ψάχνουν τρόπους να γεφυρώσουν τις διαφορές τους. Όλα θα κριθούν μετά τις προεδρικές εκλογές.

Με το σενάριο αυτό φαίνεται κάποια στιγμή να φλερτάρισε η Γερμανία, και σ' αυτές τις σκέψεις φαίνεται ότι βρίσκονται οι ρίζες των πρόσφατων δηλώσεων του Γερμανού υπουργού Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, ότι κι αν ακόμη αποχωρήσει η Κύπρος από την Ευρωζώνη, το ευρωπαϊκό σύστημα θα αντέξει.

Ο άλλος τρόπος σχετίζεται με τα δύο διαφορετικά μοντέλα υπολογισμού της βιωσιμότητας του χρέους που χρησιμοποιούν η Κομισιόν και το ΔΝΤ. Σύμφωνα με το μοντέλο της Κομισιόν –που έχει χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2020–, το κυπριακό χρέος είναι βιώσιμο. Αντίθετα, με το μοντέλο του ΔΝΤ για 3+1 έτη, το χρέος δεν είναι βιώσιμο. Εξαιτίας αυτών των χρονικών περιορισμών δεν υπολογίστηκαν οι θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη (και βιωσιμότητα του χρέους) της αξιοποίησης των ενεργειακών κοιτασμάτων της Κύπρου.

Πηγή εκτός του «Ταμείου» αποκάλυψε ότι, όταν κλείστηκε η συμφωνία Τρόικας-Κύπρου, στα μέσα Νοεμβρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε συμφωνήσει να πέσουν και οι υπογραφές, γιατί θεωρούσε το χρέος βιώσιμο. Κι ήταν οι αντιδράσεις του ΔΝΤ που τράβηξαν τη διαδικασία σε μάκρος. Χαρακτηριστικά, με βάση το μοντέλο της Κομισιόν μέχρι το 2020, η Κύπρος θα πάει καλύτερα από την Πορτογαλία και πολύ κοντά με την Ιρλανδία.

Οικονομικοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι στο θέμα της βιωσιμότητας οι διαχωριστικές γραμμές είναι πολύ λεπτές κι ότι με ελάχιστες τροποποιήσεις στις παραλλαγές το χρέος καθίσταται βιώσιμο. Μία συμμετοχή της Ρωσίας στους δανειστές θα βοηθούσε, ενώ το θέμα της επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής των ρωσικών δανείων, παρότι δεν θα έχει ουσιαστικές επιπτώσεις στη βιωσιμότητα, βοηθά στη βελτίωση της εικόνας. Όπως χαρακτηριστικά περιέγραψε ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ, Τζέρι Ράις, την πιθανότητα μιας τέτοιας εξέλιξης, «η επέκταση του χρόνου ωρίμασης των ομολόγων θα είναι πολύ υποβοηθητική στη διασφάλιση ενός πιο ομαλού προφίλ αποπληρωμής για την Κύπρο».

Ένα ακόμη ζήτημα που παραμένει αδιευκρίνιστο αφορά στην τελική έκθεση της PIMCO. Καθώς μέλη της «συντονιστικής επιτροπής» (steering committee) είναι και το κυπριακό Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα, για να εγκριθεί η τελική έκθεση θα πρέπει να υπάρξει και η σύμφωνη γνώμη τους.

Οι τρεις ατυχείς συγκυρίες

Τα εμπόδια που αντιμετωπίζει η Κύπρος στην όλη προσπάθειά της να καταλήξει σε συμφωνία με την Τρόικα επιτείνονται κι από τρεις ατυχείς συγκυρίες.

Η πρώτη, ότι δεν είναι μεγάλη χώρα, άρα οι κίνδυνοι στην Ευρωζώνη από πιθανή κατάρρευση της οικονομίας της υποβαθμίζονται από αρκετούς.

Η δεύτερη, ότι ανέκαθεν η Κυπριακή Δημοκρατία δεν διατηρούσε στενές σχέσεις με το ΔΝΤ, άρα δεν διέθετε διασυνδέσεις και πόλους υποστήριξης.

Η τρίτη, ότι πληρώνει το τίμημα τριών λανθασμένων προγραμμάτων του ΔΝΤ και της Ε.Ε., στην Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία. Όπως μας ανέφερε πηγή κοντά στο ΔΝΤ, τα λάθη σ' αυτά τα προγράμματα (υπήρξαν ήδη δημόσιες ομολογίες για την Ελλάδα) έχουν αυξήσει την πίεση επί της κ. Λαγκάρντ, από τους αντιπροσώπους των αναδυόμενων οικονομιών, με αποτέλεσμα να υπάρχει φόβος για λήψη πολιτικών αποφάσεων με τις οποίες εγείρουν ενστάσεις οι εμπειρογνώμονες.

Μετά την αποκάλυψη ότι στην Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε λανθασμένος πολλαπλασιαστής, σύντομα θα έλθουν αποκαλύψεις και για την Ιρλανδία και για την Πορτογαλία. Η Ιρλανδία, ειδικά, φαίνεται ότι δεν θα μπορέσει να μπει στις αγορές τον Σεπτέμβριο, αφού η ανάπτυξη δεν ανέβηκε σύμφωνα με τις προβλέψεις και χωρίς αυτήν τα νούμερα δεν βγαίνουν. Το ίδιο συμβαίνει και στην Πορτογαλία, παρότι πριν από δύο επιθεωρήσεις έγινε τροποποίηση του προγράμματός της.

Η απάντηση στο ερώτημα, γιατί αφού υπάρχουν διαφορετικά κριτήρια από την Ε.Ε. και το ΔΝΤ, υπάρχει επιμονή για συμμετοχή του ΔΝΤ στα προγράμματα διάσωσης, βρίσκεται στην ασφάλεια που αισθάνονται διάφορες χώρες και κοινοβούλια, ιδίως λόγω της ανεξαρτησίας και της αυστηρότητας των ελέγχων του. Άρα, κι αν ακόμη η συμμετοχή του σ' ένα κυπριακό πρόγραμμα δεν θα είναι τελικά ενεργητική (με χρήματα), θα παραμείνει στην «Τρόικα» συμβάλλοντας με επιθεωρήσεις και εκθέσεις.

Ο υπόγειος πόλεμος της PIMCO

Με τις εντάσεις να έχουν ήδη ανέβει σχετικά με το «ζήτημα» της PIMCO, η δυσαρέσκεια που εκφράζουν οι τράπεζες, αλλά και η Κεντρική Τράπεζα σχετικά με το τελικό κείμενο της έρευνας για τις ανάγκες ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, έχουν ήδη φτάσει σε ένα σημείο καμπής.

Όπως γράφτηκε και κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας φέρεται να έχει αποστείλει επιστολή προς την εταιρεία, εκφράζοντας τις διαφωνίες του για τη μεθοδολογία που ακολουθείται. Το βασικό ζήτημα που τίθεται, αυτή τη στιγμή, είναι πως η Συντονιστική Επιτροπή θα πρέπει να συμφωνήσει ομόφωνα για το τελικό νούμερο, κάτι που φαίνεται πως δεν μπορεί να επιτευχθεί εύκολα. Θέση της Κεντρικής, σύμφωνα με πληροφορίες, είναι πως θα πρέπει στην τελική έκθεση της PIMCO να περιλαμβάνεται και αναφορά στις διαφωνίες και ενστάσεις της κυπριακής πλευράς.

Η πιο πιθανή εξέλιξη είναι πως στο Eurogroup θα παρουσιαστούν τα συμπεράσματα της PIMCO με βάση το «βασικό σενάριο», αλλά σε σχέση με το «αρνητικό σενάριο» θα παρουσιαστεί, τόσο το νούμερο της PIMCO όσο και το νούμερο της κυπριακής πλευράς. Σε μια τέτοια περίπτωση, πάντως, είναι μάλλον δύσκολο να δεχτούν τα μέλη του Eurogroup τις κυπριακές εκτιμήσεις, οι οποίες πολύ πιθανό να αποτελέσουν Παράρτημα στο τέλος του κειμένου. Σε αυτό το Παράρτημα, το οποίο θα κατεβάζει το όριο του αρνητικού σεναρίου κάτω από τα 10 δισ. ευρώ, μάλλον θα τονίζεται πως οι πιθανότητες υλοποίησης του αρνητικού σεναρίου, κυμαίνονται κοντά στο 2%, γι' αυτό και θεωρείται «ακραίο».

Πάντως, το γεγονός ότι η PIMCO επικαλείται την πίεση του χρόνου, αλλά και η απειρία της εταιρείας σε τέτοιου είδους έρευνες, προκαλούν έντονο εκνευρισμό στη Λευκωσία, με τις τράπεζες να εξετάζουν πλέον και ακραίες επιλογές ως αντίδραση. Πρέπει, όμως, να σημειωθεί πως η εταιρεία θέτει και ζήτημα ποιότητας στοιχείων, παρά την επιμονή των τραπεζών πως έχουν παραχωρήσει όλα τα σχετικά στοιχεία που τους έχουν ζητηθεί.

Το όλο θέμα θα συζητηθεί στο προσεχές Eurogroup στις 11 του μηνός, αλλά θα απασχολήσει και τον επόμενο υπουργό Οικονομικών στις 4 Μαρτίου, αφού δεν πρέπει να αναμένεται απόφαση για την Κύπρο πριν από την αλλαγή κυβέρνησης. Όσον αφορά στις προτάσεις της κυβέρνησης προς την Τρόικα, ελέγχονται οι πληροφορίες πως ζητείται παράταση του όρου για ενίσχυση

Σε παράρτημα της έκθεσης οι ενστάσεις

των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων στο 9% ώς το τέλος του έτους, αφού κάτι τέτοιο έχει ήδη συμφωνηθεί. Αυτό που απομένει είναι, πλέον, να βρεθεί μια φόρμουλα ούτως ώστε να μειωθούν οι ανάγκες των τραπεζών, όχι μόνο μέσα από την ίδια την έρευνα, αλλά και μέσα από επιπλέον κινήσεις αναδιάρθρωσης των τραπεζών.

Η Τράπεζα Κύπρου θα βασιστεί στα συμπεράσματα της σχετικής μελέτης της PWC ενώ βασικό ρόλο θα διαδραματίσει και ο τρόπος με τον οποίο θα προχωρήσει, εκτός από την αναδιάρθρωση των εργασιών, και η απομόχλευση, που στηρίζεται πλέον και στην αποξένωση στοιχείων ενεργητικού. Αν προχωρήσουν αποτελεσματικά αυτές οι κινήσεις, μάλιστα, πηγές αναφέρουν πως το ενδιαφέρον των επενδυτών μπορεί να ενισχυθεί στο επόμενο διάστημα, προσφέροντας έτσι μεγάλες λύσεις για το τραπεζικό σύστημα, αλλά και για το δημόσιο χρέος.

OIK_05-oikonomia_OIK_05 01/02/2013 7:06 MM Page 5

Συναινετική λύση αναζητούν οι διαχειριστές της Ορφανίδης

Οι βασικές επιλογές είναι δύο, η εκκαθάριση και η πώληση των υπεραγορών σε τρίτους

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Οι σκληρές και δύσκολες συνθήκες στην αγορά του λιανικού εμπορίου και η ακύρωση του διατάγματος αναστολής και μη προώθησης της Αίτησης Εκκαθάρισης της Δημόσιας Εταιρείας Ορφανίδης από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας επιτάχυναν τις εξελίξεις στην υπόθεση των υπεραγορών Ορφανίδη.

Η Λαϊκή Τράπεζα, ο μεγαλύτερος πιστωτής των υπεραγορών προχώρησε στον διορισμό των κ.κ. Μιχάλη Αβραάμ και Ανδρέα Ανδρονίκου ως διαχειριστών στην αλυσίδα υπεραγορών Ορφανίδη με σκοπό να εξετάσουν την κατάσταση στην εταιρεία και να εισηγηθούν –σε συνεννόηση με όλους τους εμπλεκόμενους– μια λύση που θα συνεπάγεται τις λιγότερες δυνατές απώλειες για όλους. Βασικά οι επιλογές είναι δύο: η εκκαθάριση ή η πώληση της εταιρείας σε τρίτο (ή τμημάτων της εταιρείας).

Λύση ζητούσε μετ' επιτάσεως η ίδια η αγορά. Η ανακοίνωση της Andreou & Paraskevaides (Pepsi) ότι αναμένει το 2012 ζημιές μισού εκατομμυρίου ευρώ, έναντι κερδών τεσσάρων εκατ. ευρώ το 2011 λόγο προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις από τη μη είσπραξη οφειλόμενων ποσών, συνδέεται με τα χρέη της Ορφανίδης προς τους προμηθευτές, αν και από την ίδια την A&P δεν γίνεται σύνδεση. Η ανακοίνωση της εταιρείας, όμως, αποτελεί ένα πρώτο δείγμα των δυσμενών επιπτώσεων που έχει σε όλη την αλυσίδα του εμπορίου η παράταση της εκκρεμότητας στις υπεραγορές Ορφανίδη.

Πέραν των απαιτήσεων των προμηθευτών για λύση, η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας ανοίγει τον δρόμο για έκδοση δικαστικής απόφασης για εκκαθάριση της εταιρείας

Πέραν των απαιτήσεων των προμηθευτών για λύση, η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας ανοίγει τον δρόμο για έκδοση δικαστικής απόφασης για εκκαθάριση της εταιρείας. Το δικαστήριο άφησε σε προσωρινή ισχύ τα διατάγματα επικύρωσης που αφορούν σε πληρωμές που διενεργούνται από την εταιρεία Ορφανίδη στο πλαίσιο των συνήθων εργασιών της εταιρείας, ενώ η υπόθεση θα επανεξεταστεί στις 20 Φεβρουαρίου. Μέχρι τη νέα εξέταση της υπόθεσης θα πρέπει να υπάρξει ένα περίγραμμα λύσης. Η Λαϊκή Τράπεζα εξαιτίας της τελευταίας ομολογιακής έκδοσης έχει προβάδισμα, μεταξύ των πιστωτών και προμηθευτών, στην αποπληρωμή των οφειλόμενων, αλλά η Τράπεζα δεν θέλει να αδικήσει κανέναν και φέρεται να είναι ανοιχτή σε ιδέες και λύσεις που θα επιτρέψουν δίκαιες απώλειες για όλους.

Στο μεταξύ η ίδια η εταιρεία προσπάθησε να πάρει τον έλεγχο της κατάστασης καταχωρώντας στο δικαστήριο αίτηση για να της επιτραπεί να συγκαλέσει έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις των εξασφαλισμένων και μη εξασφαλισμένων πιστωτών της με σκοπό να τους προταθεί σχέδιο διακανονισμού των απαιτήσεών τους. Παράλληλα, συνέχισε το πρόγραμμα προωθητικών ενεργειών, εκδίδοντας δελτίο προσφοράς προϊόντων για τη εβδομάδα 31 Ιανουαρίου ως 9 Φεβρουαρίου, το οποίο δίνει έμφαση στα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας.

CNA

Η επόμενη ημέρα για την αγορά λιανικού εμπορίου δεν είναι άλλη από το μοίρασμα της πίτας της Ορφανίδης, η οποία είχε ένα κύκλο εργασιών ύψους πέριξ των 213 εκατ. ευρώ (το 2011).

Ο ανταγωνισμός

Τις εξελίξεις παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο ανταγωνισμός, καθώς το σενάριο που προκρίνεται ανεπίσημα (και στο οποίο είχε αναφερθεί η «Κ» στο παρελθόν) είναι η πώληση των καταστημάτων σε άλλες υπεραγορές. Οι ενδιαφερόμενοι είναι οι υπεραγορές Elomas, ΑλφαΜέγα, Carrefour, Lidl, Παπαντωνίου, Smart και Plus. Πέρα από τα καταστήματα υπάρχει και το μερίδιο αγοράς της Ορφανίδης, το οποίο το 2011 ανήλθε στα 213 εκατ. ευρώ. Ο εν λόγω κύκλος εργασιών θεωρείται αποτέλεσμα της επέκτασης της εταιρείας (το δίκτυο αυξήθηκε σε 29 καταστήματα από 26 το 2010), ενώ η χρήση του 2011 παρά την αύξηση των πωλήσεων έκλεισε με ζημιές 8,2 εκατ. ευρώ, προ φορολογίας.

Πιο κοντά στην πραγματικότητα και την επιρροή της Ορφανίδης στην αγορά είναι τα στοιχεία που προκύπτουν από το επιχειρηματικό σχέδιο της Νέας Εποχής Ορφανίδη, το οποίο προβλέπει κύκλο εργασιών 148 εκατ. ευρώ με τη λειτουργία 16 υπεραγορών.

Το ποσό αυτό, με την παράλληλη μείωση των καταστημάτων που θα ωθήσει τους καταναλωτές σε άλλες υφιστάμενες υπεραγορές, μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά για τον υπόλοιπο ανταγωνισμό, ο οποίος σε μια περίοδο κρίσης θα δει τον κύκλο εργασιών να ενισχύεται.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας ο δείκτης αξίας Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου για τον Οκτώβριο παρουσίασε μείωση 1,8% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2012 και 2,7% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2011. Σύμφωνα με προκαταρκτικές εκτιμήσεις ο Δείκτης Αξίας Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου για τον Νοέμβριο παρουσίασε μείωση 3,8% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Καταγγελία εναντίον του Π. Ιωαννίδη συντάσσει ο ΠΑΣΕΧΑ

Παράλληλα με τις εξελίξεις στο επιχειρηματικό πεδίο, κινητικότητα υπάρχει και στις έρευνες για το πώς έφτασε στη σημερινή κατάσταση μια δημόσια εταιρεία, εισηγμένη στο ΧΑΚ, φέρνοντας σε δυσχερή θέση το σύνολο της αγοράς.

Η έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το πώς και πού διοχετεύτηκαν τα χρήματα της τελευταίας ομολογιακής έκδοσης συνεχίζεται, ενώ από πλευράς μετόχων - επενδυτών ο ΠΑΣΕΧΑ έχει αναδείξει ένα ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων στην παροχή νομικών και λοιπών υπηρεσιών τόσο προς την Ορφανίδης όσο και προς την ίδια τη Λαϊκή Τράπεζα. Στο κομμάτι αυτό το ενδιαφέρον επικεντρώνεται πέριξ του προσώπου του δικηγόρου και διευθύνοντα συμβούλου του δικηγορικού γραφείου «Ιωαννίδης-Δημητρίου ΔΕΠΕ», Πάμπου Ιωαννίδη. Ο ΠΑΣΕΧΑ συντάσσει καταγγελία εις βάρος του, η οποία θα υποβληθεί στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, με το αιτιολογικό ότι την ώρα που ενεργούσε ως νομικός σύμβουλος και γραμματέας της Ορφανίδης, συμμετείχε σε συσκέψεις μεταξύ προμηθευτών και πιστωτών των υπεραγορών, εκπροσωπώντας τη Λαϊκή. Η καταγγελία, όταν κατατεθεί, θα εξεταστεί από επιτροπή στην οποία προεδρεύει ο γενικός εισαγγελέας.

Ο ΠΑΣΕΧΑ προ μιας εβδομάδας είχε εκδώσει ανακοίνωση με την οποία κατήγγειλε ότι το γραφείο του κ. Ιωαννίδη, ενώ ήταν γραμματέας της Ορφανίδης, πιστωτής αλλά και νομικός της σύμβουλος, ενεργούσε παράλληλα και ταυτόχρονα και ως νομικός σύμβουλος της Λαϊκής Τράπεζας. Παράλληλα, ο ΠΑΣΕΧΑ ζήτησε την παραίτηση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Λαϊκής Τράπεζας, Ανδρέα Φιλίππου.Ο κ. Ιωαννίδης σε απάντησή του χαρακτηρίζει κακόβουλη και υποβολιμαία την καταγγελία του ΠΑΣΕΧΑ, τονίζοντας ότι υπάρχουν αλλότρια κίνητρα και «είναι έκδηλα εκδικητική για λόγους που δεν μπορούν να έχουν οποιαδήποτε σχέση με την καταλληλότητα της επαγγελματικής ενασχόλησής μας σε θέματα που σχετίζονται με τη Λαϊκή Τραπεζική, που είναι άμεμπτη». Προειδοποιεί ότι οι συκοφάντες θα κληθούν να λογοδοτήσουν στα δικαστήρια.

Πηγές της Λαϊκής Τράπεζες επεσήμαναν ότι στο κρίσιμο χρονικό διάστημα των διαπραγματεύσεων ο κ. Ιωαννίδης είχε πάψει να εκπροσωπεί και την πλευρά των υπεραγορών Ορφανίδη.

Ο ΠΑΣΕΧΑ στην ανταπάντησή του τονίζει ότι έχει μελετήσει σειρά στοιχείων ενώ εκφράζει τη λύπη του, διότι «ο κ. Ιωαννίδης, αντί να σεβαστεί τους χιλιάδες εξαπατημένους επενδυτές που καταστράφηκαν από τους σύγχρονους ολετήρες της κυπριακής οικονομίας, επέλεξε να προσφύγει σε μια αόριστη και κενού περιεχομένου ανακοίνωση που είναι διάχυτη από στοιχεία υπερβολής και συνωμοσιολογίας, με σκοπό προφανώς τον αποπροσανατολισμό από τα όσα του καταλογίζονται, χαρακτηρίζοντας την καταγγελία του ΠΑΣΕΧΑ ως κακόβουλη και αποκαλώντας τα μέλη του Συνδέσμου συκοφάντες, απειλώντας τα με νομικά μέτρα. Ως απάντηση προς τον κ. Ιωαννίδη, ο ΠΑΣΕΧΑ τον παραπέμπει απλώς στον Έφορο Εταιρειών όπου παρουσιάζεται το γραφείο του να ενεργεί ως γραμματέας της Εταιρείας Ορφανίδης μέχρι τις 13 Ιανουαρίου 2013».

OIK_06-oikonomia_OIK_06 01/02/2013 6:56 MM Page 6

«Έμφαση στις επαγγελματικές υπηρεσίες»

Ο ομότιμος καθηγητής του MIT Λόρενς Έβανς αναλύει στην «Κ» σε τι συνίσταται η επιχειρηματική επιτυχία στην Κύπρο

Συνέντευξη στη **ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ**

Με αφορμή τη διάλεξη που πρόκειται να δώσει την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Φεβρουαρίου, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, σχετικά με μαθήματα επιχειρηματικής επιτυχίας μέσω της αποδοτικής εφαρμογής της «τέχνης του καινοτομείν», ο ομότιμος καθηγητής Χημικής Μηχανικής του Τεχνολογικού Ινστιτούτου Μασαχουσέτης (MIT) Λόρενς Έβανς αναλύει εις βάθος στην «Κ» τα διδάγματα από την εφαρμογή της στρατηγικής αυτής στην αμερικανική οικονομία μέσω του MIT και τους τρόπους που αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν επωφελώς στην περίπτωση της Κύπρου.

– Τι διδάσκει στους επιχειρηματίες της Κύπρου η εμπειρία του MIT σχετικά με την προώθηση της δημιουργίας νέων επιχειρηματικών projects με σκοπό την ανάπτυξη καινοτομιών με αντίκτυπο στην πραγματική οικονομία;

– Από την ίδρυσή του, το 1861, το MIT διατηρεί μεγάλη παράδοση συνεργασίας με τη βιομηχανία και αναζήτησης εμπορικών εφαρμογών της επιστήμης και της τεχνολογίας σε αυτήν. Εντούτοις, η στοχευμένη έμφαση στη δημιουργία επιχειρηματικών projects λαμβάνει χώρα τα τελευταία 25 χρόνια. Συμπερασματικά, μεγάλο ποσοστό της εμπειρίας του MIT είναι εφαρμόσιμο και στην περίπτωση της Κύπρου. Βέβαια, τα συμπεράσματα από το MIT θα πρέπει να προσαρμοστούν στις αναλογίες και συγκυρίες της ίδιας της χώρας.

«Η μεγάλη πρόκληση για την Κύπρο είναι η παροχή πρόσβασης σε επιχειρηματικά κεφάλαια»

– Θα μπορούσατε να μας εξηγήσετε πώς υλοποιείται η δημιουργία νέων επιχειρηματικών projects (New Venture Creation), καθώς και το σύστημα υποστήριξής τους (Venture Support System), σε μια οικονομία;

– Η υλοποίηση νέων επιχειρηματικών projects είναι ιδιαίτερα σημαντική σε έναν κόσμο που αλλάζει διαρκώς. Επιτρέπει σε μια οικονομία να αξιοποιήσει τις νέες τεχνολογίες και τις νέες ευκαιρίες σε μια αγορά, καθώς επίσης και να ελαχιστοποιήσει την εξάρτησή της από συρρικνούμενους τομείς ή τομείς που δεν είναι πλέον ανταγωνιστικοί. Επιπλέον, μακροπρόθεσμα, τα νέα επιχειρηματικά projects δημιουργούν θέσεις εργασίας, καθώς η στρατηγική αυτή κάθε άλλο παρά αποτελεί βραχυπρόθεσμη λύση.

– Με βάση ό,τι έχετε μελετήσει, πιστεύετε ότι η Κύπρος διαθέτει την κουλτούρα και τους θεσμούς για εφαρμογή του συστήματος του MIT με σκοπό την ενίσχυση της καινοτομίας;

– Η Κύπρος διαθέτει πολλά από τα απαραίτητα στοιχεία για επιτυχία. Η ελληνική κουλτούρα πάντοτε προσέδιδε ιδιαίτερη αξία στην εκπαίδευση, τη σκληρή δουλειά και τους νέους τρόπους σκέψης των πραγμάτων. Το νησί διαθέτει καλά μορφωμένο εργατικό δυναμικό. Ωστόσο, η ιδέα έναρξης μιας νέας εταιρείας πιθανόν να μην προκύπτει σε πολλούς ανθρώπους. Εδώ είναι που έγκειται η ουσία ενός «επιχειρηματικού οικοσυστήματος», όπως αυτό που εφαρμόζει το MIT, καθώς ένα τέτοιο σύστημα είναι σε θέση να ανοίξει τους ορίζοντες υποψήφιων επιχειρηματιών, εμβολιάζοντάς τους την ιδέα για έναρξη μιας νέας εταιρείας και προμηθεύοντάς τους με την κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και στήριξη που χρειάζονται.

«Οι επαγγελματικές υπηρεσίες αποτελούν ελκυστικό τομέα για ανάπτυξη της καινοτομίας στην Κύπρο, καθώς προϋποθέτουν λιγότερο κεφάλαιο, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας ανά μονάδα εσόδων», συμβουλεύει ο δρ Έβανς.

– Τι χρειάζεται για τη δημιουργία ενός επιτυχημένου νέου επιχειρηματικού project στην κυπριακή οικονομία;

– Για να φέρει κάποιος σε πέρας ένα νέο επιχειρηματικό project, θα πρέπει να επινοήσει μια ιδέα σχετικά με τον τρόπο που θα μπορούσε να προσδώσει πρόσθετη αξία στους πελάτες του. Για περαιτέρω ανάπτυξη της ροής ιδεών, είναι σημαντικό να εξευρεθούν τρόποι δικτύωσης των ανθρώπων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της έρευνας με επιχειρηματίες που ενδιαφέρονται για νέα επιχειρηματικά ξεκινήματα. Ομοίως, είναι σημαντικό να εξευρεθεί τρόπος οι επιχειρηματίες να αφυπνισθούν σχετικά με τα προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν προς εξυπηρέτηση των πιθανών πελατών τους. Η μεγάλη πρόκληση για την Κύπρο είναι η παροχή πρόσβασης σε επιχειρηματικά κεφάλαια. Αν ξεκινάς για παράδειγμα μια επιχείρηση στη Βοστώνη ή στη Silicon Valley, υπάρχουν δεκάδες εταιρείες παροχής επιχειρηματικών κεφαλαίων και επενδυτές. Η Κύπρος θα πρέπει παρομοίως να βρει τρόπους να καταστήσει αυτού του τύπου τις επενδύσεις πιο προσβάσιμες.

– Τα επίπεδα ανεργίας στην Κύπρο έχουν φθάσει το τρομακτικό επίπεδο του 14%, σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία. Πώς η εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος θα μπορούσε να αμβλύνει το οξυμμένο αυτό φαινόμενο;

– Τα νέα επιχειρηματικά projects παρέχουν τους πόρους για νέες θέσεις εργασίας. Επειδή ωστόσο χρειάζεται χρόνος για υλοποίηση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων αυτών, δεν αποτελούν άμεση λύση στην άμβλυνση του φαινομένου. Αποτελούν όμως μακροπρόθεσμη επένδυση στο μέλλον της χώρας. Πιστεύω ωστόσο ότι η κουλτούρα της καινοτομίας ενέχει ένα σημαντικό πλεονέκτημα για την ψυχολογία των ανθρώπων, το οποίο καλό είναι να μην υποτιμάται. Όταν οι άνθρωποι διαβάζουν στα έντυπα μέσα ότι υπάρχει καλλιέργεια καινοτόμων ιδεών κι ότι νέες επιχειρήσεις προκύπτουν, τους ενθαρρύνει να πιστεύουν στο μέλλον της χώρας τους. Σε πρόσφατη μελέτη της PwC, συστήνεται ιδιαίτερη έμφαση στον αναπτυσσόμενο τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών στην κυπριακή οικονομία. Η ανακάλυψη για παράδειγμα του φυσικού αερίου θα μπορούσε να δημιουργήσει ευκαιρίες για νέες εταιρείες ώστε να παρέχουν υπηρεσίες στον τομέα ανάπτυξης αυτού του είδους πόρων. Οι επαγγελματικές υπηρεσίες αποτελούν ελκυστικό τομέα για ανάπτυξη της καινοτομίας στην Κύπρο, καθώς προϋποθέτουν λιγότερο κεφάλαιο, ενώ ταυτόχρονα δημιουργούν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας ανά μονάδα εσόδων πόρων.

«Η έμφαση στις επαγγελματικές υπηρεσίες είναι πολύ καλή ιδέα για την περίπτωση της Κύπρου»

– Η κυπριακή οικονομία χαρακτηρίζεται από τον επιβλητικό τομέα των υπηρεσιών, καθώς επίσης και από ένα φορολογικό σύστημα που προσελκύει βραχυπρόθεσμες επενδύσεις, γεγονός που καθιστά την Κύπρο σταθμό για «πτητικά» κεφάλαια. Πώς θα μπορούσε η εφαρμογή του συστήματος που εισηγείστε να διαφοροποιήσει το γεγονός αυτό, ούτως ώστε οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται να καταστούν πιο «ορατές» στην πραγματική οικονομία;

– Οι νέες επιχειρήσεις παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών εκτός του χρηματοοικονομικού τομέα θα μπορούσαν να διαφοροποιήσουν το σκηνικό. Όσο θα υπάρχει συνεχόμενη ανάγκη για αυτές τις υπηρεσίες, ο τομέας θα παραμένει σταθερός. Τα νέα επιχειρηματικά ξεκινήματα θα πρέπει να είναι ευέλικτα στην προσαρμογή τους στις συνεχώς διαφοροποιούμενες ανάγκες των πελατών τους από τη μια, και ανταγωνιστικά από την άλλη. Αυτές αποτελούν προκλήσεις για κάθε τύπου εταιρεία. Άρα, η απάντηση στο ερώτημά σας είναι: Ναι, οι επαγγελματικές υπηρεσίες εκτός του τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών θα είναι μάλλον πιο σταθερές.

– Ποια θα ήταν η ιδανική θέση ενός κράτους στην εφαρμογή ενός τέτοιου συστήματος στην Κύπρο; Τι παραδείγματα έχουμε στη διάθεσή μας από άλλες μελέτες περίπτωσης;

– Είναι αναγκαία η ύπαρξη ενός επίκεντρου για τη δημιουργία ενός «επιχειρηματικού οικοσυστήματος» για τη στήριξη της καινοτομίας. Το MIT το έχει πράξει αυτό πολύ καλά με τη στήριξη από ιδιώτες και ιδιωτικά ιδρύματα. Πιστεύω ότι τα πανεπιστήμια ή μια σύμπραξη πανεπιστημίων, σε συνδυασμό πιθανόν με κυβερνητικές μονάδες, ίσως να είναι σε θέση να επιχειρήσουν κάτι παρόμοιο στην Κύπρο. Το κράτος θα μπορούσε να παρέχει χρηματοδότηση σε μια κοινοπραξία πανεπιστημίων για τον σκοπό αυτό.

– Πόσο ικανά να αναλάβουν έναν παρόμοιο με του MIT ρόλο στην εφαρμογή ενός «επιχειρηματικού οικοσυστήματος» θεωρείτε ότι είναι τα κυπριακά πανεπιστήμια (δημόσια και ιδιωτικά);

– Δεν γνωρίζω πολλά για τα πανεπιστήμια της Κύπρου. Ωστόσο, δεν βλέπω κάποιο λόγο που θα τα απέτρεπε από το να αναλάβουν αυτού του είδους τις πρωτοβουλίες. Η εμπειρία του MIT θα πρέπει να προσαρμοστεί σε μικρότερη κλίμακα και σε αναλογία με τις ιδιαίτερες συγκυρίες που ισχύουν στην περίπτωση της Κύπρου. Δεν θα ήταν παράδοξη η συνεργασία με άλλα, ηγετικά στον τομέα πανεπιστήμια, όπως είναι το MIT, για στήριξη αυτών των εγχώριων προσπαθειών.

Τι διδάσκει η εμπειρία του MIT

Η διάλεξη που πρόκειται να δώσει ο δρ Έβανς, στηρίζεται σε μελέτη που διεξήχθη το 2009, σύμφωνα με την οποία περισσότερες από 25.000 εν ενεργεία επιχειρήσεις, οι οποίες ιδρύθηκαν από αποφοίτους του MIT, απασχολούν περίπου 3,3 εκατομμύρια ανθρώπους και είναι υπεύθυνες για ετήσιες πωλήσεις ύψους δύο τρισεκατομμυρίων δολαρίων, παραγωγή που ισοδυναμεί με την ενδέκατη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο. Ο καθηγητής θα συζητήσει τις μεθόδους που οδηγούν στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας ως οχήματα που οδηγούν στην επιτυχία.

INFO

Την Πέμπτη, 7 Φεβρουαρίου, στις 7:00 μ.μ., ο δρ Λόρενς Έβανς (Lawrence B. Evans) θα δώσει διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με θέμα «Fostering Innovation with an Impact: The MIT Experience in Creating Entrepreneurial Success». Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί στην Αίθουσα Διαλέξεων Β108, στο κτήριο Συμβουλίου-Συγκλήτου «Αναστάσιος Γ. Λεβέντης» στην Πανεπιστημιούπολη.

Επενδύει στις υπηρεσίες ταχυμεταφοράς το Πρακτορείο Τύπου «ΚΡΟΝΟΣ»

Της **ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ**

Έπειτα από 25 χρόνια δραστηριότητας στον χώρο διανομής τύπου στα περίπτερα, και στο πλαίσιο της διαχρονικής πολιτικής για διαφοροποίηση στις δραστηριότητες του συγκροτήματος που ταιριάζει όσο ποτέ άλλοτε στις δυσμενείς συγκυρίες που χαρακτηρίζουν πλέον τον χώρο, το Πρακτορείο Τύπου «ΚΡΟΝΟΣ» με την ίδρυση της «Kronos Express» επεκτείνεται και επίσημα στον τομέα των ταχυμεταφορών, με απώτερο στόχο την προσφορά καινοτόμων υπηρεσιών σε χαμηλό κόστος.

«Για να μπορέσει ένας οργανισμός να επιβιώσει, πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζει επιχειρηματικές ευκαιρίες και να προβαίνει στις κατάλληλες κινήσεις»

Σε μια περίοδο κατά την οποία όλο και περισσότερες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο του εμπορίου επιλέγουν να επενδύσουν στην καινοτομία, ο κ. Γιώργος Αθηνής, Επιχειρησιακός Διευθυντής του Kronos Group of Companies συστήνει τις υπηρεσίες που η νέα εταιρεία προσφέρει, επεξηγώντας ταυτόχρονα τους λόγους για τους οποίους ο Όμιλος προσανατολίζεται πλέον και στην παροχή υπηρεσιών ταχυμεταφοράς.

Ο πρωτοποριακός τρόπος λειτουργίας της νέας εταιρείας έγκειται στο άρτιο και σύγχρονο στόλο οχημάτων της, στους μικρού κόστους ειδικούς αδιάβροχους φακέλους ασφαλείας που οι πελάτες της μπορούν να προμηθεύονται καθώς επίσης και στην υπηρεσία ασφάλισης αντικειμένων η οποία προσφέρεται με πολύ μικρό κόστος.

Όπως εξηγεί ο κ. Αθηνής, η Kronos Express, έχει ιδρυθεί με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα των ταχυμεταφορών (courier) μέσω της παροχής υπηρεσιών ταχυμεταφοράς με ποιοτική εξυπηρέτηση υψηλών προδιαγραφών, ταχύτητα, αξιοπιστία και χαμηλές τιμές. Το δίκτυο των Κέντρων Εξυπηρέτησης της νέας εταιρείας που θα αποτελείται από πολλά περίπτερα, παρέχοντας έτσι εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε κέντρα εξυπηρέτησης, αναμένεται να δημιουργήσει νέα δεδομένα στον συγκεκριμένο τομέα, όπως ευελπιστεί ο ίδιος.

Tracking Services

Χρησιμοποιώντας προηγμένο ηλεκτρονικό σύστημα μηχανογράφησης, η Kronos Express δίνει την ευκαιρία στους πελάτες της, που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, να παρακολουθούν την όλη διακίνηση των αντικειμένων που αποστέλλουν, όπως επεξηγεί ο κ. Αθηνής. Παράλληλα, συνεχίζει, παραλήπτης και αποστολέας θα μπορούν να ενημερώνονται μέσω SMS στο κινητό τους για την άφιξη του δέματος ή φακέλου τους στο σταθμό παραλαβής, ή για την ολοκλήρωση της παραλαβής, αντίστοιχα. Οι πιο πάνω υπηρεσίες παρέχονται σε όλους τους πελάτες χωρίς καμιά επιβάρυνση, διευκρινίζει ο κ. Αθηνής.

Ο πρωτοποριακός τρόπος λειτουργίας της νέας εταιρείας έγκειται στο άρτιο και σύγχρονο στόλο οχημάτων της, στους μικρού κόστους ειδικούς αδιάβροχους φακέλους ασφαλείας που οι πελάτες της μπορούν να προμηθεύονται καθώς επίσης και στην υπηρεσία ασφάλισης αντικειμένων η οποία προσφέρεται με πολύ μικρό κόστος.

Οι προσφερόμενες υπηρεσιες της αφορούν σε αποστολές ασφαλισμένων εγγράφων point-to-point (P2P) και door-to-door (D2D), με αντικαταβολή, παράδοση σε μη αστικές περιοχές, μαζικές διανομές, παράδοση αντικειμένων σε αγροτικές περιοχές καθώς και αποστολή μετρητών.

Σε μια προσπάθεια εξυπηρέτησης της ανάγκης των καταναλωτών για προσιτές τιμές, η εταιρεία επενδύει στο αισθητά χαμηλό κόστος αποστολής φακέλου ή δέματος, το οποίο σε συνδυασμό με το διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και τις συνεχείς διαδρομές από και προς όλες τις πόλεις, ευελπιστώντας έτσι ότι θα κάνει την διαφορά.

Όπως σχολιάζει ο κ. Αθηνής, η άσχημη οικονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο τόπος μας δεν σημαίνει ότι πρέπει οι εταιρείες να μείνουν αδρανείς. Αντίθετα, τονίζει, για να μπορέσει ένας οργανισμός να επιβιώσει, πρέπει να είναι σε θέση να εντοπίζει επιχειρηματικές ευκαιρίες και να προβαίνει στις κατάλληλες κινήσεις.

OIK_07-oikonomia_OIK_07-oikonomia 01/02/2013 10:08 MM Page 7

«Καμιά προστασία των θυμάτων κλοπής εταιρικής περιουσίας»

Ο δικηγόρος κ. Πανίκος Συμεού παραδέχεται στην «Κ» ότι εταιρεία – πελάτης του έχει πέσει θύμα κλοπής

Συνέντευξη στη **ΧΑΡΑ ΖΥΜΑΡΑ**

Η μία μετά την άλλη έρχονται στο φως οι περιπτώσεις κλοπής εταιρικών περιουσιών από το Κεντρικό Μητρώο Εταιρειών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών, επαληθεύοντας τη σοβαρότητα του προβλήματος ανεπαρκούς ελέγχου, αλλά και την ελλιπή προσοχή με την οποία το θέμα τυγχάνει χειρισμού. Όπως παραδέχεται στην «Κ» ο δικηγόρος και διευθύνων συνεργάτης του Δικηγορικού Γραφείου Συμεού και Κονναρής, κ. Πανίκος Συμεού, εταιρεία – πελάτης του έχει πέσει επίσης θύμα κλοπής, ευρισκομένη ξαφνικά σε μια διαδικασία χρονοβόρα και πολυέξοδη, χωρίς καμία προστατευτική δικλίδα. Το γεγονός αυτό, σημειώνει, όχι μόνο αποκαλύπτει την αδυναμία στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, αλλά πλήττει και την αξιοπιστία της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

–Κ. Συμεού, έχετε σαν γραφείο αντιμετωπίσει παράνομη αλλαγή στη δομή εταιρείας πελάτη σας;

Δυστυχώς ναι, λόγω της αδυναμίας στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας παρουσιάστηκαν πολλές περιπτώσεις το τελευταίο διάστημα παράνομων αλλαγών στη δομή Εταιρειών με σκοπό την κλοπή περιουσιακών στοιχείων των ίδιων των εταιρειών και/ή των θυγατρικών τους οι οποίες στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν συμφέροντα και μεγάλα περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό.

–Απευθυνθήκατε στον Έφορο εταιρειών, κύριο Σπύρο Κόκκινο σχετικά με το θέμα; Ποια ήταν η αντίδρασή του;

Βεβαίως και απευθυνθήκαμε τόσο γραπτώς αλλά και προφορικά. Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας που είχα με τον κ. Σπύρο Κόκκινο, μου ανέφερε ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτε, γιατί η νομοθεσία προνοεί ότι στον Έφορο κοινοποιούνται μόνο οι αλλαγές και δεν γίνονται έλεγχοι επί των αυτών. Επιπλέον, με πληροφόρησε ότι κάθε αλλαγή γίνεται με τη συμπλήρωση εντύπων, χωρίς να χρειάζεται η προσκόμιση οποιουδήποτε πρόσθετου αποδεικτικού εγγράφου και μας παρέπεμψε στο Δικαστήριο για επίλυση του θέματος.

–Πού, πιστεύετε ότι έγκειται η προστασία αυτών που πέφτουν θύματα κλοπής των εταιρειών τους και σε ποιες ενέργειες μπορούν να προβούν για να επανορθώσουν τη ζημιά που υπέστησαν λόγω κενού στη νομοθεσία και στις διαδικασίες;

Δεν υπάρχει καμιά προστασία. Οποιοσδήποτε μπορεί να προβεί ανενόχλητος σε κλοπή εταιρείας και/ή παράνομη αλλαγή στη δομή εταιρείας και να ζητήσει και να λάβει πιστοποιητικά από το Γραφείο του Εφόρου Εταιρειών στα οποία να φαίνεται ως Μέτοχος και Διευθυντής και έτσι να αποξενώσει περιουσία της εταιρείας. Το μόνο που μπορούν να κάνουν τα θύματα αυτών των περιπτώσεων είναι να αποταθούν στα δικαστήρια για να βρουν το δίκαιο τους.

–Πού βρίσκεται η κατάσταση τώρα στην υπόθεση που ανέλαβε το γραφείο σας;

Έχουμε καταχωρήσει αγωγή στο Δικαστήριο για αποκατάσταση της δομής της εταιρείας και με μονομερή αίτηση επιτύχαμε διάταγμα που απαγορεύει την αποξένωση των μετοχών αλλά και την αναστολή των πιστοποιητικών που εξέδωσε ο έφορος λόγω των παράνομων πράξεων που διενεργήθηκαν μέχρι της πλήρους εκδίκασης της υπόθεσης και έκδοσης απόφασης στην αγωγή ή μέχρι νεώτερης διαταγής του Δικαστηρίου. Σημειώνεται ότι οι διαδικασίες είναι χρονοβόρες και ο πελάτης μας επιβαρύνεται όλα τα έξοδα και την ταλαιπωρία γιατί τα πρόσωπα που διενέργησαν τις παράνομες πράξεις δεν εντοπίζονται.

–Δεδομένης της κατάστασης, πώς θεωρείτε ότι προστατεύεται η Κύπρος έναντι των χωρών που προσπαθούν να την ανταγωνιστούν ως επιχειρηματικό κέντρο;

Η κατάσταση αυτή πλήττει την αξιοπιστία της Κύπρου ως διεθνούς κέντρου χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτό ευελπιστούμε στην επίλυσή της με άμεση αλλαγή στους κανονισμούς και τη νομοθεσία για αποφυγή περαιτέρω δυσφήμησης της χώρας μας η οποία αποτελεί στόχο ανταγωνισμού από χώρες που εποφθαλμιούν τις καταθέσεις και τα κεφάλαια τα οποία προσελκύει λόγω των πλεονεκτημάτων που παρέχει ως Επιχειρηματικό και Οικονομικό Κέντρο.

–Ποια είναι η δική σας εισήγηση για άμβλυνση του προβλήματος;

Εισηγούμαι να αποστέλλεται στο τμήμα Εφόρου Εταιρειών η επιστολή παραίτησης ενός διευθυντή ή γραμματέα και η πράξη διορισμού του επόμενου διευθυντή ή γραμματέα. Επίσης, στην περίπτωση μεταβίβασης μετοχών να αποστέλλεται η απόφαση για μεταβίβαση από την Εταιρεία και το έντυπο μεταβίβασης και οι πιο πάνω πράξεις να πιστοποιούνται από πιστοποιούντες υπαλλήλους ή δικηγόρους. Εναλλακτικά, οι αιτήσεις να κατατίθενται μόνο από αδειούχα γραφεία παροχής υπηρεσιών όπως δικηγορικά και λογιστικά ή γραφεία που θα λάβουν την άδεια της κεφαλαιαγοράς και να μην επιτρέπεται στον οποιοδήποτε η καταχώρηση αιτήσεων στον Έφορο Εταιρειών αλλά ούτε το άνοιγμα λογαριασμού.

–Θεωρείτε ότι το πρόβλημα υπερβαίνει το θεσμικό, και άπτεται προσωπικών αποφάσεων περί διαχείρισης των υπευθυνοτήτων της θέσης του Εφόρου και των λειτουργών του Τμήματος;

Θεωρώ ότι θα μπορούσαν να ληφθούν άμεσα μέτρα μετά από συνεννόηση του Εφόρου εταιρειών και του αρμόδιου υπουργού αλλά και των κρατικών Τμημάτων τα οποία θα μπορούσαν να καθορίσουν νέα πλαίσια για αποφυγή του προβλήματος που δημιουργείται. Από την άλλη, αναγνωρίζω ότι υπάρχουν κενά στη νομοθεσία και στις διαδικασίες του κρατικού μηχανισμού οι οποίες χρειάζονται εκσυγχρονισμό, καθώς πολλές νομοθεσίες και διαδικασίες είναι δοτές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο περί Εταιρειών Νόμος της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι ο ίδιος με τον αγγλικό νόμο περί Εταιρειών του 1948, ο οποίος έτυχε σειράς αλλαγών με τελευταία το 2006, και αποτελεί την πιο μεγάλη νομοθεσία στην Αγγλία. Ελπίζω να ληφθούν άμεσα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον, που μόνο κακό προκαλούν στον τομέα των υπηρεσιών.

Όπως εξηγεί ο κ. Συμεού, οι δικαστικές διαδικασίες έπειτα από μία κλοπή είναι χρονοβόρες και ο πελάτης επιβαρύνεται όλα τα έξοδα και την ταλαιπωρία.

Ακόμα μια κλοπή εταιρικής περιουσίας από το Κεντρικό Μητρώο Εταιρειών φέρνει στο φως η «Κ»

«Ο κ. Κόκκινος μας ανέφερε ότι δεν μπορούν να κάνουν τίποτε και μας παρέπεμψε στο Δικαστήριο»

Μείωση χρέους με τιτλοποιήσεις

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Σάρκα και οστά αρχίζει να αποκτά το σχέδιο της αποπληρωμής του ελληνικού χρέους μέσω της τιτλοποίησης μελλοντικών εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις. Η αρχή θα γίνει για τα κεφάλαια που δανείστηκε η Ελλάδα για να ολοκληρώσει το πρόγραμμα επαναγοράς των ελληνικών ομολόγων ύψους 11,3 δισ. ευρώ. Η μέθοδος αναμένεται να εφαρμοστεί στο μέλλον για την εξόφληση άλλων χρεών, ενώ στην παρούσα φάση τα περιουσιακά στοιχεία που θα αξιοποιηθούν κατ' αυτό τον τρόπο είναι τα ακίνητα του Δημοσίου.

Μέσα στην εβδομάδα έγιναν δύο συσκέψεις για το θέμα. Η μία ήταν υπό τον πρόεδρο του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων (ΣΟΕ), κ. Π. Τσακλόγλου και με τη συμμετοχή στελεχών του μόνιμου Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης (ESM), ενώ η δεύτερη ήταν σε πιο τεχνικό επίπεδο στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με τη συμμετοχή στελεχών και του Ταμείου Αποκρατικοποιήσεων.

Επί της ουσίας, πρόκειται για την ιδέα του υπουργού Οικονομικών Γ. Στουρνάρα, που είχε διατυπώσει προεκλογικά αλλά η τρόικα αντιδρούσε. Στις αρχές Δεκεμβρίου ο κ. Στουρνάρας είχε δηλώσει στην εκπομπή Νέοι Φάκελοι του ΣΚΑΪ πως «τώρα κερδίζουμε το επιχείρημα, που είχα πει στις προγραμματικές δηλώσεις και συνάντησα αντίδραση από την τρόικα» και το οποίο έχει να κάνει ουσιαστικά με τη χρήση των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις για την καλύτερη διαχείριση του ελληνικού χρέους μέσω των επαναγορών των ελληνικών ομολόγων. Στη δανειακή σύμβαση που υπέγραψε η Ελλάδα για να αντλήσει τα 11,3 δισ. ευρώ και να εκτελέσει το πρόγραμμα επαναγοράς των ομολόγων της, αναφέρεται η δυνατότητα της χώρας να εκδώσει ομόλογα τιτλοποίησης μελλοντικών εσόδων από ιδιωτικοποιήσεις, ώστε να αποπληρώσει το παραπάνω ποσό. Οπως αναφέρουν στελέχη με γνώση των συζητήσεων, δεδομένου ότι τα 11,3 δισ. ευρώ δεν ήταν ένα νέο δάνειο αλλά εντασσόταν στο πλαίσιο της υπάρχουσας συμφωνίας, για να αποπληρωθεί:

- Είτε θα χρησιμοποιηθούν κεφάλαια του μηχανισμού στήριξης που είναι προγραμματισμένα για την κάλυψη των αναγκών του προϋπολογισμού. Δηλαδή, κεφάλαια τα οποία είναι για την κάλυψη των βασικών αναγκών του κράτους (μισθοί, συντάξεις, λειτουργικά έξοδα κ.λπ.) ή για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Ο υπουργός Οικονομικών Γ. Στουρνάρας είχε προτείνει τη χρήση των εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις για την καλύτερη διαχείριση του ελληνικού χρέους μέσω των επαναγορών των ελληνικών ομολόγων.

- Είτε θα αξιοποιηθεί το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και τα προσδοκώμενα έσοδά του. Αλλωστε, τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις είναι μέρος του συνολικού προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας και θα πρέπει να γίνει η καλύτερη δυνατή διαχείρισή τους.

Αυτή τη στιγμή, η συζήτηση με το ESM περιορίζεται στο πώς θα γίνει πράξη η τιτλοποίηση κάποιων εσόδων από τα προς ιδιωτικοποίηση περιουσιακά στοιχεία. Οπως εξηγούν τα ίδια στελέχη, η συζήτηση βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο, ενώ δεν ελήφθη καμία απόφαση μέσα στην εβδομάδα που πέρασε.

Αυτό που είναι όμως ξεκάθαρο από τώρα, είναι ότι τα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου που θα αξιοποιηθούν κατ' αυτόν τον τρόπο είναι τα ακίνητα και μάλιστα εκείνα που είναι προγραμματισμένο να ιδιωτικοποιηθούν έπειτα από 2 χρόνια τουλάχιστον. Σε δεύτερο φόντο εξετάζεται να αξιοποιηθούν και τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν ομαδοποιηθεί, όπως οι μαρίνες, τα περιφερειακά αεροδρόμια κ.λπ. Προς το παρόν είναι σαφές ότι δεν υπάρχει πρόθεση να ενταχθούν στο σχέδιο εταιρείες του Δημοσίου.

Πάντως, τόσο στο οικονομικό επιτελείο, όσο και στον ESM θεωρούν ότι η μέθοδος της τιτλοποίησης των μελλοντικών εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις μπορεί να επεκταθεί και να μην αφορά μόνο την εξόφληση των 11,3 δισ. ευρώ που χρησιμοποιήθηκαν για το πρόγραμμα επαναγοράς των ελληνικών ομολόγων. Εφόσον, δηλαδή, λειτουργήσει σωστά για τα κεφάλαια των επαναγορών, να αποτελέσει εργαλείο για τη μείωση του συνολικού χρέους, ενώ θα μπορούσε να αποτελέσει και έναν ασφαλή τρόπο για να διασφαλίζεται η ταμειακή ρευστότητα του Δημοσίου που τα τελευταία χρόνια αποτελεί το σημαντικότερο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας.

Σε κάθε περίπτωση, το όφελος από τη διαδικασία αυτή θα είναι διπλό. **Πρώτον,** θα μειώνεται το χρέος και **δεύτερον** θα υπάρχει ισχυρό κίνητρο για να ολοκληρώνονται οι αποκρατικοποιήσεις.

Ο ρόλος του ESM

Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Στήριξης είναι ο φορέας που βάσει της σχετικής απόφασης του Eurogroup επιβλέπει την πιστή αποπληρωμή των 11,3 δισ. ευρώ που χρησιμοποιήθηκαν για τις επαναγορές ομολόγων. Σύμφωνα με τα όσα προβλέπει η δανειακή σύμβαση για τα εν λόγω κεφάλαια η Ελλάδα θα μπορεί να προτείνει στον ESM να μην πληρώσει ολόκληρη ή μέρος δόσης του δανείου για την επαναγορά χρέους, δίνοντας «ομόλογα τιτλοποίησης» μελλοντικών εσόδων από τις αποκρατικοποιήσεις. Τα ομόλογα αυτά θα εκδοθούν από μία ή περισσότερες εταιρείες ειδικού σκοπού ή επενδυτικά κεφάλαια που συστάθηκαν για λογαριασμό του ελληνικού Δημοσίου ή του Ταμείου Αποκρατικοποίησης και θα έχουν τα περιουσιακά στοιχεία. Επίσης, ο τόκος των συγκεκριμένων ομολόγων θα είναι τουλάχιστον ίσος με το επιτόκιο της δόσης επαναγοράς χρέους.

OIK_08-KARIERA_OIK_08 KARIERA 01/02/2013 7:05 MM Page 8

Διάλογος για το μέλλον του τουρισμού στην Κύπρο

Οι ραγδαίες αλλαγές στον τομέα του τουρισμού παγκόσμια, οι νέες προοπτικές που διανοίγονται για την τουριστική μας βιομηχανία και το ολοένα και πιο έντονο ανταγωνιστικό πεδίο που καλείται ν' αντιμετωπίσει ο κυπριακός τουρισμός, μετά και από την παρατεταμένη παγκόσμια οικονομική κρίση, θα αποτελέσουν σημείο αναφοράς του 35ου Ετήσιου Ξενοδοχειακού Συνεδρίου του ΠΑΣΥΞΕ που θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 13 Φεβρουαρίου στο Ξενοδοχείο Hilton Park, στη Λευκωσία.

Το γενικό θέμα του συνεδρίου «Κτίζοντας το μέλλον μας μέσω αειφόρων στρατηγικών συμμαχιών αξιοποιώντας τα αποδεδειγμένα συγκριτικά πλεονεκτηματά μας».

Κεντρικός εισηγητής του Συνεδρίου θα είναι ο συνεργάτης και φίλος του ΠΑΣΥΞΕ, κ. M. Brackenbury, Σύμβουλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO) και πρώην Πρόεδρος του International Federation of Tour Operators (ifto). Ανάμεσα στους εισηγητές συγκαταλέγονται η J. Tugolukova, Business Director του Διοργανωτή Ταξιδιών BIBLIO-GLOBUS της Ρωσίας, ο S. Zubarev, Διευθύνοντος Συμβούλου του Διοργανωτή Ταξιδιών NEWS TRAVEL της Ουκρανίας (οι δύο τελευταίοι θα επισκεφθούν την Κύπρο ειδικά για το Συνέδριο του ΠΑΣΥΞΕ) η Ang. Mazzey, Senior Purchasing Manager του Διοργανωτή Ταξιδιών TUI Travel PLC του Ηνωμένου Βασιλείου, ο κ. Alfr. van der Meer, Chief Executive Officer της HERMES AIRPORTS LTD και ο κ. Χρ. Αγκαστινιώτης, Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA).

Σημαίνουσες προσωπικότητες στο 35ο ετήσιο συνέδριο του ΠΑΣΥΞΕ

Το τελετουργικό μέρος του Συνεδρίου θα προσφωνήσουν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, Ν. Συλικιώτης, ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος του Οίκου PwC Cyprus, κ. Ευγ. Ευγενίου, και ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, κ. Χ. Λοΐζιδης.

Τόσο οι ομιλητές, όσο και η ενδιαφέρουσα και επίκαιρη θεματολογία που θα καλύψει το Συνέδριο του ΠΑΣΥΞΕ, έχουν προσελκύσει ήδη μεγάλο αριθμό συνέδρων, το οποίο απευθύνεται στους Ιδιοκτήτες, Γενικούς Διευθυντές και Διευθυντικά Στελέχη των Ξενοδοχειακών Μονάδων Μελών του ΠΑΣΥΞΕ, καθώς και σε άλλους επαγγελματίες-ανώτατα στελέχη από τον ευρύτερο οικονομικό και εμπορικό τομέα του τόπου.

Παράλληλα με το Συνέδριο, θα λειτουργεί και η καθιερωμένη Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών, που επίσης διοργανώνεται από τον ΠΑΣΥΞΕ για 21η κατά συνέχεια χρονιά, τα εγκαίνια της οποίας θα τελέσει επίσης ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου και της Έκθεσης, ο Σύνδεσμος εκδίδει επίσης "Οδηγό Προϊόντων & Υπηρεσιών" με προϊόντα και υπηρεσίες που ενδιαφέρουν τους ξενοδόχους και γενικά όλους τους τουριστικούς φορείς.

Ο ΠΑΣΥΞΕ σε ανακοίνωσή επιθυμεί να ευχαριστήσει του Επίσημους Χορηγούς του: Ο Οίκος PwC Cyprus για το Συνέδριο, οι Κυπριακές Αερογραμμές για την Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών, ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ για τον Οδηγό Προϊόντων & Υπηρεσιών, η HERMES AIRPORTS LTD για το γεύμα, η Εταιρεία THEOVA UHS ENTERPRISE SOLUTIONS LTD για τα Διαλείμματα του Καφέ, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ για τα Folders των Συνέδρων, η CYTA για τα Badges των Συνέδρων και ως ο Τηλεπικοινωνιακός Παροχέας και το Ξενοδοχείο HILTON PARK για τις υπηρεσίες και φιλοξενία που προσφέρουν.

Αισιόδοξοι για το μέλλον των εταιρειών οι Κύπριοι CEOs

Καλύτερες οι προοπτικές τα επόμενα τρία χρόνια, σύμφωνα με έρευνα της PwC

Ένα παράδοξο καταγράφει το κυπριακό τμήμα της 16ης ετήσιας παγκόσμιας έρευνας της PwC μεταξύ ανώτατων εκτελεστικών διευθυντών. Οι Κύπριοι CEOs στην πλειοψηφία τους παρουσιάζονται σχετικά απαισιόδοξοι όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεών τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, με το ακριβές ποσοστό να αγγίζει το 59%. Ωστόσο, μακροπρόθεσμα, σε ορίζοντα τριετίας, εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την έρευνα – που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ του Νταβός–, οι Κύπριοι CEOs στην πλειοψηφία τους παρουσιάζονται σχετικά απαισιόδοξοι όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεών τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, με το ακριβές ποσοστό να αγγίζει το 59%. Μόνο το 6% των ερωτηθέντων δήλωσαν «πολύ αισιόδοξοι», όταν τα ποσοστά που καταγράφηκαν διεθνώς αλλά και στην Ευρωζώνη φτάνουν το 36% και το 20% αντίστοιχα. Στην ίδια ερώτηση, ένα σημαντικό ποσοστό των CEOs που φτάνει το 40% δήλωσαν αισιόδοξοι για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων τους.

Ωστόσο, οι CEOs εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι για τις προοπτικές ανάπτυξής τους μέσα στα επόμενα 3 χρόνια, με το 25% αυτών να δηλώνουν πολύ αισιόδοξοι. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει μια αύξηση 22 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με την περσινή έρευνα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι CEOs στην Κύπρο, όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων τους, είναι πιο αισιόδοξοι (94%) από τους CEOs στην Ευρωζώνη (82%) αλλά και διεθνώς (90%).

Αρνητικές οι προσδοκίες σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι η οργανική ανάπτυξη στην εγχώρια αγορά, καθώς και η ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, αποτελούν τις μεγαλύτερες ευκαιρίες επιχειρηματικής ανάπτυξης για τους επόμενους 12 μήνες. Ακολουθούν η δραστηριότητα σε νέες αγορές του εξωτερικού, η ανάπτυξη σε υπάρχουσες αγορές του εξωτερικού και τελευταίες οι συγχωνεύσεις-εξαγορές και οι στρατηγικές συμμαχίες.

Αναφορικά με τις οικονομικές και πολιτικές απειλές που αντιμετωπίζουν σήμερα οι επιχειρήσεις, το 91% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι ανησυχεί για την αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη, ενώ το 88% ότι ανησυχεί για τα μέτρα του κράτους σε σχέση με την αντιμετώπιση του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους, καθώς και για την έλλειψη σταθερότητας στις κεφαλαιαγορές. Η συντριπτική πλειοψηφία των CEOs στην Κύπρο δηλώνει επίσης ανήσυχη για την αδυναμία χρηματοδότησης της ανάπτυξης, με το ποσοστό αυτό να αγγίζει το 91%, ενώ το 84% φαίνεται να το απασχολεί η μεταβολή της καταναλωτικής δαπάνης και συμπεριφοράς.

Οι Κύπριοι CEOs στην πλειοψηφία τους παρουσιάζονται σχετικά απαισιόδοξοι όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεών τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, με το ακριβές ποσοστό να αγγίζει το 59%, σύμφωνα με τη 16η ετήσια παγκόσμια έρευνα της PwC.

Για να αντιμετωπίσουν τις απειλές αυτές, το 72% των CEOs στην Κύπρο σχεδιάζει αλλαγές στη στρατηγική των εταιρειών τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες, με το 94% να προβαίνει σε πρωτοβουλίες για την ελάττωση του κόστους, ενώ οι κορυφαίες επενδυτικές προτεραιότητες επικεντρώνονται στην ανάπτυξη της πελατειακής βάσης και στη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών.

Όσον αφορά στον ρόλο του κράτους, το 97% των CEOs πιστεύουν ότι αυτό δεν έχει επιτύχει τη διασφάλιση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα και της πρόσβασης σε προσιτά κεφάλαια, ενώ θεωρούν ότι αυτό θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η έρευνα, που βασίστηκε σε συνεντεύξεις με 32 CEOs από την Κύπρο, παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια εκδήλωσης που πραγματοποίησε η PwC, την Τετάρτη, 30 Ιανουαρίου 2013. Η εκδήλωση περιλάμβανε παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας και συζήτηση πάνελ, το οποίο απαρτιζόταν από τους κ. Μάκη Κεραυνό, ανώτατο εκτελεστικό διευθυντή του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, Μάνθο Μαυρομμάτη, πρώην πρόεδρο του ΚΕΒΕ, Γιώργο Παπαναστασίου, διευθύνοντα σύμβουλο της VTT Vasiliko Ltd, και τον καθηγητή Χαρίδημο Τσούκα, κοσμήτορα της Σχολής Οικονομικών Επιστημών & Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ο κ. Ευγένιος Χρ. Ευγενίου, διευθύνων σύμβουλος της PwC Κύπρου, δήλωσε ότι «ζούμε σε μια νέα πραγματικότητα, όπου πρέπει να μάθουμε να «πλέουμε κόντρα σε ισχυρούς ανέμους». Για να επιτευχθεί αυτό, οι εταιρείες θα πρέπει να αναπτύξουν ανθεκτικότητα και να διαχειριστούν με αποτελεσματικότητα την άμεση επίδραση των γεγονότων, αποκτώντας την ικανότητα προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Σκοπός της έρευνάς μας είναι να μεταφέρει τις σκέψεις και τις ανησυχίες των CEOs, αλλά και να ενθαρρύνει τον διάλογο σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι επιχειρήσεις αλλά και το πώς ανταποκρίνονται σε αυτές. Η οικονομική ανάκαμψη εξαρτάται από τη διατήρηση ενός ενεργού και επιτυχημένου ιδιωτικού τομέα, ο οποίος θα δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και θα πραγματοποιεί επενδύσεις για το μέλλον».

Μεγάλη ζήτηση για online εργαζόμενους

Ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος επαγγελματικός κλάδος στις Ηνωμένες Πολιτείες, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποιεί το τηλεοπτικό δίκτυο NBC News, είναι οι διαδικτυακοί υπάλληλοι. Πρόκειται για όσους απασχολούνται μέσω Διαδικτύου και ως μέσο όρο αποδοχών λαμβάνουν ετησίως 87.000 δολάρια με ανώτατο όριο τα 130.000 δολάρια. Ανέρχονται σε 1 εκατομμύριο έναντι των 198.000 φαρμακοποιών, λόγου χάριν, και των 796.000 μηχανικών λογισμικού στις ΗΠΑ. Ο βασικός λόγος, όπως εξηγεί ο Τόνι Λι, εκδότης της σχετικής έκθεσης Αξιολόγησης Επαγγελμάτων της CarrierCast.com, είναι πως οι διαδικτυακές θυγατρικές εταιρείες το 2012 αυξήθηκαν κατά 42%. Η εργασία στο Ιντερνετ, πλέον, καθίσταται ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος επαγγελματικός κλάδος στις ΗΠΑ. Κολοσσοί τύπου Facebook και Twitter χρειάζονται ανθρώπους από κάθε γωνιά του πλανήτη.

Κολοσσοί τύπου Facebook, Twitter χρειάζονται ανθρώπους από κάθε γωνιά του πλανήτη

Στην αξιολόγηση των επαγγελμάτων πολλές φορές μετρά το πόσο σωματικός κόπος απαιτείται και πόσο δύσκολες είναι οι συνθήκες απασχόλησης σε αντιπαραβολή με εργασίες, που προϋποθέτουν ανώτερη/ανώτατη εκπαίδευση και συνεπάγονται υψηλότερη αμοιβή. Η δεύτερη καλύτερη δουλειά μετά τη διαδικτυακή απασχόληση είναι του μαθηματικού με μέσες αποδοχές 95.000 δολάρια τον χρόνο. Μία νοσηλεύτρια αναισθησιολόγος λαμβάνει κατά μέσο όρο 157.000 δολάρια και η εργασία της θεωρείται η πιο ευεργετική για το κοινωνικό σύνολο. Ο χειρώνακτας εργάτης σε αγωγούς και εξέδρες πετρελαίου, χωρίς απαιτήσεις ειδικής εκπαίδευσης, εισπράττει κατά μέσο όρο 32.123.δολάρια, καθιστώντας τη συγκεκριμένη απασχόληση τη χειρότερη και από τις πιο επικίνδυνες στις ΗΠΑ.

Δεδομένου ότι η αξιολόγηση των επαγγελμάτων ακολουθεί τους οικονομικούς κύκλους, όπως εξηγεί ο Τόνι Λι, όσα επαγγέλματα συνδέονται με τον εξασθενημένο τομέα των κατασκευών βαθμολογούνται χαμηλά. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι οικοδομικές εργασίες συνολικά και ειδικότερα, η τοποθέτηση στέγης, η αποκατάσταση και η επιδιόρθωσή της. Οι μέσες αποδοχές των οικοδόμων φθάνουν σχεδόν στις 34.000 δολάρια τον χρόνο. Τέλος, ένα από τα χειρότερα και πιο κακοπληρωμένα επαγγέλματα στις ΗΠΑ θεωρείται του οδηγού ταξί με σχεδόν 21.200 δολάρια τον χρόνο κατά μέσο όρο.

Σπουδάζει στο Στάνφορντ, αλλά κατοικεί στο Πακιστάν

Της **ALISON SMALE**

Ενδεχομένως να μην ήταν η νεότερη σε ηλικία ομιλήτρια στην ιστορία του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, όμως η Χαντίτζα Νιάζι, 12 ετών, ήταν σίγουρα συναρπαστική. Εκατοντάδες ακροατές απ' όλο τον κόσμο άκουσαν προσεκτικά τη νεαρή Νιάζι από τη Λαχώρη του Πακιστάν. Η Νιάζι περιέγραφε την εμπειρία της από τα μαζικά, ανοιχτά, on-line μαθήματα στο Διαδίκτυο –γνωστά και ως MOOCS, από το ακρωνύμιό τους στα αγγλικά– τα οποία εξαπλώνονται ταχύτατα στους υπολογιστές των φιλομαθών όλου του κόσμου.

Τα MOOCS διευρύνουν σημαντικά την πρόσβαση των μαθητών στους καθηγητές ορισμένων από τα καλύτερα πανεπιστήμια του κόσμου, όπως το Στάνφορντ, το Χάρβαρντ, το Τεχνολογικό Ινστιτούτο της Μασαχουσέτης (MIT), το Γέιλ, το Πρίνστον. Μέχρι τώρα, η Χαντίτζα Νιάζι έχει διδαχθεί από τα προγράμματα Udacity και Coursera, δύο από τα πρώτα MOOCS, αυτής της νέας μορφής εκπαίδευσης. Η Νιάζι όπως και ο δίδυμος αδελφός της, ο οποίος διδάσκεται με αντίστοιχο τρόπο, κάνει όλες τις ασκήσεις και περνάει όλα τα τεστ που τα προγράμματα απαιτούν από τους μαθητές. Λέει ακόμη ότι θα ήθελε οι καθηγητές της στα εν λόγω προγράμματα να είναι «πιο αστείοι και διασκεδαστικοί» και ότι χάρη στη νέα αυτή μορφή διδασκαλίας έγινε φίλη με συμμαθητές της από το Ιράν και την Αγγλία. Το πιο πρόσφατο ενδιαφέρον της είναι η αστροβιολογία και δηλώνει ότι θέλει να γίνει φυσικός.

Η εκπαίδευση μέσω Διαδικτύου εκτιμάται ότι θα ανατρέψει τους ακαδημαϊκούς θεσμούς στις ΗΠΑ και σε άλλες δυτικές χώρες

Ανέκαθεν η εκπαίδευση διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στο ετήσιο φόρουμ του Νταβός. Φέτος κυριάρχησαν τα προγράμματα μέσω διαδικτύου.

Εντυπωσιακή η διάδοση

Ανέκαθεν η εκπαίδευση διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στο ετήσιο Φόρουμ στο χωριό της Ελβετίας. Φέτος όμως πολλοί συμμετέχοντες στο Φόρουμ διέκριναν αυτό που η πρόεδρος του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, η Ντρου Γκίλπιν Φάουστ, «προσείλκυσε την προσοχή πολλών στον Νταβός».

Ενας από τους λόγους αυτή της προσοχής είναι η εντυπωσιακή διάδοση αυτής της μορφής εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα Coursera στο Στάνφορντ, για παράδειγμα, ενώ λειτουργεί εδώ και λίγους μόνο μήνες, προσφέρει τώρα 214 μαθήματα τα οποία προσελκύουν 2,4 εκατομμύρια μαθητές από 196 χώρες. Ωστόσο, τίθενται ερωτήματα ως προς το οικονομικό μοντέλο που μπορεί να εφαρμοστεί αναφορικά με τον τρόπο χρηματοδότησης αυτών των on-line μαθημάτων, τα οποία προς το παρόν προσφέρονται δωρεάν.

Υπάρχουν όμως και πολλά αναπάντητα ερωτήματα ως προς τις παιδαγωγικές δυνατότητες αυτών των μαθημάτων. Οπως, για παράδειγμα, αν στο πλαίσιο τέτοιου είδους προγραμμάτων μπορούν να διδαχθούν ανθρωπιστικές επιστήμες ή, λόγου χάριν, να διδαχθεί δημιουργική γραφή;

«Δεν ξέρουμε ποιος θα είναι ο επόμενος Αϊνστάιν», λέει η Δάφνη Κόλερ, καθηγήτρια Πληροφορικής στο Στάνφορντ, εκ των συνιδρυτών του προγράμματος Coursera, την περασμένη άνοιξη. «Μπορεί να ζει σε ένα μικρό χωριό στην Αφρική», προσθέτει. Ο Σεμπάστιαν Τρουν, επίσης καθηγητής Πληροφορικής στο Στάνφορντ, ο οποίος είναι εκ των συνιδρυτών του προγράμματος Udacity, είναι κατηγορηματικός. Προβλέπει ότι αυτή η νέα μορφή εκπαίδευσης θα ανατρέψει τους ακαδημαϊκούς θεσμούς στην Αμερική και σε άλλες δυτικές χώρες.

Στα αμφιθέατρα

Σύμφωνα πάντως με τον Πίτερ Τιλ, επενδυτή στον τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας, η εκπαίδευση μέσω προγραμμάτων στο Διαδίκτυο σημαίνει ότι οι καθηγητές των καλύτερων πανεπιστημίων θα πρέπει να εστιάσουν ακόμη περισσότερο στον ρόλο τους ως μέντορες των φοιτητών στους οποίους διδάσκουν στα πραγματικά αμφιθέατρα. Αυτός είναι ένας λόγος για τον οποίο, όπως τονίζει ο Πίτερ Τιλ, αλλά και άλλοι επενδυτές, τα πανεπιστήμια των ελίτ θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπάρχουν. Η κ. Φάουστ, πρόεδρος του Χάρβαρντ, σε συνέντευξή της επισήμανε επίσης τον ρόλο της έρευνας και των νέων ιδεών.

«Το πανεπιστήμιο διευρύνει τη σκέψη και την έρευνα με τρόπους απρόβλεπτους και για μακρό διάστημα», υπογραμμίζει. Από την πλευρά της, η δρ Δάφνη Κόλερ, επισημαίνει ότι η αξία της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ανεξαρτήτως το πού έχει αποκτηθεί, αλλάζει γρήγορα. «Εχουμε περάσει το στάδιο της Ιστορίας κατά τη διάρκεια του οποίου ό,τι μαθαίνει κάποιος στο πανεπιστήμιο μπορεί να διαρκέσει για μια ζωή. Επειτα από 15 χρόνια, αυτή η γνώση είναι ξεπερασμένη».

THE NEW YORK TIMES

OIK_09-oikonomia_OIK_09 01/02/2013 8:15 MM Page 9

BLOOMBERG

Το δίλημμα του να ωθηθούν εθνικά νομίσματα σε υποτίμηση, οφείλεται στην αποτυχία του βασικού μέτρου που επιλέχθηκε για να βγουν οι μεγάλες οικονομίες από την ύφεση του 2008, ήτοι της ποσοτικής χαλάρωσης, στην οποία επιδόθηκαν οι κεντρικές τράπεζες, αγοράζοντας μαζικά κρατικά ομόλογα.

Ο φόβος του νομισματικού πολέμου και η απειλή νέου γύρου ύφεσης

Ισχυρά κράτη υποτιμούν τα νομίσματά τους στον βωμό της ανταγωνιστικότητας

Του **NICHOLAS WAPSHOT/REUTERS**

Με την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα να παραμένει υποτονική, αυξάνονται οι ενδείξεις ξεσπάσματος ενός συναλλαγματικού πολέμου. Πρόκειται για μια άκρως επικίνδυνη κατάσταση. Αν οι μεγάλες οικονομίες του κόσμου υποτιμήσουν τα νομίσματά τους σε μια προσπάθεια ανάκτησης της ανταγωνιστικότητάς τους και βελτίωσης των αποδόσεών τους, η παγκόσμια οικονομία θα εκτεθεί σε νέους κινδύνους. Ενας συναλλαγματικός πόλεμος ανοίγει τον δρόμο στον αποπληθωρισμό και στην παγκόσμια οικονομική ύφεση. Το δίλημμα του να ωθηθούν εθνικά νομίσματα σε υποτίμηση, οφείλεται στην αποτυχία του βασικού μέτρου που επιλέχθηκε για να βγουν οι μεγάλες οικονομίες από την ύφεση του 2008, ήτοι της ποσοτικής χαλάρωσης, στην οποία επιδόθηκαν οι κεντρικές τράπεζες, αγοράζοντας μαζικά κρατικά ομόλογα. Αν και στόχος τους ήταν η ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας, άρα και η αύξηση της ζήτησης και ως εκ τούτου η επιτάχυνση των αναπτυξιακών ρυθμών και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, η πρακτική τους έχει παράπλευρες απώλειες. Ειδικότερα, η ποσοτική χαλάρωση δημιούργησε στρεβλώσεις στις αγορές των κρατικών ομολόγων, δυσχεραίνοντας την αξιολόγηση του αξιόχρεου των κρατών, ήτοι την ικανότητα καθεμιάς εξ αυτών αναφορικά με την εξυπηρέτηση του χρέους της.

Η ποσοτική χαλάρωση απέτυχε, διότι αντίθετα με τις προσδοκίες, το φθηνό χρήμα δεν βρήκε τον δρόμο προς την πραγματική οικονομία. Οι εμπορικές τράπεζες, φοβούμενες την επανάληψη λαθών του παρελθόντος, τα οποία δημιούργησαν φούσκες τιμών σε ποικίλες αγορές, συσσωρεύουν κεφάλαια. Οι επιχειρήσεις, φοβούμενες να υλοποιήσουν νέες επενδύσεις την ώρα που η ζήτηση παραμένει υποτονική, επίσης συσσωρεύουν ρευστό. Το αποτέλεσμα είναι η στασιμότητα ή και το αρνητικό των αναπτυξιακών ρυθμών, που βιώνει σήμερα η υφήλιος. Ο Τζον Μέιναρντ Κέινς είχε προβλέψει μια τέτοια εξέλιξη. Οπως είχε πει στον

Η ποσοτική χαλάρωση απέτυχε, διότι αντίθετα με τις προσδοκίες, το φθηνό χρήμα δεν βρήκε τον δρόμο προς την πραγματική οικονομία

Φραγκλίνο Ρούζβελτ, είναι «σαν να προσπαθείς να παχύνεις, αγοράζοντας μια μεγαλύτερη ζώνη...». Η άνευ ορίων διοχέτευση φθηνού χρήματος στην αγορά δεν είναι ικανή - από μόνη της- να επιφέρει ανάπτυξη. Απαιτούνται και μέτρα τόνωσης της ζήτησης.

Στο μεταξύ, οι στρεβλώσεις που δημιουργεί το φθηνό, ελεύθερα διοχετευόμενο χρήμα στις αγορές των κρατικών ομολόγων ωθεί τους δανειστές στην αντικατάσταση ορισμένων λειτουργιών και ενδείξεων που προσέφεραν οι ομολογιακές αγορές στο παρελθόν, από αντίστοιχες που μπορεί να προσφέρει ακόμη η αγορά συναλλάγματος. Αναλυτές επισημαίνουν χαρακτηριστικά ότι «ανέκαθεν, η αγορά συναλλάγματος αντανακλούσε αξιόπιστα την αξία μιας οικονομίας, γεγονός που ισχύει σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό μετά την εφαρμογή της πολιτικής της ποσοτικής χαλάρωσης...».

Τα αδιέξοδα, στα οποία βρίσκονται σήμερα πολλές οικονομίες, ωθούν τους χαράσσοντες πολιτική σε μία άλλη επιλογή. Δύο χώρες ήδη την κάνουν. Η Ιαπωνία, η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, εγκλωβισμένη εδώ και δεκαετίες στον αποπληθωρισμό, δεν αποφάσισε απλά την υλοποίηση ενός νέου δημοσιονομικού προγράμματος, αξίας 117 δισ. δολαρίων και την αύξηση του στόχου του πληθωρισμού στο ανώτατο ετήσιο 2% από 1% προηγουμένως, αλλά και τη διολίσθηση της συναλλαγματικής αξίας του γιεν. Το νόμισμα έχει χάσει το τελευταίο δίμηνο το 15% της αξίας του έναντι του αμερικανικού δολαρίου και παρά τις διαψεύσεις των αξιωματούχων στο Τόκιο, όλα δείχνουν ότι η πτώση θα συνεχιστεί. Το αυτό συμβαίνει με τη στερλίνα, η οποία διολίσθησε τις τελευταίες εβδομάδες κατά 3,5% έναντι του δολαρίου. Οι επικεφαλής των δύο αντίστοιχων κεντρικών τραπεζών φέρονται εξάλλου να ετοιμάζονται να ακολουθήσουν τα χνάρια του Αμερικανού ομολόγου τους, Μπεν Μπερνάνκι, καθιστώντας μελλοντικά την αύξηση της απασχόλησης εξίσου σημαντικό στόχο με τον έλεγχο του πληθωρισμού.

Επικίνδυνες υποτιμήσεις

Το παιχνίδι των υποτιμήσεων είναι επικίνδυνο. Βραχυπρόθεσμα μπορεί να τονώσει τις εξαγωγές και να περιορίσει τις ακριβότερες εισαγωγές, αλλά η αλυσίδα της παραγωγής - βλέπε συχνά εισαγόμενες πρώτες ύλες, κ.ά.- οδηγεί τόσο σε αύξηση των τιμών των εξαγόμενων προϊόντων όσο και στον λεγόμενο εισαγόμενο πληθωρισμό, που μειώνει την εγχώρια ζήτηση.

Το παιχνίδι αυτό δεν ωφελεί σε τίποτα τις ΗΠΑ, το νόμισμα των οποίων είναι το κύριο αποθεματικό παγκοσμίως, με αποτέλεσμα η αξία του να μην είναι σημαντική όχι μόνον για την αξιολόγηση της αμερικανικής οικονομίας από τις αγορές. Το παιχνίδι των υποτιμήσεων ενέχει μεγάλες πιθανότητες αποτυχίας. Αν επρόκειτο για το αντίθετο, οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν καινοτομίες της επιχειρηματικότητας για να κερδίσουν. Σε ένα παιχνίδι όμως που οδηγεί σε «πάτο» δεν μπορούν ποτέ να βγουν κερδισμένες.

Οι περισσότεροι αναλυτές εκτιμούν ότι η αρχή του 2013 θα είναι δύσκολη για την αμερικανική οικονομία, αλλά προβλέπουν ότι πολύ γρήγορα θα ακολουθήσει η ανάκαμψη.

Προς το παρόν η Ευρώπη κατάφερε να καθησυχάσει τις διεθνείς χρηματαγορές

Του **NICHOLAS SPIRO/BLOOMBERG**

Στη διάρκεια των περασμένων έξι μηνών, η ψυχολογία της αγοράς απέναντι στην Ευρωζώνη μετατράπηκε θεαματικά από πανικό σε αυξανόμενη εμπιστοσύνη.

Το πλέον τρανταχτό παράδειγμα είναι η Ελλάδα, καθώς υποχώρησαν οι φόβοι για έξοδό της από την Ευρωζώνη. Ομως οι περιπτώσεις της Ισπανίας και της Ιταλίας, οι δύο δείκτες της ψυχολογίας στην Ευρώπη, δείχνουν πως οι αγορές υποτιμούν και πάλι το ρίσκο των κρατικών ομολόγων. Αν η κρίση της Ευρωζώνης μάς δίδαξε κάτι, σίγουρα ήταν η σημασία της διάκρισης μεταξύ του αξιόχρεου διαφορετικών οικονομιών. Ας μην ξεχνάμε ότι ήταν η δεκαετής πλάνη της σύγκλισης που έθεσε τα θεμέλια για την κρίση χρέους στην Ευρώπη. Οι πεινασμένοι για αποδόσεις επενδυτές στοιχημάτισαν ότι η δημιουργία της Ευρωζώνης θα είχε αποτέλεσμα τη σύγκλιση του κόστους δανεισμού των κρατών-μελών με αυτό του ισχυρότερου, δηλαδή της Γερμανίας. Φοβάμαι ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται, παρ' όλο που μοιάζει παράλογο. Οι επενδυτές μόλις είδαν τη χρηματοπιστωτική ενσωμάτωση της Ευρώπης, επίτευγμα δεκαετιών, να αποσυντίθεται μπροστά στα μάτια τους, οπότε σίγουρα δεν θα κάνουν πάλι το ίδιο λάθος. Ωστόσο, οι αγορές έχουν κοντή μνήμη, ιδιαίτερα όταν η ύπαρξη εξαιρετικά χαμηλών επιτοκίων δανεισμού καθιστά το κυνήγι υψηλότερων αποδόσεων ακαταμάχητο.

Ακόμη και μια επιπόλαιη ματιά στα θεμελιώδη οικονομικά μεγέθη της Ισπανίας και της Ιταλίας υποδηλώνει ότι η άνοδος της αξίας των ομολόγων τους είναι υπερβολική. Από τότε που ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, υποσχέθηκε τον Ιούλιο να κάνει «ό,τι χρειαστεί» προκειμένου να προστατέψει την Ευρωζώνη, το επιτόκιο των ισπανικών διετών ομολόγων υποχώρησε κατά περισσότερο από 4%. Ακόμη και το επιτόκιο των ισπανικών και ιταλικών ομολόγων (που εξαιρούνται από το πρόγραμμα της ΕΚΤ) μειώθηκε κατά 2,5%. Η δραστική μείωση του επιτοκίου δανεισμού δικαιολογείται, εν μέρει, από τη σχεδόν ολοκληρωτική εξάλειψη του επιπλέον τιμήματος που πλήρωναν πολλές κυβερνήσεις της Ευρωζώνης εξαιτίας του φόβου για διάλυσή της. Ωστόσο, η ανακούφιση πως η Ευρωζώνη δεν πρόκειται να εκραγεί από στιγμή σε στιγμή, δεν εξηγεί την εμπιστοσύνη των επενδυτών σε Ισπανία και Ιταλία. Οι δύο χώρες είναι σε πολύ πιο άσχημη οικονομική και πολιτική κατάσταση απ' ό,τι ήταν τον Δεκέμβριο του 2010, παρ' όλα αυτά το επιτόκιο των δεκαετών τους ομολόγων είναι χαμηλότερο από τότε, γεγονός που υποδηλώνει λανθασμένη αξιολόγηση του ρίσκου της επένδυσης σε Ισπανία και Ιταλία. Η ύφεση της ιταλικής οικονομίας αναμένεται να ξεπεράσει το 2% το 2012 και το 1% το 2013, ενώ και η πολιτική κατάσταση περιπλέκεται. Από τις εκλογές του επόμενου μήνα αναμένεται να προκύψει μια αριστερή κυβέρνηση συνασπισμού που θα έχει περιορισμένη όρεξη να εφαρμόσει τις αναγκαίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Παρ' όλα αυτά η Ιταλία είναι σε καλύτερη κατάσταση από την Ισπανία. Η οικονομία της παραμένει παγιδευμένη σε φαύλο κύκλο, παρά τη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Προβλήματα στη δημοσιονομική πειθαρχία, εξαιρετικά υψηλή ανεργία, πιστωτική κρίση και επίμονη έλλειψη ανάπτυξης καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την ανάκαμψη της ισπανικής οικονομίας. Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ισπανίας αναμένεται να ανέλθει γύρω στο 8% του ΑΕΠ το 2012 και το δημόσιο χρέος έχει αυξηθεί σχεδόν στο 90% σήμερα, παρ' όλο που η Ισπανία εισήλθε στην κρίση με χρέος μόλις 40% του ΑΕΠ. Τώρα που ο αυτοεκπληρούμενος πανικός σχετικά με την κατάρρευση της Ευρωζώνης έχει υποχωρήσει, οι επενδυτές θα πρέπει να δώσουν πολύ μεγαλύτερη προσοχή στο ρίσκο που παρουσιάζει κάθε χώρα ξεχωριστά.

REUTERS

Οι πεινασμένοι για αποδόσεις επενδυτές στοιχημάτισαν ότι η δημιουργία της Ευρωζώνης θα είχε αποτέλεσμα τη σύγκλιση του κόστους δανεισμού των κρατών-μελών με αυτό του ισχυρότερου, δηλαδή της Γερμανίας.

«Η πιο δύσκολη στιγμή της θητείας μου ήταν όταν πολλοί αναλυτές άρχισαν να υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα πρέπει ή αναπόφευκτα θα εγκαταλείψει το ευρώ και αυτοί οι αναλυτές διαμόρφωσαν μια συγκεκριμένη εικόνα στην κοινή γνώμη. Στα χρόνια αυτά έμαθα να αγαπώ περισσότερο την Ευρώπη και τρέφω απεριόριστο σεβασμό και αγάπη για την Ελλάδα και τους Ελληνες».

Αντίο Γιουνκέρ με συγκίνηση για την Ελλάδα

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Αποχαιρετώντας το Eurogroup, ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ αποκάλυψε πως ύστερα από τόσα χρόνια η εξουσία έχει χάσει την ερωτική της διάσταση για εκείνον και εξέφρασε την ελπίδα οι συντοπίτες του Λουξεμβούργιοι να τον επανεκλέξουν. «Θα αισθάνομαι πιο ελεύθερος να λέω τη γνώμη μου για τα ευρωπαϊκά θέματα...», είπε εξομολογητικά ο κ. Γιουνκέρ κατά την τελευταία γι' αυτόν συνεδρίαση του Eurogroup. Ο θεσμός του Eurogroup γεννήθηκε ως ιδέα του απελθόντος προέδρου του, πριν από 14 χρόνια, όταν είχε προσκαλέσει σε ανεπίσημο δείπνο τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης. Χάρις στη δική του προσωπικότητα αλλά και τον καθοριστικό παράγοντα της κρίσης, ο ρόλος του ενισχύθηκε δραστικά και αποφασιστικά ειδικά τα τελευταία χρόνια. Η «καυτή πατάτα» του ελληνικού χρέους, η οποία σηματοδότησε και την απαρχή της κρίσης το 2009, έθεσε σε δοκιμασία το οικοδόμημα της Ευρώπης, κατέδειξε τα χάσματά του, αλλά και κινητοποίησε μηχανισμούς άμυνας και θεραπείας μέσα από τεκτονικούς σεισμούς. Ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ βάδισε πάντοτε στη γραμμή της ενότητας και της σύγκλισης των διεστώτων, ύψωνε τον τόνο της φωνής για να αποκρούσει τις επιθέσεις στην Ελλάδα, «βάζοντας το χέρι του στη φωτιά» για τη φερεγγυότητά της, και εξαπολύοντας μύδρους -στο πλαίσιο της διπλωματικής διαλέκτου- εναντίον όσων επιδίωκαν την έξοδό της από την Ευρωζώνη. Επίσης, συνέβαλε σε αποφάσεις που την έσωσαν από τη χρεοκοπία.

Σχετική ερώτηση, για την ταυτότητα όσων εξέφραζαν την άποψη αυτή, του υπεβλήθη μετά το αποχαιρετιστήριο Eurogroup. Εκείνος αποκάλυψε: «Η πιο δύσκολη στιγμή της θητείας μου ήταν όταν πολλοί αναλυτές άρχισαν να υποστηρίζουν ότι η Ελλάδα πρέπει ή θα μπορούσε να εγκαταλείψει ή αναπόφευκτα θα εγκαταλείψει το ευρώ και αυτοί οι αναλυτές διαμόρφωσαν μια συγκεκριμένη εικόνα στην κοινή γνώμη». Με το βλέμμα του στραμμένο κυρίως στη χώρα μας, την οποία αγαπά, αλλά και στις άλλες χειμαζόμενες χώρες της Ευρωζώνης, ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ προσέθεσε: «Στα χρόνια αυτά έμαθα να αγαπώ περισσότερο την Ευρώπη, θαυμάζω τις απίστευτες προσπάθειες του ελληνικού λαού και τρέφω απεριόριστο σεβασμό και αγάπη για την Ελλάδα και τους Ελληνες. Επίσης, θαυμάζω τις προσπάθειες της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας και ελπίζω ότι αυτές θα αποδώσουν καρπούς». Ο Ελληνας υπουργός Οικονομικών Γιάννης Στουρνάρας, εκτός των ευχαριστιών προς τον κ. Γιουνκέρ, επισήμανε ότι αυτός καθοδήγησε την κρίσιμη και δύσκολη συζήτηση για την Ελλάδα με μεγάλη μαεστρία και συναισθηματική νοημοσύνη. «Χάνουμε έναν μεγάλο διαπραγματευτή και ηγέτη, ο οποίος αγωνίστηκε πολλά χρόνια για το ευρωπαϊκό ιδεώδες με πραγματικά υποδειγματικό τρόπο», δήλωσε ο κ. Στουρνάρας.

Ο Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, πολιτικός παλαιάς κοπής, έδινε τον τόνο είτε με την ανεπεξέργαστη αίσθηση του χιούμορ του είτε με το να χρησιμοποιεί όλες τις δεξιότητές του, την οξύνοια και την ενεργητικότητά του για να επιλύει διαφορές και να σφυρηλατεί συμφωνίες. Ηταν πάντα ο πρώτος Ευρωπαίος αξιωματούχος ο οποίος ενημέρωνε τους δημοσιογράφους μετά το πέρας των μηνιαίων συνεδριάσεων του Eurogroup. Πολλές έμειναν στην Ιστορία για το ότι διεξάγονταν καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας σε... ομιχλώδες περιβάλλον χάρις στους καπνιστές.

Αποχαιρέτησε το Eurogroup βαδίζοντας στη γραμμή της ενότητας και της σύγκλισης

Ενα άλλο χαρακτηριστικό του κ. Γιουνκέρ ήταν η αγαπημένη του γραβάτα Burberry, για την οποία πολλά γράφτηκαν στο Twitter, αλλά συν τω χρόνω την αποχωρίστηκε, καθώς και η λατρεία του στα γνωμικά και τις προσωπικές εξομολογήσεις. Λίγοι θα ξεχάσουν πως είχε ξεκινήσει ένα Eurogroup μιλώντας για τις πέτρες στα νεφρά του. Διεμήνυσε πως δεν πρόκειται δημοσίως να υποδείξει στον διάδοχό του Γερούν Ντάισελμπλουμ τι να κάνει, αλλά θα συζητήσει μαζί του. «Ωστόσο, θέλω σε άπαντες να ζητήσω να εξακολουθήσουν να δείχνουν την προσήλωσή τους στην προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ενωσης, χωρίς αποκλεισμούς. Βορράς και Νότος, Ανατολή και Δύση πρέπει να κινηθούμε μαζί. Οσοι από τον Βορρά νομίζουν πως είναι πιο συνετοί από τον Νότο, ας ρίξουν μια ματιά στα νούμερά τους την τελευταία δεκαετία».

Αλλαγή

Το διαφορετικό κλίμα, ακόμα και όσον αφορά τα... ωράρια του Eurogroup, φάνηκε από τα πρώτα σχόλια του κ. Ντάισελμπλουμ. Εξέφρασε την ελπίδα, με τη βελτίωση στην οικονομία της Ευρωζώνης, οι συνεδριάσεις του Eurogroup να διεξάγονται κανονικές ώρες. Ο κ. Ντάισελμπλουμ, υπουργός Οικονομικών της Ολλανδίας για λίγες εβδομάδες μόνον και με σπουδές αγροτικής οικονομίας, θεωρείται πολιτικός χαμηλών τόνων αλλά «γεράκι» στα νομισματικά θέματα, με τη στήριξη του Βερολίνου και του Ελσίνκι.

Ο Ολλανδός επικεφαλής του Eurogroup θα δοκιμαστεί στο θέμα της οικονομικής στήριξης της Κύπρου, η οποία καθυστερεί επικίνδυνα στο ζήτημα της απευθείας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, αλλά και της νέας νομισματικής αρχιτεκτονικής της Ευρωζώνης. Ο Ολι Ρεν, ο Ευρωπαίος επίτροπος επί των νομισματικών, προειδοποίησε ότι «θα είναι πολύ ανόητο να αναλάβει κανείς το ρίσκο μιας εξόδου της Κύπρου από το ευρώ, εάν υποχρεωθεί σε άτακτη χρεοκοπία».

Ο Γερούν Ντάισελμπλουμ επιδιώκει να μετατοπίσει το κέντρο βάρους από τη διαχείριση της κρίσης στην υλοποίηση βιώσιμων μεσοπρόθεσμων πολιτικών, ισορροπώντας την πειθαρχία με την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη.

OIK_10 XAK_new_OIK_14 XAK 01/02/2013 10:51 MM Page 10

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,160	0,195	-0,035	-17,95%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	29,24
0,100	0,100	0,000	0,00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	3,66
0,045	0,047	-0,002	-4,26%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	11,30
0,000	0,000	0,000	0,00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	0,00
0,012	0,012	0,000	0,00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	1,90
0,017	0,017	0,000	0,00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	0,99
0,101	0,101	0,000	0,00%	AD Shopping Galleries Plc	13,02
1,510	1,510	0,000	0,00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	5,42
0,003	0,003	0,000	0,00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,24
0,153	0,153	0,000	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	15,13
0,001	0,001	0,000	0,00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,02
100,000	100,000	0,000	0,00%	Alpha Bank Ltd - Bonds 2013/2018	100,00
0,049	0,049	0,000	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD	4,31
100,000	100,000	0,000	0,00%	AMATHUS PUBLIC LTD (GUARANTEED BONDS 2010-2015)	8,80
0,117	0,116	0,001	0,86%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	6,62
0,055	0,055	0,000	0,00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	5,50
0,650	0,650	0,000	0,00%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	25,42
0,100	0,100	0,000	0,00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	7,26
0,240	0,245	-0,005	-2,04%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	430,83
92,000	92,000	0,000	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Capital Securities 12/2007	20,40
55,000	55,000	0,000	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	15,01
33,000	33,000	0,000	0,00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	24,12
25,500	25,000	0,500	2,00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	109,27
100,000	100,000	0,000	0,00%	Bank of Cyprus Public Company Ltd (Convertible Enhanced Capital Securities)	39,71
0,175	0,180	-0,005	-2,78%	BLUE ISLAND PLC	2,70
0,039	0,038	0,001	2,63%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	5,53
0,037	0,037	0,000	0,00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	7,72
0,041	0,041	0,000	0,00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0,21
0,040	0,040	0,000	0,00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	2,00
0,024	0,024	0,000	0,00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0,24
0,042	0,042	0,000	0,00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	4,54
0,003	0,004	-0,001	-25,00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	0,86
0,070	0,077	-0,007	-9,09%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	11,25
0,084	0,084	0,000	0,00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	1,51
0,243	0,270	-0,027	-10,00%	CYPRINT PLC	1,25
0,020	0,023	-0,003	-13,04%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	7,82
1,490	1,490	0,000	0,00%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	4,56
0,044	0,043	0,001	2,33%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	70,89
44,100	44,100	0,000	0,00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD - CAPITAL SECURITIES	88,20
46,000	46,000	0,000	0,00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD – Capital Securities	111,43
44,000	44,000	0,000	0,00%	CYPRUS POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	130,03
0,352	0,360	-0,008	-2,22%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	32,82
0,100	0,119	-0,019	-15,97%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	4,45
0,140	0,140	0,000	0,00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2,10
0,003	0,003	0,000	0,00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0,02
0,004	0,004	0,000	0,00%	D.H. CYPROTELS PLC	0,65
0,256	0,268	-0,012	-4,48%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	51,20
0,069	0,069	0,000	0,00%	Dimco Plc	5,59
0,055	0,055	0,000	0,00%	DISPLAY ART PLC	0,74
0,003	0,003	0,000	0,00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,85
0,600	0,600	0,000	0,00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	15,00
0,025	0,025	0,000	0,00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0,28

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,385	0,385	0,000	0,00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6,16
0,010	0,010	0,000	0,00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	4,48
0,610	0,610	0,000	0,00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	29,19
0,108	0,115	-0,007	-6,09%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	18,90
0,024	0,024	0,000	0,00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	0,75
0,003	0,003	0,000	0,00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	0,15
0,130	0,130	0,000	0,00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	5,04
0,090	0,085	0,005	5,88%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	1,26
0,168	0,172	-0,004	-2,33%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	116,43
100,000	100,000	0,000	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD – Bonds 2019	90,00
100,000	100,000	0,000	0,00%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL SECURITIES	17,19
40,000	35,100	4,900	13,96%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	56,55
44,110	44,000	0,110	0,25%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD BONDS 2016	28,03
0,047	0,047	0,000	0,00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	2,66
0,043	0,043	0,000	0,00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0,47
0,078	0,068	0,010	14,71%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	4,87
0,108	0,108	0,000	0,00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	10,80
0,693	0,770	-0,077	-10,00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9,30
96,500	96,500	0,000	0,00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9,65
0,045	0,045	0,000	0,00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	1,91
0,000	0,000	0,000	0,00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	0,00
0,015	0,015	0,000	0,00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	0,34
0,119	0,119	0,000	0,00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	1,04
0,190	0,210	-0,020	-9,52%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,38
0,380	0,379	0,001	0,26%	KEO PLC	11,77
0,010	0,010	0,000	0,00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,22
0,585	0,585	0,000	0,00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	11,93
0,054	0,058	-0,004	-6,90%	LAIKI CAPITAL PUBLIC CO LTD	15,43
0,230	0,230	0,000	0,00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	1,97
0,139	0,139	0,000	0,00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	8,58
0,053	0,053	0,000	0,00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	5,39
0,032	0,032	0,000	0,00%	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	2,91
0,002	0,001	0,001	100,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	0,38
0,280	0,275	0,005	1,82%	LOGICOM PUBLIC LTD	20,74
0,110	0,110	0,000	0,00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	3,85
0,060	0,057	0,003	5,26%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	2,88
0,019	0,019	0,000	0,00%	LOUIS PLC	8,75
0,179	0,177	0,002	1,13%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	7,73
0,013	0,013	0,000	0,00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,02
0,500	0,500	0,000	0,00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4,10
0,011	0,011	0,000	0,00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0,16
0,210	0,210	0,000	0,00%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	12,82
0,010	0,010	0,000	0,00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	2,97
0,009	0,009	0,000	0,00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	0,42
0,017	0,017	0,000	0,00%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	1,38
0,080	0,080	0,000	0,00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	33,95
0,710	0,749	-0,039	-5,21%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	62,13
0,095	0,095	0,000	0,00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4,28
0,480	0,480	0,000	0,00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	2,31
0,075	0,075	0,000	0,00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	1,66
0,080	0,080	0,000	0,00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	0,77
0,052	0,052	0,000	0,00%	PRIMETEL PLC	19,89

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
101,230	101,230	0,000	0,00%	PRIMETEL PLC – Bonds 2009/2014	5,06
0,009	0,009	0,000	0,00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,18
0,001	0,001	0,000	0,00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0,30
0,054	0,054	0,000	0,00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	2,92
0,050	0,050	0,000	0,00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	1,65
0,001	0,001	0,000	0,00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0,07
0,070	0,070	0,000	0,00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	2,56
0,010	0,014	-0,004	-28,57%	SEA STAR CAPITAL PLC	6,30
0,035	0,035	0,000	0,00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	2,33
0,230	0,230	0,000	0,00%	STADEMOS HOTELS PLC	7,48
0,002	0,002	0,000	0,00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,08
0,010	0,010	0,000	0,00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1,24
0,155	0,159	-0,004	-2,52%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	21,33
0,260	0,260	0,000	0,00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	3,18
0,010	0,010	0,000	0,00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0,21
2,000	2,000	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5,46
0,800	0,800	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2,18
0,520	0,520	0,000	0,00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0,71
0,020	0,020	0,000	0,00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0,20
0,250	0,250	0,000	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3,37
0,010	0,010	0,000	0,00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (Warrants 2010/2012)	0,02
0,660	0,660	0,000	0,00%	USB Bank Plc	30,03
100,000	100,000	0,000	0,00%	USB BANK PLC (BONDS 2009/ 2019)	8,00
100,000	100,000	0,000	0,00%	USB BANK PLC (CONVERTIBLE BONDS 2010/ 2020)	1,21
0,410	0,400	0,010	2,50%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	29,49
1,000	1,000	0,000	0,00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75,00
0,000	0,000	0,000	0,00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0,00
6,410	6,410	0,000	0,00%	Woodland Designs PLC	83,33
0,261	0,238	0,023	9,66%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	29,92
0,002	0,002	0,000	0,00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0,07

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

ΑΝΟΔΟΣ		ΠΤΩΣΗ	
100,00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	-28,57%	SEA STAR CAPITAL PLC
14,71%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS	-25,00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD
13,96%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	-17,95%	A&P ENTERPRISES PUBLIC LTD
9,66%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	-15,97%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC LTD
5,88%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	-13,04%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD

cdb GlobalCapital
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339332, www.globalcapital.com.cy

ΕΛΛΑΔΑ (ΧΑ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ					
2,360	2,260	0,100	4,42%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	168,54
1,090	1,100	-0,010	-0,91%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	12,18
0,473	0,439	0,034	7,74%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	6,15
0,547	0,845	-0,298	-35,27%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	9,41
0,631	0,650	-0,019	-2,92%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	13,89
20,510	22,500	-1,990	-8,84%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,51
0,178	0,224	-0,046	-20,54%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	33,00
1,780	1,780	0,000	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	0,56
0,585	0,532	0,053	9,96%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	1,74
0,379	0,356	0,023	6,46%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	7,63
0,293	0,360	-0,067	-18,61%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	5,51
0,750	0,696	0,054	7,76%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	17,99
4,740	5,030	-0,290	-5,77%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	945,51
0,670	0,720	-0,050	-6,94%	ΒΙΣ (ΚΟ)	3,33
1,030	1,000	0,030	3,00%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	6,51
0,095	0,090	0,005	5,56%	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ΚΟ)	7,35
0,571	0,626	-0,055	-8,79%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	8,04
2,300	2,680	-0,380	-14,18%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	197,53
0,399	0,440	-0,041	-9,32%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	9,60
5,000	5,000	0,000	0,00%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	75,00
6,390	7,730	-1,340	-17,34%	ΔΕΗ (ΚΟ)	1.482,48
0,711	0,799	-0,088	-11,01%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	11,29
0,380	0,390	-0,010	-2,56%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	13,19
0,344	0,429	-0,085	-19,81%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	4,70
1,130	1,190	-0,060	-5,04%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.080,38
0,488	0,479	0,009	1,88%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	13,59
0,599	0,629	-0,030	-4,77%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	6,74
1,560	1,560	0,000	0,00%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	57,33
0,798	0,870	-0,072	-8,28%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	14,88
2,080	2,300	-0,220	-9,57%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	258,13
0,570	0,620	-0,050	-8,06%	ΕΛΒΕ (ΚΟ)	7,54
0,650	0,685	-0,035	-5,11%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	20,76
1,770	1,800	-0,030	-1,67%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	42,18
1,990	2,240	-0,250	-11,16%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	352,23
16,250	17,600	-1,350	-7,67%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	322,80
1,810	2,080	-0,270	-12,98%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	53,48
8,330	8,800	-0,470	-5,34%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2.545,94
5,000	5,190	-0,190	-3,66%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	326,84
0,967	0,922	0,045	4,88%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	25,85
1,630	1,550	0,080	5,16%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	24,69
0,440	0,472	-0,032	-6,78%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ)	22,91
0,618	0,692	-0,074	-10,69%	ΕΤΕΜ (ΚΑ)	18,55
6,000	6,640	-0,640	-9,64%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	217,80
5,900	6,220	-0,320	-5,14%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	628,35
1,140	1,340	-0,200	-14,93%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ)	31,35
1,270	1,430	-0,160	-11,19%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	67,51
0,827	0,937	-0,110	-11,74%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	71,73
1,250	1,400	-0,150	-10,71%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	35,73
0,440	0,650	-0,210	-32,31%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	3,96
1,070	1,080	-0,010	-0,93%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ)	8,88
0,480	0,500	-0,020	-4,00%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	5,39
2,070	2,160	-0,090	-4,17%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	329,05
13,690	13,500	0,190	1,41%	ΚΑΕ (ΚΟ)	916,52
1,510	1,490	0,020	1,34%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	14,71
3,020	3,100	-0,080	-2,58%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	44,33
2,860	3,380	-0,520	-15,38%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	9,44
0,799	0,824	-0,025	-3,03%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	32,14
0,377	0,399	-0,022	-5,51%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ)	4,34
0,307	0,339	-0,032	-9,44%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	6,52
4,270	4,500	-0,230	-5,11%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	57,43
0,439	0,550	-0,111	-20,18%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ)	3,13
0,559	0,679	-0,120	-17,67%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ)	16,48
1,840	1,990	-0,150	-7,54%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	60,84
0,378	0,352	0,026	7,39%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ)	5,97
0,239	0,244	-0,005	-2,05%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	429,04
0,900	0,924	-0,024	-2,60%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ)	21,07
0,965	1,090	-0,125	-11,47%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ)	7,33
0,650	0,615	0,035	5,69%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ)	3,86
0,540	0,510	0,030	5,88%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ)	4,49
0,798	0,520	0,278	53,46%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	1,72
0,350	0,350	0,000	0,00%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,71
2,350	2,390	-0,040	-1,67%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	35,77
0,307	0,340	-0,033	-9,71%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	3,01
11,010	11,210	-0,200	-1,78%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	571,98
0,444	0,415	0,029	6,99%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	5,19
8,380	8,790	-0,410	-4,66%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	928,36
0,268	0,320	-0,052	-16,25%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	8,63
2,590	2,460	0,130	5,28%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ)	11,88
0,667	0,687	-0,020	-2,91%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ)	10,57
4,890	5,300	-0,410	-7,74%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	571,72
0,560	0,484	0,076	15,70%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ)	3,55
0,322	0,359	-0,037	-10,31%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	7,71
0,604	0,727	-0,123	-16,92%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	38,46
1,940	2,450	-0,510	-20,82%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ)	7,51
0,160	0,161	-0,001	-0,62%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	5,60
0,243	0,241	0,002	0,83%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ)	0,62
21,500	23,790	-2,290	-9,63%	ΟΛΘ (ΚΟ)	216,72
18,150	20,100	-1,950	-9,70%	ΟΛΠ (ΚΟ)	453,75
6,360	6,560	-0,200	-3,05%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.028,84
6,000	6,640	-0,640	-9,64%	ΟΤΕ (ΚΟ)	2.940,90
0,360	0,469	-0,109	-23,24%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	1,79
0,380	0,444	-0,064	-14,41%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	19,30
0,489	0,580	-0,091	-15,69%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ)	9,88
0,282	0,311	-0,029	-9,32%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	322,42
1,440	1,400	0,040	2,86%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	10,18
4,260	4,200	0,060	1,43%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	94,06
1,340	1,500	-0,160	-10,67%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	61,57
5,350	5,490	-0,140	-2,55%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ)	146,48
0,123	0,168	-0,045	-26,79%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ)	2,99
0,697	0,734	-0,037	-5,04%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	15,53
4,400	4,330	0,070	1,62%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	152,99
0,792	0,711	0,081	11,39%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	3,31
0,455	0,517	-0,062	-11,99%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	16,49
1,800	2,260	-0,460	-20,35%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	173,24
0,314	0,374	-0,060	-16,04%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ)	8,93
2,040	2,410	-0,370	-15,35%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	253,31
3,320	3,600	-0,280	-7,78%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	362,94
2,060	2,400	-0,340	-14,17%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	68,24
0,270	0,294	-0,024	-8,16%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ)	3,43
13,300	14,110	-0,810	-5,74%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	1.024,95
6,680	6,990	-0,310	-4,43%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ)	50,56
0,564	0,630	-0,066	-10,48%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	172,43
0,171	0,143	0,028	19,58%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ)	1,74
0,703	0,725	-0,022	-3,03%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ)	5,86
1,040	1,280	-0,240	-18,75%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	105,33

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,493	0,489	0,004	0,82%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	1,99
0,424	0,460	-0,036	-7,83%	A.S. COMPANY (ΚΟ)	9,28
1,280	1,370	-0,090	-6,57%	ALPHA BANK (ΚΟ)	683,87
0,330	0,404	-0,074	-18,32%	ATTICA BANK (ΚΟ)	80,81
0,345	0,377	-0,032	-8,49%	AUDIOVISUAL (ΚΟ)	15,68
1,520	1,700	-0,180	-10,59%	AUTOHELLAS (ΚΟ)	55,27
0,535	0,606	-0,071	-11,72%	BYTE COMPUTER (ΚΟ)	8,46
0,361	0,405	-0,044	-10,86%	CENTRIC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	36,51
19,300	17,970	1,330	7,40%	COCA - COLA HELLENIC (ΚΟ)	7.074,48
0,400	0,400	0,000	0,00%	CPI (ΚΟ)	3,96
0,570	0,613	-0,043	-7,01%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	15,20
0,043	0,043	0,000	0,00%	CYPRUS POPULAR BANK (ΚΟ)	146,68
0,187	0,207	-0,020	-9,66%	DIONIC (ΚΟ)	5,87
0,619	0,623	-0,004	-0,64%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	342,28
5,880	5,310	0,570	10,73%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ)	358,68
1,470	1,460	0,010	0,68%	EURODRIP (ΚΟ)	65,34
0,690	0,820	-0,130	-15,85%	F.G. EUROPE (ΚΟ)	36,43
2,280	2,600	-0,320	-12,31%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	116,26
5,560	5,350	0,210	3,93%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	280,88
1,500	1,650	-0,150	-9,09%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ)	30,87
0,583	0,670	-0,087	-12,99%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	77,55
0,992	1,180	-0,188	-15,93%	INTRAKAT (ΚΟ)	22,97
1,550	1,710	-0,160	-9,36%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	120,37
6,490	6,470	0,020	0,31%	JUMBO (ΚΟ)	843,46
1,450	1,690	-0,240	-14,20%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ)	34,29
5,890	5,870	0,020	0,34%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	260,74
0,800	1,230	-0,430	-34,96%	LOGISMOS (ΚΟ)	3,79
0,464	0,520	-0,056	-10,77%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	357,43
0,909	1,060	-0,151	-14,25%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,80
5,070	4,860	0,210	4,32%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	2,38
1,450	1,490	-0,040	-2,68%	MEVACO (ΚΟ)	15,23
1,380	1,390	-0,010	-0,72%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	17,03
0,760	0,800	-0,040	-5,00%	MINERVA (ΚΑ)	4,71
2,800	2,850	-0,050	-1,75%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	34,77
2,750	2,840	-0,090	-3,17%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	16,86
0,760	0,821	-0,061	-7,43%	PAPERPACK (ΚΟ)	3,00
0,315	0,326	-0,011	-3,37%	PASAL (ΚΟ)	4,71
0,893	0,932	-0,039	-4,18%	PROFILE (ΚΟ)	10,55
0,449	0,405	0,044	10,86%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	3,07
1,260	1,300	-0,040	-3,08%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	60,57
0,730	0,900	-0,170	-18,89%	REDS (ΚΟ)	41,93
5,650	6,020	-0,370	-6,15%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	289,27
1,800	1,890	-0,090	-4,76%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	11,62
0,722	0,693	0,029	4,18%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	39,63
0,323	0,234	0,089	38,03%	UNIBIOS (ΚΟ)	2,96
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙ-					
3,290	3,410	-0,120	-3,52%	ALPHA ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	18,90
8,570	9,120	-0,550	-6,03%	NBGAM ETF GREECE & TURKEY 30	3,33
10,200	10,510	-0,310	-2,95%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	3,01
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ					
0,291	0,262	0,029	11,07%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	14,30
4,340	4,750	-0,410	-8,63%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ)	277,33
1,150	1,240	-0,090	-7,26%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	17,60
6,620	6,620	0,000	0,00%	ΓΕΚΕ (ΚΑ)	55,73
6,530	6,520	0,010	0,15%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	112,95
0,750	0,650	0,100	15,38%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	22,62
1,560	1,640	-0,080	-4,88%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ)	110,89
12,480	13,000	-0,520	-4,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	167,29
0,721	0,780	-0,059	-7,56%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ)	12,26
1,260	1,330	-0,070	-5,26%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ)	9,45
118,000	110,650	7,350	6,64%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ)	325,68
1,640	1,500	0,140	9,33%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	10,99
17,480	17,600	-0,120	-0,68%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ)	373,44
1,920	2,000	-0,080	-4,00%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ)	136,18
0,325	0,132	0,193	146,21%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	5,60
6,200	6,240	-0,040	-0,64%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	86,80
0,420	0,410	0,010	2,44%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	80,50
2,900	3,160	-0,260	-8,23%	FLEXOPACK (ΚΟ)	33,99
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ					
0,173	0,115	0,058	50,43%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	5,76
0,255	0,252	0,003	1,19%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	3,79
0,070	0,063	0,007	11,11%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ)	5,72
0,268	0,454	-0,186	-40,97%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	0,87
0,110	0,090	0,020	22,22%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ)	1,13
0,165	0,172	-0,007	-4,07%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	2,90
0,223	0,223	0,000	0,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	1,34
0,635	0,635	0,000	0,00%	ΔΟΛ (ΚΟ)	6,59
0,511	0,511	0,000	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	2,02
3,300	3,300	0,000	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ)	23,38
0,105	0,127	-0,022	-17,32%	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	3,19
0,261	0,269	-0,008	-2,97%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	3,57
2,640	2,640	0,000	0,00%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	19,40
0,430	0,430	0,000	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ)	10,01
0,145	0,114	0,031	27,19%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	46,82
0,380	0,350	0,030	8,57%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ)	3,64
0,273	0,261	0,012	4,60%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	18,27
0,176	0,194	-0,018	-9,28%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	4,57
0,074	0,070	0,004	5,71%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ)	1,86
0,161	0,201	-0,040	-19,90%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ)	0,25
0,100	0,116	-0,016	-13,79%	ΝΕΛ (ΚΟ)	25,55
0,441	0,448	-0,007	-1,56%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ)	8,92
0,500	0,500	0,000	0,00%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ)	9,38
0,190	0,190	0,000	0,00%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ)	11,44
0,730	0,745	-0,015	-2,01%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ)	7,30
0,561	0,700	-0,139	-19,86%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ)	4,44
0,150	0,150	0,000	0,00%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	0,98
0,330	0,500	-0,170	-34,00%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	16,63
0,033	0,035	-0,002	-5,71%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	2,37

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας
25/1-1/2/13

Ανοδος	25/1	1/2	
ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	0,132	0,325	**146,21%**
ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,520	0,798	**53,46%**
ΑΕΓΕΚ (ΚΟ)	0,115	0,173	**50,43%**
UNIBIOS (ΚΟ)	0,234	0,323	**38,03%**
YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	0,120	0,160	**33,33%**

Πτώση	25/1	1/2	
ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	0,454	0,268	**-40,97%**
ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,845	0,547	**-35,27%**
LOGISMOS (ΚΟ)	1,230	0,800	**-34,96%**
ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ)	0,500	0,330	**-34,00%**
ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	0,650	0,440	**-32,31%**

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 01/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,072	0,090	-0,018	-20,00%	ALSINCO (ΚΟ)	0,36
0,045	0,039	0,006	15,38%	ALTEC (ΚΟ)	9,69
0,135	0,132	0,003	2,27%	AXON ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,73
0,079	0,079	0,000	0,00%	COMPUCON (ΚΟ)	0,98
0,540	0,542	-0,002	-0,37%	EUROMEDICA (ΚΟ)	11,78
0,680	0,798	-0,118	-14,79%	FORTHNET (ΚΟ)	8,81
0,461	0,481	-0,020	-4,16%	HELLAS ONLINE (ΚΟ)	82,85
0,231	0,216	0,015	6,94%	LAVIPHARM (ΚΟ)	11,80
0,100	0,098	0,002	2,04%	NUTRIART (ΚΟ)	4,25
0,510	0,660	-0,150	-22,73%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ)	7,45
0,120	0,160	-0,040	-25,00%	PC SYSTEMS (ΚΟ)	4,91
0,062	0,072	-0,010	-13,89%	SATO AE (ΚΟ)	1,74
0,069	0,075	-0,006	-8,00%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ)	2,01
0,037	0,031	0,006	19,35%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	0,97
0,160	0,120	0,040	33,33%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ)	2,11
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΓΡΑΦΗ					
2,040	2,080	-0,040	-1,92%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	0,74
1,340	1,340	0,000	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ)	0,33
4,230	4,300	-0,070	-1,63%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ)	4,24
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
0,155	0,155	0,000	0,00%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	271,40
0,670	0,670	0,000	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ)	49,16
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	2,28
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ)	2,57
0,304	0,304	0,000	0,00%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	10,31
0,100	0,100	0,000	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,150	0,150	0,000	0,00%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ)	1,18
0,072	0,072	0,000	0,00%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	1,50
0,760	0,760	0,000	0,00%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	6,08
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ)	1,97
0,140	0,140	0,000	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ)	0,17
0,480	0,480	0,000	0,00%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	2,76
0,026	0,026	0,000	0,00%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ)	0,96
0,140	0,140	0,000	0,00%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ)	3,07
0,088	0,088	0,000	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	2,17
0,040	0,040	0,000	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ)	0,83
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ)	0,63
0,132	0,132	0,000	0,00%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2,32
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ)	2,01
0,100	0,100	0,000	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ)	1,50
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,125	0,125	0,000	0,00%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	2,93
0,260	0,260	0,000	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ)	6,65
0,390	0,390	0,000	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ)	3,72
0,540	0,540	0,000	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ)	0,71
0,020	0,020	0,000	0,00%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1,02
0,780	0,780	0,000	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	40,04
0,168	0,168	0,000	0,00%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	47,79
0,038	0,038	0,000	0,00%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ)	2,07
0,080	0,080	0,000	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	1,11
0,328	0,328	0,000	0,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ)	2,40
0,120	0,120	0,000	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ)	3,17
0,041	0,041	0,000	0,00%	ALAPIS (ΚΟ)	2,01
1,070	1,070	0,000	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ)	5,65
0,046	0,046	0,000	0,00%	AVENIR (ΚΟ)	4,85
0,060	0,060	0,000	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
1,300	1,300	0,000	0,00%	FASHION BOX (ΚΟ)	11,17
0,640	0,640	0,000	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ)	8,68
0,180	0,180	0,000	0,00%	PROTON BANK (ΚΟ)	11,28
0,032	0,032	0,000	0,00%	RIDENCO (ΚΟ)	0,74
0,048	0,048	0,000	0,00%	T BANK (ΚΟ)	6,95
0,050	0,050	0,000	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ)	4,48
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
0,565	0,565	0,000	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ)	17,57
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ					
2,290	2,290	0,000	0,00%	DIVERSA (ΚΟ)	4,03
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
1,340	1,340	0,000	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ)	4,47
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
3,800	3,750	0,050	1,33%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ)	37,18
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
1,800	1,800	0,000	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ)	9,72
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
0,800	0,800	0,000	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ)	5,84
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,600	1,600	0,000	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	7,13
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
1,510	1,510	0,000	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ)	16,01
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,010	1,010	0,000	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ)	4,49
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑ-					
1,260	1,710	-0,450	-26,32%	ENVITEC (ΚΟ)	12,50
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
0,554	0,554	0,000	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ)	3,10
2,520	2,520	0,000	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,85
3,650	3,650	0,000	0,00%	VIDAVO (ΚΟ)	3,13
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
3,000	2,700	0,300	11,11%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ)	11,60

ΣΕ ΑΝΑΣΤΟΛΗ : ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ), ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ), ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ), ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ), ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ), ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ), ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ), ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ), ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ), ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ), ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ), ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ), ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ), ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ), ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ), ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ), ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ), ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ), BETANET (ΚΟ), EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ), INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ), MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ), UNITED TEXTILES (ΚΟ)

* Αφορά τη χρήση 2009. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

OIK_11-synallagma_OIK_15_synallagma 01/02/2013 9:50 MM Page 11

ΔΝΤ: Η Κύπρος καλύπτει τις ανάγκες της

Παράταση έως το 2022 για το ρωσικό δάνειο – Υποβάθμιση τριών κυπριακών τραπεζών από τη Fitch

Από τα 17 με 17,5 δισ. ευρώ στα οποία υπολογίζεται πως θα είναι το συνολικό ύψος του πακέτου βοήθειας της Κύπρου, τα 10 δισ. θα κατευθυνθούν προς την ανακεφαλαιοποίηση των κυπριακών τραπεζών, ενώ τα 6,5 δισ. για την αναχρηματοδότηση του κυπριακού χρέους. Στη δήλωση αυτή προέβη χθες ο υπουργός Οικονομικών της νήσου Βάσος Σιαρλή από την Ολλανδία, όπου μετέβη για να συναντήσει τον νέο πρόεδρο του Eurogroup.

Ο κ. Σιαρλή τόνισε, άλλωστε, πως όσο διαρκεί η διαπραγμάτευση για τη διάσωση της Κύπρου, η Λευκωσία καλύπτει τις χρηματοδοτικές ανάγκες με βραχυπρόθεσμο δανεισμό καταβάλλοντας, βέβαια, υψηλές αποδόσεις προκειμένου «να μην επιβαρύνει, να μην ασκήσει πιέσεις στους εταίρους της». Στο μεταξύ, ο εκπρόσωπος του ΔΝΤ Τζέρι Ράις κάλεσε την Κύπρο να εξακολουθήσει να καλύπτει τις χρηματοδοτικές της ανάγκες μέσω της εγχώριας αγοράς και πρόσθεσε πως οι δύο πλευρές συνεργάζονται για να βρουν μια «βιώσιμη λύση» για τα προβλήματα του τραπεζικού κλάδου της Κύπρου. Ο κ. Σιαρλή τόνισε, επίσης, πως η Ρωσία φαίνεται να παρατείνει μέχρι το 2022 τον χρόνο αποπληρωμής του δανείου ύψους 2,5 δισ. ευρώ που έχει χορηγήσει στη Λευκωσία αντί για το 2016 που προέβλεπε το αρχικό χρονοδιάγραμμα. Στο μεταξύ, η Fitch προχώρησε χθες σε υποβάθμιση της Τράπεζας Κύπρου, της Λαϊκής Τράπεζας και της Ελληνικής Τράπεζας στο Β από το ΒΒ-.

Από τα 17,5 δισ. του προγράμματος διάσωσης, τα 10 θα κατευθυνθούν στις τράπεζες και τα 6,5 δισ. για αναχρηματοδότηση του χρέους.

Ο κ. Σιαρλή αναφέρθηκε επίσης στις ζημίες τις οποίες θα κληθούν να υποστούν οι κάτοχοι κυπριακών ομολόγων, καθώς επίκειται κούρεμα στα ομόλογα με τον χαμηλότερο βαθμό εξασφάλισης, στο πλαίσιο της συμφωνίας για τη διάσωση της νήσου. Οπως τόνισε χαρακτηριστικά «είναι μια πολύ δυσάρεστη κατάσταση, αλλά προκύπτει από αναγκαιότητα και δεν έχουμε επιλογή». Ενώ μιλούσε, περίπου 200 ομολογιούχοι διαδήλωναν έξω από την κεντρική τράπεζα της χώρας και την Τράπεζα Κύπρου στη Λευκωσία. Στο μεταξύ, στέλεχος του αντιπολιτευόμενου Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος της Γερμανίας (SPD) δήλωσε χθες στην εφημερίδα Handelsblatt πως το κόμμα του δεν πρόκειται να στηρίξει οποιαδήποτε απόφαση της γερμανικής κυβέρνησης για οικονομική στήριξη της Κύπρου.

REUTERS

Κύπρος

Δημόσιο χρέος
% ΑΕΠ

Ελλειμμα
% ΑΕΠ

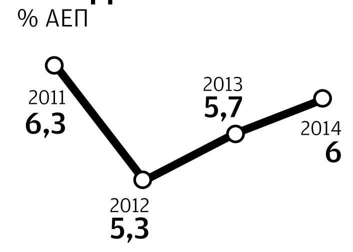

17-17,5 δισ. ευρώ
Συνολικό ύψος πακέτου στήριξης

10 δισ. ευρώ
Ανακεφαλαιοποίηση τραπεζών

6,5 δισ. ευρώ
Αναχρηματοδότηση χρέους

2,5 δισ. ευρώ
Παράταση ρωσικού δανείου μέχρι το 2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY/d	100.63	100.80
ALCOA INC/d	8.86	8.80
ALLEGHENY TECH/d	31.63	31.16
ALTRIA GROUP/d	33.76	33.70
AMAZON COM/d	266.57	272.76
AMER ELEC PWR/d	45.26	45.11
AMER EXPRESS C/d	59.19	59.33
AMER INTL GROU/d	37.76	37.67
AMGEN/d	85.91	85.38
APPLE INC/d	457.92	456.83
AVON PRODUCTS/d	16.98	16.73
BAKER HUGHES I/d	44.92	44.95
BANK OF AMERIC/d	11.31	11.38
BAXTER INTL IN/d	68.06	67.90
BOEING CO/d	74.07	74.59
BRISTOL MYERS /d	36.42	36.62
CAMPBELL SOUP /d	36.82	36.54
CATERPILLAR IN/d	98.51	98.65
CIGNA CORP/d	58.65	58.80
CISCO SYSTEMS/d	20.61	20.58
CITIGROUP/d	42.20	41.95
CERVECERIAS/d	32.16	32.57
COCA-COLA CO/d	37.35	37.50
COLGATE PALMOL/d	107.75	110.85
COMPUTER SCIEN/d	41.99	42.23
DANAOS CORP/d	4.16	4.16
DIANA SHIPPING/d	8.74	8.78
DOW CHEMICAL C/d	32.50	34.61
DRYSHIPS/d	2.23	2.15
DU PONT CO/d	47.61	47.63
EMC CORP/d	24.79	24.60
ENTERGY CP/d	64.58	64.59
EXCEL MARITIME/d	0.55	0.56
EXELON CORP/d	31.35	31.25
EXXON MOBIL/d	90.30	90.67
FEDEX CORP/d	101.30	101.37
FORD MOTOR CO/d	12.97	12.93
FREESEAS/d	0.25	0.26
GENERAL DYNAMI/d	66.84	68.43
GENERAL ELEC C/d	22.33	22.23
H J HEINZ CO/d	60.89	60.55
HALLIBURTON CO/d	40.89	40.20
HARTFORD FINL/d	24.73	24.61
HEWLETT-PACKAR/d	16.62	16.40
HOME DEPOT INC/d	67.31	67.24
HONEYWELL INTL/d	68.56	68.67
INTEL CORP/d	21.08	21.37
INTL BUS MACHI/d	203.68	203.52
INTNL PAPER CO/d	41.70	41.77
JOHNSON JOHNSO/d	74.10	74.09
JPMORGAN CHASE/d	47.17	47.13
LAZARD/d	34.94	34.72
LIMITED BRANDS/d	48.09	48.09
MCDONALD'S COR/d	94.85	94.67
MERCK & CO/d	43.55	43.50
MICROSOFT CP/d	27.50	27.85
MORGAN STANLEY/d	22.97	22.98
NORFOLK SOUTHE/d	69.33	68.89
ORACLE CORP/d	35.48	35.38
PEPSICO INC/d	72.94	73.21
PFIZER INC/d	27.46	27.51
PROCTER & GAMB/d	74.95	75.08
RADIOSHACK/d	3.23	3.03
RAYTHEON CO/d	53.03	54.15
ROCKWELL AUTOM/d	89.17	88.12
SCHLUMBERGER L/d	78.50	78.60
SOUTHERN/d	44.11	44.53
STEALTHGAS/d	9.25	9.37
THE AES CORP/d	10.87	10.88
TSAKOS ENERGY/d	4.22	4.22
TYCO INTL/d	30.29	30.16
UNISYS CORP/d	22.11	21.75
UNITED TECH CP/d	88.39	89.10
US BANCORP/d	33.25	33.14
VERIZON COMMS/d	43.70	43.61
WAL-MART STORE/d	69.99	69.75
WALT DISNEY CO/d	54.13	53.79
WELLS FARGO & /d	34.90	34.97

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
3I GROUP/d	265.33	272.50
ADMIRAL GROUP/d	1220.05	1238.00
AGGREKO/d	1600.01	1596.00
ANGLO AMERICAN/d	1892.84	1885.00
ANTOFAGASTA/d	1140.79	1169.00
ARM HOLDINGS/d	864.03	873.50
ASSOC.BR.FOODS/d	1749.94	1745.00
ASTRAZENECA/d	3009.91	3152.50
AVIVA/d	364.97	367.60
B SKY B/d	820.78	810.00
BAE SYSTEMS/d	340.50	341.00
BARCLAYS/d	301.11	302.00
BG GROUP/d	1125.92	1140.00
BHP BILLITON/d	2171.27	2149.00
BP/d	474.80	475.90
BR LAND CO/d	561.79	564.00
BRIT AM TOBACC/d	3283.33	3275.50
BRITISH AIRWAY/d	276.46	282.50
BT GROUP/d	249.06	250.00
BURBERRY GRP/d	1361.61	1367.00
BUNZL/d	1133.05	1134.00
CAIRN ENERGY/d	287.31	288.00
CAPITA PLC/d	786.03	785.50
CARNIVAL/d	2568.63	2600.00
CENTRICA/d	350.34	349.80
COMPASS GROUP/d	763.03	763.50
DAILY MAIL TST/d	599.00	588.00
DIAGEO/d	1851.20	1853.00
DOLPHIN CAP IN/d	38.00	38.50
ENTERPRISE INN/d	89.73	98.70
GLAXOSMITHKLIN/d	1447.20	1450.00
HAMMERSON/d	487.02	486.80
HAYS/d	88.66	89.65
HSBC HOLDINGS/d	721.17	724.10
IMPERIAL TOBAC/d	2356.75	2361.00
INTERCONT HOTE/d	1850.81	1867.00
ITV/d	114.79	113.70
JOHNSON MATTHE/d	2310.34	2306.00
KAZAKHMYS/d	736.16	742.00
KINGFISHER/d	269.83	273.90
LAND SECS GROU/d	803.53	804.50
LEGAL & GENERA/d	151.16	153.10
LLOYDS BNK GRP/d	51.34	51.04
MAN GROUP/d	88.26	89.80
MARKS & SP./d	379.42	383.10
MORRISON SUPMK/d	251.76	252.20
NATIONAL GRID/d	691.01	693.50
NEXT/d	4066.47	4088.00
OLD MUTUAL/d	187.40	189.00
PARTYGAMING/d	193.40	191.50
PEARSON/d	1197.21	1192.00
PORVAIR/d	170.00	170.00
PRUDENTIAL/d	967.04	973.00
RECKIT BNCSR G/d	4268.77	4268.00
REED ELSEVIER/d	687.53	691.00
RENTOKIL INITI/d	89.35	89.45
REXAM PLC/d	467.71	471.30
RIO TINTO/d	3589.24	3552.00
ROLLS ROYCE PL/d	955.38	942.50
RSA INSRANCE G/d	131.71	134.30
ROYAL BANK SCO/d	341.97	347.20
ROYAL DTCH SHL/d	2305.50	2305.50
SABMILLER/d	3153.11	3109.00
SAGE GROUP/d	323.85	331.60
SAINSBURY(J)/d	331.90	334.00
SCHRODERS/d	1935.19	1938.00
SCHRODERS NV/d	1574.00	1574.00
SSE PLC/d	1421.89	1416.00
SEVERN TRENT/d	1622.16	1623.00
SHIRE/d	2115.14	2115.00
SMITH&NEPHEW/d	728.40	734.00
SMITHS GROUP/d	1230.13	1230.00
STANDRD CHART /d	1679.58	1675.00
TATE & LYLE/d	811.43	820.00
TESCO/d	356.38	357.35
UNILEVER/d	2567.96	2566.00
UNITED UTIL GR/d	742.79	740.00
UBM/d	750.02	750.50
VODAFONE GROUP/d	172.76	173.50
WHITBREAD/d	2570.00	2571.00
WILLIAM HILL/d	384.76	382.30
WOLSELEY/d	2945.59	2951.00
WPP PLC/d	994.20	990.00
XSTRATA/d	1187.04	1187.00
YELL GROUP/d	1.12	1.16

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABBLTD N/d	19.52	19.78
ADECCO N/d	52.30	53.15
BALOISE HLD N/d	82.40	83.05
CLARIANT N/d	12.47	12.44
CS GROUP AG/d	26.90	26.72
GIVAUDAN N/d	1012.00	1014.00
HOLCIM N/d	70.85	71.20
INTERSHOP I/d	326.50	326.25
JULIUS BAER N/d	37.25	37.16
LONZA GRP AG N/d	53.60	53.45
NESTLE SA/d	63.90	63.90
NOVARTIS N/d	62.00	62.15
RICHEMONT I/d	74.85	75.20
ROCHE HOLDING/d	201.40	198.60
SGS N/d	2168.00	2187.00
SWATCH GROUP I/d	499.40	492.00
SWISS LIFE HLD/d	136.80	137.40
SWISSCOM N/d	403.50	400.80
SYNGENTA N/d	392.90	393.20
UBS AG N/d	15.78	15.84
ZURICH INSURAN/d	261.80	261.00

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ADIDAS N/d	46.81	47.22
ALLIANZ SE/d	105.60	105.30
BASF SE/d	44.61	44.84
BAY MOT WERKE/d	74.18	74.81
BAYER N AG/d	72.68	72.84
BEIERSDORF/d	64.65	65.08
COMMERZBANK/d	1.61	1.64
DAIMLER AG N/d	42.88	43.40
DEUTSCHE BANK /d	37.99	37.11
DEUTSCHE POST /d	17.37	17.53
DT BOERSE N/d	48.46	48.81
DT TELEKOM N/d	9.06	9.02
DT LUFTHANSA A/d	14.63	14.88
E.ON SE NA/d	12.81	13.20
FRESENIUS MEDI/d	52.00	52.38
HENKEL AG&CO V/d	65.03	65.94
HEIDELBERGCEME/d	46.39	46.30
INFINEON TECH /d	6.67	6.37
LINDE/d	134.68	134.30
MAN SE/d	89.00	88.47
METRO AG/d	23.00	22.97
MLP/d	6.30	6.45
MUENCH. RUECK /d	135.62	134.91
RWE AG/d	27.89	28.28
SAP AG/d	60.18	60.15
SIEMENS N/d	80.70	81.28
THYSSEN KRUPP/d	17.91	18.07
TUI N/d	7.99	7.98
VOLKSWAGEN AG/d	170.39	172.60

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AEGON	4.93	4.95
AHOLD KON	10.82	10.91
AKZO NOBEL	50.39	51.06
AIR FRANCE - K	8.02	8.27
ARCELORMITTAL	12.62	12.90
ASML HOLDING	55.30	55.81
BAM GROEP KON	3.08	3.16
BOSKALIS WESTM	33.73	34.13
CORIO	35.77	36.16
FUGRO	44.64	44.48
HEINEKEN	51.79	52.56
ING GROEP	.45	7.46
KONINKLIJKE DS	45.16	45.70
KPN KON	4.15	4.19
PHILIPS KON	3.01	23.13
R.DUTCH SHELL	26.11	26.85
RANDSTAD	30.54	30.64
REED ELSEVIER	11.45	11.49
SBM OFFSHORE 11.31	11.21	
TOMTOM N.V.	3.82	3.91
UNIBAIL RODAMC	174.05	175.55
UNILEVER CERT	29.80	29.81
WERELDHAVE	0.78	51.63
WOLTERS KLUWER	14.93	14.88

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
A2A SPA/d	0.49	0.49
ATLANTIA/d	13.63	13.73
AZIMUT HLDG/d	12.94	12.99
BANCO POPOLARE/d	1.54	1.50
CIR-COMP/d	0.85	0.86
ENEL/d	3.21	3.20
EXOR/d	21.79	21.65
ENI/d	18.49	18.40
FINMECCANICA/d	4.84	4.78
GENERALI ASS/d	14.11	14.08
GEOX/d	2.59	2.60
IMPREGILO/d	3.82	3.83
INTESA SANPAOL/d	1.50	1.50
LUXOTTICA/d	33.89	34.36
MEDIASET/d	1.94	1.93
MEDIOBANCA/d	5.43	5.43
MEDIOLANUM/d	4.60	4.60
PIRELLI & C/d	9.04	8.92
PARMALAT/d	1.85	1.85
RCS MEDIAGROUP/d	1.17	1.21
PRYSMIAN/d	15.76	15.84
SNAM/d	3.72	3.73
STMICROELEC.N./d	6.39	6.14
TELECOM ITALIA/d	0.73	0.73
TENARIS/d	15.44	15.43
TERNA/d	3.10	3.10
UNICREDIT/d	4.76	4.62

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
AJINOMOTO/d	1241	1262
ASAHI GROUP HL/d	1939	1943
ASAHI KASEI/d	528	531
ASTELLAS PHARM/d	4655	4700
BANK OF YOKOHA/d	437	440
BRIDGESTONE CO/d	2393	2391
CANON INC/d	3365	3385
CASIO COMPUTER/d	788	807
CITIZEN HOLDIN/d	525	508
CLARION/d	142	142
CREDIT SAISON/d	1933	1961
DAIWA SEC GROU/d	531	507
FUJI HEAVY IND/d	1231	1215
FUJIFILM HOLDI/d	1822	1831
FUJITSU LTD/d	370	362
HINO MOTORS/d	960	944
HITACHI/d	542	546
HONDA MOTOR/d	3505	3475
IHI/d	237	238
ISUZU MOTORS/d	573	555
JPN STEEL WORK/d	528	535
KAWASAKI HVY I/d	283	264
KEIO/d	679	686
KOBE STEEL/d	113	109
KONICA MINOLTA/d	727	740
JTEKT/d	976	957
MITSUB UFJ FG/d	521	503
MITSUBISHI COR/d	1928	1919
MITSUBISHI ELE/d	757	756
MITSUBISHI MOT/d	95	94
NEC CORPORATIO/d	223	224
NIKON CORP/d	2611	2588
NIPPON EXPRESS/d	378	378
NISSAN MOTOR C/d	936	932
NOMURA HOLDING/d	526	515
NTT/d	3830	3770
OBAYASHI CORP/d	469	477
ODAKYU ELEC RA/d	916	927
OSAKA GAS/d	343	335
PIONEER/d	228	230
RICOH CO LTD/d	1016	1043
SANYO ELECTRIC/d	0	116
SECOM/d	4560	4570
SEVEN & I HLDG/d	2782	2784
SHARP CORP/d	311	320
SHIMIZU CORP/d	296	301
SHISEIDO/d	1267	1251
SONY CORP/d	1362	1383
SUMITOMO CORP/d	1182	1179
SUZUKI MOTOR/d	2393	2400
TAISEI CORP/d	273	274
TDK CORPORATIO/d	3385	3315
TOBU RAILWAY/d	491	494
TOKYO DOME COR/d	349	352
TOKYO ELEC PWR/d	213	211
TOKYO ELECTRON/d	3920	4005
TOKYO GAS/d	431	430
TOPY INDS LTD/d	215	212
TORAY INDUSTRI/d	528	527
TOSHIBA CORP/d	406	401
TOYOBO/d	146	143
TOYOTA MOTOR C/d	4365	4365
YAMAHA CORP/d	968	974
YAMATO HOLDING/d	1537	1539

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ACCOR/d	28.75	29.00
AIR LIQUIDE/d	94.14	94.12
ALSTOM/d	32.69	32.96
AXA/d	13.64	13.83
BNP PARIBAS/d	46.21	46.21
BOUYGUES/d	20.91	21.32
CAP GEMINI/d	35.51	36.07
CARREFOUR/d	20.98	21.26
CASINO GUICHAR/d	72.15	73.16
CREDIT AGRICOL/d	7.28	7.39
DANONE/d	51.04	52.08
DASSAULT SYSTE/d	81.88	82.13
EADS/d	34.61	34.39
EDF/d	14.15	14.41
ESSILOR INTERN/d	75.09	76.91
FRANCE TELECOM/d	8.36	8.55
L'OREAL/d	109.40	113.55
L.V.M.H./d	138.85	139.50
LAFARGE/d	45.03	44.37
LAGARDERE S.C./d	26.63	26.44
MICHELIN/d	68.53	68.38
PERNOD RICARD/d	92.20	91.86
PEUGEOT/d	5.74	5.96
PPR/d	158.40	159.30
PUBLICIS GROUP/d	48.26	48.65
RENAULT/d	44.42	44.98
SAINT-GOBAIN/d	30.37	30.40
SANOFI/d	71.86	72.70
SCHNEIDER ELEC/d	56.10	56.20
SOCIETE GENERA/d	33.28	33.02
SODEXO/d	65.58	64.73
STMICROELECTRO/d	6.34	6.13
TF1/d	8.90	8.80
THALES/d	26.52	26.96
TOTAL/d	39.93	40.62
VEOLIA ENVIRON/d	9.50	9.51

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Προ/νο
ABERTIS/d	12.62	12.80
ACCIONA SA/d	59.22	62.33
ACERINOX/d	8.16	8.36
ADOLFO DOMINGU/d	4.60	4.57
AGUAS BARNA A/d	0.00	19.77
AMPER/d	1.79	1.78
ANTENA 3 DE TV/d	4.33	4.57
BANESTO/d	3.79	3.89
BBVA/d	7.33	7.53
BCO DE SABADEL/d	1.97	2.07
BEFESA/d	0.00	23.22
BK PASTOR/d	0.00	3.50
BK POPULAR/d	0.66	0.68
BODEGAS RIOJAN/d	5.15	5.13
CAMPOFRIO FOOD/d	4.80	4.84
CAT OCCIDENTE/d	15.78	16.20
CIE AUTOMOTIVE/d	5.15	5.20
CONS AUX FERR/d	368.90	369.70
DINAMIA CAP PR/d	5.06	5.11
DURO FELGUERA/d	5.35	5.44
EADS/d	34.44	34.54
ELECNOR/d	9.43	9.30
ENAGAS/d	17.43	17.56
ENDESA/d	17.54	17.57
ERCROS/d	0.52	0.52
FUNESPANA/d	6.48	6.30
GAMESA/d	1.74	1.83
GAS NATURAL/d	14.71	15.00
IBERPAPEL/d	14.10	14.00
INDO INTL/d	0.60	0.60
INMOB COLONIAL/d	1.47	1.51
JAZZTEL/d	5.06	5.12
MAPFRE/d	2.27	2.32
METROVACESA/d	2.25	2.25
MIQUEL Y COSTA/d	23.53	23.41
NATRA/d	1.34	1.40
NH HOTELES/d	2.90	2.92
PAP Y CART EUR/d	2.55	2.60
PESCANOVA/d	16.48	16.75
PRISA/d	0.28	0.29
RED ELECTR COR/d	41.01	41.24
SACYR-VALLE/d	1.69	1.76
BANCO SANTANDE/d	6.18	6.40
SEDA BARCELONA/d	1.25	1.25
SOTOGRANDE/d	2.70	2.70
TELEFONICA/d	10.68	10.82
TUBACEX/d	2.51	2.53
TUBOS REUNIDOS/d	1.87	1.91
URBAS/d	0.02	0.02
VIDRALA/d	23.80	24.00
VINICOLA DEL N/d	14.60	14.60
ZARDOYA OTIS/d	11.31	11.57
ZELTIA/d	1.36	1.38

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ

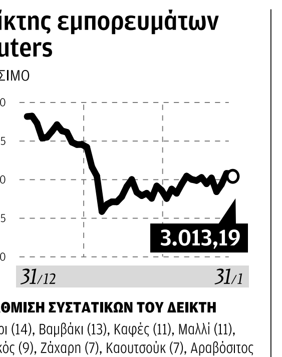

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι
ΩΡΑ: 18.07

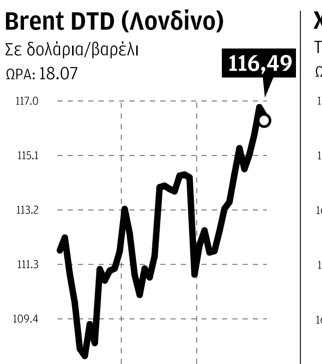

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot
ΩΡΑ: 18.07

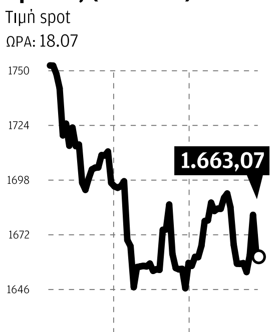

Ζάχαρη/ Sugar

Λονδίνο 31/1/2013 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	497,60	496,80
Μάιος '13	506,90	506,70

Ν. Υόρκη 31/1/2013 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	18,67	18,71
Μάιος '13	18,70	18,74

Καφές/Coffee

Λονδίνο 31/1/2013 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '13	2.028	2.018
Μάρτιος '13	1.985	1.968

Ν. Υόρκη 31/1/2013 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '13	0,00	128,27
Φεβρουάριος '13	0,00	130,80

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 31/1/2013 (σε σεντς/μπούσελ) (70ld)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	782	787
Μάιος '13	791	796

Λονδίνο 31/1/2013 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	0,00	213,40
Νοέμβριος '13	190,45	190,10

Καλαμπόκι/ Corn

Σικάγο 31/1/2013 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	738	740
Μάιος '13	739	741

Βρώμη/Oats

Σικάγο 31/1/2013 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	359	362
Μάιος '13	366	369

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 31/1/2013 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	697	696
Ιούνιος '13	693	692

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Νέα Υόρκη 31/1/2013 (σε σεντς/lb)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	121,60	119,30
Μάιος '13	122,00	120,30

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 31/1/2013 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	82,85	82,96
Μάιος '13	82,97	83,16

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 31/1/2013 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	1.428	1.420
Μάιος '13	1.434	1.429

Ν. Υόρκη 31/1/2013 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος '13	2.200	2.189
Μάιος '13	2.203	2.192

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 31/1/2013 (σε σεντς το kg)

	κλεισ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 31/1/2013 (σε πένες το kg)

Βαμβάκι/Cotton

Κίνα 31/1/2013 (σε lots)

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Ιανουάριος '13	19.400,00	19.650,00
Μάρτιος '13	20.140,00	20.145,00

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 31/1/2013 (σε δολ./βαρέλι, FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
BRENT	116,49	116,62
Οκτώβριος '12	0,00	116,90

Νέα Υόρκη 31/1/2013
(σε δολ./βαρέλι, FOB), 15.00 GMT

LIGHT CRUDE, 2012

	Πριν το κλεισ.	Προηγ.
Μάρτιος 2013	98,62	99,06
Απρίλιος 2013	97,84	98,38
Μάιος 2013	98,27	98,77
Ιούνιος 2013	98,62	99,06
Αύγουστος 2013	98,64	99,03
Σεπτέμβριος 2013	98,35	98,70
Νοέμβριος 2013	97,50	97,84

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.662,91	SPOT	1.670,49
Προηγούμενο	1.676,70	Προηγούμενο	1.682,24

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	3.154,00	SPOT	742,47
Προηγούμενο	3.202,00	Προηγούμενο	746,75

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		Αλουμίνιο/Aluminium	
Μετρητοίς	8.168,00	Μετρητοίς	2.073,00
3 Μηνών	8.215,00	3 Μηνών	2.110,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.437,50	Μετρητοίς	18.370,00
3 Μηνών	2.441,00	3 Μηνών	18.373,50
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.138,50	Μετρητοίς	25.075,00
3 Μηνών	2.160,00	3 Μηνών	25.090,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	11.000
Arsenic a LB	0,70
Bismuth a LB	8,80
Cadmium (99,99%) a LB	0,80
Chrome Fe HC a LB	0,96
Cobalt (99,8%) a LB	11,50
Indium a kilo	430
Iridium a troy ounce	1.005
Magnesium (99,9%) a tonne	2.370
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.500
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	11,90
Rhodium a troy ounce	1.075
Ruthenium a troy ounce	65
Selenium a LB	44
Silicon metal lumps a tonne	2.300
Tantalite a LB	125
Titanium (8,00%) a kilo	11
Vanadium Fe 80 (T2)	31
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7355	0.7358	91.07	91.12	0.6308	0.631
	1 μήνας			-0.0001	-0.0001	-0.02	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες			-0.0004	-0.0003	-0.06	-0.06	0.0003	0.0003
	6 μήνες			-0.0006	-0.0006	-0.14	-0.13	0.0005	0.0006
	12 μήνες			-0.001	-0.0009	-0.39	-0.37	0.001	0.0011
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.3591	1.3596			123.77	123.89	0.8574	0.8579
	1 μήνας	0.0002	0.0002			0	0	0.0003	0.0003
	3 μήνες	0.0006	0.0007			-0.03	-0.02	0.0008	0.0009
	6 μήνες	0.001	0.0011			-0.1	-0.08	0.0014	0.0015
	12 μήνες	0.0017	0.0018			-0.37	-0.34	0.0024	0.0027
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.0975	1.0981	0.8072	0.8079			0.6923	0.6929
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0	0			0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0007	0.0007	0.0001	0.0002			0.0008	0.0008
	6 μήνες	0.0016	0.0017	0.0005	0.0006			0.0016	0.0018
	12 μήνες	0.0045	0.0047	0.0022	0.0024			0.0039	0.0042
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.5847	1.5852	1.1656	1.1664	144.32	144.44		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0002	-0.0004	-0.0004	-0.05	-0.05		
	3 μήνες	-0.0008	-0.0008	-0.0012	-0.0011	-0.17	-0.16		
	6 μήνες	-0.0015	-0.0014	-0.0021	-0.0019	-0.37	-0.34		
	12 μήνες	-0.0028	-0.0025	-0.0036	-0.0033	-0.87	-0.81		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

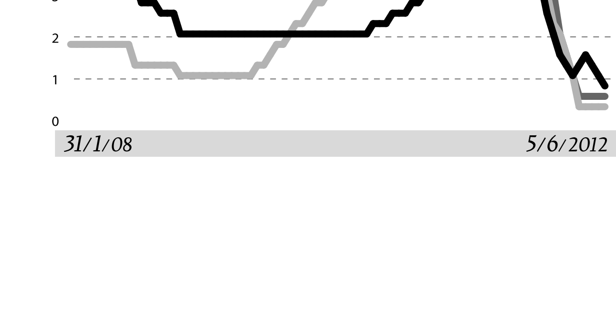

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7368
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,4957
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	0,6309
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	6,3621
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	91,24
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9106
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,4761
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	0,9992
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	0,9589

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3550	1,3572	1,3574
Κορόνα Δανίας	7,4613	7,4599	7,4615
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8570	0,8562	0,8563
Κορόνα Σουηδίας	8,6325	8,6330	8,6363
Γιεν Ιαπωνίας (100)	123,32	123,83	123,90
Φράγκο Ελβετίας	1,2342	1,2362	1,2366
Κορόνα Νορβηγίας	7,4350	7,4316	7,4368
Δολάριο Καναδά	1,3577	1,3565	1,3567
Δολάριο Αυστραλίας	1,3009	1,3013	1,3017

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9606	0,9634
Φιορίνι Ουγγαρίας	292,50	292,70
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5117	0,5118
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6154	1,6168
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,6802	1,6810
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,5275	10,5284
Κορόνα Ισλανδίας	171,900	172,300
Λίρα Αιγύπτου	9,1149	9,1162
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8590	0,8588
Λίρα Συρίας	96,172	96,586
Λίρα Τουρκίας	2,3856	2,3884
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,9856	4,9862
Ραντ Νοτίου Αφρικής	12,1246	12,1384
Ριάλ Κατάρ	4,9409	4,9420
Ριάλ Ομάν	0,5226	0,5227
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,0904	5,0910
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,0364	5,0503
Κορόνα Τσεχίας	25,679	25,709

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

1-31/1/2013

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,3302	ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4608
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,8161	ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	8,6662

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	280,55
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	280,55
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	280,55
Πώληση	338,26

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΔΟΛΑΡΙΟ

1,3550 δολ. (ΠΡΟΗΓ. **1,3541** δολ.)

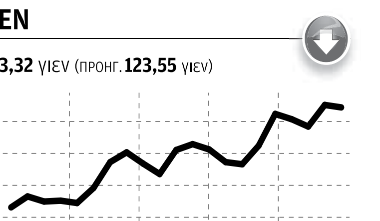

ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,8570 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. **0,8583** στερλ.)

ΓΙΕΝ

123,32 γιεν (ΠΡΟΗΓ. **123,55** γιεν)

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

1,2342 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. **1,2392** φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

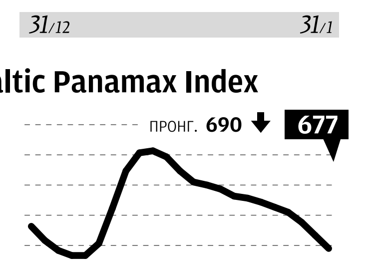

Baltic Capesize Index

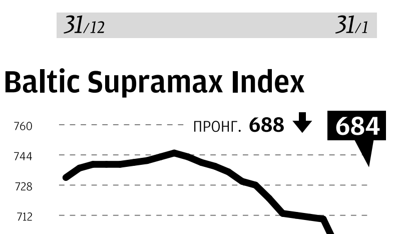

Baltic Panamax Index

Baltic Supramax Index

OIK_12-oikonomia_OIK_16-oikonomia 01/02/2013 6:36 MM Page 12

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

ΕΝ ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Ενιαίο και απλό συντελεστή ζητούν οι ιδιοκτήτες

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΚΣΙΑ) χαιρετίζει την απόφαση της Βουλής με την οποία αναβλήθηκε η ψήφιση του νομοσχεδίου που αφορά την καθιέρωση νέων συντελεστών φορολόγησης των ακινήτων.
Ο ΚΣΙΑ από την πρώτη στιγμή εισηγήθηκε να δοθεί περισσότερος χρόνος για τη λήψη απόφασης, αφού οι πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας θα ισχύσουν από τον Σεπτέμβριο του 2013, ενώ το σκηνικό για το Μνημόνιο είναι ακόμα θολό.Ο ΚΣΙΑ τονίζει ακόμη ότι το σύστημα φορολόγησης των ακινήτων θα πρέπει να είναι απλό, γιατί έτσι θα εξυπηρετείται καλύτερα ο πολίτης. Στο πλαίσιο αυτό ο ΚΣΙΑ εισηγείται την καθιέρωση ενός ενιαίου συντελεστή φορολόγησης πέραν ενός αφορολόγητου ποσού, ώστε να εξυπηρετούνται καλύτερα τα συμφέροντα των μικρών ιδιοκτητών. Γενική θέση του ΚΣΙΑ είναι ότι οι νέοι φορολογικοί συντελεστές θα πρέπει να συνάδουν με τη δίκαιη μεταχείριση όλων.

Ο ΣΚΕΣ ζητάει λήξη της απεργίας στις κατασκευές

Ο Σύνδεσμος Κατασκευαστών Ετοίμου Σκυροδέματος (ΣΚΕΣ) εκφράζει τη μεγάλη του ανησυχία για τις καταστροφικές συνέπειες που θα επέλθει στον κλάδο του ετοίμου σκυροδέματος από τη υλοποίηση της απόφασης των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων για επ' αόριστον απεργία στην οικοδομική βιομηχανία.«Σε μια περίοδο βαθειάς οικονομικής κρίσης όπου οι εταιρείες του κλάδου μας έχουν υποστεί μέχρι σήμερα μείωση του κύκλου εργασιών τους κατά 70% και προσπαθούν να επιβιώσουν, η απόφαση αυτή των Συντεχνιών θα δώσει το τελικό κτύπημα στον κλάδο μας», τονίζεται σε σχετική ανακοίνωση.«Ο Σύνδεσμος τονίζει ότι η επ' αόριστον απεργία την οικοδομική βιομηχανία θα οδηγήσει τον κλάδο σε συνολικό μαρασμό με κλείσιμο βιομηχανιών – εταιρειών και ανεπανόρθωτη επιβάρυνση στο πρόβλημα της ανεργίας, καθότι αρκετές εταιρείες-μέλη μας με μεγάλη δυσκολία διατηρούν τις θέσεις εργασίας εις βάρος της βιωσιμότητάς τους».

Τακτοποίηση αυθαιρέτων στην Ελλάδα

Ψηφίστηκε και επίσημα από τη Βουλή των Ελλήνων η ρύθμιση για την παράταση στη διαδικασία της τακτοποίησης των αυθαιρέτων, η οποία ταυτόχρονα εισάγει κι ευνοϊκότερες ρυθμίσεις. Ειδικότερα, παρέχεται έκπτωση 10% επί του συνολικού προστίμου, υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι τις 31 Μαΐου του 2013 θα έχει καταβληθεί ποσοστό τουλάχιστον 30% του προστίμου. Επίσης, παρατείνεται έως τις 31 Μαΐου η προθεσμία εντός της οποίας οι ιδιοκτήτες αυθαιρέτων ή ημιυπαίθριων κτισμάτων μπορούν να τα μεταβιβάσουν, εφόσον έχουν καταβάλει το 30% του συνολικού προστίμου.

Απογοήτευση στους κατασκευαστές

Επιδείνωση λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών στο επιχειρηματικό κλίμα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Στον τομέα των κατασκευών το επιχειρηματικό κλίμα παρουσίασε επιδείνωση τον Ιανουάριο, λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών, όπως προκύπτει από την έκδοση Ιανουαρίου της Έρευνας Οικονομικής Συγκυρίας του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Συγκριτικά με το Δεκέμβριο περισσότερες επιχειρήσεις αξιολογούν αρνητικά την οικοδομική τους δραστηριότητα το τελευταίο τρίμηνο, καθώς και τα υπό εξέλιξη έργα τους (current overall order books). Αρνητικότερες απ' ό,τι το Δεκέμβριο ήταν και οι προσδοκίες των περισσοτέρων επιχειρήσεων για την απασχόληση τους επόμενους τρεις μήνες. Τον Ιανουάριο, λιγότερες επιχειρήσεις δήλωσαν ότι αναμένουν μείωση στις τιμές πώλησης τους επόμενους τρεις μήνες. Σε σχέση με το Δεκέμβριο, περισσότεροι καταναλωτές δήλωσαν ότι η τρέχουσα χρονική στιγμή δεν είναι κατάλληλη για μεγάλες αγορές, ενώ ελαφρώς περισσότεροι δήλωσαν πως η πιθανότητα να προβούν σε αποταμίευση τους επόμενους 12 μήνες είναι αυξημένη.

Ωστόσο θετικά σημάδια διαφαίνονται από την προσπάθεια προσέλκυσης ξένων αγοραστών από τρίτες χώρες στην αγορά ακινήτων, κυρίως Ρώσων και Κινέζων

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς έχουν γίνει πέραν των 900 πωλήσεων με κίνητρο την άδεια παραμονής, με το 80% να αφορά την Πάφο και το 90% να είναι κινέζοι. Ο τζίρος των πωλήσεων εκτιμάται σε 300 εκατ. ευρώ. Το αποτέλεσμα είναι να πέφτει το στοκ των ακινήτων στην Πάφο και να ξεκινούν νέα έργα.

Ο τομέας των ακινήτων έχει μπει στην κατάψυξη αναμένοντας τις εξελίξεις με την Τρόικα, σχολιάζει ο οικονομολόγος - Σύμβουλος Ακινήτων, Θανάσης Αθανασίου

«Η αβεβαιότητα είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που έχουμε να αντιμετωπίσουμε το 2013, η οποία θα είναι και καθοριστική για το μέλλον του τομέα των ακίνητων. Η πορεία του τομέα των ακινήτων δεν διαγράφεται ευοίωνη, σύμφωνα και με τις τελευταίες εξελίξεις στην κυπριακή αγορά που έχουμε δει στη δημοσιότητα, μετά τα αποτελέσματα του διαγνωστικού ελέγχου της PIMCO αναφορικά με το ποσό για ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών και τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους», προσθέτει.

Θετικές ενδείξεις

Ωστόσο θετικά σημάδια διαφαίνονται από την προσπάθεια προσέλκυσης ξένων αγοραστών από τρίτες χώρες στην αγορά ακινήτων, κυρίως Ρώσων και Κινέζων.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς έχουν γίνει πέραν των 900 πωλήσεων με κίνητρο την άδεια παραμονής, με το 80% να αφορά την Πάφο και το 90% να είναι κινέζοι. Ο τζίρος των πωλήσεων εκτιμάται σε 300 εκατ. ευρώ. Το αποτέλεσμα είναι να πέφτει το στοκ των ακινήτων στην Πάφο και να ξεκινούν νέα έργα.

«Η κυβέρνηση, έστω και την υστάτη, μετά από πιέσεις και συντονισμένες προσπάθειες από τους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, έχει επισπεύσει τις διαδικασίες για απόκτηση μόνιμης άδειας παραμονής μέσω της αγοράς κατοικίας στην Κύπρο με αξία πάνω από 300.000 ευρώ.

Σε συνδυασμό με τα μέτρα που πήρε η βουλή για επέκταση της περιόδου επιβολής μειωμένου ποσοστού ΦΠΑ και την κατάργηση μεταβιβαστικών τελών στις καινούργιες κατοικίες, έχουν βοηθήσει στο να επιτευχθεί σημαντικός αριθμός πωλήσεων το τελευταίο εξάμηνο. Γενικά, όμως, η αρνητική πορεία του τομέα δεν αναμένεται να ανατραπεί σύντομα», προσθέτει ο κ. Αθανασίου

Τα στοιχεία δείχνουν κάποιες θετικές ενδείξεις. Σύμφωνα με τη Leaf Research, σε Λεμεσό και Πάφο υπάρχουν (αν και περιορισμένες) πωλήσεις κατοικιών αξίας άνω των δύο εκατ. ευρώ.

«Η Πάφος συνεχίζει την ανοδική της πορεία όσον αφορά τις πωλήσεις ακινήτων ιδιαίτερα σε ξένους αγοραστές και επενδυτές», αναφέρει ο Γενικός Διευθυντής Μάρκετινγκ του Ομίλου Λεπτός κύριος Σάκης Χ'Αλεξάνδρου.

«Σε σύγκριση με τους περσινούς μήνες ο Νοέμβριος και ο Δεκέμβριος είχαν για την πόλη και επαρχία Πάφο διπλάσιες πωλήσεις ακινήτων. Η αύξηση αυτή οφείλεται στην μεγάλη προσπάθεια που κάνει η εταιρεία μας αλλά και άλλες εταιρείες από την Πάφο ιδιαίτερα στο να ανοίξουν νέες αγορές όπως η Κίνα η Ινδία ,ο Λίβανος η Αίγυπτος αλλά και να ανοίξουν εκ νέου τις γνωστές αγορές της Σκανδιναβίας και Αγγλίας», εξηγεί ο κ. Χ'Αλεξάνδρου

Αξίζει να σημειωθεί ότι για πρώτη φορά μετά το 2008 ο Όμιλος Λεπτός ανακοίνωσε ότι ξεκινά τρία νέα έργα.

seitanidisi@kathimerini.com.cy

Δύο εκατ. ευρώ τον χρόνο μόνο για ενοίκιο

Η Μποντ Στριτ του Λονδίνου είναι ο ακριβότερος εμπορικός δρόμος της Ευρώπης, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα της Colliers International. Η ενοικίαση ενός καταστήματος στη συγκεκριμένη οδό κοστίζει περί τα 1.132 ευρώ/τ.μ. σε μηνιαία βάση. Εν ολίγοις, ένας έμπορος που επιθυμεί να αποκτήσει παρουσία στην Μποντ Στριτ, π.χ. με ένα κατάστημα 150 τ.μ., θα χρειαστεί πάνω από 2 εκατ. ευρώ ετησίως μόνο για να καλύψει το κόστος του ενοικίου. Στη δεύτερη θέση βρίσκονται τα Ηλύσια Πεδία στο Παρίσι, όπου το μηνιαίο κόστος ενοικίασης ανέρχεται σε 835 ευρώ/τ.μ., ενώ την πρώτη τριάδα συμπληρώνει η οδός Μπάνχοφστρασε (Bahnhofstrasse) της Ζυρίχης, με την ενοικίαση ενός καταστήματος να διαμορφώνεται σε 655 ευρώ/τ.μ. Εντύπωση προκαλεί η αναρρίχηση της Μόσχας (οδός Τβερσκάγια) στην πέμπτη θέση της σχετικής λίστας, με το μηνιαίο κόστος ενοικίασης καταστήματος να ανέρχεται σε 384 ευρώ/τ.μ., ενώ την πρώτη πεντάδα (4η θέση συνολικά) καταλαμβάνει η οδός Βια Μόντε Ναπολεόνε στο Μιλάνο της Ιταλίας, με μηνιαίο ενοίκιο της τάξεως των 582 ευρώ/τ.μ. Σύμφωνα με την Colliers International, η Ζυρίχη (και η Ελβετία γενικότερα) έχει εξελιχθεί και αυτή σε καταναλωτικό προορισμό, με τους επισκέπτες της χώρας να επιστρέφουν στις χώρες τους με τσάντες γεμάτες είδη πολυτελείας. Όπως ανέφερε ο κ. Σον Μπριγκς, επικεφαλής του τομέα λιανεμπορίου της Colliers International, ο κλάδος των ειδών πολυτελείας παραμένει ανθηρός, παρά την ασθενή εικόνα της οικονομίας. Έτσι, παρά το ύψος των ενοικίων, είναι πολλά τα νέα καταστήματα που δημιουργούνται σε διάφορες πόλεις της Ευρώπης.

Τόσα απαιτούνται για την ενοικίαση καταστήματος 150 τ.μ. στην Μποντ Στριτ του Λονδίνου, τον ακριβότερο εμπορικό δρόμο της Ευρώπης

Περιορισμένη μεταξύ 3% και 5% θα είναι φέτος η πτώση των τιμών στην Ιταλία

Πτώση των τιμών των κατοικιών της Ιταλίας από 3% έως 5% αναμένει για το τρέχον έτος ένα από τα μεγαλύτερα μεσιτικά γραφεία της χώρας. Σύμφωνα με στοιχεία της Tecnocasa, η πτώση των τιμών θα είναι ηπιότερη στις πόλεις της Βόρειας Ιταλίας, όπως π.χ. στο Τορίνο και τη Βερόνα και εντονότερη στις νότιες περιοχές της χώρας, όπως για παράδειγμα στο Μπάρι. Οσον αφορά τα μεγάλα αστικά κέντρα της Ρώμης και του Μιλάνου, οι τιμές θα παραμείνουν ως επί το πλείστον σταθερές. Ενας από τους βασικούς λόγους της πτώσης θα είναι ο νέος υψηλότερος φόρος που έχει επιβάλει η κυβέρνηση στις εξοχικές κατοικίες, κίνηση η οποία πυροδότησε κύμα αυξημένων πωλήσεων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, πιέζοντας εκ των πραγμάτων και τις τιμές. Οπως αναφέρει η Tecnocasa, η τάση αυτή θα συνεχιστεί και φέτος. Πάντως, εν μέσω της προεκλογικής εκστρατείας στην Ιταλία, όλα τα κόμματα, ακόμα και ο συνασπισμός του οποίου ηγείται ο πρώην πρωθυπουργός Μάριο Μόντι, ο οποίος εισήγαγε τον νέο φόρο, υπόσχονται είτε την πλήρη κατάργηση είτε τη μείωση της σχετικής επιβάρυνσης. Επιπλέον, ενδέχεται ο φόρος να κηρυχθεί αντισυνταγματικός, καθώς επιβάλλεται σε μη επικαιροποιημένα στοιχεία τιμών και δεν λαμβάνει υπόψη του το αν οι αξίες των εν λόγω ακινήτων μειώνονται ούτε αν έχουν αποκτηθεί με στεγαστικά δάνεια, τα οποία ακόμα δεν έχουν αποπληρωθεί. Το γεγονός αυτό δημουργεί προσδοκίες στους ιδιοκτήτες για μελλοντικές ελαφρύνσεις.

Η πτώση των τιμών θα είναι ηπιότερη στις πόλεις της Βόρειας Ιταλίας σε σύγκριση με τον Νότο

BLOOMBERG

Εκτιμάται ότι στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ρώμης και του Μιλάνου, οι τιμές θα παραμείνουν ως επί το πλείστον σταθερές.

Ολοένα και λιγότερα τα κενά γραφεία στο Τόκιο

Συνέχισε την πτώση του ο δείκτης διαθεσιμότητας γραφείων στο Τόκιο της Ιαπωνίας κατά τη διάρκεια του τέταρτου τριμήνου του 2012, κάτι που είχε συμβεί και κατά το προηγούμενο τρίμηνο. Σύμφωνα με σχετικά στοιχεία της CB Richard Ellis, τα κενά γραφεία στην ιαπωνική πρωτεύουσα περιορίστηκαν σε 8,8%, έναντι 9,3% κατά τους προηγούμενους τρεις μήνες, καθώς καταγράφηκε υψηλή ζήτηση για γραφειακούς χώρους μεσαίου και μικρού μεγέθους.

Οσον αφορά πάντως τα ενοίκια, αυτά μειώθηκαν ελαφρώς σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και διαμορφώθηκαν σε 77 ευρώ/τ.μ. σε μηνιαία βάση. Θετικά αξιολογείται και το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι ενοικιαστές κινήθηκαν στην αγορά για γραφεία μεγαλύτερα από αυτά που διαθέτουν μέχρι σήμερα.

Την ίδια στιγμή, η προσφορά φαίνεται να μην ανταποκρίνεται στη ζήτηση, καθώς παρά την περυσινή αύξηση των νέων γραφείων στο υψηλότερο σημείο τους από το 2003, συνεχίστηκε η πτώση του ποσοστού των κενών γραφείων. Μάλιστα, φέτος η προσφορά αναμένεται να περιοριστεί κατά περίπου 30% σε σχέση με το 2012, εξέλιξη που εφ' όσον επιβεβαιωθεί, αναμφίβολα θα ασκήσει ανοδικές πιέσεις στις τιμές των ενοικίων.

Αποδίδουν τα περιοριστικά μέτρα σε Χονγκ Κονγκ και Σιγκαπούρη

Παρόμοια φορολογική πολιτική αναφορικά με την αγορά ακινήτων ακολουθούν πλέον Σιγκαπούρη και Χονγκ Κονγκ, στην προσπάθεια που καταβάλλουν οι κυβερνήσεις τους να περιορίσουν το ράλι τιμών στην αγορά και να αποφύγουν τη δημιουργία «φούσκας». Αμφότερες οι χώρες επιβάλλουν τέλος 15% στις αγορές ακινήτων από ξένους αγοραστές, μετά την πρόσφατη κίνηση της Σιγκαπούρης να ακολουθήσει το παράδειγμα του Χονγκ Κονγκ. Μάλιστα, τα πρώτα αποτελέσματα από την αντίστοιχη κίνηση στο κινεζικό κρατίδιο φαίνεται πως είχαν την επιθυμητή επίδραση, καθώς κατά το διάστημα Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου του 2012 αρκετά μεσιτικά γραφεία έκαναν λόγο για πτώση των αγοραπωλησιών έως 40%.

Η σύνδεση Σιγκαπούρης - Χονγκ Κονγκ όμως δεν σταματά εδώ, καθώς εκτός από ανταγωνιστές στην κατάληψη της πρώτης θέσης ως περιφερειακά οικονομικά κέντρα, οι δύο χώρες μοιράζονται παρόμοια χαρακτηριστικά όσον αφορά τα θεμελιώδη μεγέθη της αγοράς ακινήτων τους, με αποτέλεσμα, πολλοί ξένοι επενδυτές να κινούνται είτε προς την μία αγορά είτε προς την άλλη ή και στις δύο. Για παράδειγμα, μετά την πτώση των συναλλαγών στο Χονγκ Κονγκ, παρατηρήθηκε εκτόξευση της τάξεως του 30% στις αγοραπωλησίες κατοικιών στη Σιγκαπούρη (στοιχεία Δεκεμβρίου 2012). Σε ό,τι αφορά τις ομοιότητες και στις δύο χώρες, καταγράφονται μεγάλη ζήτηση για αγορά ακινήτων και δη κατοικιών, έλλειψη προσφοράς και χαμηλά επιτόκια στεγαστικών δανείων, με συνέπεια οι τιμές να εκτοξευτούν σε επίπεδα απρόσιτα για την πλειονότητα των αγοραστών πρώτης κατοικίας.

Στο Χονγκ Κονγκ καταγράφεται ήδη μείωση των αγοραπωλησιών κατά 40%, κυρίως από ξένους επενδυτές

AFP

Αμφότερες οι χώρες επιβάλλουν τέλος 15% στις αγορές ακινήτων από ξένους αγοραστές, μετά την πρόσφατη κίνηση της Σιγκαπούρης να ακολουθήσει το παράδειγμα του Χονγκ Κονγκ.

Η πιο πρόσφατη πρωτοβουλία για την επιβράδυνση της αγοράς κατοικίας εντοπίζεται στο Χονγκ Κονγκ, όπου ο νέος κυβερνήτης Λέουνγκ Τσουν Γινγκ ανακοίνωσε μέτρα για την αύξηση της προσφοράς εκτάσεων προς οικοδόμηση κατοικιών. Αναλυτές τόνισαν ότι η κίνηση αυτή δεν θα έχει άμεσο αντίκτυπο στην αγορά. Το Χονγκ Κονγκ έχει ήδη εγκατασταθεί στην πρώτη θέση παγκοσμίως σε ό,τι αφορά το κόστος απόκτησης ακινήτων, όντας η ακριβότερη αγορά.

Αντίστοιχα, στη Σιγκαπούρη οι τιμές έχουν αυξηθεί σε ιστορικά υψηλά επίπεδα, καθώς αυξήθηκαν κατά σχεδόν 60% από τα μέσα του 2009. Κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2012, η αύξηση σε σχέση με το αμέσως προηγούμενο τρίμηνο ανήλθε σε 1,8%.

Πάντως, όπως προκύπτει, τα νέα μέτρα που υιοθέτησε η κυβέρνηση τις τελευταίες μέρες, όπως οι νέοι περιορισμοί στο επιτρεπόμενο ύψος των στεγαστικών δανείων και ο νέος φόρος για τους πωλητές βιομηχανικών ακινήτων, αναμένεται να μειώσουν τη ζήτηση, ιδίως από ξένους αγοραστές.

Κάτι τέτοιο έχει άλλωστε ήδη συμβεί από τον προηγούμενο «γύρο» αντίστοιχων μέτρων, καθώς το ποσοστό των ξένων αγοραστών κατοικιών στη χώρα περιορίστηκε σε μόλις 6% το 2012, έναντι 18% το 2011. Παρ' όλα αυτά, οι πωλήσεις κατοικιών ανήλθαν στο ύψος ρεκόρ των 24.568 το 2012, έναντι 21.097 το 2011.

Pokka Coffee Celebrating 20 years in Cyprus

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Pokka Coffee Celebrating 20 years in Cyprus

Τα έσοδα των ακαδημιών προέρχονται από τις συνδρομές των παιδιών (μέχρι την ομάδα U15), από διάφορες εκδηλώσεις, όπως το χριστουγεννιάτικο πάρτι (που απέφερε 25.000 ευρώ), ενώ χρήματα βάζουν από την τσέπη τους και άνθρωποι της διοίκησης.

Τεράστιο το μέγεθος των ακαδημιών

600 παιδιά και 30 προπονητές απασχολούνται στις μικρές ομάδες της Ομόνοιας - Ο ρόλος του Ξιούρουππα και το πλάνο του Χαραλάμπους

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Γύρω στα 600 παιδιά παίζουν ποδόσφαιρο στις ακαδημίες της Ομόνοιας, οι οποίες παράλληλα απασχολούν περίπου 30 άτομα προσωπικό, όπως προπονητές, γυμναστές και φροντιστές. Πρόκειται για το μεγαλύτερο τμήμα με το οποίο δραστηριοποιείται σήμερα η Ομόνοια. Οι ακαδημίες έχουν ετήσιο μπάτζετ κάπου στο μισό εκατομμύριο ευρώ, αλλά την ίδια στιγμή είναι σε θέση να καταστούν αυτοσυντήρητα και να μην εξαρτώνται από τη χρηματοδότηση του σωματείου, κάτι που είναι ο μεγάλος στόχος των ανθρώπων του τμήματος.

Ο Ράινερ Ράουφμαν επέστρεψε πρόσφατα στην Ομόνοια, ως σκάουτερ ακαδημιών και υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων

Ασφαλώς οι δυσκολίες στο οικονομικό επηρεάζουν τις ακαδημίες. Παρόλα τα προβλήματα όμως, όπως μαθαίνει η «Κ», δεν οφείλονται σήμερα χρήματα στους προπονητές των ακαδημιών, αφού έγιναν διακανονισμοί μαζί τους.

Τα έσοδα των ακαδημιών προέρχονται από τις συνδρομές των παιδιών (μέχρι την ομάδα U15), από διάφορες εκδηλώσεις, όπως το χριστουγεννιάτικο πάρτι των ακαδημιών (που απέφερε 25.000 ευρώ), ενώ χρήματα βάζουν από την τσέπη τους και άνθρωποι της διοίκησης. Χαρακτηριστικά, όπως μας αποκάλυψε άτομο που είναι κοντά στις ακαδημίες, ο Νίκος Χαραλάμπους έβαλε χρήματα από την τσέπη για να πληρωθούν οι προπονητές. Το σημαντικό είναι ότι υπάρχει δέσμευση ότι τα λεφτά που θα προέρχονται από τα αναπτυξιακά, δεν θα αξιοποιούνται στις ανάγκες της α΄ ομάδας, αλλά θα μένουν στις ακαδημίες.

Το προσωπικό

Διοικητικός υπεύθυνος των ακαδημιών της Ομόνοιας, που περιλαμβάνουν όλες τις ομάδες της Ομόνοιας από την ηλικία των έξι μέχρι την U21, είναι ο αντιπρόεδρος Νίκος Χαραλάμπους. Τεχνικός διευθυντής των ακαδημιών, με περισσότερη έμφαση στις ομάδες U21 και U17, είναι εδώ και λίγους μήνες ο Πανίκος Ξιούρουππας. Πρόσφατα προσελήφθη ο Ράινερ Ράουφμαν, με τον Γερμανό να επιστρέφει στο «τριφύλλι» ως σκάουτερ ακαδημιών και υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων.

«Έχουμε τη φιλοσοφία και το όραμα να βγάλουμε πραγματικούς αθλητές για την α΄ ομάδα. Όσοι δεν παίξουν, να τους κάνουμε προσφορά στην κοινωνία ως καλούς ανθρώπους», λέει στην «Κ» ο Νίκος Χαραλάμπους.

Ο Ανδρέας Κτωρής είναι η ψυχή των ακαδημιών και υπεύθυνος για τις ομάδες U15 και κάτω, στη Λευκωσία. Ο Νέναντ Στάροβλαχ είναι υπεύθυνος των ακαδημιών σε Λεμεσό και Πάφο και ο Ανδρέας Κοντολεύτερος στη Λάρνακα. Ο Ιάκωβος Ζαχαριάδης χαρακτηρίζεται ως ο εμπνευστής των ακαδημιών και είναι ο άνθρωπος που ετοιμάζει τις εκδηλώσεις, τα προγράμματα, κανονίζει τα γήπεδα και στηρίζει τους προπονητές.

Στο καθαρά αγωνιστικό κομμάτι, ο Άθως Χρυσάνθου είναι ο προπονητής της U21, ο Βαλεντίν Στεφάν της U17, ο Χάρης Καλικάς της U15 και ο Πανίκος Μανώλη της U13.

Από κει και πέρα, 25 προπονητές απασχολούνται στις μικρότερες ομάδες της Ομόνοιας ανά το παγκύπριο, με κλιμάκια σε Πάφο, Λεμεσό, Λάρνακα, Λευκωσία, Περίχωρα, Κοκκινοτριμιθιά, Πανεπιστήμιο, Λακατάμια, Γέρι κ.α., ομάδες που παίζουν στα πρωταθλήματα Grassroots.

Ο ρόλος του Ξιούρουππα

Μετά την αποχώρηση του Γουέιν Γουάτκινς, ο Πανίκος Ξιούρουππας προσελήφθη ως τεχνικός διευθυντής των ακαδημιών. «Ο Ξιούρουππας υλοποιεί το όραμα και τη φιλοσοφία της ομάδας μας. Επιλέχθηκε να αναλάβει αυτό το πόστο λόγω των προπονητικών του γνώσεων και των επιθετικών του ικανοτήτων, όταν έπαιζε», λέει στην «Κ» ο Νίκος Χαραλάμπους.

Στην «Κ» μίλησε και ο Πανίκος Ξιούρουππας, ο οποίος αναφέρθηκε στον ρόλο του: «Συνεργαζόμαστε με όλα τα μέλη του τιμ των ακαδημιών και οργανώνουμε την ακαδημία. Στελεχώνουμε το κάθε κλιμάκιο και τις επίλεκτες ομάδες με προπονητές και γυμναστές, και βγάζουμε πρόγραμμα ενδυνάμωσης. Επίσης βρίσκουμε ταλέντα από ιδιωτικές ακαδημίες. Σε συνεργασία με τον προπονητή της α΄ ομάδας, έχουμε στόχο την προώθηση παικτών από την U21 και ακόμη και από την U17».

Το μέλλον

Τα έργα στο «Ηλίας Πούλλος» δεν είναι το μόνο μελλοντικό πλάνο που έχουν στην Ομόνοια για τις ακαδημίες. «Έχουμε τη φιλοσοφία και το όραμα να βγάλουμε πραγματικούς αθλητές για την α΄ ομάδα, μέσω ποδοσφαιρικά καταρτισμένων προπονητών. Όσοι δεν παίξουν, να τους κάνουμε προσφορά στην κοινωνία ως καλούς ανθρώπους, επειδή η Ομόνοια δεν είναι μόνο αθλητισμός», μας λέει ο Νίκος Χαραλάμπους.

Ο χώρος στο βορειοανατολικό άκρο του «Ηλίας Πούλλος», όπου βρίσκεται το γήπεδο των ομάδων U21 και U17, θα διαιρεθεί κάθετα για να δημιουργηθούν δύο γήπεδα. Θα ανεγερθούν κερκίδες, εστιατόριο-βεστιάριο και τα αποδυτήρια, για να αξιοποιούνται από τις μικρές ομάδες της Ομόνοιας.

Η ανάπλαση του «Ηλίας Πούλλος»

Ξεκίνησε ήδη η ανάπλαση του προπονητικού κέντρου της Ομόνοιας στο Γέρι, με έμφαση στις βελτιώσεις που θα βοηθήσουν τις μικρότερες ηλικιακά ομάδες. Ο χώρος στο βορειοανατολικό άκρο του «Ηλίας Πούλλος», όπου βρίσκεται το γήπεδο των ομάδων U21 και U17, θα διαιρεθεί κάθετα για να δημιουργηθούν δύο γήπεδα. Παράλληλα θα ανεγερθούν κερκίδες για να δίνουν εκεί τους αγώνες τους οι μικρότερες ομάδες της Ομόνοιας (και να γλυτώνουν τα λεφτά από το κόστος των γηπέδων που χρησιμοποιούν σήμερα), θα ετοιμαστεί εστιατόριο-βεστιάριο, ενώ θα χτιστούν και τα αποδυτήρια των ακαδημιών. Όπως είπε στην «Κ» ο Νίκος Χαραλάμπους, τα έργα θα ολοκληρωθούν με το τέλος της σεζόν και θα γίνουν πραγματικότητα μέσω χορηγιών που εξευρέθηκαν και άλλων βοηθειών.

Ο Σαβέφσκι έδωσε άδεια στις ομάδες U21 και U17 να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις της α΄ ομάδας

«Ο στόχος μας είναι όλα τα παιδιά της Ομόνοιας να παίζουν στο "Ηλίας Πούλλος". Να γίνει αυτό το αθλητικό μας κέντρο», λέει ο κ. Ξιούρουππας.

Με την ομάδα U15 να γυμνάζεται στον Ορφέα και την U13 στην Ασπίς στο Γέρι, προς το παρόν στο προπονητικό κέντρο της Ομόνοιας προπονούνται οι ομάδες U21 και U17, οι οποίες χρησιμοποιούν πολλές από τις εγκαταστάσεις της α΄ ομάδας, μετά από άδεια που έδωσε ο Τόνι Σαβέφσκι. «Ο Τόνι Σαβέφσκι δίνει φοβερή σημασία στις ακαδημίες και μας επιτρέπει να χρησιμοποιούμε όλα τα μέσα της α΄ ομάδας. Την αίθουσα γυμναστηρίου, φυσιοθεραπευτηρίου και τους φυσιολόγους», λέει στην «Κ» ο Πανίκος Ξιούρουππας. Ο Σκοπιανός τεχνικός είναι σε συνεχή επαφή με τους ανθρώπους των ακαδημιών και παρακολουθεί τα παιδιά στις προπονήσεις και τους αγώνες, μεταβαίνοντας συχνά και εκτός «Ηλίας Πούλλος».

Οι μικροί της ανδρικής ομάδας

Ο Τόνι Σαβέφσκι είναι φαν των νεαρών ποδοσφαιριστών και, ως άνθρωπος που έζησε στη χτυπημένη οικονομικά Ελλάδα, ξέρει ότι το ποδόσφαιρο θα επιζήσει μόνο αν υπάρξει στροφή στις ακαδημίες. Έτσι, ο ίδιος, με το καλημέρα της ανάληψης της Ομόνοιας, ανέβασε στις προπονήσεις της α΄ ομάδας αρκετούς νεαρούς ποδοσφαιριστές από τις ομάδες U21 και U17, οι οποίοι ενσωματώθηκαν με τους νεαρούς που ήδη προπονούνταν με την ανδρική ομάδα, τους Χριστόφορο Χαραλάμπους, Σταύρο Χριστούδια και Μάριο Δημητρίου, συν τον τερματοφύλακα Μάκη Γιαννίκογλου. Συγκεκριμένα, ανέβηκαν με τους επαγγελματίες και οι Ανδρέας Παναγιώτου-Φιλιώτης, Παναγιώτης Θεράποντος, Γιάννος Ιωάννου, Ζαχαρίας Ανδρέου και Χριστάκης Κωνσταντίνου.

Ήδη ο Τόνι Σαβέφσκι έδωσε ντεμπούτο σε δύο νεαρούς. Ο Παναγιώτου-Φιλιώτης έπαιξε 90 λεπτά στον αγώνα κυπέλλου με τον Εθνικό στις 16 Ιανουαρίου, ενώ ο Μάριος Δημητρίου πέρασε ως αλλαγή στο 90΄ στον αγώνα με την Πάφο στις 24 Νοεμβρίου. Από κει και πέρα, τρεις εμφανίσεις έχει φέτος ο Χριστόφορος Χαραλάμπους, που έπαιξε μια φορά ως βασικός στο ματς κυπέλλου με τον Εθνικό.

Ντεμπούτο με τους μεγάλους έκανε τον Νοέμβριο στον αγώνα με την Πάφο ο Μάριος Δημητρίου

Ο στόπερ Χριστάκης Κωνσταντίνου, ο δεξιός μπακ-χαφ Ανδρέας Παναγιώτου-Φιλιώτης, ο εξτρέμ Παναγιώτης Θεράποντος, ο μέσος Γιάννος Ιωάννου και ο στόπερ (γιος του Κάντηλου) Ζαχαρίας Ανδρέου, είναι οι πιο υποσχόμενες ελπίδες στην Ομόνοια σήμερα. Μάλιστα, μιλώντας με άτομα που βλέπουν την προοπτική αυτών των νεαρών ποδοσφαιριστών, μας λένε ότι φέτος θα δούμε κάποιους να παίρνουν τακτικά λεπτά στο γήπεδο, με επικρατέστερους τους Παναγιώτου-Φιλιώτη και Θεράποντος που αφήνουν εξαιρετικές εντυπώσεις.

Ο Παναγιώτου-Φιλιώτης, που έκανε ντεμπούτο στο ματς κυπέλλου με τον Εθνικό, φέρεται ως ένας από τους δύο επικρατέστερους νεαρούς για να πάρει φέτος χρόνο συμμετοχής.

ΑΠΟΨΗ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Η μόνη λύση

Στην πρόσφατη Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ομόνοιας, μέλος του Δ.Σ., απαντώντας σε τοποθέτηση μέλους για το προτεινόμενο μοντέλο της μικτής διοίκησης, είπε ότι «είναι η μόνη λύση» που απέμεινε για το μεγάλο οικονομικό πρόβλημα. Η μικτή διοίκηση είναι η μόνη επιλογή που απέμεινε, για να μπορέσει να βγει η Ομόνοια αυτή τη στιγμή από τον βούρκο στον οποίο έχει βρεθεί. Η αληθινή μόνη λύση για να μπορέσει να ορθοποδήσει μελλοντικά η ομάδα, είναι να δοθεί έμφαση στις ακαδημίες.

Οι ακαδημίες και οι ευκαιρίες στους νεαρούς ποδοσφαιριστές είναι ένα θέμα πονεμένο στην Κύπρο. Όλες οι ομάδες έχουν ομάδες μικρών ηλικιών, όμως οι πλείστες είναι απλώς εκεί επειδή πρέπει να υπάρχουν. Σ' αυτές τις ομάδες δεν γίνεται σωστή δουλειά, δεν είναι καταρτισμένες με τους κατάλληλους επαγγελματίες, δεν υπάρχει πλάνο δημιουργίας παικτών και προώθησής τους μελλοντικά στην α΄ ομάδα. Πράγματα που σε άλλες χώρες του κόσμου είναι αυτονόητα, στην Κύπρο πολύ απλά δεν ισχύουν.

Στην Ομόνοια ο πρωταθλητισμός και η ανάγκη για άμεσα αποτελέσματα πάντα ανέβαλλε τη στροφή στις ακαδημίες. Όμως πλέον, με την Ομόνοια να εισέρχεται αναγκαστικά σε εποχή λιτότητας, το γεγονός αυτό πρέπει να αποτελέσει και την αφορμή για να κοιτάξουν και στο γήπεδο που βρίσκεται στο βάθος του «Ηλίας Πούλλος».

Ως η ομάδα με τη μεγαλύτερη υποστήριξη στην Κύπρο, είναι πολύ πιο εύκολο για την Ομόνοια να μαζέψει στις ακαδημίες της τα μεγαλύτερα ταλέντα του νησιού. Και η χώρα μας διαθέτει τρομερό ταλέντο στις μικρές ηλικίες μέχρι 13 ετών, ισάξιο με τις «μεγάλες» ποδοσφαιρικά χώρες.

Η ανακάλυψη αυτών των ταλαντούχων ποδοσφαιριστών (ένα παγκύπριο δίκτυο παρακολούθησης πρωταθλημάτων ακαδημιών είναι αρκετό) και η προσέλκυσή τους στην Ομόνοια είναι το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει. Παράλληλα, είναι απαραίτητη η πλήρης στελέχωση των ακαδημιών με προσοντούχο προπονητικό δυναμικό και η χρήση της τεχνολογίας, για να φτάσουν οι νεαροί ποδοσφαιριστές στο μάξιμουμ των δυνατοτήτων τους. Από κει και πέρα, η συνεργασία με ξένα κλαμπ, ώστε να στέλνονται οι νεαροί είτε για να παίξουν φιλικά είτε για να μάθουν ποδόσφαιρο σε ξένες ακαδημίες, θα ήταν κάτι πολύ χρήσιμο. Και φυσικά, χρειάζεται ένα πλάνο ενσωμάτωσης στην α΄ ομάδα των ποδοσφαιριστών που ξεχωρίζουν.

Όλα αυτά κοστίζουν και η αλήθεια είναι πως στην Ομόνοια προσπαθούν πρώτα να εξασφαλίσουν τη σωτηρία του σωματείου. Μπορεί τα έξοδα για τα αναπτυξιακά να μη λογίζονται στο Οικονομικό Fair Play της UEFA, όμως όσα χρήματα υπάρχουν σήμερα, πάνε για να καλύπτονται οι τεράστιες οικονομικές τρύπες. Η στροφή, όμως, στις ακαδημίες δεν πρέπει να καθυστερήσει άλλο. Τα ωφελήματα από τη δημιουργία ποδοσφαιριστών θα είναι πολύ μεγάλα στο μέλλον, αρκετά για να κάνουν κάθε σημερινή θυσία συμφέρουσα.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Εξαλλος ο Πάμπος

Δεν πίστευε στα μάτια του ο πρόεδρος του ΚΟΑ, Πάμπος Στυλιανού, όταν διάβαζε την απόφαση της ΚΟΠ για εξαγορά της ποινής κεκλεισμένων των θυρών από τα σωματεία. Ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού σχολίασε αρνητικά την κίνηση της ΚΟΠ και έριξε το γάντι στα σωματεία για πάταξη της βίας.

Κάνει και τον ζητιάνο

«Δεν έχω πρόβλημα να κάνω τον ζητιάνο», είπε ο Σάββας Κάκος στο Galla Dinner της Ανόρθωσης. Λίγο αργότερα ανέλαβε δράση στον πλειστηριασμό αντικειμένων και τα πήγε περίφημα. Περίπου 50.000 ευρώ ήταν τα έσοδα από τις πωλήσεις.

Πάει ο Κολαούτι

Συμβόλαιο 2,5 χρόνων ζήτησε από την Ανόρθωση ο Ρομπέρτο Κολαούτι. Η διοίκηση της «Κυρίας» και ο Ρόνι Λέβι δεν αποδέχτηκαν κάτι τέτοιο, αντιπροτείνοντας1,5 χρόνο και η μεταγραφή χάλασε.

Δύο μέτρα

Οι σεκιουριτάδες του ΓΣΠ απαγορεύουν σε όσους φοράνε κάρτες ΜΜΕ να εισέρχονται μετά το παιχνίδι στον υπόγειο χώρο στάθμευσης. Καταλαβαίνουμε ότι αυτές είναι οι οδηγίες τους και τις σεβόμαστε. Όμως φαίνεται πολύ άσχημο να απαγορεύεται στους δημοσιογράφους, αλλά την ίδια στιγμή ο κάθε άσχετος, από 4 μέχρι 84 ετών, να κόβει βόλτες ανενόχλητος στον ίδιο τόπο.

Φιμέ γυαλί στο ΓΣΠ

Γυαλί φιμέ έχει τοποθετηθεί στις πόρτες που διαχωρίζουν τον χώρο των αποδυτηρίων από τη μικτή ζώνη στο ΓΣΠ. Η αλλαγή αυτή έγινε μετά από αίτημα των ομάδων που χρησιμοποιούν ως έδρα τους το στάδιο της πρωτεύουσας.

«Η μόνη λύση»

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ομόνοιας την περασμένη Κυριακή υπήρχαν αρκετές διαφωνίες από τον κόσμο σχετικά με τη μικτή διοίκηση. Το συγκεκριμένο μοντέλο αναμένεται να αποτελέσει σύντομα τον νέο τρόπο διοίκησης του ποδοσφαιρικού τμήματος της Ομόνοιας. Παρά τις διαφωνίες, το Διοικητικό Συμβούλιο απάντησε ότι η μικτή είναι «η μόνη λύση» που απέμεινε για να βγει το σωματείο από το αδιέξοδο.

Ο «ξενύχτης» Ρίκι

Η στήλη τον πέτυχε πολλάκις να πίνει, να καπνίζει και να διασκεδάζει μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες σε νυκτερινά κέντρα παρέα με το φιλαράκι του Κωνσταντίνο Μακρίδη. Στο γήπεδο όμως κάνει «παπάδες» και πετυχαίνει γκολ για Όσκαρ, κάνοντας την υφήλιο να ασχολείται μαζί του. Αυτός είναι ο Ρικάρντο Φερνάντες.

Πέραν του Ανδρέα Παντελή, οι υπόλοιποι πρώην πρόεδροι της Ανόρθωσης ήταν παρόντες στους εορτασμούς των 102 χρόνων της «Κυρίας». Αν καταφέρει να τον φέρει και αυτόν πίσω στην ομάδα ο Σάββας Κάκος, θα πρόκειται για «θαύμα». Ο κ. Παντελή, πάντως, προσκλήθηκε αλλά δεν έδωσε το παρών του.

Το ζήτησαν οι γονείς του Πιέρου

Εκτός αποστολής από τον αγώνα με τον ΑΠΟΕΛ έμεινε ο Πιέρος Σωτηρίου. Ο παίκτης δεν ήταν τραυματίας, απλώς οι γονείς του ζήτησαν από τους αρμοδίους στον Ολυμπιακό να μην αγωνιστεί για ευνόητους λόγους, αφού από το ερχόμενο καλοκαίρι ο παίκτης θα ενταχθεί στους γαλαζοκίτρινους.

Εντυπωσιάζει ο Μουλαζίμης

Ο 21χρονος Δημήτρης Μουλαζίμης διανύει περίοδο εξαιρετικής φόρμας. Ο Παραλιμνίτης δεξιός μπακ, που αγωνίζεται στην ομάδα της γενέτειράς του, προέρχεται από επτά συνεχόμενα 90λεπτα στο πρωτάθλημα (δεν υπολογίζουμε τον αγώνα του Σαββάτου με την Ομόνοια) με πολύ καλή παρουσία. Είναι αξιοσημείωτο πως σ' αυτά τα επτά παιχνίδια, η Ένωση δέχτηκε μόλις έξι γκολ, τη στιγμή που αντιμετώπισε ΑΕΛ, Ανόρθωση, ΑΠΟΕΛ και Απόλλωνα.

Παιδιά διάσημων

Το περασμένο σαββατοκύριακο η στήλη ήταν παρούσα στα γήπεδα Φάρμα Χρύσης Μιχαήλ όπου παρακολούθησε παιχνίδια του Πρωταθλήματος Ακαδημιών «Ζορπάς». Μόνο στα συγκεκριμένα γήπεδα (πρέπει να σημειωθεί ότι οι αγώνες του πρωταθλήματος κάθε πρωινό Σαββάτου διεξάγονται σε πολλές εγκαταστάσεις), είδαμε να παίζουν τα παιδιά των Μιχάλη Κωνσταντίνου, Κώστα Καϊάφα και Χρύση Μιχαήλ, που άφησαν και εξαιρετικές εντυπώσεις.

Ο Στέλιου και οι κοπέλες

Πριν από μερικές μέρες η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ακαδημιών Ποδοσφαίρου δεξιώθηκε τα ΜΜΕ, σε μια εκδήλωση όπου δύο ήταν τα στοιχεία που έκλεψαν την παράσταση. Η πρώτη, ασφαλώς, οι εντυπωσιακές κοπέλες της Puma που έφεραν οι διοργανωτές και ομόρφυναν τον χώρο και η δεύτερη το γκολ που πέτυχε από το κέντρο του γηπέδου ο «δικός μας» Στέλιος Στέλιου, στην ποδοσφαιρική δοκιμασία για τους δημοσιογράφους.

Εκλεκτή ποδοσφαιρική παρέα

Μαντούκα, Καφού, Μπεμπέ και Φρέντι θα παρευρεθούν στο φιλανθρωπικό παζαράκι του ιδρύματος «Hope in Foundation», που διοργανώνεται την Κυριακή (03/02) στη Δημοσιογραφική Εστία μεταξύ 10:00 και 17:00.

«Τρέχει» συνεχώς ο Κοντίδης

Μπορεί να έχουν περάσει έξι μήνες από τότε που ο Παύλος Κοντίδης κέρδισε το αργυρό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες, όμως ο Κύπριος ιστιοπλόος συνεχίζει να είναι hot. Ο Κοντίδης βραβεύτηκε την Τρίτη με τον τίτλο του Άνδρα της Χρονιάς στα βραβεία Johnnie Walker Man of the Year των Ειδικών Εκδόσεων και την επόμενη μέρα έδωσε διάλεξη στο ΑΤΙ. Οι υποχρεώσεις είναι συνεχόμενες και παρόλο που είναι γεννημένος το 1990, ήδη έχει πολλές ευθύνες.

Η σωτηρία από τις Χαλεπιανές

Λέχθηκε επίσημα στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση, ενώ αναφέρεται εδώ και καιρό στα πηγαδάκια της Ομόνοιας: Το οικόπεδο στις Χαλεπιανές, που ανήκει στην Ομόνοια, προκρίνεται ως μια σημαντική λύση για το οικονομικό. Αυτό επειδή αναμένεται πως μετά από χρόνια, η περιοχή δίπλα από τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού θα αλλάξει ζώνη και θα αποκτήσει έτσι πολύ μεγαλύτερη αξία από τη σημερινή.

Κορυφαίος αθλητής, αλλά...

Η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ) ανέδειξε πρόσφατα ως κορυφαίο νέο αθλητή για το 2012 τον Ευτύχιο Έλληνα. Ο Λαρνακέας οδηγός στο πρωτάθλημα GP3 είχε φανταστική σεζόν με τη Marussia και ανέβηκε στο βάθρο σε Σπα και Μόντζα. Την ίδια στιγμή, όμως, ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού (ΚΟΑ) δεν επιχορηγεί τον Έλληνα. Αυτό επειδή... δεν αναγνωρίζει το άθλημα του, αφού είναι εκτός Ολυμπιακού προγράμματος!

Μανιάτικο στον μάνατζερ

Ο μάνατζερ του (Κώστας Χατζηψάλτης) τον έκλεισε στον Ολυμπιακό, όπως του ζήτησε ο ίδιος, όμως ο Εστεμπάν Σολάρι τελικά υπέγραψε στον Απόλλωνα. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι το όλο σκηνικό δεν είναι τυχαίο. Ο Αργεντινός επιθετικός φαίνεται το κρατούσε μανιάτικο στον ατζέντη του, αφού πιστεύει ότι αυτός ευθυνόταν που έφυγε από τον ΑΠΟΕΛ για να μπορεί να πάρει τη θέση του ο Μικέλ Μπέκμαν, που αντιπροσωπεύεται από τον ίδιο μάνατζερ.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Η βοήθεια στα μη δημοφιλή αθλήματα

«Η ποινή για αγώνα κεκλεισμένων των θυρών που επιβάλλεται για μεταφορά επικίνδυνων αντικειμένων, μπορεί να εξαγοραστεί από τα Σωματεία που τιμωρούνται, έναντι του ποσού των 40.000 ευρώ» ανάφερε η ανακοίνωση της ΚΟΠ την περασμένη Τρίτη.

Πέραν από το γεγονός ότι είμαι κάπως επιφυλακτικός προς το τι θα ωφελήσει αυτό το μέτρο στη λύση του προβλήματος, που οδηγεί στην ποινή των τιμωριών κεκλεισμένων των θυρών για τις έδρες των ομάδων, η κατάληξη της απόφασης της Δικαστικής Επιτροπής είναι πολύ σημαντική.

Και εξηγούμε, καταγράφοντας το θετικό της υπόθεσης που είναι το γεγονός ότι τα χρήματα που θα εξασφαλίζονται από τις εισπράξεις από τις ομάδες που θα τιμωρούνται, να πηγαίνουν σε ειδικό ταμείο προς όφελος των σωματείων των μικρών κατηγοριών, του φούτσαλ και του γυναικείου ποδοσφαίρου.

Είναι ίσως το μοναδικό θετικό σημείο της απόφασης, αφού ενισχύονται τομείς που για διάφορους λόγους είναι παραμελημένοι. Σε καμία περίπτωση, όμως, αυτό το μέτρο δεν λύνει το πρόβλημα. Ουσιαστικά, υπολογίζω, πως θα είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που μία ομάδα θα επιλέξει να δώσει χρήμα για να αποφύγει την τιμωρία. Αυτό θα γίνει μόνο όταν η παρουσία του κόσμου είναι... απόλυτα αναγκαία.

Όπως και να έχει το πράγμα, ενισχύοντας το ειδικό ταμείο, θα μπορέσουμε να αποφύγουμε και άλλες περιπτώσεις ομάδων που δεν τους μένει άλλη λύση από το κλείσιμο. Πρόσφατα πολύ κοντά έφτασε ο Διγενής Μόρφου, ενώ παλαιότερα δυστυχώς κάποιες το έκαναν πράξη (όπως είναι ο ΑΠΟΠ/Κινύρας και ο ΠΟΛ/ΑΕ Μαρωνίου).

Σημαντικό, επίσης, είναι και η ενίσχυση του φούτσαλ, όπου είναι εμφανές ότι χρονιά με τη χρονιά το άθλημα γίνεται πιο ανταγωνιστικό. Λόγω του ότι όμως η δημοτικότητά του δεν συγκρίνεται με τίποτα με αυτή του ποδοσφαίρου, τα έσοδα στις ομάδες είναι σαφώς πολύ λίγα. Έτσι, με ενίσχυση των σωματείων φούτσαλ, τους δίνεται η δυνατότητα για να μπορέσουν να δώσουν έξτρα ώθηση στο άθλημα.

Τα ίδια περίπου ισχύουν και για το γυναικείο ποδόσφαιρο. Φυσικά, εκεί λείπει ο μεγάλος ανταγωνισμός, αφού οι Apollon Ladies παίζουν... μόνες τους. Εισρέοντας χρήμα στα ταμεία του γυναικείου ποδοσφαίρου, ίσως να μπορέσουν και οι υπόλοιπες ομάδες να ζητούν κάτι περισσότερο, πέραν από τη συμμετοχή τους στο πρωτάθλημα. Αυτό θα βοηθήσει και την ομάδα της Λεμεσού να γράψει καλύτερη πορεία στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, στις οποίες συμμετέχει ανελλιπώς τα τελευταία χρόνια.

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

17:00	ΑΕΚ – ΕΘΝΙΚΟΣ	CytaVision1
18:00	ΑΝΟΡΘΩΣΗ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ	LTV1

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

15:00	ΟΦΗ – ΚΕΡΚΥΡΑ	Novasports1
17:15	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ	Novasports1
17:15	ΒΕΡΟΙΑ – ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ	Novasports3
19:30	ΑΡΗΣ – ΠΑΟΚ	Novasports1

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

13:00	ΜΑΛΑΓΑ – ΣΑΡΑΓΟΣΑ	LTV Sports2
18:00	ΣΕΒΙΛΛΗ – ΒΑΓΙΕΚΑΝΟ	LTV Sports2
20:00	ΒΑΛΕΝΘΙΑ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ	LTV Sports2
22:00	ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΜΠΕΤΙΣ	LTV Sports1
22:00	ΣΟΣΙΕΔΑΔ – ΜΑΓΙΟΡΚΑ	LTV SportsHD

ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α

13:30	ΚΙΕΒΟ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ	CytaVision1
16:00	ΣΙΕΝΑ – ΙΝΤΕΡ	CytaVision2
16:00	ΤΖΕΝΟΑ – ΛΑΤΣΙΟ	CytaVision4
16:00	ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΠΑΡΜΑ	CytaVision5
16:00	ΠΑΛΕΡΜΟ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ	
16:00	ΠΕΣΚΑΡΑ – ΜΠΟΛΟΝΙΑ	
21:45	ΜΙΛΑΝ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ	CytaVision1

ΓΑΛΛΙΑ – ΛΙΓΚ 1

15:00	ΑΖΑΞΙΟ – ΛΥΩΝ	
18:00	ΜΟΝΠΕΛΙΕ – ΡΕΪΜΣ	
22:00	ΜΑΡΣΕΪΓ – ΝΑΝΣΙ	

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

15:30	ΓΟΥΕΣΤ ΜΠΡΟΜ – ΤΟΤΕΝΑΜ	LTV PremierHD
18:00	ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ	LTV PremierHD

ΑΓΓΛΙΑ-ΒΡΑΖΙΛΙΑ Τετάρτη, 21:30

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

16:30	ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗ – ΓΚΛΑΝΤΜΠΑΧ	
18:30	ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ – ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ	

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

17:00	ΙΚΑΡΟΣ – ΠΑΟΚ	

ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

19:30	ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ	Novasports1

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

19:00	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΔΙΕΘΝΗ ΦΙΛΙΚΑ

12:20	ΙΑΠΩΝΙΑ – ΛΕΤΟΝΙΑ	
16:00	ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ – ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ	
16:00	ΚΡΟΑΤΙΑ – Ν. ΚΟΡΕΑ	
17:00	ΑΛΒΑΝΙΑ – ΓΕΩΡΓΙΑ	
17:00	ΟΥΓΓΑΡΙΑ – ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	
17:00	ΜΟΛΔΑΒΙΑ – ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	
17:00	ΝΟΡΒΗΓΙΑ – ΟΥΚΡΑΝΙΑ	
19:00	ΧΙΛΗ – ΑΙΓΥΠΤΟΣ	
19:00	ΚΥΠΡΟΣ – ΣΕΡΒΙΑ	
19:00	ΣΛΟΒΕΝΙΑ – ΒΟΣΝΙΑ	
20:00	ΙΣΡΑΗΛ – ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	
20:00	ΙΣΠΑΝΙΑ – ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ	
20:30	ΜΑΛΤΑ – Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	
21:00	ΡΟΥΜΑΝΙΑ – ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	
21:15	ΤΟΥΡΚΙΑ – ΤΣΕΧΙΑ	
21:30	ΑΓΓΛΙΑ – ΒΡΑΖΙΛΙΑ	
21:30	ΣΚΟΠΙΑ – ΔΑΝΙΑ	
21:30	ΕΛΛΑΔΑ – ΕΛΒΕΤΙΑ	CytaVision2
21:30	ΙΣΛΑΝΔΙΑ – ΡΩΣΙΑ	
21:30	ΟΛΛΑΝΔΙΑ – ΙΤΑΛΙΑ	
21:30	ΣΟΥΗΔΙΑ – ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	
21:45	ΒΕΛΓΙΟ – ΣΛΟΒΑΚΙΑ	
21:45	ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΠΟΛΩΝΙΑ	
21:45	ΣΚΩΤΙΑ – ΕΣΘΟΝΙΑ	
21:45	ΟΥΑΛΙΑ – ΑΥΣΤΡΙΑ	
22:00	ΓΑΛΛΙΑ – ΓΕΡΜΑΝΙΑ	CytaVision1
22:45	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ – ΕΚΟΥΑΔΟΡ	

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

15:45	ΡΕΘΥΜΝΟ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ	
16:00	ΠΑΝΕΛΕΥΣΙΝΙΑΚΟΣ – ΚΟΛΟΣΣΟΣ	
17:00	ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΡΑΣ – ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ	
17:00	ΗΛΥΣΙΑΚΟΣ – ΑΡΗΣ	
17:45	ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΚΑΒΑΛΑ	
19:00	ΠΑΟΚ – ΚΑΟΔ	

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

17:00	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΙΚΑΡΟΣ	

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Οραμα χρειάζονται όλοι

Στον χώρο του κυπριακού ποδοσφαίρου όλα σχεδόν λειτουργούν στο κουτουρού. Έτσι το «Όραμα 2020» που παρουσίασε η Ανόρθωση στο πλαίσιο των 102ων γενεθλίων του σωματείου, μου τράβηξε την προσοχή. Πρόκειται για ένα πλάνο-οδικό χάρτη, έμπνευσης του επιχειρηματία Χρίστου Πουλλαΐδη, ο οποίος είναι σημαντικό να τονιστεί πως δεν προέρχεται από τον χώρο του ποδοσφαίρου.

Το «Όραμα 2020» στηρίζεται σε τρεις πυλώνες, αγωνιστικό, οικονομικό και διοικητικό, με κατευθυντήριες γραμμές για τα επόμενα επτά χρόνια. Οι πρόνοιες του «Όραμα 2020» είναι πολύ ενδιαφέρουσες και θα τις παραθέσω συνοπτικά.

Αγωνιστικό:
- Κύπριοι το 50% του ρόστερ
- Ένας Κύπριος σε κάθε μεταγραφική περίοδο
- Κατάκτηση πέντε εγχώριων τίτλων
- Δημιουργία σταθερού κορμού
- Συνεχή παρουσία στην Ευρώπη, με τρεις προκρίσεις σε Ομίλους
- Δημιουργία ακαδημίας-εργοστάσιο παραγωγής παικτών
- Συνέργειες με ευρωπαϊκά κλαμπ
- Επαγγελματικό δίκτυο σκάουτινγκ
- Αξιοποίηση τεχνολογίας

Οικονομικό:
- Αυτοσυντηρούμενο το σωματείο
- Αυστηρές διαδικασίες ελέγχου
- Επένδυση για δημιουργία νέων πηγών εσόδων
- Σταδιακή αποπληρωμή χρεών
- Βελτίωση εμπορικής δραστηριότητας
- Δημιουργία ξενώνα και ιατρικού κέντρου
- Αύξηση μελών κατά 25%
- Αύξηση κατόχων διαρκείας κατά 50%
- Αύξηση του ποσοστού φιλάθλων παγκύπρια σε 20%

Διοικητικό:
- Διαφάνεια
- Επαγγελματική στελέχωση και εκσυγχρονισμός
- Ενεργή συμμετοχή στα κέντρα λήψεως αποφάσεων του ποδοσφαίρου

Οι στόχοι του «Όραμα 2020» δεν είναι αδύνατο να επιτευχθούν, το αντίθετο μάλιστα, αφού με πλάνο και σωστές διαδικασίες, όλα είναι πιθανά. Από κει και πέρα, δεν μπορώ να μην σκεφτώ ότι ένα παρόμοιο πλάνο είναι απαραίτητο και για τα άλλα κλαμπ. Η φιλοσοφία του «βλέπω το σήμερα και δεν ασχολούμαι με το αύριο», με την οποία λειτουργούν σήμερα τα σωματεία, μόνο καταστροφή μπορεί να φέρει.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

DE ZABOY / *Του* ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Επιτέλους να ξυπνήσουμε!

Μόλις πριν από λίγες ημέρες ο φίλος και συνάδελφος Πόλυς Χαραλάμπους έγινε στόχος επίθεσης από κουκουλοφόρους ενόσω εργαζόταν στη δυτική κερκίδα του Τσίρειου, περιγράφοντας τον αγώνα Απόλλωνας – Νέα Σαλαμίνα. Δημιουργώντας καθεστώς τρομοκρατίας αποφάσισαν με το «έτσι και το θέλω» να αποτρέψουν το συνάδελφο να επιτελέσει το έργο του.

Μάλιστα, οι λίγοι ομολογουμένως οπαδοί καλύπτοντας το πρόσωπό τους με κουκούλες προσπάθησαν να επιτεθούν στον στόχο τους χωρίς, ωστόσο, να τα καταφέρουν λόγω του προστατευτικού γυαλιού που υπάρχει στον χώρο.

Το γεγονός από μόνο του είναι πέρα για πέρα λυπηρό. Εν έτει 2013 στην ευρωπαϊκή Κύπρο η «δημοκρατία» δέχεται πλήγμα από φασιστικές μεθόδους οι οποίες συνεχίζουν να εντοπίζονται στην κοινωνία μας. Ακόμη πιο τραγικό και από το ίδιο το γεγονός είναι η αντίδραση όλων των εμπλεκομένων μερών. Απέναντι σε τέτοιου είδους γεγονότα τα αντανακλαστικά πρέπει να είναι άμεσα.

Η διοίκηση του Απόλλωνα, μολονότι ο πρόεδρος Νίκος Κίρζης ήταν στον χώρο που έγινε το περιστατικό, δεν φρόντισε ούτε να αποτρέψει τους κουκουλοφόρους πόσω μάλλον να εκδώσει ανακοίνωση κατηγορώντας απερίφραστα την επίθεση.

Από τη μεριά της η ΚΟΠ παραχωρώντας τα δικαιώματα των ραδιοφωνικών περιγραφών, λαμβάνοντας ισχυρό οικονομικό αντίτιμο, θα έπρεπε τουλάχιστον να διαθέτει όλες τις δικλείδες ασφαλείας στους δημοσιογράφους για να κάνουν αμέριμνοι τη δουλειά τους.

Η Ένωση Συντακτών Κύπρου και η Ένωση Αθλητικογράφων επιβάλλεται να προβούν σ' όλα τα απαραίτητα μέτρα, στέλνοντας ηχηρά μηνύματα προς όλους τους αποδέκτες. Επιτέλους ας ασχοληθούν με τα πραγματικά προβλήματα του κλάδου εξασφαλίζοντας τα στοιχειώδη... την ελευθερία του λόγου.

Όσον αφορά την αστυνομία, δυστυχώς, μία ακόμη φορά αποδεικνύεται ανεπαρκής. Γνωρίζοντας ότι φασιστικά στοιχεία δραστηριοποιούνται εντός οργανωμένων συνόλων δεν κάνει τίποτα για να αποτρέψει τη δράση τους. Πριν από λίγους μήνες, ομάδα κουκουλοφόρων κόντεψε να στερήσει τη ζωή από ένα συμπολίτη μας, ο οποίος πανηγύριζε για την ομάδα του. Παρόμοιο περιστατικό συνέβη όταν κάποιοι επιτέθηκαν σε πατέρα και γιο, ενόσω οι δύο τους αποχωρούσαν με το δίκυκλο από το Τσίρειο.

Δυστυχώς, η Πολιτεία ή δεν θέλει ή είναι ανίκανη να κόψει τη ρίζα του κακού. Γενικώς η κοινωνία μας μένει απαθής απέναντι σε τέτοιου είδους περιστατικά που προσβάλλουν τον ανθρωπισμό και γενικότερα τον όποιο πολιτισμό μπορεί να έχουμε. Πλέον είναι αργά... αλλά επιτέλους πρέπει όλοι να ξυπνήσουμε!

Από 11 Φεβρουαρίου...
Θα έχεις πακέτο!

ΓΡΗΓΟΡΑ • ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ • ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

- **Μισή τιμή**, για αποστολές με παράδοση την επόμενη μέρα
- Οι πιο **χαμηλές τιμές της αγοράς** και ειδικές προσφορές
- Με κέντρα εξυπηρέτησης **σε κάθε περιοχή**
- **Συνεχείς γραμμές** από και προς όλες τις πόλεις

KRONOS express

ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΡΟΝΟΣ

77777808 www.kronosexpress.com Kronos Express

Μπόλικο ενδιαφέρον στη Γ.Σ. του Μαΐου

Μετά την παραίτηση Ερωτοκρίτου φάνηκε ότι δεν υπάρχει άλλος ισχυρός παράγοντας

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Η συνεδρία της περασμένης Δευτέρας (27/01) κατεύνασε τα πνεύματα στα διοικητικά του ΑΠΟΕΛ και το ενδιαφέρον για μία πιθανή αλλαγή στην ηγεσία της ομάδας μεταφέρεται για τον Μάιο, οπότε και θα πραγματοποιηθεί η γενική συνέλευση της εταιρείας. Η όλη διαδικασία, μετά την παραίτηση του Φοίβου Ερωτοκρίτου, έδειξε ότι προς το παρόν δεν υπάρχει ένα ισχυρό πρόσωπο για να αντικαταστήσει τον διοικητικό ηγέτη της ομάδας, ο οποίος βρίσκεται στο πηδάλιο από τον Οκτώβριο του 2008. Τα όσα ειπώθηκαν στη συνεδρία έφεραν αλλαγή στην απόφαση του Φοίβου Ερωτοκρίτου και έτσι παρέμεινε στον προεδρικό θώκο, ενώ και τα υπόλοιπα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κράτησαν τις θέσεις τους στο διοικητικό συμβούλιο. Η ενέργειά του να δώσει παραίτηση ίσως να ήταν μπλόφα, όμως από τα όσα ακολούθησαν τη γνωστοποίηση της απόφασής του βγήκε πιο ισχυρός. Σε αυτό συνέτεινε και το γεγονός ότι παρατηρήθηκε ανυπαρξία μίας εναλλακτικής λύσης στην περίπτωση που επέμενε στην αρχική του απόφαση. Οι πιέσεις που δέχθηκε για να μείνει στην προεδρία ήταν μεγαλύτερες, αφού αποδείχτηκε ότι η πλειοψηφία ευνοούσε την παραμονή του, προκειμένου να μην υπάρξουν διοικητικές αναταράξεις στη μέση της χρονιάς. Το θέμα, από εδώ και πέρα, είναι το τι μέλλει γενέσθαι.

Η παραίτηση Φοίβου ίσως ήταν μια μπλόφα από την οποία βγήκε πιο ισχυρός

Γι' αυτό αποκτά μεγάλο ενδιαφέρον η γενική συνέλευση της εταιρείας τον ερχόμενο Μάιο, που θα έχει ως στόχο τον σχηματισμό της νέας διοίκησης. Δεν αποκλείεται ο Φοίβος Ερωτοκρίτου να εκδηλώσει την επιθυμία του να παρατείνει τη θητεία του στην προεδρία της εταιρείας. Αυτό όμως εξαρτάται και από το κατά πόσον θα πάρει ψήφο εμπιστοσύνης από τους μετόχους, κάτι που για την ώρα φαντάζει ως το πιθανότερο σενάριο. Το κάθε άτομο στο συμβούλιο του ΑΠΟΕΛ έχει το δικαίωμα διετούς θητείας και για τον νυν διοικητικό ηγέτη των γαλαζοκιτρίνων το διάστημα αυτό έχει πλέον παρέλθει, έτσι θα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία το όνομά του προκειμένου να μπορέσει να συμμετάσχει στο επόμενο διοικητικό συμβούλιο. Ο ερχόμενος Μάιος αποκτά ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον στα εκλογικά του ΑΠΟΕΛ, καθώς και κάποια από τα σημαντικά στελέχη του υπάρχοντος συμβουλίου θα χρειαστούν επανεκλογή τους στη γενική συνέλευση προκειμένου να συμμετάσχουν ξανά στο διοικητικό σχήμα της ομάδας.

Λήγει η θητεία τους

Για τον πρόεδρο Φοίβο Ερωτοκρίτου, τον αντιπρόεδρο Άντη Πολυδώρου και το μέλος του συμβουλίου Κωνσταντίνο Κωνσταντίνου η διετής θητεία είχε ολοκληρωθεί τον περασμένο Μάιο. Στηριζόμενοι όμως σε μία πρόνοια του καταστατικού, κατάφεραν να κερδίσουν την παραμονή τους στο διοικητικό συμβούλιο για ακόμη ένα χρόνο, χωρίς να είναι απαραίτητο να πάρουν την εντολή των μετόχων για κάτι τέτοιο. Στην ερχόμενη γενική συνέλευση, που θα πραγματοποιηθεί μετά το τέλος της αγωνιστικής περιόδου, λογικά θα πρέπει να πάρουν την έγκριση των μετόχων για να συνεχίσουν. Το δεύτερο έτος της θητείας τους ολοκληρώνεται και για τους Γιώργο Γεωργίου, Ανδρέα Σπυρίδη, Μάριο Αθανασίου, Κώστα Σχίζα, Μιχαλάκη Ραφαήλ και Άλκη Φιλίππου, κάτι που σημαίνει ότι θα πρέπει να διεκδικήσουν ξανά επανεκλογή τους για να συμμετάσχουν στο συμβούλιο και την επόμενη χρονιά. Πιθανόν και οι προαναφερθέντες να χρησιμοποιήσουν το ίδιο «παραθυράκι» στο καταστατικό για να παρατείνουν τη θητεία τους για ακόμη ένα χρόνο. Ανανέωση της διετούς θητείας εξασφάλισαν πέρσι οι Τάκης Αντωνίου, Στέλιος Ζαμπάς, Χρίστος Χατζηκυριάκος (πλέον εκτελεί χρέη οικονομικού διευθυντή της εταιρείας) και Γιάννης Πανταζής, όπως και ο νεοεισελθών στην περσινή εκλογική συνέλευση Κυριάκος Κυριάκου.

Την περσινή χρονιά, μία πρόνοια στο καταστατικό επέτρεψε στον Φοίβο Ερωτοκρίτου και σε άλλα μέλη της διοίκησης να συνεχίσουν τη θητεία τους, παρά την παρέλευση δύο χρόνων από την εκλογή τους.

Ο Φοίβος Ερωτοκρίτου, εάν θελήσει να παραμείνει στον προεδρικό θώκο και μετά τον Μάιο, θα πρέπει να κερδίσει την επανεκλογή του στη γενική συνέλευση.

Οι προηγούμενες γενικές συνελεύσεις της εταιρείας

Ο Φοίβος Ερωτοκρίτου ανέλαβε την προεδρία της ομάδας τον Οκτώβριο του 2008, διαδεχόμενος τον Κυριάκο Ζιβανάρη. Η κατάκτηση του πρωταθλήματος στο τέλος της χρονιάς 2008-2009 έδωσε το χρίσμα στη διοίκηση Φοίβου Ερωτοκρίτου για να παραμείνει για τα επόμενα δύο χρόνια, δηλαδή μέχρι τον Μάιο του 2011. Η συμμετοχή στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ για πρώτη φορά στην ιστορία της ομάδας, την περίοδο 2009-10, ενίσχυσε τη δυναμική του προέδρου της εταιρείας, δίνοντας το δικαίωμα σε κάποιους να μιλήσουν για τον πιο πετυχημένο πρόεδρο της ομάδας. Το 2011, για πρώτη φορά στα χρονικά της εταιρείας (συστάθηκε το 1996), διεξήχθησαν εκλογές, μετά την ένσταση του Χριστόφορου Ποταμίτη στην είσοδο των Κυριάκου Ζιβανάρη και Πρόδρομου Πετρίδη στο διοικητικό συμβούλιο. Με τη δύναμη των μεγαλομετόχων, ο νυν πρόεδρος του σωματείου έμεινε εκτός του συμβουλίου της εταιρείας. Οι Πετρίδης και Ζιβανάρης εισήλθαν στο συμβούλιο, όμως μετά την αντίδραση των οργανωμένων οπαδών της ομάδας υπέβαλαν την παραίτησή τους. Σε εκείνη την εκλογική συνέλευση, ο Φοίβος Ερωτοκρίτου και τα περισσότερα από τα μέλη του συνδυασμού του πήραν ψήφο εμπιστοσύνης από τη συνέλευση για συνέχιση του έργου τους. Εκλογική ήταν και η διαδικασία της γενικής συνέλευσης την περσινή χρονιά. Ο πρόεδρος Φοίβος Ερωτοκρίτου, με άλλα εννέα πρόσωπα, επανεκλέγηκαν αυτόματα στο νέο διοικητικό συμβούλιο. Αυτοί ήταν οι Γιώργος Γεωργίου, Άντης Πολυδώρου, Ανδρέας Σπυρίδης, Ανδρέας Χατζηκυριάκος (παραιτήθηκε στη διάρκεια της σεζόν), Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου, Μάριος Αθανασίου, Άλκης Φιλίππου, Κώστας Σχίζας και Μιχαλάκης Ραφαήλ. Τέσσερεις (Τάκης Αντωνίου, Στέλιος Ζαμπάς, Χρίστος Χατζηκυριάκος και Γιάννης Πανταζής), που χρειάζονταν επανεκλογή, συνέχισαν κανονικά. Το συμβούλιο ενισχύθηκε με τον Κυριάκο Κυριάκου «Success», που ζητούσε ψήφο εμπιστοσύνης, ενώ κόπηκαν οι Χριστόφορος Ποταμίτης –για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά–, Κωστάκης Σοφοκλείδης και Αντώνης Αντωνίου.

Αυτοί που ήρθαν και αυτοί που δεν ήρθαν στην ΑΕΛ

Η «Κ» θυμάται το μεταγραφικό σκηνικό του Ιανουαρίου στην ομάδα της Λεμεσού

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Η αγαπημένη για τους οπαδούς, τους μάνατζερ αλλά και τα ΜΜΕ μεταγραφική περίοδος ολοκληρώθηκε και πλέον το ενδιαφέρον και η ενασχόληση με τους παίκτες που θα έρθουν ή θα φύγουν μεταφέρεται για το καλοκαίρι.

Από μεριάς ΑΕΛ η μεταγραφική περίοδος του Ιανουαρίου δεν ήταν ιδιαίτερα εντυπωσιακή, νοουμένου ότι στην ομάδα μπήκαν τρεις ποδοσφαιριστές, δύο εκ των οποίων θεωρούνται επένδυση για το μέλλον, ενώ ο τρίτος αποκτήθηκε ως ένα σημαντικό εργαλείο που θα δώσει στην ομάδα δύναμη και επιλογές για τον χώρο της μεσαίας γραμμής.

Ως είθισται, τα ονόματα παικτών που γράφτηκαν ως μεταγραφικοί στόχοι της ΑΕΛ είναι πάμπολλα. Μερικά απ' αυτά ίσως να έχουν κάποια σχέση με την πραγματικότητα, κάποια άλλα σίγουρα όχι. Η «Κ», λίγες μέρες μετά την ολοκλήρωση της μεταγραφικής περιόδου, σας αποκαλύπτει, με βάση τις πληροφορίες της, ποιοι παίκτες βρέθηκαν στο στόχαστρο των Λεμεσιανών και τους λόγους που τελικά δεν φόρεσαν τη φανέλα της ομάδας.

Αυτοί που ήρθαν

Εστεμπάν Σακέτι, Κάρλος Οχένε και Μαξίμ Ίλσιτς μπορεί να μην απαρτίζουν ένα εντυπωσιακό μεταγραφικό σκηνικό, ωστόσο ο ερχομός των τριών αποφασίστηκε μέσα από τις εισηγήσεις των αρμοδίων μετά από ανάλυση που έκαναν για το ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες της ομάδας.

Ο 27χρονος Εστεμπάν Σακέτι έχει μέχρι στιγμής εντυπωσιάσει άπαντες, συμμετέχοντας στους αγώνες της ΑΕΛ. Μπορεί η μεταγραφή του να μην εντυπωσίασε σε επίπεδο επικοινωνιακό, ωστόσο επί της πράξης οι της ΑΕΛ έμειναν άναυδοι από την παρουσία του στα πέντε παιχνίδια με την κίτρινη φανέλα.

Πολλοί δεν γνωρίζουν ότι ο πρώην παίκτης της Δόξας αγωνίστηκε για πέντε χρόνια με την Γ΄ και Β΄ ομάδα της Σεβίλλης, παίρνοντας έτσι τα απαραίτητα επιμορφωτικά μαθήματα για το τι εστί ποδόσφαιρο. Η ΑΕΛ προχώρησε στην απόκτησή του μετά από εισήγηση του Ζόρζε Κόστα, ο οποίος τον παρακολουθούσε μετά από προτροπή του Κώστα Χριστοδούλου, μάνατζερ τόσο του προπονητή όσο και του παίκτη.

Πέραν του Αργεντινού, η ΑΕΛ απέκτησε από την Αλκή και τον Κάρλος Οχένε για να ενισχύσει τη μεσοεπιθετική της γραμμή και συνάμα να θέσει τις βάσεις για μια ανταγωνιστική ομάδα στο μέλλον. Ο μόλις 19χρονος Γκανέζος μεσοεπιθετικός πρόλαβε να δείξει πολύ καλά στοιχεία στην Αλκή, ομάδα στην οποία αγωνίστηκε για 38 παιχνίδια στις δύο τελευταίες ποδοσφαιρικές περιόδους.

Την ίδια περίπου λογική ακολούθησαν και στην περίπτωση του Μαξίμ Ίλσιτς. Ο 19χρονος Ουκρανός αποκτήθηκε αφού πέρασε για εβδομάδες από το μικροσκόπιο του Ζόρζε Κόστα. Ο νεαρός κεντρικός αμυντικός, διεθνής με τις μικρές Εθνικές της Ουκρανίας, ήρθε στην Κύπρο λόγω του ότι η οικογένειά του αποφάσισε να εγκατασταθεί μόνιμα στο νησί. Αρχικά προπονήθηκε με τον Άρη Λεμεσού, ωστόσο η απαγόρευση που υπάρχει στις ομάδες β΄ κατηγορίας να εντάξουν στο ρόστερ τους μη κοινοτικούς παίκτες, έφερε τον νεαρό Ουκρανό στο βοηθητικό της ΑΕΛ και τελικώς στο ρόστερ της ομάδας.

Ο 19χρονος Μαξίμ Ιλσιτς είναι διεθνής με τις μικρές Εθνικές της Ουκρανίας και συνεχίζει στην ΑΕΛ, αφού οι γονείς του μετακόμισαν στην Κύπρο

Αυτοί που δεν ήρθαν

Ο Στέφανο Ναπολεόνι, παίκτης του Λεβαδειακού τα τελευταία πέντε χρόνια, απασχόλησε, με βάση πληροφορίες μας, σοβαρά τη διοίκηση της ομάδας. Ο Ιταλός, που τώρα προπονείται στη Σιένα, προτάθηκε αρχικά στον ΑΠΟΕΛ, ακολούθως στον Απόλλωνα και μετά στην ΑΕΛ. Οι Λεμεσιανοί ασχολήθηκαν σοβαρά με την περίπτωσή του, καθότι λίγα 24ωρα πριν ολοκληρωθεί η μεταγραφική περίοδος βρισκόντουσαν σε συνεχή επαφή με τον παίκτη. Το θέμα χειριζόταν αποκλειστικά ο Ρούι Ζούνιορ, ο οποίος αντιμετώπισε δυσκολίες νοουμένου ότι δεν μπορούσε να υλοποιηθεί η μεταγραφή εάν κάποιος από το υφιστάμενο ρόστερ δεν αποχωρούσε. Η πιθανή αποχώρηση του Ορλάντο Σα δεν επετεύχθη τελικά, συνεπώς ο φάκελος Ναπολεόνι τοποθετήθηκε στο ράφι με την ένδειξη «άκυρο».

Το βέλος από τη Βενεζουέλα

Πιστοί στην πολιτική τους να ψαρεύουν λαβράκια από το ευρωπαϊκό παζάρι, οι της ΑΕΛ δέχθηκαν πρόταση από γνωστό μάνατζερ προκειμένου να κινηθούν για την απόκτηση του Μανουέλ Ματσίς. Πρόκειται για 19χρονο Βενεζουελάνο επιθετικό, ο οποίος αγωνίζεται στην Πριμέρα Ντιβιζιόν με τα χρώματα της Γρανάδα. Μολονότι νεαρός, πρόλαβε κιόλας να συμμετάσχει σε τέσσερα παιχνίδια του καλύτερου ίσως πρωταθλήματος στον κόσμο.

Οι της ΑΕΛ έκαναν πίσω όταν έμαθαν ότι ο Ματσίς συμπεριλήφθηκε στην εθνική ομάδα της χώρας του για να αγωνιστεί στο Νοτιοαμερικανικό Πρωτάθλημα εθνικών ομάδων U21. Το γεγονός ότι οι υποχρεώσεις του θα τον είχαν δεμένο με την εθνική ομάδα μέχρι και τα τέλη Φεβρουαρίου ανάγκασε τους ανθρώπους της ΑΕΛ να κινηθούν προς άλλες κατευθύνσεις (βλ. Οχένε). Για την ιστορία, ο παίκτης έχει πια δοθεί δανεικός στην πορτογαλική Βιτόρια Γκιμαράες.

Επέμενε ο Αγιαξ

Γνωρίζοντας ότι η ομάδα θα στερηθεί τις υπηρεσίες των Αϊρόσα και Καρλίτος, οι υπεύθυνοι έψαχναν ποδοσφαιριστή κάτω των 21 που θα μπορούσε να καλύψει ένα από τα δύο άκρα της άμυνας. Η λύση βρέθηκε στο πρόσωπο του Ανρί Τοϊβομάκι, διεθνούς Φινλανδού, ο οποίος ανήκει στο ρόστερ του Άγιαξ. Ο νεαρός Σκανδιναβός δόθηκε ως δανεικός από τους πρωτευουσιάνους του Άμστερνταμ στην Αλμέρ, ομάδα β΄ κατηγορίας της χώρας. Τελικά η απόφαση των διοικούντων του Άγιαξ να μην παραχωρήσουν τον παίκτη με ελευθέρα, «έκοψε» τη μεταγραφή.

Ο 27χρονος Εστεμπάν Σακέτι έχει μέχρι στιγμής εντυπωσιάσει άπαντες.

Ο Ναπολεόνι (δεξιά) απασχόλησε σοβαρά, όμως η περίπτωση έμεινε στο ράφι.

Και όμως έπαιξε του Γκουιαμέ

Οι οπαδοί μπορεί να τον ξέχασαν, ο Ρούι Ζούνιορ όμως όχι. Ο 19χρονος αριστερός μπακ, το όνομα του οποίου απασχόλησε το ρεπορτάζ της ΑΕΛ για μήνες την προηγούμενη χρονιά, απασχόλησε τις τελευταίες μέρες τη διοίκηση της ΑΕΛ. Ο διεθνής Ανγκολέζος, ο οποίος θεωρείται από τα μεγαλύτερα ταλέντα της χώρας του, ήρθε και πάλι στο προσκήνιο, αφού ο τεχνικός διευθυντής της ΑΕΛ δεν τον ξέγραψε ποτέ από το μπλοκάκι του. Όπως και πέρσι, έτσι και φέτος η μεταγραφή του Μιγκέλ Γκουιαμέ δεν ολοκληρώθηκε επειδή ακριβώς η ομάδα του, Πέτρο Ατλέτικο, δεν συμφωνούσε να τον αφήσει να έρθει στην Κύπρο τον χειμώνα. Το καλοκαίρι δεν αποκλείεται πάντως να εμφανιστεί και πάλι η περίπτωσή του.

Βροντούν τα «κανόνια» της «Κυρίας»

Πολυδιάστατη επιθετικά η Ανόρθωση που κτυπάει στην καρδιά της αντίπαλης άμυνας

Του **ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ**

Την ποιοτικότερη επιθετική γραμμή της ιστορίας της διαθέτει η Ανόρθωση. Στο παρελθόν τη φανέλα της «Κυρίας» φόρεσαν σπουδαίοι σκόρερ όπως οι Ομπίκου, Φρούσος, Τσιταϊσβίλι, Γκόγκιτς, όμως ποτέ άλλοτε δεν ήταν μαζεμένοι σε μια σεζόν τόσοι πολλοί ταλαντούχοι παίκτες.

Η «Κυρία» πέτυχε από τη 19η αγωνιστική 43 γκολ, δέκα περισσότερα από όσα σημείωσε η περσινή πρωταθλήτρια ΑΕΛ σε 26 αγώνες. Ο πρωτα-

Από τα 43 φετινά γκολ, μόνο δύο σημειώθηκαν από μη επιθετικούς, κάτι που δείχνει τη φιλοσοφία του Λέβι: Πειθαρχία στα μετόπισθεν και γρήγορες μεταβιβάσεις στους προωθημένους

θλητής ΑΠΟΕΛ της περιόδου 2008-09 σκόραρε 53 τέρματα μέχρι τη λήξη της κανονικής διάρκειας του πρωταθλήματος. Με επτά αγώνες να απομένουν η ομάδα του Ρόνι Λέβι που έχει μέσο όρο 2,2 γκολ ανά παιχνίδι, πολύ δύσκολα δεν θα ξεπεράσει εκείνη την επίδοση. 49 φορές έστειλε την μπάλα στα δίκτυα μέχρι την 26η αγωνιστική η πρωταθλήτρια «αρμάδα» του Τιμούρ Κετσπάγια την περίοδο 2007-08.

Αν κοιτάξει κανείς τα στατιστικά πιο παλιών χρόνων θα βρει τεράστιους αριθμούς, όπως τα 81 τέρματα που πέτυχε η δευτεραθλήτρια Ομόνοια την περίοδο 1998-99 και τα 87 της πρωταθλήτριας Ανόρθωσης ένα χρόνο πιο πριν. Όμως τα δεδομένα στο ποδόσφαιρο έχουν αλλάξει άρδην, αφού οι καιροί που οι μεγάλες ομάδες διέλυαν με συντριπτικά σκορ θεωρητικά πιο αδύναμους αντιπάλους, πέρασαν ανεπιστρεπτί.

Οι σκόρερ

Εννέα ποδοσφαιριστές έχουν πετύχει τα 43 τέρματα της Ανόρθωσης στο πρωτάθλημα. Το «κουπί» στο σκοράρισμα τράβηξαν κυρίως οι Γιαν Ρέζεκ και Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, οι οποίοι πέτυχαν από 12 τέρματα. Ο Βραζιλιάνος αν και αγωνίζεται ως μέσος έχει σχέση λατρείας με τα δίκτυα, ενώ είναι σπεσιαλίστας στις εκτελέσεις φάουλ και πέναλτι, απ' όπου πέτυχε πέντε γκολ. Πολύτιμα και καθοριστικά τέρματα σημείωσε ο Γιάννης Οκκάς, βγάζοντας αρκετές φορές το «φίδι» από την τρύπα σε αγώνες που η Ανόρθωση δυσκολευόταν. Από τέσσερα σημείωσαν οι Μπαράκ Ιτζχάκι και Ρικάρντο Λαβόρδε, με τον Κολομβιανό να είναι συνεχώς πηγή δημιουργίας φάσεων. Δύο φορές έστειλε την μπάλα στα δίκτυα ο Τόνι Κάλβο και από μια οι Μπράνκο Ίλιτς και Γουίλιαμ Μποαβεντούρα. Οι δύο τελευταίοι είναι οι μοναδικοί από τους αμυντικούς που σκόραραν, ενώ στα αξιοσημείωτα είναι πως δεν πέτυχαν γκολ οι ανασταλτικοί μέσοι Σκοπελίτης, Αλέξα, Λαμπάν και οι ακραίοι μπακ Άντιτς, Σιέλης και Κόλιν, γεγονός που αποδεικνύει και τον τρόπο παιχνιδιού του Λέβι: Πειθαρχία στα μετόπισθεν και γρήγορες μεταβιβάσεις στους προωθημένους για να κάνουν όσο το δυνατό ταχύτερα τη ζημιά.

«Χρυσάφι» ο Κάλβο

Το δεξί πόδι του Ισπανού μεσοεπιθετικού είναι μαγικό. Απ' αυτό έφυγαν

Το «κουπί» στο σκοράρισμα στο πρωτάθλημα τράβηξαν κυρίως οι Γιαν Ρέζεκ και Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, οι οποίοι πέτυχαν από 12 τέρματα, ενώ από το μαγικό δεξί πόδι του Τόνι Κάλβο έφυγαν επτά ασίστ.

Γκολ		Ασίστ	
Σπαντάτσιο	12	Κάλβο	7
Ρέζεκ	12	**Λαβόρδε**	6
Οκκάς	6	Σπαντάτσιο	4
Ιζτχάκι	4	**Οκκάς**	4
Λαβόρδε	4	Ιτζχάκι	2
Κάλβο	2	**Οχαγιόν**	2
Ρονκάτο	1	Κόλιν	1
Μποαβεντούρα	1	**Μποαβεντούρα**	1
Ιλιτς	1		

επτά ασίστ. Ο Κάλβο, αν και έπαιξε μόνο στα 13 από τα 19 παιχνίδια πρωταθλήματος, προπορεύεται στη συγκεκριμένη λίστα, χωρίς μάλιστα να υπολογιστούν τα δύο έτοιμα γκολ που πρόσφερε σε Ιτζχάκι και Οκκά στον επαναληπτικό αγώνα κυπέλλου με την Αλκή. Εξαιρετικός στο συγκεκριμένο τομέα είναι και ο Ρικάρντο Λαβόρδε, από τις ενέργειες του οποίου δημιουργούνται συνεχώς προϋποθέσεις για τέρματα. Σημαντικές λύσεις δίνουν Τζουλιάνο Σπαντάτσιο, κυρίως με κάθετες πάσες και Γιάννης Οκκάς με προσωπικές ενέργειες σπάζοντας την μπάλα σε ελεύθερο συμπαίκτη όπως έκανε στα παιχνίδια με Δόξα (εκτός) και Εθνικό (εντός).

Ξεκλειδώνει άμυνες

Με τους ταχύτατους ακραίους Λαβόρδε-Κάλβο, τη διορατικότητα του επιτελικού μέσου Σπαντάτσιο και την ικανότητα των επιθετικών Ρέζεκ, Ιτζχάκι, Οκκά ν' αλλάζουν συνεχώς θέσεις και να βγάζουν εκτός ισορροπίας τις αντίπαλες άμυνες, η Ανόρθωση καταφέρνει να κτυπάει τους αντιπάλους συνήθως στην «καρδιά» της άμυνας τους. 32 από τα 43 γκολ της «Κυρίας» σημειώθηκαν με σουτ, πλασέ και κεφαλιές εντός μεγάλης περιοχής. Οκτώ γκολ προήλθαν από στατικές φάσεις (φάουλ, πέναλτι και κόρνερ), ενώ μόλις τρία τέρματα επιτεύχθηκαν με σουτ εκτός περιοχής. Τις περισσότερες φορές η Ανόρθωση σπάζει τις άμυνες των αντιπάλων είτε από τα άκρα, είτε από τον άξονα φτάνοντας στον στόχο. Σε κάθε επιθετική προσπάθεια συμμετέχουν πάντα πέντε ποδοσφαιριστές (τέσσερεις μεσοεπιθετικοί και ο Σπαντάτσιο), ενώ όταν γίνεται η τελική σέντρα, στην αντίπαλη περιοχή βρίσκονται τουλάχιστον τρεις επιτιθέμενοι.

Πολυδιάστατη επιθετικά

Η δυσκολία αντιμετώπισης της επιθετικής γραμμής της Ανόρθωσης αποδεικνύεται από τους ποικίλους τρόπους που βρίσκει για να φτάσει στα δίκτυα. 21 τέρματα της «Κυρίας» προήλθαν από διαγώνιες σέντρες. 13 φορές η ομάδα της Αμμοχώστου μπήκε στα αντίπαλα καρέ και σκόραρε από τη δεξιά πλευρά και 8 από την αριστερή. 5 φορές έσπασε την αντίπαλη άμυνα με κάθετες πάσες, κυρίως από τα πόδια του Σπαντάτσιο. Εννιά γκολ μπήκαν μετά από προσωπικές ενέργειες ποδοσφαιριστών, με τους Λαβόρδε, Ρέζεκ και Οκκά να έχουν τα νύια στη συγκεκριμένη κατηγορία.

PRIMETEL

Hot Smartphones & Tablets με ΕΚΠΤΩΣΗ ή και ΔΩΡΕΑΝ

Επιλέξτε το πλάνο που σας ταιριάζει μεταφέροντας τον αριθμό του κινητού σας.

Γι'αυτούς που ξεχωρίζουν

Samsung Galaxy S II — Λιανική Τιμή €399 — Πλήρωσε αρχικά: Mobile 50 €49, Mobile 30 €99, Mobile 10 €149, Mobile 20 €119

HTC Desire X — Λιανική Τιμή €299 — Πλήρωσε αρχικά: Mobile 30 €0, Mobile 20 €19, Mobile 10 €39, Mobile 50 €129

	iPhone 5 (€799)	Samsung Galaxy SIII (€579)	HTC One V (€329)	Samsung Galaxy Wonder (€ 289)	HTC Desire C (€249)
	Πλήρωσε αρχικά				
Mobile 10	€519 + ΔΟΣΕΙΣ	€289 + ΔΟΣΕΙΣ	€69 + ΔΟΣΕΙΣ	€49 + ΔΟΣΕΙΣ	€0 + ΔΟΣΕΙΣ
Mobile 20	€499 + ΔΟΣΕΙΣ	€269 + ΔΟΣΕΙΣ	€49 + ΔΟΣΕΙΣ	€29 + ΔΟΣΕΙΣ	€159
Mobile 30	€479 + ΔΟΣΕΙΣ	€249 + ΔΟΣΕΙΣ	€29 + ΔΟΣΕΙΣ	€0 + ΔΟΣΕΙΣ	€139
Mobile 50	€429 + ΔΟΣΕΙΣ	€199 + ΔΟΣΕΙΣ	€159	€139	€89

Sony Xperia Sole — Λιανική Τιμή €229 — Πλήρωσε αρχικά: Mobile 50 €59, Mobile 30 €109, Mobile 10 €159, Mobile 20 €129

Samsung P5100 Galaxy Tab II 10.1" — Λιανική Τιμή €499 — Πλήρωσε αρχικά: Mobile 50 €119, Mobile 30 €169, Mobile 10 €219, Mobile 20 €189

	Samsung Galaxy Ace (€199)	Sony Xperia Tipo (€149)	HTC Explorer (€149)	Prestigio Tablet (€179)	Nokia 302 Asha (€110)
	Τιμή				
Mobile 10	€139	€99	€99	€89	€69
Mobile 20	€119	€69	€79	€69	€49
Mobile 30	€89	€49	€59	€49	€19
Mobile 50	€39	ΔΩΡΕΑΝ	ΔΩΡΕΑΝ	ΔΩΡΕΑΝ	ΔΩΡΕΑΝ

Μπορείτε επίσης να μεταφέρετε τον αριθμό σας και να επιλέξετε ένα απο τα παρακάτω
Τηλεφωνία + Mobile* + Internet, Τηλεφωνία + Mobile* + Internet + Τηλεόραση

133

www.primetel.com.cy

Το στήριγμα της ΑΕΚ στο σκοράρισμα

Η συχνότητα σκοραρίσματος του κάθε παίκτη και ποιοι από αυτούς δίνουν νίκη στην ομάδα

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ**

Πρώτος σκόρερ για την ΑΕΚ είναι ο Γκόργκα Πιντάδο, ο οποίος έχει πετύχει μέχρι στιγμής έξι τέρματα. Για λογαριασμό της ομάδας της Λάρνακας, όμως, στη φετινή χρονιά, μιλώντας για τα παιχνίδια του πρωταθλήματος, έχουν δει δίχτυα ακόμη 12 ποδοσφαιριστές. Δεύτερο «βιολί», μετά τον Ισπανό επιθετικό, αποτελεί ο Νασίρ Μάτσι, ο οποίος ακολουθεί έχοντας πέντε τέρματα στον λογαριασμό του, ενώ τρία πέτυχε ο άτυχος Τζέισον Δημητρίου, που χάνει το υπόλοιπο της σεζόν. Τρεις φορές σκόραρε ο Άλεξ Ντα Σίλβα, ενώ ισάριθμα τέρματα πρόλαβε και πέτυχε και εκ των αποκτημάτων της μεταγραφικής περιόδου του Ιανουαρίου, Τσάντο. Ο Ισπανός επιθετικός σκόραρε στους τρεις τελευταίους αγώνες της ομάδας του, αν και μόνο στον ένα από αυτούς κατάφερε η ΑΕΚ να πάρει το τρίποντο, κερδίζοντας στην 17η αγωνιστική τον Ολυμπιακό με 2-0. Στα επόμενα δύο ματς, έχασε στην έδρα της από τη Σαλαμίνα (2-1) και έφερε εκτός έδρας ισοπαλία με την Αγία Νάπα (1-1). Αντίθετα με το συμπατριώτη του, ο Γκόργκα Πιντάδο όσες φορές είδε δίχτυα η ΑΕΚ πήρε και τη νίκη. Φυσικά, το αξιοσημείωτο στην περίπτωση του Πιντάδο είναι παρόλο που είναι ο πρώτος σκόρερ της ομάδας με έξι γκολ, σκόραρε μόλις σε τρία ματς, πετυχαίνοντας δύο σε καθένα από αυτά. Ο 35χρονος επιθετικός σκόραρε κόντρα στους Απόλλωνα (2η αγων., εντός, 2-0), Πάφο (8η αγων., εκτός, 0-3) και Ομόνοια (16η αγων., εντός, 2-1). Το απόλυτο σε νίκες, σε παιχνίδια που σκόραραν, μετρούν και οι Τζέισον Δημητρίου και Άλεξ Ντα Σίλβα. Μάλιστα, τα τέρματα των δύο ήταν και πολύ καθοριστικά στην εξέλιξη των παιχνιδιών που «μάτωσαν» την αντίπαλη εστία. Ο πρώτος σκόραρε στο εντός έδρας ματς με τον Ολυμπιακό (4η αγων., 1-0), και εκτός έδρας με τον ΑΠΟΕΛ (10η αγων., 1-2) και τον Απόλλωνα (15η αγων., 1-2), ενώ ο δεύτερος εναντίον των Ομόνοια (3η αγων., εκτός, 0-1), Ένωση (12η αγων., εκτός, 1-2) και Αλκή (14η αγων., εντός, 2-0). Τέσσερα στα πέντε μετρά ο Νασίρ Μάτσι, αφού ο μόνος αγώνας που σκόραρε και δεν νίκησε η ΑΕΚ ήταν με την Ανόρθωση στην 11η αγων.(εντός, 2-3). Στον πίνακα των σκόρερ είναι και οι Ναχατζίμα και Ντάεμεν που ως γνωστό δεν συνεχίζουν πλέον στην ομάδα, συνεχίζοντας την καριέρα τους σε Αλκή και Ένωση αντίστοιχα.

Οι σκόρερ της ΑΕΚ

Πιντάδο	6
Μάτσι	5
Τζέισον	3
Τσάντο	3
Ντα Σίλβα	3
Πάλιτς	2
Μυτίδης	1
Ναχατζίμα	1
Ντάεμεν	1
Σεράν Πόλο	1
Παύλου	1
Καταλά	1
Αυτογκόλ	2
ΣΥΝΟΛΟ	**30**

Έξι γκολ μετρά ο Γκόργκα Πιντάδο, ο οποίος σκόραρε σε τρία ματς, δύο στο κάθε ένα από αυτά (Απόλλωνα, Πάφο, Ομόνοια).

Η βαθμολογική θέση στις 19 πρώτες αγωνιστικές

Σταθερά στην πρώτη τριάδα

Δεν είναι στα καλύτερά της το τελευταίο διάστημα η ΑΕΚ, με τις δύο συνεχόμενες απώλειες στο πρωτάθλημα – ήττα από Νέα Σαλαμίνα και ισοπαλία με Αγία Νάπα. Παρόλα αυτά, με την παρακαταθήκη που εξασφάλισε η ομάδα της Λάρνακας στις προηγούμενες αγωνιστικές, καταφέρνει να παραμένει στην πρώτη τριάδα του πρωταθλήματος. Το συγκρότημα του Μπεν Σιμόν μπαίνοντας με τρίποντο στο πρωτάθλημα, με τη νίκη 1-0 στην πρεμιέρα με την Αλκή, περιορίστηκε στην 6η θέση, αφού ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια, Ανόρθωση, Απόλλωνα και ΑΕΛ είχαν καλύτερη αναλογία τερμάτων. Από εκεί και πέρα, οι Λαρνακείς σκαρφάλωσαν στην πρώτη τριάδα και δεν έφυγαν από αυτή, ευρισκόμενη κυρίως στην 3η θέση. Σε κάποιες περιπτώσεις βρέθηκαν και στο δεύτερο σκαλοπάτι του βαθμολογικού πίνακα, ευνοημένη από αποτελέσματα των άλλων ομάδων, όμως τα δικά τους σκορ στις επόμενες αγωνιστικές την επανέφεραν και πάλι στην 3η θέση. Εκεί όπου φιγουράρουν μέχρι τώρα, έχοντας μάλιστα δημιουργήσει μία διαφορά ασφαλείας από την πέμπτη θέση, όπου βρίσκεται η Ομόνοια, δίνοντας το αίσθημα ότι έχουν «καπαρώσει» μία θέση στην πρώτη τετράδα, που εξάλλου ήταν και ο αρχικός στόχος της ομάδας της Λάρνακας.

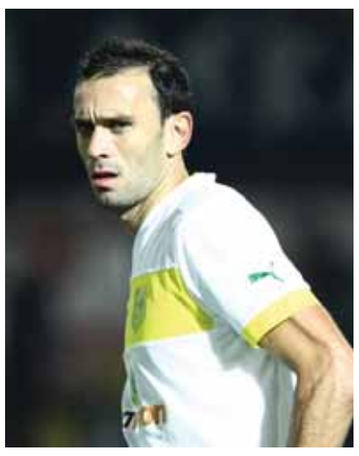

Μετά τον τραυματισμό του Τζέισον Δημητρίου, ο Νταβίντ Καταλά είναι ο μοναδικός που έχει το απόλυτο των λεπτών συμμετοχής.

Μόνο ο Καταλά το απόλυτο

Είναι πραγματικά επίτευγμα να φτάνεις στη 19η αγωνιστική του πρωταθλήματος και να μη χάνεις ούτε ένα λεπτό. Όταν τα καταφέρεις, αποδεικνύεται πόσο σημαντικός είσαι για την ομάδα στην οποία ανήκεις. Μία τέτοια περίπτωση είναι και ο Νταβίντ Καταλά, ο οποίος είναι ο μοναδικός ποδοσφαιριστής που δεν βγήκε στιγμή από τον αγωνιστικό χώρο στα παιχνίδια της ΑΕΚ. Φυσικά, μιλάμε μόνο για τον θεσμό του πρωταθλήματος, αφού στα παιχνίδια του κυπέλλου ο Μπεν Σιμόν στα παιχνίδια με Ομόνοια Αραδίππου και Ολυμπιακό πραγματοποίησε αρκετές αλλαγές για να ξεκουράσει βασικά στελέχη της ομάδας. Ο Ισπανός αμυντικός αποτελεί «ογκόλιθο» στο κέντρο της άμυνας και πάνω του στηρίζει πολλά ο Ισραηλινός τεχνικός. Ο 32χρονος αμυντικός που βρίσκεται στην ΑΕΚ από το περασμένο καλοκαίρι διατηρεί συμβόλαιο με τους κιτρινοπράσινους μέχρι το καλοκαίρι του 2014, ενώ στο συμβόλαιό του υπάρχει και επιλογή ανανέωσης, εφόσον κριθεί αναγκαίο από τους ιθύνοντες της ομάδας. Στη λίστα με τους παίκτες με το απόλυτο ήταν, μέχρι πρότινος, και ο Τζέισον Δημητρίου, όμως ο τραυματισμός του στο ματς με την Αγία Νάπα (19η αγωνιστική) και η αλλαγή του στο 41' του στερούν το δικαίωμα αυτό, αλλά και τη συμμετοχή στα υπόλοιπα παιχνίδια του πρωταθλήματος.

Ηρθαν τρεις για ν' αλλάξει η κατάσταση

Πόσο χρήσιμοι είναι για τον Απόλλωνα οι Καρντόσο, Σούρτου και Σολάρι

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Τελικά όχι μόνο έγιναν μεταγραφές, αλλά η διοίκηση φρόντισε να φέρει στην ομάδα τρεις πρωτοκλασάτους ποδοσφαιριστές που αναμένεται να βοηθήσουν στη συνέχεια. Η διοίκηση του Απόλλωνα σε συνεργασία με τον Νίκι Παπαβασιλείου, αφού πρώτα διέγνωσαν έλλειψη ποιότητας στο ρόστερ, προέβησαν στις απαραίτητες κινήσεις για να ενισχυθεί η ομάδα και να συνεχίσει έτσι το κυνήγι των διακρίσεων.

Ήδη με την παρουσία των Καρντόσο και του Σούρτου η εικόνα του συνόλου δείχνει πολύ πιο σουλουπωμένη, ενώ στον Απόλλωνα ευελπιστούν ότι η ένταξη του Εστεμπάν Σολάρι θα δώσει λύσεις στο πρόβλημα που παρατηρήθηκε και έχει να κάνει με την τελική προσπάθεια απέναντι στον αντίπαλο τερματοφύλακα.

Στον Απόλλωνα ευελπιστούν ότι ο Εστεμπάν Σολάρι θα αναδειχθεί μέσα στην ομάδα που θα τον περιβάλλει με αγάπη και σεβασμό

Κακά τα ψέματα, το τρίο των παικτών που αποκτήθηκε κατά τη μεταγραφική περίοδο του χειμώνα μόνο τυχαίο δεν μπορεί να είναι νοουμένου ότι οι νεοαποκτηθέντες είναι ποδοσφαιριστές με εμπειρία και πλούσιες παραστάσεις κατά τη διάρκεια της καριέρας τους.

Το σκεπτικό της απόφασης για να αποκτήσουν τους δύο Αργεντινούς και τον ένα Ρουμάνο περιλαμβάνει συγκεκριμένους λόγους που έχουν να κάνουν με τις αδυναμίες που έδειξε η ομάδα. Πίσω από την κάθε μεταγραφή υπάρχουν οι λόγοι που ο καθένας ξεχωριστά ήρθε να εργαστεί στη Λεμεσό. Η «Κ» αποκρυπτογραφεί την απόφαση απόκτησης και συνάμα «τοποθετεί» τους παίκτες στο πλάνο που εφαρμόζει ο προπονητής της ομάδας.

Εγιναν δύο οι Αμτανί

Μόλις πριν από δύο περίπου μήνες όλοι έλεγαν για την ικανότητα του Αμτανί να στηρίζει το σύνολο και να αναδεικνύεται ως απόλυτος ηγέτης του. Σ' ένα παιχνίδι με τον Ολυμπιακό ο αστράγαλός του γύρισε, με αποτέλεσμα ο Μαροκινός να βρεθεί στο κρεβάτι του πόνου και ο Απόλλωνας να στερείται τις υπηρεσίες του καλύτερου του παίκτη.

Η τεχνική ηγεσία ευελπιστούσε ότι οι παίκτες που βρίσκονται από πίσω θα μπορούν να αναπληρώσουν το κενό, χωρίς όμως αυτό να γίνει πραγματικότητα. Ο Σεμπαστιάν Σέτι δεν κατάφερε να αποδειχθεί ούτε στο ελάχιστο ο διάδοχος του Κιντέρος στον άξονα, ο Παρλόφ έδειξε ότι είναι απλώς μία καλή ρεζέρβα που δεν μπορεί όμως να δώσει κάτι το παραπάνω στον χώρο της μεσαίας γραμμής, ενώ ο 17χρονος Χάμπος Κυριάκου, αν και σπουδαίο ταλέντο, δεν θα μπορούσε να πάρει από τώρα την ετικέτα του ηγέτη.

Με αυτά και με αυτά, η ανάγκη απόκτησης ενός παίκτη που θα «δέσει» τις τρεις γραμμές ήταν επιτακτική. Εδώ και καιρό, η λύση εντοπίστηκε στο πρόσωπο του Οράσιο Καρντόσο, παίκτης τα χαρακτηριστικά του οποίου ταιριάζουν «γάντι» στο πλάνο του προπονητή.

Η ένταξη του 33χρονου Αργεντινού αναμένεται να δώσει λύσεις στη θέση του αμυντικού χαφ, απελευθερώνοντας έτσι τον Ρασίντ Αμτανί που έτσι και αλλιώς μπορεί να επιτεθεί μέσα από τον άξονα. Η τεχνική ηγεσία και γενικότερα ο κόσμος περιμένει πώς και πώς την επιστροφή του Μαροκινού θέλοντας έτσι να παρακολουθήσει τους Καρντόσο και Αμτανί να αγωνίζονται ως δίδυμο στον ανασταλτικό χώρο της μεσαίας γραμμής. Από κοινού είναι σίγουρο ότι θα διαμορφώσουν ένα πέρα για πέρα ισχυρό δίδυμο χαφ που θα κλείνει τους χώρους θα πιέζει συνεχώς τον αντίπαλο. Ταυτόχρονα, η παρουσία των δύο θα αφήσει τους μεσοεπιθετικούς να επικεντρωθούν στα καθήκοντά τους ενισχύοντας την επιθετική λειτουργία του Απόλλωνα.

Ήδη με την παρουσία των Καρντόσο (αριστερά) και Σούρτου (κέντρο) η εικόνα του συνόλου δείχνει πολύ πιο σουλουπωμένη, ενώ στον Απόλλωνα ευελπιστούν ότι η ένταξη του Εστεμπάν Σολάρι θα δώσει λύσεις στο πρόβλημα που παρατηρήθηκε και έχει να κάνει με την τελική προσπάθεια απέναντι στον αντίπαλο τερματοφύλακα.

Στήριγμα στην επίθεση

Ο μεσοεπιθετικός χώρος και κυρίως η επίθεση αποτελούν το μεγαλύτερο πρόβλημα στη μέχρι τώρα πορεία της ομάδας. Ο Νίκι Παπαβασιλείου διαπίστωσε ότι η ομάδα χρειάζεται οπωσδήποτε ένα ποδοσφαιριστή ο οποίος μπορεί να στηρίξει τον επιθετικό κορυφής (βλ. Γκαρσία και τώρα πια Σολάρι) και συνάμα να μπορεί υπό τις περιστάσεις να κινηθεί ως εξτρέμ σε ένα από τα δύο άκρα. Ο Σουάνς είναι μεν ένας φιλότιμος ποδοσφαιριστής ωστόσο ακόμη δεν κατάφερε να δώσει τα αναμενόμενα, ο Άλεξ Κωνσταντίνου είναι τεράστιο ταλέντο που όμως δεν μπορείς να στηριχτείς απόλυτα στη πλάτη του, ο Παπουλής κατά καιρούς παίζει σπουδαίο ποδόσφαιρο αλλά έχει και τα κάτω του, η διοίκηση και η τεχνική ηγεσία δεν είχαν άλλη διέξοδο από το να αυξήσουν τις επιλογές στον μεσοεπιθετικό χώρο.

Οι απαιτήσεις που είχαν οι αρμόδιοι ως προς τα χαρακτηριστικά του παίκτη εντοπίστηκαν στη Ρουμανία και τον Ρομέο Σούρτου. Ο Ρουμάνος, που έρχεται με τις καλύτερες συστάσεις είναι μια μονάδα η οποία μπορεί να βοηθήσει στην επίθεση κινούμενος περιμετρικά του «κουτιού» και παράλληλα να ψάχνει το γκολ είτε με σουτ είτε με διείσδυση. Δεν αποκλείεται, μάλιστα, σε αρκετές περιπτώσεις να τον δούμε να αγωνίζεται ακόμη και στην κορυφή της επίθεσης, καθότι είναι παίκτης που μπορεί να σκοράρει βάζοντας στην πλάτη του το αντίπαλο σέντερμπακ.

Ελπίδες για «νέο» Σολάρι

Η κίνηση απόκτησης του Τάνο Σολάρι ξένισε μερικούς, όχι όμως τους ιθύνοντες της ομάδας. Ο Απόλλωνας φάνηκε ότι δεν έχει τον παίκτη που θα μπορεί μ' ένα άγγιγμά του να στέλνει τη μπάλα στα δίχτυα. Το λάθος με το Ντάντι έγινε αποδεκτό, ο επιθετικός από το Πράσινο Ακρωτήρι αποχώρησε από την ομάδα και οι Λεμεσιανοί έσπευσαν να συμφωνήσουν με κάποιο παίκτη ο οποίος θα βρίσκεται στην κορυφή της επίθεσης είτε στο 4-4-2, είτε 4-2-3-1. Έτσι και αλλιώς στην ομάδα υπάρχει μόνο ένας καθαρός στράικερ, ο Ρομπέρτο Γκαρσία, ο οποίος όμως δεν μπορεί να είναι αρκετός για μια ομάδα που έχει στόχο τη διάκριση.

Τόσο ο Νίκι Παπαβασιλείου όσο και ο πρόεδρος Νίκος Κίρζης θεωρούν ότι ο πρώην παίκτης του ΑΠΟΕΛ θα δώσει λύση στο πρόβλημα γκολ που ταλαιπωρεί την ομάδα και γι' αυτό δεν δίστασαν λεπτό να καταθέσουν πρόταση συνεργασίας στον παίκτη. Μολονότι στα τελευταία στάδια της καριέρας του δεν ήταν ο γνωστός Σολάρι που θαύμασε όλη η ποδοσφαιρική Κύπρος, στον Απόλλωνα ευελπιστούν ότι ο Αργεντινός θα αναδειχθεί μέσα στην ομάδα που θα τον περιβάλλει με αγάπη και σεβασμό. Βοηθώντας τον στο ψυχολογικό κομμάτι και δείχνοντας εμπιστοσύνη στην αγωνιστική του αξία οι του Απόλλωνα θεωρούν ότι θα βγάλουν από τον παίκτη το καλύτερο δυνατό πρόσωπο που διαθέτει.

SP-08_SPOR 2/1/13 5:43 PM Page 8

Η δύναμη της εξέλιξης του «είδους»

Μπορεί η «τάξη του 2013» να μην έχει αλλάξει ριζικά όψη, ωστόσο κάτω απ' το δέρμα υπάρχει ουσιαστική διαφορά

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Το πανί που κρύβει τα συναρπαστικότερα τροχοφόρα στον κόσμο, αυτά που θέτουν κάθε χρόνο ψηλότερα τον πήχη της τεχνολογίας στην αυτοκίνηση, έχει επιτέλους τραβηχτεί. Οι ομάδες της Lotus, της McLaren και της Ferrari παρουσίασαν τις δικές τους βολίδες για το 2013 πριν από την τρανή ομάδα της Red Bull Racing (που θα το κάνει αργότερα σήμερα), με την κάθε μια να εύχεται ότι φέτος θα καταφέρει επιτέλους να αρπάξει από τα κέρατα τον «κόκκινο ταύρο» και να βάλει έτσι ένα τέλος στην τρίχρονη κυριαρχία της ομάδας του Milton Keynes.

Η σταθερότητα που έχουμε στους τεχνικούς κανονισμούς (έχουν περάσει πέντε χρονιά από την τελευταία ριζική αλλαγή) πάει να πει ότι οι ομάδες δεν βρίσκουν πια παράθυρο για σχεδιαστικές επαναστάσεις, με αποτέλεσμα να περιορίζονται στην εξέλιξη του «είδους». Το καλό έχει γίνει σταδιακά καλύτερο, το καλύτερο έφτασε σιγά-σιγά στο ιδανικό και το ιδανικό αγγίζει φέτος το τέλειο, μιας και οι σχεδιαστές-ιδιοφυΐες των ομάδων έχουν «δαμάσει» άλλη μία φόρμουλα της FIA και δεν βλέπουν την ώρα να έρθει το 2014, όταν θα έχουμε και πάλι ριζικές αλλαγές στους κανονισμούς, με τους εξακύλινδρους turbo κινητήρες των 1,6 λίτρων.

Το καλό έχει γίνει καλύτερο, το καλύτερο έφτασε σιγά-σιγά στο ιδανικό και το ιδανικό αγγίζει φέτος το τέλειο, μιας και οι ομάδες έχουν «δαμάσει» άλλη μία φόρμουλα της FIA

Θα έλεγα ότι βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα μία κόντρα μεταξύ δύο τύπων σε ένα φόρουμ τεχνολογίας της Formula 1, όπου ανταλλάζουν απόψεις αληθινοί ειδήμονες του θέματος (εγώ απλώς μπαίνω, διαβάζω και μαθαίνω) συζητώντας μεταξύ τους κατά πόσον η E21 της Lotus, που παρουσίασε τις προάλλες η βρετανική ομάδα, είναι καινούργιο μονοθέσιο ή απλώς το… περσινό με τα αυτοκόλλητα του 2013. Παρ' όλο που οι τεχνικές μου γνώσεις είναι μηδαμινές σε σχέση με τα κεφάλια που «κατοικούν» στο εν λόγω φόρουμ, έτεινα να συμφωνήσω με τον πρώτο (οι διαφορές από την E20 στην E21 είναι μικρές αλλά υπάρχουν), αλλά και να συμπαρασταθώ συγχρόνως στον δεύτερο, αφού μόνο με διδακτορικό στη μηχανολογία μπορεί κανείς να εντοπίσει πλέον και πρωτίστως να καταλάβει την έννοια των διαφορών στα μονοθέσια από τη μία χρονιά στην άλλη.

Πάνε οι μέρες που οι αλλαγές στο design έβγαζαν μάτι, εκτοξεύοντας τον ενθουσιασμό μας για τη νέα χρονιά στα ύψη. «Βάψτε τα όλα λευκά και θα δυσκολευτώ να ξεχωρίσω ποιο απ' όλα είναι το δικό μου», είχε πει θυμάμαι ο θρυλικός John Barnard, πρώην σχεδιαστής της McLaren και της Ferrari, λίγο πριν αποχωρίσει απηυδισμένος απ' την F1 το 2001. Δεν αποτελεί καθόλου έκπληξη που ο ίδιος (πατέρας του πρώτου chassis από ανθρακονήματα στην F1 και εμπνευστής του αυτόματου κιβωτίου ταχυτήτων με τους μοχλούς πίσω από το τιμόνι) την βρίσκει σήμερα σχεδιάζοντας –πανάκριβα– έπιπλα από ανθρακονήματα, αληθινά έργα τέχνης.

Εξίσου «ανούσια», ας μου επιτραπεί ο όρος, είναι σήμερα η Formula 1 από πλευράς κινητήρων, μιας και η παγιοποίηση που έχουμε –από το 2007– στην εξέλιξή τους, έχει σκοτώσει την ανάπτυξή τους, μαζί και την άλλοτε θεσπέσια διαφορετικότητα στη λαλιά τους. «Πόσο εύκολο είναι να ξεχωρίσεις με το αφτί τον δικό σας κινητήρα απ' αυτόν του ανταγωνισμού;», είχα προτήσει πριν από μερικά χρόνια στη Monza έναν τεχνικό της McLaren. Ο ίδιος χαμογέλασε, με αυτοσαρκαστικό ύφος, και απάντησε: «Δεν είναι δύσκολο όταν κυκλοφορείς τακτικά στο pit lane, αλλά καταλαβαίνω τι θέλεις να πεις». Ομολογώ πως μου είναι πιο εύκολο να ξεχωρίσω σε ένα βιβλίο τα μονοθέσια της Ferrari από το 1950 μέχρι το 2000 και να πω αυτομάτως από ποια χρονιά προέρχεται το καθένα, από το να ξεχωρίσω αυτά των 12 τελευταίων χρόνων. Αναφορικά με το τραγούδι των κινητήρων, θυμάμαι να στέκομαι, το 1995, λίγο πριν από την εκπληκτική στροφή Bridge στο Silverstone (πάει κι αυτή σήμερα!) και να αναγνωρίζω με το αφτί, πριν καν το μονοθέσιο ξεπροβάλει απ' τον λόφο, εάν αυτή που πλησίαζε ήταν μία Sauber-Ford ή μία Minardi-Ford, που έφεραν μιας μόλις γενιάς διαφορετικούς κινητήρες και μάλιστα του ίδιου εργοστασίου.

Η πικρή αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν θα ξαναδούν το φως κομψοτεχνήματα όπως η Lotus 49B του 1968, με τα πανύψηλα πτερύγια του Colin Chapman, η πανέμορφη Brabham BT46B του Gordon Murrey, με τον τεράστιο ανεμιστήρα στην ουρά, ή ακόμη η Tyrrell 019 του αείμνηστου Dr Harvey Postlethwaite, με το ανυψωμένο της ρύγχος, που όλοι νομίσαμε όταν πρωτοεμφανίστηκε, την 1η Απριλίου του 1990, ότι επρόκειτο (αλήθεια!) για πρωταπριλιάτικη φάρσα.

Η ουσία σήμερα είναι κρυμμένη στις λεπτομέρειες και τόσο ο Παναγιώτης Προδρόμου (επικεφαλής του τμήματος Αεροδυναμικής της πρωταθλήτριας Red Bull Racing) όσο και ο Παναγιώτης Αγαθαγγέλου (ανώτατος σύμβουλος αεροδυναμικής της Ferrari) μου ανέφεραν στο παρελθόν ότι αντλούν το δικό τους κίνητρο από τα μικρά, πλην όμως σημαντικά παραθυράκια που εντοπίζουν στο περίπλοκο βιβλίο των κανονισμών της FIA και τα οποία τους επιτρέπουν να πρωτοτυπήσουν και στην τελική να ξεκάνουν τον ανταγωνισμό.

Οι φετινές Ferrari F138, Red Bull RB9, McLaren MP4-28 και Lotus E21 φέρουν αρκετές αξιόλογες διαφορές γύρω και κάτω από το γνώριμό τους – και ακόμη πιο τελειοποιημένο– δέρμα. Για όσους τυχόν έχουν απογοητευτεί, ωστόσο, υπομονή μέχρι το 2014, όταν η Formula 1 θα αλλάξει αισθητά στην όψη αλλά και στη λαλιά.

Η Ferrari F138, με την οποία η Ferrari αναμένει να μπει δυνατά στο πρωτάθλημα από την αρχή.

Η McLaren θα θέλει να συνεχίσει από εκεί που έμεινε πέρσι, όταν κέρδισε τα δύο τελευταία GP.

Να μπει στην ελίτ των μεγάλων ομάδων εύχεται η Lotus με τη νέα E21.

Το επαναστατικό μονοθέσιο της Brabham γύρισε κεφάλια πριν από 35 χρόνια.

Ντέρμπι - οδηγός για δύο τίτλους

Η αναμέτρηση του Ολυμπιακού με τον ΠΑΟ θα αποτελέσει δείγμα γραφής για τη συνέχεια

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΛΑΒΑΝΗ**

Δύο τίτλοι, ένας επίσημος του Κυπέλλου και ένας άτυπος της κανονικής διάρκειας του πρωταθλήματος θα κριθούν με διαφορά έξι ημερών την ερχόμενη εβδομάδα από τον Ολυμπιακό και τον Παναθηναϊκό που έχουν διπλό προγραμματισμένο ραντεβού στο ΣΕΦ και στο Ελληνικό.

Το τελευταίο σημείο σύγκρισης για τη δυναμικότητα των «αιωνίων» αντιπάλων, δεν είναι άλλο από το ντέρμπι του ΟΑΚΑ (22/10), αλλά τότε κάθε συμπέρασμα ήταν πολύ πρόωρο (2η αγωνιστική) για την εικόνα των «πράσινων» και των «ερυθρόλευκων», ανεξαρτήτως αν ο μεγάλος κερδισμένος ήταν ο Ολυμπιακός που προερχόταν με κεκτημένη ταχύτητα από την περσινή περίοδο. Η ομοιογένεια ήταν το μεγαλύτερο ατού του Ολυμπιακού στο ντέρμπι του πρώτου γύρου και μ' αυτή στην αγωνιστική «πυξίδα» του, πορεύτηκε επιτυχημένα τους τρεις τελευταίους μήνες, ενώ αντίθετα ο Παναθηναϊκός αναζητεί την απαραίτητη ομοιογένεια, έχοντας προχωρήσει σε «λίφτινγκ». Ο Ολυμπιακός θα διατηρούσε σαφές αγωνιστικό και ψυχολογικό προβάδισμα έναντι του Παναθηναϊκού, αν είχε σταθεροποιήσει την απόδοση που παρουσίασε τον προηγούμενο Νοέμβριο και Δεκέμβριο, παρά την αναγκαστική αντικατάσταση του Ντόρσι από τον Πάουελ. Από την έναρξη της φάσης των «16» στην Ευρωλίγκα, η αμφισβήτηση αυξάνεται ολοένα και περισσότερο για τις σταθερές της ομάδας του Μπαρτζώκα. Μπορεί ο Πάουελ να μη «γέμισε» σε καμία περίπτωση τη ρακέτα του Ολυμπιακού και να συνέχισε να είναι ο αμυντικός «τρόμος» του προκατόχου του, αλλά οι «ερυθρόλευκοι» δεν έχουν άλλη εμφανή αιτία για τη δεδομένη κάμψη που παρουσιάζουν και μεταφράστηκε σε τρεις ευρωπαϊκές ήττες και μία ελληνική από τον ΠΑΟΚ. Η πρόσφατη απουσία του άτυχου Μάντζαρη είναι σημαντική για τον Ολυμπιακό, καθώς επρόκειτο για τον μοναδικό κλασικό πλέι μέικερ της ομάδας και τον παίκτη των ειδικών αμυντικών αποστολών. Ως «σκιά» του Διαμαντίδη, από την περσινή περίοδο, ο Μάντζαρης είχε σημαντική αποτελεσματικότητα, ενώ αντίθετα, η επιστροφή του Λο θα βοηθήσει τους γηπεδούχους, αναλόγως και με τον βαθμό ετοιμότητάς του.

Ο Ολυμπιακός είναι αήττητος στην έδρα του για τα ντέρμπι με τον Παναθηναϊκό, από τα πλέι οφ (2010-11), ενώ για την κανονική περίοδο του πρωταθλήματος, ηττήθηκε τελευταία φορά το 2007.

Η ήττα του πρώτου γύρου έφερε τον Παναθηναϊκό σε μειονεκτική θέση για τη διεκδίκηση της πρώτης θέσης και του πλεονεκτήματος έδρας στα πλέι οφ, αλλά έκτοτε οι «πράσινοι» προχώρησαν στην αλλαγή των 3/5 της βασικής πεντάδας τους. Μπανκς, Καπόνο και Γκιστ θα παίξουν για πρώτη φορά εναντίον του Ολυμπιακού, ενώ με μία και μοναδική εμπειρία από ντέρμπι των «αιωνίων», οι Πάνκο, Κίτσεν και Αρμστρονγκ αποτελούν παρελθόν. Η βελτίωση του Παναθηναϊκού είναι δεδομένη, όπως αποδείχτηκε από την ευρωπαϊκή πορεία του και τη σταθερότητα που απέκτησε στο ελληνικό πρωτάθλημα, αλλά το ρεαλιστικό μέτρημα των νέων δυνατοτήτων του, μπορεί να γίνει μόνο από το επικείμενο ντέρμπι στο ΣΕΦ και τον τελικό Κυπέλλου. Και οι τρεις νέοι παίκτες του «τριφυλλιού» είναι ποιοτικότεροι των προκατόχων τους, ενώ ταυτόχρονα έχουν σημαντικό χρόνο αγωνιστικής γνωριμίας 45 ημερών σε προπονήσεις και αγώνες. Είναι βέβαιο ότι στο ΣΕΦ, ο Παναθηναϊκός θα είναι πιο έτοιμος από το ντέρμπι του ΟΑΚΑ, ενώ θα ήταν πιο βολικό γι' αυτόν να υποδεχόταν τον Ολυμπιακό, μεθαύριο, παρά να είναι φιλοξενούμενος.

Τα δεδομένα, όμως, είναι διαφορετικά. Με τους Διαμαντίδη και Τσαρτσαρή να είναι οι μοναδικοί που έχουν στο «πετσί» τους την ατμόσφαιρα του ΣΕΦ, το νέο μοντέλο του Αργύρη Πεδουλάκη, θα δοκιμαστεί στην έδρα των πρωταθλητών Ελλάδας και Ευρώπης και θα στοχεύει στη νίκη, με διαφορά πέντε πόντων, ώστε να περάσει στην πρώτη θέση της βαθμολογίας.

Ολυμπιακός – Παναθηναϊκός

Δευτέρα, 19.00 (ΣΕΦ), 15η αγωνιστική

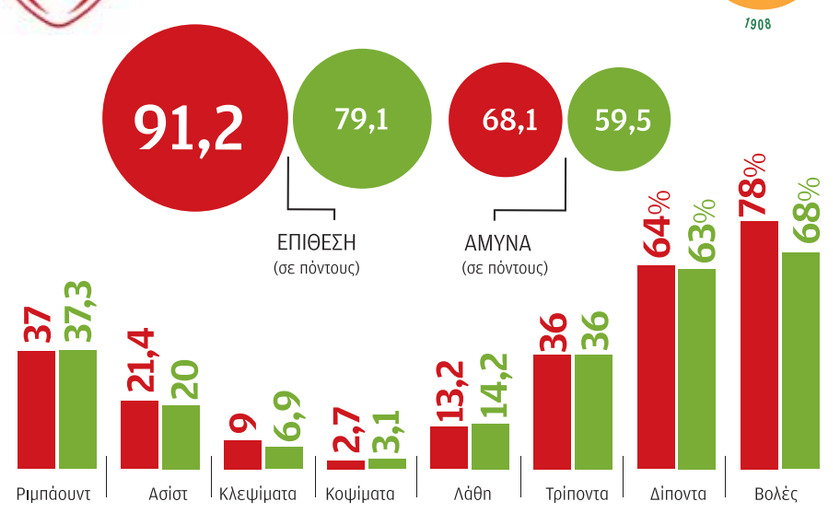

Ο Ολυμπιακός έχει την καλύτερη επίθεση του πρωταθλήματος και ο Παναθηναϊκός την καλύτερη άμυνα.

ΣΚΟΡΕΡ

Γιώργος Πρίντεζης	15,2	Δημήτρης Διαμαντίδης	10,5
Βασίλης Σπανούλης	10,5	Τζέισον Καπόνο	10,2
Κώστας Παπανικολάου	10,1	Τζέιμς Γκιστ	10

ΡΙΜΠΑΟΥΝΤ

Γιώργος Πρίντεζης	5	Στεφάν Λάσμε	5,9
Κώστας Παπανικολάου	4	Κώστας Τσαρτσαρής	4,9
Κάιλ Χάινς	3,8	Γιόνας Ματσιούλις	4,2

ΑΣΙΣΤ

Βασίλης Σπανούλης	5,3	Δημήτρης Διαμαντίδης	4,9
Κώστας Σλούκας	2,9	Βασίλης Ξανθόπουλος	2,8
Εΐ Σι Λο	2,7	Μάικ Μπράμος	2

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μία νίκη δεν έφερε την... άνοιξη για τον ΠΑΟΚ

Ο ΠΑΟΚ έδωσε νέο ενδιαφέρον στο πρωτάθλημα μπάσκετ με τη νίκη του επί του Ολυμπιακού, ειδικά ενόψει του ντέρμπι στο ΣΕΦ. Εκεί θα κριθεί η πρώτη θέση στην κανονική διάρκεια του πρωταθλήματος. Για τον ΠΑΟΚ και τους ανθρώπους που δουλεύουν εκεί, από τον πρόεδρο Μπάνε Πρέλεβιτς μέχρι τον τελευταίο υπάλληλο στην ιεραρχία της ΚΑΕ, αυτή η νίκη ήταν μια στιγμή χαράς και επιβεβαίωσης ότι όλη αυτή η προσπάθεια που γίνεται τους τελευταίους 18 μήνες αξίζει τον κόπο.

Ο Πρέλεβιτς, ρεαλιστής σε... εκνευριστικό σημείο για όσους δεν μπορούν να τον αντιληφθούν, υπογράμμισε πως «το ζητούμενο για μένα δεν είναι να κερδίσουμε τον Ολυμπιακό, αλλά τι θα φέρει μια τέτοια νίκη ή μια καλή πορεία. Προς το παρόν, δεν φέρνει τίποτα. Η αγωνία μου είναι να δούμε πόσος κόσμος θα έρθει στο επόμενο παιχνίδι, πώς τέτοιες νίκες ή οι καλές πορείες σε ένα πρωτάθλημα θα φέρουν νέα έσοδα. Δεν πρέπει κανείς να ξεχνάει ότι δίνουμε μάχη μήνα με το μήνα για να βιωσιμότητα της ΚΑΕ».

Ο ρεαλισμός με τον οποίο αντιμετωπίζει την κατάσταση στον ΠΑΟΚ ο Πρέλεβιτς, οι συνεργάτες του και κατ' επέκταση το αγωνιστικό τμήμα, είναι το υπ' αριθμόν 1 στοιχείο που βοήθησε στο συμμάζεμα των οικονομικών.

«Πρέπει να πληρώνουμε χρέη που έγιναν σε εποχές με πολύ χρήμα, ενώ είμαστε σε μια εποχή που υπάρχουν πολύ λιγότερα έσοδα. Τουλάχιστον σε αυτούς που οφείλουμε, επειδή ακριβώς τους δείχνουμε ότι γίνεται σωστή δουλειά, αντιλαμβάνονται την κατάσταση, ακόμα κι αν δεν είμαστε απολύτως τυπικοί στις ημερομηνίες», επεσήμανε ο πρόεδρος της ΚΑΕ.

Συνέπεια στο πλάνο

Η νίκη επί του Ολυμπιακού ήταν το επιστέγασμα του αγωνιστικού πλάνου που έχει εκπονηθεί από τον Σούλη Μαρκόπουλο και τη διοίκηση.

Είναι το σημάδι ότι ο «Δικέφαλος του Βορρά» βρίσκεται στον σωστό δρόμο, συνδυάζοντας πλέον με προσεκτικά βήματα την οικονομική εξυγίανση και το αγωνιστικό αποτέλεσμα. «Είδαμε στο παρελθόν ότι η φιλοσοφία του να φτιάξεις ομάδα για να φέρεις αποτελέσματα και να έχεις έσοδα απέτυχε παταγωδώς. Γι' αυτό αποφασίσαμε με τα προβλεπόμενα έσοδα (περίπου 300.000 ευρώ) να φτιάξουμε μια ομάδα και να προχωρήσουμε χωρίς να κοιτάμε αν θα έχει καλή ή κακή πορεία, γιατί ούτως ή άλλως αυτό δεν θα έφερνε έσοδα», είπε ο Πρέλεβιτς, προσθέτοντας πως «στόχος είναι να υπάρξει ιδιοκτήτης και μεγαλομέτοχος στην ΚΑΕ.

Ολοι στον ΠΑΟΚ λειτουργούν υπό ειδικές συνθήκες, όλοι. Οσοι είναι στη διοίκηση πρωτοδικείου δεν πληρώνονται, το κάνουν γιατί το θέλουν, οι παίκτες και οι υπάλληλοι δεν πληρώνονται στην ώρα τους, αλλά είναι εδώ, γιατί θέλουν να συμβάλουν στην οικονομική εξυγίανση, ώστε η ομάδα να γίνει ελκυστική σε έναν πιθανό ιδιοκτήτη».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΥΡΙΔΗΣ

Προσγειωμένος στη δύσκολη πραγματικότητα παραμένει ο πρόεδρος της ΚΑΕ, Μπάνε Πρέλεβιτς.

Ο ατζέντης που κουμαντάρει το ποδόσφαιρο

Ο Χόρχε Μέντες αντιπροσωπεύει κορυφαία ονόματα, κινεί τα νήματα μεταγραφών και θεωρείται πιο ισχυρός και από προέδρους ομάδων

Του **ΑΘΩ ΔΗΜΟΥΛΑ**

Η Καμίνια είναι μια περιοχή στον πορτογαλικό Βορρά, στα σύνορα με την Ισπανική Γαλικία. Εκεί, ένα βράδυ του 1996, σε ένα νυχτερινό κέντρο βρέθηκε ένας νεαρός Πορτογάλος τερματοφύλακας, ονόματι Νούνο Εσπίριτο Σάντο, που αγωνιζόταν εκείνη την εποχή στη γειτονική Βιτόρια Γκιμαράες. Ο Νούνο εκμυστηρεύτηκε στον ιδιοκτήτη του μαγαζιού ότι οι εχθρικές σχέσεις της ομάδας του με την Πόρτο εμπόδιζαν τη μεταγραφή που ο ίδιος προσπαθούσε να ολοκληρώσει. Ο ιδιοκτήτης τού πρότεινε να πάρει μεταγραφή σε έναν άλλο σύλλογο ως ενδιάμεσο σταθμό και από εκεί να πάει στην Πόρτο. Προσφέρθηκε, μάλιστα, να τον εξυπηρετήσει ο ίδιος, χρησιμοποιώντας κάποιες επαφές του με την ισπανική Ντεπορτίβο Λα Κορούνια. Ετσι κι έγινε. Ο Νούνο μεταγράφηκε στην Ντεπορτίβο και αργότερα κατέληξε, όπως ήθελε, στην Πόρτο. Και ο ιδιοκτήτης του μαγαζιού, πρώην ημιεπαγγελματίας ποδοσφαιριστής και DJ, ξεκίνησε μια καριέρα ως ατζέντης παικτών με αποτέλεσμα, 17 χρόνια αργότερα, ουσιαστικά να ελέγχει την παγκόσμια ποδοσφαιρική αγορά. Αυτήν τη στιγμή, μια απόφαση του 47χρονου Χόρχε Μέντες μπορεί να αλλάξει τον ποδοσφαιρικό χάρτη.

Μετά την ιστορία με τον Νούνο, ο Μέντες ίδρυσε το πρακτορείο Gestifute και, εκμεταλλευόμενος την τεράστια άνθηση που γνώριζε το πορτογαλικό ποδόσφαιρο, άρχισε να προσεγγίζει νεαρούς ποδοσφαιριστές και να βρίσκει ισχυρούς φίλους σε σημαντικές θέσεις, όπως τον Πίντο Ντα Κόστα, πρόεδρο της Πόρτο. Η ομάδα που το 2004 κατέκτησε το Τσάμπιονς Λιγκ είχε στελεχωθεί σε μεγάλο βαθμό με ποδοσφαιριστές του Μέντες. Αλλά δεν ήταν μόνο οι παίκτες. Ο Μέντες ήταν (και είναι ακόμα) ο ατζέντης του προπονητή εκείνης της ομάδας, του Ζοζέ Μουρίνιο. Και όταν ο Πορτογάλος τεχνικός έφυγε για την Τσέλσι, αποτέλεσε τη γέφυρα επικοινωνίας ανάμεσα στον Αμπράμοβιτς και τον Μέντες. Ετσι, εκτός από τον ίδιο τον Μουρίνιο, μεταγράφηκαν στο Στάμφορντ Μπριτζ οι Φερέιρα, Καρβάλιο, Τιάγκο, Μαvis και Ιλάριο, όλοι πελάτες του Μέντες. Αλλά και στη μετά Μουρίνιο εποχή, μέσω του Μέντες βρέθηκε στην Τσέλσι ο Σκολάρι, αλλά και οι Ντέκο και Μποσίνγκουα.

Κριστιάνο Ρονάλντο

Ανχελ Ντι Μαρία

Πέπε

Ζοζέ Μουρίνιο

Στη Ρεάλ υπάρχει πλέον μια μικρή αποικία δικών του παικτών που αγωνίζονται υπό τις οδηγίες του δικού του προπονητή.

Γνωρίζοντας τον Ρονάλντο

Εν τω μεταξύ, γύρω στο 2003, ο Μέντες είχε καταφέρει να προσεγγίσει έναν νεαρό Πορτογάλο από τη Σπόρτινγκ Λισαβώνας, τον 17χρονο τότε Κριστιάνο Ρονάλντο. Αν και ο Βενγκέρ τον είχε εντοπίσει και τον ήθελε στην Αρσεναλ, με κινήσεις του Μέντες ενεπλάκη στο παιχνίδι και η Γιουνάιτεντ, η οποία απέκτησε τελικά τον ποδοσφαιριστή με τα διπλάσια χρήματα από όσα προσέφερε η Αρσεναλ. Η επιτυχία αυτή άνοιξε το δρόμο στον Μέντες για επόμενες συμφωνίες με την ομάδα του Φέργκιουσον. Ετσι, κατέληξαν στο Μάντσεστερ οι Νάνι και Αντερσον, αλλά και ο εντελώς άσημος Μπεμπέ, που ουσιαστικά δεν έπαιξε ποτέ στην ομάδα. Για χάρη του, η Γιουνάιτεντ έδωσε 9 εκατ. ευρώ, αν και, όπως παραδέχτηκε αργότερα ο Φέργκιουσον, δεν τον είχε δει ποτέ να αγωνίζεται. Οι συστάσεις του Μέντες και του Κάρλος Κέϊρός, του Πορτογάλου πρώην συνεργάτη του σερ Αλεξ, ήταν αρκετές.

Μπορεί τα χρήματα του Μπεμπέ να ήταν πεταμένα, αλλά αυτό το κάτι παραπάνω που πλήρωσαν για τον Κριστιάνο δεν τους βγήκε σε κακό, καθώς έξι χρόνια αργότερα η Ρεάλ έδωσε γι' αυτόν 94 εκατ. ευρώ, με το 10% του ποσού να αναλογεί στην Gestifute. Με την ταυτόχρονη έλευση των Ρονάλντο και Μουρίνιο στη Ρεάλ, ο Μέντες βρήκε ένα καινούργιο πεδίο δράσης. Στη «βασίλισσα» υπάρχει πλέον μια μικρή αποικία δικών του παικτών (Ρονάλντο, Πέπε, Καρβάλιο, Ντι Μαρία, Κοεντράο) που αγωνίζονται υπό τις οδηγίες του δικού του προπονητή. Και όλα αυτά, στην πλουσιότερη ομάδα του κόσμου, η οποία για όγδοη συνεχόμενη χρονιά βρέθηκε στην κορυφή της λίστας της Deloitte, με έσοδα της τάξης των 513 εκατ. ευρώ, αν και απέχει από την κορυφή της Ευρώπης για 11 χρόνια (τελευταία φορά κατέκτησε το Τσάμπιονς Λιγκ το 2002). Πιθανόν φέτος να είναι η τελευταία ευκαιρία να τα καταφέρει με τον Μουρίνιο στον πάγκο, καθώς, όπως φημολογείται, ο Πορτογάλος τεχνικός θα φύγει από τη Μαδρίτη το καλοκαίρι. Και πού θα πάει; Μήπως στην Παρί;

Καλές σχέσεις με Παρίσι

Ο Χόρχε Μέντες έχει αναπτύξει ένα καινούργιο δίκτυο καλών σχέσεων με την ομάδα του Παρισιού. Η «επαφή» του εκεί είναι ο τεχνικός διευθυντής της ομάδας, ο Βραζιλιάνος Λεονάρντο, που μεσολάβησε ώστε να ολοκληρωθεί το καλοκαίρι η μεταγραφή του Τιάγκο Σίλβα (πελάτης του Μέντες) στην ομάδα. Οι βαθύπλουτοι Αραβες ιδιοκτήτες της Παρί θέλουν να δουν την ομάδα τους στην κορυφή και, για να τα καταφέρουν, θα χρειαστούν τη βοήθεια του Μέντες. Είτε για να πλησιάσουν τον Μουρίνιο και τον Ρονάλντο είτε για κάποιον άλλο πελάτη του (π.χ. τον Φαλκάο). Ο Κολομβιανός επιθετικός της Ατλέτικο αναμένεται το καλοκαίρι να φύγει από τη Μαδρίτη και η ομάδα που θα επιλέξει θα ανέβει αυτόματα ένα επίπεδο.
Αυτή είναι, εξάλλου, η τακτική του Μέντες. Δεν τον ενδιαφέρει να πουλήσει έναν παίκτη και να πάρει ένα καλό ποσοστό. Αλλωστε, η Gestifute έχει κέρδος πάνω από 200 εκατ. ευρώ το χρόνο. Τον ενδιαφέρει να συνεχίσει να εξελίσσεται και να ισχυροποιείται. Να φτιάχνει μικρές εστίες συνεργασίας, ώστε οι πελάτες του να διατηρούνται σε υψηλό επίπεδο και να ανεβάζουν τις μετοχές τους. Είναι καλός επιχειρηματίας, ξέρει από ποδόσφαιρο και έχει καταφέρει να μετράει η γνώμη του. Πολλές φορές έχει κατηγορηθεί ότι τα ποσοστά που παίρνει και ο τρόπος που κινείται είναι στο όριο της νομιμότητας, χωρίς όμως τίποτα να έχει αποδειχτεί εις βάρος του. Το βέβαιο είναι ότι αυτός ο άνθρωπος που βρίσκεται πίσω από τη βιτρίνα είναι πιο καθοριστικός για την επόμενη μέρα του ποδοσφαίρου από οποιονδήποτε παίκτη ή προπονητή, πιο ισχυρός από κάθε παράγοντα ή ιδιοκτήτη ομάδας.

Πολλά τα ερωτήματα για ντόπινγκ στα γήπεδα

Μήπως το ποδόσφαιρο κρύβει το πρόβλημα κάτω από το χαλί;

Με την παραδοχή ενοχής του Λανς Αρμστρονγκ, η ποδηλασία δέχθηκε ένα καίριο χτύπημα στο κύρος και την αξιοπιστία της. Αντίστοιχο με εκείνο που δέχθηκε ο στίβος προ 10ετίας, με τη δακρυσμένη ομολογία της Μάριον Τζόουνς περί χρήσης απαγορευμένων ουσιών και των εργαστηρίων της BALCO.

Στο ποδόσφαιρο δεν έχει σημειωθεί ακόμη κανένα περιστατικό γενικευμένης χρήσης ή συστήματος Ντόπινγκ παρά μόνον σποραδικές φήμες αλλά και μαρτυρίες ορισμένων ποδοσφαιριστών που ανέφεραν πως γιατροί των εκάστοτε ομάδων χορηγούσαν ουσίες αμφιβόλου προέλευσης.

Παρά το γεγονός πως ο WADA έκανε γνωστή τη νέα λίστα απαγορευμένων ουσιών, η UEFA τόνισε πως δεν θα υπάρξει καμία νέα διαφοροποίηση. Μήπως το ποδόσφαιρο κρύβει το πρόβλημα κάτω από το χαλί; Ο Λανς Αρμστρονγκ, στην ερώτηση «μπορεί ένας αθλητής να κατακτήσει συνεχόμενες φορές τον Γύρο της Γαλλίας χωρίς τη βοήθεια απαγορευμένων ουσιών;» απάντησε λακωνικά πως «όχι».

Συνεπώς, είναι φυσικά δυνατό για ποδοσφαιριστές να δίνουν 50, 60 και μερικές φορές 70 αγώνες υψηλών απαιτήσεων σε 9 μήνες που διαρκεί η αγωνιστική περίοδος; Πόσω μάλλον και σε χρονιές στις οποίες διεξάγονται διεθνείς διοργανώσεις και επιμηκύνεται η ποδοσφαιρική περίοδος. Την περίοδο που ο Λανς Αρμστρονγκ διέπρεπε στους ποδηλατικούς αγώνες, ο Αργεντινός αμυντικός Ματίας Αλμέιδα αγωνιζόταν στην ιταλική Πάρμα. Αναφερόμενος σε εκείνη την εποχή (2000-2002) μέσω της αυτοβιογραφίας του, ο βετεράνος αμυντικός μέσος είπε το εξής: «Οταν έπαιζα στην Πάρμα, μας έδιναν να πιούμε κάτι. Αυτό το κάτι, έλεγαν πως είναι ένα κοκτέιλ βιταμινών, ωστόσο πριν μπω στον αγωνιστικό χώρο πηδούσα τόσο ψηλά ώστε να φτάνω την οροφή των αποδυτηρίων».

Την ίδια εποχή, είχε κυκλοφορήσει και ένα βίντεο που εμφάνιζε Ιταλούς αστέρες του ποδοσφαίρου σε ιατρικά κρεβάτια να υποβάλλονται σε ενδοφλέβιες ενέσεις. Το 2004, ο Αρσέν Βενγκέρ είχε δηλώσει πως κάποιοι ποδοσφαιριστές που μεταγράφηκαν στην Αρσεναλ από άλλες ομάδες, είχαν ασυνήθιστα υψηλά επίπεδα ερυθρών αιμοσφαιρίων. Τα υψηλά επίπεδα ερυθρών αιμοσφαιρίων μαρτυρούν τη χρήση ερυθροποιητίνης. Ο πρώην ποδοσφαιριστής της Μαρσέιγ, Ζαν Ζακ Εντελί ανέφερε στην αυτοβιογραφία του, πως το 1993 ο ίδιος και οι συμπαίκτες του είχαν υποβληθεί σε ενέσεις αγνώστων λοιπών στοιχείων με την UEFA να μην ερευνά τίποτα για την υπόθεση.

Στο ποδόσφαιρο δεν έχει σημειωθεί ακόμη κανένα περιστατικό γενικευμένης χρήσης ή συστήματος ντόπινγκ παρά μόνον σποραδικές φήμες αλλά και μαρτυρίες ορισμένων ποδοσφαιριστών.

Είναι φυσικά δυνατό για ποδοσφαιριστές να δίνουν 50, 60 και μερικές φορές 70 αγώνες υψηλών απαιτήσεων σε 9 μήνες που διαρκεί η αγωνιστική περίοδος;

Ο πρόεδρος της FIFA, Σεπ Μπλάτερ είχε δηλώσει πως «δεν είναι αρμοδιότητά μας» η αναδρομική τιμωρία σε φημολογούμενη χρήση απαγορευμένων ουσιών. Το 2010, πριν από τον αγώνα Τσέλσι-Ιντερ για τους «16» του Τσάμπιονς Λιγκ ο τερματοφύλακας των Λονδρέζων Πετρ Τσεχ πάλευε με τον χρόνο για να προλάβει την αναμέτρηση λόγω τραυματισμού. Ως προπονητής της Ιντερ, ο Μουρίνιο ανέφερε στη συνέντευξη Τύπου πως «είμαι σίγουρος πως ο γιατρός της Τσέλσι θα κάνει το θαύμα του». Ο Πορτογάλος, έκλεισε το μάτι του κάνοντας παράλληλα ένα νεύμα, αφήνοντας σαφέστατους υπαινιγμούς για τη διαδικασία, χωρίς όμως ποτέ να κληθεί για περαιτέρω εξηγήσεις.

Επί της ουσίας, παραδεχόταν πως υπήρχε τρόπος να νικηθεί η φυσική χρονική διάρκεια ίασης που απαιτείτο. Αντίστοιχες φήμες ακολουθούσαν και την εθνική Γαλλίας του 1998 που κατέκτησε το Παγκόσμιο Κύπελλο, με τον αρχηγό Ντιντιέ Ντεσάμπ να εμφανίζει -και εκείνος- υψηλά επίπεδα ερυθρών αιμοσφαιρίων. Ακόμη και ο παγκόσμιας κλάσης ποδοσφαιριστής Ζινεντίν Ζιντάν είχε εμφανιστεί θετικός σε χρήση κρεατίνης την περίοδο που αγωνιζόταν στο Τορίνο και τη Γιουβέντους. Ο γιατρός της «μεγάλης κυρίας» Ρικάρντο Αγκρικόλα, όπως αποδείχθηκε σε ιταλικό δικαστήριο, χορηγούσε ισχυρή φαρμακευτική αγωγή σε ποδοσφαιριστές που δεν τη χρειάζονταν. Στα εργαστήρια της ομάδας, βρέθηκαν 281 φαρμακευτικές ουσίες, όχι όλες παράνομες, αλλά ως αποτέλεσμα παρουσιαζόταν η αισθητή βελτίωση των αθλητικών δυνατοτήτων.

Το ερώτημα που γεννάται, είναι η ισχύς των τεστ κατά του ντόπινγκ όταν αυτά πραγματοποιούνται. Για παραπάνω από 10 χρόνια, ο Λανς Αρμστρονγκ υποβλήθηκε σε δεκάδες εξετάσεις κατά του ντόπινγκ και όλες εμφανίστηκαν «καθαρές». Η αξία τους όπως αποδείχθηκε; Μηδενική…

Πληθαίνουν οι φωνές για συγχώνευση πρωταθλημάτων

Ευρωπαϊκές χώρες μελετούν να ενώσουν τις Λίγκες τους

Οι μέρες που σύλλογοι όπως ο Παναθηναϊκός, η Μπριζ, η Σέλτικ, η Μάλμε και η Στεάουα Βουκουρεστίου κατάφερναν να φθάσουν στα τελικά του Τσάμπιονς Λίγκ μοιάζουν να έχουν περάσει ανεπιστρεπτί. Ακόμη και ομάδες όπως ο Αγιαξ και η Μπενφίκα, με διαχρονικές επιτυχίες, αδυνατούν να ανταγωνιστούν ομάδες από την Αγγλία, την Ισπανία, την Ιταλία ή τη Γερμανία.

Ούσες απογοητευμένες από το χάσμα που συνεχώς αυξάνεται, υπάρχουν πολλές χώρες που ασχολούνται με την ιδέα συγχώνευσης εθνικών πρωταθλημάτων ούτως ώστε να καταφέρουν να εξασφαλίσουν υψηλότερες χορηγίες και αυξημένα τηλεοπτικά συμβόλαια. Ηδη υπάρχουν φήμες που αναφέρουν τις σκέψεις περί μιας ενιαίας τσεχικής και σλοβακικής λίγκας, βελγικής και ολλανδικής, βαλκανικής, με τις σκωτσέζικες Σέλτικ και Ρέιντζερς να έχουν εκφράσει ανοιχτά την επιθυμία ένταξης στο αγγλικό πρωτάθλημα. Ολες οι προτάσεις που είχαν παρουσιαστεί, απορρίφθηκαν εξαρχής από τον πρόεδρο της FIFA, Σεπ Μπλάτερ, ο οποίος ανέφερε την περασμένη Κυριακή στην Αγία Πετρούπολη: «Είναι αδύνατο. Είναι ενάντια στις αρχές της ομοσπονδίας, συνεπώς αποκλείεται να πραγματοποιηθεί».

Τον προηγούμενο μήνα (όπως είχε γράψει η «Κ»), 8 ομάδες του ρωσικού πρωταθλήματος παρουσίασαν ένα πλάνο απόσπασης από το πρωτάθλημα, εντασσόμενες σε ένα νέο πολυεθνές όπου θα συμμετείχαν και ομάδες από την Ουκρανία, την Αρμενία και τη Λευκορωσία. Πανομοιότυπο πλάνο είχαν παρουσιάσει και ομάδες από χώρες όπως η Βοσνία, η ΠΓΔΜ, το Μαυροβούνιο, η Σλοβενία, η Ουγγαρία, η Κροατία, η Σερβία και η Βουλγαρία το 2011, ωστόσο οι ενέργειες έχουν περιοριστεί εν αναμονή της απόφασης για έγκριση από την UEFA.

Προ 10ετίας, η UEFA είχε απορρίψει την πρόταση για «Ατλαντική λίγκα» με συμμετοχή ομάδων των Πορτογαλίας, Σκωτίας, Σουηδίας, Δανίας, Βελγίου και Ολλανδίας, προειδοποιώντας πως οι νικητές δεν θα είχαν δικαίωμα συμμετοχής στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Εκπρόσωπος του σωματείου ευρωπαϊκών συλλόγων ανέφερε πως υπάρχουν αρκετές ομάδες που το έχουν ζητήσει και όλα τα δεδομένα θα μελετηθούν, αλλά όχι πριν από το 2015. Παρά τις φωνές αρκετών χωρών για ποδοσφαιρική ένωση, υπάρχουν υπέρμαχοι των εθνικών πρωταθλημάτων όπως ο γενικός γραμματέας των επαγγελματιών ποδοσφαιριστών, Θίο βαν Σέγκελεν, ο οποίος τόνισε πως «το ποδόσφαιρο έχει την κουλτούρα του από χώρα σε χώρα, και είμαι κάθετα εναντίον σκέψεων περί συγχώνευσης».

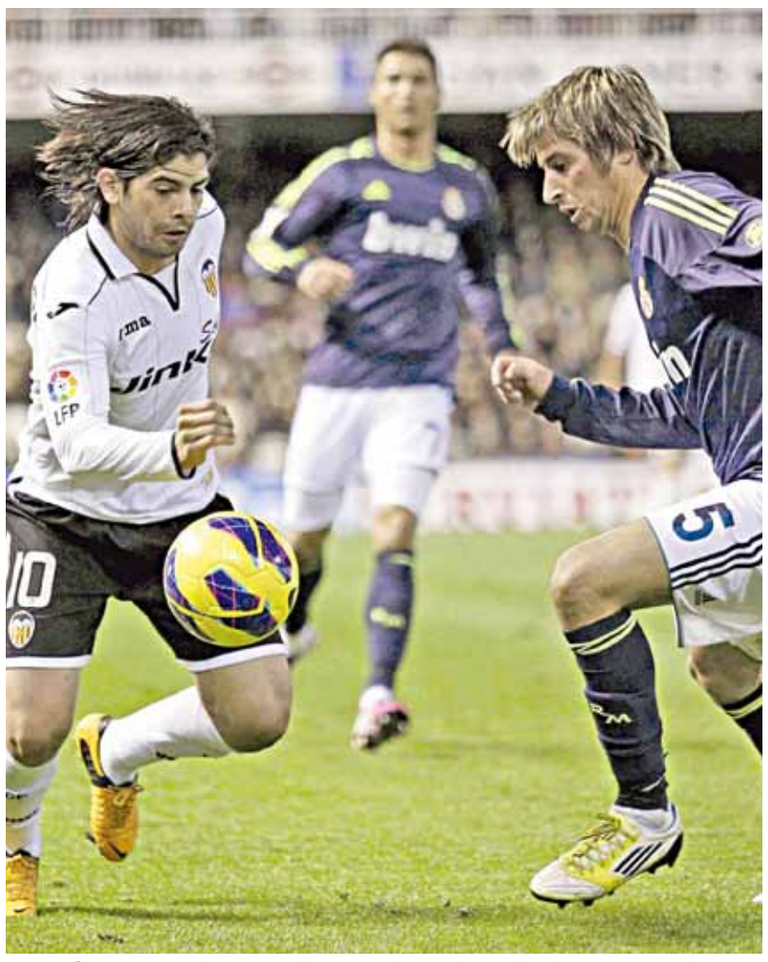

Τα μεγάλα ευρωπαϊκά πρωταθλήματα ανοίγουν κάθε χρόνο όλο και πιο πολύ την «ψαλίδα» από τα υπόλοιπα, τα οποία συρρικνώνονται και παρακμάζουν.

Απορρίπτει τα αιτήματα η FIFA – Προ 10ετίας, η UEFA είχε απορρίψει και την πρόταση για δημιουργία «Ατλαντικής λίγκας»

Σε αντίστοιχο μήκος κύματος ήταν και οι δηλώσεις του προέδρου της ελβετικής Βασιλείας περί ένωσης με το αυστριακό.

THE GUARDIAN

SP-10_SPOR 2/1/13 5:44 PM Page 10

Σε φουλ δράση οι τοπ αθλητές του στίβου

Κυριάκος Ιωάννου και Κώστας Σταθελάκος προπονούνται στον Αγιο Κοσμά, Απόστολος Παρέλλης και Ελένη Αρτυματά στο ΓΣΠ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Σε εγρήγορση βρίσκονται οι αθλητές του στίβου, που προπονούνται εντατικά ενόψει των υποχρεώσεων της Κύπρου το 2013 στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα, τους Μεσογειακούς Αγώνες, το Ευρωπαϊκό Κύπελλο και τους ΑΜΚΕ. Γενικότερα, πρόβλημα για τους αθλητές μας είναι το οικονομικό, αφού οι μειώσεις στους προϋπολογισμούς και οι καθυστερήσεις στις πληρωμές δημιουργούν σημαντικά προβλήματα στο όλο οικοδόμημα του κυπριακού στίβου.

Μετά την εγχείρηση στους κοιλιακούς τον Οκτώβριο, ο Ιωάννου ξεκίνησε φουλ προπονήσεις μόλις την περασμένη εβδομάδα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Προβληματισμός λόγω Αγίου Κοσμά

Ο Κυριάκος Ιωάννου προπονείται αυτή την περίοδο υπό τις οδηγίες του Δημήτρη Ευθυμίου στις εγκαταστάσεις του Αγίου Κοσμά στην Αθήνα. Τα πολλά προβλήματα και οι συνθήκες εγκατάλειψης που επικρατούν στο πάλαι ποτέ στολίδι του ελληνικού στίβου, προβληματίζουν τον Κύπριο άλτη, που σκέφτεται την επιστροφή στο νησί. Προς το παρόν ο Ιωάννου την «βγάζει» στο κλειστό των εγκαταστάσεων, όμως όταν έρθει η ώρα να μετακινηθεί στο ανοικτό, θα χρειαστεί να πάρει αποφάσεις.

Όσον αφορά το αγωνιστικό κομμάτι, ο Κυριάκος Ιωάννου άρχισε φουλ προπονήσεις μόλις την περασμένη εβδομάδα, μετά την εγχείρηση που έκανε τον Οκτώβριο στους κοιλιακούς. Ο ίδιος λέει πως νιώθει πολύ καλά και ελπίδα όλων είναι να έχει ξεπεράσει μια και καλή το πρόβλημα στην κοιλιακή χώρα και να μπορέσει να συγκεντρωθεί στους κρίσιμους φετινούς αγώνες.

Ο ίδιος έχει βάλει δύο μεγάλους στόχους για το 2013. Την κατάκτηση του τρίτου συνεχόμενου χρυσού στο ύψος σε Μεσογειακούς Αγώνες, στη Μερσίνα της Τουρκίας τον Ιούνιο, και τη διάκριση στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Μόσχας τον Αύγουστο. Στον κλειστό στίβο δεν πρόκειται να αγωνιστεί, αλλά θα ξεκινήσει με τον ανοικτό, με τους ΑΜΚΕ στο Λουξεμβούργο και το Ευρωπαϊκό Κύπελλο στη Λιθουανία να βρίσκονται επίσης στο καλεντάρι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΕΛΛΗΣ

Πήγε Μόναχο για εξετάσεις

Η θλάση στη γάμπα από την οποία υποφέρει ο Απόστολος Παρέλλης δεν είναι κάτι σοβαρό, όμως χρειάστηκε να αφήσει για λίγα 24ωρα τις προπονήσεις του και να μεταβεί στο Μόναχο της Γερμανίας πριν από μερικές μέρες για να εξεταστεί. Ο Κύπριος δισκοβόλος δεν μπόρεσε να δώσει τελευταίως το 100% στις προπονήσεις, έτσι μετέβη στη βαυαρική πρωτεύουσα για να εξεταστεί σε ειδικό ιατρικό κέντρο. Πάντως τα νέα είναι καλά, αφού το πρόβλημα δεν δείχνει να είναι κάτι σοβαρό.

Η εξαιρετική παρουσία στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου (για επτά μόλις εκατοστά έχασε την πρόκριση για τον τελικό της δισκοβολίας) και οι υψηλοί στόχοι για το 2013 έφεραν τον Απόστολο Παρέλλη να μετακομίζει στη Λευκωσία, για να είναι κοντά στο ΓΣΠ όπου προπονείται αλλά και στο πανεπιστήμιό του. Ο ίδιος θέλει να ολοκληρώσει τις σπουδές του μέχρι τον Μάρτιο, για να μπορέσει ακολούθως να επικεντρωθεί αποκλειστικά στους αγώνες του.

Για φέτος ο Παρέλλης επιζητεί να ξανασπάσει το παγκύπριο ρεκόρ στη δισκοβολία (κάτι που πέτυχε το 2012 με βολή στα 65,26 μ.), να μπει στον τελικό στους Μεσογειακούς και να έχει καλή παρουσία στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Μόσχας. Επίσης θα αγωνιστεί στους ΑΜΚΕ και στο Ευρωπαϊκό Κύπελλο.

Ο Παρέλλης μετακόμισε στη Λευκωσία για να είναι κοντά στο ΓΣΠ και στο πανεπιστήμιό του.

Η Αρτυματά έχει βάλει στο μάτι τη διάκριση στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Μόσχας και στους Μεσογειακούς της Μερσίνας.

Ο Σταθελάκος αυτή την περίοδο βρίσκεται στο ψάξιμο για προπονητή.

ΕΛΕΝΗ ΑΡΤΥΜΑΤΑ

Στο ΓΣΠ χωρίς κανένα πρόβλημα

Τις προπονήσεις της στο ΓΣΠ συνεχίζει η Ελένη Αρτυματά. Η Παραλιμνίτισσα σπρίντερ των 100 μ. και 200 μ. γυμνάζεται υπό τις οδηγίες του Αντώνη Γιαννουλάκη, χωρίς να αντιμετωπίζει κανένα πρόβλημα τραυματισμού, μετά τις περιπέτειες που πέρασε το 2011. Η 26χρονη αθλήτρια, μετά την πρόκρισή της στα ημιτελικά των 200 μ. στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, συνεχίζει να θέτει υψηλούς στόχους. Για το 2013 έχει το μάτι της στραμμένο στη διάκριση στους Μεσογειακούς Αγώνες της Μερσίνας και στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Μόσχας. Ο ανταγωνισμός στους Μεσογειακούς είναι υψηλός, όμως η Αρτυματά έχει όλες τις δυνατότητες να μπει στον τελικό, ενώ η πρόκριση στον τελικό του Βερολίνου το 2009 και η καλή παρουσία στο Λονδίνο το 2012 φέρνουν αισιοδοξία για το επερχόμενο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΘΕΛΑΚΟΣ

Επέστρεψε μετά την εγχείρηση

Ο Κώστας Σταθελάκος πέρασε δύσκολες στιγμές τους τελευταίους μήνες, αφού υποβλήθηκε σε εγχείρηση στον ώμο τον περασμένο Σεπτέμβριο. Ο Ελλαδίτης σφυροβόλος, που αγωνίζεται από το 2012 με τα χρώματα της Κύπρου, κατάφερε να ξεκινήσει προπονήσεις μόλις τον τελευταίο μήνα. Σήμερα γυμνάζεται σε κανονικούς ρυθμούς, με βάση του τον Άγιο Κοσμά στην Αθήνα. Το άσχημο για τον Σταθελάκο είναι πως αυτή την περίοδο προπονείται χωρίς τη στήριξη προπονητή, με τον ίδιο να είναι στο ψάξιμο για νέο κόουτς.

Από τη στιγμή που φαίνεται να ξεπερνά το πρόβλημα στον ώμο, ο 25χρονος θα ετοιμαστεί για τη σεζόν του 2013, στοχεύοντας στο χρυσό στους ΑΜΚΕ και σε διάκριση στους Μεσογειακούς. Με καλές βολές (το ατομικό του ρεκόρ είναι 74,38 μ. από το 2011) θα μπορέσει να πάρει και την πρόκριση για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.

Οι υπόλοιπες ελπίδες μας

Η Νίνα Σερμπέζοβα έλαβε πρόσφατα την έγκριση της IAAF και πλέον θα αγωνίζεται για την Κύπρο.

Πέρα από τους τέσσερεις αθλητές του στίβου που αγωνίστηκαν στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, άλλοι πέντε αθλητές βρίσκονται σε καλό επίπεδο και προσδοκούν σε διάκριση στους αγώνες του 2013.
Η Νίνα Σερμπέζοβα, αφού πήρε κυπριακό διαβατήριο, έλαβε πρόσφατα και την έγκριση της IAAF και πλέον θα αγωνίζεται για την Κύπρο. Η 31χρονη από τη Βουλγαρία έχει ατομική επίδοση στο τριπλούν τα 14,03 μ., που πέτυχε το 2012, ένα όριο που είναι ικανό να της δώσει πρόκριση στους πανευρωπαϊκούς.
Σε πολύ καλή κατάσταση βρίσκεται η Νεκταρία Παναγή στο μήκος. Η 23χρονη αθλήτρια, που προπονείται υπό τις οδηγίες του Γιώργου Σκέντερ στο ΓΣΠ, έκανε το 2012 άλμα στα 6,56 μ., μια επίδοση που μπορεί να την φέρει στα μετάλλια στους Μεσογειακούς Αγώνες.
Η Ραμόνα Παπαϊωάννου, αθλήτρια των 100 μ. και 200 μ., γυμνάζεται στο ΓΣΠ με τον Αντώνη Γιαννουλάκη και την Ελένη Αρτυματά και δείχνει πολύ βελτιωμένη.
Το ίδιο ισχύει και για τον Ζαχαρία Άρνο, που αγωνίζεται σε μήκος και τριπλούν. Ο 26χρονος, που προπονείται στον Άγιο Κοσμά με τους Δημήτρη Ευθυμίου και Κυριάκο Ιωάννου, έκανε άλμα το 2012 στα 16,72 μ.
Πολλές ελπίδες υπάρχουν και για την Ανδρονίκη Λαδά. Η 22χρονη αθλήτρια της δισκοβολίας, που προπονείται στο Τσίρειο με τον Μιχάλη Ποχάνη, έριξε πέρσι 54,86 μ. και φέτος έχει στόχο να πλησιάσει τα 60 μ., επίδοση που θα της δώσει την πρόκριση για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Κύπριοι οι «συμβουλάτορες» του Ρότερνταμ

Έως τώρα, γνωρίζαμε ως εκπροσώπους μας στο παγκόσμιο τενιστικό στερέωμα τον Παγδατή και τους Κύπριους διαιτητές. Αυτό όμως αλλάζει... Μία κυπριακή ιδέα παίρνει σάρκα και οστά με συμμετοχή σε ένα μεγάλο τουρνουά της ATP (500άρι) που θα διεξαχθεί στο Ρότερνταμ από τις 11 έως τις 17 Φεβρουαρίου. Ο λόγος για την κυπριακή εταιρεία «At The Trading Room Ltd», κάτω από την «ομπρέλα» της οποίας βρίσκονται οι υπηρεσίες thetennisadvisors.com και thementaltennis.com. Το πρότζεκτ «TheTennisAdvisors» κατάφερε να εισέλθει στα μεγάλα σαλόνια της ATP, παρουσιάζοντας τις πρωτοποριακές ιδέες κάλυψης ενός τουρνουά από πλευράς αναλύσεων, στατιστικών και προσέγγισης, πείθοντας τον «θρύλο» του παγκόσμιου τένις και διευθυντή του τουρνουά, Ρίτσαρντ Κράιτσεκ, για τη χρησιμότητά τους. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι 32 κορυφαίοι τενίστες, ανάμεσά τους οι Φέντερερ και Ντελ Πότρο, θα τεθούν κάτω από το μικροσκόπιό τους. Η εξειδικευμένη ομάδα του «TheTennisAdvisors» θα βρίσκεται στην AHOYArena, από την πρώτη ημέρα του τουρνουά, παρέχοντας στους δημοσιογράφους που θα το καλύπτουν το ενημερωτικό υλικό που χρειάζονται, ενώ η πρωτότυπη προσέγγισή τους θα αποτυπώνεται στο 6σέλιδο ενημερωτικό φυλλάδιο το οποίο θα περάσει στα χέρια 120.000 συνολικά θεατών.
Μία εξέλιξη που χαροποιεί ιδιαίτερα το CyprusTennisSociety.com, το οποίο έδωσε από την αρχή βήμα στην προσπάθειά τους. Είναι άλλωστε γνωστό ότι η ομάδα του thementaltennis.com είναι επίσημος συνεργάτης των εθνικών ομάδων της Κύπρου, έχοντας εδώ και περίπου ένα χρόνο δώσει τα χέρια με την ΟΑΚ.

ΓΡΑΦΕΙ: CyprusTennisSociety.com

Ο Τζόκοβιτς απειλεί και τον Φέντερερ

Μόνο το Ρολάν Γκαρός λείπει από τη συλλογή του Σέρβου, αλλά φέτος το διεκδικεί με πολλές αξιώσεις

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Επίδειξη ισχύος έκανε ο Νόβακ Τζόκοβιτς στο πρώτο τουρνουά γκραν σλαμ της χρονιάς, προκαλώντας έτσι μία ανοιχτή συζήτηση στην παγκόσμια τενιστική κοινότητα αναφορικά με τα επιτεύγματά του. Μάλιστα, μετά την επικράτηση του Σέρβου στο Αυστραλιανό Οπεν, περισσότερο απ' όλα ιντριγκάρει τους φίλους και τους ειδικούς του αθλήματος, η σύγκριση του νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης με τον (κατά γενική ομολογία) κορυφαίο τενίστα όλων των εποχών, τον Ρότζερ Φέντερερ.

Μετά τον τέταρτο τίτλο του στη Μελβούρνη (κυριάρχησε το 2008, καθώς και τα τρία τελευταία χρόνια), ο «Νόλε» έφθασε τους έξι τίτλους στο απλό σε γκραν σλαμ. Την τροπαιοθήκη του κοσμούν ακόμη ένας τίτλος του Γουίμπλεντον και ένας από το Αμερικανικό Οπεν που κατακτήθηκαν το 2011. Παρεμπιπτόντως, εκείνη ήταν η πιο παραγωγική χρονιά της καριέρας του, αφού του ξέφυγε μονάχα το Ρολάν Γκαρός.

Στο Παρίσι, ο Τζόκοβιτς έφθασε πέρυσι έως τον τελικό, γνωρίζοντας την ήττα από τον «βασιλιά του χώματος», τον Ισπανό Ραφαέλ Ναδάλ. Ωστόσο, ο τελευταίος έμεινε εκτός δράσης για περισσότερο από επτά μήνες. Και παρά το γεγονός πως δεν έχει ξεπεράσει πλήρως τις ενοχλήσεις στα γόνατα, ετοιμάζεται να επιστρέψει άμεσα στη δράση. Για την ακρίβεια, θα δώσει το «παρών» στα χωμάτινα κορτ του τουρνουά Βίνα ντελ Μαρ που αρχίζει τη Δευτέρα στη Χιλή. Σίγουρα, η πολύμηνη απουσία του δεν μπορεί να τον έχει αφήσει ανεπηρέαστο, δίνοντας έτσι προβάδισμα στον Σέρβο για την κατάκτηση του Ρολάν Γκαρός.

Πρόκειται για το μοναδικό γκραν σλαμ που λείπει από τη συλλογή του. Αν κυριαρχήσει την άνοιξη στην Πόλη του Φωτός, τότε θα πετύχει γκραν σλαμ καριέρας. Θα είναι σπουδαίο επίτευγμα από έναν τενίστα ο οποίος γράφει μεγάλη Ιστορία. Με τις τέσσερις επιτυχίες του στη Μελβούρνη, ισοφάρισε το ρεκόρ των θρυλικών Αγκάσι και Φέντερερ. Το ερώτημα πια είναι ένα: Μπορεί να ξεπεράσει τον Ελβετό;

Ο Νόβακ Τζόκοβιτς δείχνει πως σε σύντομο χρονικό διάστημα θα φθάσει και ενδεχομένως θα ξεπεράσει τον Ρότζερ Φέντερερ, ο οποίος βρίσκεται στην ηλικία των 31 ετών.

Είναι μεγάλο ρίσκο να προχωρήσει κάποιος σε μία σχετική πρόβλεψη. Διότι ο πιο πετυχημένος τενίστας όλων των εποχών, ο Ρότζερ Φέντερερ, έχει κατακτήσει 17 γκραν σλαμ. Και στα 31 του χρόνια, εξακολουθεί να είναι άκρως ανταγωνιστικός. Του λόγου το ασφαλές επιβεβαιώνει το γεγονός πως στην Αυστραλία έφθασε έως τον ημιτελικό γύρο, χάνοντας στο 5ο σετ από τον Μάρεϊ. Εως ότου αποφασίσει να κρεμάσει τη ρακέτα του, δεν αποκλείεται να αυξήσει τον αριθμό των κερδισμένων γκραν σλαμ. Πάντως, ο ίδιος έχει διευκρινίσει ότι εξακολουθεί να απολαμβάνει το τένις. Αρα αργεί η ημέρα κατά την οποία θα αποχωρήσει από την ενεργό δράση.

Με το τένις που παίζει ο Τζόκοβιτς την τελευταία διετία, φαντάζει βέβαιο πως θα φθάσει σε διψήφιο αριθμό τίτλων σε γκραν σλαμ. Τα έντεκα του Ναδάλ είναι πολύ πιθανό να τα ξεπεράσει. Ακόμη και τα 14 του Ελληνοαμερικανού Πιτ Σάμπρας είναι ένας στόχος εφικτός για τον Σέρβο, αφού έχει μπροστά του αρκετά χρόνια τένις. Μην ξεχνάμε πως είναι μόλις 25 ετών.

Ωστόσο, έχασε μία τριετία για να κάνει πλουσιότερη τη συλλογή του, καθώς μετά το Αυστραλιανό Οπεν του 2008, που ήταν το πρώτο του γκραν σλαμ, ξαναπήρε ένα από τα τέσσερα μεγαλύτερα τουρνουά τένις στον κόσμο τον Γενάρη του 2011, όταν κυριάρχησε ξανά στην Αυστραλία. Ο ίδιος εξακολουθεί να απολαμβάνει το νέκταρ της επιτυχίας στη Μελβούρνη. «Βλέπω τα ονόματα των νικητών τα τελευταία 50, 100 χρόνια και μου είναι απίστευτο. Είναι σπουδαίο πράγμα να είσαι μέρος της Ιστορίας. Τρία συνεχόμενα... Είναι τεράστιο επίτευγμα. Σίγουρα οι τελικοί γκραν σλαμ είναι κάτι διαφορετικό, κάτι ξεχωριστό για κάθε παίκτη και εκεί θέλεις να δώσεις τον καλύτερό σου εαυτό», υποστηρίζει ο Τζόκοβιτς.

Οι αποτυχίες τον δυνάμωσαν

Ασφαλώς και δεν είναι στρωμένος με ροδοπέταλα ο δρόμος του Τζόκοβιτς στον άκρως ανταγωνιστικό κόσμο του επαγγελματικού τένις. Η επιτυχία του στη Μελβούρνη ήρθε έπειτα από μία σειρά χαμένων αγώνων στην περσινή χρονιά, οι οποίοι αφενός τον «πλήγωσαν», αφετέρου τον έκαναν σοφότερο προκειμένου να διορθώσει τα λάθη του. Ολα ξεκίνησαν απ' την ήττα του απ' τον Ναδάλ στο Ρολάν Γκαρός, την άνοιξη του 2012. Λίγο καιρό αργότερα, αποκλείστηκε απ' τον Βασιλιά του χώρτου, τον Ρότζερ Φέντερερ στον ημιτελικό του Γουίμπλεντον. Και τέλος, έχασε απ' τον Μάρεϊ στο αμερικανικό Οπεν, πέρυσι το φθινόπωρο.

Οι μεγάλοι αθλητές φαίνονται στα δύσκολα. Οι επιτυχίες του Τζόκοβιτς αποδεικνύουν ότι δικαιούται μία θέση ανάμεσα στους κορυφαίους τενίστες όλων των εποχών. Ειδικά η πορεία του στην Αυστραλία, μετά τις αποτυχίες του σε Παρίσι, Λονδίνο και Νέα Υόρκη, δείχνουν ότι διαθέτει και χαρακτήρα, εκτός από τεράστιες δυνατότητες. Ο 25χρονος Σέρβος κατόρθωσε να ξεπεράσει τους Φέντερερ και Ναδάλ, οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια ήταν οι κυρίαρχοι, εκτοξεύοντας στα ύψη τη δημοτικότητα του τένις με τα επιτεύγματά τους. Να τους ξεπεράσει στην παγκόσμια κατάταξη και να επιβάλει τη δική του τάξη πραγμάτων.

Μοιάζει να είναι ο πιο ολοκληρωμένος τενίστας των ημερών μας, με την αναζήτηση αδυναμιών στο παιχνίδι του να μοιάζει με τη διαδικασία ανεύρεσης μιας βελόνας στα άχυρα.

Είναι βέβαιο πως όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου και αποσυρθεί (μετά από χρόνια) απ' την ενεργό δράση, τότε θα έχει μία θέση ανάμεσα στην ελίτ του αθλήματος, τους Φέντερερ, Σάμπρας, Ναδάλ, Λέιβερ, Εμερσον, Αγκασι, Λεντλ και μερικούς ακόμη.

SP-11 TECHOLOGIA_SPOR 01/02/2013 5:12 MM Page 11

Τα αεροπλάνα δεν είναι τα πιο ασφαλή μέσα

Τα τρένα και τα αυτοκίνητα αποδεικνύονται πιο ασφαλή, βάσει θανάτων και διαδρομών που πραγματοποιούν

Το ότι τα αεροπορικά ταξίδια είναι ασφαλή δεν είναι αξίωμα, αλλά προκύπτει από τις άκρως εντυπωσιακές στατιστικές που δίνει κατά καιρούς στη δημοσιότητα ο Διεθνής Οργανισμός Αερομεταφορών (IATA). Ο μέσος επιβάτης που ταξιδεύει με αεροσκάφη δυτικής κατασκευής θα πρέπει να πραγματοποιήσει 5,3 εκατομμύρια πτήσεις προτού... ατυχήσει. Ακόμα και ο πιο παθιασμένος λάτρης των αεροπλάνων δεν πρόκειται να πραγματοποιήσει περισσότερες από είκοσι χιλιάδες πτήσεις κατά τη διάρκεια της ζωής του. Μάλιστα, η συχνότητα δυστυχημάτων στην πολιτική αεροπορία είναι τόσο χαμηλή που ακόμα και εάν κάποιος «πετά» καθημερινά, θα πρέπει να ταξιδεύει επί 14 χιλιάδες χρόνια προτού αντιμετωπίσει πρόβλημα.

Συχνά, όμως, για να πείσουμε τους δύσπιστους ότι το αεροσκάφος είναι όντως το ασφαλέστερο μεταφορικό μέσο, λέμε ότι είναι δώδεκα φορές ασφαλέστερο από το τρένο και περί τις εξήντα φορές πιο ασφαλές από το αυτοκίνητο. Τέτοιες στατιστικές είναι παραπλανητικές.

Το αεροπορικό ταξίδι είναι το ασφαλέστερο μέσο μόνο όταν μιλάμε για νεκρούς ως προς τη

Ο κίνδυνος που ελλοχεύει σε κάθε μέσο εξαρτάται και από τον τρόπο που αυτό χρησιμοποιείται.

συνολική καλυφθείσα απόσταση. Όταν οι θάνατοι μετριούνται ανά μονάδα χρόνου, τα τρένα είναι εξίσου ασφαλή με τα αεροπλάνα και τα αυτοκίνητα μόλις τέσσερις φορές πιο επικίνδυνα. Τέλος, εάν οι θάνατοι υπολογιστούν με βάση το σύνολο των διαδρομών που πραγματοποιούνται, τότε τα αυτοκίνητα και τα τρένα είναι πιο ασφαλή από τα αεροσκάφη κατά τρεις και έξι φορές αντιστοίχως. Προφανώς ο υπολογισμός της συνολικής ασφάλειας του ενός μέσου συγκριτικά με κάποιο άλλο δεν είναι και τόσο απλή υπόθεση. Τα αυτοκίνητα, παραδείγματος χάρη, διαθέτουν πολλά συστήματα ασφάλειας, αλλά είναι αμφίβολο πόσο καλά συντηρούνται. Τα τρένα έχουν τις δικές τους σιδηροτροχιές και συστήματα σηματοδότησης και είναι θεωρητικώς θωρακισμένα σε εξωτερικούς κινδύνους. Κανείς, όμως, δεν μπορεί να παραβλέψει ότι τα αεροσκάφη κατασκευάζονται με τα υψηλότερα πρότυπα και τους αυστηρότερους ελέγχους, ότι η λειτουργία τους ελέγχεται με ακρίβεια χιλιοστού και ότι τα πληρώματα είναι από τους καλύτερα εκπαιδευμένους επαγγελματίες. Επίσης ο κίνδυνος που ελλοχεύει σε κάθε μέσο εξαρτάται και από τον τρόπο που αυτό χρησιμοποιείται. Τα αυτοκίνητα, για παράδειγμα, χρησιμοποιούνται γα ταξίδια που μετριούνται σε δεκάδες χιλιόμετρα, τα τρένα για ταξίδια μερικών εκατοντάδων χιλομέτρων και τα αεροσκάφη σε εκατοντάδων ή χιλιάδων χιλιομέτρων.

Μεγαλύτερες αποστάσεις, περισσότεροι επιβάτες

Ο μέσος άνθρωπος θα ταξιδέψει από τη Νέα Υόρκη στο Λος Αντζελες, απόσταση 4.000 χιλιομέτρων, με αεροπλάνο και θα συνεχίσει από το αεροδρόμιο του Λος Αντζελες έως την Ντίσνεϊλαντ, μια διαδρομή 55 χλμ., με αυτοκίνητο. Οι κίνδυνοι που διατρέχει ο ταξιδιώτης προφανώς εξαρτώνται από τους κινδύνους που έχει κάθε μέσο και χωριστό κομμάτι της διαδρομής. Γεγονός είναι ότι η απόσταση που καλύπτεται με αεροσκάφος είναι 70 φορές μεγαλύτερη από αυτή που καλύπτεται με το αυτοκίνητο (όταν ο κίνδυνος μετριέται ανά χιλιόμετρο).

Τα πράγματα, όμως, είναι διαφορετικά. Το αεροπλάνο μπορεί να μεταφέρει 250 επιβάτες και πλήρωμα, ενώ το αυτοκίνητο το πολύ να έχει πέντε επιβαίνοντες. Κατά συνέπεια το αεροσκάφος θέτει σε κίνδυνο 50 φορές περισσότερους ανθρώπους, αλλά βέβαια είναι 60 φορές πιο ασφαλές. Ετσι, για τον μεμονωμένο ταξιδιώτη η πτήση είναι ελάχιστα ασφαλέστερη ως μέθοδος μετακίνησης, αλλά εάν τελικά το αεροσκάφος συντριβεί θα σκοτώσει 50 φορές περισσότερους ανθρώπους από όσους θα πεθάνουν εάν το αυτοκίνητο ξεφύγει από την πορεία του.

Ασφαλέστερη χρονιά το '12

Τη χρονιά που πέρασε, το Aviation Safety Network, μία ανεξάρτητη βάση

Μόνο τρία από τα 23 αεροσκάφη που προκάλεσαν δυστυχήματα πέρυσι ήταν δυτικής κατασκευής.

δεδομένων με έδρα την Ολλανδία, καταχώρισε 23 θανατηφόρα δυστυχήματα που είχαν συνέπεια να σκοτωθούν 475 άνθρωποι.

Ο μέσος όρος δεκαετίας ήταν 34 δυστυχήματα με 773 θανάτους. Κατά συνέπεια, η περασμένη χρονιά ήταν η ασφαλέστερη για τα αεροπορικά ταξίδια από το 1945. Αυτό το χρωστάμε στη μεγάλη εξέλιξη της αεροναυπηγικής, στη σχολαστικότητα των ελέγχων όσων αεροσκαφών κατασκευάζονται από την Airbus, την Boeing, την Bombardier και την Embraer... Μόνο τρία από τα 23 αεροσκάφη που προκάλεσαν θανατηφόρα δυστυχήματα πέρυσι ήταν δυτικής κατασκευής.

Η πτητική ασφάλεια έχει βελτιωθεί και λόγω της καλύτερης εκπαίδευσης των πληρωμάτων σε όλα τα επίπεδα, αλλά και η δυνατότητα αναφοράς από οποιοδήποτε μέλος πληρώματος ή συντήρησης του αεροσκάφους των σφαλμάτων και ελλείψεων, που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του επιβατικού κοινού, έχει συμβάλει σημαντικά. Επίσης, σοβαρή είναι και η συμβολή του ελέγχου λειτουργικής ασφάλειας που θεσμοθετήθηκε από την IATA το 2003 προκειμένου οι αερομεταφορείς να συμμορφώνονται με ένα παγκόσμιο πρότυπο λειτουργίας και συντήρησης των στόλων τους. Οι αεροπορικές εταιρείες που ελέγχονται από την IATA (δύο στις τρεις πτήσεις ελέγχονται από την IATA) έχουν πολύ καλύτερη ασφάλεια συγκριτικά με αυτές που δεν ελέχονται.

Επικίνδυνη η Αφρική

Το πιο επικίνδυνο μέρος του κόσμου, από την άποψη της πτητικής ασφάλειας, παραμένει η Αφρική, όπου επιδεινώνεται καθώς τα δυστυχήματα είναι εννιά φορές περισσότερα από τον παγκόσμιο μέσο όρο. Τέλος, σημαντικός παράγοντας κινδύνου για την ασφάλεια του αεροπορικού ταξιδιού είναι η παλαιότητα των αεροσκαφών, ιδιαίτερα όταν πετούν σε μέρη χωρίς συστήματα ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας.

Μπορεί, άραγε, η πτητική ασφάλεια να βελτιωθεί περισσότερο; Τα σύγχρονα αεροσκάφη διαθέτουν βοηθήματα που καθιστούν αδύνατο το ενδεχόμενο σοβαρού δυστυχήματος. Ωστόσο, η αύξηση της χρήσης ανθρακικών ινών στην κατασκευή τους, προκειμένου να περιοριστεί το βάρος και να μειωθεί η κατανάλωση καυσίμων, δημιουργεί

Η συχνότητα δυστυχημάτων στην πολιτική αεροπορία είναι τόσο χαμηλή που ακόμα και εάν κάποιος «πετά» καθημερινά, θα πρέπει να ταξιδεύει επί 14.000 χρόνια προτού αντιμετωπίσει πρόβλημα. Ωστόσο, εάν οι θάνατοι υπολογιστούν με βάση το σύνολο των διαδρομών που πραγματοποιούνται, τότε τα αυτοκίνητα και τα τρένα είναι πιο ασφαλή από τα αεροσκάφη κατά τρεις και έξι φορές αντιστοίχως.

ανησυχία. Κάποιοι ειδικοί λένε ότι η ευρεία χρήση συνθετικών υλικών στην αεροναυπηγική μπορεί να επιφυλάσσει δυσάρεστες εκπλήξεις... όπως ακριβώς συνέβη με το απροσδόκητο τέλος της καλής φήμης του De Havilland Comet, του πρώτου επιβατικού τζετ που μπήκε σε παραγωγή το 1950. Αλλοι φοβούνται πως τα συστήματα του πιλοτηρίου, που στοχεύουν στο να κάνουν το αεροσκάφος ασφαλέστερο, τελικά προκαλούν σύγχυση στους χειριστές και τους κάνουν ράθυμους. Σίγουρα, όμως, σήμερα υπάρχουν παρά πολλά δεδομένα για τα δυστυχήματα του παρελθόντος.

Καθώς βελτιώνονται τα συστήματα ανάλυσης, η πτητική ασφάλεια θα εξελιχθεί, επειδή τα μοιραία σφάλματα του παρελθόντος θα γίνουν σωτήρια μαθήματα του μέλλοντος.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται μονοκατοικία 200τ.μ. σε μισό οικόπεδο. Γωνιακή τύπου, πάνω - κάτω. 3 υπν., 2 πάρκινγ, τζάκι. Ανεξάρτητη, ανακαινισμένη εξ. του 1997. Εξαιρετική κατάσταση, εξαιρετική ευκαιρία. Τηλ: 99662395.

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα, ισόγειο 2 υπνοδωματίων με A/C κοινή πισινα,2 parking και μεγάλη βεράντα με κήπο στην περιοχή Τάφοι των Βασιλέων, με τίτλο ιδιοκτησίας στην Παφο.Τιμη:130.000 Τηλ. 99425558

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσσι επιπλωμένο, με κλιματισμό σε όλους τους χώρους. Διαθέτει αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης σε πολύ καλή τιμή. Πληροφορίες 99009501

Πωλείται διαμέρισμα στο Παραλίμνι (περιοχή Ορφανίδη), ενός υπνοδωματίου, 60 τ.μ., με δύο κλιματιστικά, εντοιχισμένα στην κουζίνα, επιπλωμένο, με πάρκινγκ. Με τίτλο ιδιοκτησίας. Τιμή: 78.000. Τηλ:99851521

Πωλείται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στο Κολόσσι 90 τ.μ. σε πολύ ήσυχη περιοχή. Βρίσκεται στον 1ο όροφο και είναι πλήρως επιπλωμένο. Υπάρχει κλιματισμός σε όλους τους χώρους. Διαθέτει επιπλέον τουαλέτα ξένων, δύο καλυμμένες βεράντες, αποθήκη και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Η πολυκατοικία είναι 4 χρονών. Τιμή συζητήσιμη. Πληροφορίες 99009501.

Πωλείται κατάστημα σε κεντρικό δρόμο της Πάφου 130τ.μ. πάνω - κάτω με υπόγειο χώρο στάθμευσης και μικρή αποθήκη. τηλ. 99425558.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

Ενοικιάζεται Διαμέρισμα Μονάρι στη Πανεπιστημιούπολη ενός υπνοδωματίου σε ήσυχη περιοχή της Αγλαντζιάς, κοντά στο πανεπιστήμιο σε χαμηλή τιμή.(2 μόλις χρονών). Πληροφορίες τηλ. 99-584270.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στη Ξυλοφάγου. Ενιαίος μεγάλος χώρος κουζίνας και σαλονιού, επιπλωμένο, εξοπλισμένο με οικιακές συσκευές, χώρος στάθμευσης. Τιμή: 250 ευρώ Τηλ: 35796791951.

Ενοικιάζεται στην Έγκωμη απέναντι από τα φώτα του Hilton Park χώρος 2200τ.μ. από τα οποία τα 1000τ.μ. είναι στεγασμένα. Ιδανικός χώρος για οποιαδήποτε εργασία. Για πληροφορίες 22673403 - 99908143.

Ενοικιάζεται κεντρικός γραφειακός χώρος στην Οδό Στασάνδρου (πάροδος Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου ΙΙΙ, Λευκωσία). Λεπτομέρειες: 3ος όροφος, χώρος 75 τ.μ. , πλήρως κλιματιζόμενος, υπόγειος χώρος στάθμευσης. Τηλ: 97776756.

Ενοικιάζεται μοντέρνο διαμέρισμα στην Έγκωμη 80τμ, 2 υπνοδωμάτια, 2ος όροφος, κατασκευή:2009, Πλήρως επιπλωμένο, Κεντρική Θέρμανση, Κλιματισμός, Αποθήκη, Στεγασμένος Χώρος Στάθμευσης, Δίπλα από Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Θέα Χώρος Πρασίνου, τιμή: 750€. 99689498.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα δυο υπνοδωματίων στην Αγλατζιά (πίσω από Λεωφόρο Αγλατζιάς και πολύ κοντά στο Πανεπιστήμιο) σε άριστη κατάσταση. Διαθέτει κουζίνα, σαλόνι, αποθήκη, πάρκινγκ, κλιματισμό (ζεστό-κρύο) ενώ στο κυρίως υπνοδωμάτιο υπάρχει επιπλέον τουαλέτα. Διαθέσιμα και ηλεκτρικά είδη. Εύκολη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο και στο κέντρο της πόλης. Τιμή 500 ευρώ, με τα κοινόχρηστα. Τηλ: 99-882757

Ενοικιάζεται σπίτι στη Ξυλοτύμπου 3 υπνοδωματίων, πλήρως επιπλωμένο, εξοπλισμός κουζίνας, 320 ευρώ. Τηλ: 99659429.

Ενοικιάζεται αποθήκη 1050τ.μ. ή δυο αποθήκες 500τ.μ. ή μια στην Βιομηχανική περιοχή Αραδίππου. Τηλ: 99585495.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στη Δερύνεια, κοντά στο νοσοκομείο Αμμοχώστου. Ευρύχωρο, επιπλωμένο, εξοπλισμένο με οικιακές συσκευές, κλιματιζόμενο και καλυμμένο χώρο στάθμευσης. Τηλ: 35799776613.

Ενοικιάζεται ανώγειως οικία στη Λάρνακα, στη περιοχή Δροσιά, τριών υπνοδωματίων μη επιπλωμένη, με χώρο στάθμευσης, σε ύσηχη περιοχή. Λογικό ενοίκιο. Για πληροφορίες τηλ. 99-622-402. Κος Σάββας- Λάρνακα

Ενοικιάζεται οροφοδιαμέρισμα στο Καϊμακλί. Αποτελείται από τρία υπνοδωμάτια en suite και κοινόχρηστη κουζίνα, τραπεζαρία και σαλόνι. Με πλήρη επίπλωση ή χωρίς έπιπλα. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99327245.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, 80 τ.μ., με 2 βεράντες και ιδιωτικό χώρο στάθμευσης σε ολοκαίνουργια πολυκατοικία, στη περιοχή Αγαπήνωρος στη Κάτω Πάφο. Τιμή ευκαιρίας. Περισσότερες πληροφορίες στα τηλέφωνα 99632077, 99328326.

Ενοικιάζεται ανακαινισμένο διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων στον 6ο όροφο πολυκατοικίας, στη Λεωφόρο Καντάρας στο Καϊμακλί, με μερικά έπιπλα, κατάλληλο και για νεαρούς γονείς με παιδί. Τηλ. 99 468268. Ενοίκιο 350 ευρώ.

Ενοικιάζεται ρετιρέ 180τ.μ. με απρόσκοπτη θέα, στην Αγλαντζιά, παρά το ΚΕΜΑ. Διαθέτει 3 υπνοδωμάτια , 2 αποχωρητήρια, αποθήκη, κεντρική θέρμανση, κλιματιστικά σε όλους τους χώρους, φούρνο και κεραμική εστία, ψυγείο και πλυντήριο ρούχων. Τιμή: _650 Συζητήσιμη. Ιάκωβος 99-606-586.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99- 634-136. Λάρνακα.

Ενοικιάζεται ανεξάρτητη μονοκατοικία στην περιοχή Ζακάκι. Είναι 150 τετραγωνικά μέτρα με 3 υπνοδωμάτια. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 99552063.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 220 τετραγωνικών, 4 υπνοδωματίων, ανακαινισμένο, στην Λεοφώρο Αθαλάσσας, στον δεύτερο όροφο. Μεγάλη κουζίνα με αποθηκευτικό χώρο, μεγάλος χώρος υποδοχής και αίθουσα συνεδριάσεων / σαλονι, όπως επίσης και 2 αποχωρητήρια (1 για ξένους και 1 προσωπικής χρήσης με μπάνιο). Επίσης παρέχεται ανσανσέρ για τον δεύτερο όροφο μόνο. Για πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε: 99523068 / 99123583

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου, επιπλωμένο, εις περιοχή Ξενοδοχείου "Palm Beach " εις τουριστική, περιοχή Λάρνακας. Πέντε λεπτά από τη θάλασσα. Λογικό ενοίκιο, Για ραντεβού: 99037111 . Κον Λευτέρη . 99-906-042 Παναγιώτης.

Ενοικιάζεται αποθήκη με εμβαδό 350 τ.μ. εις Βιομ. Περιοχή Αραδίππου. Διαθέτει Γραφείο - κουζίνα - και 2 αποχωρητήρια. Διαθέτει επίσης πόρτα ασφαλείας και εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο. Τηλ. 99634136, Λάρνακα.

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 2 υπνοδωματίων, επιπλωμένο, στην οδό Σταδίου στη Λάρνακα σε ύσηχη περιοχή. Ευρίσκεται κοντά σε υπεραγορά και 10 λεπτά από το κέντρο της Λάρνακας. Λογικό ενοίκιο, Για ραντεβού: 99- 634-136 . Λάρνακα

Ενοικιάζεται κατάστημα 300τ.μ. κατάλληλο για αποθήκη ή εργαστήριο με τριφασικό ρεύμα στην Παλλουριώτισσα, Λεωφ. Αμμοχώστου/ Τιμή 1000 ευρώ! Για πληροφορίες στο τηλ. 99639095.

Ενοικιάζεται καινούργια ανώγειος οικία στη Λεμεσό, 3 υπνοδωματίων, επιπλωμένη εξολοκλήρου. Βρίσκεται σε κεντρική περιοχή της Λεμεσού και είναι κοντά στο ΤΕΠΑΚ. Τιμή λογική και διαπραγματεύσιμη. Για πληροφορίες 99797774.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΑ

Πωλούνται οικόπεδα στην περιοχή Αγίου Αθανασίου στη Λεμεσό από 320,000ευρώ, 630τ.μ. και άνω. Με συντελεστή δόμησης 80%, Τηλ: 70008333.

Πωλείται χωράφι οικιστικό στον Λυθροδόντα 950 τετραγωνικά στο κέντρο του χωρίου σε ήσυχη γειτονία. Τηλ. 99586460.

Πωλείται μεγάλο οικόπεδο στην είσοδο του χωριού Έμπα μόλις 2 χιλιόμετρα από την πόλη της Πάφου. Δυνατότητα εμπορικής ανάπτυξης. Τηλ. 99429221 email: giannos.ioannou@gmail.com

Πωλείται οικιστικό οικόπεδο στο Γέρι, 531 τετραγωνικά μέτρα. 100% Συντελεστής Δόμησης, 3 ορόφοι. Τιμή:180.000. Τηλ. Επικοινωνίας: 99461279

Πωλείται χωράφι στο Πρωταρά εις Προφήτη Ηλία με εμβαδό 4,800 τ.μ . Εφάπτεται σε κύριο δρόμο και έχει 10 % κάλυψη για οικοδομή. Τιμή ευκαιρίας. Τηλ. 99634136.

Πωλείται σε νεόκτιστη περιοχή οικόπεδο 533 τ.μ. στην περιοχή Αγ. Κων/νου και Ελένης, Ηλιούπολη στο Δάλι Λευκωσίας. Το οικόπεδο εφάπτεται με πεζόδρομο και έχει τίτλο ιδιοκτησίας. Για πληροφορίες τηλ. 99458745

Πωλείται μεγάλο γωνιακό οικόπεδο στην Αγλαντζιά έναντι από το πάρκο ακαδημίας, πάροδος τις Λεωφ. Συμβουλίου της Ευρώπης, εμβαδού 657τ.μ με ΣΔ 140% ιδανικό για τετραώροφη πολυκατοικία. Τιμή 495,000. G&P Lazarou 77.77.77.71

Πωλείται οικόπεδο σε ύψωμα στο Γέρι σε αριστοκρατική περιοχή με μονοκατοικίες πολυτελείας στην είσοδο του Δήμου Γερίου από την Αθαλάσσα, εφάπτεται χώρο πρασίνου και χαλίτικης γης 622τ.μ με ΣΔ 80%. Τιμή 220,000. G&P Lazarou 77.77.77.71

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Πωλείται citroen c3 pluriel 2004, 16 άλογα, αρ. εγγραφής KHD, 90.000 χλμ., περασμένο ΜΟΤ μέχρι τέλος 2013, σύστημα triptonic. Τιμή 5.500 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 97624180 Λευκωσία.

OPEL VECTRA 18CC, registration DAF, 1993, manual, airbags, air-condition, car radio, silver color, special price: 800 euro only! Call 22101858.

Πωλείται GolF IV Tdi Van 110 hp χρώματος ασήμι 3.500 ευρώ. Τηλ. 99997147.

Πωλείται Toyota Starlet Glanza 13άρι turbo, χρώματος ασημί, γραμμένο και επιθεωρημένο, 4.500 ευρώ. Τιμή συζητήσιμη! 96766150 Λεμεσός.

Πωλείται Mercedes e 220 CDI μοντέλο 2001 silver, MOT 5/2014, πρόσφατο γενικό service, full extra, 5.500 ευρώ, λόγω αναχώρησης στο εξωτερικό. Για περισσότερες πληροφορίες 99177507.

Πωλείται αμάξι Renault Megane Cabrio, έτος 2006 16 άλογα, αρ. εγγραφής KJY, περασμένο ΜΟΤ, σύστημα triptonic, leather, με αρκετά extra. Τιμή 5.800 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 99850944 Λεμεσός.

Πωλείται Suzuki Hayabusa του 2001 σε άριστη κατάσταση. Δεκτός οποιοσδήποτε μηχανικός έλεγχος. Τιμή 5.800 ευρώ, συζητήσιμη. Τηλ. 96427168.

Πωλείται Mercendes – Benz CLK 200K Convertible, automatic, petrol, 2000cc, 10/2002, Black leather seats (gray), Avantgarde, Electric seats, Alarm, With the new Mercedes key fob, 18 inch amg rims, Carbon details. Τιμή: 8.500, τηλ: 99302099

Πωλείται GolF IV Tdi Van 110 hp, χρώματος ασήμι. Τιμή 3500. Τηλ 99997147.

Πωλείται μοτοσυκλέττα σκούτερ Piaggio μοντέλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμού 500 κ.ε. χρώματος μολυβί, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400 , ένας ιδιοκτήτης . Τηλ. 99634136, ή 97686236. Λάρνακα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Πωλείται επικερδής επιχείρηση (Πάρκο Καφεστιατόριο) με όλο τον εξοπλισμό, λόγο άλλων ασχολιών του ιδιοκτήτη. Υπαίθρια παιχνιδούπολη και κλειστή αίθουσα παιχνιδιών. Κατάλληλο για διοργάνωση εκδηλώσεων (γάμων, βαφτίσεων κ.α). Τηλ: 99843498.

Πωλείται μοτοσικλέτα Yamaha TDM 850cc, χρονολογίας 2000, χρώματος κόκκινου σε άριστη κατάσταση. Τηλ: 99787889.

Ενοικιάζονται φουσκωτά κάστρα σε διάφορα μεγέθη για εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους για διάφορες εκδηλώσεις! Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99484639

Πωλείται μοτοσυκλέττα σκούτερ Piaggio μοντέλλο Beverly - Anniversary Edition, κυβισμού 500 κ.ε. χρώματος μολυβί, έτους 2012, παρα πολύ καλή κατάσταση, με εγγύηση αντιπροσωπείας 2 χρόνια με χιλιόμετρα 2400 , ένας ιδιοκτήτης . Για πληροφορίες: τηλ. 99 - 634-136, ή 97-686-236. Λάρνακα.

Πωλείται κρεβάτι ξύλινο 5 ποδών (150 κ.εκ.) σε καλή κατάσταση. Τιμή : 130 ευρώ. Τηλ. 99- 634136.

Πωλείται εργοστασιακό Ενυδρείο, διαστάσεων 100 χ 30 κ. εκ. μαζί με όλα τα απαραίτητα για χρήση του και με επίσης με χαλίκια. 60 ευρώ. Τηλ. 99- 634136.

Πωλούνται 2 ηλεκτρογεννήτριες HONDA μοντέλο GX390 - απόδοσης 7 KVA. ελαφρώς μεταχειρισμένες, Κατάλληλες για τουρμπίνα νερού ή άλλη ασχολία. Τιμή έκαστη: Ευρώ, 1200. Για ραντεβού: 99634136 Λάρνακα.

Πωλείται βάρκα με όλο τον εξοπλισμό, με λίγες ώρες λειτουργίας και όλες τις άδειες. Τηλ.99422134

Πωλείται μια βιβλιοθήκη χρώματος άσπρου διαστάσεων 2.5x2.5 με χώρο για τηλεόραση στο κέντρο. Πολύ καλή κατασκευή, σε πολύ λογική τιμή. Επίσης δύο θερμάστρες σχεδόν καινούργιες και πολύ αποδοτικές και οικονομικές σε κατανάλωση ενέργειας. Τηλ. 99316392.

Πωλείται τηλεσκοπικό ανυψωτικό μηχάνημα (forklift) MERLO με 17 Μέτρα ανυψωτήρα, 3 ½ χρονών με 3000 ώρες λειτουργίας. Γίνονται δεκτές προτάσεις και για ενοικίαση. Τηλ. 99622427

ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παραδίδονται Μαθήματα: Accounting Lessons by an Experienced Professional Lecturer. Preparation for all Levels of the LCCI, IGCSE and A Level examinations. Flexible times to suit students and working adults. Contact Phone number: 99689498.

Αναλαμβάνονται οικοδομικές εργασίες, με πείρα 30 χρόνια στον τομέα αυτό. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 99471652.

Παραδίδονται μαθήματα μαθηματικών σε μαθητές δημοτικού-γυμνασίου-λυκείου. (περιοχή Στρόβολος). Τηλ. 99216635.

Δασκάλα Ειδικής Εκπαίδευσης Λογοθεραπεύτρια ειδική παιδαγωγός παραδίδει μαθήματα στη περιοχή Αγλαντζιάς. Τηλ: 99185706.

Ενοικιάζεται Διαμέρισμά

Ενοικιάζεται Διαμέρισμά 3ων υπνοδωματίων σε κεντρικό σημείο της Παλλουριώτισσας. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνα γραμμή, με παρκέ σε όλα τα δωμάτια, κεντρική θέρμανση πετρελαίου, 2 air-condition, πλιακό θερμοσίφωνα. Κατάλληλο για οικογένεια αλλά και για φοιτητές. Πολύ Λογική τιμή. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο 96358828

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα 135τ.μ. 3 υπν. με a/c, κ/θ, en-suite, ηλεκτρικές συσκεύες κουζίνας, blinds, καλυμένο πάρκινγκ, αποθήκη, σε μικρό τριώροφο κτίριο κοντά στο Λύκειο Αγ. Γεωργίου στη Λάρνακα.Ενοίκιο 470 ευρώ/μήνα. Για πληροφορίες τηλ. 99499792.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Ενοικιάζεται καινούργιο πολυτελές διαμέρισμα:

Διαμέρισμα 3 υπνοδωματίων με κεντρική θέρμανση, VRV A/C, εντοιχισμένες κουζίνες, ηλεκτρικά παράθυρα, μεγάλες βεράντες, καλυμμένα πάρκιγκς, αποθήκη.

Βρίσκεται στην Έγκωμη, απέναντι από τη Ρωσσική και Αμερικανική Πρεσβεία στη Λευκωσία.

Για πληροφορίες τηλέφωνο: **99328232**

DUCATI HYPERMOTARD 1100
ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Ολοκαίνουργια, 900χλμ μόνο, αρ.εγγραφής KVX, κυπριακή, σε τιμή για γρήγορη πώληση: €11.990

Τηλ: 99 32 26 26

ΟΙ ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ (ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ) ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 1990 (Κ.Δ.Π. 55 ΤΟΥ 1990)

Ειδοποίηση δυνάμει του κανονισμού 4 (1)

Δίδεται ειδοποίηση, σύμφωνα με τον κανονισμό 4 (1) των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Αιτήσεις και Ιεραρχικές Προσφυγές) Κανονισμών του 1990, ότι εμείς, η DIASTASIS F.M. LIMITED από ΣΤΡΟΒΟΛΟ, ιδιοκτήτες του τεμαχίου με αρ. ΕΠ1497, φύλλο/σχέδιο 21/10/12V03, τοποθεσία/ενορία ΧΡΥΣΕΛΕΟΥΣΑ, οδός/αριθμός ΛΕΩΦ. ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 39Α (Σουλίου 1, 2018 ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ), στην περιοχή του Δήμου ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ για εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για Λειτουργία Ραδιοφωνικού Σταθμού.

Παραστάσεις κατά της αιτήσεως μπορούν να υποβληθούν προς την Πολεοδομική Αρχή, μέσα σε προθεσμία 21 ημερών από τη δημοσίευση της Ειδοποιήσεως αυτής.

Πωλείται διαμέρισμα

Πωλείται καινούργιο διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στα Λατσιά, 62 τετρ. μ., με τίτλο ιδιοκτησίας, σε αδιέξοδο, με αποθήκη, παρκινγκ στεγασμένο, όλες τις ηλεκτρικές συσκευές και έπιπλα. Τιμή 84.000 ευρώ. Για πληροφορίες στο τηλέφωνο 99517446, κ. Μιχάλης.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ Ή ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Πωλείται ή ενοικιάζεται πολυτελές ρετιρέ 160 τ.μ., τριών υπνοδωματίων με 100 τ.μ. βεράντες σε ήσυχη περιοχή στην Έγκωμη, πάροδος λεωφ. Προδρόμου. Πλήρως ανακαινισμένο σε μοντέρνο στυλ, open plan καθιστικό, τραπεζαρία και κουζίνα. Ξύλινο δάπεδο τικ, θέρμανση και A/c σε όλους τους χώρους. Το κυρίως υπνοδωμάτιο περιλαμβάνει walk-in ντουλάπα και μπανιέρα με τζακούζι.

Πωλείται ή ενοικιάζεται πλήρως επιπλωμένο ή όχι.
Επικοινωνία: Δημήτρης 99408840.

Ενοικιάζεται κατάστημα

Ενοικιάζεται κατάστημα στη Λακατάμια και πωλείται ο εξοπλισμός και ο διαχωρισμός. Ο χώρος είναι είδη διαρρυθμισμένος κατάλληλος για φροντιστήριο, βιβλιοπωλείο, γραφεία, ινστιτούτο αισθητικής κτλ. Διαθέτει διαχωρισμένους χώρους, χαλί, air-conditions, βιβλιοθήκες, γραφεία, καρέκλες, σύνδεση με Internet και τριφασικό ρεύμα. Το ενοίκιο είναι πολύ λογικό και η τοποθεσία πολύ καλή. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επικοινωνήστε με την κα Αλεξάνδρα στο τηλ. 99-482381.

Πωλείται BMW 316i

Πωλείται BMW 316i, κυπριακό του 2010, χρώματος metallic liquid blue με μπεζ καθίσματα δερματίνης, αυτόματο με όλα τα έξτρα, 34000 χλμ και δωρεάν service από την αντιπροσωπεία για πέντε χρόνια. Τιμή 18000 ευρώ συζητήσιμη. Τηλ. 97779722

Ενοικιάζεται διαμέρισμα

Ενοικιάζεται διαμέρισμα ενός υπνοδωματίου στον Λυκαβητό, κοντά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και το πάρκο πανεπιστημίου , φωτεινό, με μεγάλη βεράντα, επιπλωμένο, με όλες τις ηλεκτρικές συσκευές, a/c & θέρμανση. Τιμή 520 ευρώ. Τηλ. 99455246

Πωλείται BMW X5

Πωλείται BMW X5 (Sports Package) 2005, 75.000 χλμ., μαύρο χρώμα, μπεζ δερμάτινα, σε άριστη κατάσταση σε ΤΙΜΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ. 20,000 ευρώ. Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε 99-913012.

Με γεια το σας & σας!

Και τώρα;

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΣΤΟ APPLE APPSTORE ΕΙΝΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ!

Περιοδικό Livingetc στο iPad

Περιοδικό MAN στο iPad

Περιοδικό must στο iPad

Η Καθημερινή στο iPhone

CYPRUS iGuide στο iPhone

Οι συνταγές της Αθηνάς Λοϊζίδου στο iPad

Η Καθημερινή στο iPad

24Sports στο iPhone

must ONLINE στο iPhone

100,000 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΑΣ ΤΟ 2012 ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ

www.sppmedia.com

ΕΙΔΙΚΕΣ • ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Μόνο μπροστά

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
τέχνες & γράμματα
ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Cheap art, σ' ένα «πάντρεμα» γενεών και τάσεων

Η IsNotGallery παρουσιάζει για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά την ομαδική έκθεση «Πλούσια τέχνη σε φτωχούς καιρούς»

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

Η τέχνη και συγκεκριμένα η απόκτηση ενός έργου είναι πλέον εφικτή και σε πολύ χαμηλές τιμές μέσα από τον θεσμό της cheap art που καθιέρωσε τα τελευταία πέντε χρόνια στη χώρα μας η IsNotGallery μέσα από την ετήσια ομαδική έκθεση «Πλούσια τέχνη σε φτωχούς καιρούς». Η διοργάνωση που μας συστήθηκε ως «cheap art», σύμφωνα με τον ιδιοκτήτη της IsNotGallery, φωτογράφο και επιμελητή της έκθεσης, Άντρο Ευσταθίου, δεν πρόκειται για το γνωστό αθηναϊκό «cheap art». «Η έκθεση, αφορά μια τέχνη η οποία γίνεται κατ' επιλογή του καλλιτέχνη και κατ' επέκταση της γκαλερί», μας εξηγεί. «Η IsNotGallery προτείνει σε καλλιτέχνες να λάβουν μέρος και άλλους τους επιλέγει κατόπιν δικού τους αιτήματος. Γνωρίζουμε από την αρχή ποιοι καλλιτέχνες μας ενδιαφέρουν και ποια είναι η δουλειά τους, επειδή επιθυμούμε να είμαστε σίγουροι ότι το υλικό που θα εκθέσουμε θα έχει και ποιοτική αξία». Το «cheap art», τονίζει ο επιμελητής της έκθεσης αφορά την οικονομική πλευρά και αξία των έργων που έχουν κατώτατο όριο πώλησης τα 50 και ανώτατο τα 500 ευρώ. Αυτό δεν γίνεται για να εξυπηρετηθούν εμπορικοί σκοποί αλλά για να καταστεί επιτέλους η τέχνη προσιτή και σε ανθρώπους που επιθυμούν να αποκτήσουν ένα έργο τέχνης. Κατά τη διάρκεια της κουβέντας μας ο Άντρος Ευσταθίου ξεκαθάρισε ότι πρωταρχικός στόχος της γκαλερί του είναι να ταξιδεύει την τέχνη, να αναδεικνύει και να διασφαλίζει τους νέους καλλιτέχνες.

> *Στη φετινή έκθεση θα υπάρχει και ένας αριθμός μεταξοτυπιών από τον κορυφαίο Έλληνα ζωγράφο Δημήτρη Μυταρά αλλά και έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών όπως του Κύπριου Στας Παράσχου που θα συνυπάρχουν στον χώρο με έργα υποσχόμενων νέων ταλέντων*

Ο Άντρος Ευσταθίου είναι ιδιοκτήτης της IsNotGallery και επιμελητής της έκθεσης και υποστηρίζει ότι η τέχνη πρέπει να γίνει επιτέλους προσιτή σε όλους.

Ένα εικαστικό ταξίδι πέντε ετών

Η ιδέα για την cheap art ξεκίνησε ένα βραδύ έξω από την IsNotGallery, σε μια συζήτηση που αφορούσε το οικονομικό κομμάτι της τέχνης και κατ' επέκταση της πώλησης των έργων, όπως διηγήθηκε ο Άντρος. «Θυμάμαι τότε σε έντονο ύφος έλεγα ότι στον χώρο της τέχνης επικρατεί μια ανακατωσούρα με το θέμα των τιμών και ότι πρέπει να μάθουμε στον κόσμο να ξέρει να αγοράζει χωρίς να πιάνεται κορόιδο». Ο Άντρος Ευσταθίου τόνιζε τότε ότι δεν είχε δει ποτέ στην Κύπρο μια έκθεση με χαμηλού κόστους έργα, σε αντίθεση με το εξωτερικό όπου υπάρχουν πολλές τέτοιου είδους εκθέσεις. «Οι φίλοι καλλιτέχνες, περιττό να πω, ότι έπεσαν να με κατασπαράξουν. Πώς, δηλαδή, εγώ θα τολμήσω να ζητήσω από καλλιτέχνες έργα που θα τα πουλήσω μέχρι 500 ευρώ;». Τελικά, μετά από πολλές προσπάθειες ο Άντρος βρήκε συμπαραστάτες στο τόλμημά του. Μαζί του τάχθηκαν η Μέλινα Σιουκιούρογλου, η οποία ενεπλάκη ενεργά στο όλο εγχείρημα πείθοντας καλλιτέχνες ότι αυτή η ιδέα αξίζει και ο εικαστικός Άγγελος Μακρίδης, ο όποιος προσέφερε έργα του για να λάβουν μέρος στην έκθεση με σκοπό να συμβάλει στην προσπάθεια. Έτσι, σταδιακά όλο και πιο πολλοί καλλιτέχνες πείστηκαν ότι μπορούν να δημιουργήσουν έργα, αποκλειστικά γι' αυτό το είδος έκθεσης. Έργα απόλυτα φρέσκα και με καλλιτεχνική αξία χωρίς όμως να επηρεάζονται από το θέμα της τιμής πώλησης. «Έτσι και αλλιώς ένα έργο πρέπει να ταξιδέψει για να πάρει αξία και όχι να κάθεται μέσα σ' ένα στούντιο και να το τρώει η σκόνη», υποστηρίζει ο Άντρος. Η cheap art οφείλει μεγάλο μέρος της επιτυχίας της κατά κάποιο τρόπο στην οικονομική κρίση, σύμφωνα με τον Άντρο, αφού όπως η τέχνη έχει ένα δευτερεύοντα ρόλο στην κοινωνία από τη μία και από την άλλη σε περιόδους ύφεσης αποτελεί έναν από τους τομείς που δέχονται το μεγαλύτερο πλήγμα. Πάντα, όμως, υπάρχει η ανάγκη απόκτησης ενός έργου τέχνης από το κοινό, έτσι και σε αυτήν την περίπτωση η μονή διέξοδος του αγοραστικού κοινού ήταν να στραφεί σε πιο οικονομικές επιλογές και έτσι η συγκεκριμένη έκθεση ήταν η καλύτερη λύση.

Τα αποτελέσματα από την cheap art σύμφωνα με τον Άντρο Ευσταθίου είναι εντυπωσιακά. «Ξεκινήσαμε πριν από πέντε χρόνια και κάθε έτος αυξάνονται οι επισκέπτες μας, ανεβαίνουμε στις πωλήσεις έργων αλλά και σε συμμέτοχη καλλιτεχνών», σημειώνει. Αρκετοί, μάλιστα, από τους συμμετέχοντες έχουν μία σοβαρή πορεία στον χώρο της τέχνης και έτσι το κοινό περιμένει με ανυπομονησία τη συγκεκριμένη έκθεση. «Πρέπει να σας πως ότι το τηλέφωνο της γκαλερί δεν σταματά να κτυπάει την εβδομάδα πριν από την έκθεση. Παράλληλα, όμως, πρέπει να τονίσουμε ότι οι καλλιτέχνες στην πλειονότητά τους συνειδητοποίησαν ότι γίνεται μια πολύ σοβαρή επιλογή έργων αλλά και καλλιτεχνών που λαμβάνουν μέρος κάθε χρόνο και έτσι νιώθουν την ασφάλεια ότι πράγματι είναι ένα εικαστικό γεγονός που αξίζει να λάβουν μέρος». Στην περσινή έκθεση έλαβαν μέρος 64 καλλιτέχνες και εκτέθηκαν γύρω στα 300 έργα από νέους και καταξιωμένους καλλιτέχνες με τιμές από 50 μέχρι 500 ευρώ. Το 2012 επισκέφτηκαν την cheap art γύρω στους 5.000 ανθρώπους από όλες τις πόλεις της Κύπρου. Το πιο ευχάριστο όμως ήταν το γεγονός ότι την έκθεση είδαν τόσο παιδιά όσο και φοιτητές από αρκετά σχολεία και πανεπιστήμια του νησιού. Μέσα από τη συγκεκριμένη έκθεση οι νέοι άνθρωποι της Κύπρου είχαν την ευκαιρία να πάρουν μία συνολική εικόνα της σύγχρονης εικαστικής σκηνής της χώρας μας και να έχουν μία πιο άμεση επαφή με το αντικείμενο και την τέχνη γενικότερα.

Η cheap art του 2013

Η φετινή ομαδική έκθεση, που θα διαρκέσει μέχρι τις αρχές Μαρτίου, παρουσιάζει μια σημαντική καινοτομία, αφού για πρώτη φορά θα συμμετάσχουν σε αυτή καλλιτέχνες από το εξωτερικό που δραστηριοποιούνται τόσο στην Ελλάδα όσο και σε Βρετανία και Γαλλία. Οι περισσότεροι, μάλιστα, από αυτούς έχουν διανύσει μία ενδιαφέρουσα και σημαντική πορεία στον χώρο της τέχνης. Στη φετινή έκθεση θα υπάρχει και ένας αριθμός μεταξοτυπιών από τον κορυφαίο Έλληνα ζωγράφο Δημήτρη Μυταρά αλλά και έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών όπως του Κύπριου Στας Παράσχου που θα συνυπάρχουν στον χώρο με έργα υποσχόμενων νέων ταλέντων βασισμένα σε σύγχρονες, νέες ιδέες και τεχνοτροπίες. Αυτό το «πάντρεμα» γενεών που προκύπτει μέσα από την έκθεση είναι ένα από τα χαρακτηριστικά της παραγωγής αυτής, καλύπτοντας ένα μεγάλο φάσμα της εικαστικής σκηνής. Η ομαδική έκθεση «Πλούσια τέχνη σε φτωχούς καιρούς» θεωρείται σήμερα η πιο εμπορική έκθεση που γίνεται στην Κύπρο και τα κριτήρια για την επιλογή των έργων που παρουσιάζονται είναι ιδιαίτερα αυστηρά. Το γεγονός, μάλιστα, ότι οι τιμές είμαι χαμηλές, δεν υπονοεί πως τα ποιοτικά έργα που παρουσιάζονται έχουν να κάνουν με το φτηνό στην τέχνη, αφού η αξία των έργων που παρουσιάζονται, σε πολλές περιπτώσεις, είναι πολύ μεγαλύτερη της τιμής που αναγράφεται στον τιμοκατάλογο και σημαντικό παράδειγμα για αυτό φέτος είναι η παρουσία στην έκθεση μέρους των έργων του Δημήτρη Μυταρά.

info

Ομαδική έκθεση «Πλούσια τέχνη σε φτωχούς καιρούς» στην IsNotGallery στην παλιά Λευκωσία μέχρι την 1 Μαρτίου. Ώρες Λειτουργίας: Δευτέρα – Παρασκευή: 10:00-13:00 & 17:00-20:00/Σάββατο: 10:00-13:00. Πληροφορίες: 99569498.

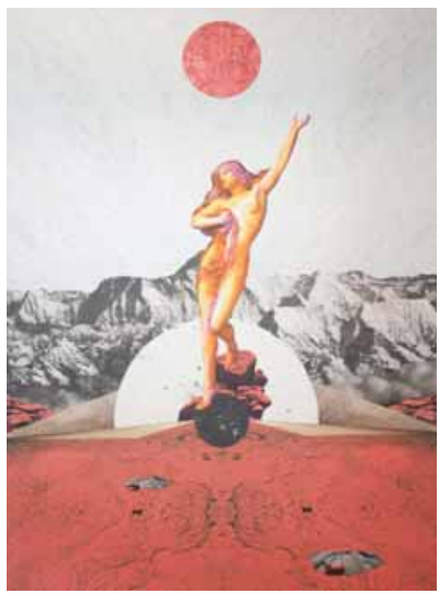

ΕΠΙΣΗΣ / *Του* **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Στην οδό του λάθους

Θα επαναλάβω τον αφορισμό του νομπελίστα οικονομολόγου Πολ Κρούγκμαν, όπως καταγράφηκε σε άρθρο του στους New York Times στις 3 Ιανουαρίου 2013, με αφορμή την επίσημη παραδοχή από το ΔΝΤ των λανθασμένων υπολογισμών της επίδρασης των μνημονίων λιτότητας, στην προκαλούμενη από την εφαρμογή τους οικονομική ύφεση των υπερχρεωμένων χωρών του Νότου της Ευρωζώνης: «Στην πραγματικότητα βιώσαμε μία κολοσσιαία αποτυχία της οικονομικής πολιτικής και πάρα πολλοί από αυτούς που είναι υπεύθυνοι για την αποτυχία, παραμένουν στην εξουσία και αρνούνται να μάθουν από τις εμπειρίες».
Στην οδό του λάθους, όπου οδηγείται και η Κύπρος, οι ηγέτες μας διαγκωνίζονται για την ορθότερη ή την ηπιότερη εφαρμογή της λανθασμένης ευρωπαϊκής συνταγής, υπό το βάρος του εκβιασμού της οικονομικής κατάρρευσης. Και το εντυπωσιακό είναι πως ο κυπριακός πληθυσμός, ουσιαστικά ανενημέρωτος για τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος, εμφανίζεται μέσα από τις πρόσφατες δημοσκοπήσεις να συμφωνεί με σημαντικά ποσοστά στην αποδοχή του κυπριακού μνημονίου και την όδευση προς τη λιτότητα. Μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου το ποσοστό εκείνων που επιθυμούσαν υπογραφή του ήδη γνωστού και δημοσιοποιημένου μνημονίου, κυμαινόταν από 58% έως 54% των ερωτηθέντων, σύμφωνα με τις σχετικές δημοσκοπήσεις «Καθημερινής» και ΡΙΚ. Αν υπολογίσουμε μάλιστα ότι «η μεγαλύτερη έγκριση στην υπογραφή του κυπριακού μνημονίου εκδηλώνεται από τους ψηφοφόρους του ΔΗΣΥ (80%) και των ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΕΥΡΩΚΟ (70%)», οι οποίοι λογικά ως πλειοψηφία του εκλογικού σώματος θα καθορίσουν την επερχόμενη εκλογή Προέδρου, είναι σχεδόν προκαθορισμένη και η πορεία της εφαρμογής του. Βέβαια η εσωτερική μας παράνοια εκδηλώνεται και με την εντυπωσιακή καταγραφή, στις ίδιες δημοσκοπήσεις, της έλλειψης εμπιστοσύνης των Κυπρίων προς το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, την Κομισιόν, το ευρώ, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την ηγεσία του τόπου που διαπραγματεύτηκε το μνημόνιο, το οποίο η πλειοψηφία θέλει άμεσα να υπογραφεί! Ακόμα και οι άνεργοι σε ποσοστό 60% συμφωνούν με την υπογραφή του... Ίσως όμως εδώ να κρύβεται μια παρανόηση του «μηνύματος» των ερωτηθέντων.
Επειδή μνημόνιο δεν σημαίνει μόνο λιτότητα, αλλά και διαρθρωτικές αλλαγές και συρρίκνωση του -ζηλευτού για τις αποδοχές του- Δημοσίου, που θεωρούνται -σχεδόν από όλους, εκτός των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα- ως απαραίτητες επεμβάσεις για να ανασάνει η οικονομία. Ωστόσο έχει ενδιαφέρον να υπολογίσουμε την επίδραση στην κυπριακή οικονομία -έστω και κατά προσέγγιση- του περίφημου δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή (multiplicateur), με τον οποίο το ΔΝΤ θα έπρεπε, σύμφωνα με την πρόσφατη παραδοχή του, να υπολογίζεται το αποτέλεσμα της μείωσης των κρατικών δαπανών και των αυξήσεων στις φορολογίες, επάνω στην ανάπτυξη ή την ύφεση της οικονομίας. Αναφέρθηκε ήδη στο προηγούμενο άρθρο ότι, αντί του μέχρι προσφάτως παραδεκτού δημοσιονομικού πολλαπλασιαστή 0,5, στην περίπτωση της Ευρωζώνης και με πειραματόζωα κυρίως την Ελλάδα και την Πορτογαλία, το ΔΝΤ εκπόνησε νέο δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή με αβέβαιο μέγεθος από 0,9 έως 1,7. Ο προϋπολογισμός του 2013 προβλέπει αύξηση εσόδων -εξαιρουμένων των δανείων- κατά 1,2% (5,860 δισ. ευρώ σε σύγκριση με 5,786 δισ. ευρώ του 2012) και μείωση δαπανών κατά 5,8% (7,014 δισ. ευρώ σε σύγκριση με 7,449 δισ. ευρώ του 2012). Δηλαδή σύνολο μείωσης των κρατικών δαπανών και αυξήσεων στις φορολογίες 7%. Με βάση τον προηγούμενο και επισήμως λανθασμένο δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή 0,5, η ύφεση θα κυμαινόταν το 2013 γύρω στο 3,5%, όπως ακριβώς καταγράφηκε στον προϋπολογισμό που κατέθεσε ο ΥΠΟΙΚ, κ. Βάσος Σιαρλή, και τον οποίο ενέκρινε η Βουλή. Εάν χρησιμοποιήσουμε τους νέους αποδεκτούς πολλαπλασιαστές για την Ευρωζώνη, 0,9 έως 1,7, τότε τα νούμερα της ύφεσης για την κυπριακή οικονομία με την εφαρμογή των μέτρων λιτότητας του μνημονίου φτάνουν τα εντυπωσιακά ύψη 6,3% έως 11,9%! Και αυτό θα σημαίνει βουτιά στο σπιράλ της επιταχυνόμενης ύφεσης για τα επόμενα χρόνια, με ακολουθία νέων μνημονίων και επιπλέον μείωσης εισοδημάτων. Η πρόσφατη ιστορία της Ελλάδας σε επανάληψη. Μακάρι το μέλλον να με βγάλει κι εμένα και όσους άλλους βλέπουν το χάος μπροστά μας, αδαείς και άσχετους. Αλλιώς βάλτε τα κλάματα από τώρα ή σχεδιάστε αλλαγή της τροχιάς του τόπου όσο υπάρχει ακόμα χρόνος...

TEXNES-02 ATZENTA_TEXNES 31/01/2013 5:00 MM Page 2

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Δευτέρα 4.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Πλούσια Τέχνη σε Φτωχούς Καιρούς» 2013

Η **«IsNotGallery»** παρουσιάζει για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά την ομαδική έκθεση «Πλούσια Τέχνη σε Φτωχούς Καιρούς». Μέσα στο σκηνικό της παγκόσμιας κρίσης, αποφασίσαμε μαζί με τους καλλιτέχνες να παρουσιάσουμε και να προσφέρουμε μια έκθεση με επιλογές, όπου η προσιτή τέχνη είναι εφικτό γεγονός και όχι μόνο μια ιδέα. Με μότο «Επειδή η τέχνη είναι προνόμιο όλων» κάνουμε μια προσπάθεια να ξεπεράσουμε τις πεπαλαιωμένες μοντερνιστικές εκθεσιακές αντιλήψεις, οι οποίες ανυψώνουν τα καλλιτεχνικά παράγωγα σε ελιτιστικά προϊόντα. Πιστεύουμε πως η τέχνη είναι δικαίωμα όλων. Πως η τέχνη πρέπει να ταξιδεύει, και πως η τιμή ενός έργου πρέπει να δικαιολογείται. Μέχρι 1 Μαρτίου στο «Is Not Gallery», Οδυσσέως 11, Παλαιά Λευκωσία. Πληρ. 22343670 και 99569498

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Χρυσάνθης του θεάτρου και των παιδιών

«Ο θεατρικός Κύπρος Χρυσάνθης και η παιδική λογοτεχνία» τιτλοφορείται η εκδήλωση που διοργανώνουν ο Κυπριακός Σύνδεσμος Παιδικού Νεανικού Βιβλίου και η Κυπριακή Βιβλιοθήκη, με αφορμή τη συμπλήρωση 15 χρόνων από τον θάνατό του. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα του διευθυντή των Πολιτιστικών Υπηρεσιών κ. Παύλου Παρασκευά. Ώρα 7:30 μ.μ. Αίθουσα Καστελιώτισσα, Παλαιά Λευκωσία. Πληρ. 22303181.

Τρίτη 5.2

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Descendance» με έργα του Τάσου, της Καίτης και του Πάνου Στεφανίδη

Έκθεση μ' έργα σταθμούς του Τάσου Στεφανίδη, που δεν έχουν παρουσιαστεί στη Λευκωσία από το θάνατο του πριν από 17 χρόνια, επίσης έργα από τις τελευταίες εκθέσεις της Καίτης Στεφανίδου, αλλά και για πρώτη φορά τα τελευταία της έργα και με σημαντικά έργα του Πάνου Στεφανίδη, όπως «Ο Μυστικός Δείπνος» και τη νέα του δουλειά με τίτλο «Η Αίθουσα του Αρχέγονου Ήλιου». Η έκθεση αυτή θα αποτελέσει ένα φόρο τιμής και μια γλυκεία ανάμνηση για τους δύο σημαντικούς δημιουργούς, που έχουν προσφέρει στα πολιτιστικά πράγματα του τόπου, έχοντας αφήσει συνεχιστή τον γιο τους Πάνο Στεφανίδη. Ώρα 7:30 μ.μ. θα εγκαινιάσει την έκθεση ο δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης. Διάρκεια μέχρι 2 Μαρτίου στην γκαλερί Αποκάλυψη, Χύτρων 30, Λευκωσία. Πληρ. 22300150

ΒΙΒΛΙΟ

Ελλάδα 1919-1934 και αφοπλισμός

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου και οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κύπρου παρουσιάζουν το βιβλίο «Μικρά Κράτη, Συλλογική Ασφάλεια, Κοινωνία των Εθνών: Η Ελλάδα και το Ζήτημα του Αφοπλισμού 1919-1934», του Μανόλη Κούμα. Το βιβλίο καταγράφει και αναλύει τη στάση των ελληνικών κυβερνήσεων έναντι των πρωτοβουλιών που ανέλαβε η Κοινωνία των Εθνών προκειμένου να εδραιωθεί η διεθνής ασφάλεια μέσω του αφοπλισμού από το τέλος του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, Κωνσταντίνος Χριστοφίδης. Η παρουσίαση του βιβλίου θα γίνει από τον αναπληρωτή καθηγητή Πέτρο Παπαπολυβίου και από τον επισκέπτη καθηγητή Ιάκωβο Μιχαηλίδη. Θα ακολουθήσει σύντομη παρέμβαση από τον συγγραφέα και συζήτηση. Ώρα 7:00 μ.μ. στην Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Κύπρου, λεωφ. Καλλιπόλεως 75, Λευκωσία. Πληρ. 22894302.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Παρουσίαση βιβλίων του Θ. Καραγιάννη

Το Σατιρικό Θέατρο σε συνεργασία με τον Κυπριακό Σύνδεσμο Παιδικού Νεανικού Βιβλίου διοργανώνουν εκδήλωση – παρουσίαση τριών βιβλίων του γνωστού Ελλαδίτη συγγραφέα Θανάση Καραγιάννη, δρα Επιστημών της Αγωγής, κριτικού και μελετητή της Δραματουργίας και του θεάτρου για παιδιά. Θα ακολουθήσει θεατρικό αναλόγιο από σπουδαστές της Δραματικής Σχολής Βλαδίμηρος Καυκαρίδης και τραγούδια σε στίχους Βασίλη Ρώτα και αντιφώνηση από τον συγγραφέα. Ώρα 7:30 μ.μ. στην Κεντρική Σκηνή του Πολιτιστικού Κέντρου Βλαδίμηρος Καυκαρίδης, Αγλαντζιά, Λευκωσία. Πληρ. 22312940 και 22421609.

Πέμπτη 7.2
ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

«Αιδοίων Μονόλογοι» οκτώ καλλιτέχνιδων

Με βάση το παγκοσμίως γνωστό και βραβευμένο θεατρικό έργο της Ηβ Ένσλερ «Αιδοίων Μονόλογοι», οκτώ καλλιτέχνιδες θα αποδώσουν η κάθε μια από ένα μονόλογο μέσω της δικής της τέχνης. Μια διαφορετική προσέγγιση των μονολόγων που ξεφεύγει από τη συμβατική θεατρική τους απόδοση. Οι μονόλογοι ως μέσον έκφρασης μετατρέπονται σε εκθέματα. Η θεματική του «Αιδοίων Μονόλογοι» εστιάζει στη σχέση της γυναίκας με την κολπική της κοιλότητα μέσω μιας σειράς θεμάτων όπως ο ερωτισμός, η σεξουαλική εκμετάλλευση, ο βιασμός, η εμμηνόπαυση, ο ακρωτηριασμός γεννητικών οργάνων, και άλλων. Την επιμέλεια της έκθεσης-παράστασης έχει η σκηνοθέτιδα και θεατρολόγος Μαρία Βαρνακκίδου. Χορηγός ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου. Εγκαίνια απόψε ώρα 7:00 μ.μ. με δεκαπεντάλεπτη θεατρική παράσταση στις 8:00 μ.μ. και διάρκεια μέχρι 10 Φεβρουαρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο «Οι Μύλοι», Κωνσταντινουπόλεως 4, Καϊμακλί, Λευκωσία. Είσοδος ελεύθερη. Πληρ. 99743055 και www.aidoiwnmonologoi.tumblr.com.

ΧΟΡΟΣ

WET: Ενα παιχνίδι με το νερό

Εαυτός. Νερό. Σώμα. Παιχνίδι. Το WET είναι ένα παιχνίδι με το νερό. Ένα παιχνίδι που ταξιδεύει το σώμα σε μια ανάμνηση. Ένα παιχνίδι που επιτρέπει στο σώμα να απολαύσει, να χαρεί, να δοκιμάσει, να παίξει, να βρεχτεί. Ένα παιχνίδι που καλύπτει το γυμνό σώμα με νερό. Το στεγνό σώμα γίνεται βρεγμένο. Ένα βρεγμένο σώμα που αποτελείται από νερό. Χορογραφία – ερμηνεία: Πέτρος Κονναρής. Δραματουργία: Χρήστος Πολυμενάκος. Ώρα 8:30 μ.μ. και Παρασκευή 8 Φεβρουαρίου στην Αίθουσα Καστελιώτισσα, Πύλη Πάφου, Παλαιά Λευκωσία. Πληρ. 22800970 και 99439088

Παρασκευή 8.2
ΘΕΑΤΡΟ

«Φεύγουσα Κόρη»

Το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Μια Ψυχή», έδωσε τον απαραίτητο καμβά για να ξετυλιχθεί το νήμα του κύκλου της ζωής μέσα από το νανούρισμα, το παραμύθι, το μοιρολόι της μάνας, της γιαγιάς και της κόρης. Μια καταπληκτική ερμηνεία από τη Ρηνιώ Κυριαζή σε σκηνοθεσία Μίρκας Γεμεντζάκη. Στο κλαρίνο ο Μανούσος Πλουμίδης. Ώρα 8:30 μ.μ. στο θέατρο Ριάλτο, πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. Πληρ. 77777745

Σάββατο 9.2
ΠΟΙΗΣΗ

Ποιητικές αναγνώσεις στην Terra Mediterranea

Στο πλαίσιο του διεθνούς εικαστικού προγράμματος Terra Mediterranea – In Crisis, το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας - Συνεργασία Ίδρυμα Πιερίδη, διοργανώνει και παρουσιάζει την εκδήλωση «Ποίηση και Κρίση». Πρόκειται για ποιητικές αναγνώσεις από Κύπριους και Ελλαδίτες ποιητές και ποιήτριες. Ώρα 11:30 π.μ. στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας, Οδός Παλιάς Ηλεκτρικής 19. Πληρ. 22797400 και www.nimac.org.cy.

Επιμέλεια: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ**
art@kathimerini.com.cy

Μη χάσετε

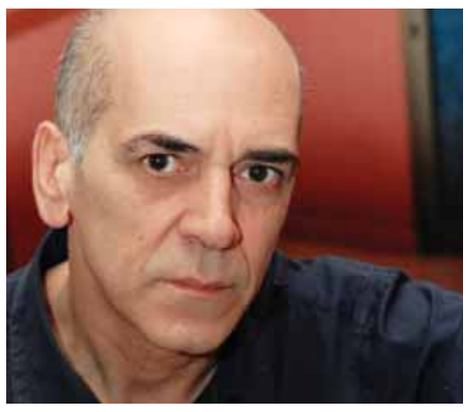

Παρασκευή 8 και Σάββατο 9 Φεβρουαρίου

Ορφέας Περίδης

Ο πολυαγαπημένος τραγουδοποιός και τροβαδούρος Ορφέας Περίδης ξεκινά τη χειμερινή περιοδεία του συνοδευόμενος από δύο νέους τραγουδοποιούς, την Εύα Ατματζίδου (ακουστική και ηλεκτρική κιθάρα, τζουράς και μαντολίνο), και τον Αλέξανδρο Ιακώβου (βιολί). Μαζί τους η Ήλια Θέμελη (κρουστά – τραγούδι). Θα παρουσιάσει ένα πρόγραμμα που στηρίζεται στις μεγάλες επιτυχίες του, όπως και τραγούδια από τους πρώτους προσωπικούς δίσκους της Εύας Ατματζίδου: «Μάταιο ροζ» και του Αλέξανδρου Ιακώβου: «Κάτι καινούργιο απ' τα παλιά». Παρασκευή 8, ώρα 9:00 μ.μ. στη μουσική σκηνή «Τα Άστρα», Νικόλαου Έλληνα, Πάφος (πληρ. 77777266) και Σάββατο 9 Φεβρουαρίου, ώρα 10:30 μ.μ. στο Ravens Music Hall Ravens, Σαρίπόλου και Σωκράτους γωνία 4, Λεμεσός (πληρ. 99614100 και 99588055).

Τετάρτη 6 έως Σάββατο 23 Φεβρουαρίου

«Αντιγόνη» του Σοφοκλή

Το έργο «Αντιγόνη» του Σοφοκλή θέτει οικουμενικά ερωτήματα που αφορούν τον άνθρωπο από καταβολής του μέχρι σήμερα. Ο Σοφοκλής μιλάει για μας εδώ και τώρα. Τέσσερεις ηθοποιοί αναλαμβάνουν τη μύηση του κοινού στο κείμενο της τραγωδίας και στα ερωτήματα που αυτή θέτει: Ποια η σχέση εξουσίας και νόμων; Τι σημαίνει να είσαι ηγέτης; Τι και ποιος καθορίζει το όριο του ανθρώπου; Σκέπτομαι λογικά άρα έχω δίκαιο; Γεννιόμαστε για ν' αγαπάμε; Τι είναι αγάπη, τι είναι έρωτας, τι είναι ευτυχία; Τι είναι μοίρα; Τι είναι Θεία Δίκη; Τι είναι εφηβεία; Τι είναι αναρχία; Σε μετάφραση του Νίκου Παναγιωτόπουλου και σκηνοθεσία-επιμέλεια παράστασης της Δέσποινας Γκάτζιου. Ώρα 8:30 μ.μ. από Τετάρτη έως Σάββατο, μέχρι τις 23 Φεβρουαρίου στην αίθουσα Κεντρικής Σκηνής στο Θέατρο ΘΟΚ, χώρος παλιού ΓΣΠ, Λευκωσία. Πληρ. 22864300 και 77772717.

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΘΕΑΤΡΟ
Κυριακή 3.2

Είκοσι χρόνια «Σφενδόνη»

Με αφορμή τα είκοσι χρόνια λειτουργίας του Θεάτρου Σφενδόνη, παρουσιάζονται κάθε Κυριακή, Δευτέρα και Τρίτη σε εναλλασσόμενο ρεπερτόριο οι δύο μεγάλες επιτυχίες του θεάτρου «Μορφές από το έργο του Βιζυηνού» και «Λα Πουπέ» του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη. Μακρή 4, Μακρυγιάννη, τηλ. 210-92.46.692

ΜΟΥΣΙΚΗ
Δευτέρα 4.2

Σταύρος Ξαρχάκος Σταμάτης Κόκοτας

Συνάντηση του Σταύρου Ξαρχάκου και του Σταμάτη Κόκοτα για μία βραδιά στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Σαράντα επτά χρόνια μετά, οι δύο καλλιτέχνες συναντιούνται για να θυμηθούν μιαν άλλη εποχή, με αγαπημένα κομμάτια που μας έχουν χαρακτηρίσει. Στις 8.30 μ.μ. Αίθουσα «Χρήστος Λαμπράκης». Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΕΚΔΗΛΩΣΗ
Δευτέρα 4.2

Η Ελλάδα και η Δύση

Δύο διακεκριμένοι ερευνητές και καθηγητές, ο Φιλίπο Μαρία Ποντάνι και ο Μιχάλης Ζ. Κοπιδάκης, θα μιλήσουν για όψεις των σχέσεων που ανέπτυξαν στο πέρασμα των αιώνων οι Ελληνες και οι ευρωπαϊκοί λαοί, στο πλαίσιο του κύκλου ομιλιών «Η Ελλάδα και η Δύση». Στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στις 7 μ.μ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΜΟΥΣΙΚΗ
Δευτέρα 4.2

Στράους και Παρτ από την Καμεράτα

Οι μουσικοί της Καμεράτα και ο διεθνώς καταξιωμένος μαέστρος Γιώργος Πέτρου παρουσιάζουν ένα πρόγραμμα με έργα των Ρίχαρντ Στράους και Αρβο Παρτ στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση. Το αριστούργημα του Ρίχαρντ Στράους «Μεταμορφώσεις», μια αντιπολεμική ελεγεία όπου η τεχνική της αντίστιξης γίνεται μέσο ψυχικής έκφρασης. Εργο παρόμοιου συναισθηματικού βάθους είναι η 4η Συμφωνία (των αγγέλων) του διάσημου Εσθονού συνθέτη Αρβο Παρτ, γραμμένη το 2008. Λ. Συγγρού 107-109

ΘΕΑΤΡΟ
Τετάρτη 6.2

Εργο Πούσκιν από την «Πυρ»

Η νεοσύστατη ομάδα Πυρ παρουσιάζει στο θέατρο «Βυρσοδεψείο» το έργο του Α. Πούσκιν «Γλέντι στον Καιρό της Πανούκλας», σε σκηνοθεσία της Ιώς Βουλγαράκη. Παίζουν οι Αργύρης Ξάφης, Δέσποινα Κούρτη, Γιώργος Παπαγεωργίου κ.ά. Ορφέως 174, τηλ. 210-34.53.203

ΧΟΡΟΣ
Τετάρτη 6.2

Ο Λινιεκουλά σε προσωπικό σόλο

Στη Μικρή Σκηνή της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών εμφανίζεται ο Αφρικανός χορευτής και χορογράφος Φοστέν Λινιεκουλά σε ένα πολύ προσωπικό σόλο με τίτλο «Le Cargo». Μια παράσταση για την επιστροφή στις ρίζες σε συνθήκες πολέμου και κρίσης. Στις 9 μ.μ. Συγγρού 107 - 109

ΜΟΥΣΙΚΗ
Παρασκευή 8.2

Ο Manu Katche στο Gazarte

Ο Γαλλοαλγερινός δεξιοτέχνης των ντραμς Manu Katche εμφανίζεται για δύο βραδιές (8, 9/2) στη σκηνή του Gazarte. Ο Katche ξεχώρισε ως τζαζ ντράμερ στα μέσα της δεκαετίας του '80 και έχει συνεργαστεί με τον Πίτερ Γκάμπριελ και τον Στινγκ. Στις 10 μ.μ. Βουτάδων 32-34, Γκάζι

Επιμέλεια: **ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ**
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΒΙΕΝΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Albertina Museum
www.albertina.at

«Max Ernst: Retrospektive». Γεννημένος κοντά στην Κολωνία, ο Μαξ Ερνστ (1891-1976) συμμετείχε στο κίνημα του ντανταϊσμού τη δεκαετία του 1920, γρήγορα όμως προσχώρησε στον σουρεαλισμό, για να τον εγκαταλείψει λίγο πριν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η ανήσυχη φύση του εκδηλώθηκε και στις περιπλανήσεις του (από την Κολωνία στο Παρίσι, από εκεί στη Νέα Υόρκη, στη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής της Γαλλίας, και πίσω ξανά στο Παρίσι τη δεκαετία του '50), στις σχέσεις του με τις γυναίκες (τέσσερις γάμοι, ανάμεσά τους ένας με την Πέγκι Γκουγκενχάιμ), καθώς και στους πειραματισμούς του με διάφορες τεχνικές (grattage, frottage, decalcomania κ.λπ.). Η έκθεση, διοργανωμένη με βιογραφικό και χρονολογικό άξονα, παρακολουθεί τον καλλιτέχνη σε όλες τις φάσεις της περιπετειώδους καλλιτεχνικής διαδρομής του (εδώ ο πίνακας «Πιετά, ή επανάσταση τη νύχτα», 1923), από τα χρόνια του ντανταϊσμού (φέτος εορτάζονται τα εκατοστά «γενέθλια» του κινήματος, αφορμή για σημαντικά εκθεσιακά αφιερώματα) μέχρι την όψιμη δημιουργική του περίοδο. Εως τις 5 Μαΐου.

ΕΛΣΙΝΚΙ
ΕΚΘΕΣΗ
Ateneum
www.ateneum.fi

«52 ψυχές – Συμβολιστικό τοπίο». Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα, μετά την ακμή του ιμπρεσιονιστικού κινήματος, αναδύθηκε στην ευρωπαϊκή ζωγραφική μια τάση για ποιητική, μυστικιστική ερμηνεία της φύσης. Ο συμβολισμός σηματοδότησε μιαν ευφάνταστη, συναισθηματικά φορτισμένη αναζήτηση των καλλιτεχνών στα πεδία της πνευματικότητας, της μυθολογίας και της ιστορίας, που αντανακλάται σε εικόνες ονειρικών τοπίων, σιωπηλών πόλεων και εσωτερικών οραμάτων. Η έκθεση, διοργανωμένη

από το φινλανδικό μουσείο Ateneum σε συνεργασία με το Μουσείο Βαν Γκογκ του Αμστερνταμ και την Εθνική Πινακοθήκη της Σκωτίας, κάνει μια μεγάλη αναδρομή στο συμβολιστικό τοπίο, παρουσιάζοντας έργα 52 καλλιτεχνών, ανάμεσά τους ο Βαν Γκογκ, ο Γκογκέν, ο Γουίστλερ, ο Μοντριάν, ο Μουνκ, ο Σινιάκ, ο Καντίνσκι και ο Ενσορ, ενώ τους Φινλανδούς συμβολιστές εκπροσωπούν ο Αλμπερτ Εντελφελτ, ο Ακσέλι Γκάλεν-Καλέλα, ο Ούγκο Σίμπεργκ (εδώ ο πίνακάς του «Πληγωμένος άγγελος», 1903) και η Ελεν Τέσλεφ. Εως τις 17 Φεβρουαρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Lyric Hammersmith
www.lyric.co.uk

«Metamorphosis». Στο φημισμένο διήγημα του Φραντς Κάφκα, η ήσυχη ζωή της οικογένειας Σάμσα αναστατώνεται όταν ο γιος τους, ο Γκρέγκορ, εμφανίζεται ένα πρωί μεταμορφωμένος σε τερατώδες έντομο. Η θεατρική εκδοχή της «Μεταμόρφωσης», σύμπραξη ανάμεσα στο Lyric Hammersmith και τον ισλανδικό θεατρικό όμιλο Vesturport, πρωτοανέβηκε το 2006 και έχει ήδη παρουσιαστεί με επιτυχία σε διάφορες θεατρικές σκηνές ανά τον κόσμο, κερδίζοντας ύμνους από την κριτική. Η προσαρμογή και η σκηνοθεσία έγιναν από τον Ντέιβιντ Φαρ και τον Ισλανδό ηθοποιό και σκηνοθέτη Γκίσλι Ορν Γκάρνταρσον, οι οποίοι κατάφεραν να στήσουν μια συναρπαστική παράσταση, συνδυάζοντας το μαύρο χιούμορ και τη βαθιά συγκίνηση, με τη συνδρομή ενός σκηνικού που αψηφά τον νόμο της βαρύτητας (βοηθώντας τον Γκρέγκορ-έντομο να διεκδικήσει «ανάποδα» τον ζωτικό του χώρο), ενώ η μουσική επένδυση του Νικ Κέιβ και του Γουόρεν Ελις αναδεικνύει υποβλητικά τις στιγμές συναισθηματικής κορύφωσης του έργου. Ο Γκάρνταρσον υποδύεται τον Γκρέγκορ με ακροβατική τόλμη και εκφραστική ακρίβεια, πειστικός ως έντομο παρά την απουσία μεταμφίεσης. Εξαιρετικοί επίσης στους ρόλους τους είναι η Κέλι Χάντερ (μητέρα), ο Ιγκβαρ Σίγκουρσον (πατέρας) και η Νίνα Ντεγκ Φιλιππουσντότιρ (Γκρέτα, η μικρή αδελφή). Εως τις 16 Φεβρουαρίου.

Μανέ: Πορτρέτα στο Λονδίνο

Αφιέρωμα στις προσωπογραφίες του Εντουάρ Μανέ, η έκθεση «Manet: Portraying Life», στη Βασιλική Ακαδημία Τεχνών του Λονδίνου, εστιάζει για πρώτη φορά σε μια θεματική που καλύπτει μεγάλο μέρος της καλλιτεχνικής παραγωγής του κορυφαίου Γάλλου ζωγράφου. Στα πορτρέτα του, όπου απεικονίζονται μέλη της οικογένειας και φίλοι, πολιτικές και καλλιτεχνικές προσωπικότητες της εποχής, καθώς και σκηνές από την καθημερινή ζωή, ο Μανέ φώτισε όχι μόνο τα πρόσωπα που επέλεξε να ζωγραφίσει αλλά και την παρισινή κοινωνία του καιρού του. Παρουσιάζοντας ένα σύνολο πενήντα περίπου έργων (εδώ ο πίνακας «Αγόρι που φυσάει σαπουνόφουσκες», 1867), η έκθεση αναδεικνύει την ιδιαίτερη καλλιτεχνική προσφορά του Μανέ, ο οποίος, αν και συνδέθηκε με τους ιμπρεσιονιστές, ακολούθησε έναν ξεχωριστό δρόμο: διατήρησε ισχυρούς δεσμούς με την καλλιτεχνική παράδοση, ενώ ταυτόχρονα προχώρησε σε τολμηρές καινοτομίες που σφράγισαν την πορεία της μοντέρνας τέχνης.

ΛΩΖΑΝΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Fondation de l' Hermitage
www.fondation-hermitage.ch

«Fenetres, de la Renaissance a nos jours: Durer, Monet, Magritte». Αλληγορικά ή όχι, ανοιχτά στον κόσμο και πηγή φωτός σε σκηνές εσωτερικού χώρου, τα παράθυρα έχουν κατακτήσει περίοπτη θέση στη ζωγραφική, από τον καιρό της Αναγέννησης έως τη σύγχρονη εποχή. Ζωγραφισμένα με ρομαντική διάθεση στις αρχές του 19ου αιώνα, τα παράθυρα ήταν ιδιαίτερα δημοφιλή στους ιμπρεσιονιστές και έγιναν αυτοτελές θέμα εξερεύνησης για ζωγράφους νεωτερικών κινημάτων, από τους συμβολιστές και τους ιμπρεσιονιστές μέχρι τους σουρεαλιστές και τους εννοιολογικούς. Το αφιέρωμα στο παράθυρο που παρουσιάζει η έκθεση περιλαμβάνει πάνω από 150 έργα -ελαιογραφίες, σχέδια, ακουαρέλες, χαρακτικά, βίντεο, φωτογραφίες- με τις υπογραφές μιας πλειάδας καλλιτεχνών, ανάμεσά τους ο Ντύρερ, ο Κόνσταμπλ, ο Μουνκ, ο Μονέ, ο Μπονάρ, ο Καγιεμπότ (εδώ ο πίνακάς του «Νεαρός άνδρας στο παράθυρο»), η Μπερτ Μοριζό, ο Μαξ Ερνστ, ο Μαγκρίτ, ο Κλέε, ο Ντελβό, ο Ντε Κίρικο, ο Πικάσο, ο Μπαλτύς και ο Ρόθκο. Εως τις 20 Μαΐου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Museum of Modern Art
www.moma.org

«Inventing Abstraction: 1910-25». Η αφαίρεση δεν αναδύθηκε ξαφνικά και απροειδοποίητα στο τοπίο της Τέχνης: η κυοφορία της υπήρξε μακρόχρονη, με απώτερη αφετηρία την τέχνη των αρχαϊκών χρόνων. Ωστόσο, η επίσημη χρονολογία γέννησης της αφαίρεσης μπορεί να τοποθετηθεί στις αρχές του 20ού αιώνα, συνδεδεμένη με τα κινήματα της ευρωπαϊκής αβάν-γκαρντ. Το 1912, εκτέθηκαν για πρώτη φορά έργα αφηρημένης ζωγραφικής σε επτά ευρωπαϊκές πόλεις, με την υπογραφή καλλιτεχνών όπως ο Βασίλι Καντίνσκι (εδώ ο πίνακας «Εντύπωση III (κοντσέρτο)», 1911), ο Φράντισεκ Κούπκα, ο Ρομπέρ Ντελονέ και ο Φρανσίς Πικαμπιά. Λίγα χρόνια αργότερα, δεκάδες καλλιτέχνες δοκίμαζαν τις εκφραστικές δυνάμεις της αφαιρετικής γλώσσας στη ζωγραφική, τη γλυπτική, τη μουσική, τον χορό, την ποίηση. Η έκθεση εορτάζει την «εκατονταετηρίδα της αφαίρεσης», παρουσιάζοντας 350 πίνακες, σχέδια και γλυπτά μιας πλειάδας καλλιτεχνών (Λεζέ, Ντυσάν, Πικάσο, Μοντριάν, Μάλεβιτς κ.ά.), καθώς επίσης φιλμ, βιβλία, φωτογραφίες, ηχογραφήσεις ποιημάτων και συναυλιών ατονικής μουσικής. Εως τις 15 Απριλίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

TEXNES-03 CINEMA_TEXNES 31/01/2013 4:59 MM Page 3

Διαδρομή σαράντα χρόνων

Με την ταινία «Οδηγός αισιοδοξίας», ο Ρόμπερτ ντε Νίρο μπαίνει και πάλι στην τελική ευθεία για Οσκαρ

Του **A.O. SCOTT**
THE NEW YORK TIMES

Για ένα άτομο της γενιάς μου, ο Ρόμπερτ ντε Νίρο είναι αναμφίβολα ο κορυφαίος κινηματογραφικός ηθοποιός της δικής του γενιάς. Αν ήσουν ένας ξετρελαμένος με το σινεμά έφηβος στα '70 και στις αρχές του '80, θα βίωνες σε πραγματικό χρόνο και σε ευεπηρέαστη ηλικία ερμηνείες που αργότερα θα γίνονταν εμβλήματα και μνημεία. «Αυτό το παιδί δεν παίζει απλώς - απογειώνεται», έγραψε η Πολίν Καέλ στην κριτική της για τους «Κακόφημους δρόμους».

Δεν υπήρχε, βέβαια, τίποτα παράξενο ή αφηρημένο σ' αυτό που έκανε, δηλαδή να μεταμορφώνεται -σωματικά, φωνητικά, ψυχολογικά- σε κάθε νέο ρόλο, αναπροσδιορίζοντας μπροστά στα μάτια μας την τέχνη του ηθοποιού σε ταινίες όπως «Ο ταξιτζής», «Οργισμένο είδωλο, «Ο τελευταίος μεγιστάνας», «1900», «Ο βασιλιάς της κωμωδίας», «Brazil», «Νέα Υόρκη, Νέα Υόρκη». Για τη νεότερη γενιά, ωστόσο, είναι πιο αναγνωρίσιμος ως Τζακ Μπερνς, ο απίστευτος πεθερός του Μπεν Στίλερ στα «Πεθερικά της συμφοράς».

> *Ο Ντε Νίρο παίζει μια αστεία και συγκινητική παραλλαγή στο θέμα «δύσκολος πατέρας». «Σε λίγο θα παίζω παππούδες και, αν είμαι τυχερός, θα παίξω και προπαππούδες»*

Είναι της μόδας να λένε ότι ο Ντε Νίρο έχει αφήσει πίσω του τις καλύτερες δουλειές του. Όμως η νοσταλγία είναι επίμονη διαστροφή, και μια επισκόπηση των τελευταίων τεσσάρων δεκαετιών αποκαλύπτει ότι ποτέ δεν χαλάρωσε ούτε παραιτήθηκε. Εχει συσσωρεύσει, χρόνο με τον χρόνο, ένα σώμα δουλειάς σφραγισμένο από σοβαρότητα και προσοχή στη λεπτομέρεια, αρετές που υπήρχαν εκεί από την αρχή.

Ο Ρόμπερτ ντε Νίρο στον «Οδηγό αισιοδοξίας» με την Τζάκι Γουίβερ, σύζυγό του στο φιλμ. Για την ερμηνεία του είναι υποψήφιος για Οσκαρ β΄ ανδρικού ρόλου.

Αναρχική κωμωδία

Ας μη χαιρετίσουμε λοιπόν το νέο του φιλμ, τον «Οδηγό αισιοδοξίας», σαν επιστροφή στον «παλιό καλό εαυτό του», γιατί ποτέ δεν τον εγκατέλειψε. Ωστόσο, η ταινία, σκηνοθετημένη από τον Ντέιβιντ Ο. Ράσελ, είναι κάτι το ιδιαίτερο - μια αναρχική κωμωδία όπου ο Ντε Νίρο παίζει μια αστεία και συγκινητική παραλλαγή στο θέμα «δύσκολος πατέρας». Ο ήρωάς του, ο Πατ Σολιτάνο, είναι ένας φανατικός οπαδός των Philadelphia Eagles που το όνειρό του για οικογενειακή ειρήνη υπονομεύεται από τον άστατο γιο του και τη δική του εκρηκτικότητα.

Ο ρόλος αυτός μας θυμίζει ότι ο Ντε Νίρο, ασύγκριτος δεξιοτέχνης της απειλητικής σιωπής, μπορεί επίσης να είναι εξαιρετικός κωμικός και πληθωρικός ομιλητής, παρότι μεταξύ των δημοσιογράφων φημίζεται για υπερβολική επιφυλακτικότητα. Στη συζήτησή μας, που έγινε στα γραφεία της TriBeCa, καθόταν με τα πόδια να πατάνε στο πάτωμα και τις παλάμες σταθερά στα μπράτσα της πολυθρόνας, ενώ οι απαντήσεις του δεν έρχονταν πάντα αμέσως ή εύκολα. Αλλωστε κι εγώ δεν αναζητούσα εύκολες απαντήσεις, ούτε και κάποια σπίθα αποκάλυψης του «αληθινού» Τράβις Μπιγκλ ή του Πατ Σολιτάνο. Ηθελα μόνο να κάνω τον ηθοποιό να μιλήσει για τη δουλειά του.

Ξεκινώντας από τον «Οδηγό αισιοδοξίας», τον ρώτησα πώς προέκυψε η συμμετοχή του στην ταινία του Ντέιβιντ Ράσελ. «Γνώριζα από πριν τον Ντέιβιντ, είχα δει μια δυο ταινίες του, και έπειτα είδα το φιλμ "The Fighter", που μου φάνηκε εξαιρετικό. Ηλθε κατόπιν αυτή η πρόταση και δεν θυμάμαι αν διάβασα πρώτα το βιβλίο ή το σενάριο - έτσι κι αλλιώς όμως ο Ντέιβιντ άλλαξε τον ήρωα που ερμηνεύω. Στο βιβλίο είναι πολύ σκυθρωπός, κλείνεται στο δωμάτιό του και δεν θέλει να βγει. Στην ταινία είναι πολύ πιο εξωστρεφής».

Αν παρατηρήσουμε τις πρόσφατες ταινίες του, ερμηνεύει συχνά τώρα τελευταία ρόλους πατεράδων. «Σε λίγο θα παίζω παππούδες και, αν είμαι τυχερός, θα παίξω και προπαππούδες». Συνέχισε λέγοντας ότι στον «Οδηγό αισιοδοξίας» βρίσκουμε μια παραλλαγή του θέματος του πατέρα που υποφέρει από τύψεις. «Πολλοί γονείς το κάνουν αυτό: να μετανιώνουν για τη συμπεριφορά στα παιδιά τους. Οταν είναι καλογραμμένο, είναι πολύ ενδιαφέρον να το εκφράσεις σε μια ταινία».

Εχει εργαστεί με πολλούς διαφορετικούς σκηνοθέτες. Υπήρξαν φορές που πήγε στα γυρίσματα με μια δική του ιδέα για τον ήρωα; «Οταν το έχω πάρει απόφαση να συνεργαστώ με έναν σκηνοθέτη, υπάρχει ήδη μια κατανόηση για το τι θα κάνω. Δεν μπαίνω σε μακροσκελείς συζητήσεις για τον ήρωα - αν θα είναι έτσι ή αλλιώς. Τελικά, εκείνο που πρέπει να κάνεις είναι να βγεις και να παίξεις. Ο σκηνοθέτης σέβεται τον λόγο που σε διάλεξε, κι εσύ σέβεσαι αυτό που κάνεις». Δεν τον προβληματίζουν όμως οι διαφορές στο στυλ; Οπως το αυτοσχεδιαστικό στυλ του Ράσελ; «Τον Ντέιβιντ μπορούσα να τον καταλάβω. Υπάρχει πρόβλημα όμως, αν ένας σκηνοθέτης σου δώσει κάτι πολύ θολό, με το οποίο δεν μπορείς να συνδεθείς σε κανένα επίπεδο. Προσπαθώ να μη βρεθώ ποτέ σ' αυτή την κατάσταση».

Ο καιρός έφυγε...

Η επιθυμία να γίνει ηθοποιός υπήρχε από τα παιδικά του χρόνια. Ενας από τους πρώτους σημαντικούς κινηματογραφικούς του ρόλους ήταν στο φιλμ του Μάρτιν Σκορσέζε (φωτ.) «Κακόφημοι δρόμοι», το 1973. Κοιτάζοντας πίσω, εκείνο που μου φαίνεται εκπληκτικό είναι η συνέπεια με την οποία εργάζεται ο Ρόμπερτ ντε Νίρο εδώ και σαράντα χρόνια. Είναι ένα ερώτημα που με γοητεύει, είτε το απευθύνω στον Μάρτιν Σκορσέζε είτε στον Μπρους Σπρίνγκστιν ή στη Μέριλ Στριπ: Πώς τα καταφέρνεις να συνεχίζεις χωρίς να κουράζεσαι και χωρίς να κουράζεις; «Το απολαμβάνω, μου αρέσει», απαντά ο Ντε Νίρο. «Ειδικά όταν μεγαλώνεις, αρχίζεις να συνειδητοποιείς ότι δεν έχεις πολύ καιρό μπροστά σου. Και κοιτάζεις πίσω και λες: "Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια πέρασαν πολύ γρήγορα". Δεν το ξέρεις αυτό μέχρι να βρεθείς εκεί και να κοιτάξεις πίσω και να πεις "διάβολε, μα πού πήγαν όλα αυτά τα χρόνια;". Ξέρω πως μπορώ να δώσω αναφορά για κάθε μέρα, για κάθε στιγμή, αλλά και πάλι τα χρόνια έχουν φύγει, ο καιρός έφυγε. Τώρα, λοιπόν, δεν ξέρω πόσο μου μένει, 15, 20 χρόνια αν είμαι τυχερός, και θέλω να τον χρησιμοποιήσω αυτόν τον χρόνο όσο γίνεται καλύτερα».

TEXNES-04 BIBLIO_TEXNES 31/01/2013 4:58 MM Page 4

Τι μας χρειάζεται η φιλοσοφία;

Σώτη Τριανταφύλλου
Μιλώντας με την Αλίκη για τη φιλοσοφία και το νόημα της ζωής
Εκδ. **Πατάκη**

Του **ΛΑΚΗ ΦΟΥΡΟΥΚΛΑ**

Αν είναι κάτι που αρέσει πολύ στη Σώτη Τριανταφύλλου είναι το να πειραματίζεται. Έχει γράψει βιβλία για τον κινηματογράφο, δοκίμια, διηγήματα, νουβέλες για τα ταξίδια και το ροκ εν' ρολ, ιστορικά μυθιστορήματα και παραμύθια. Το να αλλάζει είδη και τρόπο γραφής μοιάζει να της έρχεται εύκολα, γι' αυτό και οι πιο πιστοί από τους φίλους της διαβάζουν ό,τι γράφει. Το «Μιλώντας με την Αλίκη για τη φιλοσοφία και το νόημα της ζωής», ωστόσο, ίσως να ξενίσει κι αυτούς.

Ο ανά χείρας τόμος κάπου θυμίζει μια εκτεταμένη συζήτηση, η οποία πού και πού παίρνει τη μορφή συνέντευξης. Η Αλίκη ρωτά και η Σώτη απαντά. Η Σώτη σχολιάζει και η Αλίκη αναρωτιέται. Η Αλίκη πεινά και η Σώτη τής δίνει τροφή για τη σκέψη.

Από την πρώτη κιόλας σελίδα του βιβλίου, η συγγραφέας εξηγεί ότι αυτό που διαβάζουμε δεν είναι ένα συνηθισμένο εγχειρίδιο για τη φιλοσοφία, αλλά, κατά κάποιο τρόπο, ένα οδοιπορικό στα μονοπάτια της ζωής και της σκέψης. «Τι μας χρειάζεται η φιλοσοφία;», αναρωτιέται κάποιος. «Σαν μια απάντηση στη βλακεία», αποκρίνεται κάποιος άλλος.

Τι έχει να πει ένα νέο κορίτσι με μια γυναίκα που είναι σαράντα χρόνια μεγαλύτερη από αυτό; Προφανώς πολλά. Πολλά που ήδη υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια, τα οποία όμως είναι γραμμένα με ακατανόητο τρόπο για παιδιά της Β΄ Λυκείου και που μάλλον απευθύνονται σε φοιτητές της Φιλοσοφικής, και ακόμη περισσότερα που δεν αναφέρονται καν μέσα σ' αυτά.

Όπως διαβάζουμε: «Αυτό το βιβλίο απευθύνεται στους πολύ νέους και, γιατί όχι, σ' εμάς τους ό-χι-και-τόσο νέους που νομίζουμε ότι τα ξέρουμε όλα ενώ δεν ξέρουμε τίποτα». Τι έσπρωξε τη συγγραφέα σ' αυτό το μονοπάτι; «… Ίσως επικράτησε, πρόσκαιρα, ένα παλιό γονίδιο που περιπλανιέται

μέσα μου εδώ και δεκαετίες: κατάγομαι από μια μακρά σειρά δασκάλων, καθηγητών και ιερωμένων. Ίσως έτσι εξηγούνται όλα».

Η αλήθεια είναι ότι οι τελευταίοι δεν θα ήταν και πολύ χαρούμενοι αν διάβαζαν ετούτο τον τόμο, αφού στα μάτια τους ίσως να φάνταζε αιρετικός. Ναι, η θρησκεία καταλαμβάνει πολλές σελίδες σ' αυτές τις συζητήσεις, και φυσικά αυτό είναι κάτι το αναμενόμενο. Η συγγραφέας αναφέρεται σε διάφορες θρησκείες, μιλά για τον θεό και τον χριστιανισμό στη δική μας παράδοση, δίνει τα εύσημα στον Δαρβίνο και τους διαφωτιστές και ταξιδεύει μπρος πίσω στον χρόνο σε μια προσπάθεια να εξηγήσει στην Αλίκη γιατί η θρησκεία διαδραματίζει τόσο σημαντικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων.Το ταξίδι που κάνουν οι δύο φίλες είναι μακρύ, αλλά ωφέλιμο. Οι φωνές τους, και οι γενιές τους εδώ που τα λέμε, διαφέρουν πολύ, ωστόσο φαίνονται να καταλαβαίνουν απόλυτα η μια την άλλη, με την Αλίκη να προσφέρει πού και πού κάποιες πινελιές χιούμορ που κάνουν το βιβλίο πιο ανάλαφρο, πιο ευανάγνωστο. «Πεινάω άρα υπάρχω», λέει κάπου, παραφράζοντας το γνωστό ρητό, ενώ κάπου αλλού μοιάζει να ειρωνεύεται τη Σώτη, όταν η τελευταία τής ζητά να κάνει κάτι: «Έχω γίνει νυχτερίδα, τώρα θα γίνω και δέντρο».

Είναι στιγμές σαν και τις πιο πάνω που κάνουν όχι μονάχα το δικό τους ταξίδι απολαυστικό, αλλά και αυτό του αναγνώστη. Οι ερωταπαντήσεις, τα καυστικά σχόλια και τα πειράματα της φαντασίας δίνουν και παίρνουν. Αν ξέρετε το όνομα ενός ή και πολλών φιλοσόφων, να είστε σίγουροι ότι θα το (ή θα τα) συναντήσετε εδώ: από τους αρχαίους Έλληνες, μέχρι τους χριστιανούς λόγιους, από τους διαφωτιστές μέχρι τους σύγχρονους οικονομολόγους, από τον Μαρξ μέχρι… την Αλίκη.

«Γιατί χρειάζεται να μάθουμε τι είναι η φιλοσοφία;», ρωτά η Αλίκη.

«Για να μάθουμε να σκεφτόμαστε ώστε να αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα της ζωής», απαντά η Σώτη, και προσθέτει: «Η σοφία είναι μια από τις προϋποθέσεις της ευτυχίας. Όλοι θέλουμε να είμαστε ευτυχισμένοι… κι όλοι προσπαθούμε… συχνά όμως μας λείπουν τα εργαλεία». Πες ότι μάθαμε τι είναι η φιλοσοφία: Τι κάνουμε μετά; Πώς την χρησιμοποιούμε ο καθένας μας ξεχωριστά; Είναι η αλήθεια του ενός η ίδια με την αλήθεια του άλλου; Μας δίνει η φιλοσοφία τις απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματά μας;

«Ο στόχος της φιλοσοφίας δεν είναι να δώσει οριστικές απαντήσεις τις οποίες θα δεχτούν όλοι, αλλά να ερευνήσει διαφορετικές απαντήσεις. Είναι τελείως απίθανο να είσαι εσύ, ή να είμαι εγώ, ο μοναδικός άνθρωπος που δίνει τις "σωστές" απαντήσεις: γι' αυτό είναι καλό να κρατάμε κριτική στάση σε όλες τις φιλοσοφικές θέσεις. Στους περισσότερους επιστημονικούς κλάδους –στα μαθηματικά, στην ιστορία, στη φυσική, στη χημεία– υπάρχουν σωστές και λανθασμένες απαντήσεις. Η φιλοσοφία δεν είναι ακριβώς έτσι… Μπορούμε να διαφωνούμε με όλους, αρκεί να τεκμηριώνουμε την άποψή μας με βάση τη λογική…».

Η λογική μοιάζει να είναι η αρχή και το τέλος της φιλοσοφίας. Χρησιμοποιώντας αυτή και μόνο, και με βάση τις γνώσεις μας φυσικά, φαίνεται να λέει η συγγραφέας, θα μπορέσουμε να κάνουμε τη ζωή μας καλύτερη. Κι εδώ που τα λέμε, αυτή ακριβώς είναι που μοιάζει να λείπει από τον σύγχρονο διαδικτυακό μας κόσμο. Οι άνθρωποι σήμερα μοιάζουν μονάχα να ξέρουν πώς να μιλάνε, αλλά όχι πώς να ακούν. Έχουν απόψεις, αλλά δεν έχουν επιχειρήματα. Έχουν ιδέες, τους λείπουν όμως οι γερές βάσεις πάνω στις οποίες θα μπορούσαν να τις στηρίξουν. «Μπορώ να θέλω αυτό που θέλω;», αναρωτιέται ο Σοπενχάουερ. «Θέλω πράγματι αυτό που θέλω;», θα έπρεπε να αναρωτιόμαστε εμείς. Στην κριτική που έγραψα πριν από πολλά χρόνια για το εξαιρετικό μυθιστόρημα της Σώτης Τριανταφύλλου «Το εργοστάσιο των μολυβιών», το είχα περιγράψει σαν ένα «ταξίδι δρόμου στην ιστορία». Ε, ετούτο το βιβλίο θα το περιέγραφα σαν ένα «ταξίδι δρόμου στη φιλοσοφία». Σε ποιον θα το σύστηνα; Σε γονείς και μαθητές, σε εκπαιδευτικούς και στον κάθε αναγνώστη. Σε όλους έχει κάτι να δώσει, χωρίς να γίνεται ούτε και για μια στιγμή βαρετό.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ / *Της* ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ

Σαν απολογισμός ποιητικής ηθικής

ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Το κουμπί και το φόρεμα
Διηγήματα
εκδ. Πατάκη

Κοντά τριάντα χρόνια κλείνει ο Σωτήρης Δημητρίου στα γράμματα. Ξεκίνησε ως ποιητής αλλά φρόντισε, στη συνέχεια, να εγκαταστήσει την ποίηση στην καρδιά του πεζού λόγου, και δη της μικρής φόρμας την οποία με πάθος υπηρετεί, αλλά και της ίδιας της γλώσσας, που καθρεφτίζει την εικόνα του Αλλου. Αυτού του Αλλου που προέρχεται από τα χώματα όπου γεννήθηκε, όπως μας πληροφορεί στο λακωνικό του βιογραφικό, και συστηματικά αναπαριστά στα κείμενά του.

Σχολιάζει ο ίδιος στο οπισθόφυλλο την κατασκευή του δωδέκατου αυτού βιβλίου του, με τα τριάντα δύο σύντομα και εν πολλοίς μετέωρα -ή μεταίωρα εντέλει, μεταξύ ελευθερίας και προσαρμογής σαν τον ήρωά του;- διηγήματα, με βάση την παροιμία που τα τιτλοφορεί: «βρήκα ένα κουμπί και για χάρη του έραψα ένα φόρεμα»· το στοιχείο-κουμπί που γίνεται φόρεμα-διήγημα το διαλέγει κατά τη βούληση και τη δυνατότητά του ο κάθε συγγραφέας. Ο τρόπος του, που πριν από όλα είναι ματιά, επηρεάζεται από τη ζωή του, από κείμενα που διάβασε μικρός και δεν ήξερε τίνος είναι κι η μάνα του τα έκαιγε στο καζάνι της για να τον τιμωρήσει που δεν ήταν καλός μαθητής, όπως μας λέει στο διήγημα ποιητικής «Θελεσουριά»· αλλά κι από τις ίδιες τις ιστορίες της μάνας του, αδρές, λιτές και χωρίς αξιολογικές κρίσεις, από τις μεταφορές της, δεμένες με τη συλλογική οργάνωση του λόγου, της σκέψης, της δράσης της κοινότητας.

Οπως και να έχει, ο τρόπος του ο ιδιαίτερος σφραγίζει και τούτη τη συλλογή, που κάνει σαν έναν απολογισμό της ποιητικής ηθικής του: δεν αναδεικνύει μόνο τον διαφορετικό, τον ξένο, τον άλλον, αλλά και την ίδια τη διαδικασία της διαρκούς, πολύπλοκης αλλαγής των ανθρώπων, εξηγημένης κι ανεξήγητης. Ετσι, ο γέρος κολυμβητής στη «Σημαδούρα» που λατρεύει τον γιο του είναι συνέχεια χαρωπός μετά τον θάνατό του και τον θρηνεί μόνο στα βαθιά, «σαν γερόντισσα». Η κοπέλα στον «Διορισμό» επισκέπτεται τον άνθρωπο που εκών άκων τη διόρισε, υπακούοντας σε μια παρόρμηση, πολύ καιρό μετά από όταν έπρεπε να το κάνει. Οι δύο φίλοι στο «Μένος των σωμάτων» αγκαλιάζονται με πάθος αφού με τον νου και το κορμί έχουν αγκαλιάσει τις γυναίκες και τις έχουν κουβεντιάσει, την καθεμιά αλλιώς. Ο λαμπρός διπλωμάτης στο «Ξένο οστούν», ο τόσο επιβλητικός και ευπρεπής, καταλήγει να κυκλοφορεί γυμνός, προσπαθώντας να συνδεθεί και πάλι με τον αληθινό εαυτό του, έξω από την κατασκευή που επί σειρά ετών αποτέλεσε, τον ξένο που υπήρξε, και δεν αντέχει καν το ξένο οστό στα ούλα του.

Στα διηγήματα του Δημητρίου κυριαρχούν και πάλι οι μόνοι άνθρωποι, οι απορριγμένοι με τρόπους διάφορους στο περιθώριο, όπως μοναχική είναι κι η γλώσσα που οι ίδιοι οι φυσικοί ομιλητές της δεν την καταλαβαίνουν πια καλά και σβήνει. Αυτή τη γλώσσα που κρατάει με πείσμα ζωντανή ο Δημητρίου ως στοιχείο που οδηγεί στη ρίζα της φωνής και του κειμένου αλλά και λειτουργεί ως η κατεξοχήν ετερότητα, που διαμορφώνει, μαζί με τα σύνορα, μια ματιά ανήσυχη να εντοπίσει αυτό που λείπει κι αυτό που περισσεύει, αυτό που δεν χωρά στα σχήματα και τα μεταλλάσσει, εντούτοις, αδιόρατα και ανεπαίσθητα, και τα κάνει άλλα. Με τον τρόπο με τον οποίο ο Φιλίππης περνά αργά, μεθοδικά και σιωπηλά στην άλλη χώρα («Νεκρή ζώνη»).

Ο Δημητρίου φτιάχνει ανθρώπους από το τίποτα, μια κίνηση, μια επιλογή, μια ιδιοτροπία, ένα λόγο. Ζωντανεύουν χωρίς καν να το επιδιώξει και παίρνουν θέση στην ανθρωπογεωγραφία μιας Ελλάδας που πολύ θέλησε να απαλείψει το διαφορετικό, αλλά ευτυχώς ή δυστυχώς δεν το κατάφερε, εν πολλοίς και χάρη στη λογοτεχνία. Διηγήματα ποιητικά και μαζί θεατρικά, που δεν δραματοποιούν, δεν προσφεύγουν στη λυρικότητα, αλλά κάνουν ποίηση σκληρή σαν τη γενέθλια γη ή την αναποφάσιστη μητρόπολη χαρακιές, ουλές και τραύματα ανοιχτά σε σώματα και ψυχές.

Πρώτα σε πωλήσεις ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Αυτή την εβδομάδα Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

1. **Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας, του Κωνσταντίνου Τσουκαλά (Θεμέλιο).** Από τη μακρά εφηβεία, στη βίαιη ενηλικίωση μιας χώρας. Μια άλλη εκτίμηση των αιτίων που οδήγησαν στη σημερινή Ελλάδα.
2. **Η δυνατότητα μιας αυτόνομης κοινωνίας, του Κορνήλιου Καστοριάδη (Στάσει Εκπίπτοντες).** Μία διάλεξη και δύο συνεντεύξεις που πρώτη φορά παρουσιάζονται στα ελληνικά.
3. **Γιατί ο Μαρξ είχε δίκιο, του Τέρι Ιγκλετον (Πατάκης).** Μια μαχητική επίθεση στην άποψη ότι ο μαρξισμός είναι νεκρός.
4. **22 πράγματα που μας λένε για την ελληνική κρίση και δεν είναι έτσι, του Χρήστου Λάσκου (ΚΨΜ).** Ενα βιβλίο που αντικρούει τον κυρίαρχο λόγο στα επιχειρήματα για την κρίση.
5. **Θρησκεία για άθεους, του Αλαίν ντε Μποττόν (Πατάκης).** Μια προσπάθεια να συγκεραστούν τα θετικά της θρησκείας με τον φανατισμό όσων δεν πιστεύουν.
6. **Το τελευταίο τέταρτο, του Τάκη Θεοδωρόπουλου (Πόλις).** Αναμνήσεις μιας συλλογικότητας, από την εποχή του περιοδικού «Το τέταρτο».
7. **Πολιτισμός, του Νάιαλ Φέργκιουσον (Παπαδόπουλος).** Ερωτήματα που ανιχνεύουν το ερώτημα γιατί επικράτησε ο δυτικός πολιτισμός.
8. **Ενας αστρολάβος του ουρανού και της γης, του Γιώργη Γραμματικάκη (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης).** Οι απαντήσεις που δίνει η σύγχρονη επιστήμη στα προαιώνια ερωτήματα για τα μυστήρια του σύμπαντος.
9. **Η Μαύρη Βίβλος της Χρυσής Αυγής, του Δημήτρη Ψαρρά (Πόλις).** Πώς η Ελλάδα που περηφανευόταν για την παραδοσιακή της φιλοξενία, κατέληξε στην κατώτερη βαθμίδα των πιο ξενόφοβων ευρωπαϊκών κοινωνιών;
10. **Η κρίση στη Φυσική και η Δημοκρατία της Βαϊμάρης, συλλογικό (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης).** Η περίπλοκη σχέση ανάμεσα στην κβαντική φυσική και στο κοινωνικο-πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο διαμορφώθηκε.

Πώς συνδέεται η κβαντική φυσική με τη Δημοκρατία της Βαϊμάρης;

Απαντήσεις της επιστήμης στα προαιώνια ερωτήματα για τα μυστήρια του σύμπαντος.

Αυτή την εβδομάδα Λογοτεχνία

1. **Αψινθος, του Μιχάλη Γκανά (Μελάνι).** Η νέα ποιητική συλλογή του λυρικού όσο και δωρικού ποιητή.
2. **Εκ Πειραιώς, του Διονύση Χαριτόπουλου (Τόπος).** Η μυθιστορηματική ανθρωπογεωγραφία του μεταπολεμικού Πειραιά.
3. **Ο μέτοικος και η συμμετρία, του Τεύκρου Μιχαηλίδη (Πόλις).** Ενα μυθιστόρημα όπου μπλέκονται οι μυθιστορηματικοί ήρωες και τα ιστορικά πρόσωπα και αφηγούνται ένα διαφορετικό χρονικό του 20ού αιώνα.
4. **Ο γιος του δασκάλου, του Γιάννη Ξανθούλη (Διόπτρα).** Μια ξαφνική καλοκαιρινή βροχή που ξεπλένει κρυμμένα οικογενειακά μυστικά.
5. **Αριελ, της Σύλβια Πλαθ (Μελάνι).** Το πιστό αντίγραφο του χειρογράφου που άφησε η Πλαθ, που διαφέρει από την πρώτη, μετά τον θάνατό της, έκδοση.
6. **Ψωμί, παιδεία, ελευθερία, του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης).** Ιανουάριος του 2014, όταν η Ελλάδα και ο αστυνόμος Χαρίτος έχουν επιστρέψει στη δραχμή.
7. **Το κουμπί και το φόρεμα, του Σωτήρη Δημητρίου (Πατάκης).** Το βιβλίο περιέχει τριάντα δύο ετερόκλητα διηγήματα. Οι σκηνές τους είναι η δυτική μεθόριος, η επαρχία, η Αθήνα, αλλά και ψυχικοί τόποι.
8. **Σε βρίσκει η ποίηση, του Τίτου Πατρίκιου (Κίχλη).** Η πιο πρόσφατη ποιητική συλλογή του, σαν δημόσια εξομολόγηση.
9. **Η κυρία της νύχτας, του Γιάννη Μαρή (Αγρα).** Το μυστικό μιας γοητευτικής και αινιγματικής γυναίκας που σκορπίζει στο πέρασμά της την καταστροφή.
10. **Χορεύουν οι ελέφαντες, της Σοφίας Νικολαΐδου (Μεταίχμιο).** Η πρόσφατη ιστορία δίπλα στη σύγχρονη παιδεία και τη σύγχρονη κοινωνία.

Οικογενειακά μυστικά, μέσα από τη γοητευτική πένα του Γιάννη Ξανθούλη.

Η αφήγηση ενός διαφορετικού χρονικού του 20ού αιώνα.

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Αναγνώστης» (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα).

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. **Χιουρρέμ**
Της Catherine Clément (Νεφέλη)
2. **Ζαφειρένια μάτια**
Της Σοφίας Ηλιάδου (Μεταίχμιο)
3. **Ο άνθρωπος που ξέχασε τη γυναίκα του**
Του John O' Farrell (Διόπτρα)
4. **Η ζωή του Πι**
Του Martel Yann (Ψυχογιός)
5. **Ο Ύπατος της Σμύρνης**
Της Σωτηρίας Μαραγκοζάκη (Κέδρος)

Τα όνειρα ενός ανεκπλήρωτου έρωτα, απόπειρες απόδρασης.

ΞΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. **Standing in another man's grave**
Του Ian Rankin (Orion)
2. **Skagboys**
Του Irvine Welsh (Jonathan Cape)
3. **How to be a good wife**
Της Emma J. Chapman (Picador)
4. **Oblivion**
Του Anthony Horowitz (Walker Childrens Paperbacks)
5. **The last dance and other stories**
Της Victoria Hislop (Headline Review)

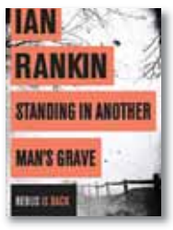

Ο John Rebus επιστρέφει για να διαλευκάνει ακόμη μία υπόθεση.

Πηγή: Καταστήματα PUBLIC

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

EDMUND CRISPIN
Το κινητό παιχνιδάδικο μετ. Αννα Παπασταύρου
εκδ. Αγρα **σελ.** 336 - 13,50 ευρώ

Φτάνοντας αργά τη νύχτα στην Οξφόρδη για διακοπές, ο ποιητής Ρίτσαρντ Κάντογκαν βρίσκει τυχαία το πτώμα μιας γυναίκας μέσα σε ένα κατάστημα παιχνιδιών. Οταν επιστρέφει μαζί με την Αστυνομία, το κατάστημα έχει εξαφανιστεί. Στη θέση του υπάρχει ένα παντοπωλείο και το πτώμα δεν υπάρχει πουθενά. Ο Κάντογκαν ενώνει τις δυνάμεις του με τον εκκεντρικό καθηγητή Τζέρβας Φεν για να λύσουν το μυστήριο. Εχοντας να παλέψει με παραπλανητικά στοιχεία βασισμένα σε σατιρικά πεντάστιχα, με μια ασυνήθιστη διαθήκη και στοιχεία που εξαφανίζονται εν ριπή οφθαλμού, το φιλομαθές δίδυμο ξεσηκώνει την πανεπιστημιούπολη αποφασισμένο να απαντήσει στα ερωτήματά του.

JAMES PATTERSON
Αγώνες θανάτου μετ. Νίκος Σπυριδάκης
εκδ. Bell **σελ.** 400 - 7,60 ευρώ

Λίγες ώρες απομένουν πριν από την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων του Λονδίνου, όταν ο πράκτορας Πράιβετ Πίτερ Νάιτ καλείται στον τόπο ενός άγριου εγκλήματος. Ενα προβεβλημένο μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων του 2012 έχει δολοφονηθεί. Η δημοσιογράφος Κάρεν Πόουπ παίρνει ένα γράμμα από κάποιον που αυτοαποκαλείται Κρόνος και αναλαμβάνει την ευθύνη για τον φόνο. Σύντομα η Κάρεν και ο Πίτερ αντιλαμβάνονται πως έχουν να κάνουν με μια εγκληματική ιδιοφυΐα που διακηρύσσει πως θέλει να περισώσει το αρχαίο ολυμπιακό πνεύμα από την απληστία, τη διαφθορά και το ψέμα.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

SHING-TUNG YAU, STEVE NADIS
Κρυφές διαστάσεις
Η θεωρία χορδών και η κβαντική γεωμετρία
μετ. Νίκος Αποστολόπουλος
εκδ. Τραυλός **σελ.** 592 - 22 ευρώ

Το 1959, ο ατίθασος, νεαρός από την Κίνα Σινγκ-Τανγκ Γιάου είχε δύο επιλογές: είτε να γίνει «προσωπικότητα» του υποκόσμου είτε να διαπρέψει στα μαθηματικά. Επέλεξε το δεύτερο και 14 χρόνια αργότερα δήλωνε σε ένα συνέδριο γεωμετρίας στο Στάνφορντ ότι η εικασία του καθηγητή Κάλαμπι πως οι διαστάσεις του χώρου είναι σφιχτά κουλουριασμένες σαν τους κόμπους σε ένα χαλί, δεν ισχύει. Δυο μήνες αργότερα ωστόσο κατάφερε ακριβώς το αντίθετο και έγινε διάσημος. Το 1982 το «λιοντάρι των μαθηματικών» τιμήθηκε με το περίφημο βραβείο Φιλντς, όταν απέδειξε πως οι κρυφές διαστάσεις του χωροχρόνου βρίσκονται στις πολλαπλότητες Κάλαμπι-Γιάου.

ΠΑΙΔΙΚΟ

ΣΟΦΙΑ ΠΑΡΑΣΧΟΥ
Η σταγόνα της αγάπης
εικονογράφηση: Βανέσσα Ιωάννου
εκδ. Ελληνοεκδοτική **σελ.** 48 - 12 ευρώ

Τι αξίζει πιο πολύ στη ζωή; Η Ομορφιά, η Δύναμη ή η Αγάπη; Η μικρή Σταγόνα εγκαταλείπει τον τόπο της, την πολιτεία της Ουρανίας, για να κάνει το μακρύ ταξίδι της Γνώσης. Ταξιδεύει προς τη Γη, ψάχνοντας να βρει την απάντηση που ζητά! Αραγε, θα μπορέσει να την ανακαλύψει; Θα νιώσει τι είναι η αγάπη; Ενα πολύχρωμο παραμύθι για το θαύμα της Αγάπης.

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΝΕΔΑ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΛΟΥΧΟΥ
Η χειραφέτηση της Ευρώπης
Συνταγματική θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης
εκδ. Παπαζήση **σελ.** 382 - 22 ευρώ

Αφού το φαινόμενο της ευρωπαϊκής ενοποίησης είναι νέο, η αναζήτηση ενός «ευρωπαϊκού συντάγματος» δεν μπορεί να γίνει με όρους της κλασικής συνταγματικής θεωρίας, αλλά προϋποθέτει μια νέα θεώρηση, μια «ευρωπαϊκή» συνταγματική θεωρία. Η συγγραφέας επιχειρεί να αναδείξει τις «επιστημολογικές συνιστώσες», δηλαδή τους ιστορικούς και πραγματολογικούς παράγοντες καθώς και τα μεθοδολογικά και θεωρητικά εργαλεία που τη θεμελιώνουν. Στόχος της είναι να αποδείξει πως το Συνταγματικό Δίκαιο αποτελεί το εργαλείο και το θεμέλιο της πορείας προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση.

TEXNES-05 PROSOPA_TEXNES 31/01/2013 4:57 MM Page 5

Ωρολογιακή βόμβα πλέον η ανεργία

Ο διάσημος Αμερικανός καθηγητής, κοινωνιολόγος και συγγραφέας Ρίτσαρντ Σένετ βρέθηκε στην Ελλάδα και ανέλυσε την κρίση

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Την τελευταία φορά που ο Ρίτσαρντ Σένετ βρέθηκε στην Ελλάδα ήταν το 2008: στην Κρήτη και σε μια πολύ διαφορετική χώρα. Ο διάσημος Αμερικανός κοινωνιολόγος της Νέας Αριστεράς, ο συγγραφέας της κλασικής πλέον «Τυραννίας της οικειότητας» (Νεφέλη, 1999) έκανε τη Δευτέρα το βράδυ από το βήμα της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών αυτό που κάνει εδώ και 30 χρόνια: «ανακάτεψε» πόλεις με πολιτική, κοινωνιολογία με πολεοδομία και αστικά κινήματα. Αυτήν τη φορά υπό το νέο φως μιας αναπάντεχης και εξοντωτικής κρίσης που χτύπησε πρώτα τη χώρα στην οποία είναι καλεσμένος.

Ο Ρίτσαρντ Σένετ είναι το ακριβώς αντίθετο από το στερεότυπο που έχω για τους πολιτικοποιημένους ακαδημαϊκούς: αρκετά σοβαροί, λίγο θυμωμένοι και χωρίς ιδιαίτερο χιούμορ. Πράος, χαμογελαστός και πολύ απλός, προσπαθεί τις λίγες ώρες που θα βρίσκεται στην Αθήνα να αφουγκραστεί το «κλίμα» σε επίπεδο κοινωνίας. Το καταλαβαίνω πολύ γρήγορα όταν για λίγα λεπτά γίνομαι αυτός που δέχεται ερωτήσεις. Ο Σένετ διψάει να μάθει.

> *Χρειαζόμαστε μια πολιτική που να είναι πολιτική δράσης, με τοπικά χαρακτηριστικά. Μια πολιτική «αστική», που δεν θα έχει στόχο την ψήφο.*

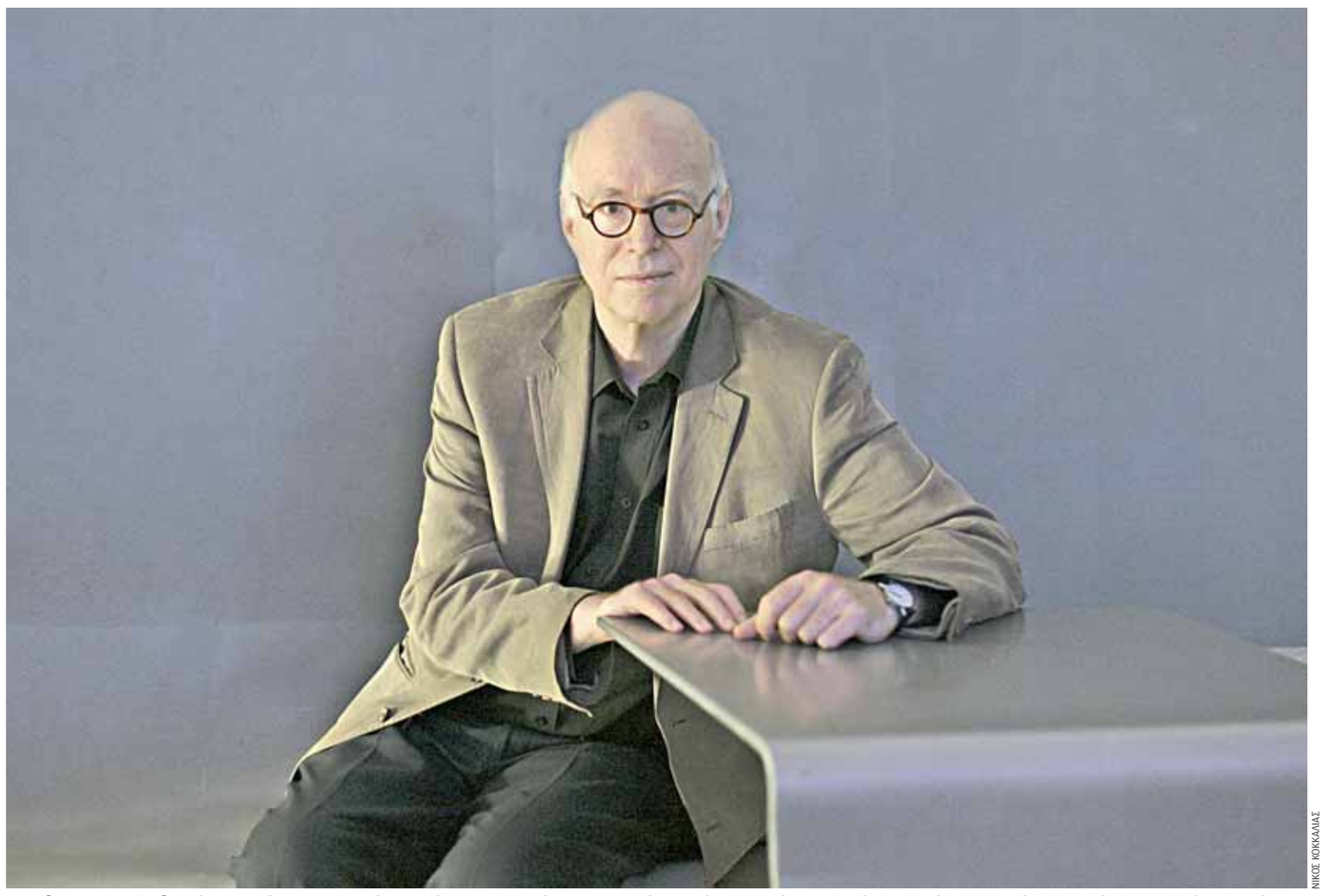

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

«Πρέπει να τα δούμε όλα αλλιώς, την εργασία, τα μέσα παραγωγής», υποστηρίζει ο Ρίτσαρντ Σένετ. «Ελπίζω κι εδώ στην Ελλάδα να βρίσκεστε σε έναν αντίστοιχο δρόμο δημιουργικής αναζήτησης».

Για έναν έντονα πολιτικοποιημένο και δραστήριο ακαδημαϊκό ο πειρασμός να σχολιάσει τα όσα ζουν η Ελλάδα και η Ευρώπη τα τελευταία τρία χρόνια είναι μεγάλος.

«Ο βαθμός των προβλημάτων μέχρι το 2008 ήταν υπό έλεγχο. Οταν όμως κάποιοι εκεί έξω αποφάσισαν ότι το πιο σημαντικό πράγμα είναι η λιτότητα, τότε η κρίση χειροτέρευσε». Ο Σένετ δεν επιθυμεί να καταγραφεί στη συνέντευξή μας ως «ειδικός περί της κρίσης», αλλά δεν έχει κανένα πρόβλημα να ρίξει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης για τη σημερινή συγκυρία στα «νεοφιλελεύθερα καθεστώτα», όπως τα αποκαλεί ή, όταν γίνεται ακόμα πιο σκληρός, στα «καθεστώτα της λιτότητας».

Κάνοντας μια προσπάθεια να στρέψω τη συζήτηση στο κατ' εξοχήν πεδίο του Ρίτσαρντ Σένετ που είναι τα αστικά κέντρα, τον ρωτάω για το Λονδίνο, την πόλη που επέλεξε να ζει τα τελευταία 20 χρόνια (διδάσκει στο London School of Economics). Σπεύδει να μου ξεκαθαρίσει ότι η εικόνα της θεαματικής ευημερίας που εκπέμπει η βρετανική πρωτεύουσα δεν αφορά και την υπόλοιπη χώρα. Και μιλάει για τις «δύο χώρες μέσα σε μία», όπως χαρακτηριστικά λέει. «Από τη μία έχεις το Λονδίνο με τον πλούτο του, τους "σούπερ πλούσιους" (super rich), την κατανάλωση, τα απλησίαστα ενοίκια. Αλλά μόλις ξεμυτίσεις από την πρωτεύουσα, μισή ώρα οδήγημα, όχι παραπάνω, προσγειώνεσαι πραγματικά σε μιαν άλλη χώρα. Κλειστά καταστήματα, όπως εδώ στην Αθήνα. Το πραγματικό πρόβλημα με το Λονδίνο είναι ότι μέρα με τη μέρα γίνεται όλο και πιο ομογενοποιημένο, ένα μέρος για πολύ πλούσιους, Αραβες και Ρώσους μεγιστάνες του χρήματος. Μην ξεχνάμε ότι το μεγαλείο του Λονδίνου ήταν ο κοινωνικός, πολιτισμικός και φυλετικός πλουραλισμός του. Η εργατική τάξη, η μεσαία τάξη είχαν θέση στο Λονδίνο. Αυτό αλλάζει σήμερα».

Ο Ρίτσαρντ Σένετ πιστεύει ότι σύντομα οι Βρετανοί θα διώξουν τον Ντέιβιντ Κάμερον. «Και η ερώτηση για την επόμενη κυβέρνηση των Εργατικών είναι πώς θα αλλάξουμε μια πόλη που μέρα με τη μέρα αφιερώνεται στους πολύ πλούσιους».

Παρ' όλα αυτά δεν έχει αυταπάτες. «Τα αριστερά κόμματα είναι κολλημένα σε ένα μοντέλο πολιτικής δράσης "εθνικών" διαστάσεων με ρίζες στη δεκαετία του '60, που δεν είναι, κατά τη γνώμη μου, αρκετά αστικό, αρκετά τοπικό».

Η νέα Αριστερά

Στο τελευταίο του βιβλίο ο Ρίτσαρντ Σένετ με τίτλο «Μαζί» («Together: the rituals, pleasures and politics of cooperation», Yale University Press) αναλύει τις παραμέτρους μιας νέας αριστερής αφήγησης με βάση τη συνεργασία ανάμεσα σε πολλούς και διαφορετικούς πόλους χωρίς την ανάγκη όλοι να συμφωνούν με όλους και για τα πάντα. Κι όλα αυτά σε πολύ τοπικό επίπεδο. «Αυτό σημαίνει ότι οι αποφάσεις εθνικής εμβέλειας γίνονται λιγότερο σημαντικές. Το καλό στην Βρετανία είναι ότι μετακινούμαστε προς μια τέτοια κατεύθυνση. Δεν χρειάζεσαι απαραίτητα ένα μεγάλο αριστερό κίνημα· δράσεις σε τοπικό επίπεδο μπορεί να αποδειχθούν περισσότερο αποτελεσματικές».

Το βράδυ της Δευτέρας, επανέλαβε στη Στέγη το όραμά του με διαφορετικά λόγια: «Οσο περισσότερο αστικές γίνουν οι πολιτικές μας, όσο δηλαδή αγκαλιάζουν την πολυμορφία μιας πόλης, τόσο περισσότερο αυτού του είδους οι αστικές πολιτικές θα αντικαταστήσουν τις αντίστοιχες εθνικές του παρελθόντος που δίνουν έμφαση στην έννοια της αλληλεγγύης. Είμαι μεγάλος σε ηλικία και δεν νομίζω ότι θα προλάβω να το δω να συμβαίνει, αλλά γνωρίζουμε ότι σε περιόδους κρίσης η οργανωμένη πολιτική Αριστερά θα μας απογοητεύσει. Θα πει τα γνωστά σωστά πράγματα, αλλά στο τέλος δεν θα κάνει τίποτα. Χρειαζόμαστε μια πολιτική που να είναι πολιτική δράσης, με τοπικά χαρακτηριστικά. Μια πολιτική περισσότερο "αστική", που δεν θα έχει στόχο την ψήφο αλλά την αλληλεπίδραση, όπου η συνεργασία έχει μεγαλύτερο βάρος από την ιδεολογία».

Η Ευρώπη που ξέραμε δεν υπάρχει

Η έννοια της τοπικής δράσης επανέρχεται διαρκώς στη συζήτηση με τον Ρίτσαρντ Σένετ. Το θέμα της αποδιάρθρωσης των εργατικών σχέσεων και η ανεργία ως δυνητική ωρολογιακή βόμβα για τον πυρήνα της κοινωνικής συνοχής τον απασχολεί έντονα, καθώς το φόντο είναι συνήθως μητροπολιτικά περιβάλλοντα. «Πρέπει να το πάρουμε απόφαση: στην Ευρώπη δεν θα ξαναδούμε τις θέσεις εργασίας που είχαμε συνηθίσει». Με βάση αυτήν την πικρή διαπίστωση, ο Σένετ υποστηρίζει με θέρμη μια ιδέα: «Αν υπάρχουν 500 δουλειές για 1.000 ανθρώπους, μετατρέπουμε τις 500 δουλειές πλήρους απασχόλησης σε 1.000 μερικής απασχόλησης με τα ίδια χρήματα. Και το κενό καλύπτεται από άλλες χρηματοδοτικές πηγές. Κατά προτίμηση όχι από το κεντρικό κράτος. Αντίθετα, μια πιο τοπική οργάνωση της διοίκησης μπορεί να δώσει ιδέες για τη χρηματοδότηση παρόμοιων προγραμμάτων».

Πρόκειται για μια διακρατική πρωτοβουλία με ακαδημαϊκούς και πολιτικούς από την Αγγλία, τη Γερμανία, την Ολλανδία με την ονομασία «Basic Income» (βασικός μισθός) της οποίας ο Σένετ είναι ενθουσιώδες μέλος και υποστηρικτής. «Δεν λέμε ότι είναι μια λύση για τα πάντα. Ομως μπορεί να αποτελέσει βάση για να σκεφθούμε νέους τρόπους να πολεμήσουμε τη μάστιγα της ανεργίας, που έχει τεράστιο και απόλυτα μετρήσιμο κοινωνικό κόστος. Επαναλαμβάνω: η Ευρώπη δεν θα έχει ποτέ ξανά τις θέσεις πλήρους εργασίας που θυμάται η δική μου γενιά. Τελείωσε αυτή η Ευρώπη. Πρέπει να επανεφεύρουμε την αγορά εργασίας. Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι όλοι θα έχουν ένα είδος δουλειάς».

Μια αξέχαστη εμπειρία

Το γεγονός ότι ο Σένετ είναι σήμερα ένας από τους πιο αναγνωρίσιμους κοινωνιολόγους στον κόσμο και σεβάσμιος καθηγητής στο LSE, δεν τον εμπόδισε να λάβει ενεργά μέρος στο κίνημα «Occupy Wall Street». Οχι, δεν πήγε να δώσει κάποια διάλεξη σε φοιτητές με μούσι στην Union Square. Ηταν εκεί μέρες και νύχτες. «Αξέχαστη εμπειρία. Εβλεπες όλα τα είδη των ανθρώπων. Και σίγουρα όχι ο συνηθισμένος κόσμος, τουλάχιστον μέχρι να εξελιχθεί σε κάτι "σικ". Αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στις πολιτικές συγκεντρώσεις, ο κόσμος ήταν εκεί συνέχεια, επομένως υπήρχε χρόνος για τα πάντα: να μοιραστείς εμπειρίες, βιώματα, να παραγγείλεις πίτσα, να καθαρίσεις τον χώρο. Ηταν όμως μια στιγμή μέσα στον χρόνο. Δεν υπήρχαν οι συνθήκες για να εξελιχθεί σε κάτι περισσότερο, αλλά είχε ενδιαφέρον. Για έναν επιπλέον λόγο: έβλεπες ανθρώπους που δεν έρχονταν για να εκφράσουν τον θυμό τους ή μόνο τον θυμό τους, αλλά και για να περάσουν όμορφα. Αυτή η διπλή διάσταση έκανε την όλη ιστορία μοναδική».

Δεδομένων των συνθηκών, θα περίμενε στην Ελλάδα πιο μαζικές αντιδράσεις από το κοινωνικό σώμα; «Οχι, απαραίτητα. Εδώ και πολλά πολλά χρόνια, ξέρουμε αρκετά για την ψυχολογία στην πολιτική επιστήμη και στην κοινωνιολογία. Γνωρίζουμε, για παράδειγμα, ότι πολλοί άνθρωποι που χάνουν τη δουλειά τους αισθάνονται προσωπικά ένοχοι γι' αυτήν την εξέλιξη. Αυτός ο κόσμος δεν θα βγει στον δρόμο να διαμαρτυρηθεί. Ξέρουμε, λοιπόν, ότι ο θυμός πάει κάπου αλλού, μπορεί να γίνει κάτι άλλο. Κατάθλιψη, για παράδειγμα». Ή ψήφος υπέρ των άκρων, τον ρωτάω. Κι εδώ δεν είναι σίγουρος. «Ιστορικά στη Γερμανία του '30 δεν ήταν οι άνεργοι που υποστήριζαν τον Χίτλερ. Στη Χιλή της δεκαετίας του '80, όπου είχαμε μικρές φασιστικές ομάδες, ξέρουμε πως αυτοί οι άνθρωποι δεν ήταν άνεργοι, αλλά μικρομεσαίοι με δουλειά. Ισως αυτή η ιστορία με τη "Χρυσή Αυγή" στην Ελλάδα να αλλάξει τα δεδομένα. Η γενική ιδέα, πάντως, είναι ότι καταφεύγεις σε τέτοιες ιδεολογίες όταν θέλεις να προστατέψεις τη ζωή σου ή όσα έχεις καταφέρει να αποκτήσεις από φανταστικούς εχθρούς και απειλές».

Ο Ρίτσαρντ Σένετ έζησε από πολύ κοντά τις ημέρες και της νύχτες του κινήματος «Occupy Wall Street» πριν από ενάμισι χρόνο.

«Λεξικό» ανατροπής του εργατικού δικαίου

Οι ριζικές μεταβολές στις εργασιακές σχέσεις, που επήλθαν από το 2010

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΚΙΑΔΗΣ
Εργατικό δίκαιο - Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το Δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας
εκδ. Σάκκουλα, **σελ.** 1.082

Της **ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΨΙΝΗ**

Νομικός μπούσουλας των ανατροπών στο εργατικό δίκαιο; Κάτι πολύ περισσότερο. Μια εκ βαθέων αποτίμηση της μετατόπισης του εργατικού δικαίου σε δίκαιο ανατροπής. Το «λεξικό» δικηγόρων και φοιτητών για τις ραγδαίες μεταβολές που επήλθαν στο δίκαιο των ατομικών εργασιακών σχέσεων με τους νόμους της τελευταίας θυελλώδους τριετίας (3843/2010, 3845/2010, 3899/2010, 3996/2011, 4024/2011, 4046/2012 και 4052/2012) αλλά και ανεμοδείκτης των εξελίξεων στις εργασιακές σχέσεις.

«Οι ρυθμίσεις του Μνημονίου δεν περιορίζονται στο να αντιμετωπίσουν την κρίση, δεν φιλοδοξούν να γίνουν δίκαιο μεταρρύθμισης και προσαρμογής, αλλά στοχεύουν στο να ανατρέψουν παραδοσιακές ρυθμίσεις του κοινωνικού κράτους, χωρίς να τις υποκαθιστούν από νέες, κι έτσι να επιβάλλονται κατά κύριο λόγο ως δίκαιο ανατροπής». Με αυτά τα λόγια κλείνει ο συγγραφέας τον πρόλογο της νέας συμπληρωμένης έκδοσης. «Οι ρυθμίσεις είναι ένα σύνολο από ανατροπές που δεν περιορίζονται πλέον στη δημιουργία κανόνων ευελιξίας με ασφάλεια (flexicurity) για τη ρύθμιση νέων μορφών απασχόλησης, αλλά επεκτείνονται σε όλα σχεδόν τα εργασιακά δικαιώματα. Ιδιαίτερα δε στο κορυφαίο συλλογικό δικαίωμα εργασίας, το δικαίωμα διαπραγμάτευσης το οποίο επιδιώκουν να εξουδετερώσουν, παρόλο που υπήρξε το μεγάλο κεκτημένο του νεότερου αστικού κράτους».

Δικαστικές διαφορές

Ταυτοχρόνως ο συγγραφέας εκτιμά ότι οι περισσότερες από τις νέες ρυθμίσεις, πέραν της αντισυνταγματικότητάς τους, στην επεξεργασία τους φέρουν τη σφραγίδα οικονομολόγων και θέτουν πολλές φορές δύσκολα προβλήματα για τον ερμηνευτή του δικαίου. «Αναμφίβολα, ανοίγει ο δρόμος για ευρείες δικαστικές διαφορές», επισημαίνει ο καθηγητής Κουκιάδης.

> *Ο συγγραφέας εκτιμά ότι οι περισσότερες από τις νέες ρυθμίσεις θέτουν πολλές φορές δύσκολα προβλήματα για τον ερμηνευτή του δικαίου*

Σήμερα, όμως, που οι ατομικές εργασιακές σχέσεις ταυτίζονται με την ατομική σύμβαση, μήπως όλα αυτά δεν έχουν πλέον νόημα; Μήπως έχουμε μπει στη σκοτεινή εποχή του εργατικού δικαίου, στον Μεσαίωνά του;

Μολονότι ο καθηγητής Κουκιάδης είναι έντονα επικριτικός και απόλυτος για την κατεύθυνση των εργασιακών ανατροπών του Μνημονίου, η απάντησή του βλέπει την προοπτική κι όχι το αδιέξοδο.

«Εκείνοι που δεν χρησιμοποιούν τον αντιμνημονιακό λόγο ως μέσο εμπορευματοποίησης των λαϊκών δυσχερειών θα πρέπει να προσανατολίσουν τη δράση τους στις αναγκαίες προσαρμογές των κανόνων εργασίας, οι οποίοι αναδείχθηκαν στην περίοδο του βιομηχανικού καπιταλισμού. Για τον απλούστατο λόγο ότι αυτοί δεν μπορούν να επιβιώσουν στις νέες μορφές παραγωγικών σχέσεων», αναφέρει στον πρόλογο της Στ΄ έκδοσης. Η ανάπτυξη της άυλης οικονομίας, οι ανατροπές που φέρει η τεχνολογία στον τρόπο οργάνωσης του κεφαλαίου, η αποεδαφοποίηση του κεφαλαίου, που αυτή τη στιγμή αποτελεί μείζον πρόβλημα και για τις χώρες του Βορρά, με την παράπλευρη συνέργεια της ανταγωνιστικότητας μισθών των χωρών του Τρίτου Κόσμου αλλά και χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης -για να αναφέρω μόνο μερικές από τις νέες συνιστώσες του νέου παραγωγικού προτύπου- δείχνουν και στον πλέον αδαή ότι τα δικαιώματα εργασίας πρέπει να αποκτήσουν νέο περιεχόμενο για να μπορούν να ασκηθούν αποτελεσματικά», απαντά με βεβαιότητα, προσφέροντας, μέσα από τη συγγραφή, κίνητρα αναζήτησης αυτού του νέου περιεχομένου.

Επτά νόμοι που ψηφίστηκαν την τελευταία τριετία καθορίζουν το σημερινό εργασιακό καθεστώς.

TEXNES-06 OIKOLOGIA_TEXNES 31/01/2013 4:56 MM Page 6

Χαρτογραφούν «πληγές» του Αιγαίου

Τον συνδυασμό αλιείας, τουρισμού και προστασίας περιβάλλοντος αναζητεί διεθνής ομάδα

Του **ΚΩΣΤΑ ΟΝΙΣΕΝΚΟ**

Τους τρόπους για να συνδυαστούν αλιευτικές, τουριστικές και άλλες δραστηριότητες με αποτέλεσμα φιλικό προς το περιβάλλον αναζητεί η ερευνητική ομάδα του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας «Αρχιπέλαγος», στο πλαίσιο της χειμερινής ερευνητικής αποστολής στο βορειοανατολικό Αιγαίο, που διεξάγεται από τον Οκτώβριο.

Η δράση, όπως μεγάλο μέρος της δραστηριότητας του Ινστιτούτου, υποστηρίζεται από εθελοντές επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων απ' όλο τον κόσμο. «Έχουμε συγκεντρώσει μια πολυεθνική ομάδα από επιστήμονες πολλών ειδικοτήτων που βοηθούν εθελοντικά σε διάφορα κομμάτια της έρευνας. Προσπαθούμε να αναγνωρίσουμε περιοχές με ιδιαίτερη σημασία και να διαμορφώσουμε προτάσεις προς τις τοπικές κοινωνίες για αξιοποίηση φυσικών πόρων ως μοχλού ανάπτυξης» λέει στην «Κ» η Αναστασία Μήλιου, συντονίστρια Ερευνας & Δράσεων Προστασίας του Αρχιπελάγους.

> *Επιδίωξη του «Αρχιπελάγους» είναι η δημιουργία ζωνών – «καταφυγίων» για τα ψάρια*

Το αποτέλεσμα της έρευνας της ομάδας του «Αρχιπελάγους» μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας που έχουν ανεπτυγμένη αλιεία.

Βασικός στόχος της δράσης είναι, εκτός από τη χαρτογράφηση του βυθού και της βιοποικιλότητας, να δημιουργηθούν ζώνες στις οποίες δεν θα επιτρέπεται η αλιεία και θα λειτουργούν ως «καταφύγιο» για τα ψάρια. Περίπου 50 ψαράδες των Φούρνων συνεργάζονται τακτικά με τους εθελοντές, ενώ το αποτέλεσμα του «πειράματος» -όταν ολοκληρωθεί- μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως οδηγός και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας που έχουν ανεπτυγμένη αλιεία.

Αξιοποίηση φυσικού πλούτου στις Οινούσσες

Τη δυνατότητα δημιουργίας ενός μοντέλου ήπιας αξιοποίησης του φυσικού πλούτου επιδιώκει να δημιουργήσει το «Αρχιπέλαγος» στις Οινούσσες. Οι έρευνες πραγματοποιούνται για την καταγραφή του φυσικού πλούτου ώστε στη συνέχεια να γίνει εφικτή η προβολή και η αξιοποίησή του υπό αυστηρούς όρους. «Πρόκειται για ένα περιβάλλον, λίγο ώς πολύ άγνωστο στους επιστήμονες. Είναι ένας μικρός παράδεισος βιοποικιλότητας, έχουμε εντυπωσιαστεί με τα σπάνια είδη που συναντάμε. Στο νησί δεν υπήρξε ιδιαίτερα ανεπτυγμένος τουρισμός, έτσι η ανάδειξη του φυσικού πλούτου του μπορεί να λειτουργήσει ως μοχλός ανάπτυξης. Προετοιμάζουμε μια σειρά από παρεμβάσεις που θα έχουν τριπλό στόχο: την προστασία της φύσης, τη δυνατότητα ανάπτυξης ήπιας κλίμακας δράσεων οικοτουρισμού και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας» περιγράφει η Αναστασία Μήλιου. Οπως επισημαίνει, η συνεργασία τοπικής κοινωνίας και αρχών είναι ένας πολύ σημαντικός σύμμαχος.

Ο βασικός στόχος

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία της πρώτης συνδιαχειριζόμενης ζώνης αλιείας στην Ελλάδα, μιας περιοχής όπου ψαράδες και επιστήμονες θα έχουν από κοινού λόγο στον σχεδιασμό της αλιείας αλλά και της προστασίας του περιβάλλοντος. Οι ψαράδες των Φούρνων εμφανίζονται θετικοί σε αυτή την προοπτική, καθώς και οι ίδιοι φαίνεται να αντιλαμβάνονται ότι σε περίπτωση που συντελεστεί καταστροφή των φυσικών πόρων, θα χάσουν το εισόδημά τους.

«Ο κόσμος το δέχθηκε αρχικά με μεγάλη δυσπιστία, κυρίως λόγω άγνοιας, καθώς μερικοί πίστεψαν ότι θα τους απαγορευτεί η αλιεία. Πείστηκαν ωστόσο ότι πρόκειται για δικό τους συμφέρον να μπουν ορισμένοι κανόνες που θα προστατεύουν τα ιχθυαποθέματα» λέει στην «Κ» ο δήμαρχος του νησιού, Ιωάννης Μαρούσης. Σύμφωνα με τον ίδιο, οι Φούρνοι ήταν ανέκαθεν νησί ψαράδων, οι οποίοι σήμερα απελπίζονται όταν επιστρέφουν από τη θάλασσα με άδειες τις βάρκες τους. Οπως υποστηρίζει, τεράστιο πρόβλημα δημιουργούν οι μηχανότρατες που έρχονται στο νησί από άλλες περιοχές και σαρώνουν καθημερινά τον βυθό μαζεύοντας όλα τα ψάρια και καταστρέφοντας το υποθαλάσσιο περιβάλλον.

«Σχεδόν όλοι οι κάτοικοι του νησιού, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, είναι περίπου 1.000, έχουν βάρκα και ψαρεύουν. Εχουμε περισσότερες επαγγελματικές άδειες αλιείας απ' ό,τι όλη η Κύπρος. Η θάλασσα αποτελεί σημαντικό μέρος της ζωής τους, με αποτέλεσμα η μείωση των αλιευμάτων να τους επηρεάζει άμεσα. Και οικονομικά αλλά και ψυχολογικά» τονίζει ο δήμαρχος. «Σε περίπτωση που δούμε ότι μετά από ένα χρονικό διάστημα υπάρχει αποτέλεσμα σε μικρή κλίμακα, δεν αποκλείεται να εφαρμόσουμε το πρόγραμμα και σε άλλα σημεία του νησιού ή και σε όλο το νησί», συμπληρώνει.

Θετική η συνεργασία

Αυτή περίπου είναι και η άποψη των επαγγελματιών αλιέων του νησιού: «Το 80% των ψαράδων βλέπουν θετικά τη συνεργασία τους με τους εθελοντές. Πήραμε την απόφαση να δημιουργήσουμε φορέα διαχείρισης με συμβαλλόμενους, μέλη του Αρχιπελάγους, τους αλιείς και τον δήμο. Η απόφαση αυτή είναι αναγκαία, καθώς τα ψάρια λιγοστεύουν συνεχώς. Ζούμε πλέον στο νησί υπό τη διαρκή απειλή της ερήμωσης, αφού οι περισσότεροι κάτοικοι του έχουν σχέση με τη θάλασσα», μας λέει ο Μιχαήλ Μανουσάκης, επαγγελματίας αλιεύς των Φούρνων.

Η μείωση των αλιευμάτων επηρεάζει άμεσα τους ψαράδες, καθώς η θάλασσα είναι κομμάτι της ζωής τους. Η πλειοψηφία τους βλέπει θετικά τη συνεργασία με τους εθελοντές.

Επιστήμονες προσέγγισαν υπόγεια λίμνη

Επιτυχής η αμερικανική προσπάθεια, ένα χιλιόμετρο κάτω από την παγωμένη επιφάνεια της Ανταρκτικής.

Με επιτυχία στέφθηκε η αμερικανική προσπάθεια προσέγγισης της λίμνης Γουίλανς που βρίσκεται περίπου ένα χιλιόμετρο κάτω από την παγωμένη επιφάνεια της Ανταρκτικής. Σύμφωνα με τους επιστήμονες της ομάδας Wissard (Whilans Ice Stream Subglacial Access Research Drilling), το σύστημα που χρησιμοποιείται για τη γεώτρηση κατέγραψε μία μεταβολή της πίεσης, γεγονός που μαρτυρά ότι έγινε επαφή με την υπόγεια λίμνη. Για να επιβεβαιωθεί ότι αυτό συνέβη, οι επιστήμονες ήδη έχουν προωθήσει προς το σημείο μια φωτογραφική μηχανή.

Το πρόγραμμα Γουίλανς είναι ένα από τα πολλά που εκπονούνται προκειμένου να μάθουμε περισσότερα πράγματα για τις υπόγειες λίμνες της Ανταρκτικής και κατά πόσον έμβια όντα επιβιώνουν υπό τόσο αντίξοες συνθήκες. Τον περασμένο Δεκέμβριο η βρετανική ομάδα επιστημόνων αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την προσπάθεια προσέγγισης της λίμνης Ελσγουερθ, ενώ η ρωσική ομάδα κατάφερε να συλλέξει δείγματα ύδατος από τη λίμνη Βοστόκ, χωρίς, ωστόσο, να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα, ούτε να γίνουν, επί του παρόντος, ανακοινώσεις μεγάλου επιστημονικού ενδιαφέροντος.

Η λίμνη Γουίλανς βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της Ανταρκτικής, κοντά στη Θάλασσα Ρος. Στην πραγματικότητα, επισημαίνουν οι επιστήμονες που συμμετέχουν στην ομάδα, δεν πρόκειται για λίμνη αλλά για ένα πυκνό σύστημα από ρυάκια, που σχηματίζουν δέλτα με έκταση 60 τετραγωνικών χιλιομέτρων και βάθος που δεν ξεπερνά τα μερικά μέτρα. Η ομάδα Wissard χρησιμοποιεί ένα γεωτρύπανο θερμού ύδατος προκειμένου να ανοίξει οπή με διάμετρο τριάντα εκατοστά στον πάγο και να φτάσει στην υπόγεια λίμνη. Μετά τη διάνοιξή της, οι επιστήμονες θα κατεβάσουν με προσοχή διάφορα εργαλεία προκειμένου να συλλέξουν δείγματα αλλά και αισθητήρες μέσω των οποίων θα αποκαλυφθούν τα μυστικά του απομονωμένου περιβάλλοντος. Κάποια από τα δείγματα θα αναλυθούν επί τόπου από την επιστημονική ομάδα ενώ άλλα θα προωθηθούν προς τα πανεπιστήμια που συμμετέχουν στην έρευνα προκειμένου να γίνει ενδελεχής μελέτη τους. Σύμφωνα με αναρτήσεις στο μπλογκ της επιστημονικής ομάδας, το πάχος του πάγου, που βρίσκεται πάνω από τη λίμνη, προσεγγίζει τα 801 μέτρα, κάτι το οποίο ήταν γνωστό και από κάποιες σεισμικές μελέτες.

Αυτοκρατορικός πιγκουίνος μπροστά στο όρος Ερεβος της Ανταρκτικής, που είναι και ένα από τα ενεργά ηφαίστεια της παγωμένης ηπείρου.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι σήμερα έχουν αναγνωριστεί περισσότερα από τριακόσια μεγάλα σώματα ύδατος κάτω από την επιφάνεια της Λευκής Ηπείρου. Παραμένουν σε ρευστή κατάσταση και δεν στερεοποιούνται, παρά το κρύο, χάρη στη γεωθερμική ενέργεια και πίεση, ενώ βρίσκονται σε ένα δυναμικό δίκτυο. Κάποιες από τις λίμνες συνδέονται και ανταλλάσσουν διαρκώς ύδωρ, ενώ κάποιες είναι εντελώς απομονωμένες και όπως υπογραμμίζουν οι επιστήμονες, το νερό τους έχει παραμείνει στο ίδιο σημείο επί χιλιάδες χρόνια και πιθανώς να φιλοξενεί μικροοργανισμούς που δεν είναι γνωστοί στους επιστήμονες.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΜΑΡΙΟΥ ΒΑΛΙΑΝΤΗ**

Ακραία καιρικά φαινόμενα: Οργή της φύσης ή εξέλιξη;

Την τελευταία δεκαετία έχουμε γίνει μάρτυρες ακραίων καιρικών φαινομένων όπως το θερμό κύμα στην Ευρώπη το 2003, ο τυφώνας Κατρίνα στη Νέα Ορλεάνη το 2005 και οι καλοκαιρινές πλημμύρες στη Μεγάλη Βρετανία το 2009. Προσωπικά, είχα την ατυχία, θεωρώ και την τύχη, να ζήσω από κοντά τους τυφώνες της δεκαετίας του '90 στη Νέα Ορλεάνη, το θερμό κύμα στο Λονδίνο το 2003 και το 2006 και τις καλοκαιρινές πλημμύρες στην Αγγλία το 2007 και 2009.

Ο κόσμος δικαιολογημένα ανησυχεί για τα φαινόμενα αυτά, ενώ οι επιστήμονες αναζητούν εξηγήσεις, που συνήθως καταλήγουν στον ανθρώπινο παράγοντα. Είναι, όμως, ο άνθρωπος η κύρια αιτία γι' αυτή την οργή της φύσης ή είμαστε μάρτυρες μιας εξελικτικής διαδικασίας που απλώς επιταχύνουμε;

Υπάρχουν μαρτυρίες ότι αυτά τα ακραία καιρικά φαινόμενα εμφανίστηκαν εδώ και πολλά χρόνια. Εντούτοις, από τη δεκαετία του 1970 ο πλανήτης μας εκτίθεται σε ευρεία απόκλιση των κλιματικών παραμέτρων, κορυφώνοντας το ενδιαφέρον των επιστημόνων. Τα φαινόμενα που ανησύχησαν περισσότερο τους επιστήμονες είναι η «τρύπα του όζοντος» και το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Παράλληλα, όλο και πιο συχνά ο κόσμος βρίσκεται αντιμέτωπος με ακραία φαινόμενα όπως θερμά κύματα, πλημμύρες, ανεμοστρόβιλοι και τυφώνες που προκαλούν τον θάνατο σε χιλιάδες ανθρώπους και αφήνουν πίσω τους τεράστιες καταστροφές.

Πώς μπορούμε να ορίσουμε αυτά τα φαινόμενα; Σύμφωνα με τους επιστήμονες, ένα καιρικό φαινόμενο χαρακτηρίζεται ακραίο με βάση την ένταση, τη διάρκεια, τη συχνότητα εμφάνισης, αλλά και το μέγεθος των καταστροφικών του συνεπειών.

Κάποιοι χαρακτηρίζουν τα ακραία καιρικά φαινόμενα ως την εκδίκηση της φύσης για την ανθρώπινη παρέμβαση που έχει διαταράξει, ίσως ανεπιστρεπτί, την οικολογική ισορροπία στον πλανήτη. Αυτό δεν είναι σχήμα λόγου, μιας και πολλές επιστημονικές μελέτες υποστηρίζουν ότι η παγκόσμια αλλαγή κλίματος θα επηρεάσει δραστικά τη συχνότητα, την έκταση και τον τόπο εκδήλωσης αυτών των φαινομένων στο μέλλον.

Γενικά, οι έρευνες δείχνουν ότι στο μέλλον πρέπει να αναμένουμε περισσότερα θερμά κύματα και πιο συχνές περιόδους έντονων βροχοπτώσεων που ίσως οδηγήσουν σε αύξηση των πλημμυρών. Επίσης, περισσότερα καταστροφικά σενάρια προβλέπονται με την άνοδο της θερμοκρασίας από 2,5 μέχρι 10 βαθμούς Κελσίου τα προσεχή 100 χρόνια, οδηγώντας στην απερήμωση σημαντικού μέρους της γης, αλλά και σε άνοδο της στάθμης της θάλασσας που θα επιφέρει την καταστροφή όλων των παραλιακών οικισμών.

Πρόσφατη έρευνα στην Κύπρο(το 2009), με τη χρήση μαθηματικών μοντέλων, έδειξε ότι μέχρι το 2050 η μέση θερμοκρασία θα αυξηθεί κατά 1-3 βαθμούς Κελσίου και το πιο σημαντικό, ότι θα έχουμε 25 μέρες περισσότερες τον χρόνο με θερμά κύματα και θερμοκρασία πέραν των 40 βαθμών. Το τελευταίο φαινόμενο ήδη αρχίσαμε να το βιώνουμε στην Κύπρο.

Κάποιοι επιστήμονες ανησυχούν ότι τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι μέρος της εξέλιξης του πλανήτη μας. Ότι, παρά την καταστροφή του περιβάλλοντος από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, τα ακραία αυτά φαινόμενα οφείλονται και στους φυσικούς κλιματικούς κύκλους που εμφανίστηκαν και επαναλαμβάνονται από το πολύ μακρινό παρελθόν.

Είναι δυνατόν, συνεπώς, η φύση να μην προσπαθεί να εκδικηθεί το ανθρώπινο είδος, αλλά να προσπαθεί να αναπτύξει ένα μηχανισμό προσαρμογής και αυτοπροστασίας;

Δυστυχώς, η επιστήμη δεν μπορεί να δώσει ακόμα οριστικές απαντήσεις. Θεωρούσαμε ότι τα είχαμε υπολογίσει όλα. Πιστεύαμε ότι αρχίσαμε να έχουμε το πάνω χέρι στην κατανόηση των ακραίων καιρικών φαινομένων. Ήλθε όμως ο τυφώνας Sandy στη Νέα Υόρκη, προξενώντας βιβλική καταστροφή και τον θάνατο πολλών ανθρώπων, αποκαλύπτοντας ακόμη μία φορά την οργή της φύσης και οδηγώντας τους επιστήμονες σε νέες εναγώνιες αναζητήσεις. Το ερώτημα παραμένει...

Ο κ. Μάριος Βαλιαντής είναι διευθυντής του Κέντρου Πράσινης Ανάπτυξης και επικεφαλής του πτυχιακού προγράμματος Environmental Management και του μεταπτυχιακού προγράμματος Oil, Gas and Energy Management του Πανεπιστημίου Λευκωσίας

TEXNES-07 TV_Texnes 01/02/2013 12:23 MM Page 7

ΕΙΔΑΝ

Βαλς με δώδεκα θεούς
109.000
ΑΝΤ1 23/01
31,7%

Anonymous
103.000
Mega 27/01
32,5%

7 ουρανοί και σύννεφα αλήτες
102.000
Σίγμα 23/01
31%

Πατάτες Αντιναχτές
92.000
ΡΙΚ1 25/01
30,1%

Παίζουμε κυπριακά
89.000
ΡΙΚ1 23/01
32,4%

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

21/1/2013 - 27/1/2013

Μειωμένο ενδιαφέρον για το debate

Αισθητά πιο χαμηλά ήταν τα νούμερα τηλεθέασης της δεύτερης τηλεμαχίας

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ**

Αρκετά μειωμένο ήταν το ενδιαφέρον των Κυπρίων τηλεθεατών για τη δεύτερη τηλεμαχία της περασμένης Δευτέρας 28 Ιανουαρίου μεταξύ των τριών κύριων υποψηφίων για την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε σύγκριση με το πρώτο debate που πραγματοποιήθηκε στις 14 Ιανουαρίου. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία και τις μετρήσεις της Nielsen, ενδεικτικά αναφέρεται ότι περισσότεροι από έξι στους δέκα τηλεθεατές που έβλεπαν τηλεόραση το βράδυ της 28ης Ιανουαρίου επέλεξαν και είδαν την τηλεοπτική αναμέτρηση των τριών υποψηφίων προέδρων. Το πρώτο μέρος της τηλεοπτικής αναμέτρησης παρακολούθησαν κατά μέσο όρο 215.760 τηλεθεατές σε σύγκριση με το πρώτο μέρος της πρώτης αναμέτρησης που είδαν 243.000 τηλεθεατές. Το δεύτερο μέρος της αναμέτρησης της προηγούμενης Δευτέρας είδαν κατά μέσο όρο 154.320 τηλεθεατές σε σύγκριση με 189.380 τηλεθεατές που είδαν το δεύτερο μέρος της πρώτης αναμέτρησης στις 14 Ιανουαρίου. Τόσο στην πρώτη όσο και στη δεύτερη τηλεμαχία το κρατικό κανάλι αναδείχθηκε νικητής, αφού και στις δύο περιπτώσεις οι Κύπριοι τηλεθεατές επέλεξαν τη συχνότητα του ΡΙΚ1 για να παρακολουθήσουν το debate των υποψηφίων το οποίο μεταδιδόταν ταυτόχρονα από τα τέσσερα μεγάλα κανάλια της χώρας, ΡΙΚ, Σίγμα, ΑΝΤ1 και Mega. Η δεύτερη, λοιπόν, τηλεοπτική αναμέτρηση των υποψηφίων προέδρων, συγκέντρωσε κατά το πρώτο της μέρος, που ξεκίνησε στις 21:17 και ολοκληρώθηκε στις 22:21, μερίδιο τηλεθέασης που έφτασε το 61,3%, αισθητά χαμηλότερο από το μέρος της προηγούμενης που έφτασε στο 72,4%.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους το ΡΙΚ1 ήταν πρώτο σε τηλεθέαση συγκεντρώνοντας 26,2% και 92.000 τηλεθεατές, το Σίγμα δεύτερο με 16,6% και 58.000 τηλεθεατές, ο ΑΝΤ1 τρίτος με 10,5% και 37.000 τηλεθεατές και τελευταίο το Mega με μονοψήφιο ποσοστό που έφτασε στο 7,1% και 25.000 τηλεθεατές. Κατά τη διάρκεια όμως του δεύτερου μέρους –όπως ακριβώς και στο πρώτο debate– της τηλεμαχίας των τριών υποψηφίων για την προεδρία υπήρξε μια αρκετά μεγάλη υποχώρηση τηλεθεατών αλλά και νούμερων τηλεθέασης χωρίς όμως να αλλάζει η αρχική κατάταξη των καναλιών.

> *Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους, όπως ακριβώς και του δεύτερου, νικητής βγήκε το ΡΙΚ1, αφού οι Κύπριοι προτίμησαν και πάλι την Κρατική Ραδιοτηλεόραση*

Από τις 22:29 μέχρι τις 23:31, λοιπόν, που έληξε το δεύτερο μέρος του debate χάθηκαν συνολικά 62.000 τηλεθεατές, ρίχνοντας έτσι το σύνολο στις 154.000 και το συνολικό μερίδιο τηλεθέασης και για τα τέσσερα κανάλια στο 60,9%, δώδεκα δηλαδή μονάδες πιο κάτω από το δεύτερο μέρος του πρώτου debate της 14ης Ιανουαρίου. Το ΡΙΚ1 έχασε μερίδιο πέφτοντας στο 20,7% με 52.000 τηλεθεατές, παραμένοντας όμως πρώτο, το Σίγμα σημείωσε μικρή άνοδο φτάνοντας στο 19,7% και τους 50.000 τηλεθεατές, ο ΑΝΤ1 παρέμεινε σταθερός στα ποσοστά του αλλά το Mega είχε μια μικρή αύξηση παραμένοντας όμως σε μονοψήφιο συγκεντρώνοντας 9,5%. Το ΡΙΚ2, καθ' όλη τη διάρκεια του debate να σημειώσουμε ότι μετέδιδε την τηλεμαχία των υποψηφίων Προέδρων στη νοηματική γλώσσα και την παρακολούθησαν κατά μέσο όρο για τα δύο μέρη 2.000 συμπατριώτες μας.

Αν και το debate μονοπώλησε το τηλεοπτικό ενδιαφέρον, εντούτοις η τηλεόραση δεν σταμάτησε να παίζει την προηγούμενη εβδομάδα με τη Nielsen να σημειώνει τις μετρήσεις της. Το Σίγμα επέστρεψε ενδυναμωμένο στην κορυφή με μερίδιο τηλεθέασης 20%, ενώ ανοδικά κινήθηκε και ο ΑΝΤ1 ο οποίος έφτασε στο 19,1%. Αισθητή είναι η πρώτη του ΡΙΚ1 το οποίο έπεσε στο 17,2% ενώ το Mega σταθεροποιήθηκε στο 14,7%. Η καθημερινή σειρά του ΑΝΤ1 «Βαλς με δώδεκα θεούς» μονοπώλησε το ενδιαφέρον κατακτώντας τις δύο πρώτες θέσεις, ενώ οι «Anonymous» επέστρεψαν στην πεντάδα κατακτώντας την τρίτη θέση. Η πεντάδα συμπληρώθηκε με δύο επεισόδια της καθημερινής σειράς του Σίγμα «7 ουρανοί και σύννεφα αλήτες». Σύμφωνα με τους τελευταίου πίνακες μετρήσεων είναι ενδεικτική η άνοδος των κυπριακών σειρών οι οποίες φαίνεται να προτιμούνται από το κυπριακό κοινό. Αυτό θα είναι και το κύριο χαρακτηριστικό του δεύτερου μέρους της τηλεοπτικής σεζόν.

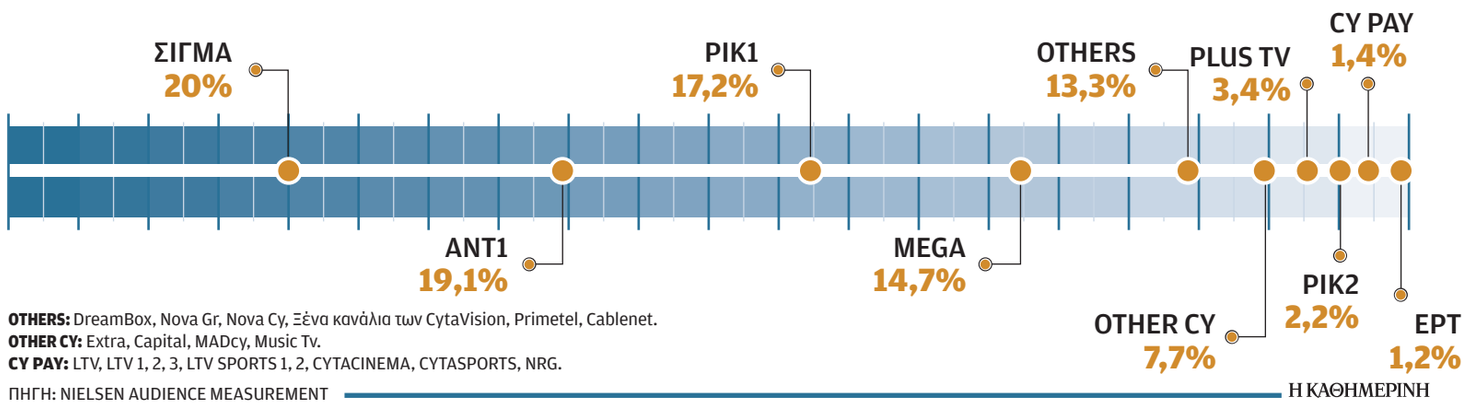

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet.
OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv.
CY PAY: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.

ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT — Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Μέχρι το 24,3% για τους Αντρες της Χρονιάς

Πραγματοποιήθηκε για δωδέκατη συνεχόμενη χρονιά ο θεσμός των βραβείων Johnnie Walker Man of the Year Awards που διοργάνωσαν οι Ειδικές Εκδόσεις, το πρώτο αντρικό περιοδικό της Κύπρου MAN και το Johnnie Walker, όπου τιμήθηκαν οι άριστοι άντρες που ξεχώρισαν με τη δράση τους κατά τη διάρκεια του 2012. Η τελετή βράβευσης που μεταδόθηκε για δεύτερη χρονιά ζωντανά από την τηλεόραση του Mega πραγματοποιήθηκε στο Pavilion Hall στη Λευκωσία με παρουσιαστές της βραδιάς τη Ζέτα Μακρυπούλια και τον Τάσο Τρύφωνος. Εκεί, βρέθηκαν άνθρωποι τόσο από τον πολιτικό και πολιτιστικό χώρο του νησιού όσο και από τον τομέα των media, του αθλητισμού και της επιστήμης. Εννέα κατηγορίες, εννέα βραβεία συν το βραβείο Τιμής Ένεκεν που έδωσε φέτος το περιοδικό MAN, διεκδίκησαν 32 υποψήφιοι οι οποίοι κατάφεραν να ξεχωρίσουν και να διακριθούν ο καθένας στον τομέα του. Όλοι αυτοί οι άντρες που με τα επιτεύγματά τους τη χρονιά που μας πέρασε κατάφερναν να διακριθούν στις κατηγορίες: Ηθοποιός, Αθλητής, Επιστήμονας, Καινοτομίας και Νέας Επιχειρηματικότητας, Τέχνη και Δημιουργία, Δημοσιογράφος, Επιχειρηματίας / Manager, Έλληνας της Χρονιάς και Man of the Year. Η βραδιά επιφύλαξε μεγάλες εκπλήξεις καθώς και συγκινήσεις, ενώ ο Γιάννης Πλούταρχος και η Ελευθερία Ελευθερίου βρέθηκαν στη σκηνή του Pavilion Hall και ερμήνευσαν τις πρόσφατές τους επιτυχίες. Η βραδιά των Johnnie Walker Man of the Year Awards ξεκίνησε στις 21.20 και μεταδιδόταν ζωντανά από το Mega στη ζώνη υψηλής τηλεθέασης, ενώ τα υπόλοιπα κανάλια μετέδιδαν τα δυνατά τους χαρτιά, τις κυπριακές σειρές, που κατέχουν πια το σταθερό τους κοινό. Τα βραβεία σε μια δύσκολη και ανταγωνιστική ώρα μετάδοσης έφτασαν μέχρι και το 24,3%.

Οι άντρες που κατάφεραν να αποσπάσουν το βραβείο του άριστου στα Johnnie Walker Man of the Year Awards 2012 ήταν:
Ηθοποιός: Μαρίνος Χατζηβασιλείου
Αθλητής: Παύλος Κοντίδης
Επιστήμονας: Χριστόδουλος Ξιναρής
Καινοτομίας & Νέας Επιχειρηματικότητας: Αλέξης Οδυσσέως / Αλέξης Πιπερίδης
Τέχνη και Δημιουργία: Κλείτος Κλείτου
Δημοσιογράφος: Βίκτωρας Παπαδόπουλος
Επιχειρηματίας/ Manager: Αλέξης Χαραλαμπίδης / Μενέλαος Σιακόλας
Έλληνας της χρονιάς: Αντώνης Σαμαράς
Man of the Year: Παύλος Κοντίδης
Τιμής Ένεκεν: Δημήτρης Μητροπάνος

ΡΙΚ1 — ΤΗΛ.: 22862000

21.30 National Treasure
07.30 **Θεία Λειτουργία** (Ε)
10.30 **Σάββατο κι απόβραδο** (Ε) Ψυχαγωγικό πρόγραμμα.
12.30 **Η ύπαιθρος** Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
13.00 **Κύπρος ένα ταξίδι** Ένα οδοιπορικό και μια περιδιάβαση στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
13.30 **Είμαστε εδώ** Νεανική εκπομπή.
14.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.30 **Με καλή παρέα** Ψυχαγωγική, ενημερωτική εκπομπή με τη Βίβιαν Κανάρη.
16.30 **Το τίμημα** (Ε)
17.30 **Αμύνεσθαι περί πάτρης**
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.15 **Πατάτες αντιναχτές** (Ε)
19.00 **Εγώ κι εσύ** Κυπριακή κωμική σειρά με τους Φώτη Γεωργίδη, Δανάη Χρίστου.
19.20 **Κυπριώτικο σκετς**
20.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30 **National Treasure: Book of Secrets** Κωμωδία μυστηρίου, με τους Νίκολας Κέιτζ, Γιον Βόιτ, κ.ά.
23.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.45 **Κυπριώτικο σκετς** (Ε)
00.15 **Είμαστε εδώ** (Ε)
00.45 **Η Κύπρος κοντά σας** (Ε)
01.45 **Η ύπαιθρος** (Ε)
02.15 **Αμύνεσθαι περί πάτρης** (Ε)
02.45 **Κύπρος ένα ταξίδι** (Ε)
03.15 **Με καλή παρέα** (Ε)

ΡΙΚ2 — ΤΗΛ.: 22862000

21.00 George et Fanchette
07.00 **NRG Zone**
08.00 **Παιδική ζώνη**
12.35 **Ζακ και Κόντι εν πλω** Β' Κύκλος.
13.00 **Χάνα Μοντάνα** Δ' κύκλος. Οικογενειακή κωμική σειρά.
13.25 **Παιδική ζώνη** (Ε)
17.05 **Euromaxx...** Τηλεοπτικό περιοδικό.
17.30 **Μαλαισία** Σειρά ντοκιμαντέρ.
18.20 **Η Κύπρος κοντά σας** Μια ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με τους όπου γης Κύπριους συμπατριώτες μας.
19.20 ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην αγγλική
19.30 ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην τουρκική
19.40 **Τετ-Α-Τετ** (Ε)
20.40 **NRG Zone Weekend**
21.00 **George et Fanchett** Κοινωνική τηλεταινία με τους Αριάν Άσκαριτ, Φίλιπ Σιεβαλιέ, κ.ά. Σε δύο μέρη. Μέρος Β΄.
22.30 **Ghost whisperer** 5ος κύκλος. Κοινωνική σειρά.
23.15 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Στην αγγλική και τουρκική.
23.30 **Με καλή παρέα** (Ε)
01.30 **Euronews**

MEGA — ΤΗΛ.: 22477777

21.10 Anonymous
06.00 **Τα επτά κακά της μοίρας μου** (Ε) Ελληνική δραματική σειρά.
07.00 **Θεία Λειτουργία** Απευθείας μετάδοση.
09.40 **What's New Scooby-Doo** Παιδικό πρόγραμμα.
10.00 **The Batman** Παιδικό πρόγραμμα.
10.30 **Μια στιγμή δύο ζωές** Ελληνική σειρά.
11.20 **Κλεμμένα όνειρα** (Ε) Ελληνική σειρά.
12.10 **Chuk** (Γ΄ κύκλος). Ξένη σειρά με τους Ζάκχαρι Λέβι, Ιβόν Στράχοβσκ, κ.ά.
13.10 **Πρωινό mou** (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
14.30 **Karate Kid II** Περιπέτεια, με τους Ραλφ Μάτσιο, Πατ Μορίτα, κ.ά.
15.50 **Anonymous** (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
17.00 **Master Chef 2** Ψυχαγωγική εκπομπή μαγειρικής.
17.40 **Επτά θανάσιμες πεθερές** (Ε)
18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.20 **Επτά θανάσιμες πεθερές** (Ε)
19.40 **Ευτυχισμένοι μαζί** (Ε)
20.15 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.10 **Anonymous** Ψυχαγωγική εκπομπή.
22.20 **Μουσικό κουτί - Live** Ψυχαγωγική εκπομπή, με τον Γιώργο Ρούσσο.
00.10 **Κλείσε τα μάτια** (Ε)
01.00 **Μίλα μου βρόμικα** (Ε)
01.40 **Big Bang** (Ε) Ελληνική σειρά.

ΑΝΤ1 — ΤΗΛ.: 22200200

21.00 Dancing with the stars III
05.30 **Οικογένεια Καράμπελα** (Ε) Ελληνική σειρά.
06.20 **Πρωινή ενημέρωση**
06.50 **Ντάντά για όλες τις δουλειές** (Ε) Ελληνική σειρά.
07.20 **Cheek to cheek** (Ε) Ελληνική σειρά.
07.50 **Οι Μεν και οι Δεν** (Ε) Ελληνική σειρά.
08.20 **Σαν το σκύλο με τη γάτα** (Ε) Ελληνική σειρά.
09.10 **40 κύματα** (Ε) Ελληνική σειρά.
10.00 **Santa Γιολάντα** (Ε) Κυπριακή σειρά, με τους Δώρα Κακουράτου, Αντώνη Κατσαρή, κ.ά.
10.50 **Λίτσα.com** (Ε) Ελληνική σειρά.
11.40 **Τύχη βουνό** (Ε)
12.30 **Για την αγάπη σου** (Ε)
14.30 **Θα βρεις τον δάσκαλό σου** (Ε) Ελληνική σειρά.
16.10 **Νιώσε με** (Ε) Κυπριακή κοινωνική σειρά.
18.00 **Τα νέα του ΑΝΤ1 σε 10'**
18.10 **Συνέχεια της σειράς**
18.30 **Βαλς με 12 θεούς** (Ε) Κοινωνική σειρά.
20.20 **Τα νέα του ΑΝΤ1**
21.00 **Dancing with the stars III** Dance show με τη Ζέτα Μακρυπούλια.
00.45 **Τίτλοι ειδήσεων**
00.50 **Αθλητικές ειδήσεις**
01.00 **Βράδυ** Talk show με τον Πέτρο Κωστόπουλο.
02.00 **Πάνω από το νόμο** (Ε)

ΣΙΓΜΑ — ΤΗΛ.: 22580100

22.50 C.S.I. Las Vegas
05.30 **Οι αδιάφθοροι** (Ε) Κυπριακή σειρά.
06.50 **Οι Τάκκοι** (Ε) Κυπριακή σειρά, με τους Σταύρο Λούρα, Έλενα Ευσταθίου, κ.ά.
07.50 **Ζωή ποδήλατο** (Ε) Κυπριακή σειρά.
10.00 **Μες στην καλή χαρά** Ψυχαγωγική εκπομπή με τη Ναταλία Γερμανού.
14.00 **The thief of Baghdad** Παιδικό πρόγραμμα.
15.15 **Πάμε πακέτο** (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
17.00 **Αννίτα SOS** Ζωντανή κοινωνική και ψυχαγωγική εκπομπή, με την Αννίτα Πάνια.
18.00 **Τα γεγονότα σε συντομία**
18.05 **Αννίτα SOS** Συνέχεια.
19.00 **The Cooking** Εκπομπή μαγειρικής με τον Αλέξανδρο Παπανδρέου.
20.20 **Τομές στα γεγονότα**
21.30 **Swearing Allegiance** Δραματική τηλεταινία με τους Χόλι Μαρί Κομπς, Ντέιβιντ Πίπερ.
22.50 **C.S.I. Las Vegas IV** (Ε) Αστυνομική σειρά.
00.10 **Τα γεγονότα σε τίτλους**
00.20 **Ιστορίες του αστυνόμου Μπέκα** (Ε) Ελληνική αστυνομική σειρά.
01.00 **Μες στην καλή χαρά** (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.
03.20 **Μαγκαζίνο** (Ε) Κοινωνική εκπομπή.

MADcy — ΤΗΛ.: 22877200

19.30 Fashion music project
01.00 **All Hits Non Stop**
02.00 **Trash me**
03.00 **Insomnia Mixer**
06.00 **Wake Up... Hits**
08.00 **Breakfast**
11.00 **Breaking MAD**
12.30 **Music For your Mp3 Player**
13.00 **Greeklish**
13.30 **MAD Greeks Top 10**
14.30 **Mixer**
15.30 **MAD Top 5**
16.00 **US Top 5**
16.30 **Greeklish**
17.00 **30 Best Videos**
19.30 **Fashion Music Project**
20.00 **MAD Countdown**
21.00 **Games**
21.30 **Time Machine**
23.00 **MAD Secret Concert**

EXTRA — ΤΗΛ.: 25715111

19.30 Ελληνική ταινία
07.00 **Παιδική ζώνη**
11.00 **Στην κουζίνα**
11.50 **Ιατρική - (Ιατρικά θέματα)**
12.00 **Ελληνική ταινία**
14.00 **Το ταξίδι της ζωής**
15.00 **Το πάρτι της ζωής σου**
16.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Νοηματική)
17.00 **Ελληνική ταινία**
18.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ - (Extra)
19.30 **Ελληνική ταινία**
21.30 **7 μέρες Κύπρος**
23.00 **Je T' aime**
23.45 ΕΙΔΗΣΕΙΣ
00.00 **Στην πόλη των παραισθήσεων**

TV PLUS — ΤΗΛ.: 22600600

21.00 Why did I get married?
06.50 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Από το Star
07.50 **Παιδική ζώνη**
11.35 **Εξελίξεις στη showbiz**
12.05 **LTV Sports News** (Ε)
13.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ Από το Star
13.40 **Φ+Μ Live** (Best of)
15.10 **Μεσημεριανή Μελέτη** (Best of)
16.40 **Στην κουζίνα με την Ντίνα** (Ε)
17.30 **Μίλα** (Ε) Κοινωνική εκπομπή.
19.00 **Εξελίξεις στη showbiz**
19.30 **First dog** Οικογενειακή περιπέτεια.
21.00 **Why did I get married?** Κωμωδία με τους Τάιλερ Πέρι, Σάρον Λιλ, κ.ά.
22.50 **Νηστικοί πράκτορες** (Ε)
23.40 **LTV Sports News**

LTV — ΤΗΛ.: 22357272

21.00 How do you know
07.30 **Scooby-Doo 2: Monsters unleashed**
09.15 **The doors: When you're strange**
11.00 **Up in the air**
13.00 **Space cowboys**
15.30 **Another year**
18.00 **Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου** (Live)
20.00 **LTV Sports News**
21.00 **How do you know**
23.05 **Deceived**
01.00 **Ζώνη ενηλίκων**
03.10 **Father Hood**

ERT WORLD

06.45 Σαββατοκυριακο στη NET (NET) **08.00** Θεία λειτουργία **10.30** Mediterraneo **11.00** Από την Αυστραλία με αγάπη **12.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **12.30** Απόστροφος (Νέος κύκλος) **13.00** Ο τόπος και το τραγούδι του **14.00** Αληθινά σενάρια **15.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **16.00** Έχει γούστο την Κυριακή **18.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **18.15** Ανταποκριτές **19.15** Το αλάτι της γης **21.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **22.00** Αθλητική Κυριακή **00.00** ΕΙΔΗΣΕΙΣ **00.10** Αθλητική Κυριακή.

NOVACINEMA 1

05.55 Poker Face **07.40** Treasure buddies **09.15** Glee: The 3D concert movie **10.45** Cine News **11.35** Marley & me: The puppy years **13.05** Monte Carlo **15.00** How I met your mother, VII **15.30** C.S.I., XII **16.20** Person of Interest (Ε) **17.10** Cine News **17.25** Chicken with plums **19.05** Cars 2 **21.00** Person of interest **00.10** Shanghai **01.55** Cine News **02.25** The woman in black

NOVASPORTS 1

07.00 Super Goal (Ε) **09.00** Ο Κόσμος των Freesports **09.50** Αγώνες Swix Ski Classics (Live) **12.30** Ο Κόσμος του Τένις **13.00** Super Goal (Ε) **15.00** ΟΦΗ-Κέρκυρα (Live) **17.15** Ολυμπιακός-Ατρόμητος (Live) **19.30** Άρης-ΠΑΟΚ (Live) **21.30** Total Super League (Live) **00.30** Ολυμπιακός-Ατρόμητος (Ε) **02.30** Βέροια-Πανθρακικός

LTV SPORTS 1

11.30 Ισπανικό Πρωτάθλημα **13.15** Στα παρασκήνια του ATP (Ε) **13.45** Χωρίς παρωπίδες (Ε) **14.45** Ιπποδρομίες (Live) **20.00** 2011 Reebok Crossfit Games (Men's) (Ε) **20.50** Ισπανικό Πρωτάθλημα (Live) **23.00** Πρωτάθλημα Α΄ Κατηγορίας 2012/13 **01.00** Αγγλικό Πρωτάθλημα

www.cassoulides.com.cy

cassoulides
MASTERPRINTERS

SINCE 1924

* We arrived first **We print best** We charge less